Dallos Jenő rajzai

– Egészségünkre!

– Bocsánat, rendőr úr! A kormány igéretét keresem! Nem látta véletlenül?

Vérnyomásmérő

MUNKAERŐPIAC – ÁLLÁSBÖRZE

Veszprém megye helyzete is kritikus

A Munkaügyi Minisztérium és a Népszava szolgáltatása

A gazdasági stagnálás miatti csökkenő munkaerő-kereslet és az egyre szélesebb körű elbocsátások, a növekvő munkaerő-kínálat Veszprém megyében is a munkát keresők gyorsuló esélyromlásához vezetett. A néhány évvel ezelőtti háromezernél több betölthető állással szemben az év végén mindössze 323 munkahelyre lehetett irányítani az állást keresőket.

A munkáltatók főként *fizikai munkavállalókat,* ezen belül is *szakmunkásokat* és *betanított munkásokat* keresnek, a *szellemi foglalkozásúak* lehetőségei minimálisra zsugorodtak.

Az *elbocsátások* tavaly már több, mint 1500 munkavállalót sújtottak. A közeljövőben további gyors ütemben *növekvő létszám-leépítésekre* lehet számítani. Az idei első hónapokban 1800—2500 dolgozó munkaviszonyának felmondása várható Veszprém megyében. Ez érinti a hadiiparhoz kapcsolódó munkáltatók, a Videoton, a vegyipari vállalatok, a bányaüzemek, a kutató vállalatok, a vendéglátás, valamint az államigazgatás munkavállalóit.

A Balaton-part szezonális foglalkoztatási jellege és az előzőekben felsorolt okok alapján is elmondható, hogy az elmúlt év végére Veszprém megye munkaerőhelyzete is kritikussá vált. Ez utóbbit jól jelzi: 1990. végén a munkaerő-közvetítők a megyében több, mint 3200 fő regisztrált *álláskeresőt* tartottak nyilván, közülük 3012-en nem állnak munkaviszonyban.

Miközben növekvő arányú a szakmunkaerő-igény, az esetek mintegy 45 százalékában *képzettség nélkül* kívánnak az állampolgárok elhelyezkedni. A munkaerő- és munkahelystruktúra *különbözőségei* a mennyiségi eltérésen túl, több szempontból is akadályozzák a munkavállalást. Az elhelyezkedést nehezítő tényező az átlagosnál alacsonyabb munkaképesség, a szakmai gyakorlat hiánya is. Különös gondoskodást igényel olyan rétegek munkába állásának elősegítése, mint a *pályakezdők,* a *megváltozott munkaképességűek* vagy a *deviáns magatartásúak.* A munkaerőpiac általános állapotából eredően különösen kedvezőtlen a szakképzetlen — általános iskolát vagy még azt sem — és a gimnáziumot végzett fiatalok helyzete, de hosszú ideje megoldatlan a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása is.

A rövidebb-hosszabb ideig elhelyezhetetlen állampolgárok egyre növekvő aránya szorul Veszprém megyében valamilyen *ellátásra.* A *munkanélküli-segélyezettek* száma az 1989. évi 662-ről 1990-ben 3476 főre nőtt. Tavaly december végén közülük még 2082-en kapták a munkanélküli-segélyt és 69-en az átmeneti munkanélküli-járadékot.

A nagymértékű emelkedés mellett az is gondot okoz, hogy egyre kevesebben tudnak *ismét elhelyezkedni,* ezért a segélyezés *átlagos időtartama* 116 nap volt, míg az év során kifizetett bruttó segély összege meghaladta a 90 millió forintot. (A főváros után Veszprém megyében a legmagasabb az átlagos havi munkanélküli-segély összege.) Az elhelyezkedési nehézségek általánossá válása miatt növekszik a közép- és felsőfokú iskolai végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező segélyezettek aránya. Elgondolkodtató, hogy a legtöbb segélyes a *leginkább aktív korú* 30—40 évesek közül kerül ki, többségük férfi.

A passzív segély-igénybevétel mellett fokozatosan nő az elhelyezkedésük érdekében *képzést, átképzést* vállalók száma is. A munkavállalási esélyt növelő *tanfolyamokon* az elmúlt év végén már több, mint 180-an vettek részt. Veszprém megyében jelenleg idegen nyelvű levelezőképzés, külkereskedelmi áruforgalmi szaktanfolyam, géplakatos szakmunkásképzés, számítógépszoftver-üzemeltető tanfolyam, társadalombiztosítási és munkaügyi-ügyintéző-oktatás, esztergályosképzés folyik, elsősorban pályakezdő fiatalok részvételével. Előkészítés alatt áll egy ABC-áruházi eladó szakmunkásképző-tanfolyam indítása is.

A *Foglalkoztatási Alapból* támogatott gyakornoki foglalkoztatás keretében 15 pályakezdő diplomás fiatal foglalkoztatása oldódott meg *átmenetileg.* Ugyancsak *átmeneti munkavégzés* Veszprém megyében is a *közhasznú foglalkoztatás* megszervezése. Az ilyen munkahelyeken a megyében az elmúlt évben átlagosan 170 főt tudtak egyidejűen fogadni, de ténylegesen — a nagyarányú munkaerő-forgalom miatt — négyszeresét alkalmazták a munkáltatók.

Az év utolsó napjaiban kritikussá vált a Videoton Ajkai Gyáregységének helyzete. A külön e célra biztosított támogatásból 28 munkáltató részére engedélyezte a Munkaügyi Minisztérium a *korengedményes nyugdíjazást,* míg 231-en kaptak *állami végkielégítést.* További, mintegy 500 még munkaviszonyban álló dolgozó sorsa azonban leépítésük esetén *megoldatlan.*

A megyében 1990. augusztus 1-jétől működik a Munkaügyi Hivatal, december 1-jétől pedig a megye városaiban kezdték meg működésüket a kirendeltségei. Az állást kereső állampolgárok kilenc közvetítőhelyen kaphatnak tájékoztatást az üres álláshelyekről, illetve vehetik igénybe a munkaerő-piaci szolgáltatásokat.

Várhatóan január végén kezdi meg működését a *Megyei Munkaügyi Tanács,* amely a háromoldalú (munkavállalói, munkáltatói érdekképviselet, önkormányzatok képviselői) érdekegyeztetésre, a foglalkoztatással kapcsolatos teendők eldöntésére és az erre fordítható pénzeszközök felosztására lesz hivatott a munkaügyi szervezet közreműködésével.

(Következő csütörtökön Heves megye munkaerő-piaci helyzetét mutatjuk be.)

Hol lehet elhelyezkedni?

A *Fűzfői Papírgyár Leányvállalat, Fűzfőgyártelep* felvételt hirdet a következő munkakörökbe: *targoncavezető* (tehergépkocsi-vezetői jogosítvánnyal rendelkezőket is várnak folyamatos munkarendbe), kezdő kereseti lehetőség: 13—14 ezer forint/hó, telefon: 06-80-52-932; *elektronikai műszerész* (3—5 éves gyakorlattal rendelkezőket várnak állandó délelőttös munkarendbe), kereseti lehetőség: 10—12 ezer forint/hó, telefon: 06-80-50-942); *ofszetnyomó gépmester* (legalább 10 éves gyakorlattal, Roland típusú A/0 méretű nyomdagépre, délelőttös munkarendbe, kereseti lehetőség 15 000—17 500 forint/hó); *kéziszedő* (legalább 2—3 éves gyakorlattal rendelkezőket várnak állandó délelőttös munkarendbe), telefon: 06-80-52-964.

A *Herendi Majolikagyár* felvételt hirdet jó kézügyességű, 18—30 év közötti, Veszprém megyei fiatalok részére *majolikafestő és porcelánfestő* munkakörbe. A felvétel feltétele szakmai és orvosi alkalmasság. Jelentkezés személyesen a Herendi Porcelángyár munkaügyi osztályán, illetve a Herendi Majolikagyárban, munkanapokon 6—12 óráig.

A *Grolitex Ruhaipari Kft.* keres 10 fő *varró szakmunkást* és 10 fő varrni tudó *betanított munkást* egy műszakos munkakörbe, 9 ezer forintos fizetéssel. A későbbiekben két műszakos munkarend is elképzelhető. Jelentkezni a kft. vezetőjénél lehet: Sümeg, Szegedi Róza u. 20.

A *Veszprém és Vidéke Áfész* felvételt hirdet az alábbi munkakörökbe: *nagykereskedelmi raktárvezetőhelyettes* (középfokú kereskedelmi végzettséggel és gyakorlattal), kereseti lehetőség: 12—14 ezer forint/hó; *raktári dolgozó* (kereskedelmi szakmunkás végzettséggel), kereseti lehetőség 9—10 ezer forint/hó; *külkereskedelmi ügyintéző* (felsőfokú német és orosz nyelvvizsgával, közép- vagy felsőfokú végzettséggel, külkereskedelmi gyakorlattal rendelkezők előnyben), kereseti lehetőség: 11—18 ezer forint/hó; *dekoratőr vezető* (érettségi és szakmunkás-bizonyítvány, néhány éves gyakorlat), kereseti lehetőség: 10—15 ezer forint/hó. Jelentkezni a személyzeti osztályon lehet: Veszprém, Jókai u. 5.

Munkát keresnek

A *Veszprém Megyei Munkaügyi Hivatal* munkahelyeket keres február 1-jétől 40 fő személyi számítógép-szoftverüzemeltető átképzési tanfolyamon képesítést szerzett, döntő többségében *pályakezdő fiatal* részére. Telefon: 06-80-20-489.

AIDS-tesztet dolgoztak ki Tatabányán

Megelőző célú AIDS-tesztet dolgozott ki a Komárom-Esztergom Megyei Közegészségügyi és Járványügyi Állomás egészségügyi osztálya. A tatabányai székhelyű intézménynek a 30 kérdésből álló és számítógéppel szinte *pillanatok alatt kiértékelhető* programmal az volt a célja, hogy megállítsa, illetve csökkentse a korunk pestisének is nevezett betegség terjedését.

A teszt a 13 és 50 év közötti jelentkezők szexuális életére, gyógyszerfogyasztására és immunrendszerére vonatkozó kérdéseket tesz fel. *Őszinte válaszok esetén nagy valószínűséggel kimutatható, hogy kit veszélyeztet a betegség,* s *hogy kinek ajánlatos önmaga és környezete érdekében mielőbb megvizsgáltatnia magát.* A teszt természetesen önkéntes és személytelen, de a kérdőívre írt jelige vagy más azonosító jel alapján a jelentkező visszajelzést kaphat a Kőjái szakembereitől.

A felmérést egyelőre három-négyezer személy esetében végzik el, de a későbbiekben a vizsgálatot kiterjesztik a középiskolákra és a munkahelyekre. *(MTI)*

APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓ

Ha van amit feleslegesnek érez, vagy szakértelmét, esélyeit próbára tenni képes. Ha nem találta meg az élete párját.

Hirdessen a NÉPSZAVA hasábjain!

Várjuk egyéni és közületi hirdetőinket. Hirdetésfelvevő irodánk: Budapest, Rákóczi út 54. Hirdetése 2 napon belül megjelenik.

APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓHIRDETÉS ● APRÓ

Állást keres

Rendszerető középkorú házaspár gyerekkel, házfelügyelőséget vállalna, lakásért. »Tisztaság 1423061« jeligére a kiadóba.

Állás

A Szlovák Gimnázium felvételt hirdet iskolatitkári állás betöltésére. Olyan gépírni tudó munkaerő jelentkezését várjuk, aki számítógép kezelésében jártas (vagy hajlandó azt megtanulni), és bérszámfejtési gyakorlattal rendelkezik. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet személyesen a Bp. VIII., ker., Mező Imre út 73. sz. alatt az igazgatónál, vagy a gazdasági igazgatóhelyettesnél, illetve telefonon a 113-8257 hívószámon. Az alkalmazásnál előnyben részesül az, aki szlovák nyelvtudással rendelkezik.

A Kemikál Budapesti Fedőlemezgyára felvételre keres lakatos, csőszerelő, fémforgácsoló szakmunkásokat. Érdeklődni lehet: Bp. XX. ker., Helsinki út 63., vagy a 127-9643 sz. telefonon.

Budai Gyermekkórház-Rendelőintézet azonnali felvételre keres melegételt szállításhoz, segédmunkást. Jelentkezés: Varga Dudás Tamásnénál, Bp. II., Borbolya u. 2.

Szlovák Kollégium felvételt hirdet 2 műszakos konyhalány munkakörbe. Jelentkezés: 1089 Bp. Mező Imre út 73., Sárvári Jánosné élelmezésvezetőnél. Tel.: 114-3424.

Szobafestő-tapétázó szakmunkásokat felveszek, Bp. III., Bogár I u. 6. VIII. 42., csak este.

Használtcikk: Kisszövetkezet, VIII., Teleki tér 7. sz. boltja készpénzért vásárol, árusít (OTP-re is), modern, antik, stíl szekrénysorokat, konyhákat, garnitúrákat (hibásat is), teljes hagyatékot. — 177-4473, 113-4311.

Adás vétel

Készpénzért lomtalanítással, azonnali szállítással vásárolok modern és stílbútorokat, teljes hagyatékot, festményeket, szőnyeget, dísztárgyakat, álló- és faliórákat, kárpitozott garnitúrákat, régiséget, antik és tonettbútorokat. 132-0440.

Hagyatékot, régi bútorokat, festményeket, órákat, babákat, csillárokat, porcelán- és bronzszobrokat, kézimunkát veszek. 121-2482, Diósyné.

Bútorokat, csillárokat, festményeket, órákat, dísztárgyakat, szőnyegeket, ruhaneműket, könyveket vásárolok, lomtalanítással. 163-0042.

Bútor

Mindenkinél magasabb áron vásárolok szekrénysorokat, régiséget, hagyatékot, fekhelyeket. 177-5340.

Bizalommal hívjon, ha feleslegessé vált ingóságait legmagasabb készpénzáron kívánja értékesíteni. Hagyatékot, lakásfelosztást, bútort, festményt, — dísztárgyat, régiséget, ezonnali szállítással, lomtalanítással vásárolunk. 142-8767.

Megbízható kereskedő vásárol hagyatékot — lakberendezési és dísztárgyakat. 142-6212.

Szekrénysort, garnitúrát, antikot, hagyatékot, csillárt korrekt áron veszek. 180-6811.

Magas áron értékesítheti megbízható kereskedőnél hagyatékát, lakberendezési és dísztárgyait. 121-6919.

Hívjon! Vásárolok szekrénysorokat, garnitúrákat, konyhabútort, antik bútort, órát, csillárt, festményt, porcelánt, hagyatékot, lomtalanítással. 117-9236.

Hagyatékot, bútorokat, festményeket, csillárokat, órákat, dísztárgyakat, szőnyegeket, könyveket, ruhaneműket vásárolok, lomtalanítással: 163-0042.

Veszek antik stílbútort (hibásat is), dísztárgyat, álló- és faliórát, csillárt, ezüsttárgyat, teljes hagyatékot, ½ órán belül ott vagyok. 121-2756.

Jármű

Barkas teherautó műszaki nélkül eladó 45 ezer Ft-ért. Pilisvörösvár, Hámán Kató u. 66., Timkó.

Házasság

172 cm magas, intelligens, 40 éves, ideiglenesen leszázalékolt férfi özvegy, vagy elvált asszony ismeretségét keresi, házasság céljából. »Tavaszi találkozás 1423050« jeligére a kiadóba.

Saját házzal rendelkező, 50 éves nő, szeretne megismerkedni rendes férfival. »Rossz egyedül 1423053« jeligére a kiadóba.

Ezúton keresi 67 éves özvegyasszony, rendezett anyagiakkal, azt, a 67—72 év körüli, szolid, intelligens férfi ismeretségét, aki egyelőre mozi-, kirándulápartnerként, vagy jó baráti kapcsolat céljából társulna velem. »Szép befejezést életünknek 1423051« jeligére a kiadóba.

Társam keresem becsületes, nyugodt, lakással rendelkező férfi személyében, 60 évesig. 56 éves, fiatalos, lakással rendelkező, elvált asszony vagyok. — »Keressük egymást 1423062« jeligére a kiadóba.

Tv, rádió

Parabolaszerelés, beállítás! — Januárban kedvezménnyel. Gyorsan, pontosan, garanciával. 176-5282.

Antennaszerelés azonnalra. Am-Micro specialista. 142-9668.

142-9959
122-0697
Antenna-szerelés

Ingatlan

Balatonlellén, a vízparthoz közel, 65 nm alapterületű, téliesített családi ház eladó. — Mellé 600 nm üres telek szintén. — Tel.: 121-1550, délutánonként.

Lakás

Bp. VII. ker., Dohány u. 78. III/1. tanácsi lakásomat, 3 és fél szobás, 120 nm-es elcserélem XVII. kerületi családi házra.

Oktatás

Matematika korrepetálás, érettségi, felvételi felkészítés. Moszkva tér, József krt. 137-50-87.

Vegyes

Törzskönyvezett puli kiskutyák eladók. Érdeklődni: 111-6342.

Költségvetés készítése, OTP hitelekhez, felújításhoz, korszerűsítéshez. Tel.: 142-9668, 168-9692.

Díszállat-kereskedők, madártenyésztők, figyelem. Fürtösköles olcsón eladó. — Bp. XVIII., Vasgereben u. 5.

Szolgáltatás

Festő-zománcozó kisiparost keresek alumínium és öntöttvas alapanyagú 1—50 kg darabsúlyú vasipari termékeinkhez. Lehet nyugdíjas, bedolgozó is. Gépkocsival rendelkezők előnyben. Tel.: 122-7989, 8—16 óráig.

Fűtsön olcsóbban! — Cserépkályha elektromos fűtés átalakítása, 6 kW-ról 2 kW-ra. — Nagyobb hőhatást és egyharmad fűtésszámlát garantálok. Érdeklődni: Ertl Tibor, — 1193 Irányi D. I. V/20. Tel.: 127-1318.

KÖLTÖZTET
»zongora, pianínó«
1585-284

Duguláselhárítás, csatornatisztítás garanciával, azonnal. — Tel.: 177-7668.

Duguláselhárítás bontás nélkül, azonnal, garanciával, szombaton is. 177-9763.

Redőny-, reluxakészítés, automata rögzítővel. Közületeknek is. 163-8832.

Redőny, reluxa, gmk.-tól, garanciával, olcsón! Tel.: 114-6691.

Költöztetés, csomagolás, zongora- és nehézgépszállítás, hét végén is! Tel.: 137-3882.

Duguláselhárítás és csatornatisztítás magánszemélyeknek, szállodáknak, vállalatoknak, szombat, vasárnap is! Tel.: 276-3902.

Festést, mázolást, tapétázást, rövid határidőre, vállalunk. Árengedménnyel. Tel. nappal: 164-9732, este: 160-4645.

Duguláselhárítás legkorszerűbb gépekkel, falbontás nélkül, garanciával. Még ma! 156-4065.

Kisiparos vállal komplett víz-, gáz-, fűtésszerelést, közületeknek is. Tel.: 06-60-13-329 (budapesti szám).

Parkettázás, szalagparkettázás, anyaggal is. Csiszolás, lakkozás. Tel.: 177-2037, Beregszászi.

3 éves garanciával — parkettázást, csiszolást, PVC-, szőnyegpadló-ragasztást vállalok, 187-2917.

KÖLTÖZTET
CSOMAGOL
ZONGORA, PIANINO
1372-480, 1415-973

Fürdőkádfelújítás! Régi lekopott fürdőkádak felújítását a helyszínen, garanciával. 133-0286.

KÖZLEMÉNYEK

A József Attila Színház megvételre keres 1950—60-as években használt házi ruhákat (pizsama, pongyola, tréningruha, gyerek- és felnőtt-úttörő-egyenruhákat, férfiöltönyöket, kalapot, felöltőt, viharkabátot, bőrkabátot, női táskát, különböző kiegészítőket). A vásárlás helye és időpontja: József Attila Színház, XIII., Váci út 63., előcsarnok, 1991. január 15-e (kedd), 10—14 óra között.

Egyetemi és főiskolai felvételi vizsgákra előkészítő tanfolyamok indulnak: magyar, történelem, matematika, fizika, biológia tárgyakból. Heti 4 órás, kis csoportos foglalkozások. A tanfolyamok 15 hétig tartanak, tandíjuk tantárgyanként 4800 Ft. Beiratkozás: január 7—11., du. 5—7 óráig. **Pallas** Felvételi Előkészítő Munkaközösség, Bp. V., Irányi u. 19. Tel.: 117-7709 (csak beiratkozási időben).

Elveszett a START Rehabilitációs Vállalat alábbi lenyomatú bélyegzője: „START" Rehabilitációs Vállalat Nyíregyháza, Körte u. 19. MHB Rt. 441-86018. Adószám: 10208618-2-15 3. Használata 1990. december 21-től érvénytelen.

„Főv. II. ker. Ingatlankezelő Vállalat 20." bélyegzője 1991. január 8-tól érvénytelen.

A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat nyelviskolájába a tavaszi félévre 1991. január 14-től 25-ig lehet beiratkozni munkanapokon 15—18 óráig a Kossuth Klubban (VIII., Múzeum u. 7.). További felvilágosítás a 118-00-65 és a 118-60-55 telefonszámon.

Az Elektróda Kft. letiltja a 3. számú áruátvételi bélyegzőjét. A bélyegzővel történt vásárlások 1991. január 9-től érvénytelenek.

1991-ben is utazzon az Expresszel! Bécs — 1 nap autóbusszal, jan. 25-én, 490 Ft + 20 ATS. **München** 3 nap autóbusszal (1—1 éjszaka a buszon), jan. 24—26. között, 1300 Ft + 7 DM. **Donovaly** — 1 nap autóbusszal, jan. 26-án és febr. 2-án. Részv. díj: 490 Ft. **Kőszeg—St. Corona — autóbusszal,** febr. 2—3. között. Elhelyezés Kőszegen a Hotel Park 2—3 ágyas szobáiban, vacsorával. Városnézés Kőszegen, 2 nap kirándulás Ausztriába. Részv. díj: 1170—1270 Ft + 20 ATS/fő. **Karnevál Velencében** — autóbusszal, febr. 8—10. között, (1—1 éjszaka a buszon), 1300 Ft + 8 DM. Jelentkezés: **Express** Utazási Iroda, **Szervezési Csoport** Bp. V., Vármegye u. 17. Tel.: 117-8600/22, 34.

A TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat nyelviskolájában 15-féle nyelvet tanulhat! A tavaszi félévre beiratkozás 1991. január 14-től 25-ig, munkanapokon 15—18 óráig a Kossuth Klubban (VIII., Múzeum u. 7.). További felvilágosítás a 118-00-65 és a 118-60-55 telefonszámon.

USA—Kalifornia—Hawaii—Mexico. Nyár a télben. 21 nap Super Túra jan. 31.—febr. 20-ig (már csak 2 helyünk van, várjuk önöket). Programok: Los Angeles, San Francisco, Las Vegas, Grand Canyon, San Diego, Mexico, 8 nap nyaralás Honolulun, ilyen még nem volt, csak nálunk. Részvételi díj: 285 000 Ft vagy 1875 dollár + 127 000 Ft. **Autoexpressz Utazási Iroda,** Budapest, 1073 Dohány u. 73 75. Telefon: 122-7606, 142-7542.

60 Ft átlag óradíjért 15-féle nyelvet tanulhat a **TIT Budapesti** Ismeretterjesztő Társulat nyelviskoláján. A tavaszi félévre beiratkozás 1991. január 14-től 25-ig, munkanapokon 15—18 óráig a Kossuth Klubban (VIII., Múzeum u. 7.). További felvilágosítás a 118-00-65 és a 118-60-55 telefonszámon.

Fény, pompa, vidámság Velencében a karneválon. Busszal, félpanzióval febr. 6—10-ig, 3570 Ft + 125 USD, vagy 13 800 Ft. Jelentkezés: **Holma Kft.** hétfőtől—péntekig 8—16. I., Fő u. 4., hétfőtől—szombatig 9—19-ig, VI., Anker köz 4.

Griff Iroda ajánlatai: Bécs, Shopping City kedd—csütörtök, 550 Ft. Velence január 18., és péntekenként, 1600 Ft + 20 ATS. München jan. 23—26., febr. 3—6., 1700 Ft + 70 DM. Tarvisio jan. 18., 1400 Ft + 10 ATS. Jelentkezés: Griff Iroda Bp. V., Kossuth Lajos u. 12., I. em. Telefon: 117-3531, Bp. XI., Bartók Béla út 42. Telefon: 166-6194, 186-8994.

A Nordic Silver Utazási Iroda ajánlatai. Bécsi 1 napos kirándulás, jan. 18., 25-én, febr. 8., 22-én. 430 Ft + 10 ATS. **Svédországi húsvét Németországon keresztül:** 10 nap, 12 500 Ft (csak útiköltség). **Isztambuli** kirándulás 5 nap, félpanzióval, 3 csillagos szállodában, programokkal. 7800 Ft. Ind. febr. 2. **Farsang és gyógyüdülés** Hajdúszoboszlón, teljes ellátással februártól folyamatosan 1 hetes turnusokkal, útiköltséggel 4990 Ft. **Svájci villámlátogatás** január 24—26-ig. 1500 Ft + 10 DM (autóvásárlás). **Utazásainkon orvosi felügyeletet biztosítunk!** Kis- és nagy autóbuszokkal állunk leendő utasaink rendelkezésére! Jelentkezés: Bp., 1191 Üllői u. 107. **Nordic Silver Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** Tel.: 1574-244/46.

A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület magyarországi székhelyét az ELTE BTK. Tanárképző Főiskolai Karának helyiségéből 1990. dec. 1-jétől áthelyezte a **Gutenberg Művelődési Otthonba,** Budapest, VIII., Kölcsey u. 2. Nyilvános díjtalan rendezvényeit kizárólag ezen a helyen tartja. — Dr. Pandula Attila ELTE BTK. adjunktus a magyarországi tagozat vezetője.

Az **Alumíniumipari Kereskedelmi Vállalat** eladja az alábbi gépjárműveit:

Barkas	B1000 HP típus	1 db
ARO	IMM D320 típus 1 t-s	2 db
Robur	LD 3001 KFV/PRI. típus 2,7 t-s	3 db
IFA	W50L/SP fix típus 5 t-s	1 db
IFA	W50L/3 típusú vontató+nyerges 10 t-s	1 db
IFA	W502/5 típusú vontató+nyerges 10 t-s	1 db
IKARUS	250/59 típusú autóbusz	1 db

A gépjárművek 1991. január 10–20-ig naponta 8–14 óra között megtekinthetők a

Budapest X., Keresztúri út 39–41. sz. alatt.

Felvilágosítást ad Schweiger Tiborné.

HUNGALU **Aluker** Hungalu Trading Co.

BONGÓ TT LOTTÓ

Minden kedves lottózó-totózó-bongózó játszótársunknak SZERENCSÉS és BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁN az 1991. január 1-vel alakult

SZERENCSEJÁTÉK RT.
A SZERENCSE KOVÁCSA...

LOTTÓ TT BONGÓ

Sport

Kiküldött munkatársunk, Buzgó József jelenti Perthből

Egerszegi arany, Szabó ezüst!

Szerdán délelőtt a magyarok közül először egy 17 éves békéscsabai fiatalember, Szabados Béla szerepelt a Superdrom 50 méteres nyitott medencéjében a 100 m-es gyorsúszásban. 51.98-as idejével a várt teljesítményt nyújtotta, de — ezzel a döntőbe nem sikerült bejutnia.

100 m női háton viszont minden magyar természetesnek tartotta, hogy Egerszegi Krisztina és a nyíregyházi Szabó Tünde kvalifikálja magát az esti programba. A két magyar lány együtt indult a negyedik előfutamban, és a várakozásnak megfelelően, a két legjobb idővel került a döntőbe. Egerszegi 1:01.92-vel, míg Szabó 1:02.54-gyel.

Egerszegiék után Deutsch Tamás és Czene Attila következett 200 m férfi háton. Az előbbi nagyot javult a decemberi országos bajnokság óta, a nap harmadik legjobb idejével, 2:02.09-cel került a fináléba. Czene Attila viszont csak 19. lett, 2:05.58-cal, így kiesett. Széchy Tamás elégedett volt Deutschcsal: „Ma éppen jó kedve volt a fiatalúrnak, így aztán nem lep meg, hogy jól is úszott. Sajnos, nála a jó teljesítmény kizárólag kedv kérdése . . .”

Délután fél 5-kor sorsdöntő mérkőzését játszotta a magyar férfi vízilabda-válogatott, telt ház előtt a házigazdák együttese, Ausztrália ellen. Norvég és kanadai játékvezetők közreműködésével, ami, persze, majdnem teljesen mindegy, mert lényegtelen, hogy éppen ki fúj — a magyarok ellen! Már a mérkőzés első percében — miheztartás végett — egy szűziesen ártatlan helyzetben 4 méterest ítéltek a bírók ellenünk, így lett 1—0 oda.

A magyar csapat azonban hősiesen és eredményesen küzdött a hazaiak és a bírák ellen, mert az első negyedet 5—2-re, a másodikat 8—5-re, a harmadikat pedig 9—8-ra zárta. Ekkor kezdett nagyon meleg lenni a medencében a víz, de végül is nem mi, hanem a házigazdák főttek meg — a játékvezetőkkel együtt! —, mert Nemes Gábor nagyszerű védéseivel, Vincze Balázs remek játékával 12—11-re nyertünk! S ha csütörtökön az USA ellen is nyerünk, akkor . . . De ne igyunk a medve bőrére! . . .

Vincze Balázs, a magyar csapat legjobbja a mérkőzést követően így nyilatkozott:

Szabó Tünde

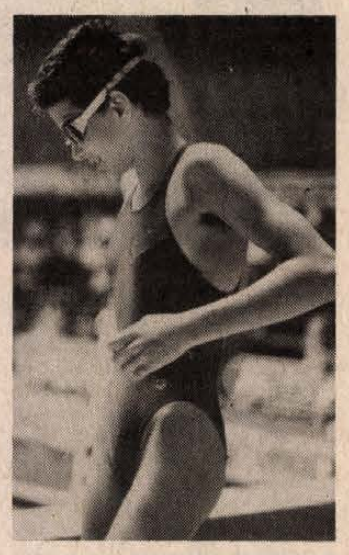

Egerszegi Krisztina

„Már elég régen vagyok tagja a válogatottnak, de *az igazi bizalmat csak a decemberi, jugoszlávok elleni meccseken kaptam meg. Ez a bizalom szárnyakat adott nekem! Dr. Konrád János szövetségi kapitány, úgy érzem, megtalálta a helyemet és feladataimat a csapatban.* Nagyon egységesek vagyunk most a világbajnokságon, fegyelmezett játékunk eddig minden ellenfelünket megoldhatatlan feladat elé állította. Mindenkit nagyon fűt a bizonyítási vágy, és Kolossa Istvánnak köszönhetően, a válogatott kitűnő erőnlétben van, aminek *a mérkőzések befejező szakaszában látjuk mindig nagy hasznát.*”

Az esti úszódöntőkön, a vb során először, telt ház várta a finalistákat. Az első győzelmet a háromszoros olimpiai bajnoknő, *Janet Evans* szerezte 400 gyorson, de ideje messze elmaradt saját világcsúcsától (4:03.85), most 4:08.63-at úszott. December óta az édességet kimondottan kedvelő, csinos *Janet* több mint öt kilót hízott. Ez nőiességének szemmel láthatóan jót tett. Hogy az úszásnak kevésbé? . . . Ki tudja, hiszen így is világbajnok lett.

Matt Biondi, ez a 210 centiméterre nőtt amerikai óriás falfehéren várakozott sorára, a 100 méteres gyorsúszás döntőjére. Nagy József barátom segítségével, aki az USA-ban edzősködik, alig 20 perccel a döntő előtt sikerült rövid beszélgetést folytatnom Biondival.

— *Pillangó van a gyomromban* — így Biondi. — *Ez nálunk annyit jelent, hogy alig látok az idegességtől . . .*

— Miért izgulsz, hiszen jól úsztál délelőtt?

— *Ez igaz, csakhogy azért még nem jár aranyérem, ha valaki délelőtt a legjobb.*

— Miként lehet az, hogy te, aki már minden lehetőt megnyertél, még mindig izgulsz?

— *Azokat a címeket régen nyertem . . . Ki emlékszik már arra? Nem vagyok jó versenyzőtípus.*

— Miért nem?

— *Talán mert túlzottan átérzem a versenyek jelentőségét?*

Nos, fölösleges volt aggódnia Biondinak, hiszen rajt—cél győzelmet aratott a klaszszikus számban 4:.18-cal.

Az ember elgondolkodik, mi lenne, ha nem izgulna? . . .

S ekkor jött *Egerszegi Krisztina* és *Szabó Tünde* versenyszáma, a 100 női hát.

Az amerikai *Willson* próbált meglógni az elején, 25-ig vezetett is. De a két magyar hölgy időben lefülelte a „partizánt”, s így 50 méternél már ők vezettek, és többé nem is engedték ki a kezükből az irányítást — *soha nem látott kettős magyar sikert arattak!*

Egerszegi közben sporttörténelmet írt, hiszen Magyarországnak még sohasem volt világbajnok úszónője. Épp itt volt az ideje, hogy végre legyen! Egyébként Egér 1:01.78-at, Tünde pedig 1:01.98-at úszott.

Úristen! Három nap alatt már háromszor játszotta csodaszépen a zenekar a magyar Himnuszt. Mi jöhet még? Bár jós nem vagyok, szerintem kétszer még biztosan kerül aranyérem magyar versenyző nyakába a Superdromban . . .

A 200 m férfi háton a spanyol *Lopez Zubero* megszerezte hazájának az első világbajnoki címet úszásban (1:59.52). Deutsch Tamás pedig megőrizte jókedvét az esti döntőkre is — *újabb egyéni csúccsal (2:01.25) az 5. helyen végzett.* Dicséretes teljesítmény.

Ma az uszodában szünnap lesz, ennek ellenére mégis lesz úszóverseny Perthben, igaz, azt a *Swan* folyóban rendezik. A táv pedig — még kimondva is sok — 25 kilométer, 4 magyar indulóval: *Lázár Rita, Kovács Rita, Molnár Attila* és *Tóth Szabó Dusán.*

Reggel 7-kor indul a mezőny, és fél 1 körül várják célba az első úszókat . . . Ha csak útközben el nem vesznek . . .

EREDMÉNYEK

200 m férfi hát, világbajnok: Martin Lopez Zubero (Spanyolország) 1:59,52 p., 2. Stefano Battistelli (Olaszország) 1:59,98, 3. Vlagyimir Szelkov (Szovjetunió) 2:00,33.

4X100 m női gyorsváltó, világbajnok: Egyesült Államok (Julie Cooper, Whitney Hedgepeth, Nicole Haislett, Jenny Thompson) 3:43,26 p., 2. Németország (Simone Osygus, Kerstin Kielgass, Karin Seick, Manuela Stellmach) 3:44,37, 3. Hollandia (Marianne Muis, Inge de Bruuin, Mildred Muis, Karin Brienesse) 3:45,05.

400 m női gyors, világbajnok: Janet Evans (Egyesült Államok) 4:08,63 p., 2. Hayley Lewis (Ausztrália) 4:09,40, 3. Suzu Chiba (Japán) 4:11,44.

100 m férfi gyors, világbajnok: Matt Biondi (Egyesült Államok) 49,18, 2. Tommy Werner (Svédország) 49,63, 3. Giorgio Lamberti (Olaszország) 49,82.

100 m női hát, világbajnok: Egerszegi Krisztina (Magyarország) 1:01,78 p., 2. Szabó Tünde (Magyarország) 1:01,98, 3. Janie Wagstaff (Egyesült Államok) 1:02,17.

Férfi műugrás, 3 m, világbajnok: Kent Ferguson (Egyesült Államok) 650,25 pont, 2. Tan Liangde (Kína) 643,95, 3. Albin Killat (Németország) 619,77.

A világbajnokság éremtáblázata 21 döntő után

	arany	ezüst	bronz
Egyesült Államok	6	6	3
Kína	3	1	2
Magyarország	3	1	—
Németország	2	3	2
Ausztrália	1	3	—
Olaszország	1	1	4
Szovjetunió	1	1	2
Hollandia	1	1	1
Kanada	1	—	1
Spanyolország	1	—	—
Suriname	1	—	—
Japán	—	1	2
Franciaország	—	1	—
Nagy-Britannia	—	1	—
Svédország	—	1	—
Dánia	—	—	2
Cseh és Szlovák SZK	—	—	1
Lengyelország	—	—	1

DÁVID ÉS GÓLIÁT

Dávid, a magyar labdarúgás kisgyereke, mondhatnám úgy is, hogy az utánpótlása, és Góliát, a Budapesti Területi Diáksport Egyesület, ezúttal egymással birkóznak. Sőt, vállvetve igyekeznek egy harmadik ellenfelet, a klubok rövidlátását legyőzni. Már 3500 fiatal focista kergeti a „kerek bőrt” a fővárosban a Góliát FC színeiben. S hogy ez a játékuk ne maradjon titok: Góliát Hirdető néven egy ügyes kis — sokszorosítással készült — kiadványt szerkesztettek. A klub tagjai ezen az úton kívánnak egymással és a szülőkkel beszélgetni, hasznos gondolataikat kicserélni, s újabb híveket toborozni. Az I. évfolyam 1. száma 12 oldal, s mindegyiken találni valami fiatalos, derűs, okos mondanivalót. A serdülő gyerekek szlogenje pedig így szól: Góliátos vagyok, tehát Gondolkom! Nem ártana követni a példájukat — pályán és pályán kívül!

— vk —

Elutazott a labdarúgó-válogatott

Szerda reggel — Román keresztül — elutazott *Indiába* a magyar labdarúgó-válogatott, hogy részt vegyen a hagyományos *Nehru-kupán*. *Mészöly Kálmán* szövetségi kapitány 18 játékost vitt magával a túrára, a társakkal tarthatott a kisebb sérülésekkel bajlódó *Limperger Zsolt* is.

Az utazók névsora:

Brockhauser István (Ú Dózsa), *Koszta János* (Váci Izzó) — kapusok.

Simon Tibor (Ferencváros), *Váczi Dénes* (Tatabánya), *Szalma József* (Tatabánya), *Limperger Zsolt* (Ferencváros), *Marozsán János* (Siófok), *Duró József* (Vasas) *Keresztúri András* (Ferencváros), *Palaczky János* (Pécsi MSC), *Nagy Tibor* (Váci Izzó), *Talapa Tibor* (Váci Izzó), *Galaschek Péter* (Vasas), *Jován Róbert* (MTK-VM), *Balog Tibor* (MTK-VM), *Rugovics Vendel* (Veszprémi FC), *Horváth Csaba* (MTK-VM), *Czigány Csaba* (Siófok) — mezőnyjátékosok.

Vasárnap, a Nemzeti Sportcsarnokban

Caola Kupa női tőr VK-viadal

Igazán kitartó szponzor a *Caola*, hiszen immár kilencedik alkalommal segíti a női tőrvívó *Világ Kupa* megrendezését. Szerdán délelőtt a *Hotel Stadionban* sajtótájékoztatón számoltak be a nagyszabású hét végi versenyről. *Dr. Nedeczky László* néhány szóban köszöntötte a megjelent újságírókat, majd *dr. Gedeon Tihamér*, a cég új vezérigazgatója tömören, stílusosan fogalmazott, s néhány szóban elmondotta hogy a Caola mindig fordít energiát arra, hogy ez a viadal méltó legyen a gyár és a magyar vívósport hírnevéhez. Ezután *Kovács Tamás*, a szövetség technikai vezetője arról szólt, hogy ez idáig *15* nemzet *110* vívója nevezett. Jellemző, hogy a németek *18* fővel, a franciák *12*, az olaszok *10* vívónővel érkeznek. Kivételesen egynapos lesz a fontos Világ Kupa-verseny, amely a *Nemzeti Sportcsarnokban*, vasárnap reggel 20 páston 8 órakor kezdődik. A 32-esbe jutásig egyenes ágon mérkőznek meg az ellenfelek, majd délután 5 órától a döntőre kerül sor. Egy éve a német *Anja Fichtel* nyerte a Caola Kupát, ami a mostani magyar reményeket illeti, bizony nem lehetünk túlságosan vérmesek, mert *Jánosi Zsuzsa* és *Stefanek Gertrud* csak a héten kezdte meg az edzéseket, *Mincza Ildikó* pedig súlyos kézsérülést szenvedett, három hét kihagyásra ítéltetett, ezért nem indulhat. Csupán tisztes helytállás várható a hazai hölgyektől, már az is dicséretes lenne, ha *Tushák Katalin, Pusztai Ildikó, Lantos Gabriella* és *Horváth Brigitta* közül valaki bekerülne a legjobb nyolc közé.

Természetesen, másutt is rendeznek ezen a hétvégén Világ Kupa-versenyt. *Érsek Zsolt* a férfi tőrözők viadalán Havannában szerepel.

r.

Asztaliteniszdömping

Asztaliteniszben nincs szünet, nagyon is élénkek az év eleji hétköznapok. Egymást követik a versenyek, néhány hónap múlva Japánban világbajnokságot rendeznek.

— A válogatott *Berczik Zoltán* és *Fülöp István* vezetésével ezen a héten *Tatán* gyakorol — mondja *Boros Éva, a Magyar Asztalitenisz Szövetség* főmunkatársa, majd így folytatja: — Egymást követik a megméretések. Január 14-én a *BSE* női csapata *BEK-elődöntő* mérkőzést játszik a francia bajnokkal. Két nappal később a *Nemzeti Sportcsarnok* ad otthont a *magyar—angol Európa Liga-mérkőzésnek*. *A Nemzetek Kupájának* színhelye *München*, az EL-visszavágó Angliában, feltehetően *Leedsben* lesz. Január 25—27-én *Pagonyi Róbert* és *Éllő Vivien* Olaszországban az ifjúsági TOP '12-n játszik. A felnőttek hasonló megméretése február első napjaiban Hollandiában lesz, ezen *Bátorfi* és *Wirth* jogosult játszani, a tartalék *Urbán*. Ezután CSB-mérkőzések lesznek, majd február végén a *Cseh* és *Szlovák Köztársaság* nagyszabásúnak ígérkező nemzetközi bajnoksága. Március első napjaiban Angliát fogadjuk. S április 24., május 5. között Japánban, *Chiba Cityben* a vb-t rendezik.

(r.)

Újra üt az adu ász!

Ígéretes tehetségnek indult, s már 19 éves korában megismerkedett vele a labdarúgóvilág. Éppen ellenünk, a magyar válogatott ellen mutatkozott be hazája színeiben, még évekkel ezelőtt. S ma már, 24 évesen, elmondhatja magáról, hogy világbajnok .Mégse elégedett! . . .

Olaf Thon mindig adu ász volt a német válogatottnál. Őt bármikor elő lehetett húzni, és mindig képes volt eldönteni a *„vére menő”* csatákat is. Az ok, amiért az apró termetű középpályás nem nőtt a legjobbak között is a legnagyobbra, az egy szóval kifejezhető: sérülés! Állandó jelleggel „megkörnyékezte” őt ez a fránya fogalom, s mindig a mélypontról kellett újra felállnia.

A profi világ kegyetlen világ! Ott az embernek mindig a riválisaival kell szembenéznie, akik nemigen nyújtanak segítő jobbot a bajba jutottnak. Ő mégis mindig felépült, hogy újra a régi fényében csilloghasson.

A Schalke 04 csapatában 1985-ben vált ismertté, s ahogy ez ilyenkor lenni szokott, felfigyelt rá egy nagymúltú klub. Így került 1988-ban *3,4 millió márkáért a Bayern München csapatához.* Ekkor már a legjobbak között is *adu ásznak* számított, s a 88-as EB-n egyszerűen kihagyhatatlan volt a válogatott kezdőcsapatából.

Sajnos, egyre többet látogatta a legkülönfélébb rendelőintézeteket, és sokszor hónapokig is hiányzott a müncheni szupercsapatból. A 90-es itáliai vb-re *Beckenbauer* sérülése ellenére is magával vitte *Thont*, de mint az várható volt, játéklehetőséget nem sokat kapott. Az elődöntőben aztán eljött az ő napja. *„Ekkor úgy éreztem, mégis van isten, aki igazságot szolgáltat!”* — mondta *Olaf*, visszaemlékezve a döntőre.

A döntőben, Argentína ellen, mégsem volt ott a pályán. Annak ellenére, hogy Linekerék ellen a német együttes egyik legjobbja volt, és a meccs végi 11-esekből egyet ő is vállalt.

A világbajnokságot hosszú sérülés követte, majd utána ismét visszatért a müncheni pályára Thon. A Nürnberg elleni ligamérkőzésen egyben 60. szereplését is ünnepelhette, amelyek során 17 gólt ért el. Csak 15 percet töltött a zöld gyepen, de ez is elég volt ahhoz, hogy a közvélemény újra tudomásul vegye: ezt a 24 éves fiút nem lehet leírni, mindig visszatér!

A minap egy csésze tea erejéig találkozott a *Schalke 04* elnökével, aki megpróbálta Olafot visszacsalogatni *Gelsenkirchenbe*. „A Schalke csapata a legjobb úton halad az első liga felé, és a klub edzője szeretne újra egy régi fényű gárdát összekovácsolni.” A gyöngy az új „ékszeren” Thon lehetne, gondolták. De . . . „Csodálatos éveket töltöttem Gelsenkirchenben, s a szívem kicsit visszahúz, ám ez jelenleg nem lehet téma tárgya — válaszolta Olaf. — Én a Bayern játékosa vagyok, s jelenlegi klubomért akarok harcolni. Egy biztos: ha a későbbiekben nem tudok külföldre szerződni, és egyesületet akarnék cserélni, akkor biztosan a régi csapatomhoz megyek vissza” — nyugtatta meg volt elnökét.

Jupp Heynckes, a *Bayern München* trénere is hallott a találkozásról, de egyáltalán nem tekinti „komoly ügynek” a találkozást. *„Olafnak fel kell gyógyulnia a sérüléseiből, hogy újra csilloghasson, számára ez a legfontosabb.* A Schalke még fel sem jutott, és máris álmokat sző?! Szerintem kicsit korai. Egyébként, véleményem szerint, *Olaf Thon a legjobb német labdarúgó*, és ha egyszer eligazol tőlünk, akkor az irány biztos, hogy külföld lesz!”

A német lapok által „törpeszuper” néven emlegetett játékos igazi célja tehát a teljes felépülés, és hogy újra visszakerüljön a válogatottba. S talán akkor majd — *újra üt az adu ász!*

Csikesz Tamás

Rövid hírek

● Aix-en-Provence-ban, barátságos labdarúgó-mérkőzésen a francia Olimpique Marseille 1—1 (0—1) arányú döntetlent játszott a belga FC Bruges-zsel. A gólokat Cossey (15. p.) és Papin (69.) szerezte.

● Az olasz labdarúgó kupa 3. fordulójának első mérkőzésén az Internazionale 2—1 (0—1) arányban győzött a Torino ellen. A vendégcsapat a spanyol idegenlégiós Martin Vazquez 3. percben lőtt góljával egészen a 83. percig vezetett, amikor is az Inter előbb a német világbajnok Lothar Matthäus, majd egy perccel a lefújás előtt Giuseppe Bergomi találatával fordítani tudott.

● A svéd fővárosban kedden este 5000 néző előtt lépett pályára a férfi és a női kézilabda-világválogatott, s mindkét együttes legyőzte ellenfelét. A férfiak a házigazdák világbajnok csapata ellen 31—26 arányban győztek, a legeredményesebb játékos Iváncsik Mihály volt hat góllal. A nők vetélytársa egy, az olimpiai ezüstérmes norvégokkal megerősített északi „vegyes csapat” volt, s a világválogatott egy góllal, 26—25-re nyert. A világ legjobbjai között két egykori magyar játékos, Rácz Mariann és Gódorné Nagy Mariann is szerepet kapott.

NÉPSZAVA

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Melánia nevű olvasóinkat.

A Nap kél 7 óra 30 perckor, nyugszik 16 óra 13 perckor.

Párás, ködös idő

Ma országszerte ködös, párás idő lesz, inkább csak a Dunántúlon valószínű kevés napsütés. A déli, délnyugati szél napközben helyenként megélénkül. A hőmérséklet 7 és 12 fok között várható. A Duna vízállása Budapestnél 314 centiméter, vize 3,8 fokos. *(MTI)*

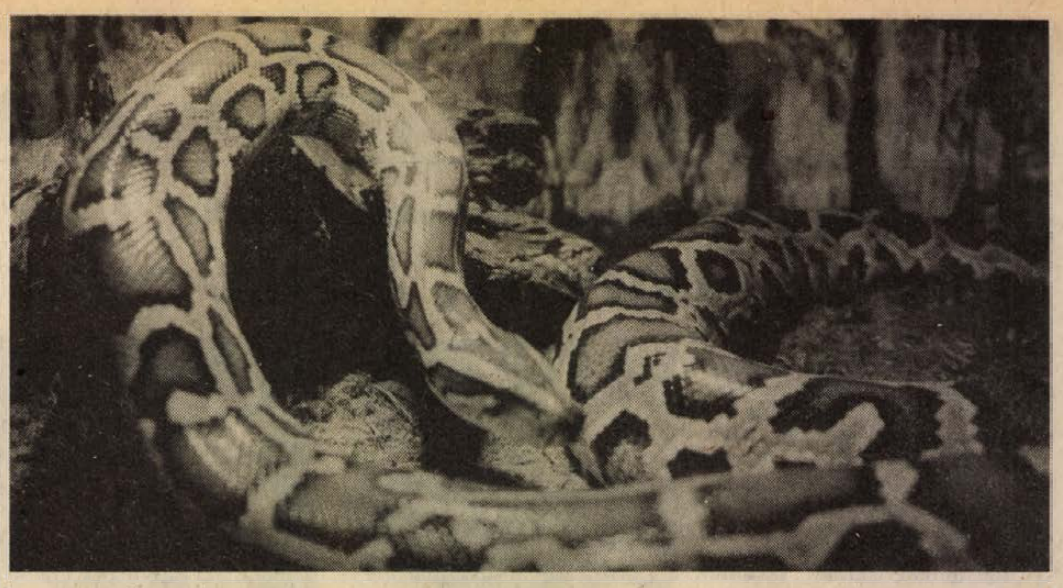

Tekeredik a kígyó – rétes akar lenni. Kígyók, teknősök és gyíkok láthatók többek között ezekben a napokban a zalaegerszegi Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban. Az érdeklődés természetesen nagy, hiszen ezek az állatok Nyugat-Dunántúlon nem gyakran fordulnak elő

MTI Fotó — Czika László felvételei

Korszerűsítés áll az elbocsátások mögött

Leépít az ÁB, hogy „építhessen"

Szervezeti korszerűsítéssel és ügymenetük egyszerűsítésével indokolja az Állami Biztosító, hogy *mintegy száz ember állása feleslegessé vált.* Az elbocsátottak legtöbbje ügyintéző és csupán néhányuk üzletkötő és gépkocsivezető. *Dr. Szentkirályi József* titkárságvezető elmondta, hogy az Állami Biztosító Üllői úti központjában és a megyei igazgatóságokon lesz a legnagyobb változás. Egyes helyeken akár *20 százalékos létszámot is elérhet* a leépítés.

A központban megszüntetnek, illetve átalakítanak néhány főosztályt és osztályt. A 19 megyei igazgatóság helyett hat területi igazgatóság áll fel, Eger, Szolnok, Kaposvár, Nyíregyháza, Szombathely és Budapest központtal.

A januárban megkezdett és néhány hónapig eltartó átalakításnak az a célja, hogy *megerősítsék fiókhálózatukat.* Úgynevezett *üzleti centrumokat* alakítanak ki a legforgalmasabb településeken. A biztosítási szolgáltatások erősítése valamennyi üzletágban elsőbbséget kap. Gyorsított ütemben folytatják számítógépes nyilvántartási rendszerük kialakítását.

Ugyanakkor üzletkötőik és ügyintézőik *továbbképzésére, béreik emelésére* jelentős összeget kívánnak fordítani, hiszen a külföldi érdekeltségű biztosítótársaságok magyarországi megjelenése máris érezteti hatását: nagyobb jövedelmek ígéretével *sok szakemberüket máris elcsábították.* A kihívástól tartanak, de nem félnek a mind több konkurenciától. Országos hálózatuk van és nagy az ügyfélforgalmuk. A vagyonvédelmi, a családi otthon, élet- és mezőgazdasági biztosítási üzletágukban évtizedes gyakorlattal bírnak.

Olasz partnerükkel ÁB-Generali néven még tavaly biztosítási *vegyes vállalatot* alapítottak. Egyéb üzletekben ugyancsak érdekeltek. *Pénzük fekszik* több fővárosi szállodában, ingatlanban és részvényeket vásárolnak. A Ráday utcában és Angyalföldön *irodaházakat* építenek, hogy később bérbe adják azokat. Az innét származó nyereség egy részét *biztosítási ügymenetük korszerűsítésére* fordítják, hiszen *mai szolgáltatásaik színvonalát* a külföldiek könnyedén túlszárnyalhatják. **T—h**

A kölcsönkért Lada volt a vesztük

Lebukott az ötös fogat

Betörőbandát füleltek le a rendőrök Bátonyterenyén. A *Liszka Attila, Lakatos Gyula, Antóni Barnabás, Berki János* és *Lévai Attila* összetételű csapat tavaly novembertől ez év január 8-ig bizonyíthatóan eddig 15 alkalommal *dézsmálta meg* élelmiszerboltok, italboltok, trafikok, gázcseretelepek árukészletét és kasszáját, de nem haboztak akkor sem, ha éppen egy magánlakás kínált számukra kedvező lehetőséget. Az ötösfogat a helyszíneket illetően sem volt válogatós: *Salgótarjántól Pásztóig* számos települést ejtett útba. A „beszerző" körutakra Liszka Attila *kölcsönkért* autóján jártak, ez lett végül vesztük is: feltűnt, hogy a Ladát gyakran látják a betörések helyszínén. *(MTI)*

Nem fog késni a magyar Suzuki

Az első Suzuki gépkocsi 1992 októberében gördül le a gyártószalagról az esztergomi összeszerelő üzemben — jelentette ki az MTI munkatársának szerdán *Lepsényi István*, az Autókonszern Rt. elnök-vezérigazgatója, *cáfolva az Aszahi Simbun* című japán lap értesülését, miszerint késésben vannak a magyarországi Suzuki-gyár létrehozói, s így a tervezettnél egy évvel később, csak 1993-ban kezdik meg az autó-összeszerelést.

Az Autókonszernnél úgy tudják, hogy a japán lap értesülésével ellentétben, mindkét részről a terveknek megfelelően folyik az előkészítés.

Egyelőre semmi akadálya nincs annak, hogy az eredeti terveknek megfelelően, már a beruházás teljes elkészülte előtt, *1992 nyarán megkezdődjön a próbaüzem,* októberben pedig elkészülnek az első magyarországi Suzuki-gépkocsik. *(MTI)*

A sértegető elnézést kér!

A Népszava tavaly július 30-án megjelent számában *Indulatos igazságkeresés* címmel tudósítást közöltünk a márkushegyi bánya munkástanácsának sajtótájékoztatójáról. Akkor *Takács József,* a szervezet vezetőségi tagja súlyos vádakkal illette *dr. Katics Ferenc* főmérnököt, aki ezért bírósághoz fordult. Szerkesztőségünk a további áldatlan pereskedést megelőzendő helyet ad Takács József kérésének, és közöljük bocsánatkérő sorait: *„A Népszava 1990. július 30-án megjelent Indulatos igazságkeresés című cikkében dr. Katics Ferenccel kapcsolatban elhangzottak téves és teljességgel megalapozatlan információkon alapultak, ezért ezúton is az érintett elnézését kérem."*

Erre szokták azt mondani: no comment!

Itt a természetes béta-karotin

Gyógyszertárakba került a hazai gyártású természetes béta-karotin. A tatabányai Darius Rt. új termékét az Országos Gyógyszeripari Intézet nemrégiben *gyógyhatású készítménynek* minősítette, s engedélyezte forgalomba hozatalát. A tatabányai részvénytársaság *sárgarépából* vonja ki az értékes hatóanyagot több magyar technológiai eljárás alapján.

Szintetikus béta-karotint már évek óta nagy mennyiségben forgalmaznak a gyógyszergyártó cégek, a Darius Rt. viszont a *természetes készítmény előállítására* rendezkedett be. Az emberi szervezet béta-karotinból elégíti ki *A-vitamin*-szükségletét. Számos külföldi vizsgálat egybehangzóan igazolja, hogy megfelelő szintű *béta-karotin hatására csökken a daganatos megbetegedések gyakorisága,* megnő a szervezet ellenálló képessége és lassul az öregedés folyamata is. A természetes készítmény legfontosabb előnye a szintetikussal szemben, hogy *semmiféle káros mellékhatása nincs.* A technológia iránt külföldi cégek is érdeklődnek.

A tatabányai rt. egyelőre kisüzemi körülmények között állítja elő és adja át a gyógyszertári központoknak a természetes hatóanyagot, de már építik azt az új gyárat, ahol ez év végétől nagyüzemi keretek között gyártják a béta-karotint.

A bomba, ami nincs

Tegnap délután elterjedt a *rémhír* Budapesten, hogy a Televízió épületében bombariadót rendeltek el, sőt: találtak is egy bombát.

Böröcz István, az MTV rendészetének vezetője: — Ebből egy *árva szó sem igaz.*

— Nem történt tehát semmilyen fenyegetés, nem rendeltek el megerősített kapuügyeletet?

— Ellenkezőleg, a létszámstop ugyanis a rendészetre is vonatkozik, kevesebben vagyunk, mint régebben voltunk. Egyébként épületünk szemben van az amerikai követséggel, melyet csakugyan rendőrök őriznek, ötvenméteres körzetben mindenkit igazoltatnak, aki bármilyen ügyben be akar menni a követségre. A pihenő rendőrök gyakran itt tartózkodnak a tévé épülete előtt, de a mi védelmünket — mint kiemelt objektumét, akárcsak a Rádióét — egyetlen rendőr látja el.

— Mit gondol, mi az oka, hogy ez az alaptalan hír elterjedt?

— Több mint nyolc éve dolgozom a televíziónál, átéltem már néhány riadót, előfordult, hogy a szilveszteréjszakát is itt töltöttem emiatt. Átszervezés folyik a házban, ez sok embert *bizonytalanná* tesz. Mondja, mibe kerül ijesztgetni az ittmaradókat? . . .

(török)

Nemcsak a név változik

Népszínházból: Budapesti Kamaraszínház

A *Népszínház — Józsefvárosi Színház* nevet változtat. Ezután *Budapesti Kamaraszínház* néven működik. De a *Kálvária* tér és az *Asbóth* utcai Kis Színház mellé „belép" egy új helyszín is: a *Kiscelli Múzeum* hajdani templomteréből kialakított színpad. Itt működik majd a *Budapesti Kamaraopera,* mely nyáron *Tihanyban* vendégszerepel a *Művészetek Házában.*

Ám nem csupán a név változik, hanem átalakul a színház művészi profilja is. Erről beszélt *Szücs Miklós,* a színház igazgatója és *Selmeczi György,* az önállóvá váló operatársulat vezetője a tegnapi sajtótájékoztatón, melyet az *Asbóth* utcai Kis Színházban, a szombati *Büchner*-bemutató, a *Leonce és Léna* díszletében tartotta.

A műsortervről megtudtuk, hogy az operatársulat ugyan novemberben tartja első igazi premierjét a Kiscelli Múzeumban *(Mozart: Don Giovanni),* azonban már áprilisban bemutatkozna, kiváló külföldi közreműködőkkel, akik támogatják a kamaraopera munkáját. Ekkor *Gluck Orpheus* című operája kerül színre.

A prózai társulat — melyet szintén alaposan átszerveznek — február 21-én mutatja be *Nöel Coward Forgószínpad* című játékát pompás szereposztásban — *Tolnay Klárival, Lukács Margittal* és *Perczel Zitával.*

Ez a darab és *Fehér Klára* új műve, az *Ez az ország eladó,* valamint *Eisemann—Szilágyi Handabanda* című operettje a Kálvária téren kerül bemutatásra. Az Asbóth utcában új rendező mutatkozik be. Mégpedig *Eörsi István,* aki saját darabját rendezi.

T. I.

Talán nem is csoda...

A testvéri szeretet igazi megnyilvánulása volt, amikor egy kiskorú nővér és a bátyja saját csontvelőjével adott lehetőséget arra, hogy két fiatalabb testvérük életét megmenthessék az orvosok. A 2 éves Matthev Lionsról és a 7 éves Matthev Jobról ugyanis már lemondtak Ausztrália Új-Dél-Wales államában a professzorok. A leukémiás gyermekeket ezután a Sydneyben lévő Comperdown gyermekklinikán kezelték. S megtörtént a „csoda". Az 5 éves Rinny Lionsnak és a 3 éves Laure Jobnak köszönhetően a két kis beteg testvér már elhagyhatta a kórházat. A gyermekeken sikeres csontvelő-átültetést hajtottak végre. Most már újra teljes életet élhetnek, játszhatnak, sportolhatnak, ugyanúgy, mint a többiek.

A gyermekkori rákbetegségekkel foglalkozó dr. Stuart Kellie elmondta, hogy a két Matthev meglepően gyorsan győzte le a halálos kórt.

Azokban a hónapokban, amikor az orvosok és a két kisfiú családja aggódva várt a csontvelő-átültetés eredményére, egész Ausztrália együttérző levelekkel, telefonokkal biztatta a hozzátartozókat. Az apró emberkék élete Ausztráliában is a legféltettebb kincs. Mindenek felett áll. **B. J.**

Travolta bradta a derekát

John Travolta, a népszerű Nézd, ki beszél és a Városi cowboy című filmek férfi sztárja eljegyezte *Kelly Preston* színésznőt.

Az eljegyzés komolyságát jelenti az a hatkarátos, sárga és fehér gyémántokkal ékesített jegygyűrű, amelyet John Travolta ajándékozott választottjának. A boldog pár eljegyzése szilveszterkor történt a svájci Gstaadban. A 36 éves Travolta számára ez lesz az *első* házasság, míg a csinos, 28 éves Kelly Preston fejét *másodszorra* kötik be.

1988-ban találkoztak először egy közös filmezés alkalmával.

Mai számunkat szerkesztette: SZALAY ANTAL
Segédszerkesztő: FEHÉR KÁLMÁN
Olvasószerkesztő: KOVÁCS ILDIKÓ
Tervezőszerkesztő: BABAY GÉZA

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA

Főszerkesztő: DEÁK ANDRÁS

Főszerkesztő-helyettesek: SZALAY ANTAL, TAMÁS MENYHÉRT

Szerkesztőség: Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810 Telefax: 1-222-415 Postacím: 1964 Budapest

Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat 1964 Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810

Levélcím: 1964 Bp. Pf. 32.

Felelős kiadó: KÁROLYI GYÖRGYNÉ, a Népszava Kiadó Vállalat megbízott vezérigazgatója

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető bármely postahivatalnál, kézbesítőnél

Előfizetési díj egy hónapra: 190,– Ft.

Athenaeum Nyomda

Felelős vezető: LOSONCZY GYÖRGY vezérigazgató

Nyomtatás: Szikra Lapnyomda

Felelős vezető: DR. CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Index: 25 005
ISSN 0133–1701
Budapest
ISSN 0237–3785
Vidék
1 4 16

BÁV

Ne feledje! Nálunk még mindig OLCSÓN, JÓL vásárolhat minden korosztály!

Hazai és import, használt és új ruházati cikkek gazdag választékával várjuk kedves vásárlóinkat a

VI., Király u. 48.
VII., Rottenbiller u. 5/C
VII., Lenin krt. 23.
VIII., Népszínház u. 11–13.
IX., Csarnok tér 3.
XIII., Bulcsú u. 21/B (Lehel piacnál)
XIII., Váci út 106.
XIV., Csömöri út 17–19. (Bosnyák térnél)
XX., Szivacs u. 3. (Csarnoknál)
Sugár és Flórián Üzletközpont I. em.
BÁV-boltokban.

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

A régi közmondás — jobb félni, mint megijedni — mára ellenkezőjére fordult. Jó órában mondjam, de én már csak úgy vagyok a dologgal: inkább megijednék, a félelemből ugyanis elegem van. A sok reális félelem mellett — áremelések, kilakoltatások, munkanélküliség, AIDS, romló közbiztonság — nem árt egy csipetnyi irrealitás is. A bombával kapcsolatos pánikkeltésnek van ugyanis egy kiváló tulajdonsága: a hozzá kapcsolódó félsz teljesen demokratikus. Míg az áremeléstől véd a bankbetét, a csinos vagyon, a munkanélküliségtől a kiváló szaktudás és a kellő talpnyalás, korunk pestisétől az óvszer, valamint a házastársi hűség, addig a bombaveszélynek — már persze, ha tényleg van — mindenki egyenlően ki van téve. Hiszen sem a magas rangú állami hivatalnokok, sem a gazdag vállalkozók nem dugnak kocsijuk csomagtartójába bombabiztos bunkert.

Veszélyes dolog az emberi félelemmel játszani. Igazán megijedni akkor fogunk, ha az emberek már nem is félnek . . .

(t. k.)

A Kék Szalag tisztessége

A pártoknak meg kell próbálniuk egymással szót érteni, amikor nemcsak meghallgatják egymás véleményét, hanem gondolataikat fel is tárják riválisaik előtt.

(3. oldal)

A jövő heti televízió- és rádióműsor

(7—10. oldal)

Alvilági aratás

Az autós bűnözés Magyarországon szervezetté vált. Naponta ötven gépkocsilopásról kapnak bejelentést a budapesti rendőrségen.

(11. oldal)

Szerintem

Szerkeszti az olvasó

(12. oldal)

PÉNTEK, 1991. JANUÁR 11. ■ 119. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM ■ ÁRA 7,60 FORINT

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA ALAPÍTVA 1873-BAN

MAGYAR SOCIALISTA MUNKÁSPÁRT PÁRTTÖRTÉNETI INTÉZETE KÖNYVTÁRA

Kamatban nem lehet lakni

Felvirágzik a „zaci" – Imádkozzunk Szent Antal(l)hoz? Tájékoztatónk az OTP-csekkek címzettjeinek

Napközben olykor úgy érezzük, megbolondulunk a ránk zúduló hírektől. A rádió tegnapi Napközben műsorának munkatársai kiszámolták: ha egy átlagos jövedelmű, önálló lakással rendelkező, négytagú család eleget tesz mindazoknak a többletkifizetéseknek, amelyek az idén rájuk várnak (különféle adók, beleértve az önkormányzatok által kivetetteket, háztartási energia, közlekedési tarifák, szolgáltatások drágulása, lakáskölcsönkamat-emelés stb.), akkor csaknem havi 8 ezer forintot kötnek le ezek a terhek jövedelmükből.

Hogy miből fognak megélni? Az adásban szereplő pénzügyminiszter úgy módosította ezeket a számokat, hogy — a Pénzügyminisztérium szakértőinek prognózisa alapján — az esztendő első harmadában „mindössze" 2500—4000 forint havi többletköltséget okoznak a családoknak a szóban forgó terhek. „Legföljebb" az esztendő végére várható a 8 ezer forint körüli pluszkiadás.

Minderről mi a véleményük? — érdeklődtünk a szakszervezetek társadalomkutatóitól.

Keserves esztendőnek nézünk elébe — derül ki a *Szakszervezetek Gazdasági és Társadalomkutató Intézetének* fölméréséből. A családok egy része nehezen tudja elkerülni az elszegényedést, az elnyomorodást.

Hatezer család fogyasztási szerkezetének módosulását vizsgálták meg a tavaly év eleji árváltozások nyomán — tudtuk meg *Ékes Ildikótól*, az SZGTI osztályvezetőjétől. Megállapították: tavaly már csak a családok negyven százaléka tudott megtakarítani jövedelméből. Azaz ők tudtak — az OTP-betétek mellett — ékszereket, értékpapírokat, ingatlant vásárolni, a „szalmazsákba" pénzt tenni, illetve valutázni. Föltehetőleg ennél több családnak volt a szigorú létfenntartásnál több — szaknyelven *diszkrecionális* — jövedelme. Így is föltételezhető azonban, hogy a családoknak mintegy a fele már egyik hónapról a másikra tengődött... Azaz, bizonyos mértékig már lemondott kulturális szokásairól, ruhavásárlásairól, s — legvégül — megszokott élvezeti cikkeiről.

A kutatók prognózist állítottak össze az idei fejleményekről. *Ötvenszázalékos inflációval, negyvenszázalékos névlegesbér-növekedéssel* számoltak. Azaz úgy jövendölték: idén *tízszázalékos reálbércsökkenés* sújtja az átlagos családokat.

Egy négytagú családnak — két keresővel számolván — összesen nyolcezer forinttal gyarapszik a névleges jövedelme az idén átlagosan. Az 50 százalékos infláció és az 1500 forintos pótkamat-fizetési kötelezettség ezt a pénzt *elviszi*. És ezután jönnek a közlekedési tarifák, óvodai, iskolai díjnövekedések, az újság, a ruházat áremelkedése, s az egészségügyi kiadások tömege. (A hazai családok nyolcvannyolc százaléka gyógyszerfogyasztó, orvoshoz rendszeresen járó...)

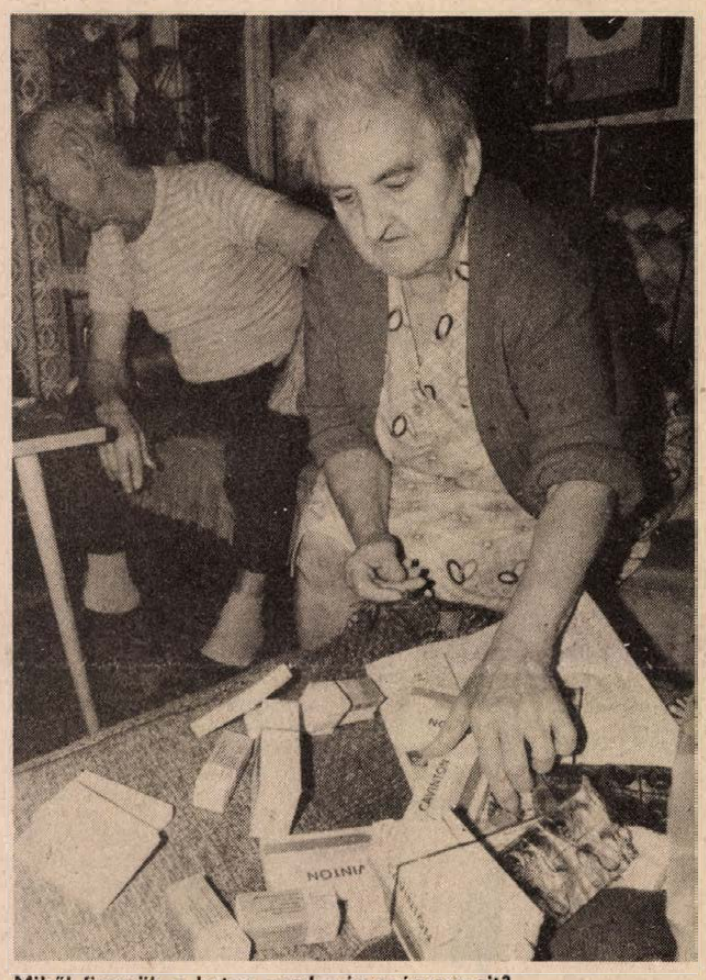

Miből fizessük a beteg gazdas ág gyógyszereit?

Gy. Balázs Béla felvétele

Kiveszik a pénzt a zsebekből a viszonylag frissen emelkedő élelmiszerárak, s a várhatólag növekvő energiaárak is. Azaz a családok nagy hányada *arra kényszerül, hogy valamilyen többletkiadás miatt lemondjon alapvető szükségleteinek egy részéről*. Magyarán: nyomorogjon.

Hogyan védekezhetünk a csapások ellen? — Az erre kínálkozó módszereket már kitalálta a társadalom. Önel-

(Folytatás az 5. oldalon)

Flúgos futam

Eb ellette bértollnokok rólunk állítják, hogy pesszimista ország, kedveszegett nép lennénk? Nevetséges! Talán nem maga a rózsaszín derű ékes bája, ahogy a pénzügyminiszter az első szabad, demokratikus magyar költségvetést a széles nyilvánosság előtt imigyen minősítette: „Flúgos futam."

Vagyunk vagy öt-hat milliónyian szavazóképes felnőtt magyarok, akik az újságokat böngészve, a tévé képernyője előtt hunyorogva, körmünket rágva végigdrukkoltuk a hon atyjainak és anyjainak küzdelmes év végi finisét. Lesz-é a Valutaalap által elfogadható, s ugyanakkor az adófizetők pénztárcájából fedezhető költségvetése a hazának vagy sem? Nos, ezt a neogótikus díszletek között bonyolódó 1990-es végjátékot a tréfás, rajzos gyermekműsor címével illetni — flúgos futam —, felhőtlenül derűs szemléletre vall.

A világért sem szeretnénk bántani ennek a bizonyítottan dilettantizmusra hajló testületnek — a kormányról van szó — ritka becsű, mert végre szakember!, tagját. De ha már ő is afféle badarságnak titulálja, amit a díszes házban sebtében kiagyaltak, letárgyaltak és megszavaztak; akkor mit szóljon az egyszerű utcai járókelő, akinek az egész habos-babos bohósághoz annyi a köze csupán, hogy ő fizeti a révészt — akarom mondani, a számlát?

Antall levele Gerbovitsnak

Postás vitte a fölmentést

A kormányszóvivő semmiről sem tudott

A kormány a jövő héten több ponton módosítva, új változatban terjeszti a parlament elé kárpótlási törvényjavaslatát, amelynek eredeti változata a múlt év december elején már az Országgyűlés elé került — közölte az MTI, a Rádió és a Televízió munkatársaival *László Balázs* szóvivő, a kormány csütörtöki ülésének szünetében.

Az új változat lényegében megtartja az eredeti elképzelés alaplogikáját, vagyis a kárpótlás mindazokra kiterjed, akiknek tulajdonát 1949. június 8-a, a diktatórikus alapokon szerveződött

(Folytatás a 3. oldalon)

Fővárosi Közgyűlés

Ötven százalékkal emelik a BKV tarifáit

Új tisztségviselőket választottak
Az MDF-frakció kivonulása
A jegy- és bérletrendszer még nem változik

Újabb pártpolitikai csatározások, látványos kivonulások és jogértelmezési viták jellemezték a Fővárosi Közgyűlés csütörtökön tartott ez évi első ülését.

A BKV tarifáinak változtatásáról szóló előterjesztés megvitatása előtt a kormánykoalícióhoz tartozó pártok tagjai *elhagyták az üléstermet. Barsiné Pataky Etelka* távozásukat indokolva felvetette, hogy a Fővárosi Közgyűlés ülései immár sorozatosan előkészítetlenek, majd hangsúlyozta, hogy egy olyan fontos, több millió embert érintő kérdést, mint a tömegközlekedés árának alakulása, nem képesek felelősségteljesen megvitatni, akkor amikor az előterjesztést csak az *előző napon* kapták kézhez.

Végül is a testület úgy foglalt állást, hogy *február 1-jétől 50 százalékos tarifa-*

(Folytatás a 4. oldalon)

A palesztin nagykövet nyilatkozata a Népszavának

Tőlünk nem kell tartaniuk!

Bush még nem döntött a háború kérdéséről

A felek tegnap elhagyták a csalódást okozott tárgyalások színhelyét. Baker amerikai külügyminiszter Genfből Szaúd-Arábiába utazott, iraki kollégáját, Tárik Azizt pedig Bagdadba vitte útja, ahová e napon várták Pérez de Cuellar ENSZ-főtitkárt is. A békével kapcsolatos reményvesztés azonban egy adagnyi derűlátással is párosul, hiszen a genfi tárgyalások után mindkét tárgyalófél olyan nyilatkozatot tett, mely szerint a válság békés megoldása előtt még nem záródtak be a kapuk. Az országok eközben minden eshetőségre felkészülnek, így Izraelben tovább erősítették a hadsereg készültségét, a Szovjetunió hazautaztatta Irakból a szovjet állampolgárok utolsó, nyolcvankét fős csoportját, Nagy-Britannia pedig bezárta bagdadi nagykövetségét, s diplomatái Jordániába utaztak. Az Egyesült Államok felszólította algériai, tunéziai és marokkói képviseletét, hogy biztonsági okokból evakuálja a nélkülözhető személyzetet és állampolgárokat. A szovjet és amerikai külügyminiszter telefonon keresztül fejezte ki egymásnak az Öböl-válság miatti nyugtalanságát, s mindkettő támogatásáról biztosította az ENSZ-főtitkár bagdadi misszióját.

Ha Magyarország területén bárhol terroristaakcióra kerülne sor, akkor azért nem a Palesztinai Felszabadítási Szervezetet, hanem az izraeli titkosszolgálatot terheli a felelősség. Az izraeliek ilyen provokációkkal akarják alásni a magyar—arab barátságot — jelentette ki csütörtökön a magyarországi palesztin rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, *Hiknat Zaid* a Népszava munkatársának adott interjújában. A nagykövet azt is elmondta a követség épületében folytatott egyórás beszélgetés során, hogy nem érzi magát biztonságban.

Nagykövet úr, beszélgetésünk előtt munkatársai megemlítették, hogy Magyarországon arabellenes kampány van kibontakozóban. Ön is így látja?

— Rendkívül sajnálatosnak tartom, hogy valóban ilyen kampányt érzek az arabok ellen, amely teljesen alaptalan vádaskodásokra épül. Elhiheti, hogy ez a hisztéria ezekben a napokban kizárólag Izrael malmára hajtja a vizet. Történelmi kapcsolatok fűzik össze a magyar és az arab népet, s

(Folytatás a 2. oldalon)

POLGÁRJOG A BIZTONSÁGRA!

ÁB ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ RT.

Bush még nem döntött a háborúról

(Folytatás az 1. oldalról)

mondanom sem kell, hogy az ilyesfajta hangulatkeltés csak ronthat a korábbi barátságon, amelyet általánosságban nézve is jónak minősítek. Tudok róla, hogy azt terjesztik az országban, az arabok magyarellenes akciókra készülnek. *Ebből azonban semmi nem igaz.* Ugye, ön sem tud semmi konkrét bizonyítékot mondani, ami azt igazolja, hogy az arabok Magyarországon terroristamerényleteket hajtottak volna végre. Nem is tudhat, mert *a magyar Belügyminisztérium sem tud.* Két nappal ezelőtt a határőrség szóvivője arról tájékoztatott, hogy terroristacsoport érkezését várják. *Kérdezem, hol vannak ezek a terroristák?* Tudomásunk van viszont arról, hogy az izraeli titkosszolgálat, *a Moszad ügynökei itt vannak az országban,* akik ezt a légkört könnyen felhasználhatják provokációkra is.

Amennyiben ezt tudják, hajlandók együttműködni a magyar hatóságokkal?

— Nincs szükség ilyen együttműködésre, mert a magyar kormány ezt épp olyan jól tudja, mint mi. Nézze csak meg az Izraelbe kivándorló zsidók kérdését. A Moszad emberei segédkeznek abban, hogy a zsidók elutazhassanak Budapestről. Szóval, a magyar kormány tud az izraeliek jelenlétéről. Ezzel kapcsolatban még leszögezhetném, *a jelenlegi szituációban az arab nép nem tekinti ellenségnek a magyarokat,* tőlünk nem kell tartaniuk!

Jasszer Arafat, a PFSZ vezetője bagdadi nyilatkozatában egyértelművé tette, hogy egy esetleges háborúban a palesztinok Irak mellé állnának. Mi erről az ön véleménye?

— Jasszer Arafat a PFSZ vezetésének véleményét fejtette ki, s minden palesztin *ennek szellemében* fog cselekedni.

Az Öböl térségében több százezer palesztin él. Ők akár fegyvert is fognának?

— A palesztinok döntő többsége békés polgári lakos. Régi problémákkal küzdenek, sokukat családostul most is kitoloncolják a térség államaiból. *De háború esetén megtalálnánk a módját, hogy Szaddám Huszein támogatására csatatérre küldjük csapatainkat.* Őszintén szólva, egy háborúban nagy meglepetés érné az amerikaiakat, mert *nem csak Irak és a palesztinok harcolnának ellenük.*

Jól tudom, hogy a szent háborúban csak a megtámadott jogosult a védekezésre?

— Ez így van.

A PFSZ korábban elismerte Kuvaitot önálló államként?

— Nemcsak korábban ismertük el, hanem most is!

Akkor hogyan fogadhatják el, hogy augusztus 2-án Irak legázolta Kuvaitot?

— Mi már augusztus 2-a előtt igyekeztünk segíteni, hogy oldódjon a feszültség Irak és Kuvait között, hiszen már akkor voltak vitatott területek, szigetek. Sajnos, ez nem sikerült. Augusztus 2-a után ismét erőfeszítéseket tettünk, hogy arab megoldás szülessen a kérdésben. Tárgyalóasztalhoz ültettük volna Szaúd-Arábia, Irak, Egyiptom, Jordánia és a PFSZ vezetőit, de ezt az elképzelésünket keresztülhúzták az amerikaiak. Tervünk szerint népszavazással döntöttek volna Kuvait sorsáról. Ez egyeseknek persze nem tetszett. A terv elutasításával tették nemzetközivé a válságot. Ugyanaz az Egyesült Államok szorgalmazta az ENSZ-ben az Irak elleni határozatok meghozatalát, amelyik következetesen elutasította a Biztonsági Tanács Izrael elleni fellépését.

Az arab világban az Egyesült Államok csendőri szerepet akar játszani. Ugye, ezt hirdeti a PFSZ?

— Amerika nem akarja játszani ezt a szerepet, hanem játssza is. És nem csak az arab világban. Ezért állunk mi szemben Washingtonnal.

Ez a szembenállás terrorakciókban is megnyilvánulhat? Mert Amerika meg ezzel vádolja a PFSZ-t!

— Washington a kezdetektől fogva ellenségesen szemlélte a palesztin népet, s mindig hazugságokat terjesztett velünk kapcsolatban. Az amerikai kormány nagyon „feledékeny". Csak arra emlékszik, ami neki jó. Mi például abban is szerepet játszottunk, hogy Irakból hazautazhassanak a külföldiek.

Cáfolja, hogy palesztin csoportok egyáltalán végrehajtottak már terrorista-akciókat a világban?

— Ezek szélsőséges csoportok, amelyek miellenünk is követtek el merényleteket. Ők a mi ellenségeink is. De miért mindig csak a palesztinokról beszélnek, ha a terrorizmus kerül szóba?! Miért? Németországban, Franciaországban, Angliában, Spanyolországban, az Egyesült Államokban nincsenek terroristák?

Éppen emiatt, nem tart attól, hogy ilyen szélsőséges palesztin csoportok merényletet követnek el Magyarországon?

— *De igen!*

Nagykövet út szerint ezekben a napokban biztonságban van a palesztin nagykövetség Budapesten?

— *Nem!*

Mit lehet tenni a biztonság megerősítésében?

— Mi itt törvényes vendégek vagyunk, biztonságunkról a magyar Belügyminisztériumnak kell gondoskodnia.

Végül a legfontosabb kérdés: véleménye szerint lesz háború az Öbölben?

— Ha egyetlen szóval kell válaszolnom, azt mondom, hogy *nem.* Én még mindig *bízom a tárgyalásos megoldásban,* s talán az európai szövetségesek rábírják George Busht arra, hogy ne indítson háborút. Igaz, arról is meg vagyok győződve, hogy Bush el tud indítani egy háborút. De végigvinni nem képes. Amerika nem győzhet!

Szerdahelyi Csaba

Moszkva cáfolja a csúcshalasztás hírét

Változatlan a moszkvai szovjet—amerikai csúcs időpontja: Mihail Gorbacsov és George Bush február 11—13. között folytat megbeszéléseket a szovjet fővárosban — erősítette meg tegnap Moszkvában *Vitalij Csurkin.* A szovjet külügyi szóvivő cáfolta azokat a híreszteléseket, hogy esetleg elhalasztanák a csúcstalálkozót.

Csurkin sajtóértekezletén kérdésekre válaszolva „elhamarkodottnak" minősítette *Marlin Fitzwater* amerikai szóvivő keddi, a balti államokban kialakult helyzettel kapcsolatos nyilatkozatát. A szovjet szóvivő elég mérsékelt hangnemben fejezte ki rosszallását az amerikai álláspont kapcsán, s bírálta a „retorikát", amely csak „károkat okoz egy olyan pillanatban, amikor a szovjet vezetés éppen a stabilitás megteremtése érdekében tesz alkotmányos lépéseket".

Semmi sem indokolja, hogy elhalasszák a február 11—13-ra tervezett moszkvai szovjet—amerikai csúcstalálkozót — jelentette ki csütörtökön a szovjet fővárosban *Eduard Sevardnadze* szovjet külügyminiszter. A szovjet diplomácia vezetője a *Visnews* nemzetközi televíziós hírszervezetnek adott nyilatkozatában közölte azt is: a csúcs megkezdésének idején valószínűleg már nem lesz hivatalban.

Sevardnadze ezzel cáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek a csúcstalálkozó elhalasztását rebesgették.

Sevardnadze elismerte ugyan, hogy a hadászati támadó fegyverzetek korlátozásáról szóló megállapodással kapcsolatban *nézeteltérések merültek* fel Moszkva és Washington között, ám úgy vélekedett, hogy a problémákat könnyen el lehet simítani. *(MTI, Reuter)*

Szovjet helyzetkép

Kötélhúzás és ültimátum

Karabahban megint lőnek!

Gorbacsov elnök tegnap kemény hangú ultimátumban szólította fel a litván vezetést a Szovjetunió és a Litván SZSZK alkotmányának maradéktalan helyreállítására. A balti államokban mindenesetre tovább folyik a kötélhúzás: hol katonák, hol rendőrök őrzik a tüntetőkkel szemben a fővárosok legfontosabb pontjait. Vilniusban tegnap nyugalom honolt, a lett és az észt vezetés pedig továbbra is tárgyalások útján próbálja rendezni a Moszkvával támadt ellentéteit. A feszültség azonban továbbra sem csak a baltikumot érinti, hiszen e napon Ukrajnából és Karabahból is nyugtalanító hírek érkeztek.

Mihail Gorbacsov burkolt formában Vilnius értésére adta: ha felszólításának nem lesz foganatja, *elnöki kormányzást vezet be* Litvániában. *A litván parlamenthez intézett felhívásában* egyértelműen a *köztársasági legfelsőbb tanácsot* tette felelőssé a litvániai helyzet elmérgesedéséért. Megfogalmazása szerint a mai helyzetet *a szovjet és a korábbi litván alkotmány „durva megsértése,* az állampolgárok politikai és gazdasági jogainak semmibevétele, a polgári társadalom helyreállítására irányuló, ám a nép érdekeivel ellentétes politika" idézte elő.

Albertas Simenas közgazdászt, a litván parlament tagját választották meg csütörtökön a hét elején lemondott *Kazimiera Prunskiene* miniszterelnök asszony helyére. A 40 éves Simenast *Vytautas Landsbergis* államfő jelölte a kormányfői posztra. Simenas elődjéhez hasonlóan előzőleg gazdaságkutatóként dolgozott, míg a tavalyi választások óta a parlament gazdasági bizottságának volt a tagja.

Lapzártakor érkezett a hír: a világ kormányaihoz, parlamentjeihez, demokratikus közvéleményéhez fordult felhívással a litván külügyminisztérium, hogy nyújtsanak sürgős támogatást a köztársaság népének függetlensége és szabadsága megvédelmezéséhez. A vilniusi nyilatkozatot csütörtök este juttatták el az MTI moszkvai tudósítójának. A litván külügyminisztérium felhívásában hangsúlyozza, hogy „Gorbacsov elnök ultimátumát követően a szovjet csapatok, a KGB és az ultrakonzervatív, Moszkva-párti szervezetek nagyszabású offenzívát indítottak a szabadon választott, legitim parlament ellen, a kormányépületek és hivatalok, s a rádió és a tévé ellen. Valós a veszélye, hogy a szovjet csapatok megtámadják a litván parlamentet és a város más, stratégiai fontosságú pontjait.

Rigában tegnapra *tüntetést szerveztek* az orosz nemzetiségű dolgozók szervezetei. A 6—8 ezer ember a kormány székháza előtt tüntetett a köztársasági áremelések ellen. A tüntetők közül *néhányan megpróbáltak betörni az épületbe, de nem jutottak át a háromszoros rendőrgyűrűn.*

A szovjet hatóságok kedden letartóztatták *az ukrán diákszövetség elnökét.* A 21 éves *Oles Donij* vezette a kijevi diákok *16 napos októberi éhségsztrájkját,* amellyel a köztársasági miniszterelnök lemondását, a balti köztársaságok példájának követését követelték.

Örmény fegyveresek szerdán meggyilkoltak *három katonát és egy újságírót* az etnikai konfliktus sújtotta *Karabah* területén — jelentette szerdán a TASZSZ hírügynökség.

(Reuter, AP, MTI)

Genf után nagy a csalódottság, de még van remény

Semleges ENSZ-békefenntartó erők Kuvaitba küldését fogja javasolni *Javier Pérez de Cuellar* ENSZ-főtitkár, amennyiben Irak kivonja csapatait a sivatagi emírségből, s egyben kész biztosítékot adni arra vonatkozóan, hogy az ENSZ-csapatokban nem lesznek amerikai katonák. Az ENSZ-főtitkár javaslatát Gianni de Michelis olasz külügyminiszter ismertette csütörtökön Rómában.

Nyolc partraszálló hajó érkezett az Öböl térségébe csütörtökön, fedélzetén mintegy *10 ezer tengerészgyalogossal.* A közeljövőben újabb 18 amerikai partraszálló hajó érkezik a térségbe, hogy csatlakozzék az Irak elleni „Sivatagi Pajzs" hadműveletekhez.

Az elmúlt napokban mintegy *300 iraki, köztük 220 katona menekült át Törökországba.* A katonák fegyvereik nélkül érkeztek. A török külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy Ankara minden szükséges intézkedést megtesz a lehetséges iraki menekülthullám fogadására.

Csurkin külügyi szóvivő tegnap ismertette a szovjet külügyminisztérium nyilatkozatát, amelyben *Moszkva sajnálkozásának ad hangot,* hogy kudarccal végződött a közvetlen párbeszéd, amelyhez oly nagy reményeket fűzött a világ közvéleménye. *Bush* elnök Washingtonban a sajtó előtt maga is csalódottságának adott hangot a genfi találkozó kimenetele miatt, de — mint mondta — nem adta fel reményét a válság békés rendezésével kapcsolatban. Hozzáfűzte, hogy *még nem döntött a háború kérdésében.*

Hasonló hangnemben nyilatkozott a legtöbb nyugat-európai ország számos vezető politikusa is. *Hans-Dietrich Genscher* német külügyminiszter szerint a genfi tárgyaláson ugyan nem tárták szélesebbre a békére nyíló ablakot, de nem is csapták be azt. *Gianni de Michelis* olasz külügyminiszter úgy véli: lehet valamit még tenni a békés megoldásért, hiszen meg kell értetni *Szaddám Huszeinnel:* nincs más választása, mint a kivonulás. *Francisco Fernandez Ordonez,* a spanyol diplomácia vezetője is úgy látta, hogy még nem veszett el minden remény az Öböl-válság megnyugtató és békés rendezésére. *Jean-Pierre Chevenement* francia védelmi miniszter szerint az Egyesült Államoknak „csekély gesztust" kellene tennie Irak felé azzal, hogy beleegyezik a közel-keleti nemzetközi békekonferencia megtartásába. Úgy fogalmazott: Washingtonnak e kis gesztussal kellene lehetővé tennie, hogy Huszein elnök sokkal nagyobb gesztusként kivonuljon Kuvaitból.

Egyiptom a genfi tárgyalások kudarca ellenére továbbra is reméli, hogy január 15-e előtt várható diplomáciai erőfeszítések békés megoldást hoznak a válságra. *Rafszandzsani* iráni államfő szintén úgy látja, hogy Iraknak ki kellene vonnia csapatait Kuvaitból, de *szerinte aggodalomra ad okot az amerikai vezetésű nemzetközi haderő jelenléte* az Öbölben. A *Vatikán* riadtan, de nem teljesen remény nélkül figyeli az Öböl-válság alakulását — jelentette ki a vatikáni szóvivő, aki jelezte: az egyházi állam arra készül, hogy magas szinten fogadja az iraki nagykövetet, aki mindenképpen jelen lesz szombaton, amikor a pápa a Szentszék mellé akkreditált nagykövetek előtt mond beszédet. *A három nagy olasz szakszervezeti szövetség* (CGIL, CISL, UIL) arra szólította fel a dolgozókat, hogy január 15-én, az Irak elleni ultimátum lejártának napján *tartsanak mindenütt negyedórás munkabeszüntetést.*

Londonból érkezett tegnap a jelentés: az ITN független brit tévétársaság által megbízott szakértők *egy műholdfelvételen felismerték azt a telephelyet, ahol, minden bizonnyal az iraki atomfegyverekhez szükséges urániumot dolgozzák fel.* A felvételt egy szovjet műhold készítette az ITN megrendelésére.

(MTI)

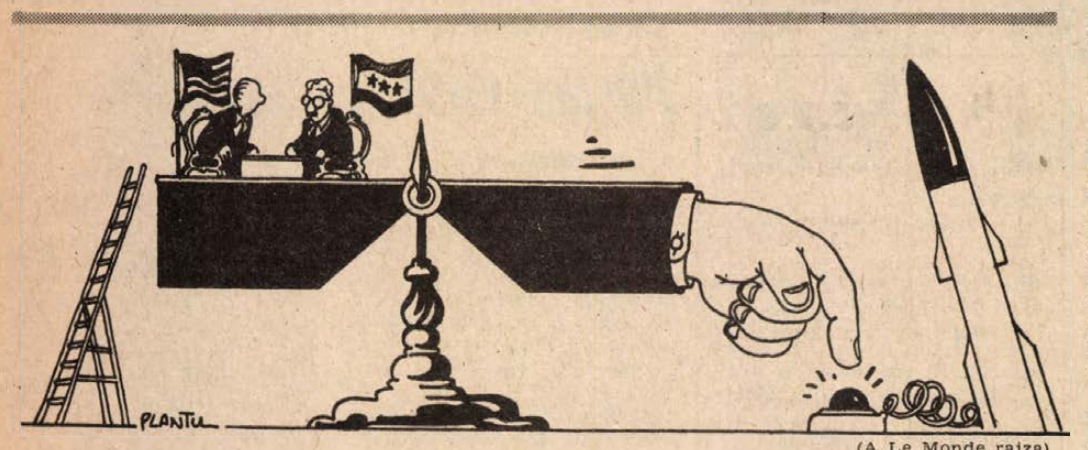

(A Le Monde rajza)

A SERIFF, A BANDITA ÉS A TÚSZ

Mint a westernfilmben a sheriff és a túszát szorongató bandita, úgy áll szemben egymással a világ színpadán *George Bush* és *Szaddám Huszein.* A feszültség nő, és megállíthatatlanul közeledni látszik a pillanat, amikor eldördülnek a kezükben tartott fegyverek — hacsak közbe nem lép valaki, vagy a bandita magától el nem engedi túszát. Vagyis, ha Szaddám Huszein ki nem vonul Kuvaitból.

De vajon eldördülnek-e azok a fegyverek, kitör-e az Öböl térségében a háború? *A genfi eredménytelenség még nyilvánvalóan nem zárta ki egy békés megoldás lehetőségét,* ám nem is lassította le azt az iramot, amellyel a két szemben álló fél és vele a világ a véres összecsapás felé sodródik.

Régi szabály, hogy ilyen helyzetben *annak kell engedni, akinek rosszabbul áll a szénája.* Ez pedig egyértelműen Szaddám Huszein. Az erőviszonyok olyanok, hogy az iraki diktátor *semmiképpen sem győzhet, ellenben mindent elveszíthet, beleértve az életét is.* De nyilvánvalóan tudja, hiszen minden ellenkező híreszteléssel szemben, igen jó képességű politikus, hogy *Bushnak is van veszteni valója.* Súlyos csapást mérhet az amerikai elnök tekintélyére, ha Kuvait felszabadítása után csak egy füstölgő rommezőt tud visszaadni a hazatérő emírnek, vagy ha ez a felszabadítás *túlságosan* sok amerikai fiatal életébe kerül.

Mindez annak az embernek a helyzetébe hozhatja Szaddám Huszeint, akinek menekülés közben sikerült a lábát az ajtó és a küszöb közé tennie. Kuvait kérdését nem tudja ugyan nyíltan összekötni a közel-keleti kérdéssel, de talán erre nincs is feltétlenül szüksége. Egyelőre esetleg elég az is, ha bejelenti, hogy *záros határidőn belül, ENSZ-ellenőrzés mellett kivonul az emírségből* (ahogy *Mitterrand* javasolta), és aztán kiad valakivel egy közös nyilatkozatot a közel-keleti konferenciáról, s e nyilatkozatot odahaza a kuvaiti kaland *eredményének* tünteti fel.

Lehet, hogy éppen *Baker* jelzett egy ilyen lehetőséget *Tárik Aziznak,* ám ezt — mivel mindkét fél hajlíthatatlannak akar látszani — titokban tartják. Ha semmi ilyesmire sem került volna sor Genfben, érthetetlen lenne, miért tartott az eszmecsere több mint hat óráig.

De engedhet Szaddám Huszein a Bagdadba látogató ENSZ-főtitkár, az esetlegesen oda tartó közös piaci és arab megbízottak vagy egy már amúgy is Bagdadban ülésező *iszlám konferencia* kérésének. Ez is *kapituláció* lenne ugyan, de legalább nem a fő ellenség, vagyis Amerika előtt történne. Az efféle — szuronyhegyeken kormányzó — diktátorok számára a tekintély, az „arc" megőrzése mindenek másnál fontosabb, ezért elképzelhető, hogy — elnöksége megtartásában reménykedve — Szaddám Huszein belemegy egy ilyen megoldásba.

E lehetőségek spekulatívaknak tűnhetnek, de *egy* tényező mégiscsak súlyt kölcsönöz nekik. Azt tudni illik, hogy az iraki elnök számára *nincs alternatíva, életve, ha van, az csak a vereség és a bukás lehet.* Elképzelhető persze, hogy odahaza már annyira mélyen belemanőverezte magát „országgyarapító" szerepébe, hogy most már — akármi lesz is a vég — nem engedhet. Ez viszont elkerülhetetlenül háborút jelent.

KEPECS FERENC

Mélyhűtött kisebbségi jogok

Duray Miklós a csehszlovák alkotmánylevélről

„Azért nem voltunk hajlandók részt venni az alkotmánylevél megszavazásában, mert az *a nemzeti kisebbségek jogait a húsz évvel ezelőtti szinten konzerválja.* Nem tükröződik benne *az elmúlt két évtizedben elért fejlődés, a helsinki folyamat".* Ezt válaszolta *Duray Miklós, az Együttélés politikai mozgalom elnöke* az MTI prágai tudósítójának érdeklődésére, miután *a csehszlovák szövetségi gyűlés* szerda este az *Együttélés és a Magyar Kereszténydemokrata Mozgalom* képviselőinek az ülésteremből való kivonulását követően szavazta meg a *szabadságjogokról szóló alkotmányerejű törvényt.*

Az okmány ünnepélyes szentesítésével Csehszlovákia egyebek közt azt kívánta bizonyítani, hogy helye van az *Európa Tanácsban,* amelynek jogi szakértőkből álló bizottsága éppen az elkövetkező napokban a *helyszínen óhajtja tanulmányozni a szabadságjogok csehszlovákiai helyzetét* és garanciáit. Az elfogadott dokumentum összességében valóban európai színvonalú katalógus az egyént megillető emberi jogok tekintetében. Megszövegezését azonban óhatatlanul befolyásolták a napi politikai csatározások megfontolásai, és a nemzeti kisebbségek, illetve etnikai csoportok közösen gyakorolható jogainak kifejtése terén sok kívánnivalót hagy maga után.

(MTI)

Dél-Afrika

Fehér reform — fekete testvérharc

Szinte abban a percben, ahogy a politikai megbékélés újabb jelei mutatkoznak Dél-Afrikában, *máris elszabadulnak az indulatok*, a véres összecsapások — a feketebőrűek táborában. Az utóbbi néhány napban — csak Natal tartományban — *tizenegy ember halt meg* a zavargások következtében.

A hét közepén a kormány elfogadta az Afrikai Nemzeti Kongresszus (ANC) javaslatát: *valamennyi politikai párt részvételével tartsanak konferenciát az ország jövőjének megvitatására.* Ami annyit jelent, hogy a reformok útjára lépett dél-afrikai vezetés vállalja: nemcsak a bevándorolt színesbőrűek, hanem a többségi őslakosságot képviselő *fekete pártok* is beleszólhatnak majd a dolgok alakulásába.

Mint például az ANC-ből kivált Pan Africanist Congress (PAC) — *csakhogy a PAC hallani sem akar semmiféle megbékülésről.* Álláspontjukkal végeredményben egy platformra kerültek a kormány hivatalos ellenzékével, a *fehér Konzervatív Párttal*, amely ugyancsak mereven elzárkózik mindenféle megegyezés elől — a feketékkel. A PAC, mint az ANC *riválisa* a hatalomért folyó politikai küzdelemben, a *fegyveres ellenállás folytatására* helyezi a hangsúlyt, a *Frederik de Klerk* elnök vezette és az apartheidet *fokozatosan megszüntetni kívánó* kormányzó Nemzeti Párttal szemben.

A fehér jobboldali pártok eddig is támadták az ANC és a kormány között még tavaly aláírt *kilencpontos megállapodást*, amelynek egyik cikkelye a fekete fegyveres akciók beszüntetését helyezi kilátásba. A PAC viszont a kormány ígéretét tartja komolytalannak, miszerint a politikai foglyokat 1990. szeptember 1. és 1991. április 30. között szabadon bocsátják. (A feketebőrű politikai foglyok egy csoportját már szabadon bocsátották.)

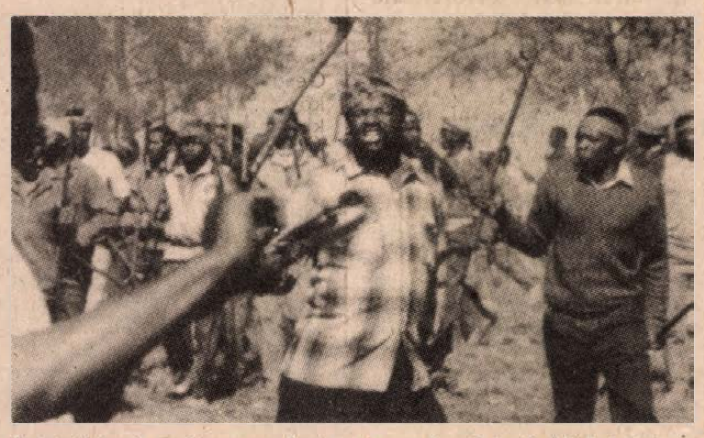

Folytatódnak az összecsapások az egymással rivalizáló fekete politikai szervezetek között

De nemcsak a PAC utasítja el a „de Klark—Mandela paktumot": *a zulu törzs politikai szervezete, az Inkhata Mozgalom, egyenesen árulónak tartja Mandelát.* Az Inkhata szerint, a már említett javaslat —, amelyet a kormány kedvezően fogadott — nem más, mint kísérlet, hogy az *ANC és a Dél-afrikai Kommunista Párt „kellő időben" magához ragadja a hatalmat.* Ez a nézet magyarázat lehet arra, hogy miért robbant ki ismét a harc *a zuluk* támogatta Inkhata és az ANC-t pártfogoló *xosza* törzs között.

A fekete belviszály elmélyülése a fehér szélsőjobboldal malmára hajtja a vizet, amely nem tágít *egyeduralmának* ábrándjától. Változatlanul azzal érvel, hogy bármilyen kiegyezés az ANC és a kormány között *nem garantálja* a fehér afrikaiak jövőbeni szabadságát. Pedig *éppen a fehér kézben levő tőke, az ipar és a bányák tulajdonjoga és nem utolsósorban a szakmai hozzáértés* lehet a dél-afrikai békés rendszerváltás garanciája.

Másrészt a feketéken múlik az események alakulása — *és úgy tűnik, egyre jobban őrajtuk.* Ugyanis, a korábban egymás mellett vállvetve küzdő pártok *testvérháborúja* nem kedvez a demokratikus egyenjogúságon alapuló fekete-fehér-színesbőrű társadalom kialakításának.

Jankovszky János

Berlin—London—Prága

Lapok jönnek, lapok mennek

A német *Axel Springer AG* kiadóvállalat, amely többek között a *Bild Zeitung* és a *Die Welt* című német napilapok tulajdonosa, egy csehszlovák céggel együttműködésben kiadóhivatalt hozott létre Prágában — közölte a Springer illetékese.

Az *Eurostúdió Verlag GmbH* névre keresztelt új vállalatban a magyar érdekeltségekkel is rendelkező Springer 60 százalékban részesedik. A fennmaradó 40 százalék a tavaly márciusban létrehozott csehszlovák *Studió Dobre Nalady* magánkiadó tulajdona.

Az Eurostudió az *Auto Bild* magazin csehszlovák változatának megjelentetésével kezdi majd meg működését. A Springer autósmagazinjának tesztpéldánya egyébként — „Auto Tip" címmel — már tavaly december 17-én megjelent a csehszlovák újságosstandokon — összesen 150 ezer példányban.

Rosszra fordult viszont a sora a *Morning Star* című patinás brit kommunista lapnak, miután a szovjet kormány lemondta napi 6000 példányra szóló megrendelését.

A hatvanéves újságot *az utóbbi években jóformán a szovjet megrendelés tartotta életben.* Példányszáma a szovjet köldökzsinór elvágása után napi 8500 példányra csökkent, évi bevétele pedig 1 millió fontról 600 ezerre esik vissza.

(MTI)

Bulgária

800 ezer besúgó?

Egy bolgár hetilap szerint *800 ezer besúgó működött* a zsivkovi időkben a nem egészen 9 millió lakosságú Bulgáriában.

A *Podkrepa* című szakszervezeti hetilap legújabb számában források megjelölése nélkül azt állította, hogy 800 ezer olyan dosszié létezik ma Bulgáriában, amely besúgók, titkosügynökök, rezidensek adatait, tevékenységük bizonyítékait rejti. A lap szerint valamennyi dossziét a nemzetvédelmi minisztérium, illetve a belügyminisztérium titkosította.

A Podkrepa emlékeztetett rá, hogy e dossziék közül eddig csak *Petar Beronnak*, az ellenzék volt vezetőjének titkos tevékenységét bizonyító irattartó nyílt meg valamelyest a nyilvánosság előtt. A cikk szerint ugyan hatalmas munka, de a dossziékat tanulmányoznia kell annak a különleges bizottságnak, amelyet a titkos iratok sorsának eldöntésére hoztak létre még tavaly Bulgáriában.

A hetilap álláspontja szerint a dossziék tartalma alapján mindazoknak *a besúgóknak a nevét nyilvánosságra kell hozni*, akik a törvények által büntetendő cselekményeket követtek el, és ezért a bíróság el is ítéli őket.

(MTI)

Virágzó pénzpiac Lengyelországban

A volt szocialista országok valutáinak jelentős leértékelődését vonta magával Lengyelországban a pénzek hivatalos beváltásának megszüntetése — tűnik ki a TASZSZ varsói tudósításából. A *forintot* például a korábbi 400—450 zlotys árfolyam helyett az új évben 100—120 zlotys árfolyamon jegyzik, s harmadára értékelődött le *a csehszlovák koronát* is: ezt 230 zlotyért váltják.

Bár a volt szocialista országok pénzeinek hivatalos beváltása megszűnt, *e valuták adásvétele virágzik a magánpénzváltóknál és az utcai üzéreknél. A szovjet valuta* alig ér valamit, 1 rubelért a magán pénzváltóknál 370—380 zlotyt adnak, ami csupán két doboz gyufa árával egyenlő.

(MTI)

A KÉK SZALAG TISZTESSÉGE

A gazdasági válság elhárításának *felelőssége* a mai Magyarországon mindenképpen a *kormányra* nehezedik, amelynek pedig *létérdeke*, hogy vállalkozása még ebben a parlamenti ciklusban kimutatható eredményekhez vezessen. Létérdeke, mert a *kudarc* egyet jelentene a *bukással*, de legalábbis azzal, hogy a mostani koalíció aligha szerezhetne *többséget* a legközelebbi választásokon.

Egy ilyen kudarc azonban *senkinek* se lehet *érdeke*, hiszen nemcsak a jelenlegi *kabinet*, hanem az *ország* kudarca lenne, ha összeomlana a magyar gazdaság, ha az áldozatok kényszerű vállalása *sem* hozná meg a rég áhított felemelkedést. Éppen ezért ma a *felelős ellenzék* sem veheti föl az *ellendrukker*, a közönyös *kibic* szerepét: *győzelmi* esélyeinek növekedéséért túlságosan *nagy árat* fizetne a nemzet egésze.

Szóval, mai valóságunknak a demokráciák történetében szokatlan — ha nem is példátlan — *sajátossága*, hogy az ellenzék majdani *választási érdekeinek* egyelőre *háttérbe* kell szorulniuk, mert most a valamikori kormányra kerülés ügyénél sokkal *súlyosabb a tét*. Vagyis a parlamentbe bekerült pártoknak meg kell próbálniuk egymással *szót érteni*, ami nemcsak azt jelenti, hogy *meghallgatják* a másik véleményét, hanem azt is, hogy *nem titkolják el* a riválisok elől a gondolataikat, nem teszik félre azokat olyan időkre, amikor majd reményeik szerint ők kerülnek hatalomra.

Hogy az efféle *konstruktív* magatartás nem lehetetlen, arra meggyőző példa volt legutóbb a parlament majd' a szilveszterbe nyúlt *költségvetési* vita. Mert igaz ugyan, hogy az ellenzék szinte egyöntetűen *csapnivalónak, gazdaságpolitikai koncepcióval meg nem alapozottnak* minősítette, és nem is szavazta meg a kormány által beterjesztett javaslatot, de az is tény, hogy a több száz módosító indítvány *szabaddemokrata, fideszes* és *szocialista* szerzői is *javítani* igyekeztek az eredeti tervezeten. Ám ettől még nem lett *jó* az idei pénzügyeinknek keretet adó törvény.

Pedig alig egy esztendeje még *együtt dolgoztak* a mai kormánypártokhoz és az ellenzékhez tartozó szakértők egy olyan *rangos nemzetközi csapatban*, mint a *Kék Szalag Bizottság*, amelyben *amerikai, nyugat-európai* és *távol-keleti* kollégáikkal — köztük híres intézmények, egyetemek vezető személyiségeivel — munkálkodtak azon, hogy *a magyar gazdaság számára kiutat ígérő* ajánlásokat fogalmazzanak meg, *útjelzőket* állítsanak a *szabad piacgazdaság* felé.

Közös fáradozásuk nem volt hiábavaló, amint ezt a bizottság magyar és kanadai társelnökeinek — *Tardos Mártonnak* és *Sylvia Ostrynak* — a miniszterelnökhöz eljuttatott levelében megállapították. Eszerint a társelnökök köszönetüket fejezik ki a bizottság nevében *„azért az ismételt elismerésért, amellyel Ön mind a magyar parlamentben, mind más alkalmakkor a bizottság gazdasági programjavaslatát kitüntette. A bizottság megelégedéssel állapította meg, hogy javaslatainak egy részét a kormány gazdasági programjába felvette, vagy fel kívánja venni..."*

Eddig az udvarias köszönet. A folytatás azonban ennél is fontosabb: *„Ezen alkalomból szeretnénk biztosítani arról, hogy a bizottság hajlandó lenne az Ön felkérésére tevékenységét folytatni..."* Mint a *Figyelő* hírül adta, *Antall József* köszönettel *elfogadta* a Kék Szalag Bizottság munkájának folytatására tett javaslatot, és azóta hivatalában is fogadta Sylvia Ostryt, a torontói egyetem professzorát. Beszélgetésükön már azok a *konkrét problémák* is szóba kerültek, amelyek *megoldásához* a magyar kormány *szívesen venné* a Kék Szalag Bizottság javaslatait. Ezek között említette a miniszterelnök a *privatizációt*, a *bankreformot*, a *kis- és közepes vállalkozások kiépítését*, a *pénzügyi*, a *biztosítási* és *adórendszer korszerűsítését*, a *forint konvertibilissé tételét* és számos egyebet. Például azt, hogy hogyan tehetők *hatékonyabbá* a piacgazdaságba való átmenet időszakában a még meglévő *állami vállalatok*.

Valamennyi téma meglehetősen időszerű. És mind a Kék Szalag Bizottság *készsége* a további munkára, mind annak a kormány részéről történt *kedvező fogadtatása* a *megalapozott gazdaságpolitika* ígéretével kecsegtet. A *független* szakértők, *nemzetközi hírű* külföldi szaktekintélyek bevonása ugyanis ma fölöttébb kívánatos.

Ami pedig *az utóbbi hónapok elmérgesedett politikai vitái* után igazán *örvendetes*, az az, hogy a Kék Szalag Bizottság önzetlen felajánlkozása kapcsán sem a miniszterelnököt, sem a bizottság magyar társelnökét *nem zavarta* az a körülmény, hogy az utóbbi — Tardos Márton — úgy egyébként *az ellenzéki szabaddemokraták színeiben parlamenti képviselő*.

Persze miért is zavarta volna bármelyiküket is, amikor más a politika, más a szakma, a közgazdaság-tudomány? Nos, esetleg azért, mert a kormány gazdaságpolitikája mégis csak *vaskos politikai kérdés*. És ilyen ügyekben nálunk mostanában nem mindig divat *fölülemelkedni a pártszempontokon*.

Pedig erre van és mindinkább erre lenne szükség. Mert a kormányzás, a gazdaságpolitika felelőssége az Antall József vezette koalícióé. De ez a kormány *egyedül* nem tudja megváltani a világot. A kívánt fordulathoz *valamennyi alkotásra képes erő* összefogása szükségeltetik. És jó, ha erre megvan a készség, ha a nemzet sorsáért érzett felelősségből részt vállalnak azok is, akik az ellenzék padsoraiban ülnek. *Tisztességből* és *önzetlenül*. Úgy, ahogy a nemzetközi Kék Szalag Bizottság magyar és külföldi tagjai is teszik. Pártállásuktól függetlenül.

FLANEK TIBOR

Postás vitte a fölmentést

(Folytatás az 1. oldalról)

parlament összeülése után érte sérelem. A törvényjavaslat továbbra is tételesen felsorolja azokat az 1949 után megalkotott jogszabályokat, amelyek alkalmazása a tulajdoni sérelmek forrása lett.

A sérelmét igazoló egykori tulajdonos számára *kárpótlási jegyet* állítanak ki a *sávos degresszivitás* elvére épülő rend alapján. Ezt a speciális értékpapírt használhatja majd *fizetőeszközként* tulajdonosa az állami tulajdon privatizációja során.

Újdonság, hogy emelkedtek a kárpótlási értékek határai. Így például százezer forint „kárértékig" 90 százalék a kárpótlás mértéke. Ötszázezer forint felett a kárpótlás értéke 270 ezer forint, plusz az efölötti összeg 10 százaléka.

Új szabályok lépnek életbe a földkárpótlás rendezésére. Eszerint nemcsak a tulajdoni sérelmet szenvedettek gyermekei, hanem *egyenesági leszármazottai is* jogosultak a részleges kárpótlásra. Ugyanezt a jogot élvezhetik a házastársak is. Fontos változás továbbá, hogy a kárpótlási jegyet *közvetlenül földtulajdonra* válthatják mindazok, akik továbbra is az érintett településen laknak, továbbá vállalják a föld termelési célú hasznosítását, és öt évig nem idegenítik el földtulajdonukat.

A kormány elfogadta a nemzetbiztonsági törvény javaslatát is. A törvényjavaslat megteremti a nemzetbiztonsági szervezetek *alkotmányos kontrolljának* szabályait.

Kérdésekre válaszolva László Balázs elmondta, hogy a csütörtöki kormányülés *nem foglalkozott személyi kérdésekkel*. A Gerbovits Jenő tárca nélküli miniszter felmentésével kapcsolatos híreket ennélfogva a kormányszóvivő *sem megerősíteni, sem cáfolni nem tudta*, igaz, az esti órákban sajtónyilatkozatot adott ki a felmentés körülményeiről.

Gerbovits Jenő tárca nélküli miniszter, aki a miniszterelnöktől *postán* kapta meg hivatalos felmentését, nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának. A kisgazdapárti politikus elmondotta, hogy a koalíciós tárgyalásokat megalapozó okmányt, amely a földtulajdon kérdésében az 1947. évi állapotot vette figyelembe, *ketten írták alá: Antall József* és Gerbovits Jenő.

— Az idők előrehaladtával ez az alapállás az MDF berkeiben mindinkább háttérbe szorult — nyilatkozta a többi között Gerbovits Jenő —, és a kormány munkájában is másodlagossá vált a tulajdonrendezés ügye. A földművelésügyi miniszter idevonatkozó hivatalos előterjesztéseibe betekintésem nem volt, ezeket később többségében nem tartottam megfelelőnek. Volt közöttük olyan, amelyik azzal kezdődött: nem célozza meg a 47-es állapotok visszaállítását, ami különben a kisgazdapárt egyik alapkövetelése volt. Én a kormányülésen türelmetlenséggel szóltam hozzá, mondván: a kérdést magát a parasztság minősíti, és nem lehet megoldás az akkori tulajdonviszonyok visszaállításának megkerülése. Ezt a koncepciót egyes kormánytagok és az ellenzék is támadta, csakis ezzel tudom magyarázni azt a lehetetlen állapotot, hogy tárca nélküli miniszterként nem kaptam rendelkezési jogot.

— Személyem körül azt hiszem, következetes álláspontom miatt alakult ki légüres tér, ezért kerülhetett sor menesztésemre. Távozóban is az a véleményem, hogy a tulajdonviszonyok rendezésétől eltekinteni nem lehet, enélkül igazi piacot sem lehet csinálni. A mesterséges megoldások nem lehetnek sikeresek.

A kisgazdák nem ismerik Gergácz Elemért?

— Miért nem látjuk a földművelésügyi miniszteri szék várományosai között az ön nevét? — kérdeztük tegnap *Zsíros Géza* kisgazdapárti képviselőtől.

— Zsíros Géza a saját bőrében van és jól érzi magát — felelte.

— Korábban leendő miniszterként is emlegették. Mikor esett ki a pixisből?

— Nem valószínű, hogy én a kormányfő pixisében lettem volna. Sokkal inkább a *kisgazdák és a termelésben dolgozók* emlegettek várományosként. És a kettő nem ugyanaz. A kormányfőnek természetesen joga van megválasztani a munkatársait. De miután koalíciós kormányról van szó, *a koalíciós partnernek is joga van jelölt et állítani.* Nekem nincs tudomásom arról, hogy a kisgazdapárt eddig állított volna jelöltet.

— *Gergácz Elemért nem önök állították?*

— A kisgazdapárt országos vezetőségének tagjai vele még nem találkoztak, nekünk őt be nem mutatták. Más kérdés, ha arról van szó, hogy egy gazdasági, politikai, gazdaságpolitikai koncepció végrehajtására kit találnak alkalmasnak. Meglátjuk pénteken, a kisgazdapárt országos vezetősége hajlandó-e a sarkára állni a saját érdekében?

Ómolnár Miklós, a párt szóvivője a *Népszava* kérdésére elmondta, a három hete megválasztott elnökség eddig háromszor ülésezett, de a testületnek senki nem mutatta be Gergácz Elemért.

Ma ülést tart a kisgazdapárt országos elnöksége, valamint a politikai bizottság és a többi között a munkaügyi és a földművelésügyi tárca élén várható személyi változásokról is tárgyal. Mint lapunk tegnapi számában megírtuk, *Győriványi Sándor helyére Kiss Gyula, Nagy Ferenc József székébe pedig Gergácz Elemér* a várományos. Korábban többeket is emlegettek, mint akik esélyesek földművelésügyi miniszternek, köztük volt Zsíros Géza is; őt kérdeztük arról, hogy mi a véleménye a kiszivárgott hírekről.

B. I.—H. I.

Nincs különösebb ok kétkedni László Balázs szavahihetőségében. Megszoktuk már, hogy a kormány összetételével kapcsolatban e hon állampolgárai többnyire csak találgatásra vannak utalva. Most azonban mégis újfent el kell töprenkedni a kormányszóvivő tegnap délutáni kijelentésén, amely nem kevesebbet bizonyít, mint hogy Antall József nem tartotta szükségesnek tájékoztatni saját kabinetjét egyik tárca nélküli minisztere menesztéséről. Másképpen fogalmazva: a miniszterelnök mintha nem lenne beszélő viszonyban a saját kormányával. Ami fölött talán napirendre lehetne térni, ha a kormány eddig kifogástalanul végezte volna a dolgát. Ám még ha így lenne is, egy kézlegyintéssel akkor sem lehetne átsiklani a történteknek azon része fölött, hogy a miniszterelnöknek még 24 órával egyik tárca nélküli minisztere menesztése után sincs mondanivalója az ország népének a döntéséről.

Vagy talán már a választópolgárokkal sincs beszélő viszonyban?

(szy)

Pártharcok a Fővárosi Közgyűlésen

(Folytatás az 1. oldalról)

emelést tart bevezethetőnek. Előtte azonban a főpolgármesternek meg kell szereznie a döntéshez az e kérdésben *vétójoggal* rendelkező pénzügyminiszter egyetértését is.

A határozat egyébként *elvetette* azt a javaslatot, hogy az áremeléssel egyidejűleg a jegy- és bérletrendszer is megváltozzon. *(MTI)*

Schneller István

Bele fogok tanulni

Minden kezdet nehéz, tartja a közmondás, amely igencsak ráillik a Fővárosi Közgyűlés által tegnap megválasztott *Schneller István* főpolgármester-helyettesre, valamint a főváros új főjegyzőjére, *dr. Szegvári Péterre*. Schneller István feje fölé mindjárt tegnap *parányi felhők gyülekeztek*, nevezetesen a közgyűlés MDF-es és kereszténydemokrata frakciója az Alkotmánybírósághoz fordul annak tisztázására, *vajon megválasztható-e főpolgármester-helyettesnek olyan személy, aki nem a közgyűlés tagja*. Mint ismeretes, Schneller István nem tagja a testületnek, de semmilyen pártnak sem. Dr. Szegvári Péter feje fölül pedig épp tegnap oszlottak *szét a felhők*, amikor széles körben ismertté vált a közgyűlés jogi bizottságának megállapítása: *a volt vb-titkár — az új főjegyző — sem jogi, sem etikai szempontból nem ítélhető el* azért, mert korábban súlyos lakáshelyzetének megoldásához hivatalosan felettesei segítségét kérte.

— *Nem zavar ez a kis felhő* — felelte kérdésünkre Schneller István. — Nem az én hatásköröm, hogy eldöntsem, miként értelmezhető az önkormányzati törvény idevonatkozó, ellentmondásos része.

— Nem fél?

— *Bele fogok tanulni.*

— A közgyűlés településfejlesztési bizottságának elnöke *Barsiné Pataky Etelka*, az egykori főpolgármester-jelölt.

— E tény nem zavar, bizonyára tudunk majd együttműködni még akkor is, ha az iménti indítvány az MDF-frakciótól eredt... *Gondolom, egy idő után csitul majd a pártharc a közgyűlésben is.* Ha emiatt mégis ellehetetlenülne a munkám, akkor majd lemondok.

Szegvári Péter

Otthon úrként, a hivatalban szolgaként

Dr. Szegvári Péter, aki a közgyűlés előtti rövid beszédében úgy nyilatkozott, hogy *otthonában úrként, hivatalában szolgaként akar viselkedni*, kérdésünkre a következőket mondta:

— Nyugodt vagyok, mert egy arra hivatott, független testület állapította meg, hogy *tiszta vagyok*. Számítottam rá, hogy pályázásom kapcsán érnek majd támadások, hiszen vb-titkár voltam, *de egyben örülök is, hogy nem a szakmai múltamat támadták*. Túl vagyok rajta.

H. I.

Marschall Miklós

Ne utánozzuk a parlamentet

Marschall Miklóst megválasztása után arról kérdeztük, mi lesz a feladata.

— A kultúra, az oktatás és a tudomány ügyei.

— Nem lát túl sok olyan intő jelet a közgyűlésben, hogy a fontos döntések helyett itt is *pártharcok* dúlnak?

— De igen. Én tragédiának tartom, hogy mi itt *azt utánozzuk, ami a parlamentben zajlik*, holott nekünk sokkal inkább szakmai kérdésekkel kellene foglalkoznunk.

D. D.

Idén még lesz tarifaemelés

Megkérdeztük *Zahumenszky Józsefet*, a BKV vezérigazgatóját, hogy jogosnak tartja-e a vádat, miszerint a képviselők későn kapták kézhez a BKV előterjesztését.

— Mi már októberben előterjesztettük a javaslatainkat, hogy legyen idő az átgondolásra. Én nem tehetek róla, hogy most került a képviselők elé.

— Számíthat-e a lakosság *újabb* tarifaemelésre?

— Sajnos azt kell mondanom, hogy *igen*. A hiányunkat nem tudjuk honnan pótolni.

(demény)

HAZAHOZZÁK MINDSZENTY HAMVAIT

Május 3-án szállítják haza Ausztriából az 1975-ben elhunyt Mindszenty József bíboros hamvait — közölte tegnap a Kathpress osztrák katolikus hírügynökség.

NYUGDÍJASOKNAK DÍJTALAN

Skála ajándékkosár címmel zenés szórakoztató műsort rendeznek január 13-án, vasárnap délután 16 órakor az Almássy Téri Szabadidő Központban. Nyugdíjasok részére a belépés díjtalan.

ELFOGYOTT

Két nappal a hasznos kiadvány bejelentését követően elfogyott a 100 ezer példányban megjelent Országos Szaknévsor. A magyar—amerikai vállalkozásként működő HTD Kft., amely a szaknévsor kiadója, az idén ingyenesen adta át az érdeklődőknek a több mint 20 ezer adatot tartalmazó kötetet.

BÚCSÚZTATÁS

A Földművelésügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára, dr. Mándy Endre, január 8-án, 57 éves korában elhunyt. A minisztérium saját halottjának tekinti, hamvasztás utáni búcsúztatása január 18-án, 12 órakor a XX., Pesterzsébeti temető ravatalozójában lesz.

Nem romlott az állapotuk

A Mező Imre úti villamoskatasztrófa még életveszélyes állapotban levő sérültjeit a Honvéd Kórházban ápolják, s a csütörtök reggeli információk szerint állapotuk nem romlott: az életveszély továbbra is fennáll. A Heim Pál Gyermekkórház intenzív részlegtől kedvező híreket kaptunk, mert a koponyaalapi csonttörést szenvedett 8 éves kislány állapota javult, ő már túl van az életveszélyen. A kórházakban ápolt többi sérült állapota is javulóban van.

(MTI)

A képviselők elutasítják az újraállamosítást

Miniszteri biztos a társadalombiztosítás élén

Folytatódnak a társadalombiztosítás újraállamosítására irányuló törekvések — hangoztatták az Országgyűlés szociális, családvédelmi és egészségügyi bizottságának csütörtökön tartott ülésén, amelyen a Társadalombiztosítási Alap 1991. évi költségvetéséről szóló, valamint a társadalombiztosításra vonatkozó 1975. évi II. törvényt módosító törvényjavaslatot vitatták meg. A költségvetési törvénytervezet szerint *a társadalombiztosítás az állami pénzügynek van alárendelve*. Így a szakértők úgy vélik, mindenekelőtt tisztázni kellene, hogy a társadalombiztosítás a jövőben állami, vagy önkormányzati formában működik-e? A képviselők és a szakértők többsége *az önkormányzat mellett* foglalt állást.

Néhányan sokallták a társadalombiztosítás működésére előirányzott *4,4 milliárd* forintnyi költséget. Végül is a képviselők egyetértettek azzal, szükséges ez az összeg a társadalombiztosítás megfelelő működéséhez, például a számítógépes rendszer megteremtéséhez, a székház felújításához.

A képviselők egyetértettek a jelenlegi Társadalombiztosítási Alap *szétválasztásával*. Az egyik elképzelés szerint külön alapba tartozna a nyugellátás, az anyasági és egyéb ellátás, a másikba, az egészségügyibe pedig a gyógyító, megelőző ellátást szolgáló támogatás, a táppénz, a gyógyszer és gyógyászati segédeszközök támogatása. Egy ettől eltérő elképzelés szerint a nyugdíj-, egészségügyi biztosítási és családi, szociális alapra bontanák. A társadalombiztosítási költségvetésben ez évre előirányzott *453 milliárd forintot* is ennek megfelelően lenne célszerű az alapok között szétosztani.

Az ülésen bemutatkozott *dr. Mikola István*, a László Kórház orvosigazgatója, akit a népjóléti miniszter a társadalombiztosítás felügyeletével bízott meg, miniszteri biztosként.

(MTI)

(A témához tartozik: Áprilisig nem várható gyógyszeráremelés című cikkünk a 13. oldalon.)

Hétlábú kerekasztal öt lábon

Három, a munkavállalókat és a már nem aktív dolgozókat is érintő kérdés megtárgyalására hívta össze tegnap délutánra dr. Kis Pap László, a szakszervezeti kerekasztal soros elnöke a munkavállalói érdekképviseleteket. Váratlan események azonban felborították a szakszervezeti kerekasztal rendjét.

A hét tag közül az egyik, a *Munkástanácsok Országos Szövetsége*, levelet juttatott el a kerekasztal elnökéhez, ami szerint a munkástanácsok ebben a pillanatban *nincsenek olyan helyzetben hogy bárki is jogosan képviselhetné őket* a kerekasztal munkájában. Ennek valószínűsíthető oka az a személyi probléma, amely immár hetek óta nyilvánosságra került. Ám, mint azt *dr. Kis Pap László* elmondta, a kerekasztal ügyrendje arról rendelkezik, hogy *a tárgyaló felek bármelyikének távolléte, érdektelenségének kinyilvánítása nem akadályozhatja meg a kerekasztal-tárgyalásokat. Annál inkább megakadályozhatja a határozathozatalt, ha a jelen lévő tagok bármelyike megvétózza a napirendek tárgyalását*. Márpedig tegnap ez utóbbi történt, ugyanis a liga képviselője, *Kalmár Béla*, mindhárom napirend megtárgyalása *ellen* szavazott. Egyrészt azzal érvelt, hogy a munkástanácsok távolléte miatt, a velük való szolidaritás szellemében ne hozzon határozatot a kerekasztal, másrészt azt kifogásolta, hogy nem működik megfelelően ez az egyeztető fórum, ezért sürgős *átalakítására* van szükség.

— Miért jelent meg a liga mégis a kerekasztal tanácskozásán, ha eleve tudta, hogy megvétózza a napirendek megtárgyalását? — kérdeztük Kalmár Bélát. Válaszában kifejtette: — Ha nem jövünk el, az ügyrend szerint távollétünkben is dönthetnek a napirendekről. A helyszínen kívántuk elmondani, *nem tartjuk megfelelőnek a szakszervezeti kerekasztalt az érdemi döntésekre*.

Hosszas vita után a kerekasztal öt résztvevője amellett voksolt, hogy döntéshozatal nélkül is ki kell fejteniük álláspontjukat a napirendre tűzött kérdésekről. Valószínű, hogy a parlament elé kívánja vinni a kormány még *e hónapban* a társadalombiztosítás ügyét. Ennélfogva nincs idő arra, hogy a már kidolgozott szakértői véleményekről egy későbbi időpontban tárgyaljon a munkavállalói egyeztető fórum.

A társadalombiztosítással kapcsolatos ÉT-bizottsági ajánlást *Soós Gyuláné* — az autonóm szakszervezetek képviselője — terjesztette az öttagúra zsugorodott kerekasztal elé, mivel a liga nem kívánt részt venni annak meghallgatásán sem. Az ajánlás a társadalombiztosítás *önkormányzatára* vonatkozik. Ám annak kidolgozásakor — az elmúlt év decemberében — ugyancsak távol volt a liga és a Szolidaritás Szakszervezeti Munkásszövetség. Bár ez utóbbi szervezet bejelentette távol maradását, és elnöke, *Bátonyi Sándor* a tegnapi csonka kerekasztalon arról biztosította tárgyaló feleit, hogy ezeket a fontos ügyeket testületük elé viszi. Egyébként *ő személy szerint támogatta* azokat.

Lényeges pontja az ajánlásnak, hogy a létrehozandó társadalombiztosítási önkormányzatokba a munkaadók és munkavállalók a képviselők delegálásának *módszerével* értenek egyet. A delegálási *arányban* nincs még megegyezés a munkaadók és a munkavállalók között. Az előbbiek 50—50 százalékos arányt, a munkavállalók kétharmados arányt tartanának célszerűnek. Lényeges az a szakszervezeti ajánlás, amely azt sürgeti, hogy a nem biztosítási típusú ellátások kikerüljenek a társadalombiztosítási alap finanszírozásából és kerüljenek a központi költségvetéshez.

Megvitatta a csonka kerekasztal szakértői plenáris ülése a szakszervezeti művelődési intézmények ügyét is. Elsősorban azt kérte *Vadász János*, a Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetének országos titkára, hogy rendelkezzen a kerekasztal a költségvetésből ez évre, ezen intézményeknek juttatott *200 millió forint* sorsáról. Ugyan a kerekasztal ebben nem illetékes, mivel az intézmények egy része vállalati hatáskörben működik, *javaslatot* mégis tehet. Erre azért van szükség, hogy a Pénzügyminisztérium *mielőbb átutalhassa* a pénzt, hogy ne váljanak működésképtelenné az intézmények.

A csonka kerekasztal végén megkérdeztük dr. Kis Papp Lászlót, hogyan ítéli meg a tegnapi ülést?

— A szakértői megbeszélések nagyon értékesek voltak. Azt azonban *nem tudom megérteni, hogy a liga miért nem mérte fel kellően ezeknek az ügyeknek a fontosságát*. Ennek ellenére remélem, hogy még a törvénykezés előtt sikerül kerekasztal elé hozni ismét a társadalombiztosítás ügyét. A választóink *alapkérdésekben* várják a döntéseinket. Azt várják tőlünk, hogy képviseljük érdekeiket, és védjük meg őket. Minden felelős szakszervezeti vezetőnek tudnia kell, hogy *tárgyalóasztalnál kell döntéseket hozni*, nem engedhetjük meg, hogy az utcán, vagy sztrájkokkal dőljenek el a vitatott kérdések. Márpedig az ÉT úgy működhet, ha valamennyi oldala tárgyalókész.

(nógrádi)

Szakszervezeti választást nem rendelhet el törvény

Az alkotmányjogász véleménye a kezdeményezésről

Szakszervezeti berkekben régóta vitatkoznak arról, hogy legyenek-e általános szakszervezeti választások. Egyesek azt szorgalmazzák, hogy a parlament törvényben döntse el ezt a kérdést. De hozhat-e az Országgyűlés olyan jogszabályt, amelyben „elrendeli" a szakszervezeti választásokat? — erről kértünk véleményt *Halmai Gábor* egyetemi docenstől, ismert alkotmányjogásztól.

— Ezt nehezen tartanám elképzelhetőnek — válaszolt a szakember, akinek a közelmúltban könyve is megjelent az *egyesülési szabadságról*. — A szakszervezet esetében ugyanis lényegében olyan *magánjogi* szervezetről van szó, amely az *egyesülési* jog alapján jött létre, e szerint működik. A nyugati *liberális* jogfelfogásnak is egyik sarkköve, hogy a szakszervezetek belső ügyeinek szabályozása beleütközik a jogállamról vallott felfogásba.

A nyugati demokráciákban — tette hozzá — rendszerint még olyan szabályozást sem tartanak elfogadhatónak, amely az egyesületi, szakszervezeti demokrácia minimális követelményeit foglalja jogi keretbe. Az irodalomban kifejezetten *vitatják* azokat a szabályokat, amelyek a pártok, társadalmi szervezetek *belső* ügyeit érintik. Európa tehát inkább a *negatív szabályozás* irányába ment el. Azok a jogrendszerek, amelyek azt vallják — és deklaráltan mi is erre törekszünk —, hogy mindent szabad, ami nem tilos, természetesen azt is kimondják: *semmi köze az államnak ahhoz, hogy egy egyesületnek mikor, hányszor hívják össze a közgyűlését.*

— *Talán a párttörvény is az indokoltnál részletesebb. Ez ellentétben áll a mondottakkal.*

— Ez a jogi megoldás elméletileg erősen vitatott. Jómagam a szabályozás kérdésének felmerülése óta azt a véleményt vallom, hogy *erre nincs szükség*. Nem véletlen, hogy pártszabályozás is jobbára *ott* van ma a világon, *ahol valaha diktatúra volt*, ahol tehát a pártok közjogi szerepet is játszottak. Példaként említhetném a német, a spanyol, a török szabályozást.

— *Egy átfogó szakszervezeti törvényen keresztül indirekt módon nem szólhat-e mégis a szakszervezeti ügyekbe az állam?*

— A szakszervezeti törvény szükségességét én ugyancsak kétségbe vonom. Legfeljebb arra lehet elfogadható indok, hogy a szakszervezetek *közjogi* jogosítványait, az államhoz való viszonyát — hogy mit tehet egy vállalattal vagy a kormánnyal való kapcsolatában, mint érdek-képviseleti szerv — szabályozza a törvény. De azt, hogy a szakszervezetek belső élete hogyan alakul, a közjogon, sőt *a jogon kívüli* területnek tekintem.

(bodnár)

Készül az amnesztiatörvény

Ítélkezés vagy törvénykezés?

Politikai felhangoktól sem mentes parázs jogi vita bontakozott ki tegnap a parlament alkotmányügyi bizottságának ülésén a készülő amnesztiatörvényről. A taxisblokáddal összefüggő törvényjavaslatot *a köztársasági elnök* nyújtotta be a parlamenthez, s annak indokait az Elnöki Hivatal munkatársa ekként összegezte: A társadalmi béke, a konszenzus hitele érdekében élt törvénykezdeményezési jogával a köztársasági elnök. E törvény az október végi megmozdulásokkal összefüggő tipikus bűncselekmények elkövetőinek biztosítana kegyelmet, *kizárva a büntetőjogi eljárás megindítását*.

A tervezethez *Dornbach Alajos*, az Országgyűlés alelnöke, valamint *Hack Péter* (SZDSZ) és *Salamon László* (MDF) képviselő nyújtott be módosító javaslatot. Dornbach Alajos indítványát azzal támasztotta alá, hogy a törvény indokolása *sérti az ártatlanság vélelmét*, ellentétes az alkotmány rendelkezéseivel, miszerint „senki sem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerősen nem állapította meg". A bűncselekmény elkövetését tehát nem is lehet tényként deklarálni, legfeljebb bűncselekmény elkövetésének *gyanújáról* lehetne beszélni.

E logikusnak tűnő érveket azonban a bizottság némi vita után *elvetette*. Az ellenérvek között hallhattuk: puszta gyanú miatt eljárás sem indulhatna, így amnesztiáról sem lehetne beszélni. A vitában a kormánypárti képviselők *szigorúbban* ítélték meg a taxisblokád idején elkövetett „bűncselekményeket", míg az ellenzék képviselői *árnyaltabb*, kevésbé kategorikus megfogalmazásra törekedtek. Vita robbant ki arról is, hogy egy törvény *indokolásához* benyújtható-e módosító javaslat. Végül olyan kompromisszumos döntés született, hogy a bizottság az indokolás újabb átfogalmazását ajánlja a törvény előterjesztőjének, s erre figyelemmel a vitát felfüggesztették.

Az amnesztiatörvény tervezetének bizottsági megvitatása mindenesetre előrevetíti a jövő heti parlamenti politikai polémia árnyékát. A tökéletes jogi megoldásra való törekvés ugyanis politikailag meglehetősen *kétélű fegyver*. Elfogadásával a parlament nem csupán *törvénykezik* majd, de várhatóan *ítélkezik is* a taxisblokád résztvevői, szervezői fölött. Miközben polgári kártérítési perek lavináját is elindíthatja.

(bodnár)

Ormándlaky vette a kalapját — és maradt

Nem fogadta el *Ormándlaky Ernő* főtitkár lemondását a Magyarországi Szociáldemokrata Párt elnöksége. Mint ismeretes, a főtitkár azért szánta el magát erre a lépésre, mert a lapok megjelentették egy húsz évvel ezelőtti bűnügy anyagát, melyben Ormándlaky Ernő vádlottként szerepelt. A párt elnöksége tegnap többségi szavazattal úgy határozott: *megadja a lehetőséget Ormándlaky Ernőnek, hogy a perújítást lefolytathassa,* miután a főtitkár azt állítja, hogy koncepciós per áldozata.

— *Nincs alap, amiért a párt megvonja tőle a bizalmat* — közölte szerkesztőségünkkel az esti órákban Borbély Endre alelnök. — Bizonyos személyek részéről időzített támadásról van szó. Egyébként is, Ormándlaky Ernő jogilag ma már büntetlen előéletű.

A politikai közszereplés azonban nem jogi kategória.

Ormándlaky úr a Népszava keddi számában megjelent tiltakozó írásában határozottan azt állította, hogy nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Ezzel ellentétben, a VII. kerületi rendőrkapitányságon jegyzőkönyvbe diktálta: *„Bűnösnek érzem magam, tekintettel arra, hogy a terhemre rótt bűncselekményt elkövettem . . .*

— Mi erről a véleménye? — kérdeztük a főtitkárt tegnap délután a pártszékházban.

— Ezzel kapcsolatban semmilyen kérdésre nem válaszolok, majd a párt jogászai képviselnek.

— Még egy pillanat, ne menjen el! Azt is állította, hogy a III/III-as ügyosztály emberei a házkutatás során röplapokat is lefoglaltak magánál. Részletesen áttanulmányoztam bűnügye bírósági iratait, sehol nem szerepelnek a röplapok, ami érthetetlen, mert akkor *súlyosabb megítélés alá esett volna* az ügye, mint a lopás, amiért elítélték.

— A jövő héten benyújtjuk a perújrafelvételt.

— Mire irányul a kérelem?

— Ezzel kapcsolatban *nem nyilatkozhatok.*

— Miért nem?

— Mert *a pártelnökség nem engedi.*

Megkérdeztük *dr. Hahn Györgyöt,* a Petrasovits-ellenes tömörülés ügyvivő testülete tagját, hogyan vélekedik az elnökség döntéséről.

— Természetesnek tartom, hogy Ormándlaky marad. *Ez olyan, mint a Petrasovits úgynevezett lemondása.* Nem komoly elhatározások. Nem tudom elképzelni, hogy ezzel a döntéssel kiket akarnak megnyerni, hiszen ennek a pártnak siralmas választási eredménye volt, de lassan már a párttagok is hátat fordítanak önmaguknak.

(horváth—schmidt)

Kamatban nem lehet lakni

(Folytatás az 1. oldalról)

látásra rendezkednek be, akik és amennyire tehetik. Az asszony maga szab, varr, a család telket művel, tyúkot, disznót tart. A városiak társulnak egy-egy részes disznótenyésztéshez.

Mind többen látogatják az *olcsó beszerzőhelyeket,* a kis KGST-piacokat, felvirágzik a *cserebere,* a használt portékák kereskedelme.

Ahol lehet, elkerülik a kiadást az emberek: *nem fizetnek például hálapénzt.* Lemondanak a szolgáltatásokról — feleség nyírja a férj haját. Az élelmiszerekből az olcsóbbakat veszik. És így tovább.

Növelhetik-e a *bevételüket* a családok? — vetődik fel a vállalkozói szellemű kérdés. Sajnos: *egyre kevésbé.* A gmk-korszak lezárult. A különmunkák piaca beszűkült, fizetőképtelen lett. Aki nagyon megszorul, kénytelen *„zaciba" tenni javait, eladni ingatlanját* — ha van neki. Ez utóbbiak, ha a kapott pénzt jövedelmező értékpapírba fektetik, bizonyos jövedelemhez juthatnak. A családok egy része hirtelen gazdagodik — ők képesek megvásárolni a telkeket, házakat . . .

A kutatóintézet nem vizsgálta: *lélektanilag mi segít* a szűkölködés elviselésében. Ismereteik szerint: egyedül a *vallás* nyújthat bizonyos vigaszt . . .

Ellensúly: egy embernek évi kétszáz forint

A tavaly elvetélt kamatadó helyébe lépett újabb rossz — finoman szólva — ,a *lakáshitelkamatok* támogatásának csökkentése másfélmillió állampolgárra mér *döntő csapást:* az évi 3,5 százaléknál kisebb kamatozású kölcsönökre az idén a szerződésben meghatározott törlesztésnél havi 1500 forinttal többet kell fizetni. És nehogy erről bárki is megfeledkezzék, az OTP tapintatos figyelmeztetésként mindenesetre postázta adósainak a januárra—februárra szóló *csekket.*

Hogyan birkózik meg ezzel a teherrel az állampolgár, akit már *csak az ág nem húz?* A megoldás — az elfogadott, de még napvilágot nem látott — költségvetésben van. Az önkormányzatoknak ezzel az indokkal megemelt *segélykeretében.* Pontosabban: a települések lakosonként 1400 forint szociális segélyeket kapnak évente, s ebből *200 forint* juthat a fenti célra. Ami — a Belügyminisztériumból nyert tájékoztatás szerint — *lehet több is,* hiszen az önkormányzatok nemcsak állami támogatással, hanem helyi pénzforrással is rendelkeznek.

Támpontul az *elosztáshoz,* pontosabban a költségvetés végrehajtásához, *körlevél* készül az önkormányzatok részére. Figyelmükbe ajánlva azokat a családokat, amelyek *több kölcsönük* lévén, többször 1500 forintot kell fizessenek. Vagy, ahol az új törlesztési kötelezettség *meghaladja* az összjövedelem 20—25 százalékát. Persze csak, ha kéri: enélkül nincs segély.

Ám a terhek sajnos *nemcsak a kölcsönkamattal* súlyosbodnak. Messzemenően helyeselhető az a Népjóléti minisztériumi vélemény, amely szerint az idei infláció, a közüzemi, az energia (fűtés) költségek növekedése, a bérlakásokra kilátásba helyezett lakbéremelés, az öröklakás-tulajdonosokat fenyegető ingatlanadó *együttesen* olyan méreteket ölthet, ami a *lakhatást fenyegeti.* Egyre több család egy személyre jutó jövedelme süllyed a társadalmi minimum alá. És ha kölcsöntörlesztése nincs is, de lakhatási költségei elérik, meghaladják az említett 20—25 százalékot, *támogatni kell.* A létfeltételek biztosítására viszont *csekély garancia* az évi kétmilliárd forint.

Az önkormányzatok nem tudnak semmit

A *ferencvárosi* önkormányzat szociálpolitikai osztálya egyik előadója teljesen tanácstalanul hümmög a vonal végén, majd beismeri: nem tud semmit mondani, de *Aczél Zoltán,* a pénzügyi osztály vezetője majd tájékoztat:

— Tegnap felkeresett bennünket egy elkeseredett nyugdíjas néni — mondja az osztályvezető —, aki semmiképpen nem tudja befizetni ezt az összeget. Akkor kezdtünk mi is *nyomozó munkába,* sajnos, *teljesen eredménytelenül.* Végigtelefonáltuk az OTP-t, a Pénzügyminisztériumot, a Fővárosi Önkormányzatot, egyik helyről a másikra utasítottak bennünket, de nem sikerült semmilyen használható információt összeszednünk. Állítólag lesz erre a célra valamilyen külön keret, de hogy mennyi, az még bizonytalan, lakosonként évente 200 forintról beszélnek. Várunk az irányelvekre is, hogyan osszuk el majd az érintettek közt. Van egy olyan „apró" problémánk is, hogy *még adatunk sincs* — nem is lehet — arról, hogy mindez hány embert érint ez a kerületünkben, mert ezt csakis az OTP tudhatja. Abban bízunk, hogy január 15-éig választhatnak az állampolgárok az OTP által felkínált két fizetési módozat között, addigra *talán kialakul valami.*

— Mit válaszoltak az elkeseredett nyugdíjas néninek?

— Felírtuk a címét és majd értesítjük. Nézze, *mi már edzettek vagyunk,* tavaly februárban ugyanilyen *fejetlenség* volt, százával álltak sorba az emberek a szociálpolitikai osztályunkon.

Dr. Papp Sándorné, a III. kerületi önkormányzat szociálpolitikai csoportjának vezetője kérdésem hallatán felkacag:

— Semmit nem tudunk erről, ön, mint újságíró bizonyára jobban tájékozott. Nálunk eddig 250-en fordultak meg segítségért ez ügyben, de el kellett nekik magyarázni, *legyenek türelemmel,* mert nincs még jogszabály, pénz és irányelv a támogatás elosztásához. Állítólag megemelik majd az állandó lakosok száma szerint a „fejkvótát", no de ennek a pénznek száz helye lesz itt nálunk. Az is *fokozza a zűrzavart,* hogy a segélyeket nyilván valamilyen értékhatár figyelembe vételével kell majd megállapítani, de például a nyugdíjemelések csak *februárban* lesznek, most tehát még egy személyre jutó jövedelmet sem tudunk számítani. Előbb kényszerítik az ügyfelet a fizetésre, mintsem jogilag rendeznék a dolgot. Szerintem ez a késés most a rendszerváltás miatt is van, nem hibáztatom a kormányt, biztosan nekik sem könnyebb. Aki nagyon szorult helyzetben van, annak *eseti segélyt* tudunk adni, három-négyezer forintot. Tegnapelőtt járt itt egy nyugdíjas, 5100 forintot hoz neki a postás havonta, ha a rezsi mellett befizetné még ezt az 1500 forintot is, *élelemre, ruházkodásra, tisztálkodásra 1300 forintja maradna.* Az éhezés szélén állókon eddig még mindig tudtunk segíteni. Tudja, mit mondok én magának? Nagyon sokan *nem fogják befizetni* ezt az összeget január végéig, többen azért, mert akkor már ennivalóra sem maradna pénzük, és *reménykednek,* csak nem jön a végrehajtó . . . Mások meg arra számítanak, hogy megint *az jár jól,* aki nem fizet, emlékszik, a kamatadónál is így volt . . .

Varga Péter, a Fővárosi Önkormányzat szociálpolitikai osztálya megbízott vezetője:

— Még mi sem tudunk semmit. Ezzel kapcsolatban még nem jelent meg jogszabály.

— De az embereknek hónap végéig be kell fizetniök ezt az 1500 forintot is, mi lesz avval, aki nem tudja majd feladni?

A vonal végén hosszú csend. Már azt hiszem, az örökké rossz telefon megint szétbontott. De mégsem. Aztán egy óriási sóhaj:

— Nem tudom . . . Én is kaptam otthon csekket . . .

A régi morbid vicc szerint Kohn lehorgasztott fejjel megy az utcán. Grün faggatja, mi baja, mire barátja elpanaszolja: ezentúl annak a férfinak, akinek kettő van, az egyiket levágják. Grün nem érti: Miért aggódsz, talán neked duplán van? Dehogy, de ezek már megint előbb vágnak, aztán számolnak . . .

Valahogy így voltunk a régi „átkosban" minden új intézkedéssel: előbb vezették be, mintsem a jogszabály megjelent volna, a tisztviselők kapkodhatták a fejüket, az ügyfelek sírhattak, fenyegetőzhettek, a káosz maradt. A rendszerváltás megvolt, a fejetlenség változatlan.

Bár, amilyen telhetetlen és rafinált az állampolgár, lehet, hogy ezúttal majd túljár az OTP, a kormány meg a parlament eszén. Hiszen tanult az elmúlt rendszerből, és már az újból is (lásd: kamatadó), tudja: a birkaiskolában Weöres Sándor örök érvényű verse szerint a tanulság: Ki oda se ballagott, / még jutalmat is kapott.

Tudnivalók a kamatkülönbözet befizetéséről

Ezrek bosszankodtak amiatt, hogy két — vagy több — *csekket* kaptak az OTP-től a lakásépítési kölcsön kamatkülönbözetének a befizetésére. Holott *meg sem kérdezték tőlük,* hogy a lapokban már ismertetett két változat közül, vállalják a korábbi kamatmentes vagy maximum három és fél százalékos kamatozású kölcsön 15 százalékra emelését, illetve a teljes tartozás felét befizetik mentesülve a kötelezettség másik felétől.

Az OTP-től kapott tájékoztatás szerint csupán technikai okai vannak annak, hogy a csekkekkel együtt még nem érkeztek házhoz az ügyfelek tájékoztatását szolgáló, a választásra lehetőséget kínáló nyomtatványok.

Ezt a hiányt igyekszik pótolni most a *Népszava,* amikor ebből a tájékoztatóból, melyet csak néhány nap múlva kézbesít majd a posta, a *legfontosabb tudnivalókat* ismerteti olvasóival. Eszerint *az átvételtől számított 30 napon belül nyilatkozni kell* majd kinek-kinek, hogy *melyik változatot* választja. E nyilatkozat után módosításra nincs lehetőség. Ha 30 napon belül a bank nem kap választ, úgy tekinti, hogy az illető tudomásul vette: kamatfizetési kötelezettsége 15 százalékra módosul.

Akinek kedvezményes állami lakásvásárlási kölcsöne mellett más kiegészítő kölcsönszerződése is van — például lakásfelújításra, gázbevezetésre — akkor minden szerződésre *külön-külön* kell nyilatkoznia. Amennyiben valakinek hitelszámláját *számítógépen* tartják nyilván, *két befizetési lapot kap* (vagy kapott) az egyik januárra, a másik februárra szól. Ha valakinek a számláját az illetékes fiók közvetlenül vezeti — tehát „sárga postai befizető lapja van —, a takarékpénztár arra kéri, hogy ezt a korábbinál 1500 forinttal nagyobb összegben állítsa ki. (A törvény szerint az 1991. évi törlesztő részletet még nem érinti a 15 százalékos kamatnövekedést, idén egységesen havi 1500 forinttal nő a kamat mértéke.) Amennyiben valaki tartozását *egy összegben* kívánja kiegyenlíteni, akkor viszont a csekklap felhasználása helyett az 1990. szeptemberi egyenlegértesítővel, a kölcsönszerződéssel és az azóta történt befizetések igazolásával szükséges a legközelebbi takarékpénztári fiókhoz fordulnia.

Aki a megváltozott törlesztési feltételek szerinti kötelezettségét családja szociális helyzete miatt *nem képes megfizetni,* a helyi önkormányzattól kérhet *támogatást.*

(Lukács—Molnár—Török—Vajda)

Harmadik utas privatizáció

Végre eladósorban

Az első privatizációs programban (EPP) szereplő húsz állami vállalat iránt nagy volt az érdeklődés: összesen 729-en vásárolták meg az információs csomagokat. Ez átlagosan 25—30 jelentkezőt takar. A privatizációs tanácsadók kiválasztására meghirdetett pályázatra 274 ajánlat futott be. A második privatizációs programra (MPP) eddig ötven magyar cég nyújtotta be jelentkezését. A programba bekerülő vállalatok kiválasztása megkezdődött, jelenleg hét-nyolc az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumhoz, valamint négy a Földművelésügyi Minisztériumhoz tartozó cég alkothatja az MPP első nagyobb privatizációs együttesét. Meghirdették a „harmadik utas", azaz a befektetők kezdeményezésére végrehajtható privatizációt is.

Mindezek az Állami Vagyonügynökség legfrissebb hírei — hallottuk a csütörtöki sajtótájékoztatón. *Csepi Lajos,* az ÁVÜ vezetője utalt arra, hogy a Vagyonügynökséget az utóbbi időben több *kritika* érte a privatizációs folyamat lelassulása miatt. Kifejtette, hogy a piaci folyamatok károsodása nélkül a privatizációt jelenleg lényegesen gyorsítani nem érdemes, mert az erőltetett ütem az állami vagyon *kiosztásához* és nem valódi piaci értékesítéshez vezetne. Beszámolt arról, hogy megkezdődött a *cukoriparban* is az átalakulási folyamat, a gyárak fele *külföldi vegyes vállalati partnerre* talált. Ezek szerint francia, osztrák és angol *tőkecsoportok* szerezneknek érdekeltséget a magyar cukorgyártásban. A Videotonban a fő hitelezőkkel sikerült megállapodásra jutni, amíg a külföldi tanácsadó cég, a pénzügyi rendezés lehetőségeit kidolgozza, moratóriumot fogadtak el.

Rácz Ernő előprivatizációs igazgató ismertette programjának első eredményeit. Eddig 25 cég, mintegy *254 boltját* értékelték fel a meghirdetett feltételek alapján. Január közepétől tömegesen jelennek meg az értékesítésre a felhívások, tájékoztatók. Többek között megkezdődik az *Áfor 180 töltőállomásának* értékesítése, várhatóan a British Petrol lesz a vásárlók egyike.

A várakozásnál kevesebb üzletről kaptak az érintett vállalatoktól jelentést, összesen csupán *8 ezer bolt* eladása kerülhetne ennek alapján az előprivatizációba, amelyből az államnak eddig 104 millió forint bevétele volt. Hamarosan értékesítik a Budapest belvárosában lévő kiemelt üzlethelyiségeket is, a Váci utcában, a Kígyó utcában és a Petőfi Sándor utcában. Nagy érdeklődés mutatkozik iránt uk a magyar vállalkozók részéről, a törvény ugyanis ezek külföldi tulajdonba juttatását megtiltotta.

Az eddig meghirdetett 16 üzlet közül *12 készpénzért* elkelt, négyre pedig egyelőre nem akadt vevő.

Meglepően nagy a vállalkozók érdeklődése az úgynevezett *harmadik utas* privatizáció iránt, amelynek lényege, hogy a befektetők az általuk kiválasztott állami vállalatra vagy állami tulajdonban lévő üzletrészekre vételi ajánlatot tehetnek. Várható, hogy ez a módszer kedvező változattal bővíti ki az eddigi privatizációs gyakorlatot, és felgyorsítja a tulajdonváltást. A Vagyonügynökség a befektetők ajánlatait kompetitív alapon kívánja elbírálni, vagyis a jelentkezőknek vállalniuk kell a piaci megmérettetést.

A sajtótájékoztatón az ÁVÜ vezetői beszámoltak arról is, hogy az EPP-ben szereplő vállalatok privatizációs szaktanácsadására milyen külföldi, illetve magyar cégek kaptak újabb megbízást. A MÉH-vállalatot az Edmond de Rothschild Bank (Párizs), a Salgglast a Daiwa/MKB (japán—magyar), a Gammát a Pénzügykutató Rt., a Hungar-Hotelst az SBC/Caznove (svájci—angol), a Danubiust a Nomura/J. P. Capel/Panell Kerr Forster/Postabank (japán—angol—magyar), a Pannóniát a J. P. Morgan/MKB (amerikai—magyar), a Pietrát a Wricor Group (amerikai—osztrák—magyar), a hollóházi Porcelángyárat a BMO Nesbitt Thomson/CEDC/AKT München (kanadai—magyar—német), a Pannonplastot a Credit suisse First Boston (svájci—amerikai) fogja privatizálni.

— osváth —

Bírósághoz fordult a mezőkovácsházi polgármester

A sajtó, a rádió többször foglalkozott az üggyel: Mezőkovácsháza polgármesterének, *Szarvas Attilának* — akit a lakók közvetlenül választottak meg — az önkormányzat képviselő-testülete felmondott. Az ok: összeférhetetlennek tartották, hogy Szarvas Attila egyszerre polgármester és egy kft. ügyvezető igazgatója. Ezzel a törvény értelmében megszűnt a polgármester munkaviszonya. Szarvas Attila azonban *törvénytelennek* minősítette az eljárást, mivel őt a lakók választották meg, s az ügyvezető igazgatói tisztségről is lemondott.

— *Jogosan mondott-e fel a képviselő-testület Szarvas Attilának?* — kérdeztük *Szabó Lajostól,* a Belügyminisztérium önkormányzatokkal foglalkozó főosztályvezetőjétől.

— Az tény, hogy összeférhetetlenség állapítható meg, ha egy polgármester egyben kft.-igazgató is. Szarvas Attila azonban lemondott róla. Igaz, erre csak a polgármesteri működésének 32. napján került sor, amikor a kft. igazgatótanácsa ülésezett. Ezzel két nappal túllépte a megengedett határidőt. De az is látszik, hogy igyekezett mindent megtenni az összeférhetetlenség kiküszöbölésére. A képviselő-testület csak akkor mondhat fel egy polgármesternek, ha az például fegyelmi vétséget követ el. De ismereteink szerint erről nem volt szó. Szarvas Attila most a Munkaügyi Bírósághoz fordult, a végső szót ott mondják ki.

— *Mi lesz, ha megmarad polgármesternek, de az elmérgesedett viszony miatt nem tud együtt dolgozni a testülettel?*

— Elvileg lehetséges, hogy az önkormányzat testületileg lemond, s *új választásokat* írnak ki. Vagy olyan helyzet alakul ki, hogy a polgármester magától lemond. Én egyiket sem tartom jónak. A kérdés nem jogi, hanem inkább politikai, etikai jellegű.

Az ügy legújabb fejleménye, hogy a mezőkovácsházi MDF- és FKgP-alapszervezetek az Országos Sajtószolgálat útján nyilatkozatot tettek közzé. Ebben kijelentik, hogy a rádió és a tévé híradásával ellentétben Szarvas Attila volt mezőkovácsházi polgármester mellett nem a helyi választópolgárok teljes köre tüntetett a minap, hanem a volt pártállam kedvezményezettjei, volt munkásőrök, a helyi MSZMP-tagok radikális szárnya és a szociális kedvezményekben részesülő eddigi munkakerülők.

Cs. A.

Kiállítási kalauz

Eladható támogatók, eladhatatlan támogatottak

„Szegény az eklézsia" a *Magyar Képzőművészeti Főiskolán* is, ezért az intézmény régi növendékeinek egy csoportja — karöltve néhány tanárral — *Szépművészeti Alapítvány* létrehozását határozta el, amely a főiskolai oktatás szinten tartását, és a végzett növendékek pályakezdését hivatott előmozdítani.

Az alapítvány anyagi bázisát előteremtendő, műveiket ajánlották fel e nemes célra, amely művek most a Vörösmarty téri *Csontváry Teremben* várják a vásárlókat. A galéria tulajdonosa, a *Képcsarnok*, magára vállalta a kéthetes kiállítás költségeit, jelentékenyen elősegítve ezáltal az alapítványtevők szándékainak megvalósulását.

A főiskola segélykiáltásaira mintegy két tucat festő és grafikus ajánlotta fel munkáit — zömmel az idősebb évjáratokból. Különösen nyomatékos a valamikori „fényes szellők" nemzedék tagjainak jelenléte, ami már csak azért is feltűnő, mert ez a generáció az utóbbi évtizedben meglehetősen a művészeti élet perifériájára szorult. Népi alapélményeik, hűségük a felnevelő és útra bocsátó környezethez felkeltette a modernizmus bűvöletében élő kritika ellenszenvét; titulálták őket konzervatívnak, provinciálisnak, sőt esetenként még nacionalistának is. Távolról sem állítjuk, hogy feddhetetlen lenne ez a generáció, de jóhiszeműségéhez, erkölcsi indítékaihoz nem férhet kétség! Mostani felvonulásuk is bizonyítja, hogy számukra, akik a társadalom mélyrétegeiből jöttek, a főiskolára jutás *hihetetlen szellemi és egzisztenciális emelkedést jelentett*, ezért is viselik még évtizedek múltán is szívükön a sorsát. Nem úgy, mint a főiskoláról mostanában kikerülők, akik inkább a személyes karrierjüket egyengetik. Mert a „mai divatosok" közül bizony csak egy-kettő mutatott hajlandóságot egykori alma materének támogatására.

Sajátos találkozásaként az eseményeknek, felmerül persze az a kérdés is, érdemes-e a mai főiskolát támogatni? Aki ugyanis végignézi az intézményt a közelmúltban elhagyó, 35 éven aluli alkotók, a *Stúdió fiataljainak* szokásos évi bemutatóját az *Ernst Múzeumban*, abban bizony kétségek ébrednek az itteni oktatási metódusok átgondoltságát illetően. Lehet, persze, hogy a mai fiatalok talentum dolgában is rosszabbul állnak hajdani elődeiknél, nem tudok szabadulni azonban attól a gyanútól, hogy a főiskola jó néhány éve már nem tartást, szemléletet és világnézetet (ez utóbbit természetesen művészi értelemben értem) sugalló intézmény, hanem afféle önképzőkör, szabadiskola, ahol mindenki a saját feje után megy.

Sosem titkoltam, hogy fenntartásaim vannak a Stúdió művészetpolitikájával szemben, amely az öncélú kísérletezésben, a mindenáron való újdonságkeresésben, a divatklisék szimpla adaptálásában élte ki magát. Mégis: az eddigi Stúdió-kiállítások ha „bolond beszédek" is voltak, bizonyos rendszerrel is bírtak: a művek egy része legalább „meg volt csinálva".

Ezzel szemben mit látunk ma? A célirányosságot mellőző gondolati szabadosság immár az előadást, a kivitelezést is elérte — *a művek szakmailag is „leépültek", dilettáns barkácsmunkává alacsonyodtak.*

A szervezet vezetője, *L. Menyhért László* mindezt az eltorzult valóság, a fiatalokat különösen érintő frusztráció következményének tudja be. Nos, ebben van valami igazság. Ám a keserűség, a kiábrándultság is csak akkor kaphat a személyes sértődöttségen és csalódottságon túlmutató, általános érvényű jelentést, ha művészi szinten van kifejezve. Ennek hiján a még jogos kritikai indulat is kicsinyes szitkozódássá vagy visszataszító káromkodássá válik.

Felemlegethetném, hogy „Magánügyek — közpénzen" című cikkemben már 1978-ban megírtam, hogy a Stúdió rossz utat választott. Akkor sokan és sokat támadtak észrevételeimért. Ma már — s ez nem kis elégtétel — még azok a kritikusok is megnyomják e mostani kiállításról írva a tollat, akik annak idején bátorították és pártolták ezt a választást.

Tasnádi Attila

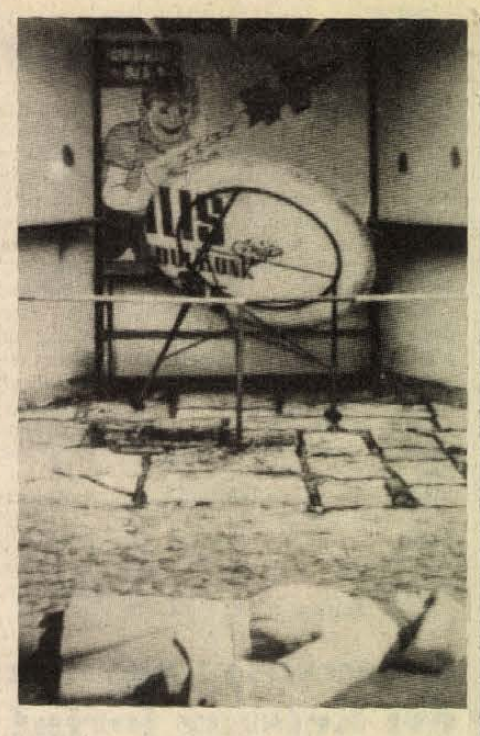

Hegedüs 2. László: A nagy fehérvári árvíz

Bécsi tudósítónk, Vándor Györgyi jelenti:

Sir Solti „megszelídült"

Tévedés azt hinni, hogy csak a pártállamokban függenek össze a művészetek a hatalommal. A *Salzburgi Ünnepi Játékok* művészeti vezetőjének lenni bizony hatalmi kérdés. Hogy kit bíznak meg vele, abba az egész ország belebeszél.

A tét nem csekélység. Hiszen úgy kell megőrizni *Salzburg* zenei nagyhatalmi rangját, hogy ne szenvedjen kárt a nagy üzlet, de a művészi színvonal sem. Évtizedekig *Karajan* volt a császár Salzburgban. Halála után fellobbantak a viták. Megkezdődött a gyürkőzés. Aránylag rövid idő alatt született meg a döntés.

Solti György, aki pályáját szülővárosában, *Budapesten*, az Opera karmesteri pultjánál kezdte, 1936-ban éppen Salzburgban találkozott először *Toscaninivel*, és ez jelentette élete fordulópontját. Tőle tanulta meg, hogy nem elég tehetségesnek lenni, éjt nappallá téve gyakorolni kell. Azóta járja a világot, az élcsapatban is a kiválasztottak közé tartozik. Nemesi rangját az angol királynőtől kapta, jó ideje már.

Nemrégiben *Bécsben* tartózkodott a fiatal, mindössze 78 éves mester. Odaállt a tv kamerája elé, és fogadta a sajtó képviselőit is. Pletykás népségnek nevezett bennünket, mert egyes lapok még azt is dobra verték, hogy szeret teniszezni. Így igaz, de csak nyáron. Mint mondta: *a főszezonban elég sport számára a vezénylés.*

Igaz, most feladta sok évtized óta tartó kötelékét, a *Chicagói Szimfonikusok* vezetését — ezentúl csak vendégkarmesterük lesz —, mert a salzburgi megbízatás, a próbák egész évi munkát jelentenek. Bérelt is már házat Salzburgban; innen jár majd *Berlinbe*, *Londonba* és *Amszterdamba*, ahol szintén évente jó néhány koncertet ad. Legfőbb gondja azonban a salzburgi fellépés, a *Varázsfuvola* vezénylése.

Igaz-e, kérdeztük tőle, hogy ő az operaszínpadok „nehéz embere", mert örökké vitatkozik a rendezővel? *Igaz* — felelte mosolyogva. *— Kemény ember, nem szívesen enged elképzeléseiből.* A legtöbb rendezővel előbb hajba kap, azután a legjobb barátok lesznek. Hozzáteszi még: jó ideje már szelídebb. Hiszen három nagyszerű nővel él együtt — két felnőtt lánya van —, és már csak ezért is utál egyik országból a másikba repülni és szállodákban lakni.

Nemrégiben hosszabb turnén volt a *Szovjetunióban*. Milyen volt? *„Szép és rettenetes"* — foglalja össze röviden. A leningrádi koncertteremnél jobbat még nem látott, akusztikája *„az ég ajándéka"*. Zenekarával, a Chicagói Szimfonikusokkal *Bruckner VIII. szimfóniáját* rekordidő, két nap alatt vették lemezre. Ennyi zenei hozzáértés aligha van másutt, de olyan közönség sincs sok, amely a taps közben kórusban kiabálja: *„Gyere újból!"*

Moszkvába érkezésekor viszont sokkot kapott az utcai autózás esztelen tempójától, illetve az autógumiktól, amelyek csak szemétre valók. A szegénység, amelyet a hotel és a koncertek között is tapasztalt, mélységesen leverte, akárcsak a konzervatórium zenekarának tehetséges muzsikusai kezében lévő hangszerek, amelyeknek az autókerekek mellett volna a helyük.

Igaz, Salzburg. Az idei Varázsfuvola után *Az árnyék nélküli asszony* című *Richrd Strauss*-opera következik, 1933-ban pedig *Verdi Falstaffja*. Azután? Még nem tudja. Ezeket az operákat a *Bécsi Operaház* vezető karmesterével, *Claudio Abbadóval* kellene megbeszélnie, akivel ugyancsak mindig elkerülik egymást, mert mind a ketten ilyen bolondos életet élnek. Sir Solti fiatal, mindössze 78 éves, ahhoz azonban már nem eléggé, hogy szokásain, életmódján változtasson.

Sajnos aktuális

Sajnos, aktuális könyvvel jelentkezett az év legelején a *Kossuth Könyvkiadó*. Az amerikai szerzőpáros, *Judith Miller* és *Laurie Mylroie* műve ugyanis *Szaddám Huszeinről* és az Öböl-válságról szól.

Az első kiadása októberben látott napvilágot az *Egyesült Államokban*, és mi, magyarok, máris kézbe vehetjük a hazai változatot. Sőt, a kötet végén szereplő időrendben még a december 19-i dátum is megtalálható. Ez a naprakészség és gyorsaság annál is inkább elismerést érdemel, mert a kiadó már nem számíthat állami támogatásra.

A napokban az utcára került tízezer példány. Szükség esetén tíz napon belül utánnyomást tudnak készíteni a kötetből.

Mégis úgy vélem, ezúttal a kiadó is inkább lemond a haszonról, semhogy a folytatás esetleges háborús szenzációval jelenjen meg.

Sz. Z. L.

Szuperfogyás élőadásban, több százezerért

Karcsú élet Beverly Hillsben

A *Pa-dö-dő* és a *Fat Boys* talán nem veszi jó néven, de az *Egyesült Államokból* elindult karcsúsági őrület minden korábbinál szédületesebb tempóban száguld *Európa* felé. A nagy fogyókúrázás hirdetésében természetesen ma is a művészek járnak élen. Írók, zenészek, énekesek, újságírók hirdetik az egészséges életmód áldásait: könyvekben, cikkekben, lemezeken, tv-showban, lemezeken, videofelvételeken.

Noha az aerobic ma már nem az egyedüli üdvösítő testmozgás, de még mindig vezeti a tornaslágerlistát *Jane Fonda*, aki 1979 és 1984 között sorozatban jelentette meg aerobicos nagylemezeit. A mai amerikai piacon már több mint száz ilyen „témájú" nagylemez közül lehet válogatni, s az albumok évente több millió példányban el is fogynak — nyilván ugyanolyan tempóban, ahogy az amerikaiak le is fogynak.

A tv-stúdiók, lemez- és könyvkiadók változatlanul a legismertebb művészeket igyekeznek megnyerni élő reklámként. Hiszen nincs annál hitelesebb dolog, mint amit a *Beverly Hills* egyik sztárja, *Judy Mazel* produkált. Az alacsony, amúgy vékonycsontú énekesnő 85 kilogrammos kezdősúllyal három hónapos lemez- és televíziós kúrára vállalkozott. Az eredmény: 28 kiló fogyás az egyik magántelevíziós-társaság adásában napi 15 perc torna élő adásban és a *Karcsú élet* című nagylemez. (S valószínűleg több százezer dollár, amiből már egész rendesen jól lehetne lakni.)

A mai producerek nyilván nem szívesen emlékeztetnek arra, hogy a tornaroham egyáltalán nem új keletű dolog *Amerikában*. Ha nem is a nagyanyáink, de anyáink korában, már a negyvenes-ötvenes években, ha nem is a legnagyobb sztárok, de neves művészek biztatták a derék honpolgárokat a kevesebb habzsolásra és a több testmozgásra.

Amerikában pedig minden a megfelelő reklám kérdése. Ha sikerül a kampány, akkor az ország ráharap a termékre, s ha „kell", az ország akár tonnákat dob le magáról. A mai kornak legfeljebb annyi az előnye, hogy nemcsak lemezről lehet hallgatni a remek zenét és a lihegéstől olykor elhaló bölcs tanácsokat, hanem videóról is szemmel lehet követni a kecses mozdulatokat. A többi már a sztárok és a reklámozók feladata!

Sz. Cs.

Vendég Amnerisz

A Kanadában élő Budai-Batky Lívia ma este az Erkel Színházban Verdi Aida című operájában Amneriszt énekli. A világjáró művésznő itthoni gázsiját a Nemzeti Alapítványnak utalja át

Premier ma

Leszek én még fáraó...

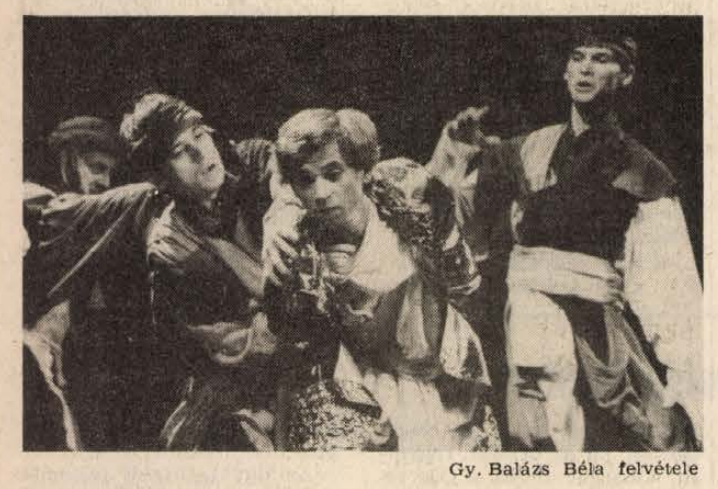

Gy. Balázs Béla felvétele

A *Macskák, Eliot—Webber* musicalje még műsoron van a Madách Színházban, de a társulat ma estétől Webber újabb darabját is játssza. A *József és a színes, szélesvásznú álomkabát* rendezője *Szirtes Tamás:*

— Esztendők óta ismerem és szeretem ezt a darabot, Tim Rice és A. Lloyd Webber művét. Néhány dalát már régebben, főiskolai hallgatóim bemutatták vizsgaelőadáson. A jogdíjjal kapcsolatban most sikerült megállapodnunk, és a londoni felújítással egy időben nagy örömünkre játszhatjuk a darabot. Sőt, arról is szó van, hogy áprilisban Webber eljön ismét Budapestre és megnézi az előadást. A bibliai történet minden idők nézőjéhez szól, Blum Tamás remek fordításában pedig valósággal kiszól a pesti közönséghez. Az álomkabát kicsit mindannyiunkra ráillik...

— A címszerepben vendégként ismét a Madách színpadán *Paudits Béla.*

— Sorsszerű számomra ez a szerep. Amikor elmentem innen és úgy döntöttem, szabadúszó művész és vendéglős leszek, egy véletlen folytán eljutottam Ausztráliába. Ottani magyarok hívtak meg és Melbourne-ben, a Royals Theaterben ez volt az első darab, amit láttam. Amikor Kerényi Imrével, a színház igazgatójával itthon arról beszélgettünk, mit is lenne érdemes bemutatni a világ sikeres musicaljei közül, erre esett a választásunk. Akkor még nem tudtam, hogy az élet józsefi helyzetbe sodor. Most úgy érzem magam a valóságban, mint a színpadon, ahol a testvéreim eladnak engem. A napokban ugyanis kiutasítottak a Fészekből. Az ottani vezetőség nem talál arra alkalmasnak, hogy látogassam a művészklubot. És ezt színészkollégáim közül néhányan, az ottani választmány tagjai állítólag aláírták. Eltanácsolásom indoklás nélküli és érthetetlen számomra, és elfogadhatatlan. Csak ahhoz segített, hogy Józsefet szerepét még jobban átéljem. Igen, eladtak Egyiptomban, de üzenem, hogy leszek én még fáraó...

Szerednyey Béla kettős szereposztásban részese a darabnak, hiszen *Hűvösvölgyi Ildikó* ellentéteként ő a luciferi narrátor és ugyanő a produkciórendező asszisztense.

— Amikor Szirtes Tamás maga mellé vett, együtt kiötlöttük a kettős narrátort. A világ színpadain vagy nő vagy férfi játssza ezt a szerepet. Nagyon élvezem a magam feladatát, hiszen módom van arra, hogy narrátorként bele is avatkozzam a cselekménybe. Sőt, ezt több jelmezbe bújva is tehetem, így számomra ez valóságos szerepfüzér. Élmény együtt énekelni Vikidál Gyulával, aki először lép közöttünk színpadra a fáraó szerepében, mindannyiunk örömére.

A prológot *Lőte Attila* mondja, s ő *Potifár* is a színpadon.

— Sok éve annak, hogy énekeltem és táncoltam. Talán akad, aki emlékszik még a Domján Edittel közösen játszott Te meg énre. Pár éve a Mosoly országában énekeltem a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon. A musical új dolog számomra és jó lehetőség, még akkor is, ha már közelebb vagyok a hatodik, mint az ötödik X-hez.

Várhegyi Andrea

VIDEÓZÓ

Isten báránya

Norman Jewison, Hollywood egyik tiszteletre méltó veteránja viszonylag későn, csak negyvenéves kora után kezdte önálló rendezői pályafutását. Ezt megelőzően különböző televízióstársaságoknál dolgozott. Ám később kitűnően kamatoztatta tapasztalatait a kamera mellett. Olyan figyelemre méltó művek sorakoznak filmográfiájában, mint a *Forró éjszakában*, a *Tóbiás, a tejesember* vagy a *Jézus Krisztus szupersztár.*

Az *Isten báránya* is abszolút pontos, átgondolt munka. *John Pielmier* jól szerkesztett forgatókönyve egy kolostorban lezajlott bűntényt, csecsemőgyilkosságot részletez. Egy pszichológusnő — *Jane Fonda* kelti életre — kapja azt a feladatot, hogy tárja fel az esemény hátterét, indítékait.

A rejtély nyitja végül is meglehetősen egyszerű, hiszen nyilvánvaló, hogy napjainkban aligha ismétlődhet meg a szeplőtelen fogantatás csodája. Még az egyház vezetői, akik egyébként szeretnék az ügyet minél hamarabb és minél egyszerűbben eltusolni, sem kívánnak ilyesféle csoda nyomára bukkanni. Ami a szerzőt, illetve az ügy felderítésére törekvő pszichiátert izgatja, az az események lélektani, emberi motivációja, az egzaltált fiatal apáca és a rendfőnöknő indíttatása, múltja, egymáshoz és az eseményekhez való viszonya. S a kolostor belső légköre, a bigott hit lélektana.

Ezt a folyamatot izgalmasan, helyenként szuggesztíven követi a film, ügyesen felépített bűnügyi fordulatokkal, a hipnózis lélekfeltáró módszerének odaillő, hatásos, de nem hatásvadász alkalmazásával.

Gondolatilag persze nem hatol túlságosan mélyre Norman Jewison, megelégszik azzal, hogy megborzolja a témában rejlő lehetőségeket. De amennyit vállal, azt artisztikusan teljesíti.

Ehhez az igyekezetéhez kitűnő munkatársakra talált a nagyszerű operatőr, *Sven Nykvist* (aki *Ingmar Bergman* filmjeinek fotografálásával szerzett tekintélyt), és korunk egyik legkiválóbb filmzeneszerzője, *Georges Delerue* személyében. S jelesül vizsgázik a színészvezetés terén is, hiszen Fonda és a rendfőnöknőt életre keltő *Anne Bancroft* mellett kitűnően irányítja a film kulcsfiguráját, Ágnes, az egzaltált fiatal apáca életre keltőjét, *Meg Tillyt*. (Videa)

Bán Róbert

Heti rádió- és televízióműsor — Január 14-től 20-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH RÁDIÓ: (hétköznap) 4.30—7.59 Jó reggelt! Zenés műsor (Közben: 5.40 Falurádió — 5.55 és 6.55 Közlekedési tudnivalók — 7.25 Körzeti időjárás) Kb. 8.15 A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.15-kor) 9.05—11.00 (szombat, vasárnap kivételével): Napközben. 12.00 Déli Krónika. (Utána, hétfőtől péntekig: Ki nyer ma?) — 16.00 Tizenhat óra — 18.00 Esti magazin 19.30 Esti mese — 0.10 Himnusz, műsorzárás — Vasárnap: 6.00—8.25 Vasárnapi újság

PETŐFI RÁDIÓ: (hétköznap): 4.30—7.59: Reggeli zenés műsor, benne: félóránként hírek. 5.55 Torna (szombaton is) 6.05—7.30 Reggeli csúcs (péntekig) 7.35 Körzeti időjárás-jelentés 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés — 0.15—4.20 Éjféltől hajnalig. Zenés műsor

HÍREK, IDŐJÁRÁS-JELENTÉS: Kossuth rádió: 4.30-tól 8.00-ig félóránként, majd óránként. Vasárnap: 5.00, 6.00, 7.00, majd 8.00-tól ua., mint hétköznap.

Petőfi rádió: 4.30-tól 8.00-ig félóránként, majd 9.00-től 3.00-ig kétóránként. Vasárnap: 7.00, 8.00, majd utána ua., mint hétköznap.

Bartók rádió: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 19.00, 23.30. Szombat és vasárnap: 8.00, 13.00, 19.00 és 23.30.

Hétfő

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: hírek, időjárás, útközben
4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Nyitány
9.05 Napközben
11.10 Hagyományápolók
11.32 Börtönről álmodom mostanában — XVI/15.
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Házunk tája
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Ötágú síp
14.35 Filmzene
14.55 Versek
15.00 URH-n: Országgyűlés
15.05 Kóruspódium
15.30 Fúvószenekari hangv.
16.00 Délutáni krónika
16.15 A Nyitnikék postája
17.05 Eco-mix, gazdasági magazin
17.30 Életem meséje
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk, olvastuk
19.30 Esti mese
19.40 Vajdasági magyar népdalok
19.50 Gong
20.05 Út-elágazás, gazdasági magazin
21.05 Egy rádiós naplójából
22.00 Késő esti krónika
22.30 Kék mezőben ötven csillag
23.05 Világhírű előadók
24.00 Hírek, időjárás
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs zene-szóval
7.37 Sportreggel
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Rivaldafényben: Kovács Kati és Soltész Rezső
8.50 Délelőtti torna
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Z. T. úr Koxban
9.33 Kálmán Imre: A bajadér
10.27 Billy Vaughan zenekara játszik
10.40 Fülszöveg
10.45 Magyarán szólva
11.00 Hírek, időjárás
11.03 Hogy tetszik lenni?
11.35 Sanzonpódium
12.00 Nóták
13.00 Hírek, időjárás
13.03 Slágermúzeum
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Kívánságműsor
Közben:
15.00 Hírek, időjárás
17.00—19.00 RádióMa
19.00 Hírek, időjárás
19.05 Kölyökrádió
19.30 Popregiszter
20.00 Garázs
20.30 Nótakalendárium
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Albumajánlat
22.00 Ez botrány?
23.00 Hírek, időjárás
23.03 Sporthíradó
23.10 Dzsesszmuzsika
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Zenekari muzsika
10.10 A hét zeneműve
10.40 Régi fúvószene
11.01 Donizetti: A csengő Operaközv.
12.00 Hírek, időjárás
12.05 Zenekari muzsika
13.00 Kilátó
13.45 A minta és a mű Bartók: Ürögi kanásztánc
14.04 Operarészletek
14.47 A Bécsi Oktett felv.
15.24 Muzsikáról, versben, prózában
16.00 Hírek, időjárás
17.07 Új magyar zene a Rádióban — X/1.
18.00 Interartfesztivál, 1990
18.30 Mesterségünk címere
19.00 Hírek, időjárás
19.05 Angol nyelvlecke
19.20 Spanyol nyelvlecke
19.35 A Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának hangv.
Közben:
20.20 Kritika két hangra
21.35 Tenoráriák
22.00 Kamarazene
23.00 Embertan
23.30 A hét zeneműve
24.00 Hírek, időjárás
0.10 Hangverseny-különlegességek
1.33 Hangszerszólók

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rockreggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 A beat nagy napjai
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Visy László 10.00—11.00 Slágerlista, discjockey: Geszti Péter 11.00—13.00 Magyar pop 80-tól, mv.: Boros Lajos 13.00—15.00 Evergreen, filmzene, musical, mv.: Kiss Gyöngyi 15.00—17.00 Diszkó, mai pop, mv.: Szever Pál 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Csűrös Csilla 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Rónai Egon 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Zelki János

TELEVÍZIÓ 1.

8.58 Műsorismertetés
9.00 Tévétorna
9.05 A Hét — ism.
10.05 A tenger asszonya Norvég film — ism.
12.10 Delta — ism.
12.15 Képújság
13.53 Műsorismertetés
13.55 Parlamenti Napló
17.48 Műsorismertetés
17.50 Katolikus krónika
18.00 Kalendárium, 1991 Ismeretterj. magazin
18.50 Esti mese
19.00 Cimbora
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Kávészünet — Viccmester: Antal Imre
20.05 Angyalbőrben Tévéfilmsor. XIII/8.
21.10 Új Hullám
21.55 A hét műtárgya
22.00 Tizenkilenc késszúrás Tévéjáték
Napjainkban játszódó bűnügyi tévéfilm. A történet fordulatos, a helyszín kevesek által ismert: a fogda — ahol féktelen indulatok és valódi emberi érzések csapnak össze.
23.00 Híradó 3.
23.15 BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 — Benne: Riportok — Időjárás — Zene
17.45 Telefonos játék
18.00 A Financial Times heti üzleti híradója
18.25 Gyerekeknek
18.48 Tv2
19.00 Humberto cirkusz Csehszlovák tévéfilmsor. — XII/2.
19.52 Tv2
20.00 Körzeti tévéstúdiók műsora
20.55 Tv2
21.00 Híradó 2. — pályázat
21.20 Tv2
21.30 Telesport
Kb.
23.00 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. műsor 9.00 A nap percei 9.05 Objektív (magazin) 9.35 Videostop (vetélkedő) 10.20 Dok.-film (ism.) 11.00 A pozsonyi rádió népzenekarának műsoraból 11.30 Hírek 14.20 A szociológiáról 14.50 Tévéműsor fiataloknak és felnőtteknek 15.50 Én szerintem . . . (beszélgetés) 17.35 A nap percei 17.45 Sportvisszhangok 18.50 Torna 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Flört Stribrna kisasszonnyal (cseh film, FF) 21.20 Bennünk a jóakarat (dok.-film) 22.20 Események, kommentárok 23.35 Hírek **2. műsor** 16.20 Ailifu és a gyönyörű hercegné (kínai zenés mesefilm) 18.00 Esti mese 18.10 Angol nyelvtanfolyam 18.25 Portugál természetfilm-sorozat 18.40 Szovjet rajzfilm 18.50 Zenei magazin 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 A Beta unokanővér (tévéjáték, 1. rész) 21.20 Jedlinka (dok.-film) 21.30 Híradó 21.53 Sport 22.00 Portréfilm (Marian Calfa) 22.25 A kigúnyolt féltékeny (tévéjáték)

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 9.15 Hírek 9.20 Tévénaptár 9.30 A dajkamese ideje (gyermekműsor) 10.00 Téli iskolai program 12.05 Műsorismertetés 12.10 Videooldalak 12.20 Játékfilm 15.55 Műholdas program — Régi az újért 15.35 Csavargók és Hames Joyce (játékfilm) 16.10 Videooldalak 16.20 Műsorismertetés 16.25 Hírek 16.30 Tévénaptár 16.40 Sorozat gyermekeknek 17.10 A fenntartott idő 17.40 Horvátország ma 18.25 Számok és betűk (vetélkedő) 18.45 A tenger 19.15 Rajzfilm 19.30 Tévénapló I. 20.00 Jobb élet (humoros sorozat) 21.05 Hét nap a világban — Külpolitika 21.35 Tévénapló II. 21.55 Angol nyelvű hírek 22.00 Hollywoodi kinotéka — Játékfilm 23.30 Hírek **2. műsor** 16.20 Videooldalak 16.25 Jó napot! 16.30 Elmulasztották, — nézzék! 19.30 Zenei mindennap 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese 20.15 Filmsorozat 21.00 A sport világa 21.50 Humoros sorozat 22.20 Hírek 22.35 Filmsorozat 23.30 Dok.-film 24.00 Top-lista 0.30 Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videooldalak

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 Kapcsolás 7.15 Polip 6/1. 9.00 Rajzfilm 9.15 Irodalmi műsor felsősöknek 10.00 Hírszolgálat 10.15 N. Girole gitározik 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén 20/1. 14.05 Dok.-filmek 14.45 Francia nyelvlecke 15.45 V. O. Klucsevszkij születésének 150. évfordulója 16.30 Mi és a gazdaság 17.00 Kapcsolás 17.15 Polip 6/1. 19.00 Híradó 19.45 Fény a sötétségben (színmű) 22.15 Hírszolgálat 22.30 Éjjeli lepke 23.00 B. Rubaskin Moszkvában

OSZTRÁK TV

1. műsor 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Osztrák képek 9.55 Figyelj jól 10.00 Iskolatévé 10.30 A modell és a detektív 11.15 High Chaparral. Westernsorozat 12.00 Menedzserek 13.00 Hírek 13.05 Jogi esetek 13.35 Heti körkép 14.00 Média 14.15 Varázslatos Jeannie 14.40 Full House. Vígjátéksorozat 15.30 Te meg én 15.35 Babar. Rajzfilmsorozat 16.00 An-tan-ténusz. Síelés 16.20 Mini színpad 16.30 Mini találkozó 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Az elektronikus hasonmás. Ifjúsági sorozat 17.30 Vif-zack 17.55 Yakari 18.00 Mi 18.30 Törvető John, az orvostudor. Amerikai kórházsorozat 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 Hétfői sport 21.15 Mike Hammer. Krimisorozat 22.00 Oldalpillantások 22.10 A modernek. Amerikai film 0.10 Hírek 0.15 Az éjszakai sólyom. Krimisorozat 1.00 Hírek **2. műsor** 16.00 Művészlexikon 16.05 Akkoriban 16.45 Úszó-vb 17.30 Hársfa utca. Családsorozat 18.00 Alf 18.30 Wurlitzer 19.00 A tartományok mai napja 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Álmok szigete. NSZK—osztrák tévéfilmsorozat 21.00 Újdonságok a mozikban 21.15 Schilling. Gazdasági magazin 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Little By Little 23.10 Éjszakai stúdió. Vitaműsor 0.10 Hírek

SKY EUROSPORT

6.00 Üzleti világhíradó 6.30 Azok a szép napok . . . 7.00 D. J. Katshow 8.30 Aerobik az Eurosporttól 9.00 Sí Világkupa. Összefoglaló 10.00 Biliárd. A világ biliárdmesterei 13.00 Aerobik 13.30 Európai cselgáncs 14.00 Autó- és motorsport 15.00 Biliárd 19.00 Síugró Világkupa 19.30 Eurosport 20.00 Biliárd. A világ biliárdmesterei 23.00 Motorsport. Párizs—Dakar-rali 23.15 N. H. L. jégkorong 0.15 Eurosport-hírek 0.45 Amerikai egyetemi kosárlabda 1.45 Motorsport. Párizs—Dakar-rali

SUPER

7.00 Napkezdet 8.30 Bepillantás 9.00 Hírek 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti hírek 13.30 Egyveleg 16.00 Forró drót 17.00 Hullámhosszon 18.30 Kék éj 19.30 Hírek, időjárás 19.45 Időlánc 20.00 Thaiföldi panoráma 20.30 A világ, amelyen osztozunk 21.00 Kilátások 21.30 NASA-filmek 22.00 Hírek, időjárás 22.15 Sporthírek 22.20 A világ, amelyen osztozunk 22.50 Kilátások 23.20 Turistamagazin 23.50 NASA-filmek 0.20 Hírek, időjárás 0.35 Kék éj 1.30 Időlánc 1.45 Egyveleg

TV5

16.05 Hírek 16.15 Hétről hétre 17.15 Női szemmel 17.45 Főzőlecke 18.00 Ifjúsági műsor 18.20 Carré vert. Ökológiai magazin 18.50 Francia nyelvű dalok 19.00 Hírek és időjárás 19.15 Pillantás 19.30 A FR3 tévéhíradója 20.00 Tétek. Quebeci és kanadai aktuális kérdések 21.00 Híradó és időjárás 21.35 1990 sztárjai. Varieté 23.00 Hírek 23.15 Teleobjektív. Kanadai tájékoztató magazin. Ma: Aspara és a világ gyermekei 0.15 Észak—Dél. Adás a két világ országainak kapcsolatairól

SAT1

6.00 Jó reggelt, a SAT1-gyel! 8.30 Hírek, időjárás 8.35 Szomszédok 9.00 Hírek, időjárás 9.05 Szeretethajó 9.55 Tévébolt 10.10 Hírek 10.15 Tréfatár 10.40 A majdnem tisztességes lány 12.20 Szerencsekerék 13.00 Tévétőzsde 14.00 Szomszédok 14.25 Szeretethajó 15.15 Beetlejuice. Rajzfilmsorozat 15.40 Tévébolt 15.55 Daniel Boone. Western 16.45 Cagney and Lacey. Krimisorozat 17.40 Hírek, időjárás 17.45 Műsorelőzetes 17.50 Szeretjük Kate-et. Vígjáték 18.15 Szansz. Játékshow 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 Dr. Kulani, a hawaii orvos. Sorozat 20.55 Hírek 21.00 Björndal öröksége. Osztrák játékfilm 22.40 A nap hírei, sport, időjárás 22.55 Hírek és sztorik. Magazin 23.40 Váratlan érzelmek 1.05 Vallásos szemszögből 1.10 Dr. Kulani, a hawaii orvos 2.00 Műsorelőzetes

3SAT

14.25 A zenedélután programja 14.30 ZDF-dzseszklub 16.10 Müncheni Zongoranyár '87 17.15 Műsorismertetés 17.20 Mini tévéhíradó 17.30 Szél jár a füzek közt 17.55 Könyvajánlat 18.00 Képek Ausztriából 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Egyedül a maffia ellen. Olasz filmsorozat 20.35 Kettőspont. Magazin fiataloknak 21.45 Kulturális hírek 21.51 Sporthírek 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Tolvajok, mint mi. Amerikai film 0.20 DFF-híradó, majd hírek

PRO7

6.15 Szerelem, hazugság, szenvedély 6.55 Jackie és Jill, a medvebocsok 7.20 A csavargó 7.45 Történetek Szindbáddal 8.10 Scarlet kapitány és a mysteronok bosszúja 8.35 A virginiai 9.35 Az élet szívverése 10.30 Doogie Howser 10.55 Barney Miller 11.25 Colt Seavers esetei 12.10 Planétánk a Föld 13.35 A virginiai 14.40 Jackie és Jill, a medvebocsok 15.05 Dick, a disznócska 15.30 Hírek, időjárás 15.40 A csavargó. Kanadai ifjúsági sorozat 16.05 Richmond Hill. Akciósorozat 16.55 Doogie Howser. Vígjátéksorozat 17.20 Murphy Brown. Vígjátéksorozat 17.45 Hírek, időjárás 17.55 Harry O. Krimisorozat 18.50 Dick, a disznócska 19.20 Colt Seavers esetei. Akciósorozat 20.15 Gulag. Amerikai játékfilm 22.05 A maskarádéhadművelet. Kémfilmsorozat 22.55 Nyár négyesben. Olasz kémthriller 0.25 Hírek, időjárás 0.35 San Francisco utcáin 1.25 Jeff 2.55 Történetek az árnyékvilágból. Horrorsorozat 3.15 Egyedül járok 4.45 Sunset Strip 7.7 Krimisorozat 5.30 Jazz d'Antibes

RTL

6.00 Halló, Európa! 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Az éjszaka lejátszott mérkőzések összefoglalója 9.30 Ausztrál nyílt teniszbajnokság 1991. Ha a mérkőzések a tervezettnél tovább tartanak, néhány adás elmarad! 11.30 Kockázatos 12.00 Játékshow 12.35 Az „M" ügyosztály. Januárc 13.00 Gazdagok és szépek 13.20 Kaliforniai klán 14.05 A springfieldi történet 14.50 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 15.35 Hírek 15.38 Üzleti hírek 15.50 Galaktika, a harci csillag. Az istenek háborúja. I. rész 16.40 Kockázatos! 17.10 Játékshow 17.45 Salvatore bajnoksága 17.55 Hírek 18.00 A hatmillió dolláros férfi. Hasonló külső 18.45 Híradó 19.15 Az A-csapat. Mozgó célpontok 20.15 Gyermeksztárok 21.10 Gyilkosság a hobbija. Álarcosbál hulláival 22.05 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 22.35 A berlini újságíróbál 23.05 Hírek, időjárás 23.15 Kulturális magazin 23.45 Férfimagazin 0.20 Britannia gyógyintézet. Angol filmszatíra

Kedd

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: hírek, időjárás, útközben
4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Válogatott perceink
8.50 Külpolitikai figyelő
9.05 Napközben — közérdekű magazin
Közben:
10.00 Hírek, időjárás
10.00 URH-n: Országgyűlés
11.10 Cowboy-dalok
11.30 Börtönről álmodom mostanában . . . XVI 16.
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Világújság
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Poggyász
14.34 Erkel-népszínművek dalaiból
15.05 Morfinizmusom története
15.48 Zeneiskolai hangv.
16.00 Délutáni krónika
16.15 Vesszőparipám
16.25 Kenguru
17.05 A magyar szociológia újjászervezői
17.25 A Szabó család
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk, olvastuk
19.30 Esti mese
19.40 A Mákvirág együttes felv.
19.50 Hajszálgyökerek
20.05 Kiszorítósdi!
20.35 Francia kamarazene
21.05 Célok és eszközök — rádióváltozat
22.00 Késő esti krónika
22.30 Farkas Katalin énekel
23.45 Dvorák szláv táncai
24.00 Hírek, időjárás
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs
7.37 Sportreggel
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Rivaldafényben: Johnny és a Hurricanes együttes
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Társalgó
10.00 Operettkedvelőknek
10.50 Mongol farkas eladó
11.00 Hírek, időjárás
11.03 Mit üzen a Rádió?
11.33 Gyermekkórusok
11.43 Óvodások műsora
12.00 Asztali muzsika
13.00 Hírek, időjárás
13.03 Popzene sztereóban
13.45 Időjárás-jelentés
14.00 Ami belefér . . .
15.00 Hírek, időjárás
15.05 Csúcsforgalom
17.00—19.00 RádióMa
19.00 Hírek, időjárás
19.03 Talpalávaló
19.30 Popregiszter
20.00 A véges végtelen
20.30 Kapaszkodó
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Hrabal könyve — XV 7.
21.23 Nóta-só
22.20 Közép- és Kelet-Európa az irodalom tükrében
23.00 Hírek, időjárás
23.03 Sporthíradó
23.10 Csapongó
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Operarészletek
9.52 Kamarazene gitárral
10.20 A magyar nyelv századai
10.35 Jókora kis temető
10.49 Két fúvósszvit
11.23 Brahms-művek
Közben:
12.00 Hírek, időjárás
13.00 Nyugat-keleti átjáró
13.55 Zenei tükör
14.24 Eric Satle: Kis zongoradarabok
14.35 Kamarazene
15.06 Ibert: Yvetot királya — operaközv.
Közben:
16.00 Hírek, időjárás
16.55 Zeneközelben a magnósok
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időjárás
19.05 In der Muttersprache
19.25 Interartfesztivál, 1990.
20.00 Bach-művek
Közben:
20.40 Haldokló őserdő nyomában
21.50 Északi muzsika
22.30 Pongrácz Zoltán zeneszerző
24.00 Hírek, időjárás
0.10—2.00 Évszázadok muzsikája

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 American Top 40
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Kálmán Zsuzsa; 10.00—11.00 Slágerlista (ism.), disc-jockey: Rónai Egon 11.00—13.00 Popsztárok, mv.: Kanyó László 13.00—15.00 Swing, dixie, ragtime, mv.: Rókusfalvy Pál 15.00—17.00 Mai magyar rock, mv.: Rónai Egon 14.40 „Zenezavar" játék a Premier Áruházból (Bp. VII., Rákóczi út 30.) 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Baróti Éva 17.00—19.00 Orvosi tanácsadás — dr. Török Katalin 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Fehérvári Zsolt 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Rangos Katalin

TELEVÍZIÓ 1.

7.48 Műsorism.
7.50 Tévétorna
7.55 Sötét folt a fűben Angol ismeretterj. film (ism.)
8.45 Mozgató
8.50 Képújság
8.55 Parlamenti Napló
16.40 Képújság
16.48 Műsorism.
16.50 Pannon krónika — Pécsről
17.00 Nachrichten — hírek németül
17.05 Nas ekran — szerbhorvát nyelvű magazin
17.35 Műsorajánlat
17.40 Szám-adás, gazdasági negyedóra
17.55 Új Reflektor Magazin
18.40 Az utódok reménysége
19.00 Esti mese
19.15 Muzzy in Gondoland Angol nyelvlecke XX 2.
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 La Fontaine-mesék NSZK—magyar rajzfilm A kincselrejtő és komája
20.15 A klinika NSZK tévéfilmsor. XII 2.
21.05 Stúdió '91
22.05 Parlamenti Napló
22.35 Szigetköz, pillanatkép
23.05 Híradó 3.
23.20 BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 — Benne: Riportok — Időjárás — Zene
17.45 Telefonos játék
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.48 Tv2
19.00 Perceink meg voltak számlálva Paródiaműsor (1972. — ism.)
20.12 Tv2
20.30 Útmutató Beszélgetés a hittudományról
21.00 Híradó 2. — pályázat
21.20 Tv2
21.30 Nulladik típusú találkozások
22.05 Mit hoz a tegnap? A tévéarchívum kincséből Kb.
23.00 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. műsor: 8.10 Iskolásoknak 8.30 Német nyelvtanfolyam 9.00 Események, kommentárok 9.30 Hírek 9.35 Fiatalok estje (ism.) 11.05 Sportvisszhangok 12.05 Hírek 15.45 Terminus technikus 15.55 Piac, kereskedelem, pénzügy 16.55 Fúvószene 17.35 A nap percei 17.45 A világriporterek stúdiója 18.50 Torna 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Audiencia. Színházi közvetítés (felvételről) 21.25 A párbeszéd stúdiója 22.05 Események, kommentárok 22.40 Zenés tévéfilm (Dvorák zenéjére) **2. műsor:** 16.50 Kapcsolat stúdió (fiataloknak) 18.00 Esti mese 18.20 Német nyelvtanfolyam 18.35 Hírmagazin (magyar nyelven) 18.50 Publicisztikai magazin 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Sparta Praha—Dukla Trencin jégkorongmérkőzés (a szünetben híradó) 22.28 Sport 22.35: Találkozás Jaroslav Reznik íróval

JUGOSZLÁV TV

1. műsor: 9.10 Műsorismertetés 9.15 Hírek 9.20 Tévénaptár 9.30 A kis világ (gyermekműsor) 10.00 Téli iskolai program 12.00 Hírek 12.05 Műsorismertetés 12.10 Videóoldalak 12.20 Műholdas program — Régi az újért: horvát zenei világ 15.15 Az ismeretlen örökség 16.10 Videóoldalak 16.20 Műsorismertetés 16.25 Hírek 16.30 Tévénaptár 16.40 A kis világ (gyermekműsor) 17.10 A fenntartott idő 17.40 Horvátország ma 18.25 Számok és betűk (vetélkedő) 18.45 Horvát kulturális hagyaték 19.15 Rajzfilm: Télapó 19.30 Tévénapló I. 20.00 Előesték (filmsorozat) 20.55 Lottóhúzás 21.00 Kapcsolásos műsor 22.30 Tévénapló II. 22.50 Angol nyelvű hírek 22.55 Európa Mozi-klub: Játékfilm 0.25 Hírek 0.30 Műsorzárás **2. műsor:** 16.15 Videóoldalak 16.20 Jó napot, házigazda! 16.30 Elmulasztották, nézzék! 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese 20.15 Szórakoztató kedd 21.15 Filmsorozat 22.10 Humoros sorozat 22.50 Hírek 23.05 Filmsorozat 24.00 Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videóoldalak

SZOVJET TV

4.30 120 + 30 perc 7.00 A Belügyminisztérium jelenti 7.15 Polip VI 2. 8.55 Rajzfilm 9.00 Francia nyelvlecke 10.00 Hírszolgálat 10.15 Az Ergiron eszkimó együttes koncertje 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén XX 2. 14.10 M. Kazslajev zeneszerző műveiből 14.50 Dok.-film 15.40 Zenés gyermekklub 16.20 Politikai párbeszédek 17.05 A Belügyminisztérium jelenti 17.20 Polip VI 2. 19.00 Híradó 19.45 Szórakoztató műsor 20.30 Maldelstam költő születésének 100. évfordulója 22.15 Hírszolgálat 22.30 Kislányom (film, 1. rész) 23.45 Harmónikaszó

OSZTRÁK TV

1. műsor: 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Angol nyelvlecke 10.00 Az élet menekülés 11.00 Ginger és Fred 13.00 Hírek 13.10 Mi 13.40 Akkoriban 13.45 Borcsinálók (dok.filmsorozat) 14.15 Varázslatos Jeannie (vígjátéksorozat) 14.40 Full House (vígjátéksorozat) 15.30 Te meg én 15.35 A tévézés örömei 16.00 An-tan-ténusz. Ródlizás 16.20 Tanácsadás gyermekeknek 16.30 Mini műterem 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Az elektronikus hasonmás (ifjúsági sorozat) 17.30 Mini tudósítás 17.55 Yakari 18.00 Mi 18.30 Törvető John, az orvostudor. Kórházsorozat 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 Univerzum 21.07 Dallas (családsorozat) 21.50 Oldalpillantások 22.10 Randevú a halállal (amerikai thriller) 23.45 Az éjszakai sólyom (krimisorozat) 0.30 Hírek **2. műsor** 16.20 Művészlexikon 16.25 Akkoriban 16.30 Az élet menekülés 17.30 Tájékozódás 18.00 Alf 18.30 Wurlitzer 19.00 A tartományok mai napja 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Izé. Kvízműsor 21.07 Külpolitikai magazin 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Klub 2. Vitaműsor, majd Hírek

SKY EUROSPORT

8.30 Aerobik 9.00 N. H. L. Jégkorong 10.00 Biliárd. A világ biliárdmesterei. 2. nap 13.00 Aerobik 13.30 Európai cselgáncs 14.00 Kosárlabda. A férfi EK 4. fordulója 15.00 Biliárd 19.00 Spanyol gólok 19.30 Eurosport-hírek 20.00 Biliárd 23.00 Pankráció 24.00 Eurosport-hírek 0.30 Sí Világkupa. Összefoglaló a férfi óriás műlesiklásról 1.30 Motorsport. Párizs—Dakar-rali.

SUPER

7.00 Napkezdet 8.30 Oroszország 11. Dokumentumműsor a Szovjetunió társadalmi, politikai fejleményeiről 9.00 Hírek 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti hírek 13.30 Egyveleg 16.00 Forró drót 17.00 Hullámhosszon 18.30 Kék éj 19.30 Hírek, időjárás 19.45 Időlánc 20.00 Ultrasport 22.00 Hírek, időjárás 22.15 Ultrasport (folyt.) 0.15 Hírek, időjárás 0.35 Kék éj 1.30 Időlánc 1.45 Egyveleg

TV5

16.05 Hírek 16.15 Tétek 17.15 Női szemmel 17.45 Főzőlecke 18.00 Ifjúsági műsor 18.20 Kanada két keréken 18.50 Francia nyelvű dalok 19.00 Hírek és időjárás 19.15 Pillantás 19.30 A FR3 tévéhíradója 20.00 Rendkívüli kiküldött 21.00 Híradó és időjárás 21.35 Csillagszálló 23.00 Hírek 23.15 Te jó ég, ma kedd van! Vitaest társadalmi kérdésekről

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30 Hírek, időjárás 8.35 Szomszédok 9.00 Hírek 9.05 Szeretethajó 9.55 Tévébolt 10.10 Hírek 10.15 Beetlejuice 10.40 Törött lándzsa (amerikai western) 12.20 Szerencsekerék 13.00 Tévétőzsde 14.00 Szomszédok. Gyilkossági kísérlet 14.25 Szeretethajó. Sztrájk a fedélzeten 15.15 Rendőrakadémia. Szellemmester 15.40 Tévébolt 15.55 Bonanza. A jó szamaritánus 16.45 Matt Houston. Houston menekül (2. rész) 17.40 Hírek, időjárás 17.45 Műsorelőzetes 17.50 Szeretjük Kate-et. A kis Umberto 18.15 Sansz. Játékshow 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 MacGyver. A fekete gyöngy 20.55 Hírek 21.00 A komancsok (amerikai játékfilm) 22.50 A nap hírek, sport, időjárás 23.05 Spiegel tévériport 23.30 Vizsgaidőszak (amerikai játékfilm) 1.20 MacGyver 2.10 Műsorelőzetes

3SAT

14.25 A zeñedélután programja 14.30 Egy város dallamai, Jeruzsálem 15.15 Mechaye Hametim, aki új életre kelti a holtakat. Noam Sheriff oratóriuma 16.10 Richard Strauss: Halál és megdicsőülés 17.15 Műsorismertetés 17.20 Mini tévéhíradó 17.30 Hétkő (tévésorozat) 18.00 Képek Svájcból 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Soko 5113 (krimisorozat) 20.20 Külpolitikai magazin 21.00 A béke gyermekei 21.45 Kulturális hírek 21.51 Sporthírek 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Klub 2, majd: DFF, utána: Hírek

PRO7

5.50 Szerelem, hazugság, szenvedély 6.35 Jackie és Jill, a medvebocsok 7.00 A csavargó 7.25 Richmond Hill 8.10 A virginiai 9.10 Harry O. 10.05 Doogie Howser 10.30 Murphy Brown 11.00 Colt Seavers esetei 11.50 Gulag (amerikai játékfilm) 13.35 A virginiai. A gondolatolvasó nő 14.40 Jackie és Jill, a medvebocsok. Végre tavasz van! 15.05 Dick, a disznócska 15.30 Hírek, időjárás 15.40 A csavargó. Nick utolsó napja 16.05 Tarzan. Jai és a szent kő 17.00 Doogie Howser. Horgászat közjátékkal 17.25 Harapós borharapó. Vera legújabb madara 17.50 Hírek, időjárás 18.00 Diamonds. A „biztos számra" 18.50 Dick, a disznócska 19.20 Colt Seavers esetei. A gyors nővér 20.15 A Velsa-völgyi sas (NSZK népies film) 21.50 A szupercsoport. Kobra. Kémcsere 22.45 Az akasztófa (amerikai western) 0.30 Hírek, időjárás 0.40 A maskarádé-hadművelet 1.25 Nyár négyesben (olasz játékfilm) 2.55 Élve vagy holtan . . . Csalás és ámítás 3.20 A nagykés (amerikai játékfilm) 5.10 Sunset Strip 77. Dr. Spencer receptje 5.55 A kék cseppek titka Amerikai vígjáték. A jegyzettömb

RTL

6.00 Halló, Európa 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Az éjszaka lejátszott mérkőzések összefoglalója 9.30 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Ha a mérkőzések a tervezettnél tovább tartanak, néhány műsor elmarad! 11.30 Kockázatos! 12.00 Játékshow 12.35 Az "M" ügyosztály. Lövés a sötétbe 13.00 Gazdagok és szépek 13.20 Kaliforniai klán 14.05 A springfieldi történet 14.50 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 15.35 Hírek 15.38 Üzleti hírek 15.50 Buck Rogers. Utazás az oázishoz. I. rész 16.40 Kockázatos! 17.10 Játékshow 17.45 Salvatore bajnoksága 17.55 Hírek 18.00 A hatmillió dolláros férfi. A láthatatlan kém 18.45 Híradó 19.15 Knight Rider. Add meg nekem a szabadságot . . . vagy a halált! 20.15 A karategyilkosok (amerikai akciófilm) 21.55 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 22.25 Vigyázat, robban! 23.15 Hírek, időjárás 23.25 Sztárügyvédek, trükkök, perek. Egy patkány, egy vadőr 0.15 A Paradicsom kapui (angol film) 1.35 Aerobik

(Folytatás a 8. oldalon)

Heti rádió- és televízióműsor — Január 14-től 20-ig

Szerda

(Folytatás a 7. oldalról)

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: Hírek, időj, útközben
4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Eco mix, gazdasági magazin
8.45 Levelekre röviden
9.05 Napközben — közérdekű magazin
11.10 Népdalkörök
11.37 Szív-duett — rádióváltozat
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Törvénykönyv
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Ötágú síp
14.35 Dzsesszmelódiák
15.05 Metronóm
16.00 Délutáni krónika
16.15 Magatartásformák
17.05 Kodály „siratói"
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk, olvastuk
19.30 Esti mese
19.40 A Szederinda együttes felv.
19.50 Gong
20.05 Európa-stúdió
20.35 A százéves cimbalomoktatás
21.05 Beszélgetés Mészöly Miklóssal
22.00 Késő esti krónika
22.30 Vallások világhíradója
23.05 Szimfonikus hangv.
24.00 Hírek, időj.
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs zeneszóval
7.37 Mellényzseb — slágerekkel
8.00 Hírek, időj.
8.05 Rivaldafényben: a 60-as évek olasz slágerei
9.03 Vágó Istváné a mikrofon
9.45 Jakov Barzilai költő
9.58 Ilosfalvy Róbert felv.
10.50 Hajszálgyökerek
11.00 Hírek, időj.
11.03 Sárga tengeralattjáró
11.40 Ki kopog?
12.00 Nóták
13.00 Hírek, időj.
13.03 A tegnap slágereiből
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Találkozás Moldován Stefániával
15.00 Hírek, időj.
15.05 Poplabor
16.00 Tartóshullám
17.00—19.00 RádióMa
19.00 Hírek, időj.
19.03 Kölyökrádió
19.30 Popregiszter
20.00 Hatodik érzék
21.00 Hírek, időj.
21.03 Közkívánatra!
22.09 In memoriam Földes Gábor
23.00 Hírek, időj.
23.03 Sporthíradó
23.10 Popzene Párizsból
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Kamarazene
10.05 Magyar Írás
10.50 Bergeni Fesztivál, 1990
12.00 Hírek, időj.
12.05 Operarészletek
13.00 Arra kérem a jövőt . . . — rádióvált.
13.28 A minta és a mű
13.47 Az eMeRTon bigband játszik
14.00 Szimfonikus hangv.
15.35 Kürtegyüttesek felv.
16.00 Hírek, időj.
16.05 Mendelssohn-művek
17.05 Új magyar zene — X/2.
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időj.
19.05 In der Muttersprache
19.25 Hangverseny
20.25 Szimfonikus táncok
20.49 Leo Delibes: Lakmé — operaközv.
23.16 Séta a nagyváradi színház körül
24.00 Hírek, időj.
0.10—2.00 Századunk zenéjéből

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
10.45 Keresztény populáris rock
12.00 Sport
13.35 A hét slágerei
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: György Gábor 10.00—11.00 Slágerlista (ism.) disc-jockey: Fehérvári Zsolt 11.00—13.00 Rock and roll, rockabilly, mv.: Pomázi Zoltán 13.00—15.00 Mai pop, rock, mv.: Németh Oszkár 15.00—17.00 Country, western, folk rock, mv.: Kemény Győző 14.40 „Zenezavar" játék a Keravill Bp. VI., Liszt F. téri üzletéből 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Pörzse Sándor 17.00—19.00 Pszichológiai és szexuális tanácsadás — dr. Kiss Ernő 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Kajárik Andrea 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Benedikty Béla.

TELEVÍZIÓ 1.

8.58 Műsorism.
9.00 Képújság
9.05 Tévétorna
9.10 Hármas csatorna
9.55 A klinika NSZK-tévéfilmsor. XII/2. — ism.
10.40 Stúdió '91. — ism.
11.40 Képújság
16.25 Képújság
16.33 Műsorism.
16.35 Déli videoújság
16.45 Správy — hírek szlovákul
16.50 Sorstársak — Pécsről
17.10 Szép magyar dal
17.15 Hipnózis Magyar rövidfilm
18.00 Szám-adás Gazdasági negyedóra
18.15 La sept — Paletták Francia film
18.50 Esti mese
19.00 Színházi este I. rész
19.25 Közlemények, műsoraj.
19.30 Híradó
20.00 Kávészünet — Viccmester: Antal Imre
20.05 Színházi este II. rész Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés Közv. a veszprémi Petőfi Színházból
Kb.
23.10 Új Világ Külpolitikai képes krónika
23.55 Híradó 3.
0.10 ZDF-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 — Benne: Riportok — Időjárás — Zene
17.45 Telefonos játék
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.51 Tv2
19.00 Ragaszkodom a szerelemhez Tévéjáték (1988 — ism.)
20.05 Tv2
20.20 Januári rögtönzések
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.30 A nyomozó NSZK bűnügyi tévéfilmsor. Vasárnapi S. O. S. Faber és Susanne vasárnapra kirándulást terveznek. Az úton egy gépkocsi lámpája vészjeleket ad le. Aki észreveszi és „kapcsol", természetesen Faber . . .
22.20 Felkínálom
23.05 La Fontaine-mesék NSZK—magyar rajzfilm Az aranytojást tojó tyúk
Kb.
23.20 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. műsor 8.10 Iskolásoknak 8.30 Kicsinyek műsora 9.00 Események, kommentárok 9.30 Hírek 9.35 Színházi közvetítés (ism.) 10.55 A párbeszéd stúdiója (ism.) 11.35 Fúvószene 12.10 Hírek 15.45 Négy nulla Tanicska javára (szovjet film) 17.15 Irodalmi revü 17.55 A nap percei 18.05 Publicisztikai szórakoztató magazin 18.50 Torna 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Átélni a poklot (francia film) 21.40 A tettes ismeretlen 22.10 Események, kommentárok 22.40 A nemzet lánya (tévéjáték) 0.10 Hírek
2. műsor 16.40 A napocska 16.55 Német nyelvtanfolyam gyerekeknek 17.10 Gyerekek magazinja 18.00 Esti mese 18.10 Angol nyelvtanfolyam 18.50 A vállalkozók klubja 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Megérett a leírásra (kanadai film) 20.55 Bravissimo Perugiából (riportfilm) 21.30 Híradó 21.53 Sport 22.00 Sport extra 22.20 Zenés műsor

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 9.10 Műsorismertetés 9.15 Hírek 9.20 Tévénaptár 9.30 Az Antilop hajó visszatérése (sorozat gyermekeknek) 10.00 Téli iskolai program 12.00 Hírek 12.05 Műsorismertetés 12.10 Videooldalak 12.20 Műholdas program — Régi az újért 16.10 Videooldalak 16.25 Hírek 16.30 Tévénaptár 16.40 Sorozat gyermekeknek 17.10 A fenntartott idő 17.40 Horvátország ma 18.25 Számok és betűk (vetélkedő) 18.45 Útleírás 19.15 Rajzfilm 19.30 Tévénapló I. 20.00 Filmest 22.00 Angol nyelvű hírek 22.55 Szemtől szemben 0.25 Hírek 0.30 Műsorzárás **2. műsor** 16.15 Videooldalak 16.20 Jó napot, házigazda! 16.30 Elmulasztották, nézzék! 19.30 Zenei mindennap 20.15 Filmsorozat 21.15 Ötven 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese plussz 22.00 Filmsorozat 23.00 Hírek — Sport — Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videooldalak

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 Aktuális riport 7.15 Polip 6/3. 8.55 Rajzfilm 9.20 Zenés gyermekklub 10.00 Hírszolgálat 10.15 Mandelstam költő születésének 100. évfordulója 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén 3. 14.05 Rajzfilm 14.50 Mozart és Schumann zongoraművei 15.20 Angol nyelvlecke 16.20 Kamerával a világ körül 17.20 Polip 6/3. 19.00 Híradó 19.40 Téli cseresznye (film) 21.20 Fesztiválok, versenyek, hangversenyek 22.20 Hírszolgálat 22.35 Kislányom (film, 2. rész) 24.00 Harmonikaszó

OSZTRÁK TV

1. műsor 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Francia nyelvlecke 10.00 Iskolatévé 10.30 Sikerem titka 12.15 Külpolitikai magazin 13.05 Hírek 13.15 Mi 13.45 Borcsinálók. Dok.-filmsorozat 14.15 Varázslatos Jeannie. Vígjátéksorozat 14.40 Full House. Vígjátéksorozat 15.30 Te meg én 15.35 Kacsamesék. Rajzfilmsorozat 16.00 Habakuk bohóc bábcirkusza 16.30 Zenei műhely 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Az elektronikus hasonmás. Ifjúsági sorozat 17.30 Mini klub 17.55 Yakari 18.00 Mi 18.30 Törvető John, az orvostudor 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 Siker a nő életében. Tévéfilm 21.45 Oldalpillantások 21.55 Férfiak. NSZK-film 23.30 Az éjszakai sólyom. Krimisorozat 0.30 Hírek **2. műsor** 16.50 Művészlexikon 16.55 Akkoriban 17.00 Élet, gondolkodás, túlélés 17.30 Tájak és emberek 18.00 Alf 18.30 Wurlitzer 19.00 A tartományok mai napja 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Jaj annak, aki hazudik. Franz Grillparzer színműve 21.40 Irodalmi hajókázás 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 1—2—X (totó) 22.30 Interjú Bruno Kreiskyvel 23.30 Teleszkóp 0.15 Hírek

SKY EUROSPORT

6.30 Azok a szép napok . . . 7.00 D. J. Kat-show 8.30 Aerobik 9.00 Sí Világkupa. Óriás műlesiklás 10.00 Biliárd. A világ biliárdmesterei 13.00 Aerobik 13.30 Ejtőernyős-vb 14.00 Motorsport. Párizs—Dakar-rali 15.00 Biliárd 19.00 Akrobata-vb 19.30 Eurosport-hírek 20.00 Biliárd 23.00 Ford hójelentés sízőknek 24.00 Eurosport-hírek 0.30 Vízisí-világtorna

SUPER

7.00 Napkezdet 8.30 Halló, Ausztria, halló, Bécs! Magazinműsor 9.00 Hírek 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti hírek 13.30 Egyveleg 16.00 Forró drót 17.00 Hullámhosszon 18.30 Kék éj 19.30 Hírek, időjárás 19.45 Időlánc 20.00 Bepillantás. Dok.-sorozat 20.30 Ismeretterjesztő sorozat 21.00 Oroszország 11. 21.30 Financial Times 22.00 Hírek, időjárás 22.15 Sporthírek 22.20 Bepillantás 22.50 Oroszország 11. 23.20 Financial Times 23.50 Ismeretterjesztő sorozat 0.20 Hírek, időjárás 0.35 Kék éj 1.30 Időlánc 1.45 Egyveleg

TV5

16.05 Hírek 16.15 Rendkívüli kiküldött 17.15 Női szemmel 17.45 Főzőlecke 18.00 Ifjúsági műsor 18.20 Hegymászók magazinja. Ma: Antinéa 18.50 Francia nyelvű dalok 19.00 Híradó és időjárás 19.15 Pillantás 19.30 Jelenidő. Tájékoztató magazin. Ma: A gyors fejlődéssel viaskodó Genf 21.00 Híradó és időjárás 21.35 Francia színházi esték. Marcel Achard: Patate 23.30 Hírek 23.45 Ex libris

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30 Hírek, időjárás 8.35 Szomszédok 9.00 Hírek 9.05 Szeretethajó 9.55 Tévébolt 10.10 Hírek 10.15 Rendőr-akadémia 10.40 A komancsok 12.20 Szerencsekerék 13.00 Tévétözsde 14.00 Szomszédok 14.25 Szeretethajó 15.15 Szél jár a füzek közt 15.40 Tévébolt 15.55 Őrült Vadnyugat. Westernsorozat 16.45 Kalifornia ege alatt 17.40 Hírek, időjárás 17.45 Műsorelőzetes 17.50 Szeretjük Kate-et 18.15 Sansz. Játékshow 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 Booker. Krimisorozat 20.55 Hírek 21.00 Joe Dancer. Megbízás a majomnak. Amerikai krimi 22.40 A nap hírei, sport, időjárás 22.55 Elátkozott örökösök. Krimisorozat 23.45 Négyes csatorna 0.10 Kísérleti filmesek magazinja 0.40 Booker 1.30 Műsorelőzetes

3SAT

14.25 A zenedélután programja 14.30 Vidám muzsikusok 16.00 Népi muzsika 16.45 Zene és üdvözlet Dél-Tirolból 17.15 Műsorismertetés 17.20 Mini tévéhíradó 17.30 Szél jár a füzek közt 17.55 Játékajánló 18.00 Képek Németországból 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Kneuss. Svájci—NSZK film 21.00 Os Garimpeiros 21.45 Kulturális hírek 21.51 Sporthírek 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 A kockázat öröme 23.10 Interjú Maximilian és Maria Schell édesanyjával 0.05 DFF-híradó, majd: hírek

PRO7

6.15 Szerelem, hazugság, szenvedély 7.00 Jackie és Jill, a medvebocsok 7.25 A csavargó 7.50 Tarzan 8.40 A virginiai 9.40 Diamonds 10.35 Doogie Howser 11.00 Harapós borharapó 11.25 Colt Seavers esetei 12.15 A Velsa-völgyi sas 13.45 A virginiai 14.50 Jackie és Jill, a medvebocsok 15.15 Dick, a disznócska 15.40 Hírek, időjárás 15.50 A csavargó 16.15 A Eaton Place-i ház. Angol családsorozat 17.05 Doogie Howser 17.30 Harry csodálatos bírósága. Vígjátéksorozat 17.55 Hírek, időjárás 18.05 Végállomás az igazság. Bírósági filmsorozat 18.55 Dick, a disznócska 19.25 Colt Seavers esetei. Akciósorozat 20.15 Harc Jennyért. Amerikai játékfilm 22.00 FBI. Krimisorozat 22.50 A stepfordi gyerekek. Amerikai horrorfilm 0.25 Hírek, időjárás 0.35 A szupercsoport 1.25 Az akasztófa. Amerikai western 3.10 Történetek az árnyékvilágból 3.35 Pokolian szerencsés. Amerikai krimi 4.35 Mélyhűtő — sokkoló. Horrorsorozat 5.30 Órangyalok számára nincs bocsánat! Angol akciófilm

RTL

6.00 Halló, Európa! 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Az éjszaka lejátszott mérkőzések összefoglalója 9.30 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Ha a mérkőzések a tervezettnél tovább tartanak, néhány műsor elmarad! 11.30 Kockázatos! 12.00 Játékshow 12.35 Az „M"-ügyosztály. Egy bomba ügy 13.00 Gazdagok és szépek 13.20 Kaliforniai klán 14.05 A springfieldi történet 14.50 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 15.35 Hírek 15.38 Üzleti hírek 15.50 CHiPs. Menjen már, hölgyem, menjen! 16.40 Kockázatos! 17.05 Játékshow 17.45 Salvatore bajnoksága 17.55 Hírek 18.00 A hatmillió dolláros férfi. A bionikus nő. I. rész 18.45 Híradó 19.15 Hazai dallamok 20.15 Gottschalk-show 21.15 A modell és a detektív. Ez is szőke, meg az is 22.10 A Stern tévémagazinja 22.45 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 23.15 Hírek és időjárás 23.25 Háborús madarak. Amerikai akciófilm 1.00 A modell és a detektív 1.45 Aerobik

Csütörtök

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: hírek, időjárás, útközben
4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Pénz és gondolat
8.50 Külpolitikai figyelő
9.05 Napközben — közérdekű magazin
Közben:
10.00 Hírek, időjárás
11.10 „Énekeltem én: Tóth Jánosné Kovács Anna"
11.25 A Szabó család — ism.
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Válaszolunk hallgatóinknak
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Könyvszemle
14.15 Népdalcsokor
15.05 Vízkereszttől Szilveszterig
16.00 Délutáni krónika
16.15 Neked szól!
17.05 Riportműsor
17.30 Életem meséje — 37/17.
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk, olvastuk
19.30 Esti mese
19.39 Kalotaszegi dalok és táncok
19.50 Hajszálgyökerek
20.05 Tanakodó
21.05 Így láttam Bartókot
21.51 Mozart: G-dúr szonáta
22.00 Késő esti krónika
22.30 Tér-idő
23.05 Zenekari muzsika
24.00 Hírek, időjárás
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs
7.37 Sportreggel
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Rivaldafényben: Fiatal magyar énekesek és együttesek
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Útikalauz üdülőknek
9.07 Két évtized francia sikerei
9.50 Népdalkörök
10.15 Édes anyanyelvünk
10.20 Operaslágerek
10.50 Peres, poros iratok
11.00 Hírek, időjárás
11.03 A mi korunkban
11.23 Gramofonsztárok
12.00 Muzsikánál nincs jobb barát
13.00 Hírek, időjárás
13.03 Nosztalgiahullám
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Lelátó — sportmagazin
14.30 Széna téri „Vadmacska"
15.00 Hírek, időjárás
15.05 Kapcsoljuk a stúdiót
15.20 Slágerről slágerre
16.00 Operettfelvételek
16.25 Dr. Tasnády László nótaszerző
17.00—19.00 RádióMa
19.00 Hírek, időjárás
19.03 A rock gyermekei
19.30 Popregiszter
20.00 Garázs
20.30 Demjén Ferenc új lemeze
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Daráló
21.33 Dzsesszfelv.
21.50 Moldova György: Szabadíts meg a gonosztól — 1.
23.00 Hírek, időjárás
23.03 Sporthíradó
23.10 Törzsasztal
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Zenekari muzsika
10.20 Szegények halála — novella
10.48 Schönberg: III. vonósnégyes
11.20 Operarészletek
12.00 Hírek, időjárás
12.05 Francia muzsika
13.00 Hallgassuk újra!
14.00 Éneklő ifjúság
14.10 Évszázadok mesterművei
14.52 Operaáriák
15.30 Kamarazene
Közben:
16.00 Hírek, időjárás
16.32 Olaf Bär hangv.
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időjárás
19.05 In der Muttersprache
19.25 Holnap közvetítjük
19.50 Händel: Jephta — oratórium
Közben:
20.50 Gyerekek között
22.54 Napjaink zenéje
24.00 Hírek, időjárás
0.10—2.00 Éjszakai dzsesszklub

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 Wurlitzer
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Angyalosi László 10.00—11.00 Slágerlista, disc-jockey: Kajárik Andrea 11.00—13.00 Latin zene, mv.: Csermely Zsuzsa 13.00—15.00 Popsztárok, mv.: Kajárik Andrea 15.00—17.00 Tini kívánságműsor, mv.: Geszti Péter 14.40 „Zenezavar" játék a Metro Centerből (Bp. VII., Dohány u. 22.), 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Árus Erika 17.00—19.00 Rosdy Pál római katolikus lelkész a stúdióban 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Geszti Péter 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Kálmán Zsuzsa

TELEVÍZIÓ 1.

7.53 Műsorismertetés
7.55 Tévétorna
8.00 Menedzser Magazin
9.00 Képújság
9.05 Walt Disney bemutatja
10.50 Mozgató
11.00 Képújság
16.35 Képújság
16.43 Műsorismertetés
16.45 Pannon krónika — Pécsről
16.55 Vijesti
17.00 Mi legyek? Pályaválasztási tanácsadó műsor
17.45 Műsorajánlat
17.50 Hármas „csatorna"
18.35 Házvezető(nő)képző
18.50 Reklám
18.55 Műsorajánlat
19.00 A hitről — gyerekeknek
19.05 Esti mese
19.15 Lottósorsolás
19.20 Reklám
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Reklám
20.05 Ágak között vergődve Angol tévéfilm Anna megkapja az engedélyt, hogy nővéréhez, Londonba utazhasson, aki 20 éve hagyta el Csehszlovákiát. Az örömteli viszontlátást feloldhatatlan feszültségek zavarják . . .
21.25 Reklám
21.30 41 óra 25 perc Solti György és Schiff András látogatása
22.00 Hazai Tükör
23.00 Híradó 3.
23.15 BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 — Benne: Reklám — Riportok — Időjárás — Zene
17.40 Sípercek
17.45 Telefonos játék
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.50 Tv2
19.00—20.19 Kamerával a világban
20.19 Tv2 — Benne: Pop-regiszter
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2 — Benne: Nézze meg az ember!
21.30 Napzárta
22.00 Halál a „Vidám fiúk"-ra Francia—svájci bűnügyi film. (Csak felnőtteknek!) A hatvanas években körülrajongott együttes fellépései megfogyatkoztak. A televízió nosztalgia-műsorában új lehetőségük adódna, ám egy ismeretlen személy megfenyegeti őket.
23.20 Tv2

SZLOVÁK TV

1. műsor 8.10 Iskolásoknak 8.35 Tévéállatkert 9.00 Események, kommentárok (ism.) 9.30 Hírek 9.35 Zenés tévéfilm (ism.) 10.20 Dok.-film (ism.) 11.20 Hírek 14.40 Művelődési műsor 15.10 Piac, kereskedelem, pénzügy 16.10 Egyetlen szerelem (szovjet—bolgár tévésorozat) 17.15 Tim Sikes videoshow 17.55 A nap percei 18.05 Autósok, motorosok magazinja 18.50 Torna 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Publicisztikai műsor fiataloknak 21.35 Jiri Stivin és vendégei (zenés műsor) 22.05 Események, kommentárok 22.35 Csak egy nap (szlovák film) 24.00 Hírek
2. műsor 16.50 Kapcsolat stúdió (fiataloknak) 18.00 Esti mese 18.20 Francia nyelvtanfolyam 18.50 Publicisztikai műsor 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Bíborrózsa Kairóból (amerikai film) 21.20 Orvosi tanácsok 21.30 Híradó 21.53 Sport 22.00 Vallási publicisztikai műsor

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 9.10 Műsorismertetés 9.15 Hírek 9.20 Tévénaptár 9.30 Téli iskolai program 12.00 Hírek 12.05 Műsorismertetés 12.10 Videooldalak 12.20 Műholdas program — Régi az újért: Horvát írók a tévéképernyőn: A szomorú ősz 16.10 Videooldalak 16.20 Műsorismertetés 16.25 Hírek 16.30 Tévénaptár 16.40 Gyermekműsor 17.10 Oktatóműsor 17.40 Horvátország ma 18.25 Számok és betűk (vetélkedő) 18.45 A mindennap kultúrája 19.15 Nagy konyhamesterek apró titkai 19.30 Tévénapló I. 20.00 Politikai magazin 21.05 Vetélkedő 22.20 Tévénapló II. 22.40 Angol nyelvű hírek 22.45 Zenei színpad 23.45 Hírek 23.50 Műsorzárás **2. műsor** 16.15 Videooldalak 16.20 Jó napot, házigazda! 16.30 Elmulasztották, nézzék! 19.30 Zenei mindennapok: Blitz 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese 20.15 Ez is élet. — Humoros sorozat 21.45 Filmsorozat 22.45 Naftalin (nosztalgia). Szórakoztató műsor 23.15 Hírek 23.30 Filmsorozat 24.00 Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videooldalak

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 Üzleti élet 7.15 Polip 6/4. 9.00 Angol nyelvlecke 10.00 Hírszolgálat 10.15 Fesztiválok, versenyek, hangversenyek 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén. 4. rész 14.05 Koncertfilm 15.05 Rajzfilm 15.25 A varázsgyöngysor (film, 1. rész) 16.30 Tizenhaton innen és túl 17.15 Polip 4. rész 19.00 Híradó 19.45 J. Kobzon énekel 20.00 Fazekasmesterek 20.50 Zenés fesztivál 22.20 Hírszolgálat 22.35 Első szerelem (film) 23.50 Koncertfilm

OSZTRÁK TV

1. műsor 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Tájak és emberek 10.00 Iskolatévé 10.30 Férfiak. NSZK-film 12.05 40 percben. Német rövidjátékfilm 12.15 Idősek klubja 13.00 Hírek 13.10 Mi 13.40 Akkoriban 13.45 Borcsinálók. 3. rész: Burgundia, az Arany Part 14.15 Varázslatos Jeannie. Jeannie és a holdbéli kasszafúró 14.40 Full House. Marva üzletel 15.30 Te meg én 15.35 János álmodozik. Rajzfilmek: A békakirály; A tigriskacsa és a béka; A repülő béka 16.00 An-tan-ténusz. Korcsolyázás 16.20 Slágerek és ötletek 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Kíváncsiság-show 17.30 Mini lexikon 17.55 Yakari 18.00 Mi 18.30 Törvető John, az orvostudor. Vietnam-szindróma 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 A makrancos férfi. Olasz filmvígjáték 22.00 Oldalpillantások 22.10 Videotéka. A jelentéktelen aszszony 23.20 Az éjszakai sólyom. Egy szál vörös rózsa 0.15 Hírek
2. műsor 17.05 Művészlexikon 17.10 Akkoriban 17.15 Megöljük azt, amit szeretünk. Drága bőr 18.00 Alf 18.30 Wurlitzer 19.00 A tartományok mai napja 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Belpolitikai magazin 21.15 Spektrum. Kulturális műsor 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Klub 2. — Vitaműsor, majd: hírek

SKY EUROSPORT

8.30 Aerobik 9.00 Kézilabda. A Nemzetközi Kupa középdöntőinek közvetítése 10.00 Biliárd. A világ biliárdmesterei, 4. nap 13.00 Aerobik 13.30 Ejtőernyős-vb 14.00 Ford hójelentés sízőknek 15.00 Biliárd 20.00 Biliárd 23.00 Eurosport-világhíradó 24.00 Eurosport-hírek 0.30 Spanyol gólok. A spanyol bajnokság látványos góljai 1.00 Tenisz. Az ausztrál férfi salakpályás bajnokság középdöntői

SUPER

7.00 Napkezdet 8.30 Financial Times 9.00 Hírek 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti hírek 13.30 Egyveleg 16.00 Forró drót 17.00 Hullámhosszon 18.30 Kék éj 19.30 Hírek, időjárás 19.45 Időlánc 20.00 Az óra körbejár. Amerikai film 21.45 Hollywoodi sztárok 22.00 Hírek, időjárás 22.15 Hagymaföld. Amerikai filmdráma 0.10 Sporthírek 0.15 Hírek, időjárás 0.30 Kék éj 1.30 Időlánc 1.45 Egyveleg

TV5

16.05 Hírek 16.15 Jelenidő 17.15 Női szemmel 17.45 Főzőlecke 18.00 Ifjúsági műsor 18.20 Teleturisztika 18.50 Francia nyelvű dalok 19.00 Hírek 19.15 Pillantás. Kulturális magazin 19.30 Az FR3 tévéhíradója 20.00 Egy óra Európáért 21.00 Híradó és időjárás 21.35 Egészségére! 23.00 Hírek 23.15 Viva. Kulturális magazin 0.05 Irodalmi magazin

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30 Hírek, időjárás 8.35 Szomszédok 9.00 Hírek 9.05 Szeretethajó 9.55 Tévébolt 10.10 Hírek 10.15 Szél jár a füzek alatt 10.40 Joe Dancer. Megbízás a majomnak. Amerikai krimi 12.20 Szerencsekerék 13.00 Tévétözsde 14.00 Szomszédok. Hajtóvadászat 14.25 Szeretethajó. A fáraó kincse. 2. rész 15.15 A valódi szellemirtók. A fenékjáró küllő 15.40 Tévébolt 15.55 Füstölgő coltok. A linceselők városa 16.45 A rendőrnő. Veszteséges vállalkozás 17.40 Hírek, időjárás 17.45 Műsorelőzetes 17.50 Szeretjük Kate-et! Egy apácával több, mint kellene 18.15 Sansz. Játékshow 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 Fort Boyard. Kalandos játékshow 20.55 Hírek 21.00 A rózsaszínű párduc újra lesújt. Angol filmvígjáték 22.55 A nap hírei, sport, időjárás 23.10 Ned Kelly. Angol—ausztrál akciófilm 0.50 Műsorelőzetes

3SAT

14.25 A zenedélután programja 14.30 A tündér esküje. Részlet Weber Oberon c. operájából 16.00 A Bambergi Szimfonikusok hangversenye 16.10 Kórusok és énekesek a színpadon 17.00 A Bambergi Szimfonikusok hangversenye 17.15 Műsorismertetés 17.20 Mini tévéhíradó 17.30 Történetek az ágy széléről. A papírvirág 18.00 Sport 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Két férfi, egy eset. Ciánkáli 20.30 Az avantgard Berlinben 21.00 Politikai magazin 21.45 Kulturális hírek 21.51 Sporthírek 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Három nő. Amerikai film 0.25 AK 2, majd: hírek

PRO7

6.10 Szerelem, hazugság, szenvedély. A show folytatódik 6.55 Jackie és Jill, a medvebocsok 7.20 A csavargó 7.45 Az Eaton Place-i ház 8.30 A virginiai 9.30 Végállomás: igazság 10.25 Doogie Howser 10.50 Harry csodálatos bírósága 11.20 Colt Seavers esetei 12.05 Harc Jennyért. Amerikai játékfilm 13.45 A virginiai. Eilenn 14.45 Rascal, a mosómedve. Japán—NSZK-rajzfilm. Az erdő árvája 15.10 Dick, a disznócska 15.35 Hírek, időjárás 15.45 A csavargó. Az elveszett fiú 16.10 A Waltonok. Ike asszonya 17.00 Doogie Howser. Tönkremenve 17.25 Prost Helmut. Hubsi Milbe, az idős sztár 17.50 Hírek, időjárás 18.00 Petrocelli. Hattyúdal 18.55 Dick, a disznócska 19.25 Colt Seavers esetei. A cowboyok királya 20.15 Ha az ember Tenerifén fürödni megy. NSZK-filmvígjáték 21.50 Hawaii öt nulla. Kínai összeesküvés 22.45 Mozambik. Angol kalandfilm 0.20 Hírek, időjárás 0.30 FBI 1.20 A stepfordi gyerekek. Amerikai horror 2.55 Élve vagy holtan 3.20 A nagykés. Amerikai játékfilm 5.10 Mélyhűtő — sokkoló. A solymász hagyatéka

RTL

6.00 Halló, Európa! 9.10 Ausztrál nyílt bajnokság '91 11.00 Telebutik 11.30 Kockázatos! 12.00 Játékshow 12.35 Az „M" ügyosztály. Küzdelem 13.00 Gazdagok és szépek 13.20 Kaliforniai klán 14.05 A springfieldi történet 14.50 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 15.35 Hírek 15.38 Üzleti hírek 15.50 Buck James. A félreértés 16.40 Kockázatos! 17.10 Játékshow 17.45 Salvatore bajnoksága 17.55 Hírek 18.00 A hatmillió dolláros férfi. A bionikus nő. II. rész 18.45 Híradó 19.20 Jump Street 21. Fő utca 20.15 Zöld tűz. Amerikai kalandfilm 22.00 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 22.30 Hírek, időjárás 22.40 Hét óra az ítéletig. Amerikai thriller 0.10 Gerillák rózsaszín bugyiban. Amerikai filmvígjáték 1.40 Aerobik

Péntek

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: hírek, időjárás, útközben
4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Tér-idő, tudományos figyelő
8.50 Külpolitikai figyelő
9.05 Napközben — közérdekű magazin
Közben:
10.00 Hírek, időjárás
11.10 Népdalok
11.36 Szerelmespár — hangjáték
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Külpol. könyvespolc
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Erről beszéltünk
14.35 Orvosi tanácsok

Heti rádió- és televízióműsor Január 14-től 20-ig

14.40 Népzenetár
15.05 Magyar Írás
15.50 Beszélni nehéz
16.00 Délutáni krónika
16.15 Hangoló — zenei magazin
17.05 Magyarországról jövök...
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.00 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk, olvastuk
19.30 Esti mese
19.40 Vujicsics Tihamér: Pusztai képek
19.50 Gong
20.05 Más egzisztenciájából tanul az okos
20.35 Nóták
21.05 Kilátó
21.50 Beszélni nehéz
22.00 Késő esti krónika
22.30 A Gyümölcskosártól a Csínom Palkóig
23.05 Szimfonikus zene
24.00 Hírek, időjárás
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs — zeneszóval
7.37 Sportreggel
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Rivaldafényben: Amerikai örökzöldek
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Egy órában egy élet
9.51 Ugyanaz többször
10.00 Kertbarátok műsora
10.05 Idősebbek hullámhosszán
10.50 Hajszálgyökerek
11.00 Hírek, időjárás
11.03 Dzsesszfelv.
12.00 Nóták
13.00 Hírek, időjárás
13.03 Pophullám
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Péntektől péntekig
Közben:
14.50 Könyvről — könyvért
15.00 Hírek, időjárás
17.00—19.00 RádióMa
19.00 Hírek, időjárás
19.03 Kölyökrádió
19.30 Mozimagazin '91
20.20 Filmpremier
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Pop-rock műhely
21.30 Cigányfélóra
22.00 Szórakoztató bestiárium — 4.
23.00 Hírek, időjárás
23.03 Sporthíradó
23.10 Póttarisznya
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Bécsi kamarazene
9.44 Operába hívogató
10.20 Vallások világhíradója
10.50 Ferencsik János vezényel
12.00 Hírek, időjárás
12.05 Barokk kamarazene
13.00 Hallgassuk újra!
14.00 Mozart: Lucio Silla
Közben:
15.02 Versek
16.00 Hírek, időjárás
16.10 Édes anyanyelvünk
16.40 Lelkiszolgálat — riport
17.00 Új magyar zene
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időjárás
19.05 In der Muttersprache
19.25 Fúvósművek
19.35 Szimfonikus hangv.
Közben:
20.05 Könyvszemle
20.15 Versarchívum
21.20 Operakettősök
21.40 Emanuel Chabrier műveiből
22.40 A King's Singers felv.
23.04 Operanyitányok
23.32 Zenetörténeti értéktár
24.00 Hírek, időjárás
0.10 Összkiadás
1.44—2.00 Régi kórusmuzsika

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 Rock az óra körül
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Gungl László 10.00—11.00 Slágerlista (ism.), disc-jockey: Geszti Péter 11.00—13.00 Rock and roll, mv.: Buza Sándor 13.00—15.00 Mai magyar pop, mv.: Marosi Z. Tamás 15.00—17.00 Diszkó, mv.: Bochkor Gábor 14.40 „Zenezavar", játék a Premier Áruházból (Bp. VII., Rákóczi út 30.) 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Rónai Egon 17.00—19.00 Vállalkozási tanácsadás — dr. Törő András 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Komjáthy György 22.00—2.00 Szerk.-mv.: György Gábor

TELEVÍZIÓ 1.

8.58 Műsorismertetés
9.00 Képújság
9.05 Tévétorna
9.10 Az összeütközés engedélyezve
Angol film — ism.
10.25 Muzsikusok Örményországért — ism.
11.55 Képújság
15.45 Képújság
15.53 Műsorismertetés
15.55 Déli videoújság — Szegedről
16.10 Tiszta szóval Nyelvről, nemzetről, nemzetiségről
16.55 Műsorajánlat
17.00—19.00 Péntek délután
19.00 Keresztény életkérdések
19.05 Reklám
19.10 Esti mese
19.20 Reklám
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Reklám — kávészünet
20.05 Dallas
Amerikai filmsor. — 4. rész
20.50 Reklám
20.55 Panoráma
21.55 Van öt perce?
22.00 Betiltott filmek
A tanú
Magyar film — 1969.
23.45 Híradó 3.
24.00 BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 — Benne: Reklám — Riportok — Időjárás — Zene
17.45 Telefonos játék
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.50 Tv2
19.00 Derrick
NSZK bűnügyi tévéfilmsor. Gyilkosság árán is — ism.
19.59 Tv2 — Benne:
A Góbi állatvilága
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
22.00 Napzárta
Kb.
22.30 Sztárok tisztelgése
Martin Luther King Jr. emlékének.
Angol film
1989. január 15-én lett volna 60 éves M. L. King, Ebből az alkalomból monstre koncertre gyültek össze a zenei világ nagyjai
Kb. 0.05 Tv2

SZLOVÁK TV

1. műsor 8.10 Iskolásoknak 8.30 Művelődési műsor 9.00 Események, kommentárok 9.30 Hírek 9.35 A világriporterek stúdiója (ism.) 10.35 Rernie Watts quartett 11.25 Hírek 15.45 Süketek tévéklubja 16.10 Az egyetlen szerelem (szovjet—bolgár tévésorozat befejező része) 17.20 Portréfilm (Vilem Sacher) 17.45 A nap percei 17.55 Hitparádé Nagy-Britanniából 18.50 Torna 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 19.50 Tíz perc a premierrel 20.00 Spanyol útirajz 20.35 Szerelem újsághirdetésre (amerikai tévékomédia) 22.05 Események, kommentárok 22.35 Albérlet a Champs Elyseen (tévéjáték) 23.25 Hírek 23.30 Hitparádé Nagy-Britanniából **2. műsor** 16.50 Mini-mix (gyerekeknek) 18.00 Esti mese 18.10 Angol nyelvtanfolyam 19.50 A munkanélküliségről 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 19.50 Garzonlakás (tévéfilm) 21.06 Portréfilm (Emil Ginter) 21.30 Híradó 21.53 Sport 22.00 Vetélkedő 22.30 Balettkreáció

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 9.10 Műsorismertetés 9.15 Hírek 9.20 Tévénaptár 9.30 Mondják meg, hogy mit csináljak! (gyermekműsor) 10.00 Téli iskolai program 12.00 Hírek 12.05 Műsorismertetés 12.10 Videooldalak 12.20 Műholdas program — Régi az újért 16.10 Videooldalak 16.20 Műsorismertetés 16.25 Hírek 16.30 Tévénaptár 16.40 Gyermekműsor 17.10 Oktatóműsor 17.40 Horvátország ma 18.25 Számok és betűk (vetélkedő) 18.45 Telt ház (humoros sorozat) 19.15 Rajzfilm: Télapó 19.30 Tévénapló I. 20.00 Játékfilm 21.35 Szórakoztatózenei műsor 22.20 Tévénapló II. 22.40 Angol nyelvű hírek 22.45 Az élet képei 23.45 Hírek 23.50 Műsorzárás **2. műsor** 16.15 Videooldalak 16.20 Jó napot, házigazda! 16.30 Elmulasztották, nézzék! 19.30 Zenei mindennap: Hard rock caffe 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese 20.15 Baráti beszélgetés — Dokumentum-sorozat 21.15 Tévéjáték 21.35 Humoros sorozat 22.00 Hírek 22.15 Dokumentum-sorozat 22.30 Horoszkóp 24.00 Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videooldalak

SZOVJET TV

4.30 120 perc 7.00 Rajzfilm 7.15 Polip 5. rész 8.50 Népdalok 9.15 Tizenhaton innen és túl 10.00 Hírszolgálat 10.15 Fazekasmesterek 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén 5. rész 14.10 Filmfesztivál 14.35 Idősek és rokkantak szociális ellátása 15.20 Rajzfilm 15.35 A varázsgyöngysor 2. rész 16.40 A mi kertünk 17.10 Szórakoztató műsor 17.35 Polip 5. rész 19.00 Híradó 19.45 Nézőpont (a szünetben: Hírszolgálat) 23.00 A szép férfi (film 1—2. rész) 1.10 Haydn: Nelson-mise

SKY EUROSPORT

6.30 Azok a szép napok... 7.00 D. J. Kat-show 8.30 Aerobik 9.00 Kézilabda. A Nemzetközi Kupa középdöntőinek közvetítése 10.00 Billiárd. A világ billiárdmesterei 5. nap 13.00 Aerobik 13.30 Tenisz. Az ausztrál férfi salakpályás bajnokság középdöntői 15.00 Billiárd 19.00 A világ sportja — hírek 19.30 Eurosport-hírek 20.00 Billiárd 23.00 Sí Világkupa. Női lesiklás. Összefoglaló; Férfi lesiklás; Selejtezők; Összefoglaló 24.00 Eurosport-hírek 0.30 Nagy kerekek 1.30 Tenisz. Az ausztrál férfi salakpályás bajnokság döntője

SUPER

7.00 Napkezdet 8.30 Turistamagazin 9.00 Hírek 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti hírek 13.30 Egyveleg 16.00 Forró drót 17.00 Hullámhosszon 18.30 Kék éj 19.30 Hírek, időjárás 19.45 Időlánc 20.00 Coca-Cola slágerlista 20.30 Személyeskedjünk! Interjúk a könnyűzene sztárjaival 22.00 Hírek, időjárás 22.15 Sporthírek 22.20 Lemezlista 23.20 Éjszakai koncert 0.20 Hírek, időjárás 0.35 Kék éj 1.30 Időlánc 1.45 Egyveleg

OSZTRÁK TV

1. műsor 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Orosz nyelvlecke 10.00 Iskolatévé 10.30 A makrancos férfi. Olasz filmvígjáték 12.15 Belpolitikai magazin 13.15 Hírek 13.25 Mi 13.55 Alomcélok. Havanna 14.05 Fiam, Néró. Olasz—francia filmvígjáték 15.30 Te meg én 15.35 Alfred J. Kwak. Rajzfilmsorozat A titokzatos királynő 16.00 Antan-ténusz. A hó örömei 16.20 Állatsarok 16.35 Ötször te meg én 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Összeesküvés a Temzén. 6 részes angol ifjúsági sorozat. A titkos összejövetel 17.30 Mini kvíz 17.55 Yakari 18.00 Mi 18.30 Törvető John, az orvostudor. Pusztán csak előítéletek 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 Az öreg. A bíróság 21.25 A modell és a detektív. Gyilkosság lágy hullámokon 22.15 Oldalpillantások 22.25 Murphy háborúja. Angol háborús kalandfilm 0.35 Hírek 0.40 Az éjszakai sólyom. A híres Nathan Fillmore 1.25 Hírek **2. műsor** 16.05 Művészlexikon 16.10 Akkoriban 16.30 Keserédes élet. Angol filmsorozat. 5. rész 17.30 A Noé bárkája-vállalkozás 18.00 Alf 18.30 Wurlitzer 19.00 A tartományok mai napja 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Berlin. Riportfilm a német fővárosról 21.00 Divat — első személyben 21.15 Kabaré 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Sport 22.50 Remekművek Kb. 2.05 Hírek

TV5

16.05 Hírek 16.15 Egy óra Európáért 17.15 Női szemmel 17.45 Főzőlecke 18.00 Ifjúsági műsor 18.20 30 millió barát. Magazin háziállatokról 18.50 Francia nyelvű dalok 19.00 Híradó és időjárás 19.15 Pillantás 19.30 A FR3 tévéhíradója 20.00 Ellenállások. Napi események magazinja 21.00 Hírek és időjárás 21.35 Sztárok a címlapról. Varietéműsor 23.00 Hírek 23.15 Alice. Európai kulturális magazin 24.00 Hotel. Őrültség — nőnemű főnév 0.30 Francia nyelvterületek. Timia, az Aier Gyöngye

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30 Hírek, időjárás 8.35 Szomszédok 9.00 Hírek 9.05 Szeretethajó 9.55 Tévébolt 10.10 Hírek 10.15 A valódi szellemirtók 10.40 Füstölgő coltok 11.30 Fort Boyard 12.20 Szerencsekerék 13.00 Tévétőzsde 14.00 Szomszédok. Öt csillagos konyha 14.25 Szeretethajó. Magas tétek. 1. rész 15.15 Fejecske, fejecske 15.40 Tévébolt 15.55 Paradise. Teljesen új kezdet 16.45 T. J. Hooker. Tanú a cigánylány 17.40 Hírek, időjárás 17.45 Műsorelőzetes 17.50 Szeretjük Kate-et. Összeütközésben a törvénnyel 18.15 Sansz. Játékshow 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 Hardball. Alkalom szüli a tolvajt 20.55 Hírek 21.00 SAT1-klub Frank Laufenberggel 21.55 A nap hírei, sport, időjárás 22.05 Mr. Süket trükkjei. Amerikai krimi 23.40 Vendéglő a Tűzrőlpattant lányokhoz. Német erotikus komédia 0.50 Hardball 1.40 Műsorelőzetes

3SAT

14.25 A zenedélután programjából 14.30 Bezauberndes Fräulein. Ralp Benatzky operettje 16.00 Az operett álomvilága 17.00 Mozart- és Schubert-dalok 17.15 Műsorismertetés 17.20 Mini tévéhíradó 17.30 Szél jár a füzek közt. A folyó nem játszótér 17.55 Lemezajánló 18.00 Tőzsdehírek 18.25 Tippek és trendek 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 A Köpenick-vállalkozás 20.15 Barlangok, boszorkányok, szentélyek. 2. Istenek alkonya 21.00 Körkép 21.45 Kulturális hírek 21.51 Sporthírek 22.00 Tévéhíradó 2. 23.00 A kicsik nyáron is fáznak. Svájci film 0.35 Tőzsdehírek 1.00 AK 2, majd: hírek

PRO7

6.15 Szerelem, hazugság, szenvedély. Hiányérzet 7.00 Rascal, a mosómedve 7.25 A csavargó 7.50 A Waltonok 8.35 A virginiai 9.30 Petrocelli 10.25 Doogie Howser 10.50 Prost Helmut 11.20 Colt Seavers esetei 12.05 Ha az ember Tenerifen fürödni megy. NSZK-filmvígjáték 13.35 A virginiai. Jim Horn nem adja fel 14.40 Rascal, a mosómedve. Vita Rascal körül 15.05 Dick, a disznócska 15.30 Hírek, időjárás 15.40 A csavargó. Expedíció a paradicsomba 16.05 Perry Mason. Az új háziurak esete 17.00 Doogie Howser. Vigjátéksorozat. A mohóság jó, de... 17.25 Barney Miller. Tavaszi érzelmek 17.50 Hírek, időjárás 18.00 Az élet szívverése. Lelki fájdalmak 18.50 Dick, a disznócska 19.20 Colt Seavers esetei. Ördögsziget 20.15 Hárman a slamasztikában. Amerikai filmvígjáték 22.00 Szerelem és golyók. Angol krimi 23.35 M. A. S. H. Anyák napja Szöulban 24.00 Hírek, időjárás 0.10 Mozambik. Angol kalandfilm 1.45 A megvesztegethetetlenek. Akit a maffia nyugdíjba küld 2.35 Hawaii öt nulla 3.25 M. A. S. H. 3.50 Pokolian szerencsés. Angol krimi 4.50 Nakia, az indián seriff. Az emberrablás 5.35 Sunset Strip 77. Veszélyes utcákon

RTL

6.00 Halló, Európa! 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság 91. Az éjszaka lejátszott mérkőzések összefoglalója 9.30 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. (Ha a mérkőzések a tervezettnél tovább tartanak, néhány műsor elmarad.) 11.30 Kockázatos! 12.00 Játékshow 12.35 Az „M" ügyosztály. Rejtekhely 13.00 Gazdagok és szépek 13.20 Kaliforniai klán 14.05 A springfieldi történet 14.50 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 15.35 Hírek 15.38 Üzleti hírek 15.50 Bűnügyi riporterek. Fogócska 16.40 Kockázatos! 17.10 Játékshow 17.45 Salvatore bajnoksága 17.55 Hírek 18.00 A hatmillió dolláros férfi. Tűzmentés 18.45 Híradó 19.15 A boragorai égi kutyák. Az istenek haragja 20.00 Lottósorsolás 20.10 Váltságdíj. Amerikai film 22.00 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 22.35 Hírek, időjárás 22.45 Tutti Frutti. Erotikus játékshow 23.45 Django és Sabata. Olasz western 1.20 Orient Expressz. NSZK—olasz—francia film 2.40 Django és Sabata 4.05 Egy szenvedély tragédiája. Német film 5.30 Flash Gordon. Scifi-sorozat. A bíborszínű halál. 5.55 Aerobik

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: Hírek, időj., útközben
4.30 Reggeli krónika
8.10 Hangszemle
8.30 Családi tükör
9.05 Irodalmi jegyzet
9.10 Népi muzsika
10.05 Ismét — a javából!
12.00 Déli krónika
12.30 Az elátkozott sziget
13.05 Klasszikusok délidőben
14.10 Szaván fogjuk!
14.20 Mindennapi irodalmunk
14.50 Énekeljük együtt!
15.05 Versek
15.10 Új Zenei Újság
16.00 168 óra
17.30 Ünnepek zenéje
18.00 Esti krónika
18.20 Szemle
18.45 Kataposta
19.05 Calandria — színház közv.
Közben:
20.04 Hírek, időj.
21.19 A Duna Művészegyüttes felv.
21.45 Versek
22.00 Késő esti krónika
22.20 Sporthíradó
22.35 Régi híres énekesek felv.
23.05 Hangversenymúzeum
24.00 Hírek, időj.
0.15—5.50 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Dallamkoktél
5.30 Kakukk — zenés ébresztő
7.03 Sportszombat
8.00 Hírek, időj.
8.05 Kopogtató
8.30 Világhírű előadók
9.00 Hírek, időj.
9.03 A Szent István-ház alapítója
10.00 Ha még nem tudná...
10.30 Blues-sorozat
11.00 Hírek, időj.
11.03 Szombat délelőtt
12.00 Nóták
13.00 Hírek, időj.
13.05 Daráló
13.35 Hangok és visszhangok
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Más-kép(p)
15.00 Hírek, időj.
15.03 Magyarán szólva
15.18 Egyik kutya, másik eb
15.50 A musical
17.00 Hírek, időj.
17.03 Folk-rock Európában
17.30 Látogatás a múltunkban
18.30 Slágerlista
19.00 Hírek, időj.
19.03 Nótaest
19.50 Könnyűzenei felv.
20.27 A csavargók — operettközv.
Közben:
21.00 Hírek, időj.
22.14 Taekwan-do boogie
23.00 Hírek, időj.
23.03 Sporthíradó
23.10 Akit érdekel...
0.15—5.50 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Hírek, időj.
6.03 Népszerű muzsika
8.00 Hírek, időj.
8.20 Barokk orgonazene
8.58 Emlékezetes operaelőadások
10.00 Hangfelvételek felsőfokon
11.36 Kórusművek
12.00 Hírek, időj.
12.05 Chopin: b-moll szonáta
12.30 Angol nyelvlecke
12.45 Spanyol nyelvlecke
13.00 Kívánságműsor
14.00 Operaművészlemezek
15.05 Lemezbörze helyett
16.00 Hírek, időj.
16.05 Kamarazene
16.40 Hangverseny
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időj.
19.05 In der Muttersprache
19.25 Gulyás Dénes felvételei
20.00 Hangverseny
20.30 Mindennapi irodalmunk
21.00 Otto Klemperer vezényel
22.07 Romantikus kamarazene
22.32 A vértanú — rádióvál. II 2.
23.10 A Kontroll Csoport felv.
24.00 Hírek, időj.
0.10—2.00 Lemezújdonságok

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor Calypso-kabaré
12.00 Sport
13.35 Legújabb európai és amerikai slágerek
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Balogh Zoltán 10.00—11.00 Slágerlista, disc-jockey: Rónai Egon (ism.) 11.00—13.00 Magyar nosztalgia, mv.: Nemes András 13.00—15.00 Disco, mai pop, mv.: Komjáthy György 15.00—17.00 Rock and roll, rockabilly, twist, limbo, mv.: Barcs Endre 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Sándor Anikó 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Bochkor Gábor 22.40 „Zenezavar" játék az Óceán Discóból (Bp., V., Vigadó u. 2.), 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Boros Lajos.

TELEVÍZIÓ 1.

6.28 Műsorism.
6.30 Falutévé
7.00 Napra-forgó Magazinműsor
9.00 Képújság
9.05 Jó reggelt, Istenem!
9.10 Tévétorna
9.15 Az öreg téglagyár Csehszlovák kisfilmsor. VII 3.
9.45 Ebadta ebek Angol gyermekfilm — ism.
9.55 Durrell a Szovjetunióban Szovjet—kanadai rövidfilmsor.
10.20 Ász
11.20 Dallas Amerikai filmsor. — ism.
12.05 Panoráma — ism.
13.05 Vyhonky — szlovák nyelvű magazin
13.35 Képújság
14.45 Képújság
14.52 Műsorism.
14.55 Drehscheibe Europe — közép-európai magazin
15.25 Muzsikál a mozi
16.00 Házi-barát Magazin a családnak
16.10 Reklám
16.15 Tanúságtevők Beáta boldog
16.50 Betűreklám
16.55 Gálaest az 1990. november 27-i Véradók napja alkalmából
18.30 Reklám
18.35 Delta — tudományos híradó
19.00 Műsoraj.
19.05 Reklám
19.10 Esti mese
19.20 Reklám
19.25 Közlemények, műsoraj.
19.30 Híradó
20.00 Reklám — Kávészünet
20.05 Musical Hall Francia filmsor. IV/2.
21.05 Reklám
21.10 Dustin Hoffmann-sorozat Arthur Miller: Az ügynök halála Amerikai film (1985)
23.25 Híradó 3.

TELEVÍZIÓ 2.

6.00—9.00 A reggel — pályázat
14.00 Képújság
14.15 Tv2 — Benne: Riportok, időjárás, zene
14.25 Nyelvlecke
14.40 Útkereső — kamaszoknak
15.05 Felfedezők nyomában Angol ismeretterj. filmsor. — IX/2.
15.55 Tv2
16.00 Melyiket a 3 közül?
16.30 Néprajzi értékeink
16.37 Tv2
17.00 A cirkusz pillanatai Francia film
17.51 Tv2
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.49 Tv2
19.00 Földindulás Tévéfilm (1970 — ism.)
20.05 Tv2
20.20 Rockstúdió
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.30 Napzárta
Kb.
22.00 Tetthely
NSZK bűnügyi tévéfilmsor. Peggy fél.
Peggy zokogva meséli a rendőrségen, hogy végig hallgatta telefonon, ahogy barátnőjét megölték. A nyomozók nem hisznek neki...
Kb. 23.30 Tv2 — Benne: Kamaraerdei Dzsesszfesztivál
Harry Tavitian — ism.

SZLOVÁK TV

1. műsor: 8.30 Események, kommentárok 9.00 Hírek 9.05 Gyerekek magazinja 10.30 Walt Disney bemutatja... 11.30 Vetélkedő gyerekeknek 12.15 Hírek 12.20 Süketek tévéklubja 12.50 Zenés szórakoztató műsor 13.30 A múlt tanúi 13.45 Animációs filmek 14.35 Stan és Pan 14.55 Ivan Lendl vall magáról 15.45 Rhytmick 16.25 A nap percei 16.35 Kolumbusz Kristóf (olasz tévésorozat) 18.00 Receptek nemcsak vasárnapra 18.45 Torna 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 19.55 A hét eseménye 20.15 Szórakoztató műsor. Thomas Gottschalkkal 22.15 Sport 22.30 Hálószoba ablak (amerikai film) 0.20 Hírek 0.25 Külföldi melódiák. **2. műsor:** 8.55 Német nyelvtanfolyam 9.10 Angol nyelvtanfolyam 9.40 Francia nyelvtanfolyam 10.10 Német nyelvtanfolyam gyerekeknek 10.30 Szentmise közvetítése 15.00 Kézilabda-mérkőzés Koppenhágából 16.30 Német természetfilm 17.00 Jóslat (tévéjáték) 18.00 Esti mese 18.10 Gyerekek műsora 18.25 A Stavbar folklóregyüttes műsorából 18.50 Publicisztikai műsor 19.15 Vallási műsor 19.30 Tévénapló 20.00 Paraszttok (lengyel tévésorozat) 21.05 Dok.-film. 21.45 Oidipus

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 8.15 Hírek 8.20 Tévénaptár 8.30 Vidám szombat (gyermekműsor) 10.00 Téli iskolai program 11.30 Hogyan legyünk együtt? 12.00 Önöknek választottuk 13.15 Játékfilm fiataloknak 14.45 Mikszer „M" 15.30 Tévéhét 16.55 Visszatérés a kincses szigetre (filmsorozat) 17.25 Dok.-film 18.55 Rakuni (rajzfilmsorozat) 19.30 Tévénapló I. 20.00 A hét interjúja 20.10 Játékfilm 22.05 Angol nyelvű hírek 22.10 Ex libris 22.55 Szórakoztató zenei műsor 23.40 Sportszombat 24.00 Hírek **2. műsor:** Videóoldalak — Elmulasztották, nézzék! — Sport 19.30 Zenei mindennap: Talk, talk 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese 20.15 Szombati showprogram — Filmsorozat — Éjszakai madarak — Játékfilm — Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videóoldalak.

SZOVJET TV

4.30 Szombat, kora reggel 4.45 Mindenki sportja 5.00 Aerobik 5.30 Reggeli szórakoztató műsor 6.00 A mi kertünk 6.30 Burda Moden ajánlja 7.00 Hírszolgálat 7.15 Polip 6. rész 9.05 Koncert 9.55 Rajzfilm 9.45 Jámborlelkű Márta (film 1—2. rész) 12.00 A Föld tájai (2. rész) 13.00 Hírszolgálat 13.15 A férfi és a nő 14.30 Kaland egy nem létező városban (film) 16.00 Nemzetközi panoráma 16.45 Rajzfilm 17.05 Polip 6. rész 19.00 Híradó 19.45 Niké—90. 22.00 Hírszolgálat 22.15 Könnyűzenei újdonságok 23.45 Kutyaszív (film, 1. rész)

OSZTRÁK TV

1. műsor: 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Angol nyelvlecke 10.00 Francia nyelvlecke 10.30 Orosz nyelvlecke 11.00 Chad Hanna. Amerikai film 12.25 Kreisky születésnapján 13.25 Hírek 13.35 Mi 14.05 Akkoriban 14.10 Álomcélok. Kuba 14.20 Vihar egy pohár vízben. NSZK-film 15.55 Jeruzsálemi ház 16.00 Gyermekwurlitzer 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Trivial Pursuit 17.30 Folytatás nem következik! 17.55 Lőporoshordó kapitány a fekete vaddisznón 18.00 Osztrák konyha 18.24 A kereszténység kérdései 18.30 Gyorskorcsolya Eb. 19.00 Szerencsekerék 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 Fogadjunk, hogy... 22.05 Slam Dance. Amerikai film 23.40 Hírek 23.45 Megszállottság. Angol film 1.20 Hírek 1.25 Ex libris. **2. műsor:** 8.30 Időjárás-panoráma 10.30 Sport 14.50 Művészlexikon 14.55 Akkoriban 15.00 Tőzsdehírek 15.15 Heilbronni zenei fesztivál 16.00 Tisztelt ház! 17.00 A kedves család 17.45 Kinek kellek? 18.00 Alf 18.30 Alpok—Adria-magazin 19.00 Ausztria ma 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Az üvegcella. NSZK-bűnügyi film 21.45 Hírek 21.50 Sport. Előzetes az Alpesi sí-vb-hez 22.20 Szívecském 22.45 Check point Live 24.00 Varsó üdvözli Bécset 0.55 Hírek 1.00 Ex libris.

SKY EUROSPORT

7.30 Mókagyár 10.00 Hullámlovaglás 10.30 Mobil—1 autó- és motorsport híradó 11.00 Eurosport szombat 15.00 Billiárd 18.45 Jachtverseny 19.00 Sí Világkupa 20.00 Billiárd 23.00 Pankráció 0.30 Ökölvívás 1.30 Sí Világkupa.

SUPER

7.00 Egyveleg 15.00 Robotech — az idegenek 16.45 Hollywoodi sztárok 17.00 Videódivat 17.30 Coca-Cola 100-as slágerlista 18.00 Ultra sport 20.00 A kék éj legjavából 21.00 Amerre Salome táncolt. Amerikai film 22.40 Sporthírek 22.50 Egyveleg.

TV5

7.00 Kanadai hírek 7.30 Jó napot, Franciaország, jó napot, Európa! 8.20 Jóga 8.35 Vállalkozói klub 9.00 Gyógyászati magazin 9.30 Francia nyelvlecke 10.00 Egy objektív emlékezik 11.00 Portré 12.00 Történelmi triation 13.00 Francia tévéhíradó 13.30 Horizont 93. 14.30 Alfred de Musset-sorozat. A század gyermekének vallomásai. 2. rész 16.05 Hírek 16.15 Nem kell álmodozni! 17.15 Magazine module 17.30 Félix. Hír, humor és szórakoztató magazin 14—20 éveseknek 18.00 A jövendő géniuszai. Vetélkedő 18.30 Francia nyelvű dalok fesztiválja Montreálban 19.00 Hírek, időjárás 19.15 Pillantás 19.30 Svájci tévéhíradó 20.00 Thalassa 21.35 Nagy regények képernyőn. Francois Mauriac-sorozat: A' Frontenca-titok 23.20 Hírek 23.35 Karakterek 0.50 Randam.

SAT1

7.20 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30 Paradise 9.30 Gazdasági fórum 10.05 Fejecske, fejecske 10.30 Népies zene 11.00 SAT1-klub 11.50 T. J. Hooker 12.45 Le is út, fel is út... 13.10 Hotel 14.00 Lemke boldog özvegye. Német játékfilm 15.45 Dekoltázs 16.15 Zapp 16.40 Neon Rider 17.40 Hírek 17.50 Szeretjük Kate-et 18.10 Sansz 18.45 Hírek 18.50 Quadriga 19.30 Varázslatos Jeannie 20.00 Drága Brigitte. Amerikai filmkomédia 21.45: A nap hírei, sport, időjárás 22.00 Alien Nation 22.55 Harry Black és a tigris. Angol—amerikai akciófilm 0.40 Mr. Süket trükkjei. Amerikai krimi.

3SAT

13.40 A jövő hét műsorából 13.55 Játszóház 14.25 Kaktusz. Környezetvédelem gyerekeknek 14.40 Elhatároztatott és közhírré tétetik. Bírósági történetek. Tövések hajnalban 15.05 Német konyhamesterek ajánlata 15.30 Kívánságkoncert 17.15 Hét menyasszony — hét testvérnek. Amerikai westernmusical 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Kathi 20.50 Aspektusok 21.35 Utazás képekben. Johannes Mario Simmel 22.05 The Art of Jazz 24.00 Film és videó. Kísérletek Svájcból. Szintetikus valóságok 1.00 Hírek.

PRO7

6.30 Peyton Place 7.15 Húz a vadászösvényen 8.25 Szabad nevetni 8.50 Dagadó vitorlákkal előre 9.15 Niklaas, a flandriai fiú 9.40 Egér a Mayflower-en 10.25 Bojtos mókus kalandjai 10.50 Dick, a disznócska 11.15 A négyöklű trió 12.05 Bill Cosby-show 12.30 Hárman a slamasztikában 14.15 Húz a vadászösvényen 15.30 A múmia szemfedele. Amerikai—angol horrorfilm 17.05 Az őrhajó 18.00 Hírek 18.10 Perry Mason. A hírhedt apáca esete. Amerikai krimi 19.50 Bill Cosby-show (ism.) 20.15 Három Rajnamenti lány. NSZK-filmvígjáték 21.50 San Francisco utcáin 22.50 Caracas 5 perccel 12 előtt. NSZK—olasz—francia film 0.15 Hírek, időjárás 0.25 A megvesztegethetetlenek (ism.) 1.15 Szerelem és golyók. Angol krimi 2.45 Férfi a hálóban. Amerikai krimi 4.20 Mélyhűtő-sokkoló 5.10 Sunset Strip 6.00 Perry Mason (ism.)

RTL

6.00 Bűnügyi riporterek 6.45 A 7-es számú mentőautó. Utolsó hívás dr. Reimann részére 7.10 A Schöngruberek. A tüntetés 7.35 Kedves Bill bácsi! Ezzel a gyűrűvel 8.00 Konfetti 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság 1991. 11.00 Pif és Hercules 11.15 Csodás univerzum 12.35 He Man. A nehézségierő-generátor 13.00 C. O. P. S. A nagy intrika esete 13.25 A hős teknősök. Az árvízkatasztrófa 13.50 Ragazzi. Zenés magazinműsor fiataloknak 14.20 Ausztrál nyílt teniszbajnokság 1991. 15.10 Daktari. A vadászleopárd 16.05 Lassie. Egy veszedelmes fogadás 16.25 Kats és Dog. Szerelem első lövésre 16.55 Út a mennyországba. Becsületes harc 17.45 Csodálatos évek. Bátor férfiak 18.10 Filmújdonságok 18.45 Hírek 19.00 Sípjel 19.30 Ön következik, Al Mundy! 20.15 Az elektromos lovas. Amerikai játékfilm. 22.15 Mindent, vagy semmit?! 23.15 Szerelmes üdvözlet a tiroli nadrágból VI. 1.00 Szexes lapok. 1.35 Egy szicíliai nő csábítása. Olasz szexfilm. 2.55 Szerelmes üdvözlet a tiroli nadrágból. VI. 4.30 A fegyénc. NSZK-kalandfilm.

(Folytatás a 10. oldalon)

Heti rádió- és televízióműsor

Vasámap

(Folytatás a 9. oldalról)

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: Hírek, idő., útközben
6.00 Vasárnapi újság
8.30 Világóra
9.05 Mínuszban — a helykereső melléklete
10.05 Énekszóval, muzsikával
10.44 Az élő népdal
10.54 Édes anyanyelvünk
11.05 Gondolat—jel
12.00 Déli krónika, sport
12.20 Harminc perc alatt, a Föld körül
12.50 Vasárnapi jegyzet
13.05 Radioton korongok
13.30 Szonda — tudományos magazin
14.10 Művészlemezek
15.05 Mészöly Miklós: Fakó foszlányok nagy esők évadján
16.05 A szülőföld muzsikája
16.05 Versek
17.05 Rádiókaszinó
17.45 Filmzene
18.00 Esti krónika
18.20 Komolyzene
19.05 Esti mese
19.20 Remekírók hangszalagon A vörös postakocsi — dráma
20.26 Hírek, idő].
21.24 Musical-nyitányok
22.00 Késő esti krónika
22.25 Versek
22.30 Schönberg: III. vonósnégyes
23.05 Haydn műveiből
24.00 Hírek, idő]., totó
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

6.00 Hírek, idő].
6.03 Dallamkoktél
7.03 Az unitárius egyház félórája
7.33 Vasárnapi orgonamuzsika
8.00 Hírek, idő].
8.05 A legkisebb királyfi — mesejáték
9.00 Hírek, idő].
9.03 Tip-top parádé
9.35 Oxigén
11.00 Hírek, idő].
11.08 Vasárnapi koktél
12.03 Nóták
13.00 Hírek, idő].
13.03 Stúdióvilág — rádiós magazin
13.45 Időjárásjel.
14.00 Többet ésszel
15.00 Hírek, idő].
15.03 Táskarádió
16.00—21.00 Poptarisznya
21.00 Hírek, idő].
21.03 A mai dzsessz
21.38 Hrabal könyve — XV/8.
22.03 Társalgó
23.00 Hírek, idő]., totó
23.03 Sporthíradó
23.10 A magyar rock archívuma
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Hírek, idő].
6.03 Népszerű muzsika
8.00 Hírek, idő].
8.15 Komolyzene
10.05 Új Zenei Újság
10.50 Eszperantó híradó
11.00 Hangverseny
Közben:
11.46 Hírek, idő].
12.38 Operaáriák
13.00 Versek
13.05 Szemle — ism.
13.30 A King's Singers felv.
14.10 Gitármánia
14.50 Versek
15.00 Orosz operákból
16.00 Hírek, idő].
16.05 Agora — vitaműsor
17.00 Ünnepek zenéje
18.00 V materinskom jaziku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, idő].
19.05 In der Muttersprache
19.25 Bécsi Fesztivál 1990.
20.52 Operaáriák
21.20 Lemezmúzeum
22.30 A régi zene világában
23.11 Színészvizsga 1990.
24.00 Hírek, idő].
0.10—2.00 Magyar előadóművészek felv.

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés humor
12.00 Sport
13.35 Magyar top 40
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Forgács Gábor 10.00—11.00 Slágerlista (ism.), disc-jockey: Bochkor Gábor 11.00—13.00 Evergreen, filmzene, musical, mv.: Benedikty Béla 13.00—15.00 „Húszon túl" — kívánságműsor, mv.: Bubnó Tamás: 15.00—17.00 Dixie, ragtime, big-band, jazz, mv.: Rókusfalvy Pál 17.00—19.00 Slágerturmix, mv.: Pálosi István 14.40 „Zenezavar" játék a Liget Szálló Kávézójából (Bp. VI., Dózsa Gy. u. 106.), 19.00—2.00 Szerk.-mv.: Várkonyi Péter Endre.

TELEVÍZIÓ 1.

7.58 Műsorism.
8.00 A Biblia üzenete
8.05 Kéménymesék
8.25 Családi torna
8.30 Cigánykerék
9.00 Mesemondó Angol filmsor. IX 9.
9.25 Muzzy In Gondoland Angol nyelvlecke — XX 2.
9.30 Orrom krumpli, hajam kóc!
9.45 Sibenik — ahol együtt játszik a világ VI 2.
10.10 Corbusier nyomában Indiában Indiai—magyar dok.-filmsorozat IV/3.
10.55 Vasas—BSE női röplabda-mérkőzés
12.15 Képújság
14.40 Képújság
14.47 Műsorism.
14.50 Három kívánság — sok meglepetéssel
15.50 Kerék bár Utazási vetélkedő
16.35 Műsoraj.
16.40 Örömhír
16.55 Reklám
17.00 Walt Disney bemutatja
18.45 Közlemények, előzetesek
18.55 Reklám
19.00 A Hét
20.00 Híradó
20.15 Szeszélyes évszakok Szórakoztató magazin
21.25 Reklám
21.30 Terence Trend D'Arby Német koncertfilm
22.30 Telesport
22.45 Képújság

TELEVÍZIÓ 2.

9.00—12.00 Tévémagiszter
14.00 Képújság
14.15 Tv2 — Benne: Riportok, időjárás, zene, teledoktor
15.00 Humberto cirkusz Csehszlovák tévéfilmsor. XII 2.
15.52 Tv2 — Benne: Nótaszó
16.35 Álljunk meg egy szóra!
16.45 Tv2 — Benne: Mi történt a jövő héten?
17.45 Gyerekeknek
18.06 Tv2
18.15 Fiatal Művészek Stúdiója Új dalok Cseh Tamás műsora
19.00 Premier
Kb. 19.10 Carlo Goldoni: Karneválvégi éjszaka Komédia
Kb. 20.44 Tim Rice—A. Lloyd Webber: József és a színes, szélesvásznú álomkabát Musical
Kb. 21.10 Arc és álarc — II.
22.00 Tv2
22.10 Ettore Majoranna titokzatos eltűnése NSZK-dok.-film. 1938 tavaszán titokzatos körülmények között tűnt el a kivételes képességű fizikus. Ügye sohasem tisztázódott.
Kb. 22.50 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. műsor: 8.45 Mini-mix 10.00 Kicsinyek műsora 10.40 A világ legtávolabbi pontja (angol tévéfilmsorozat) 12.00 Objektív 12.30 Receptek 13.15 Mi történt a héten? 14.15 A hét eseménye 14.30 Autósok, motorosok magazinja 15.10 Nemzetközi vetélkedő 16.35 Találkozás Amszterdamban (holland dok.-film) 16.50 A nap percei 17.00 Fúvószene 17.40 Walt Disney bemutatja . . . 18.45 Torna 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 19.50 A pénz (francia film, 1. rész) 21.20 Szórakoztató vetélkedő 22.00 Nika (dok.-film) 22.40 Sporthíradó 22.55 Szerelmek: (Magdalena Hajossyova énekel) 23.25 Hírek. **2. műsor:** 11.00 Zvl Zilina — Sokol Brno férfi röplabda-mérkőzés 12.30 Loko Vranov—Zts Dubnica, ökölvívás 16.00 Laura, a fókakölyök (angol tévésorozat) 16.25 Zenés vetélkedő 17.05 Tévéfilm 18.00 Esti mese 18.10 Újzélandi természetfilm-sorozat 18.40 Tévékaleidoszkóp 19.10 A szlovák kormány elnöke beszél 19.30 Tévénapló 19.50 Konferencia Wannsee-ben (német játékdok.-film) 21.30 Híradó 21.50 Egy vagy két asszony (francia film)

JUGOSZLÁV TV

1. műsor: 9.30 Ruszin és ukrán nyelvű krónika 9.45 Hírek 9.50 Tévénaptár 10.00 Jó reggelt! (gyermekeknek) 12.00 A Föld gyümölcsei (mezőgazdasági műsor) 13.00 Hírek 13.05 Daktari 13.55 Családi tartalmak 14.25 Látókör. Játékfilm 18.45 A repülő bocsok (rajzfilmsorozat) 19.10 Tévéforfuna 19.30 Tévénapló I. 20.00 Drámaest 21.05 A történelem tanúi (dok.-sorozat) 22.05 Tévénapló II. 22.25 Angol nyelvű hírek 22.30 Éjszakai zenei műsor 23.30 Sportszemle 0.15 Hírek. **2. műsor:** Videóoldalak — Elmulasztották, nézzék! 14.00 Sportprogram 20.00 A vendég szellemében — Humoros sorozat — Játékfilm — Jó éjszakát! — Videóoldalak.

SZOVJET TV

6.00 Hírszolgálat 6.15 Aerobik 6.45 Lottósorsolás 7.00 Kora reggel 8.00 Hazámat szolgálom 9.00 Reggeli szórakoztató műsor 9.30 A világ körül 10.30 Az egészség 11.00 Falusi óra 12.00 Dok.-film 13.00 Hírszolgálat 13.15 A Mojszejev együttes műsora 14.45 Tehetséges gyerekek 16.00 Walt Disney bemutatja 17.00 Vasárnapi mozi 17.20 A nagy keringő (film) 19.00 Híradó 19.45 A. Arkanov és barátai 22.05 Hírszolgálat 22.20 A világ szépei. Verseny 23.50 Kutyaszív (film 2. rész).

OSZTRÁK TV

1. műsor: 9.00 Hírek 9.05 Falvak pap nélkül 9.30 Heti körkép 9.55 Sí Világkupa. Férfi műlesiklás. 10.00 Sajtószemle 12.00 Halló, Ausztria, halló, Bécs! 12.30 Tájékozódás 13.00 Osztrák konyha 13.25 Alf 13.50 A sárgaképű ember. NSZK-film 15.35 Muppet bébik 16.00 Mini tévéhíradó 16.10 Daktari 17.00 Slágerlista 17.50 X-Large 18.30 Törvető John, az orvostudor 19.15 Lottósorsolás 19.30 Tévéhíradó 19.48 Jogi esetek 20.15 Szezám, tárulj! 21.45 Vízió k 21.50 Lohengrin 1.10 Hírek. **2. műsor:** 8.30 Időjárás-panoráma 9.00 Hírek 9.05 Heti kulturális körkép 9.30 Spektum 10.15 Kukkoló 11.00 Mozart-kalendárium 11.05 Wolfgang első kompozíciói 12.05 Kompüteres animációs filmek 12.15 Művészlexikon 12.20 Akkoriban 12.25 Vendégmunkásoknak 12.55 Sportdélután. Sí Világkupa; Asztalitenisz; Gyorskorcsolya Eb. 17.15 Idősek klubja 18.00 Alf 18.30 Osztrák képek 18.55 Krisztus ma 19.00 Ausztria mai napja 19.30 Tévéhíradó 19.48 Jogi esetek 20.15 Tetthely 21.50 Mrs. Ms. Mistress 23.20 Az éjszakai sólyom 0.05 Sporthírek 0.10 Hírek.

SKY EUROSPORT

7.00 Az erő órája 8.00 Cirkusz-vb 8.30 Mókagyár 10.00 A világ sportja 11.00 Ökölvívás 12.00 Eurosport vasárnap 15.00 Biliárd 19.00 Nemzetközi autó- és motorsport 20.00 Biliárd. Birminghami mestertorna. 8. nap 23.00 Sí Világkupa 24.00 Motorsport 1.00 Kézilabda.

SUPER

7.00 Egyveleg 11.00 Coca-Cola slágerlista 11.30 Egyveleg 13.30 Halló, Ausztria, halló Bécs! 14.00 Egyveleg 15.00 Írva vagyon . . . 15.30 Egyveleg 16.00 Turistamagazin 16.30 E. R. F. 17.00 Egyveleg 17.30 A világ holnap 17.55 Időjárás 18.00 Financial Times 18.30 Sporthírek 18.35 Bepillantás 19.30 Videódivat 20.00 Lemezlista 20.50 Időjárás 20.55 Sporthírek 21.00 Vasárnapi westernek: Apacskapitány. Amerikai film, az indiánok és a katonák harcáról. 22.45 Egyveleg.

TV5

7.00 Kanadai hírek 7.30 Rendkívüli kiküldött 8.30 Zöld fényjelzések 9.00 Felfedezések 9.30 Francia nyelvlecke 10.00 Zenei archívumok 11.00 Zenei portré 12.00 Hangverseny 13.00 Francia tévéhíradó 13.15 Rajongók iskolája 14.00 Marcel Achard: Patate 16.05 Hírek 16.15 Irány, a nagyvilág 17.05 Hit NRJ. Klipek 18.00 Bányhimlő-híradó 18.30 Francia nyelvű dalfesztivál Montreálban 19.00 Hírek és időjárás 19.15 Pillantás 19.30 Belga tévéhíradó 20.00 Hétről hétre 21.00 Híradó és időjárás 21.35 Megközelítések. Pszichológiai filmdráma 23.05 Hírek 23.20 Cinérama 0.20 Carré noir.

SAT1

8.05 Zapp 8.30 Neon Rider 9.30 Tréfatár 10.00 Az állatok és mi 10.30 Le is út, fel is út 10.55 Műsorelőzetes 11.00 Vallásos szemszögből 11.05 Drága Brigitte 12.45 Maradj egészséges! 13.10 Hotel 14.00 Műsorelőzetes 14.05 Újdonságok a mozikban 14.30 Sport 17.10 A kárhozat útja. I. rész 18.00 Választás Hessenben, majd: A kárhozat útja II. 18.45 Hírek, időjárás 18.50 SAT1 sportklub és választás Hessenben 19.35 Szívtől szívig 20.05 Ha csak a szerelmed enyém. Osztrák játékfilm 21.40 A nap hírei, sport, időjárás 22.00 Torony-tere-fere 23.15 Választás Hessenben 23.25 Valentina 23.55 A nagy Santini. Amerikai játékfilm 1.45 Műsorelőzetes.

3SAT

3.00 Műsorismertetés 13.05 Hoppla 13.35 Mini-tudósítás 14.00 Médiafogyasztásunkról 15.00 A Bergell 16.00 A rajnai komphajózás 100 éve 16.15 Nézzünk szét vidéken. Salzburgi népszokások 17.00 Szerte az országban. Kelet-német magazin 18.00 Filmelőzetes 18.15 Kalandok és legendák. A Yukon hívó szava 19.00 Tévéhíradó 19.30 Heinz Rühmann felolvas 19.35 Az óriáskerék. NSZK-film 21.20 Zene az adu 23.30 Archív tévéhíradó 23.45 Heti körkép (Benne: Heti időjárás) 0.10 Hírek.

PRO7

7.05 Peyton Place 7.50 A vadállatok birodalmában 8.35 Dagadó vitorlákkal előre 9.00 Niklaas, a flandriai fiú 9.25 Scarlet kapitány és a Mysteronok bosszúja 9.50 Bojtos mókus kalandjai 10.15 Történetek Szindbáddal 10.40 Dick, a disznócska 11.05 Bill Cosby-show 11.30 Az őrhajó 12.25 Egér a „Mayflower"-en 13.15 A vadállatok birodalmában 14.05 Perry Mason: A hírhedt apáca esete. Amerikai krimi 15.40 Pontocska és Anton. NSZK—osztrák ifjúsági film 17.15 A négyöklű trió 18.05 Hírek, időjárás 18.15 Lőfegyverrel kényszerítve. Amerikai western 19.45 Bill Cosby-show 21.15 Kilenctől ötig. Amerikai filmvígjáték 22.15 San Francisco utcáin 23.10 Idegenek a vonaton. Amerikai krimi 0.45 Hírek, időjárás 0.55 San Francisco utcáin 1.45 Férfi a hálóban. Amerikai krimi 3.20 Az utca sötét vége. Amerikai játékfilm 4.45 Sunset Strip 77. 5.30 Nincs pardon őrangyaloknak.

RTL

6.00 Daktari 6.45 Lassie 7.10 Yogi maci 7.35 Scooby Doo 8.00 Li-La-Launebär 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991. 11.00 A hét 12.05 Klasszikus kívánságműsor 12.35 Hihetetlen történetek 13.00 Ifjúsági műsorok 13.30 Ragyogónak a csillagok. Német játékfilm 15.05 Ausztrál nyílt teniszbajnokság, 1991. 15.55 A fehér, a sárga, a fekete. Spanyol—francia—olasz western 17.45 Művészet és küldetés 17.50 Német slágerek 18.45 Híradó 19.10 Különleges nap 20.15 Kedves, de szemtelen, mint Oskar. NSZK-vígjáték 21.50 A Der Spiegel tévémagazinja 22.20 Prime Time 22.40 A St. Elsewhere klinika. Lelkiismereti kérdés 23.30 Harc a maffia ellen. A vállalati cápa 0.15 Szörnyek vérfagyasztó éjszakája 0.35 Szürkületi zóna 1.00 Alfred Hitchcock bemutatja: Életmentés.

Mai műsorok

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Álmok, remények 2001-ben!
8.50 Külpolitikai figyelő
9.00 Hírek, idő].
9.05 Napközben — közérdekű magazin
11.10 Népdalok
11.37 Távlattan — novella
11.55 Reklám
12.30 Ki nyer ma?
12.00 Déli krónika
12.40 Reklám
12.43 Radioton-korongokról
12.45 A Honecker-sztori
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Erről beszéltünk
14.35 Orvosi tanácsok
14.40 Népzenetár
15.50 Az élő népdal
16.00 Délutáni krónika
16.10 Műsorajánlat
16.15 Hangoló
17.05 Magyarországról jövők . . .
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk
19.30 Esti mese
19.40 Népdalok
19.50 Gong
20.05 Pénz és gondolat
20.35 Bach: C-dúr szvit
21.05 Kilátó
21.50 Leopold Mozart
22.00 Késő esti krónika
22.30 Mérleg
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30—6.00 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs
7.38 Sportreggel
7.58 Műsorism.
8.05 Az izraelita felekezet negyedórája
8.20 Rivaldafényben a Bonanza Banzai
9.03 Kedvenceim kedvencei
10.00 Kertbarátok műsora
10.50 Hajszálgyökerek
11.03 Ó, ó, ó, nagymami . . .
12.00 Nóták
12.45 Sport
13.03 Pophullám
13.45 Időjárásjel.
14.00 Péntektől péntekig
Közben:
17.00—19.00 RádióMa
19.03 Kölyökrádió
19.30 Fiataloknak!
21.03 Dzsesszfelv.
21.30 Cigányfélóra
22.00 Népszerű dallamok
23.03 Sporthíradó
23.10 Sikerlemezek CD-n
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Operarészletek
10.08 Madarász Iván: Két kórus
10.14 Muzsikáló városok: Sopron
10.50 Zenekari muzsika
Közben:
12.00 Hírek, idő].
12.32 Hangverseny
13.00 Hallgassuk újra!
13.55 Grieg-kórusok
14.28 Így láttam Bartókot
15.10 Bizet: Gyöngyhalászok — operaközv.
Közben:
16.00 Hírek, idő].
16.05 Édes anyanyelvünk
17.11 Durkó Zsolt műveiből
18.00 V materinskom jazyku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, idő].
19.05 In der Muttersprache
19.25 Új kompaktlemezeinkből
20.30 Újraolvasva
20.40 Újra otthon . . .
21.00 Operarészletek
21.56 Hangkonzerv
22.16 Pongrácz Zoltán művészi portréja
23.00 Kamaramuzsika
24.00 Hírek, idő].
0.10 Összkiadas
2.00 Szózat

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 Rock az óra körül
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Arus Erika 10.00—11.00 Slágerlista, disc-jockey: Keresztes Tibor 11.00—13.00 Rockabilly, rock and roll, mv.: Barcs Endre 13.00—15.00 Pop, mv.: Búza Sándor 15.00—17.00 Blues, rock, mv.: Angyalosi László 14.40 „Zenezavar" játék a Premier Áruházból (Bp., VII., Rákóczi út 30.) 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Rónai Egon 17.00—19.00 Természetgyógyász a stúdióban. Zuber József 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Komjáthy György 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Kálmán Zsuzsa.

TELEVÍZIÓ 1.

8.28 Műsorism.
8.30 Képújság
8.35 Tévétorna
8.40 Shakespeare összes művei Lear király Angol film — ism.
11.45 Telistele-videó
11.50 Képújság
15.55 Képújság
16.03 Műsorism.
16.05 Déli videóújság
16.15 Stiri — hírek román nyelven
16.20 Úszó-világbajnokság Döntők
16.50 Műsoraj.
16.55 Keresztény életkérdések
17.00—19.00 Péntek délután
19.00 Esti mese
19.10 Tévémozi előzetes Az Alhambra szépe című filmhez
19.25 Reklám
19.30 Híradó
20.00 Reklám
20.05 Dallas Amerikai filmsor. 3. rész: A váltó
20.50 Reklám
20.55 Panoráma
21.55 Van öt perce?
22.00 Tévémozi Az Alhambra szépe Kubai film Rachel a 20-as években. Havannában egy mulató táncosnője. Talán elzüllene, ha nem volna egy barátja, aki hisz a tehetségében . . .
23.50 Híradó
0.05 BBC Híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 — Benne: Reklám, riportok, időjárás, zene
17.45 Telefonos játék
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.49 Tv2
19.00 A szupercsoport Amerikai bűnügyi tévéfilmsorozat A hagyaték Hitler elrejtett örökségét — hatalmas aranykészletet — meg akarják szerezni a kései utódok.
19.47 Tv2 — Benne: Rocklétra
21.00 Híradó 2.
21.30 Tv2
21.30 Sasok és griffmadarak NSZK-tévéfilmsor. IV/4.
23.05 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. műsor: 8.10 Iskolásoknak 8.30 Napocska 8.50 Orvosi tanácsok 9.05 Események, kommentárok (ism.) 9.35 Randali és Hopkirk (angol tévésorozat, FF) 10.25 Szórakoztató műsor (ism.) 11.15 Időszerű kérdések (ism.) 12.00 A nap percei 15.40 A nap percei 15.45 Egyetlen szerelem (bolgár—szovjet filmsorozat) 16.50 A nap percei 17.00 Úszó-vb. (helyszíni közvetítés) 18.00 The Chart-show (hitparádé Nagy-Britanniából) **2. műsor:** 16.45 Mini-mix (gyerekeknek) 18.00 Esti mese 18.10 Angol nyelvtanfolyam 18.20 A számítógépekről 18.50 Rendőrnapló 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 19.50 Portréfilm (Szabó Attila) 20.10 Tiszta munka (tévéfilm) 20.50 Miroslav Zbirka és a Limit együttes műsorából 21.30 Híradó 21.58 Sport 22.05 Elrejtett föld (ausztrál dok.-film)

JUGOSZLÁV TV

1. műsor: 9.10 Műsorismertetés 9.15 Hírek 9.20 Tévénaptár 9.30 Mondják meg, hogy mit csináljak! (gyermekműsor) 10.00 Téli iskolai program 12.00 Hírek 12.05 Műsorismertetés 12.10 Videóoldalak 12.20 Régi az újért 16.10 Videóoldalak 16.20 Műsorismertetés 16.25 Hírek 16.30 Tévénaptár 16.40 Sorozat gyermekeknek 17.10 Oktatóműsor 17.40 Horvátország ma 18.25 Számok és betűk (vetélkedő) 18.45 Telt ház (humoros sorozat) 19.15 Rajzfilm: Télapó 19.30 Tévénapló I. 20.00 Játékfilm 21.35 Szórakoztatózenei műsor 22.20 Tévénapló II. 22.40 Angol nyelvű hírek 22.45 Keretnélküli képernyő 0.10 Hírek 0.20 Műsorzárás. **2. műsor:** 16.15 Videóoldalak 16.20 Jó napot, házigazda! 16.30 Elmulasztották, nézzék! 19.30 Zenei mindennap: Hard rock caffe 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese 20.15 Baráti beszélgetés — Dokumentum-sorozat 21.15 Tévéjáték 21.35 Humoros sorozat 22.00 Hírek 22.15 Dokumentum-sorozat 22.30 Horoszkóp 23.30 Jó éjszakát — Határtalan álom — Videóoldalak.

SZOVJET TV

4.30 120+30 perc 7.05 Nyikolaj Vavivol (V. rész) 10.00 Hírszolgálat 10.15 S akkor nemet mondtam (film) 13.00 Hírszolgálat 13.15 A világegyetem remetéi (film) 14.35 Hangverseny 15.10 Rajzfilm 15.45 Irodalmi műsor felsősöknek 16.30 Rajzfilm 16.45 Hangverseny 17.30 Nyikolaj Vavilov (VI. rész) 19.00 Híradó 19.45 Az elnöki sajtóiroda jelenti 20.00 Nézőpont 22.00 Hírszolgálat 22.15 Szórakoztató műsor 23.15 Nászút esküvő előtt (film)

OSZTRÁK TV

1. műsor: 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Osztrák gazdaságtörténet 10.15 Iskolatévé 10.30 Az ember, aki lesiklott a Mount Everestről. Japán—kanadai dok.-film 11.55 Lomtár 12.10 Belpolitikai magazin 13.00 Hírek 13.10 Mi 13.40 Állatok paradicsomai 14.00 A tetovált. Francia—olasz filmkomédia 15.30 Te meg én 15.35 Alfred J. Kwak 16.00 An-tanténusz 16.20 Sportábécé 16.10 Ötször te, meg én 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Az elektronikus hasonmás. 5. rész 17.30 Mini kvíz 17.55 Yakasi 18.00 Mi 18.30 Túl hetedhét országon. 5. rész 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 Kék fény 21.15 Híresség ek főzőcskéznek 21.25 A modell és a detektív. Előbb a gondolatokat, utána a filmet 22.10 Oldalpillantások 22.20 Trailer. Ajánlómusor filmbarátoknak 22.50 Az üldözők. Amerikai western. 0.45 Kék fény — reagálások 0.55 Hírek. **2. műsor:** 8.30 Időjárás-panoráma 15.15 Művészlexikon 15.20 Akkoriban 15.25 Úszó-vb. 16.30 Tőzsdehírek 16.45 Keserédes élet. Filmsorozat 17.30 Noé bárkája — vállalkozás 18.00 Alf 18.30 Wurlitzer 19.00 A tartományok mai napja 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Völgyek országa 21.00 Média. Rádiós és televíziós történetek 21.15 Compass. Európa-magazin 22.00 Tévéhíradó 2. 22.50 Remekművek (Benne: Jabberwocky; Blue Movie) 2.30 Hírek.

SKY EUROSPORT

6.00 Üzleti világhíradó 6.30 Azok a szép napok . . . 7.00 D. J. Katshow 8.30 Aerobik 9.00 Kézilabda. Polar-kupa. Női mérkőzések. 2. rész 10.00 Úszó-vb. Férfi 'búvárversenyek döntője 11.30 Úszó-vb. Döntők 14.00 Aerobik 14.30 Golf. Bajnokok tornája 15.30 Tenisz. Ausztrál női salakpályás bajnokság. Döntők 17.00 Motorsport. Párizs—Dakar-rali 18.00 Vízisí Világkupa 19.00 Motorsport. A Mobil rali verseny 19.30 Eurosport hírek 20.00 Torna. Az 1990-es évad áttekintése 21.00 Biliárd. Előzetes a Világ Billárd Mesterei versenyről 22.00 Motorsport. Párizs—Dakar-rali 22.15 Úszó-vb. Összefoglaló 0.15 Eurósport hírek 0.45 Motorsport. Párizs—Dakar-rali 1.00 Ausztrál kick-boksz 2.00 Nagy kerekek.

SUPER

7.00 Napkezdet 8.30 Turistamagazin 9.00 Hírek 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti hírek 13.30 Egyveleg 16.00 Forró drót 17.00 Hullámhosszon 18.30 Kék éj 19.30 Hírek, időjárás 19.45 Időlánc 20.00 Coca-Cola slágerlista 20.30 Személyeskedjünk! Interjúk a könnyűzene sztárjaival 22.00 Hírek, időjárás 22.15 Sporthírek 22.20 Lemezlista 23.20 Éjszakai koncert 0.20 Hírek, időjárás 0.35 Kék éj 1.30 Időlánc 1.45 Egyveleg.

TV5

16.05 Hírek 16.15 Ezt látni kell! 17.15 Női szemmel 17.45 Főzőlecke 18.00 Ifjúsági műsor 18.20 30 millió barát. Állatbarátok magazinja 18.50 Francia nyelvű dalok 19.00 Hírek és időjárás 19.15 Sport 19.30 A francia 3. csatorna tv-híradója 20.00 Az élet mérkőzése. Ökológiai dok.-film 21.00 Hírek és időjárás 21.35 Sztárok a címlapról. Varietéműsor 23.00 Hírek 23.15 Carabine. Szórakoztató magazin 23.45 Hotel. Irodalmi műsor 0.15 Francia nyelvű területek.

SAT1

6.00 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30 Hírek, időjárás 8.35 Szomszédok 9.00 Hírek 9.05 Szeretethajó 10.15 A valódi szellemirtók 10.40 Füstölgő coltok 11.30 Fort Boyard 12.20 Szerencsekerék 13.00 Tévétözsde 14.00 Szomszédok. Az vesse az első követ . . . 14.25 Szeretethajó. Jubileumi hajóút 15.15 Fejecske, fejecske . . . 15.40 Tévébolt 15.55 Paradise. Egyesült erővel. 2. rész 16.45 T. J. Hooker. Gyónási titkok 17.40 Hírek, időjárás 17.45 Műsorelőzetes 17.50 Szeretjük Kate-et. Csak heten maradtak 18.15 Esély 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 Hardball. Bombával élni és halni. 20.55 Hírek. 21.00 SAT1-klub Frank Laufenberggel 21.55 A nap hírei. Sport, időjárás 22.05 Lucky Lady. Amerikai filmvígjáték 0.05 Madame Claude. Francia játékfilm 1.50 Hardball 2.40 Műsorelőzetes.

3SAT

14.25 A zenedélután programja 14.30 Stúdióvendég: Vicky Leandros 14.45 Melódiák millióknak 16.25 A Dalcirkusz különkiadása: Hermann van Veen 17.15 Műsorismertetés 17.20 Mini tévéhíradó 17.30 Mauly és Ratty a nagy folyónál. Kísértetek az ablak előtt 17.50 Lemezajánlat 18.00 Tőzsdehírek 18.25 Tippek és trenoek 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 A Köpenick-vállalkozás. Marhakereskedelem 20.15 Barlangok, boszorkányok, szentélyek. Dok.-sor. 21.00 Politika és gazdaság svájci szemszögből 21.45 Kulturális hírek 21.51 Sporthírek 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Oldalpillantások 22.50 A kiadatás. Dok.-játékfilm. Svájc menekültpolitikájáról 0.15 Tőzsdehírek 0.40 DFF-híradó, majd: Hírek.

PRO7

6.05 Szerelem, hazugság, szenvedély. Meghasonlás 6.50 Jackie és Jill, a medvebocsok 7.15 A csavargó 7.40 A Waltonok 8.25 A virginiai 9.20 Petrocelli 10.15 Doogie Howser 10.40 Prost Helmut 11.10 Colt Seavers esetei 12.00 Három ember egy csónakban 13.30 A virginiai. Ha minden kötél szakad . . . 14.40 Jackie és Jill, a medvebocsok. Az erdőtűz 15.05 Dick, a disznócska 15.30 Hírek, időjárás 15.40 A csavargó. Bombariadó 16.05 Perry Mason. A megperzselt bankók esete 17.00 Doogie Howser. Csúnya és kövér, de kedves 17.25 Barney Miller. Cowboy a masszázsszalonban 17.50 Hírek, időjárás 18.00 Az élet szívverése. A pénz uralja a világot 18.55 Dick, a disznócska 19.25 Colt Seavers esetei. Az ötmilliós félreértés 20.15 Cowboy. Amerikai western 21.55 Piszkos munka. Amerikai akciófilm és krimi 23.50 M. A. S. H. A helyzet komoly, de nem reménytelen 0.15 Hírek, időjárás 0.25 A Brandenburg hadosztály 2.10 A megvesztegethetetlenek 3.00 Hawaii öt nulla 3.50 M. A. S. H. 4.15: A sors hídja 5.50 Nakia, az indián seriff. Akciófilm-sorozat. Menekülés a múlt elől.

RTL

6.00 Halló, Európa! 9.30 Megváltozott külső. Amerikai filmvígjáték 11.00 Telebutik 11.30 Kockázatos! 12.00 Játékshow 12.35 Az „M" ügyosztály. Krimisorozat 13.00 Gazdagok és szépek 13.20 Kaliforniai klán 14.05 A springfieldi történet 14.50 A vadrózsa. Teleregény 15.35 Hírek 15.48 Üzleti hírek 15.50 Bűnügyi riporterek 16.40 Kockázatos! 17.10 Játékshow 17.45 Salvatore bajnoksága 17.55 Hírek 18.00 A hatmillió dolláros férfi 18.45 Híradó 19.15 A boragórai égi kutyák. Kalandfilmsorozat 20.05 Ön következik, Al Mundy! Krimisorozat 20.50 Lottósorsolás 21.00 A 007-es ügynök szabadkezet kap. Francia—olasz—spanyol kémfilm 22.50 Hírek, időjárás 23.00 Tuttifrutti. Erotikus játékshow 24.00 Éjszakázók. Amerikai filmvígjáték 1.35 Savanyú szőlő. Amerikai filmvígjáték 3.00 Éjszakázók 4.30 Megváltozott külső.

SZÍNHÁZAK

Operaház: A rózsalovag (6, Gyurkovics bérl. 2.), Erkel Színház: Aida (7, 10. bérl. 3.), Nemzeti Színház: Advent a Hargitán (7), Várszínház: Csíksomlyói passió (7), Katona József Színház: A revizor (7), Madách Színház: József és a csodálatos színes szélesvásznú álomkabát (7, bemutató), Madách Kamara: Aranytó (7), Vígszínház: III. Richárd (7, Hegedűs bérl. 1.), Pesti Színház: A segéd (7, XIII. b. 2.), József Attila Színház: Sok hühő semmiért (7), Thália Színház: Doktor úr (7), Thália Stúdió: Az égből pottyant nagyapa (du. 4), Radnóti Színház: Amit szívedbe rejtesz (7), Könynyű erkölcsök (éjjel fél 11), Játékszín: Így játszunk mi (7), Fővárosi Operettszínház: Mária főhadnagy (7), Vidám Színpad: Vegyes páros (7), Kis Színház: Zanatórium (fél 8), Mikroszkóp Színpad: Kiló a lóláb (fél 8), Ódry Színpad: A vita (du. 3), Fővárosi Nagycirkusz: Lássuk a medvét (du. 3, 7), Állami Bábszínház — Jókai tér: Toldi (de. 10), — Andrássy út: Misi mókus vándorúton (de. 10).

A hatóság tehetetlen – a bűnözés szervezett

Alvilági aratás: ötven autó naponta

Budapesten ugrásszerűen emelkedik az autólopások száma. Április óta 5800 személygépkocsit tulajdonítottak el, s az elkötött járművek top-listáját a nyugati és távol-keleti márkás típusok vezetik. Nyomukban szorosan a motorkerékpárok következnek. Kedvenc a milliót megérő Yamaha, amelyet sokkal egyszerűbb elkötni, mint bármelyik autót.

Bányatóban talált autók

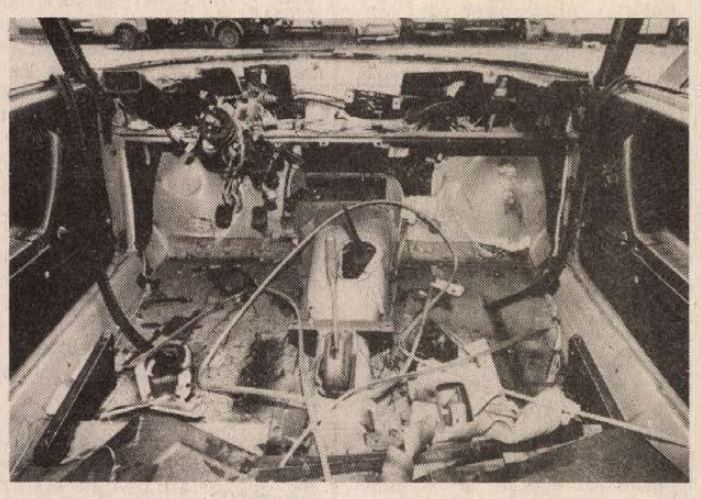

Ez maradt az új Zsiguliból

A lefülelt tolvajok zöme külföldi állampolgár. Magyar „konkurenciájuk" se lustálkodik: a Samarát és a Zsiguli 1500 L típust kedvelik a legjobban. Ám nincs biztonságban a Trabant, a Wartburg, a Dacia és a Fiat 850 limusin sem, s meglepően sok Skoda tűnik el a parkolókból: többnyire alkatrész lesz belőlük — orgazdák közreműködésével.

Veszélyes éjszaka

Az *autós bűnözés* Magyarországon *szervezetté vált.* Ezt az állítást nemcsak a tolvajlások ugrásszerű emelkedése támasztja alá, hanem az a tény is, hogy a bűnözők *profi módszereket* alkalmaznak. Újabban gépkocsiszállító autókkal keresik leendő zsákmányukat. Hiába van riasztóval ellátva az ajtó, a tulajdonos rémülten tapasztalja: itt (volt) a kocsim, hol a kocsim?

A Budapesti Rendőr-főkapitányság gépkocsilopási nyomozócsoportja tavaly áprilisban alakult. *Naponta 50 bejelentést kapnak.* Az eltulajdonított autók kétharmadát nem kerül elő. Olyan gyors a vagyon elleni bűncselekmények számának emelkedése, hogy a rendőrség, az ügyészség, sőt a bíróság se nőtt fel bűnüldözési feladatához.

Kik lopnak? *Földi Gyula* őrnagy, a nyomozócsoport parancsnoka és *Pesz János* főhadnagy keveset tud róluk. Utcahosszal a férfiak vezetnek. A végrehajtó szerep a fiatalabb korosztálynak jut, míg az idősebbek a tippadók, a közvetítők, és közülük kerül ki a legtöbb orgazda.

A tolvajok éjszaka ügyködnek, nappal ritkábban. A BRFK nyomozói csupán a személygépkocsik *eltulajdonításával* foglalkoznak, a kerületi rendőrségeké maradt a *feltörések* és a *rongálások* kivizsgálása.

A márkásabb zsákmányok zöme *külföldre* kerül. Az országhatárt a lopott autókkal *nem* Sopronnál lépik át. A nyomok észak felé vezetnek. Cáfolhatatlan bizonyíték nincs arról, hogy Lengyelország lenne az akciók leggyakoribb végpontja, csak apróbb és nagyobb jelek. Tény, hogy *legtöbb esetben* lengyel állampolgárok a *lebukott tettesek.* Jelenleg tizenhárman ülnek a fogdában és várják ügyük teljes kivizsgálását, majd méltó büntetésüket.

A budapesti rendőrségnek kevés az ismerete a lengyel, a bolgár és a román hatóságok *adaptálási módszereiről.* Talán csak rosszindulatú feltételezés, hogy némely országban egy üveg konyakért beszerezhetők a *hamis papírok.*

Nincs biztonság

Az autólopások ellen a nyomozók szerint *nincs abszolút biztonság.* Ha valamit kiszemelnek, úgyis elviszik, de a tulajdonos legalább *megnehezíthetné* a tolvajok dolgát. Legfontosabb tanácsként a Casco-biztosítást és az autóban lévő tartozékok vagyonbiztosítását ajánlják. Korszerű ultrahangos riasztó, kézifékzár és pedálrögzítő növelné a vagyonőrzés biztonságát. Bár tapasztalt bűnöző ennek is megtalálja az ellenszerét, de legalább dolgozzon meg a sikerért!

Drága rádiót, értékes fényképezőgépet és ruhaneműt sose hagyjanak éjszakára a kocsiban. Az értékes tárgyak csábítják a bűnözőket. Ha viszont *áron alul kínálnak megvételre járművet,* legyünk óvatosak. A leendő vevőt a kedvező ár sokszor megtéveszti. Akkor döbben csak rá, hogy ugrott a pénze, mikor a rendőrség *elkobozza* új szerzeményét, s visszaadja a *jogos tulajdonosnak.* Jobb nem megvenni azonnal 330 ezer forintért egy autót, ami egyébként 400-at érne, minthogy bepalizzák a hiszékeny vevőt. A használtautó-piacon túlkínálat van. Az eladónak valamilyen iratot mutatnia kell portékájáról. A közölt adatok birtokában a Belügyminisztérium 100 forintért egy nap alatt visszaigazolja, hogy *valódiak-e* az eladó állításai.

Hogy a rendőrség nemigen győzi a munkát, azt elismerik a nyomozók. Életüket az *új rendszámtábla* csak tovább keseríti. Alighanem a hárombetűs rendszámtábla bevezetése előtt *elfelejtették megkérdezni a bűnüldöző szakembereket.* Amíg Nyugat-Európában az utcai szolgálatot ellátó rendőr *kilenc másodperc alatt* bármelyik autóról valamennyi információt kézhez kap, addig a magyar társa *jó, ha egy nap alatt* jut kérdése végére. A rendszámtáblák elosztásának és nyilvántartásának rendszere megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy gyorsan és különösebb forgalmi akadályozás nélkül *kiszűrje* a gyanús autósok közül a tolvajt.

Gúzsba kötött rendőrök?

A mind több bűnöző ellen a rendőrség korszerű technikai háttérrel *vehetné fel a versenyt.* Vehetné, ha legalább nem korlátoznák a rendőrök mozgásszabadságát. Olyan *vélekedések* élnek a nyomozók körében, hogy lassan már az állampolgárhoz sem szólhatnak munkájuk közben. A törvényhozás a büntetőeljárási szabályok *enyhítése* helyett a rendőr *lehetőségeit* korlátozza — szerintük.

Miért tehetetlen a hatóság, miért aratnak alig zavartatva a szervezett bandák? Miért nincs több tolvaj a rács mögött? Többek között ez is lehet egy magyarázat.

Bálint Tóth János

Gazdáikra várva

Prohászka Imre felvételei

Ha az állami csatornákban folyik el...

Belefulladunk a tejbe

Kopogtat a végrehajtó – A minisztérium tehetetlen
Demonstrációra készülnek a tejtermelők

Az elszegényedés és az árak növekedése következtében az évek szívós munkájával elért 200 liter körüli személyenkénti éves tejfogyasztást rövid idő alatt sikerült balkáni színvonalra, 150 literre csökkenteni.

Egy mondat véletlenül csúszott ki a pénzügyminisztériumi tisztségviselő szájából: valami olyat kellene tenni — mondta a megoldást keresve —, hogy minél kevesebb tej folyjon el feleslegesen az *állami csatornákban* (Freud jó csemegének tekintené ezt az elszólást). A másik kijelentés *Budai Józsefné,* kocséri parasztasszony szájából hangzott el: „Kapanyélen nőttem fel, most is dolgozom hajnaltól éjszakáig, öt gyerekem van, de lassan nem tudok nekik kenyeret venni, mert amiért megdolgozom, azért nem kapom meg a pénzt, a tejipar nem fizet."

Mindez azon a tanácskozáson hangzott el, amelyet tegnapra a Szarvasmarha-tenyésztők Országos Választmánya hívott össze. (A dolgok pikantériája, hogy a választmányi ülésen több mint 150 ember szorongott. Ennyien nem voltak meghíva, de a téma hallatán az ország legkülönbözőbb részéből üzemi szakemberek és magántermelők vették a fáradságot, és eljöttek, hogy közösen keressék a megoldást.

A választmány elnöke, *Berend Ferenc* felsorolta, hogy tavaly nyár óta több mint tizenöt alkalommal tárgyaltak, elemzéseket készítettek és ezeket eljuttatták a miniszternek: *csődben van az ipar és csődben az egész ágazat.* A másfél évvel ezelőtt kiadott vállalkozási alappal gazdálkodó kisgazdák százainál kopogtat *a végrehajtó.* Aki ugyanis *nem kap pénzt a tejért, nem tudja törleszteni a részletet,* így hát elviszik a feje alól a párnát.

Kevés az olyan hely, ahol még annyi az erő, mint a *kocséri* téeszben, ahol a szövetkezet 1990. utolsó két hónapjában a tejipar helyett kifizette a termelőket és most *ő vár a pénzére.* Szemet huny afölött, hogy a magángazdák jószágai a gazdaság lucernájában legelgessenek, mert a parasztok a takarmányt sem tudják megvenni.

Dr. Conka Jenő, a Tejipari Egyesülés ügyvezető igazgatója hátborzongató számokat sorol. A fogyasztás visszaesésével 500 millió liter az évi tejtöbblet. Vannak olyan megyék, ahol 50 százalék a termelési felesleg, mert visszaesett a belföldi kereslet. Exportálni csak ráfizetéssel — fele, harmadáron — tudnak. A *szubvenciót* drasztikus mértékben csökkentette a kormány, az ipar vesztesége 1 milliárd forint. *E pillanatban háromezer tonna vaj- és ugyanennyi tejporfelesleg van az országban.*

A Földművelésügyi Minisztérium előadója szerint *csökkenteni kell a termelést* legalább 15 százalékkal. Sőt, arra is adott ötleteket, hogy *milyen egyedeket kell kivágni.* Arra a kérdésre, hogy miért nem tárgyaltak a Népjóléti Minisztériummal, az volt a válasz, hogy megpróbálták, de visszautasításban volt részük. Mondván: a tejtermelést nem szociális problémaként kell kezelni és megoldani. Egyébként — mondta az előadónő — új, szigorúbb szabályok lépnek életbe és ez is elősegíti majd a *termelési önmérséklést.*

— Azt elfogadom, hogy szigorúbb szabályok lépjenek

Tegnap: élet, erő, egészség; ma: luxuscikk; holnap: felesleg
Gy. Balázs Béla felvétele

életbe — mondja *Fodor Balázs* termelő. — Szigorúak, mint a *hollandiai,* vagy a *dániai,* és érvényesüljenek a piacgazdasági normák, de teremtődjenek meg hozzá az állami garanciák is. Mert ha már nyugati példára hivatkozunk, akkor azt is tudomásul kell venni, hogy ott nem felejtik el: élő anyaggal dolgozunk, *nem lehet egyik pillanatról a másikra elzárni, mint egy csapot, a tehén tőgyét.* Fokozatosan kell a termelést a szükséges szintre, a piac kívánta mennyiségre csökkenteni. Addig pedig a parasztembert *más területen vagy módon* érdekeltté tenni.

A hivatalos emberek közül ugyan senki nem mondta ki, de mindenki tudja, hogy *17 forint körüli lesz a felvásárlási ár* a jelenlegi 13—14—15 helyett. A termelők nem ezt kívánják. Így sem tudnak *önköltségen sem* termelni ilyen inflációval, takarmányárakkal és a drága energiával. Megint a parasztságot akarják „bűnbakká" tenni.

A minisztérium, úgy tűnik, *tehetetlen.* Volt, aki úgy fogalmazott: az ötletgyártásnál tartanak. A termelők viszont találékonyak. A Lajta-Hansági Állami Tangazdaság már boltokat nyitott Mosonmagyaróváron, és 16 forintért árulja a tejet, ahol sorban állnak. A gazdálkodók ismerik a költségeket, és pontosan tudják, hogy a tejporgyártás például legalább 8—9 forintos veszteséget hoz literenként. A szegvári téeszben már megszületett az ötlet: a környező országokba szeretnének tejet kiszállítani, és ehhez önálló exportjogot kérnek.

Toleránsak is a parasztemberek, mert bár a teremben pattanásig feszült a hangulat, és *elszántak a demonstrációra.* Vállalják a 10 százalékos termeléscsökkentést, de a tejtermelés rentabilitását, az egész ágazat gazdálkodásának komplex rendezését követelik. Nem értenek egyet azzal, hogy az állam ma, az elszegényedés ilyen fokán, egyszerűen „kivonja" magát. Igenis, a tej szociális kérdés ma Magyarországon. Úgy döntöttek, hogy miután nyár óta vártak, hogy problémáikra választ kapjanak, e hónap 30-ig adnak időt, hogy a kormány elolvassa irataikat és megtalálja a megoldást. És nehogy a csatornákba kerüljön a tej, valamennyien a környezetükben levő szociális otthonoknak, gyermekintézményeknek, kórházaknak viszik egy napi termelésüket.

Lendvai Vera

Szén és hitel

Várhatóan még januárban megkapja a magyar kormány a német kormánytól azt az 50 millió márka segélyt, amelyet kizárólag lakossági felhasználású *szén* vásárlására fordíthat. A segély 10 százalékáért német cégektől vásárolhatunk szenet, a többi *szabadon* használható fel, a világon bárhol vásárolt fűtőanyaggal. A szén eladásából befolyt pénzt a *Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány* kapja. A bevételt az energia gazdaságos felhasználását segítő vállalkozások támogatására fordíthatja az alapítvány.

Hazánk összesen 50 millió márka hitelt vehet fel bármely németországi banktól, és ezért a német kormány vállal garanciát. *Így a hitel kamata* — a kormánygarancia miatt — *lényegesen alacsonyabb a szokásosnál.* A hitelt részben energiavásárlásra, részben energiatakarékossági célokat szolgáló eszközök és berendezések vásárlására lehet igénybe venni.

(MTI)

KALANDOR ÍVEK

Először, bár csendesen, elhatárolták magukat az aláírásgyűjtő társaiktól, most pedig leállították az aláírások gyűjtését. A főtitkári határozat megtiltotta, hogy a napjainkig összegyűjtött aláírt íveket felhasználják.

Tehát mégsem lesz kisgazdapárti ihletésű, tavaszi népszavazás, pedig úgy vártuk... Vártuk, hogy lelkünket ismét díszbe öltöztethessük, már készültünk a lelkes népszónokok meghallgatására. Igen vagy nem — ez itt a kérdés: honatyáinkat kebelre öleljük vagy ereszszük őket szélnek?

A Hajdú-Bihar megyei kisgazdák aláírásgyűjtő akciójukkal ez utóbbit szerették volna — nyíltan megmondták. Állításaik szerint össze is szedték a szükséges 100 ezer aláírást. Ahány falusi vásár, annyiszor nevezték mihasznának a képviselőket, és magyarázták lelkes szószólóik: népszavazás nélkül nem élhet tovább a magyar!

Már így is sokan mondják: drága nekünk a demokrácia. Még néhány szavazás és népszavazás, és a miénk lesz a legköltségesebb demokrácia a világon.

Végre egy bátor ember elébük állt. Kisgazdák: ne tovább!

Mi lesz a további sorsa a százezernyi aláírásnak? Hiszen százezer ember elégedetlenségéhez nevét és kézjegyét adta. Az ívek kézről a kézre járnak, s most bárki visszaélhet velük. Csak nem a parlamentet zsarolják?

A főtitkári tiltás talán időben született. Önuralomra int. Hisz önuralom nélkül sosem lenne a Lajtán innen e kis országban demokrácia.

T—h

SZERKESZTI AZ OLVASÓ SZERINTEM POSTACÍM: 1964

Ez egy bátor kormány

Sőt, a bátorsága mindent felülmúl, már csak azért is, mert bele mer nyúlni a munkásság teljesen üres zsebébe holott ő is tudja, hogy nincs benne semmi. Bátor ez a kormány azért is, mert nyugati mintára csinál mindent, pedig az országnak nincs meg az adottsága hozzá. Lassan kilóg a fenekünk a nadrágból, de azért megpróbáljuk utánozni a fejlett Nyugatot, ha beleszakadunk, ha éhezünk, akkor is.

Nem kétséges, a kormány ezt akarja. Ők nem lépcsőzetesen, hanem egyszerre végre mernek hajtani egy — mindenre kiterjedő — akkora áremelést, amelyet már csak az olyan állampolgár bírhat ki, akinek miniszterhez vagy államtitkárhoz hasonló fizetése van. De nem csak a fejlett Nyugatot próbáljuk mi utánozni. Nem akarom én itt említeni a Rákosi-féle rezsimet, mert ennek hallatán a ma élő 60—70 éves embereket a frász is kitöri. De igenis említem Horthy Magyarországát, amiről tudvalevő, hogy a hárommillió koldus országa volt.

Kormányunk segítségével eljutottunk oda, hogy nemzetünk ismét a hárommillió koldus országa lett. És azt is említem, hogy a kormánynak, hasonlóan a nyugati mintához, már eddig is sikerült majd százezer munkanélkülit és 30—40 százalékos inflációt csinálnia.

Pedig a nép a rendszerváltásnál, amikor elment szavazni, nem ezt akarta. Ettől függetlenül vállalná a lemondást, a nélkülözést, csak nyíltan és őszintén mondanák meg neki, hogy még meddig. Hogy látna már egy kis biztató fénysugarat, kiutat a sötétségből.

Veres József
Budapest

Nekem a régi jobban tetszett

Már-már azon voltam, hogy lemondom hosszú éveken át járatott újságjukat, a Népszavát. Mert egyes újságírók az önök lapjánál is beálltak a régi rendszert — ha kell, ha nem — szapulók közé. Írásaikban ugyan volt némi igazság, de igen sok mocskolódás is.

Szerintem — habár nem voltam párttag — az elmúlt 40 évet is szakaszolni kellene. Más volt a helyzet 1945-től 50-ig, ismét más 1950-től 1963-ig, 1963-tól 1989-ig pedig az ország lakosságának kezdett jobban menni. Tízezrével épültek lakások, és már a munkásemberek is tudtak házat építeni maguknak, szépet, kényelmeset, összkomfortosat. Sokaknak jutott Trabantra, Wartburgra, Moszkvicsra, később Ladára is.

Hát tisztelt hölgyeim és uraim, majd most vegyék meg, ebben az Antall úrék által hirdetett nagy demokráciában, ahol a munkásemberek százezrei jutnak a munkanélküliségbe, a létbizonytalanságba. Jó lesz, ha ennivalót tudnak venni maguknak. Aki idáig is gazdag volt a seftelésből, az majd tud vállalkozni, mert van miből. De vajon aki idáig is a földet túrta reggeltől estig, vagy a gyárban dolgozott, akinek minden vagyona a munkaereje, az mire számíthat?

Ugye, a kamatadó is csak a Németh-kormánynál volt alkotmányellenes, de amint az MDF került hatalomra, ismét bevezették. Az igaz, hogy a sokat emlegetett 20 milliárdot, amit az úgynevezett pártállam felvett, felemésztették a veszteségek, a támogatások. De támogatták is az óvodásokat, az iskolásokat, az egyetemistákat, és sok üzemet, a mezőgazdaságot. És most talán azok verik legjobban a tamtamot, akik a haszonélvezői voltak.

Vigyázzunk, mert ha idáig Kelettől függtünk, akkor most nem lenne jó, ha hosszú évtizedekre a Nyugattól függnénk.

Nagyon örültem, hogy a Népszava nyilvánosságra hozta a benzinadóról történő szavazást. Legalább látja az olvasó, hogy melyek azok a pártok, amelyek a lakosság érdekeit képviselik, és ezt a legközelebbi választásoknál figyelembe is veszi. Nagy csalódás volt az MSZP szavazása, mert a benzináremelés is a nép további nyomorához vezet. Hiszen a fuvarozó, a termelő ennek kedvezőtlen hatását tovább tudja hárítani a fogyasztóra, de a bérből és fizetésből élők nem tudják továbbhárítani.

Kérem önöket, hogy a nép zsebébe vágó szavazásokról a továbbiakban is tudósítsanak, hadd lássa a nép, ki hogyan képviseli. Engem és a szomszédomat is ez ösztönöz a lap megtartására, és ilyen módon még több előfizetőt nyerhetnek.

Szigligeti Sándor
Parád

Miért a félelem?

Levelemnek — ha rajtam múlna — a következő címet adnám: „Rendőri készültséggel a kormánypolitika végrehajtásáért". Az elmúlt hetekben, hónapokban joggal vetődött fel az igény, hogy minden, a lakosságot súlyosan érintő intézkedést megfelelően magyarázzanak meg, érveljenek az intézkedések szükségességéről, vázolják az áldozatvállalás későbbi eredményeit is.

Most mi az ábra? — kérdezzük pestiesen. Megérkezett az áremelési hullám első része, beindult az optimisták által jelzett 50 százalékos infláció. Magyarázat, előzetes érdekegyeztetések nélkül kezdetét vette az országos gumibot-mutogatás.

Eredmény: a jelenleg már nyomorszinten élők éhen halásra (200 százalékos vízdíjemelés miatt szomjan halásra) ítéltetnek. A nemrég még középrétegnek titulált sereg a nyomorszintre süllyed. E két rétegnek majd csurrancseppen a régi és új gazdagok adójából. Bizonyos, hogy a fent említett tömegek nem fogják eltorlaszolni a hidakat és a fő közlekedési útvonalakat.

Miért hát ez a nagy félelem? A nyomorba taszítottaknak nem marad más fegyvere, mint a polgári engedetlenség. Ez ellen pedig nem véd sem a fokozott járőrözés, sem a gumibot, sem a vízágyú, mert az agyakba nem tudnak behatolni. Persze tudjuk, hogy ez a fegyver csak részleges biztonságot nyújthat, mert tiltakozhatunk, ugyan az óriásira nőtt szolgáltatási költségek, díjak, a nyomorgató helyi adók ellen, de nem lehetünk engedetlenek a gyomrunkkal szemben. Mert enni (akár hajózni) muszáj! De miből? Ez itt a kérdés.

Sz. Béla
Budapest

Söpörjünk a saját portánk előtt

Több ezer ember félti gyermekeit, családtagjait a terrortámadásoktól. Ez az ország mindig csak bajt tud magára hozni? Van a mi országunknak és kormányunknak a saját háza táján is mit söpörni, nem kell máshová mennie.

Ártatlan emberek életét olthatják ki közvetve azzal, ha az orvoscsoport elutazik. Talán ha itthon maradnak, több magyar ember életét menthetik meg, mint ha kiutaznak.

Kérem az újságírókat, segítsenek tenni valamit, hogy ne legyen áldozata saját hazánkban más országok konfliktusának.

Kérem, nevemet és címemet ne közöljék a lapban.

Ne rajtam takarékoskodjanak!

Tudom, hogy az ország millió problémával küzd, nap mint nap drágább az élet, s mivel helyettünk a számlát senki sem egyenlíti ki, kénytelenek vagyunk ezt tudomásul venni. (Más kérdés, hogy a jelenlegi kormánykoalíció tőlünk maximális toleranciát vár, míg korábban pártjaik, sokszor demagóg politikával, szinte uszítottak a — szerintem szakértőbb — Németh-kabinet intézkedései ellen.)

Nem mindegy viszont, hogy érvekkel mennyire vannak alátámasztva az áremelések, a különböző adók, azaz az állampolgár — ha kénytelen-kelletlen is — tud-e azonosulni velük, elfogadja-e azokat.

Engem történetesen az ingatlanadó mélységesen felháborít. Merészeltem ugyanis egy kétszobás lakást venni (tanácsira, öröklésre nem számíthattam), kuporgattam a pénzem, ami pluszmunkát csak lehetett, elvállaltam, így az OTP-kölcsönt is visszafizettem.

Most kiderült, hogy ez luxus nekem, miért nem elégedtem meg egy odúval, vagy mint hajléktalan követelném az önálló lakást (mert ugye a tömegszállást nem fogadnám el).

Mondhatnák persze, örüljek, mert 25 négyzetméterig nem kell adóznom a lakás után. A családosoknál általában ez rendjén is van, mert átlagos alapterületű lakást figyelembe véve többnyire nem fognak adózni. De miért sújtják az egyedülállókat? Egy keresetből kellett lakást venni, kell a rezsit fizetni, ez nem ugyanaz, mint ha megoszlana a költség.

Kezdhetem tehát a már nem létező számlákat újra fizetni adó formájában. Vagy adjam el a lakást, s vegyek kisebbet? (Arról pedig mondjak le, hogy rokont, vendéget vagy bárkit fogadjak?)

Jó lenne szétnézni, hogy hol (is) lehetne spórolni ennek az országnak. Már unalmas nagyon, de se szeri, se száma lassan az államtitkároknak, tárca nélküli minisztereknek, a városi és országos szinten születendő ilyenolyan bizottságoknak, szóval megy a szájtépés, csak éppen előrelépés nincs, közben a milliárdok folynak, mert ugye, ezeket fizetni kell.

Éppen úgy, mint a honatyákat, akik közül — hallom — szép számmal megtartották korábbi állásukat is. Csak az nem fér a fejembe, minek ennek a kis országnak ekkora parlament. Állítom, hogy a fele is elég lenne (összevetve a nyugati parlamentek népességükhöz viszonyított létszámával), s talán akkor kevesebb lenne a személyeskedő locsogás, de több az érdemi munka.

Kocsis Antal
Budapest

Állampolgári köszönet

Felhasználva az önök által biztosított helyet, szeretném saját magam és azt hiszem, hogy a Magyar Köztársaság összes adófizető állampolgára nevében megköszönni magasan kvalifikált kormányunk előrelátó döntését, amely az ország lakosságának szekerét ismét közelebb tolta a teljes elszegényedés szakadékához.

Konkrétan az üzemanyagárak ismételt emeléséről van szó, amely a mondvacsinált kormányszakértők legújabb agyszüleménye, amelyhez az ülőgumóikat növesztő, újságolvasó parlamenti képviselőink szemrebbenés nélkül asszisztáltak, komolyan véve azt a kijelentést, hogy az alacsonyabb benzin- illetve gázolajár csak egy elszigetelt felsőbb réteg javait szolgálja. Sajnos, azt kell tapasztalnom, hogy közgazdászaink vagy hozzá nem értésből, vagy bátorság hiányában nem szembesülnek azzal a ténnyel, hogy ez az áremelés begyűrűzik egész gazdaságunkba. Így lesz 40 forint egy kiló kenyér, és 30 forint egy liter tej és még sorolhatnám. (Tisztelet a kivételnek!)

A fenti árak a megnövekedett szállítási költségek miatt alakulhatnak ki. Úgy látszik, vezetőinkben nem hagyott nyomot az az 1990. októberi három nap, amely taxisblokád néven vonult be a sajtó hasábjain a parlament padsorai közé. Dicséretes lenne, ha kormányunknak legalább egy tagja kinyitná a szemét és a száját, továbbá megpróbálná rádöbbenteni kollégáit arra, hogy a bevezetésre kerülő intézkedéseik, az amúgy is pattanásig feszült lakossági légkörben, életveszélyes láncreakciókat indítanak el.

A taxisok és fuvarozók októberi demonstrációja békés kiscserkészek tábortűz melletti üldögélése volt ahhoz az elégedetlenségi és felháborodási hullámhoz viszonyítva, amely ezek után bekövetkezhet. Itt nemcsak arról a megközelítően 14 000 fővárosi taxiscsaládról van szó, akiknek kenyérkereseti lehetőségét veszik ki a kezéből, hanem azokról az ország összes pontján dolgozó, családjukat eltartó munkásokról, akik a szállításban tevékenykednek. A megnövekedett szállítási költségek és a minimálisra korlátozott szállítóeszközök miatt az ő munkájukat és állásukat is veszély fenyegeti.

Mérlegelőképességüket és előrelátásukat ismételten köszöni egy kissé megkeseredett állampolgár a tízmillióból.

Klemann György
Budapest

Vállalkozunk, vállalkozunk?

A televízióban egy Nyugatról visszatért magyar igen komolyan, igen nagy felelősségtudattal azt nyilatkozta, hogy odakint is vállalkozó volt, és most itthon is vállalkozásával szeretne hozzájárulni a rendszerváltáshoz. Annál is inkább, mert meggyőződött arról, hogy szolgáltatásaira szülőhazájában is igény van. (Ezt nevezem a legnemesebb patriotizmusnak. Kedvem volna csettinteni hozzá.)

Masszázssszalont nyitott. Fiatal hölgyek férfiakat masszálnak ott, ahol a kedves megrendelő kívánja. Sőt, nem is kell kívánni, ez magából a műfajból következik. A szíve által visszahúzott magyar úr elismerte, hogy az árak — 500 forint a belépőért, 5000 forint a szolgáltatásért — magasak, de ezért minőségi kiszolgálást nyújtanak. Ezt is igen komolyan, igen nagy felelősségtudattal mondta.

Szép, szép az igyekezet, de hogy tudják ezt a nyugdíjasok, az átlagbérből élők megfizetni? Hiszen lassan már pornográfiára, horrorra sem telik. Az igazi csalódás azonban számomra akkor jött, amikor egy hölgy azt nyilatkozta, hogy nem csak a pénzért szolgáltat, hanem hivatásból, szakmaszeretetből is. Nem a hivatástudat jelentett csalódást, hanem maga a hölgy. Nem is megyek én hozzá. Inkább játszom itt a piros, hol a pirost.

Fügedi István
Budapest

A második esőkabát

Ki ne ismerné a tehetetlen dühöt, amikor kamasz fiunkat, lányunkat, semmilyen módszerrel sem sikerül rávenni, hogy javítsa ki a fizika kettest, pedig jó eszű; melyikünk ne küzdött volna éveken át makacsul a „ki viszi le a szemetet", vagy a „hányra kell hazajönni, mikor kell lefeküdnie az iskolásnak" problémákkal.

Thomas Gordon, az Egyesült Államokban élő pszichológus könyve, A szülői eredményesség tanulása címmel, most magyarul is megjelent, *F. Várkonyi Zsuzsa* pszichológus értő fordításában. Az úgynevezett Gordon-módszer a világ 26 országában terjedt el, a szülő-gyerek (vagy vezető-beosztott) konfliktusmegoldások vereségmentes módszerére tanít, igen eredményesen. Nem kell hozzá más, mint némi idő, valódi odafigyelés gyerekünkre — ez az úgynevezett *értő figyelem*, amelyből egyre *kevesebb* van a magyar családokban —, és a vitákban erőteljes *én-üzenetet* kell küldenünk a másik félnek. Attól sem kell tartanunk, hogy embernek nézzük saját gyerekünket, netán beosztottunkat; kiderült, ha komolyan és őszintén megmagyarázzuk, nekünk miért rossz érzés, ha a kisgyerek az utca közepén áll le toporzékolni, *jó eredményt* érhetünk el. Mindez természetesen több időbe és energiába kerül, mint egy pofont lekenni, vagy a felmerülő problémákat hatalmi szóval elintézni.

Bár a szerző a módszert elsősorban a szülőknek tanítja, a könyvet — mely rengeteg gyakorlati példán elemzi a módszer megvalósítását, buktatóit — legszívesebben *minden rendű és rangú vezető kezébe nyomnám*, az utcaseprők főnökétől miniszterekig bezárólag.

Persze aggályoskodhat valaki, kérdéses, hogy a mi kis közép- — mások szerint kelet — európai utódállamunkban, a volt szocializmusban, még nem kapitalizmusban bevezethető-e egyáltalán egy ilyen alapjaiban *demokratikus* módszer, mint Gordoné. (Amely egyébként már három magyarországi Gordon oktatói közösségben elsajátítható.) A könyv egyik többször elemzett példája az a nevelési szituáció, amikor az apa egy esős reggelen rá akarja venni 12 éves lányát, vegye fel az esőkabátját. Mint kiderült, a kislány *restelli viselni* a kockás esőkabátot, mert az már nem divat, fél, hogy kigúnyolnák társai. A demokratikusan és vereségmentesen megtalált közös megoldás: a gyerek *kölcsönkéri* a mamája divatos, egyszínű esőkabátját.

Nos, én egy icipicit tartok attól, hogy a legtöbb magyar családban *nincs* második, divatos esőkabát. Főleg nem az agyonhajszolt és az inflációban már szinte teljesen lerongyolódott anyáknál . . .

(török)

NEMES SZŐRMÉT IS A BÁV-TÓL!

Különleges egyedi darabokkal, naponta változó kínálattal várjuk igényes vásárlóinkat a

VI., Király u. 48. (Gólya)
XIII., Szent István krt. 20.
VIII., József krt. 63.
Sugár Üzletközpont
I. em. BÁV-boltjainkban

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

BÁV

ÚJ ALIA TEXTIL INTERNATIONAL ÚJ

Az igényes import textíliák szakáruházának szenzációs ajánlata:

SVÁJCI IGÉNYES KONFEKCIÓ REKLÁMÁRON:

50% engedménnyel: „MÖVE" SZABADIDŐ-ÖLTÖZÉK
„IRIL" HARISNYANADRÁGOK
EXTRA ÁGYNEMŰ

30–40% engedménnyel: – férfiingek
– férfi-, női nadrágok
– pulóverek
– blúzok

ÖN PÉNZT, MI HELYET NYERÜNK AZ ÚJ TAVASZI KOLLEKCIÓ FOGADÁSÁHOZ

Nyitva tartás: hétfő–csütörtök 10–18-ig
péntek 10–20-ig
szombat 9–15-ig

CÍM: Budapest XI., Karolina út 7–9. (BUDA-FLAX KISÁRUHÁZ helyén)

Kiskereskedők figyelem!

Amerikából származó sportruházati készletét nagykereskedelmi kft. felszámolja. Nagy összegű vásárlás esetén fizetési kedvezményt adunk megállapodás szerint.

Ajánlatukat várjuk:

D+M Kft.
1126 Orbán tér 7.
Tel.: 155-3923

Az ÉDOSZ Szövetség FELAJÁNLJA HASZNOSÍTÁSRA a Budapest VI. kerület, Gorkij fasor 44. sz. alatti székházában üzemelő 850 m² bruttó alapterületű 420 fő befogadóképességű **kongresszusi termét** (színházterem), illetve PARTNEREKET KERES a közös működtetéshez. A terem felszerelése variálható, így más célra is használható (pl. bemutatóterem stb.).

Bővebb felvilágosítás a helyszínen vagy a 122-5880 telefonon. Ügyintéző Bereczky Zoltánné.

A királyok bora vár a föltámadásra

Meglehet, hamarosan minden pénzt megadnak Tokaj-Hegyalján a jó *pincemesternek*. Bár a *nemes penész* ingyen dolgozik, ha dolgozik — ötévenként általában csak egyszer tudnak érett aszúszemeket szüretelni —, a jó borhoz a szőlőn kívül óriási *tapasztalatra* és *szaktudásra* is szükség van. Felértékelődik az ember és persze a táj is maga, hiszen a bennfentesek a megmondhatói, hogy más az íze a Kincsem dűlőben érlelt nedűnek, mint amelyik a Mandulás dűlőből származik.

Modell-gazdaságok

Idehaza a vevő azt mondja: mindegy. Nem is nagyon tehet különbséget, ha csak nem *szakértőként* vizsgálja a bort. Az üvegen a címkéről nem olvasható le pontosabb információ. Ma még. Hamarosan azonban — remélhetőleg — olyan palackokkal találkozunk a boltokban, amelyek részletes tájékoztatást adnak arról, hogy a hatezer hektáros terület *melyik* ültetvényén érett a szőlő. Ehhez azonban el kell felejteni a múltat, azt, hogy nem a *minőség* a legfontosabb, hanem a *mennyiség*. Mert a tokaji bort ez tette tönkre. A Szovjetunióban eddig korlátlanul el lehetett adni a portékát, mit sem törődve azzal, hogy a nemzeti kincsként emlegetett nedűből az összes termés alig öt (!) százaléka kelt csak el a sokkal igényesebb nyugati piacokon. Azért sem fizettek annyit, mint amennyit megérdemelne. Ebben részük volt a *hitelrontóknak* is, hiszen ma a világ tizennégy országában árulnak olyan palackokat, amelyeknek címkéjén — jogosulatlanul — olvasható a szó: Tokaj.

A piacváltás kényszere és az érdekek felismerése is szerepet játszott abban, hogy az elmúlt esztendő végén a borgazdasági kombinátnál létrejött egy csapat — külföldi szakemberek részvételével —, amely január végéig *új fejlesztési koncepciót* dolgoz ki. Ebben kiemelt helyet kell kapnia *a minőség- és eredetvédelmi elképzeléseknek, a piackutatás és a reklámtevékenység új formáinak*. S nem utolsósorban azoknak a javaslatoknak, amelyek a vállalat privatizációjára vonatkoznak.

Nyitni kell

Bacsó András vezérigazgató szerint — ő volt korábban az időközben megszüntetett vállalati tanács elnöke — mindenképpen szükség van a külföldi tőkére. Számos nagy világcég érdeklődik Tokaj iránt, ám közülük csak az pályázhat eséllyel, amely elfogadja, hogy a megalakítandó több részvénytársaság egyikében kisebbségben lesz. Amit ezért cserébe kapnak, nem kevés: *a történelmi borvidék* egy részén *modellgazdaságokat* hozhatnak létre, megkeresve azokat a művelési módokat, amelyekkel a legjobb minőségű termés szüretelhető a tőkékről. A tervek szerint egy-egy ilyen központhoz csatlakoznának a gazdák — akik saját pénzüket szintén kockáztatnák az rt.-kben —, valamint néhány feldolgozóüzem is. A részvények többsége egy állami tulajdonú vagyonkezelő központ kezében lenne, ezzel biztosítva továbbra is a termelés és forgalmazás magyar ellenőrzését.

Már folyik a vagyon felértékelése. Megkezdődött a lehetőségek számbavétele is. A borgazdaság vezetői sorra járják a hegyaljai településeken élő *gazdákat*. Támogatókat keresnek, s a hírek szerint találnak is szép számmal. Olyanokat, akik vállalják a versenyt, tudva azt, hogy *bukni is lehet*. Mindent a piac dönt majd el, s ez meghatározhatja az egymással versengő részvénytársaságok jövőjét. Erre épülne Tokajban és környékén minden — vallja a vezérigazgató meggyőződéssel.

Nyitni szeretnének. Partnereket várnak, akik segítenének a szakmai *turizmus* fellendítésében. Egyedülálló pincerendszereik, fahordós érlelési eljárásuk bizonyára sok hozzáértőt vonz, ha híre megy a világban. Várják a laikusokat is, akik csak a kirándulást akarják összekötni a különleges élménnyel. Ha a tervekből valóság lesz, az odalátogatók a *borúton* kocsizhatnak végig, szakértő tájékoztatás segítségével ismerkedve meg a történelmi emlékek szerint 1574-től ismert vidékkel.

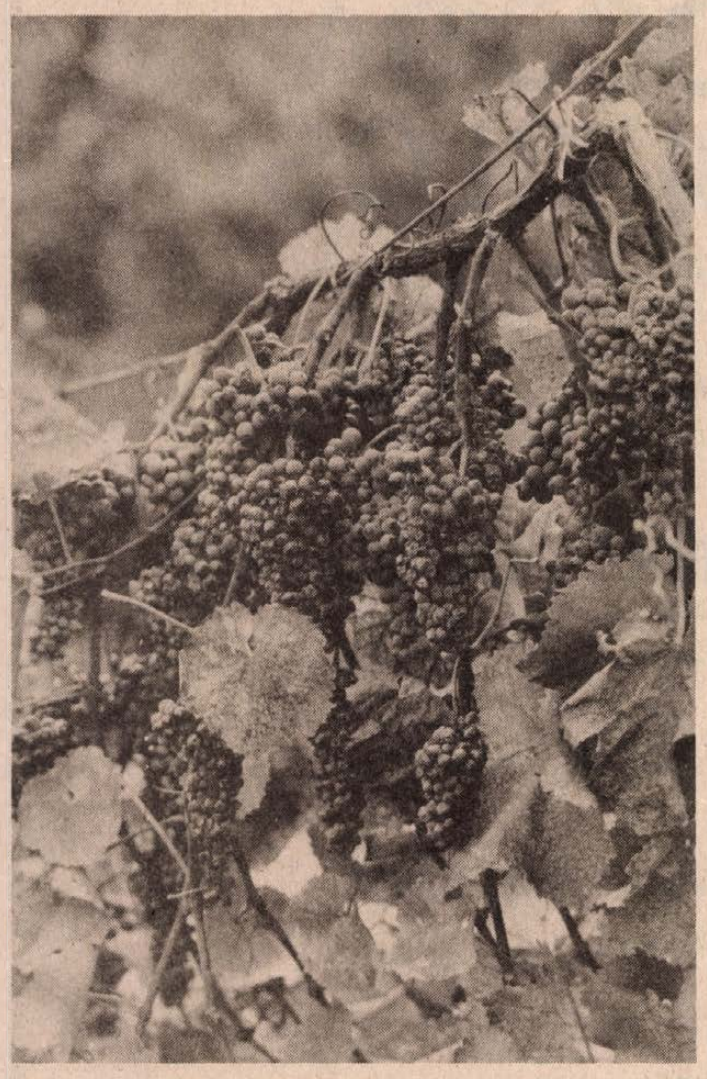

Régi dicsőség

A vállalat alapítója, a földművelésügyi tárca, arra adott felhatalmazást a vezérigazgatónak, hogy egy éven belül fejezze be a *cég privatizálását*. Kemény feladat. Bacsó András szerint ma még minden elképzelhető. Az ajtó mindenki előtt nyitva áll, akinek valamilyen elgondolása van. Szó lehet például arról is, hogy a gazdák *szövetkezetekbe tömörülve* kapcsolódjanak a részvénytársaságokhoz. Tervezik, hogy létrehoznak egy *alapítványt* a kistermelés támogatására. Bár még nem döntöttek, de szinte bizonyos, hogy nagyobb önállóságot kap a *kutatóintézet*. S még sorolhatnánk tovább azokat a ma még a megmérettetés előtt álló elképzeléseket, amelyek mind egy célt szolgálnak: *feltámasztani a tokaji bor hírét*.

A följegyzések szerint, amikor XIV. Lajos, a Napkirály belekortyolt a kehelybe, így szólt: „Vinum regnum, rex vinorum", azaz, „A királyok bora, a borok királya". E dicséret a tokaji bort illette hajdanán. Hegyalján most azon fáradoznak, hogy a királyok bora ismét nagy karriert fusson be a világban, a közepes minőségű — és árú — nedűk sorából a legmagasabbra törve.

Hogy sikerül-e — még az idén eldől.

Furucz Zoltán

Áprilisig nem várható gyógyszeráremelés

Beszélgetés dr. Botos József államtitkárral

Nehéz helyzetben van a társadalombiztosítás. Nemhogy önkormányzata, de jóváhagyott költségvetése sincs. Annál több (fizetési) kötelezettsége, amelyek teljesítése a valóban horribilis járadékból sem könnyű. Viszont időszerű, mert a naptár – függetlenül a parlamenti viták állásától – már '91-et ír.

Hogyan néznek elébe a soron következő ülésszaknak és az esztendőnek, erről beszélgettünk *dr. Botos József* államtitkárral, az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság vezetőjével.

A legnagyobb közérdeklődésre számot tartó kérdés bizonyára a nyugdíjemelés lesz.

— Én inkább karbantartásnak nevezném. A biztosítási szemléletet jobban kifejező társadalombiztosítási javaslat lényege olyan automatizmus, amely az idén két lépcsőben átlag 23 százalékkal, a nominálbért követően, a *szolgálati időnek* megfelelően differenciál. A Népjóléti Minisztérium modellje *szociális* jellegű. Célja az alacsony nyugdíjak emelése, de csak bizonyos *összeghatárig*. És van egy harmadik, az előbbi kettőt ötvöző változat. A rendelkezésre álló *összeg azonos*, másság csupán a megoszlásban van. Az Országgyűlés fog dönteni. A vita tétje, hogy ez a döntés *kedvez-e* majd valamelyest a biztosítás, *a munkával szerzett jogok érvényesülésének*, vagy kénytelen-kelletlen megreked az égető szociális szempontoknál.

Lesz-e előrelépés az alapok (nyugdíj, egészségügy) szétválasztásában?

— *Remélem*, lesz. Ha ebben nem születik állásfoglalás, jövőre sem fogjuk tudni, mennyi pénzünk van nyugdíj-, mennyi egészségbiztosításra. Már a tavalyi arányokat is összezavarta a családi pótlék és az egészségügy működési költségeinek emlékezetes *forráscseréje*, ami erre az évre is érvényes. Vagyis mi finanszírozzuk az egészségügy működését. De megmondhatom: *nem fogok sírni*, ha a parlament elveszi tőlünk. Az egészségügy rendkívül dinamikusan emelkedő költségei olyannyira felemésztik a szufficitet, hogy *már az idén hiánnyal számolunk*. Ami sajnos nehezíti a reformot is. Nem beszélve arról, hogy a minisztériumi koncepció szerint *alanyi jogon* járó egészségügyi ellátás árát a költségvetésnek kell szolgáltatnia, ami persze a *járulék csökkentését* és a tb-kötelezettségek más irányú bővítését — például *munkanélküli-segély* — vonná maga után.

Ez aligha napjaink problémája. Annál inkább az a fenyegető gyógyszeráremelés.

— Gyógyszer és gyógyászati segédeszköz áremelés. A tavalyi áremelést a tb *lenyelte*, az idei 30 százalékos, mintegy 12 milliárd forint összegűvel már *képtelenek vagyunk megbirkózni*. Egyszerű példával érzékeltetve az arányokat: egy adott 11 forintos árból 10 forintot fizet a tb, 1 forintot a beteg. Ez az ár az emelés hatására 15 forint lesz, amiből 13 a tb és 2 forint a beteg kiadása. Vagyis mi viseljük a többletterhek háromnegyedét.

Mikortól érvényes és milyen kasszából?

— *Április előtt nem*. Harminc százalékot vállalunk a befolyó járuléknövekedésből. A többit — ha lenne egységes egészségügyi alap — onnan elvehetnénk. De sajnos ilyen nincs, a nyugdíjalapból sem fizethetjük . . .

Marad a ráolvasás?

— Nem egészen. Számítok az *orvosok megértésére*. Meggyőződésem, hogy olyan *pazarlás* folyik, ami nem használ, hanem árt az egészségnek. Orvosi szakvélemények szerint a kórházi betegek 3—3,5 százaléka *gyógyszertúlszedés* miatt szorul kezelésre. Az olykor szinte gépiessé vált receptírás helyett érdemes lenne *többet foglalkozni* a beteggel. Meghallgatni panaszait, tüzetesen megvizsgálni, abban a tudatban, hogy az ilyen orvos maga is gyógyszer. A felesleges gyógyszerkiadás megtakarításából más, valóban fontos gyógyítási célokra jutna pénz. Erről személyesen is szeretnék beszélgetni orvosokkal, *kapcsolatot* alakítottam ki a nagyon fontos alapellátásban dolgozókkal.

Forrásnak ez sem rossz. De mi lesz a tb kintlevőségeivel? Eredménnyel járt-e az adósok első nyilvánosságra hozatala?

— A tavaly őszi 17 milliárdból 2,4 milliárd jött be. November végére azonban 21 milliárdra *nőtt az adósság*. Ebben az aszálykárt szenvedett tsz-ekkel kötött halasztási szerződés konzekvenciái is benne foglaltatnak. Valamint a 4 százalékos *büntető kamat*, ami évi tízmilliárdos hozamával tulajdonképpen *kiváló befektetés*.

Ha behajtható.

— Könyörtelenül behajtjuk. Késedelem esetén életbe lép a teljes adósság kifizetése, illetve *gyorsított csődeljárás*. Ehhez kérek majd az Országgyűléstől felhatalmazást. És január közepén *újabb adóslistát* teszünk közzé.

Utoljára hagytam a legnehezebb kérdést. Mikor beszélhetünk majd valóságos biztosításról?

— Én elkötelezettje vagyok annak, hogy a tb a szociális elosztás felől mind jobban *közeledjen* a biztosításon alapuló szolgáltatásokhoz. A koncepció kidolgozása folyik, széles körű megvitatását februárra tervezzük. Az egészségbiztosítást illetően nyugat-európai rendszereket tanulmányozunk.

Célszerű lenne ezt a folyamatot meggyorsítani, mert rendre alakulnak a magánbiztosítók, amelyek kontraszelekciót idéznek elő, magukhoz szippantják az orvosokat, ugyanakkor áraik miatt a lakosság zöme szolgáltatásaikat képtelen igénybe venni.

— Ehhez nélkülözhetetlen *a teljesítményfinanszírozás*, amit szerintem — de ezen vita folyik — *csak egyszerre* lehet bevezetni. És ennek kidolgozása a szakma, az *orvosok kötelessége*.

1992-re várható ez?

— Azt hiszem, csak a *kezdeti lépések*.

Társadalombiztosításunk tehát nagyon nehezen képes megszabadulni a rossz beidegzettség és helytelen konstrukció béklyóitól. Hátráltató tényező, hogy keservesen jön össze a hatalmas, 450 milliárd forintot meghaladó költségvetés, a tb-alap gondozására hivatott önkormányzat, amely a gazda felelősségével szorgalmazná az üdvözítő átalakulást.

Lukács Mária

FEGYVERKEZIK A DIGÉP

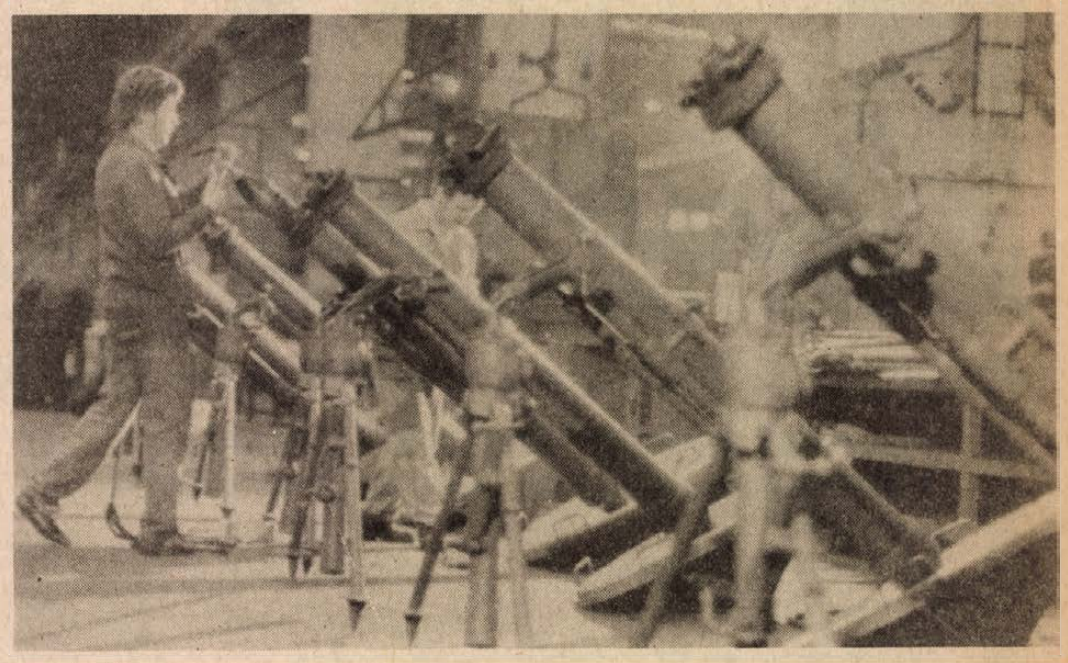

A Varsói Szerződés keretében a Digép szakosodott annak idején a különféle tüzérségi fegyverek, lövegek és aknavetők gyártására. Termelésük 1990 végére a negyedére csökkent az ismert fizetési, illetve ellentételezési nehézségek miatt, ám 1991-ben ismét nyereségessé válhat a fegyvergyártás, mert a gyár újabb megrendelésekre számít. Az aknavető még mindig keresett cikk

MTI Fotó — Kozma István felvétele

Állás

Németországi munkára csőszigetelőket keresünk. Részletes szakmai önéletrajzzal, címmel, jelentkezés: — »Nyelvtudás előny — 126246« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

A Szlovák Gimnázium felvételt hirdet iskolatitkári állás betöltésére. Olyan gépírni tudó munkaerő jelentkezését várjuk, aki számítógép kezelésében jártas (vagy hajlandó azt megtanulni), és bérszámfejtési gyakorlattal rendelkezik. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet személyesen a Bp. VIII. ker., Mező Imre út 73. sz. alatt az igazgatónál, vagy a gazdasági igazgatóhelyettesnél, illetve telefonon a 113-8257 hívószámon. Az alkalmazásnál előnyben részesül az, aki szlovák nyelvtudással rendelkezik.

Budai Gyermekkórház-Rendelőintézet azonnali felvételre keres melegétel szállításhoz, segédmunkást. Jelentkezés: Varga Dudás Tamásnénál, Bp. II., Borbolya u. 2.

Kárpitos szakcsoport felvételre keres kárpitos műhelyvezetőt, szakmunkásokat, szabászokat, és segédmunkásokat. Jelentkezés hétfőtől csütörtökig, reggel 8—15 óra között. Cím: Bp. XV., Hevesi Gyula út 17.

Könnyűipari Gépgyártó Vállalat gazdasági és igazgatási osztálya tárgyalóképes ügyintézőt keres. Jelentkezés: 141-4794, vagy 153-4855 telefonszámon.

A Gáz- és Olajszállító Vállalat 31. Sz. Kápolnásnyéki Üzeme felvételre keres szakmunkást, szivattyú-állomására 1 fő olajmérnököt angol nyelvtudással. Érdeklődni: Százhalombatta. Tel.: 26-52718. Tel.: 22-68130.

A Kemikál Budapesti Fedőlemezgyára felvételre keres lakatos, csőszerelő, fémforgácsoló szakmunkásokat. Érdeklődni lehet: Bp. XX. ker., Helsinki út 63., vagy a 127-9643 sz. telefonon.

Szlovák Kollégium felvételt hirdet 2 műszakos konyhalány munkakörbe. Jelentkezés: 1089 Bp. Mező Imre út 73., Sárvári Jánosné élelmezésvezetőnél. Tel.: 114-3424.

Szobafestő-tapétázó szakmunkásokat felveszek. Bp. III., Bogár I. u. 6. VIII. 42., csak este.

Olasz—magyar textil kft. felvételre keres szövőnőt, kötőzőnőt. Jelentkezés személyesen, az alábbi címen: Cantoni Kőbányai Textil Kft., Bp. X. ker., Gyömrői út 90. személyügyi iroda.

Az Aqua Kiadó és Nyomda Leányvállalat (Bp. VII. ker., Kazinczy u. 3/b.), sürgős belépéssel keres legalább középfokú szakmai végzettséggel, valamint vezetői gyakorlattal rendelkező ofszet géptermi művezetőt, valamint rutinos ofszet gépmestert. Egy műszakos beosztás, fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés személyesen, Lőrinczi Pál nyomdavezetőnél, munkanapokon 7—15 óra között.

Könnyűipari Gépgyártó Vállalat gazdasági és igazgatási osztálya tárgyalóképes ügyintézőt keres. Jelentkezés: 141-4794, vagy 153-4855 telefonszámon.

Adás vétel

Hagyatékot, régi bútorokat, festményeket, órákat, babákat, csillárokat, porcelán- és bronzszobrokat, kézimunkát veszek. 121-2482, Diósyné.

Schiller bélyegszaküzlet magas áron vásárol bélyeggyűjteményeket, régi képeslapokat. VI., Bajcsy-Zsilinszky 29. 111-2197.

Használtcikk Kisszövetkezet VIII., Teleki tér 7. sz. boltja készpénzért vásárol, árusít (OTP-re is), modern, antik, stíl szekrénysorokat, konyhákat, garnitúrákat (hibásat is), teljes hagyatékot. 177-4473, 113-4311.

Bútor

Mindenkinél magasabb áron vásárolok szekrénysorokat, régiséget, hagyatékot, fekhelyeket. 177-5340.

Bizalommal hívjon, ha feleslegessé vált ingóságait legmagasabb készpénzáron kívánja értékesíteni. Hagyatékot, lakásfelosztást, bútort, festményt, — dísztárgyat, régiséget, azonnali szállítással, lomtalanítással vásárolunk. 142-8767.

Megbízható kereskedő vásárol hagyatékot — lakberendezési és dísztárgyakat. 142-6212.

Szekrénysort, garnitúrát, antikot, hagyatékot, csillárt korrekt áron veszek. 180-6811.

Magas áron értékesítheti megbízható kereskedőnél hagyatékát, lakberendezési és dísztárgyait. 121-6919.

Hívjon! Vásárolok szekrénysorokat, garnitúrákat, konyhabútort, antik bútort, órát, csillárt, festményt, porcelánt, hagyatékot, lomtalanítással. 117-9236.

Hagyatékot, bútorokat, festményeket, csillárokat, órákat, dísztárgyakat, szőnyegeket, könyveket, ruhaneműket vásárolok lomtalanítással: 163-0042.

Veszek antik stílbútort (hibásat is), dísztárgyat, álló- és faliórát, csillárt, ezüsttárgyat, teljes hagyatékot, ½ órán belül ott vagyok. 121-2756.

Készpénzért lomtalanítással, azonnali szállítással vásárolok modern és stílbútorokat, teljes hagyatékot, festményeket, szőnyeget, dísztárgyakat, álló és faliórát, kárpitozott garnitúrákat, régiséget, antik és tonettbútorokat. 163-1101.

Használtcikk Kisszövetkezet bútorboltja készpénzért megvásárolja modern, stíl- és antik bútorát, hagyatékát, ingóságait. Tel.: 127-1484, telefonügyelet 135-7989.

Szekrénysorokat, fekhelyeket, régi bútort, csillárt, hagyatékot veszünk. T.: 149-0109.

Ingatlan

Hévízen 4 lakásos társasházban 60 nm alapterületű, 3 szintes, — gázfűtéses lakás eladó. Érdeklődni: Belovári Sándorné, Hévíz, — Árpád u. 10/3.

Nyugdíjasok figyelem! Évente az infláció értékével növelt nyugdíját megduplázom, a tulajdonos élete végéig fizetem értékes lakásért vagy házért. Budapest és környéke előnyben. »Fizetőképes 084966« jeligére a kiadóba.

Eladó főútvonal mellett, központban, 2 szoba, konyha, étkező, fürdőszoba, éléskamrás lakás. 100 n.-öles telken. — Irányár: 1 600 000 Ft. Csak Lada típusú kocsit beszámítok, 1—2 év között. Torkos Sándor, Bp. XVIII., Napló u. 54/a.

Sürgősen eladó 2 szoba összkomfortos, félkész nagy melléképülettel. Dunára néző, 170 n.-öl telekkel, áron alul. Beczák Kálmánné, Szob, Jókai u. 3.

Albérlet

Újpalotán külön bejáratú szoba fürdőszobás konyhahasználattal, azonnal kiadó. Egy, vagy két személy részére. Cím: Bp. XV., Erdőkerülő u. 35. X. 31.

Lakás

Idős nyugdíjast életjáradékkal támogatnánk, cserébe Budapesten elidegenítésre kijelölt állami ház, lakás, vagy lakástulajdon örökösödési jogáért. Tel.: 175-9199, szombat-vasárnap egész nap, hétköznap 19 óra után.

OTTHON BIZTOSÍTÁS

Elcserélném budai, 64 négyzetméteres öröklakásomat másfél szobás, telefonos, budai, zöldövezeti öröklakásra. — Telefon: 168-4443.

Házasság

Nem jó egyedül. Társat keresek, 70—75 éves, egyedül élő férfit, aki szeretetre és nyugodt otthonra vágyik. »Virágos kert 1423031« jeligére a kiadóba.

60 éves, 168 cm magas, 70 kg, csinosnak mondott, fiatalos, nem dohányzó, rendes otthont szerető asszony vagyok. Házasság céljából megismerkednék egy olyan józan életű, becsületes férfival, akinek egy kedves asszony hiányzik az életéből. »Orgona — 1423048« jeligére a kiadóba.

Jó mozgású, 80-as, nyugdíjas, nem dohányzó, gyermektelen özvegy, lakással és rendezett anyagiakkal, házias élettársat vagy feleséget keres. »Közösönös megbecsülés — 1423079« jeligére a kiadóba.

63 éves, 164/74, fiatalos, barkácsolni, kertészkedni szerető 9000 Ft nyugdíj mellett még dolgozó férfi, várja otthonába élettársát, egy szeretetre vágyó és adni tudó, vidám természetű, 55—59 éves, 155—160 cm magas, fekete vagy barna hajú karcsú, arányos testalkatú hölgy személyében. »Tavasz 126247« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

50 éves, 165 cm magas, elvált férfi, olyan 40—50 éves hölgy ismeretségét keresi, aki hajlandó lenne élettársi vagy házastársi kapcsolatot létesíteni. Lakás van. Lehet vidéki is. Lehetőleg arcképes leveleket várok. »Szép tavasz 1423080« jeligére a kiadóba.

Oktatás

Középiskolai tanárnő kémia—fizika korrepetálást vállal a XI. kerületben. Tel.: 186-6726.

Jármű

Cégünk eladja Ikarus 255-70 típusú, 41 személyes autóbuszát, 2 db beépített 120 l-es hűtőszekrénnyel. Érdeklődni lehet: Minó Kft., Bp. VIII., Korányi S. u. 3/b. alatt Jankó Ferenc szállításvezetőnél. — Tel.: 134-2530.

Garázsban tartott NK frsz.-ú Opel Kadett 1,3 megkímélt állapotban eladó. Érdeklődni: XX. ker., Valéria u. 36. 17—20 óráig.

CASCO

Bogár Volkswagen — 1330, most vizsgázott, garanciával eladó. 160-3652.

Szolgáltatás

3 éves garanciával — parkettázást, csiszolást, PVC-, szőnyegpadló-ragasztást vállalok, 187-2917.

MAGÁNJOGI LAJOSKÖR VAGYONBIZTOSÍTÁSA

Fürdőkádfelújítás! Régi lekopott fürdőkádak felújítását a helyszínen, garanciával. 133-0286.

Parkettázás, szalagparkettázás, anyaggal is. Csiszolás, lakkozás. Tel.: 177-2037, Beregszászi.

Kisiparos vállal komplett víz-, gáz-, fűtésszerelést, közületeknek is. Tel.: 06-60-13-329 (budapesti szám).

Duguláselhárítás és csatornatisztítás magánszemélyeknek, szállodáknak, vállalatoknak, szombat, vasárnap is! Tel.: 276-3902.

Kőműves kisiparos mester mindennemű munkát vállal. Tel.: 06-26-45632, hétvégén egész nap, hétköznap 16 órától.

Vízvezeték-szerelő kisiparos szakmába vágó munkát vállal azonnal, garanciával. Tel.: 183-7403.

Duguláselhárítás legkorszerűbb gépekkel, falbontás nélkül, garanciával. Még ma! 156-4065.

Duguláselhárítás, csatornatisztítás garanciával, azonnal. — Tel.: 177-7668.

Költöztetés, csomagolás, zongora- és nehézgépszállítás, hét végén is! Tel.: 137-3882.

Duguláselhárítás, falbontás nélkül. Még ma! 169-2577, 160-4982.

Vízvezeték-szerelés garanciával, közületeknek is. 180-0329.

Fűtsön olcsóbban! — Cserépkályha elektromos fűtés átalakítása, 6 kW-ról 2 kW-ra. — Nagyobb hőhatást és egyharmad fűtésszámlát garantálok. Érdeklődni: Ertl Tibor, — 1193 Irányi D. 1. V/20. Tel.: 127-1318.

KÖLTÖZTET »» zongora, pianínó «« 1585-284

Redőny, reluxa, gmk.-tól, garanciával, olcsón! Tel.: 114-6691.

Duguláselhárítás bontás nélkül, azonnal, garanciával, szombaton is. 177-9763.

Csempézést, hidegpadló-burkolást, belső kőművesmunkát igényesnek azonnalra. 186-3060, 169-9619.

Duguláselhárítás, lefolyótisztítás, szakszerűen, gyorsan, közületeknek is. Tel.: 184-0903.

Tapétázó, szobafestő, mázoló kisiparos minőségi munkát, 3 év garanciával vállal, lakosságnak és közületeknek. Tel.: 142-62-12.

Duguláselhárítás garanciával még ma! Legkorszerűbb gépekkel, falbontás nélkül. 114-6475.

Vegyes

Törzskönyvezett puli kiskutyák eladók. Érdeklődni: 111-6342.

Gödöllőn 400 n.-öl, kertészkedésre alkalmas terület és 200 n.-öl szőlő művelésre kiadó. Botos Gyula, 2360 Gyál, Toldi u. 11.

Törzskönyvezett fehér középuszkár kölykök eladók. Tel.: 131-1742 Cser László, 1183 Bp. XVIII., Thököly út 72.

Költségvetés készítése, OTP hiteligényléshez, számlázás, áfa lakáskorszerűsítéshez, rekonstrukcióhoz, 121-0580.

KÖZLEMÉNYEK

1991. január 8-án elveszett az alábbi feliratú bélyegző: „94. sz. Idegennyelvű könyvesbolt V., Petőfi Sándor u. 2. Tel.: 1183-136." A bélyegző használata érvénytelen!

Az Orient V. Rt. Igazgatósága 3 évi meghatározott időtartamra haszonbérleti szerződésbe adja az alábbi üzleteket. **851. sz. Kalász eszpresszó** (bisztró profilban működtetve Bp. VIII., Kulich Gy. tér 19. Alapterülete: 138 nm. **887. sz. Őszi borozó** (bisztróként, vagy bármilyen kereskedelmi célra) Budapest, VIII., Nagyfuvaros u. 27. Alapterülete: 189 nm. Érdeklődni lehet az Orient VRT. vállalkozási osztályán. Tel.: 121-2480. A pályázatokat 1991. január 20-án 16.00 óráig lehet az Orient Rt. Titkárságára benyújtani. Budapest, VIII., Nagydiófa u. 8. Versenytárgyalásra 1991. január 25-én, de. 9.00 órakor kerül sor a központ I. emeleti tanácstermében. A versenytárgyalások kezdete előtt a pályázóknak 20 000 Ft bánatpénzt kell az Rt. pénztárában letétbe helyezni, melyet a tárgyalás végén — a pályázat nyertesét kivéve — visszafizetünk. Orient Vendéglátó Rt.

Várjuk a Motolla Kézműves Stúdió tanfolyamaira! Kosárfonás, szövés, nemezelés, ékszerkészítés, bőrműveség, bábkészítés. Jelentkezés az Almássy téri Szabadidőközpontban január 14—21-ig, hétköznap 16—18 óráig. Cím: Bp. VII., Almássy tér 6. Tel.: 142-1567, 142-4144, 142-9711.

A következő szövegű bélyegző elveszett, Használata 1991. I. 8-tól érvénytelen. E. W. T. R. Eurotours International 1067 Budapest, Lenin körút 73. Tel.: 124-602, tx.: 22-3564. Adószám: 10243444-201 mkb 203-11632 1.

Pihenni szeretne? Télen is várják önt a Napfény Travel (Ipari Szövetkezetek Üdülési és Szolgáltatási Irodája) üdülői. Napi 650—1500 Ft/főig kínálunk szállást teljes ellátással, 2 ágyas, fürdőszobás szobákban. **Érdeklődni:** Hajdúszoboszló. Tel.: 52/62642, Mátraháza. Tel.: 37/74095.

Ciprus csak forintért! Heti turnusokban, 27 990 Ft. Fakultatív program: hajóút Izraelbe. Hermes-kuoni Bp. V., Báthori u. 19. Tel.: 111-5893, 131-8965.

SÍÚDÜLÉSEK AZ UNIONTOURSSZAL. TÁTRALOMNIC. Időpontok: februártól—márciusig 4—5 napos turnusokban. Utazás: egyénileg. Részvételi díj: 4990 Ft/5 nap, 3790 Ft/4 nap. **CHOPOK.** Időpontok: februártól—márciusig 4—5 napos turnusokban. Utazás: egyénileg. Részvételi díj: 4990 Ft/5 nap, 3790 Ft/4 nap. Jelentkezés: Union-tours, Rákóczi út 54. Tel.: 1227-424, 1224-810/213 mell. **ZDIAR.** Időpontok: februártól—márciusig 4—5 napos turnusokban. Utazás: egyénileg. Részvételi díj: 3950 Ft/5 nap, 2890 Ft/4 nap. **DONOVALY. 1 napos síelés!** Időpontok: jan. 26., 27/1 nap, febr. 2-től március végéig minden hétvégén/1 nap. Utazás: autóbusszal. Részvételi díj: 450 Ft/fő. Jelentkezés: Uniontours, Rákóczi út 54. Tel.: 1227-424.

Elveszett a START Rehabilitációs Vállalat alábbi lenyomatú bélyegzője: „START" Rehabilitációs Vállalat Nyíregyháza, Körte u. 19. MHB Rt. 441-86018. Adószám: 10208618-2-15 3. Használata 1990. december 21-től érvénytelen.

1991-ben is utazzon az Expressszel! Bécs — 1 nap autóbusszal, jan. 25-én, 490 Ft + 20 ATS. **München** 3 nap autóbusszal (1—1 éjszaka a buszon), jan. 24—26. között, 1300 Ft + 7 DM. **Donovaly** — 1 nap autóbusszal, jan. 26-án és febr. 2-án. Részv. díj: 490 Ft. **Kőszeg—St. Corona — autóbusszal,** febr. 2—3. között. Elhelyezés Kőszegen a Hotel Park 2—3 ágyas szobáiban, vacsorával. Városnézés Kőszegen, 2 nap kirándulás Ausztriába. Részv. díj: 1170—1270 Ft + 20 ATS/fő. **Karnevál Velencében** — autóbusszal, febr. 8—10. között. (1—1 éjszaka a buszon), 1300 Ft + 8 DM. Jelentkezés: **Express** Utazási Iroda, **Szervezési Csoport** Bp. V., Vármegye u. 17. Tel.: 117-8600/22, 34.

Miért ne olcsóbban? **Studium.** Nyelvtanfolyamok **angol, német, spanyol, olasz, francia** nyelvekből. Pest és Buda centrumában. 13 hetes (52 órás) szemeszter 4200—5000 Ft. Plusz 1 fő 10% kedvezménnyel! Beir.: jan. 9—23., du. 4—6. (szerdánként 10-től is!), VIII., Szentkirályi 7. Tel.: 155-8155. Órák hétköznap, munkaidő után és szombaton délelőtt!

Tanuljon meg szóba állni a világgal! Ha már ezt megtanulta, próbálja jobban megérteni! Az Arany János Nyelviskola 1991. január 21-től indítja következő kurzusait a **Fáklya Klubban,** és kerületi nyelviskoláiban. 15 hét alatt 120, vagy 140 órában végezheti el egy-egy nyelvi szint anyagát! **Változatlan áron kínáljuk kurzusainkat, kezdőtől a nyelvvizsga-előkészítőig! Angol, német, francia, olasz, spanyol, portugál, svéd és magyar tanfolyamainkra a beiratkozás és szintfelmérés 1991. január 9-től, hétköznapokon 16—19 óráig a Fáklya Klubban, Budapest VI., Csengery u. 68.** Telefon: 132-4580, 111-8870.

Vitorláshajó-, motorcsónakvezetői, belvízi, tengeri, repülőgép-vezetői tanfolyamot indítunk, február 9-én, és kis csoportban egész évben. Jelentkezés: **Colombus SE,** telefon: 186-7438.

Utazzon az Eurotoursszal, forintért, költőpénzzel. Isztambul 7500 és 8200 Ft, Athén 10 200 Ft, az árak 50 DM költőpénzt is tartalmaznak. Bécs 600 Ft (HUMA, centrum, SCS). Eurotours, 15-31-751, 11-18-813.

Megjelent a Deutsch Praktisch, a praktikus német nyelvkönyv! Egy kötetben három kap: 1. Kezdő nyelvkönyv; 2. Szótár; 3. Társalgási zsebkönyv. Kezdőknek és külföldre utazóknak! Közel 400 o., ára 250 Ft. Keresse a terjesztőknél; vagy megrendelhető utánvéttel: Panoráma Nyelvstúdió, Debrecen, Jerikó u. 15., 4032.

Osztrák színvonalon — magyar árakon — forintért — költőpénzzel. Görög, olasz, spanyol tengerparti nyaralások, már 300 Ft fő/nap ártól. Február 15-ig történő befizetéseknél 10% kedvezmény. Luxusautóbusz-járatok. Eurotours, 111-88-13, 11-14-639.

Árengedményes vásár Bécsben. Időpontok: január 25., 31. február 1., 2. Utazás: autóbusszal. Részvételi díj: 500 Ft/fő. Jelentkezés: Union-tours, Rákóczi út 54. Telefon: 1227-424, 1224-810/213 mell.

GÉPKOCSIBA TÖLTENI TILOS!

Tájékoztatjuk Tisztelt Vásárlóinkat, hogy a háztartási tüzelőolaj 1991. január 1-jétől piros színű égésjavító adalékanyaggal kerül árusításra, mely az égési tulajdonságot javítja, de a dízelmotort károsítja.
Ezért a HTO-oszlopon kimért tüzelőolaj

CSAK TÜZELÉSI CÉLRA HASZNÁLHATÓ!

Az ORIENT VENDÉGLÁTÓ RT. 3 éves időtartamra haszonbérletbe adja a Budapest VII., Király utca 63. szám alatti „PIGALLE" BÁRT

Az üzlet alapterülete 312 m². Befogadóképessége: 100 fő.
A haszonbérleti díj évi: 4 millió Ft + 25% áfa.

A fentieken kívül a haszonbérlőt terhelik az üzemeltetési költségek.
A haszonbérletre vonatkozó pályázatokat **1991. január 20-ig** kell benyújtani az ORIENT VENDÉGLÁTÓ RT. TITKÁRSÁGÁN.

A versenytárgyalást 1991. január 25-én 9 órakor tartjuk a Budapest VII., Nagydiófa u. 8.
I. emeleti tanácstermében.

A versenytárgyaláson részt venni szándékozóknak 20 000 Ft bánatpénzt kell a versenytárgyalás előtt a házipénztárba befizetni, melyet – az üzletet elnyert pályázó kivételével – a tárgyalást követően visszafizetünk.

Az üzletet elnyert pályázónak a szerződés aláírása előtt a költségekkel növelt 2 havi haszonbérleti díjat + áfát-t kaucióként letétbe kell helyezni.

A részletes információt a 121-2480 telefonszámon adjuk meg az érdeklődőknek.

A Fővárosi Bíróság pályázatot hirdet a gazdasági hivatalnál

OSZTÁLYVEZETŐ-HELYETTESI

munkakör betöltésére

Pályázati feltétel: – közgazdasági egyetemi végzettség,
– államigazgatási-számviteli jártasság,
– kezdeményezőkészség a gazdálkodás új módszereit illetően.

Bérezés az 1990. LXXXVIII tv. szerint.

Részletes szakmai életrajzzal ellátott pályázatokat 1991. évi január hó 31-ig a Fővárosi Bíróság (Bp. V., Markó u. 27.) személyzeti osztályára lehet benyújtani.

Sport

Kiküldött munkatársunk, Buzgó József jelenti Perthből

Elődöntőben a vízilabdázók!

Méghogy a hosszútávfutó magányossága? Kacagnom kell... Futottam én már életemben egy-két maratonit, de az kutyafüle a hosszútávúszó szenvedéseihez képest. Még belegondolni is szörnyű, 25 kilométert úszni egy medúzáktól hemzsegő folyóban. Egész egyszerűen ez már több mint mazochizmus. Perthben a világbajnokság keretében a Swan folyó adott „otthont" azoknak a furcsa szerzeteknek, akiket hosszútávúszónak hívnak. Ez volt az első hivatalos világbajnokság, amit részükre szerveztek, és bármiről is legyen szó, ha az az első, min dig nagyon érdekes. Na ilyen volt most, csütörtök reggel is... Az élet a legnagyobb rendező. Ezúttal ugyanis a tollforgató nemcsak hogy tudósított erről az eseményről, hanem tevékeny részese is volt. Lázár Rität kísérte el útján, azon a 25 kilométeres gyötrelmen.

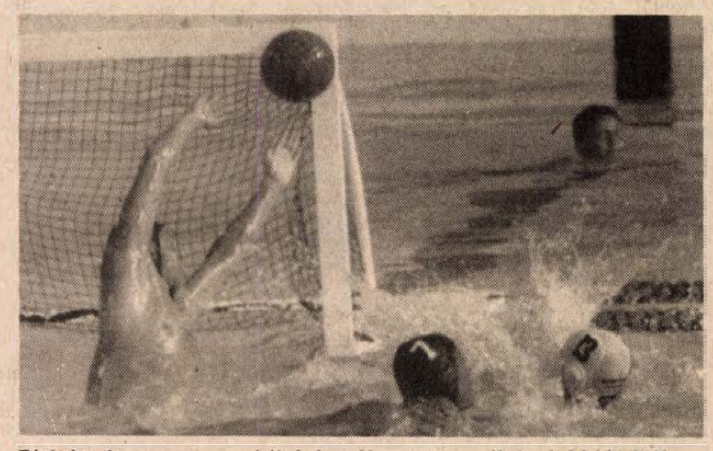

Tóth Imrét, a magyar vízilabda-válogatott egyik legjobbját (13) az amerikai védő, Imbarnino (7) nem tudta megakadályozni a lövésben
TELEFOTÓ — MTI Külföldi Képszerkesztőség

Reggel 7 órakor mindenféle fajta krémmel összekenve indult a mezőny, férfiak és nők együttesen. Én a 37-es számú *lélekvesztőben*, azaz egy motorcsónakban, egy-egy csónakmesterrel és versenybíróval közösen kaptam helyet. Ott volt velünk Rita összes cókmókja, frissítőkkel, süteményekkel, gyümölccsel, pótszemüveggel, fürdőruhával együtt. 1500 méternél kapcsolódtunk a versenybe, hogy aztán attól kezdve közösen dolgozzunk azért, hogy Rita mielőbb célba érkezhessen. Félóránként ivott teát, óránként evett egy kevéske banánt, és időnként édesvízzel öblítette ki a száját, mivel a Swan folyó vize sós.

A külső szemlélődő valószínűleg könnyen kimondja ítéletét: mindez *borzasztóan unalmas* foglalatosság. Pedig tessenek elhinni, ha az ember lélekben képes azonosulni a vízben szenvedővel, nagyot változik a véleménye. Térképpel a kezemben igyekeztem a legjobb irányt kiválasztani Ritának, és büszke vagyok arra, hogy *a végén megdicsért*... Volt már rosszabb kísérője is.

Az első három órában 72-es csapásszámmal úszott percenként és a mezőny középső harmadában haladt. Ticcs-taccs, ticcs-taccs, bal-jobb, bal-jobb, kéz-láb, kéz-láb. Ez ment órákon keresztül. *A hosszútávúszó sohasem alkuszik*, hanem konokul megy előre a célja felé. Szid mindent és mindenkit, aki az útjába kerül, itt most különösen a csípős medúzákat. Nyomdafestéket nem tűrő szavakkal vezeti le feszültséget, de hát ez érthető, hiszen valakire azért mégis csak kell haragudnia. A hosszútávúszónak rendszerint mindennel baja van.

Ennek ellenére mégis mi, akik kísértük ezeket a csodabogarakat, nagy-nagy tisztelettel beszéltünk róluk, egyáltalán azért, mert neki mertek vágni ennek a 25 kilométernek. Nagyon sajnáltam Lázár Rität, amikor 10 kilométer megtétele után éppen teát ivott és szomorúan jegyezte meg: „Biztos, hogy tökutolsó leszek". Pedig nagyon sokan szenvedtek még mögötte. Egyébként a Swan folyó partján végestelen-végig embercsoportok biztatták a mezőny minden tagját, függetlenül attól, hogy éppen hányadik helyen állt a versenyben.

A fordító után, azaz 12 és fél kilométernél *kezdett csökkenni Rita csapásszáma*, először 62-re, majd 60-ra percenként. Csak a szemét figyeltem, amit hol kinyitott, hol becsukott a szemüvege alatt. S azon morfondíroztam, vajon merre járnak az ő gondolatai? Otthon Egerben? Vagy gyermekkorában? Netán a jövőjén elmélkedik? Ezt soha senki nem tudhatja, mert a hosszú táv végére mindig elfelejti, mik is jártak az agyában útközben. Ő csak úszik, úszik egy évben tíz-tizenöt alkalommal 25-től 35 kilométerig, hol hideg, hol még hidegebb vízben. Óhatatlanul felmerül a kérdés az emberben, vajon ebben mi lehet a jó vagy éppen a szép? De nem árulja el ezt soha senkinek, mert fél, kinevetik érte. De én tudom, hogy ez több mint sport, ez életforma számára. Lázár Rita hat óra 10 perc 22 másodperc alatt teljesítette a 25 kilométert a Swan folyóban. *Koszosan, fáradtan ért a célba*, a kilencedik helyen végzett a világbajnokság mezőnyében, de én láttam, hogy nagyon elégedett. — Volt is rá oka bőven.

A magyar csapat további indulói közül *Kovács Rita* a 4. helyen végzett a 21 fős női mezőnyben, kimondottan jó időeredménnyel, 5 óra 31 perc 32 másodperccel. A fiúk közül *Molnár Attila* a 12., 5 óra 26 perc 20 másodperccel, míg *Tóth Szabó Dusán* a 17. lett, 5 óra 38 perc 16 másodperccel. És bármilyen hihetetlen, a hosszútávúszók már ott vidámkodtak délután a Superdromban, biztatták a pólós fiúkat... Hiába, no. Az ember tűrőképessége határtalan...

Na és akkor póló. A meglepetések és keresztbeverések világbajnokságáról. *Ausztrália—Németország* 9—7, *Spanyolország—Szovjetunió* 7—4, *Jugoszlávia—Olaszország* 9—6. Így tehát hatalmas meglepetésre három favorit is kénytelen lesz a továbbiakban az 5—8. helyért csatázni. És amit még ráadásul nagyon is komolyan kell venniük, mert különben fuccs az 1992-es barcelonai szereplésnek.

A magyar válogatott este 7-kor mérkőzött az Egyesült Államok csapatával. Miután Németország vereséget szenvedett, a magyar válogatott a mérkőzés eredményétől függetlenül már a négy közé jutott. A kérdés csupán annyi volt, hogy mellette a csoportból az USA vagy Ausztrália kerül az elődöntőbe.

A magyar válogatott idegileg fáradt csapat benyomását keltette, bár nagyon igyekeztek a fiúk, ezúttal döcögött a *Konrád-legénység* gépezete. Viszont az mindenképpen biztató, hogy vesztett helyzetből, négygólos hátrányból sikerült legalább az egyik pontot megmentenie. Ami egyben azt is jelentette, hogy a magyar válogatott középdöntőbeli csoportja *élén* végzett, így szombaton *Spanyolországgal* játszhat a döntőbe jutásért.

Schmiedt Gábor, a csapat kapitánya a következőket mondta az USA elleni 9—9-re végződő találkozó után: „Várható volt, hogy a csapat előbb-utóbb ‚leül' egy kicsit. *Nemes Gabi* is elfáradt, aki eddig meghatározó játékos volt a kapuban. Sajnos a játékvezetők igencsak *furcsa felfogásban* ítélik meg a mi játékunkat. Pedig mi semmivel sem játszunk durvábban vagy tisztátalanabbul, mint bárki más a mezőnyből. Ennek ellenére a mérkőzések nagy részét kénytelenek vagyunk emberhátrányban játszani. Centereinkkel szemben háromszor annyit szabálytalankodnak megtorlás nélkül az ellenfelek védői, mint a mi védőink a vetélytársak centereivel. Láthattad, volt olyan helyzet, hogy a labda még le sem esett az ellenfél középcsatára elé, és engem máris kizavartak a vízből.

Úszóink tegnap pihentek, de *ma ismét pezseg majd a víz* az uszodában. Újabb esélyesünk lép színre, ezúttal a 200 méteres férfi mellúszásban, *Szabó József*. Vele együtt szerepel majd a 100 méteren a világbajnok és világcsúcstartó *Rózsa Norbert* is.

EREDMÉNYEK:

Hosszútávúszás. (25 km) Férfi világbajnok: Chad Hundeby (Egyesült Államok) 5:01:45,78 óra, 2. Charandini (Olaszország) 5:03:18,81, 3. O'Brien (Ausztrália) 5:08:53,35. Női világbajnok: Shelley Taylor-Smith (Ausztrália) 5:21:05,53, 2. Jahn (Egyesült Államok) 5:25:16,67, 3. Burton (Egyesült Államok) 5:28:22,74.

Gratulál a kormány

Magyar válogatott, Perth.

Az úszóválogatott világbajnokságon nyújtott rendkívüli teljesítménye felülmúl minden várakozást. A csapat tagjainak személyes és együttes eredményei az egész magyar sportszerető közvélemény őszinte örömére szolgáltak. Ezért fogadják a kormány tagjainak legmelegebb gratulációit.

További sikereket kíván:

Dr. Antall József
miniszterelnök

★

Legyőzni a világot! Minden valamirevaló sportoló leghőbb vágya, lett légyen akár amerikai, orosz, színes bőrű afrikai vagy éppen magyar. Hétfőn tanúi lehettünk Rózsa Norbert csodálatos tehetségének, kedden Darnyi Tamás kivételes klasszisának, szerdán pedig szemünk előtt nőtt fel a pici lány, a tegnap még csak egyszerűen „Egérke, az olimpiai bajnok", Egerszegi Krisztina világbajnoknővé. Csütörtökön pedig menetrendszerűen érkezett célba a miniszterelnök gratuláló távirata. A kiszámíthatósága azonban zavar. Eszembe juttatja a nem is túlságosan régi múltat, amikor hasonló megtiszteltetésben részesültek a sikert sikerre halmozó bajnokok. Az ausztráliai Perthben aratott sok szép úszógyőzelem valóban fényes siker. Megdobban a magyar szív határon innen és határon túl. Ám az öröm pillanataiban se felejtsük el, a magyar sport korábban megalapozott működőképességét továbbra is meg kell őrizni, bármilyen aggasztó is a gazdasági helyzet. Jövőre Barcelonában olimpia lesz, és az ellenfelek nem azt kérdik majd a mieinktől; ti hogyan, milyen körülmények között gyakoroltatok? A magyar sport (is) válságos hétköznapokat él át. Tudom. Ráadásul az önkormányzatok életre hívása után az egész versenysport helyzete erősen kérdéses. A parlament éppen a jövő héten tárgyalja a magyar sport nagyon is időszerű, centralizált szervezeteinek kialakítását, amire kétségtelenül szükség van. De azért jó lenne arra is gondolni, hogy a perthi világraszóló eredmények még nem a jelenlegi kormányt igazolják, csupán a jövő lehetőségeire világítanak rá. Mert ne feledjük: a sportban is múlandó a dicsőség!

Riskó Géza

Miért csúsztattak?

Eddig kitűnő a magyar úszók és vízilabdázók mérlege az ausztráliai Perthben zajló világbajnokságon. Legfeljebb azért sopánkodhatnak a sportbarátok, hogy nem láthatták egyenes tévéadásban a szívmelengető magyar sikereket. Érdeklődésünkre *Vitray Tamás*, a Telesport vezetője elmondta, hogy a rendezők a vízilabda-mérkőzéseket illetően csak a döntő mérkőzésekre vállalkoztak, a selejtezők mérkőzéseit így csak unilaterálisan, műhold segítségével, elképzelhetetlenül nagy pluszkiadás vállalásával tudtuk volna közvetíteni, ráadásul mindezt egy kamerával, ami manapság már kőkorszakinak minősíthető módszer. Ami pedig az úszódöntőket illeti, az adók soron kívüli bekapcsolása — 12 órakor teljes holtidő van az MTV-ben —, ugyancsak akkora pluszköltségeket jelentett volna, amit jelen helyzetünkben nem lehetett vállalni. Szerettük volna legalább az időelőfutamokat élőben adni, de ettől a tervtől is el kellett állnunk. Szombaton és vasárnap viszont már egyenesben láthatják a nézők a vízilabda-finálét.

(jocha)

FTC: Dr. Szívós István

Csütörtökön ülést tartott a Ferencvárosi Torna Club Egyesületi Tanácsa, más néven elnöksége. *Dr. Harza Lajos*, az FTC elnöke a tanácskozás után arról tájékoztatta a Magyar Távirati Iroda Sportszerkesztőségét, hogy az Egyesületi Tanács több jelölt közül *dr. Szívós Istvánt* választotta meg a klub ügyvezető elnökének. Ez egyben azt is jelenti, hogy dr. Szívós István *megválik korábbi tisztségétől, a vízilabda-szakosztály vezető edzői posztjától*. A sportvezető megbízatása 1992 augusztusáig, a barcelonai olimpia zárásáig szól.

A hír meglepő, de az *igazi sportemberre* ez a magatartás jellemző. Persze, hogy tudja, nagyon is jól tudja Szívós István, hogy *nehéz időszakot él a Ferencváros*, hogy ma sportvezetőnek lenni még a legnépszerűbb klubnál is inkább fájdalom és szenvedés, mint öröm. Ám ő *nem hátrál* meg, új területen kamatoztatja képességét. Nem kell félteni, sok nagy csatát megért pályafutása során a vízben. Több százszor játszott a magyar vízilabda-válogatottban, s *nem véletlenül* szerzett olimpia, világ- és Európa-bajnoki címet. Megannyi dicsőséget hozott az országnak, az FTC-nek. Aztán *edzőként is remekelt*, a vízilabda örök szerelme maradt, sokak meglepetésére most viszont változtat. Új fejezet kezdődik életében, s reméljük, a zöld asztal mellett sem vall majd szégyent. Erre biztosíték intellektusa, sportemberi magatartása. *Sok sikert, Szívós Pista!*

(r.)

LECSÚSZUNK A SÍRÓL

Kicsit mellbevágott a hír, kicsit hitetlenkedtem is, de aztán jóleső érzéssel nyugtáztam: szeretik nálunk az emberek a téli sportokat. No, nem kizárólag nézni, hanem elsősorban művelni. Hiszen, ha igaz az adat, miszerint Magyarországon egy síidény alatt félmillióan (!) csatolják fel a léceket, akkor az már nem semmi! Nem semmi akkor sem, ha ebben a statisztikai kimutatásban azokat is feltüntetik, akik évente legfeljebb egyszer veszik a bátorságot a meredek lejtők meghódításához.

Nem is kell különösebben nagy fejszámoló bűvésznek lennem, hogy kijelentsem: már a közeli hetekben is rohamosan csökken ez a bűvös szám. Mert síelni manapság igencsak veszélyes! Most nem is kar-, láb- és nyaktörő igencsak veszélyes! Most nem is a kar-, láb- és nyaktörő mutatványokra gondolok, mert azok ellen tanulással, kellő felkészüléssel lehet védekezni. A pénztárcák, családi kasszák elleni öngyilkos rohamot azonban egészen biztosan már csak kevesen bírják.

És most megint csak nem a felszerelés (egyébként valóban elég borsos) költségeire célozgatok, mert jószerivel elég egyszer komolyan beruházni, s már nincs gond. De hol síel manapság az átlag magyar? Itthon a legritkább eseteben és tényleg csupán a legamatőröbbek vállalkoznak a hófúvásra, hókutatásra. Mivel átlagot emlegetek, nem is érdemes foglalkozni az Ausztriába utazókkal — számuk amúgy is elenyészően kevés.

Ha ez így megy tovább (és így megy!), akkor szép lassan magyarmentesek lesznek a cseh és szlovák, a lengyel és bolgár pályák is. Ez az ötvendolláros évi turistaellátmány sok mindenre alkalmas, csak arra nem, hogy egy család felkerekedjen, s akár egyetlen hétvégét a szomszédban töltsön, hódolva kedvenc téli sportágának. Csehszlovákiában ugyan még a szállásért helyi pénzzel is fizetni lehet, de nagy kérdés, hogy meddig. Maradnak hát a kerülőutak, az ügyeskedések, feketén vásárolt dollártúrák, a kicsempészett forint illegális beváltása.

Illetve mindez elmarad, mert egy átlag magyar ilyenkor, január tájékán nem ügyeskedni akar, hanem síelni. S hogy el ne felejtsem: éppenséggel több tucat utazási iroda kínálja csábító útjait, de azok az átlag sílelőknek megfizethetetlenek. Kíváncsian, s egyben szomorúan várom, hogy jövő ilyenkor a félmilliós szám helyett mit mutat majd a statisztika.

(szerdahelyi)

Jogos igények

Kiemelt helyen szerepeltek a kézilabdázók elnökségi ülésén a férfiválogatottal kapcsolatos kérdések, miután eldőlt, hogy *Csík János meghosszabbítja szerződését*. A mindig csendes szakember tőle szokatlan módon, *keményen fogalmazott*, amikor felsorolta azokat a minimális körülményeket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy a barcelonai olimpiára és az 1993-as svédországi világbajnokságra is bejutott férfiválogatott megtarthassa helyét a világ élvonalában.

A jelen levő elnökségi tagok egybehangzóan elismerték, hogy Csík *igényei jogosak*, azokért mindent el kell követni. A dolgok pikantériája csupán annyi, hogy *az elnökség egy évvel ezelőtt is tudta*, amit most tud. **jok**

Lehet nyerni

Játékőrület Itáliában

Boldog Itália: egy egész ország játékmámorban úszik. Néhány hete egy kis tó melletti álmos falucska lett Olaszország játékparadicsoma. A kis totó-lottó irodában állandóan csörög a telefon. Az üzlet „totószakember-tulajdonosának" egy tucat 12-es után most a 13 találat is sikerült. Mint ő mondja, egy általa kidolgozott „csalhatatlan" szisztémával. Tudományát most mindenki el szeretné sajátítani Itáliában. Először csak a falubeliek, most meg már a fél ország.

Olaszországban az utóbbi években a szerencsejáték viharos mértékben fejlődött. Különböző lottók, futballtotó, újságok szerencsejátékai, tévékvízek, mosóporgyárak nyereménysorsolásai a szerencselovagok több tízmilliós hadát foglalkoztatja. Az üzlet már fantasztikus méreteket ölt.

Csak az olasz állam több mint 6300 milliárd lírát (majdnem 9 milliárd márkát) kasszíroz évente, négyszer annyit, mint 1985-ben.

Az olasz „szerencsejátékév" csúcspontja január 6-án, a háromkirályok ünnepén volt. Idén ezen a napon már 34-edszer rendezték meg a „Lotteria Itália" ünnepélyes húzását a tévé kamerái előtt. Hónapok óta mobilizálja Tippo Baudo showmester Olaszország legnépszerűbb tévéműsorában, minden szombaton a nyerészkedvű tömegeket. A siker nem maradt el: 33 millió szelvényt vásároltak az olaszok. Tizenötmillió tévékészülék előtt izgultak lázban égve a szelvények tulajdonosai — sokan több tucat, több száz szelvénnyel a kézben —, abban reménykedve, hogy az életük majd nagyszerű fordulatot vesz.

Általában az olasz tévé egy ideje már elektronikus játékkaszinó-komputerhez kezd hasonlítani: 120 óra kvíz- és szerencsejáték-adást sugároz, és 900 millió lírát (1,2 millió márkát) juttat a boldog nézőnyerteseknek hetente.

Most a napilapok is irigyek lettek, és újabb meg újabb rafinált lottó-számkombinációk közlésével próbálják elérni példányszámuk növelését.

Hönig Károly

Rövid hírek

● Debrecen és Székesfehérvár pályázata tűnik a legkedvezőbbnek, Kaposvár még versenyben van, míg Szombathely és Zalaegerszeg gyakorlatilag feladhatja terveit az 1992. évi szabadfogású Európa-bajnokság rendezésével kapcsolatosan.

● Egy mérkőzésre eltiltották Maradonát, aki ismételten kérdezősködött a játékvezetőnél, ráadásul 500 dolláros, jelképes büntetést is kapott.

● Héttagú, független bizottság foglalkozik a jövőben Németországban: a belügyminisztérium által finanszírozott bizottság január 24-én tartja első, zárt ajtók mögötti meghallgatását.

NÉPSZAVA

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Ágota nevű olvasóinkat.

Szokatlanul enyhe idő

Folytatódik a ködös idő, helyenként ködszitálással, gyenge légmozgással. Szokatlanul enyhe idő várható. A legmagasabb nappali hőmérséklet 9-14 fok között alakul. A Duna Budapestnél 304 centiméter, vize 4,4 fokos.

(MTI)

A Nap kél 7 óra 30 perckor, nyugszik 16 óra 14 perckor.

Petíciót fogalmaztak

Védik a rendőrt

Öt kisközség lakossága *petícióval* állt ki *Harangozó István* miskei rendőr főtörzsőrmester mellett. A Szegedi Katonai Ügyészségre megküldött beadványukban *tiltakoznak* az ellen, hogy a rendőrt esetleg felelősségre vonják egy bűnöző megsebesítése miatt. A petíciót 642-en írták alá, leszögezve, hogy az intézkedésért a rendőrt *köszönet, elismerés illeti meg*, nem pedig elmarasztalás. Időközben a miskei, drágszéli, érsekhalmi, hajósi, nemesnádudvari lakosok *újabb százai jelezték*, hogy csatlakoznak az aláírókhoz.

Az ügyről és előzményeiről *Horváth Mihály* miskei polgármester elmondta, hogy a közelmúltban betörést jelzett az egyik presszó riasztórendszere, Harangozó István akkor ugyan éppen táppénzen volt, de betegsége ellenére is a hívásra *azonnal* szolgálatba állt. Intézkedése közben — eddig még tisztázatlan körülmények között — *elsült a fegyvere*, és az egyik betörőt megsebesítette. A polgármester a katonai ügyészségtől olyan információt kapott, hogy egyelőre nem a rendőr főtörzsőrmester felelősségre vonásáról van szó, hanem *a körülményeket tisztázó vizsgálat* folyik. *Az emberek azonban nyugtalanok, és aggódnak.* A kedélyeket még inkább borzolja, hogy ezt a betörést megelőzően *sorozatos lopások, fosztogatások* történtek a környéken.

A petícióval azt akarják kifejezni: *nem tűrik tovább, hogy a bűnözőkkel szemben a rendőrnek, a rendőrségnek kelljen magyarázkodnia*, védekezésre kényszerülnie.

Miért lett öngyilkos a polgármester?

Erre a kérdésre keresi riadtan a választ hétfő reggel óta a Vas megyei község, *Sorkikápolna* lakossága. *Rácz László* a helyhatósági választások óta társadalmi megbízatásból töltötte be a funkciót, egyébként a szomszédos falu, Sorkifalud általános iskolájának igazgatója volt. *Január 7-én reggel munkahelyének padlásán akasztotta föl magát.* A helyszíni rendőrségi vizsgálat a vérnyomokból arra következtet, hogy a polgármester-igazgató végzetes tette csak másodszorra sikerült. Első próbálkozásra elszakadt a kötél, ezért még lement az irodájába, hogy *erősebbet* keressen. Nem sokkal a reggeli órakezdés után — ekkor kezdték keresni, mert nem jelent meg az osztályban, ahol tanítania kellett volna — találta meg az iskola fűtője.

A polgármester tragikus halálával kapcsolatban azonnal megindult a találgatás. Egyesek tudni vélik, hogy az iskolaigazgatónak *nem volt igazán felhőtlen kapcsolata kollégájával*, a sorkifaludi polgármesterrel.

Mások szerint Rácz László 1973-ban bizonyos politikai okok miatt lett iskolaigazgató, és most, hogy a polgármester javaslatára pályázatot írnak ki állására, összetört. Az öngyilkosság valódi okát azonban csak Rácz László tudhatta. Különös *elszántsággal* hajtotta végre tettét, tehát valószínű, hogy *előre* készült. Az is lehetséges, hogy egyszerűen túlterhelte magát az örökké tevékeny, ismerősei körében népszerű ember.

Csala Péter

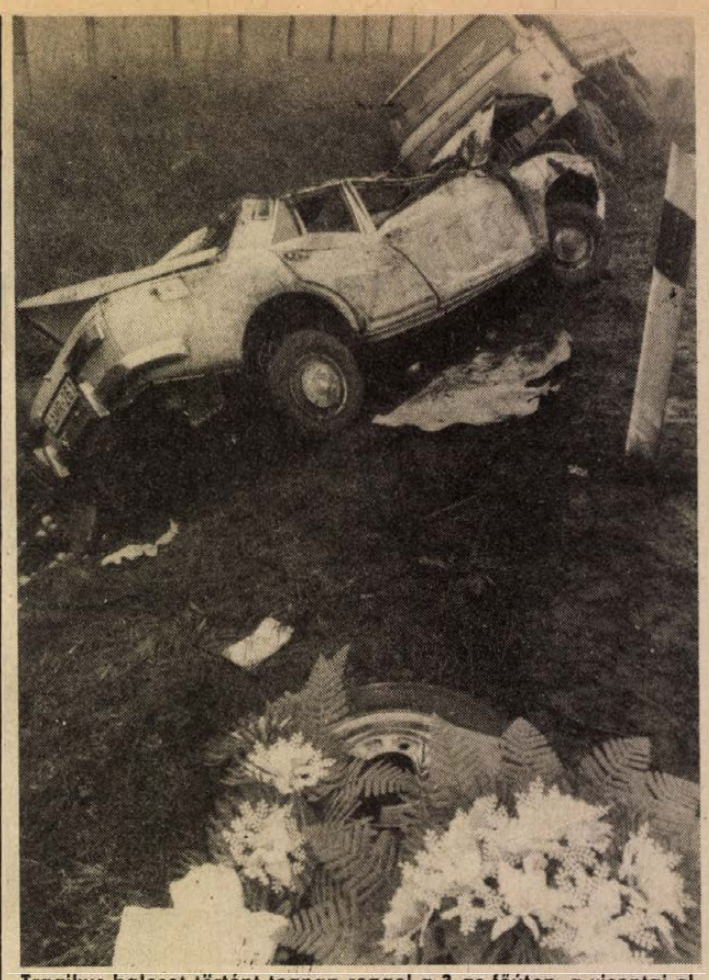

Tragikus baleset történt tegnap reggel a 3-as főúton, a visontai elágazás közelében. Egy Wartburg – amelynek utasai éppen egy temetésre igyekeztek – a ködben, a záróvonal ellenére előzött, s eközben egy teherautó elé vágódott. Mindkét jármű az árokba borult. A Wartburg vezetője életét vesztette, ketten súlyosan megsérültek. A vizsgálat folyik MTI Fotó — H. Szabó Sándor felvétele

Dinnyés-dalosköszöntő

A Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Délvidék, a hazai és a szétszóródott magyarság költészetéből január 11-én 16 órától *Kőből rakott mese* címmel gyermekműsort ad *Dinnyés József* előadóművész. Ezen a napon 18 és 19.30-tól *Kín és dac* néven felnőttműsorra is sor kerül. A Wekerlei Gyermekház műsorairól az 1273-065-ös telefonon érdeklődhetnek olvasóink, vagy személyesen a XIX. kerület, Petúr utca 7.-ben. A belépőjegyek 20 és 40 forintos áron kaphatók.

REJTVÉNYES UTAZÁS

December 23-i — Rejtvényes utazás című — rejtvényünkre 1972 helyes megfejtés érkezett, mely a következő:

Utazni és olvasni, a két legnagyobb élvezet; megelevenítése térnek és időnek.

Egy darab 3 napos honstop autóbuszos utazást nyert a velencei karneválra februárban Országh István, Budapest, 1-1 db 3 napos kirándulást nyert Bécsbe, a nyertesek által választott időpontban: Molnár Attiláné, Kaposvár és Kardos Gábor, Budapest.

A nyerteseket levélben értesítjük a nyeremény átvételéről.

Tavaly volt a legmelegebb

Fokozatos felmelegedés tapasztalható a világon. Az Amerikából és Nagy-Britanniából származó egybehangzó adatok szerint az 1990-es év volt *az eddigi legmelegebb* a 140 év óta vezetett feljegyzésekhez viszonyítva. A brit meteorológiai intézet jelentéséből kiderül, hogy a földfelszíni hőmérséklet 0,30 Celsius-fokkal haladta meg az 1951 és 1980 közötti átlaghőmérsékletet. Az intézet adatai alapján a 140 éve vezetett feljegyzésekből kiderül, hogy az azóta előfordult *hét legmelegebb év közül hat 1980 után* volt.

(MTI)

Kínai rádiómagnó

Veszélyes — árusítani tilos!

Az International AK—21 típusú, kínai gyártmányú, hordozható sztereó rádiókétkazettás magnó nem felel meg a biztonságtechnikai előírásoknak, használata veszélyt jelent. A termék a MEEI jóváhagyásával *nem* rendelkezik. Ezért a KERMI további árusítását *megtiltja*, és felszólítja a kereskedelmi szerveket: *a vevőktől a hibás terméket minőségvizsgálat nélkül vásárolják vissza.* Felhívják a vásárlók figyelmét arra is, hogy ugyanezt a terméket a *feketepiacon* is árusítják, ahol semmiféle jogorvoslatra nem számíthatnak.

Drágultak a fürdők, a gyógyszolgáltatások

A Fővárosi Fürdőigazgatóság értesíti a lakosságot, hogy az anyag-, energia-, valamint egyéb üzemeltetési költségek nagymértékű emelkedése miatt *január 14-től* a fürdőkben, az uszoda, gőz- és kádfürdő, valamint gyógyszolgáltatások díjait *átlagosan 36 százalékkal* felemelik. Az új árakat az érintett fürdők jegypénztárainál elhelyezett táblákon tüntetik fel.

Ismeretlen van Gogh-festmény

Eddig ismeretlen *van Gogh-képet* azonosítottak a szakértők, és hamarosan árverésre bocsátják az *Egyesült Államokban* — közölte tegnap az amszterdami van Gogh Múzeum egyik illetékese.

A múzeumot felkérték arra, hogy vizsgáljon meg egy 41×33 centiméteres olaj csendéletet, amelyen *piros virágok láthatók* sötét háttérrel.

A van Gogh Múzeum kurátora nem volt hajlandó felbecsülni a kép értékét, de az egyik holland televízió tudni véli, hogy körülbelül *900 ezer dollárt* érhet.

A holland művész 101 évvel ezelőtt öngyilkos lett. *Egész életében talán egy képet tudott eladni.*

SZOMORÚ

Szemét itt is, ott is. Sokunk bánatára eddig elmaradt a tél, és az olykor jótékony hó nem borítja a tájat. Elvileg éljük a téli hétköznapokat, bosszúságaink mégis nyáriak. A szemlélődő — bármerre fordul meg az országban — mindenütt találkozik a civilizáció szemetével. Újabban nagyon helyesen gyakran esik szó a környezetvédelemről. Akár azt is hihetnénk, hogy végre nálunk is változik a szemlélet! Ám, sajnos, nem így van. Nemrégiben az egyik vadásztársaság vadászai a falu lakóinak lelkes kis csoportjával közösen összeszedték a környéken éktelenkedő szemetet. A néhány órás munka után mindenki elégedetten és jókedvűen tért haza. Jót cselekedni felemelő érzés. Eltelt néhány hónap. A csalódás egyértelmű. Igaz, történt némi változás. A szemét most nem az út mellett éktelenkedik, hanem néhány tíz méterrel odébb. Az erdőben. A leleményességnek nincs határa (?).

(riskó)

Lottó

A lottó 2. heti nyerőszámai a következők:

22, 28, 40, 73, 85

Levélben érkezett

Használat után

A bevezetendő kötelező gépjármű-biztosítással kapcsolatban — egyebek között — különösen igazságtalannak tartom, hogy a díjat arra az időre is fizetni kell, amikor valaki (és gondolom, sokan vagyunk így) a négy téli hónapra leállítja a kocsiját. Hiszen a garázsban vagy az utcán veszteglő kocsi nem okozhat balesetet, ergó, kizárt a károkozás, ami után a biztosítónak kártérítést kellene fizetnie.

Vagy megint csak a gátlástalan harácsolás, a kiszolgáltatottak megkopasztása a cél?

Az lenne a jó megoldás, ha a biztosítási kötelezettség csak azokra a hónapokra szólna, amikor az üzemben tartó ténylegesen használja a kocsit. Aki viszont közlekedik, de ellenőrzéskor nem tudja felmutatni az adott hónapra szóló befizetési szelvényt, azt büntessék meg keményen, hogy egy ideig ne felejtse el — még akkor se, ha nem okozott balesetet.

Kornis Lőrinc
Budapest

Nyugtát kell adni

Ezentúl az üzletben vagy az azzal azonos elbírálás alá eső elárusítóhelyen dolgozó bolti kiskereskedők közül a *bútor, papír-írószer, könyv, zenemű, tapéta, térkép, nyomdaipari, valamint használt termékek*, továbbá *régiségek* árusításával foglalkozóknak is nyugtát kell adniuk.

A nyugtaadási kötelezettség vonatkozik a *dohány-, bazáráru-, ajándék- és virágboltokra, mezőgazdasági szaküzletekre, takarmányboltokra, hulladék- és melléktermékűzletekre, kegytárgykereskedésekre, mutatványos kellékek boltjaira, erotikus áruk és szexuális eszközök* elárusítóhelyeire.

Az utcán át történő értékesítés kivételével január 1-jétől valamennyi felszolgálást biztosító vendéglátóipari egységnek, önkiszolgáló étteremnek is nyugtát kell adnia a vendégeknek.

TOP travel HUNGARIAN TRAVEL BUREAU utazási sarok

NÉPSZAVA

Kérjük, jelentkezésekor ezt a hirdetést hozza magával!

Központi információ: 117-6341

Figyelem stop fontos koezlemeeny stop a Top Travel megkezdi a nyaari goeroeg tengerparti ajaanlatok eerteekesiiteeseet stop rendkiivuel kedvezoe aarakon stop csak a NEEPSZAVA olvasooinak tovaabbi kedvezmeenyek! stop

Hosszú, forró nyár az Égei-tenger partján!

ASPROVALTA

Tengerparthoz közeli apartmanok, önellátással, egyénileg utazóknak **az előszezonban** már 30 DM + 800 Ft fő/héttől (olvasói kedvezmény: 300 Ft/fő), **főszezonban,** városközpontban is csak 145 DM + 2000 Ft/fő/hét.

1991. április 26-tól, hetente rendszeres autóbuszjáratot indítunk 3900 Ft-os menettérti áron. Olvasói kedvezmény: 500 Ft/fő.

Az olvasói kedvezményeket február 15-ig történő jelentkezésnél nyújtjuk!

Az első turnussal utazók részesei lehetnek a görög szezonnyitó ünnepségnek, május 1-jén!

Napfény, tenger, Top Travel!

Érdeklődés, jelentkezés:

Főiroda: Bp. V., Vitkovics M. u. 3. (Pilvaxnál). Tel.: 117-6341. Capitaly Travel, Bp. VII., Dohány u. 22. (Metro Center). Tel.: 122-0684.

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA

Főszerkesztő: DEÁK ANDRÁS

Főszerkesztő-helyettesek: SZALAY ANTAL, TAMÁS MENYHÉRT

Szerkesztőség: Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810 Telefax: 1-222-415 Postacím: 1964 Budapest

Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat 1964 Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810

Levélcím: 1964 Bp. Pf: 32.

Felelős kiadó: KÁROLYI GYÖRGYNÉ, a Népszava Kiadó Vállalat megbízott vezérigazgatója

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető bármely postahivatalnál, kézbesítőnél

Előfizetési díj egy hónapra: 190,– Ft.

Athenaeum Nyomda

Felelős vezető: LOSONCZY GYÖRGY vezérigazgató

Nyomtatás: Szikra Lapnyomda

Felelős vezető: DR. CSŐNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Index: 25 005
ISSN 0133–1701
Budapest
ISSN 0237–3785
Vidék
1 4 16

Mai számunkat szerkesztette: SZALAY ANTAL
Segédszerkesztő: FEHÉR KÁLMÁN
Olvasószerkesztő: KOVÁCS ILDIKÓ
Tervezőszerkesztő: BABAY GÉZA

Hirdessen a Népszavában!

Változatlan áron, gyors határidővel, lakossági és közületi ügyfeleink rendelkezésére állunk.

NÉPSZAVA

Népszava hirdetési és vállalkozási osztály
Bp. VII., Rákóczi út 54.
Tel.: 122-3499

Kormányközlemény a hétfőtől és a továbbiakban érvénybe lépő hatósági áremelésekről, különféle pénzügyi és szociálpolitikai intézkedésekről.

(4. oldal)

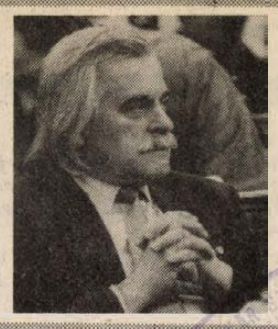

Katona Tamás fecsegett, mert azt hitte, hogy csak próbafelvételről van szó. Emiatt természetesen a sajtót hibáztatja.

(5. oldal)

SZOMBAT, 1991. JANUÁR 12. ■ 119. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM ■ ÁRA 7,60 FORINT

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA ALAPÍTVA 1873-BAN

MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT KÖNYVTÁRA

Megkezdődött Vilnius megszállása

A litvánok nem lőnek vissza

Landsbergis államfő nyilatkozata a Népszavának

Háborús helyzet alakult ki Litvániában. Pénteken katonai manőverek kezdődtek Vilniusban. A szovjet hadsereg deszantosai elfoglalták a védelmi minisztérium épületét, a sajtóházát, és a DOSZAAF szovjet félkatonai szervezet központját. A fővárosban a helyzet a végletekig kiéleződött, a városon időről időre demonstratív módon páncélosok masíroznak végig. A litván parlament az esti órákban a szovjet elnök ultimátumáról tanácskozott. A feszült helyzetben rendkívüli módon megélénkültek a Moszkva-barát erők, amelyek számos nagyüzemet tartanak ellenőrzésük alatt. Az SZKP részét képező Litván KP, a helyi katonai vezetés és a Moszkva-barát szervezetek lépéseket tettek a Nemzeti Megmentés Tanácsának létrehozására, ami a hatalomátvétel előkészítését jelenti. Litván források szerint az esti órákig nyolc sebesültje volt az épületfoglaló akcióknak. Több európai ország, valamint a NATO és az Európai Közösségek kifejezésre juttatták aggodalmukat a három balti köztársaságban kialakult helyzet miatt. A magyar Külügyminisztérium reméli, hogy a helyzetet tárgyalásos demokratikus úton sikerül rendezni, közölte Herman János szóvivő.

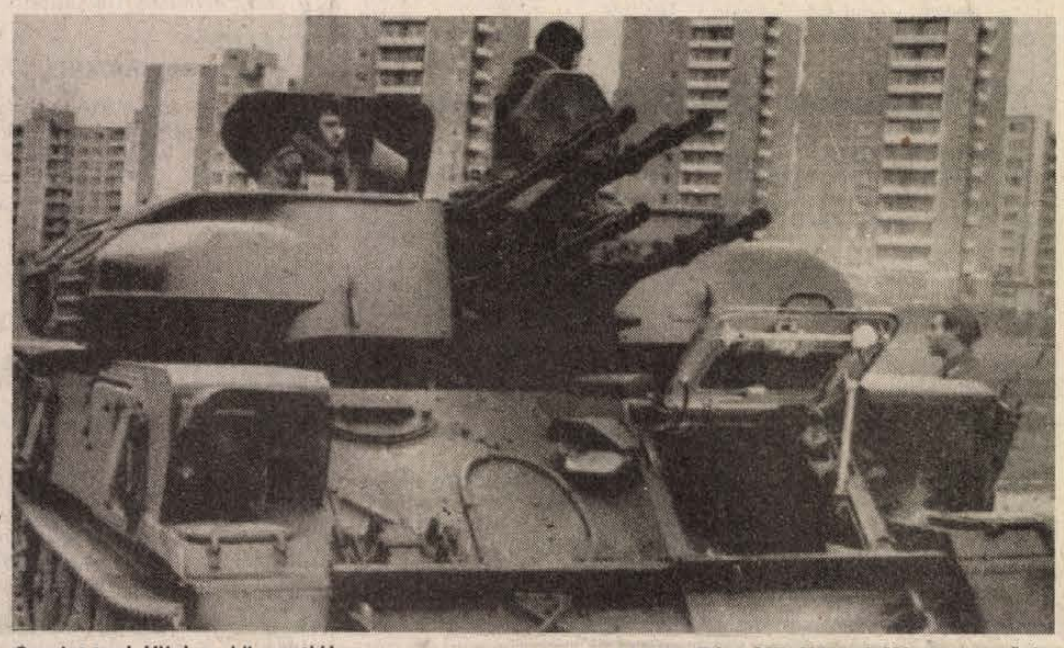

Szovjet tank Vilnius központjában. TELEFOTÓ — MTI Külföldi Képszerkesztőség

EXKLUZÍV

Megkezdődött a háború, Moszkva most már leplezni sem kívánja, hogy hozzáfogott Vilnius teljes megszállásához — nyilatkozta *Vytautas Landsbergis* litván államfő a Népszava munkatársának a parlament pénteki ebédszünetében.

Elnök úr, rendkívül súlyos szavak, hogy Moszkva háborút indított Litvánia ellen!

— De megfelelnek a valóságnak. Még péntek reggelig is abban reménykedtünk, hogy kizárólag elrettentő műveleteket hajtanak végre a szovjet deszantosok és más speciális belügyes alakulatok. De ma már többről van szó. *Mihail Gorbacsov* még nem játszotta ki az utolsó kártyáját, de egyértelművé vált, hogy pénteken hozzáfogott a pakli szétterítéséhez.

Pontosan milyen jelei vannak ennek?

— *A délelőtt folyamán először az újonnan létesített védelmi minisztérium épületét foglalták el az ejtőernyősök.*

Vagyis nem a belügyminisztériumot?

(Folytatás a 2. oldalon)

A hatalom joga

„Jog hogy ha van: az én jogom, / Enyém itt minden hatalom,...” — írta versében az áldott emlékű Nagy László, s most, a hétköznapi terhek súlya alatt görnyedő polgárok százezreit látva óhatatlanul felötlik a talán nem kegyeletsértően profán kérdés: csakugyan, kié a jog, és kié a hatalom, szűk esztendővel a rendszerváltás után?

Hiszen a kormány és a parlament közjogi bűvészmutatványnyal mégis csak elérte, hogy emelkedjenek a lakáshitelek kamatai, holott annak idején magánjogi szerződést kötött az OTP és az állampolgár. Olyan szerződést, amibe senki kívülállónak nincs joga önhatalmúlag beleszólni. Még a parlamentnek sem. S vajon nem a szabad szervezkedésre, egyesülésre vonatkozó polgári jog megsértésére készül-e az, aki az önálló, független érdekvédelmi tömörülések belső rendjébe parlamenti törvény kezdeményezésével akar beavatkozni? Aztán lesz-e valaki, aki megvédi a polgárokat azokkal a vádakkal szemben, amelyekkel éppen most készülnek egyesek megfélemlíteni őket — nagy kegyesen mindjárt kegyelmet is ajánlva — a tavaly őszi benzincsatában való részvételük miatt? Vagy kié a jog, kié a hatalom, hogy ha a gazdasági piac egyik szereplője szabadon megkérheti árujának az árát, de másik szereplőjét, a munkavállalót jogszabályokkal tiltják el tőle?

Igen. Igaza van a költőnek. Akié a hatalom, azé a jog.

Törvénymódosítást követelnek

Robbanás előtt a szociális bomba

Kamatemelés+áremelés= elnyomorodás

A Vasasszövetség álláspontja szerint a parlament által megszavazott 1991. évi költségvetés rövid időn belül korrigálásra szorul. Az elfogadott adó- és költségvetési törvények következményei a társadalom fokozódó feszültségei miatt ketyegő szociális bombát bármikor felrobbanthatják. Félő, hogy már tavasszal kezelhetetlenné válnak a konfliktusok.

A Vasasszövetség elsősorban a bérből és fizetésből élőket érő hatások számbavételére vállalkozott, és ennek alapján kidolgozta a szük-

(Folytatás a 7. oldalon)

Ha kitörne az Öböl-háború

Olajozott lesz-e a válságelhárítás?

Válságtervet fogadott el tegnap az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium szakmai értekezlete arra az esetre, ha az Öbölben kitörne a háború. A minden részletre kiterjedő anyag a Népszava információi szerint eddig az egyetlen az országban, a többi tárca még csak most kezdett hozzá a legfontosabb tennivalók számbavételéhez. Tovább folynak a diplomáciai próbálkozások, hogy elhárítsák a háború veszélyeit. Az amerikai külügyminiszter a Közel-Kelet országaiban tárgyal, az ENSZ főtitkára pedig, útban Bagdad felé, az Európai Közösség képviselőivel folytatott megbeszéléseket.

Mint lapunk érdeklődésére tegnap az IKM-ben elmondták, egyrészt az egyre fenyegetőbb nemzetközi konfliktus, másrészt a taxisblokád hatására az elmúlt hetekben tudatosan készültek *az ország energiatartalékainak növelésére.* Ennek megfelelően teltek meg az olajtartályok, ezek jelenleg *700 ezer tonna* nyersanyagot rejtenek. Ez az ország éves szükségletének mintegy tízszázaléka. De számításba vették azt is, hogy az esetleges háború miatt más termékekhez sem jutunk hozzá zavartalanul, ezért kész tervek vannak *a hazai termelés erőltetett növelésére* is.

A válságterv másik fontos része a *korlátozó intézkedéseket* tartalmazza. Ha *villamos energiából* vagy *földgázból* jelentős teljesítménycsökkenés jelentkezne, fokozatosan kikapcsolnák a rendszerből a nagyfogyasztókat, elsősorban a műtrágyagyárakat, a petrolkémiai üzemeket, a kohókat és a téglagyárakat. A *lakossági ellátás visszafogására csak ezt követően* kerülne sor. Az egyébként már régóta az asztalfiókban heverő, szerencsére mindeddig felhasználatlan, korlátozó intézkedéseket tartalmazó

(Folytatás a 3. oldalon)

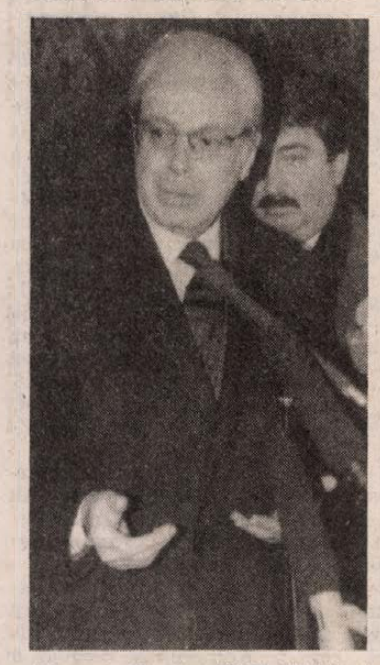

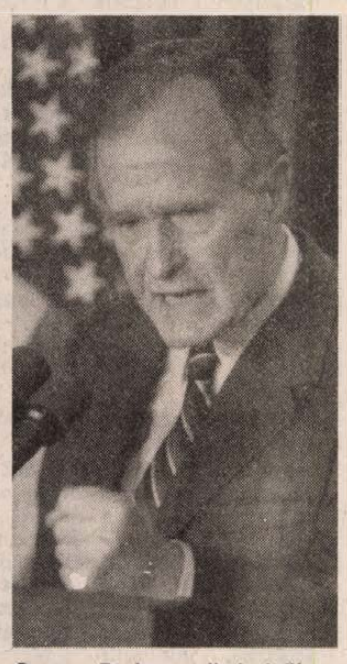

Pérez de Cuellar ENSZ-főtitkár és George Bush amerikai elnök. — Két tekintet, két kérdés. Van-e még esély? Vagy ütni kell? TELEFOTÓ — MTI Külföldi Képszerkesztőség

IMF-segély

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) várhatóan 5 milliárd dollárnál is többet fordít majd 1991-ben a kelet-európai országok támogatására — közölte a sajtó előtt *Michel Camdessus*, az IMF vezérigazgatója.

(MTI)

Hogyan repüljön a kormány?

A minisztereknek a Malév az olcsóbb

EXKLUZÍV

Mint arról csütörtöki számunkban beszámoltunk, a Külügyminisztérium háza táján szóba került egy 12 személyes francia Falcon 900 típusú repülőgép esetleges megvásárlása. *Jeszenszky Géza* külügyminiszter ilyen típusú géppel repült a közelmúltban Teheránba, amit a gyártó bocsátott a magyar kormány rendelkezésére, erre az útra. A tárca protokollfőnökének nyilatkozata szerint ezzel olcsóbban, s messzebbre lehet elrepülni, mint a Malévtől bérelt gépekkel, ami fontos szempont, hiszen a Külügyminisztérium

(Folytatás az 5. oldalon)

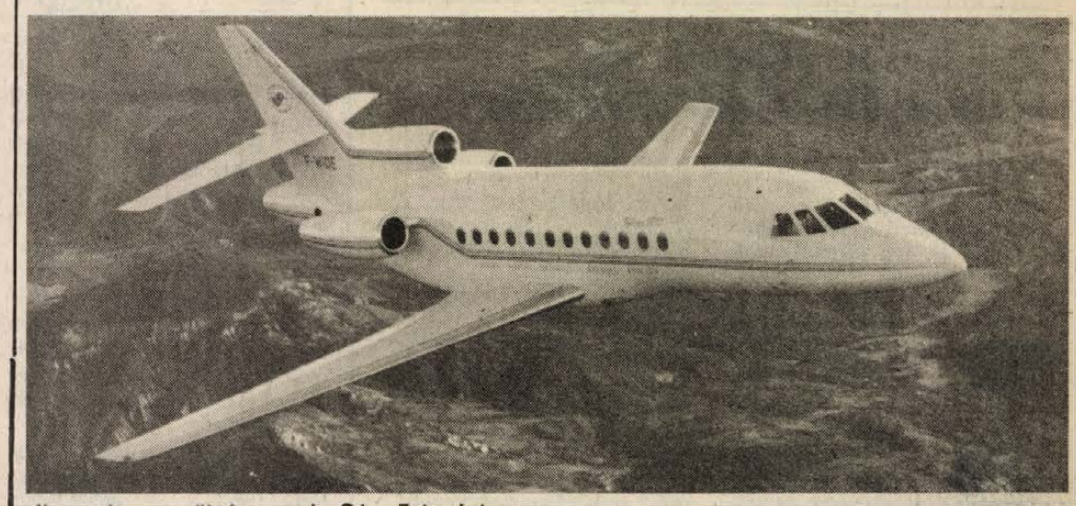

Ilyen gépen repült Jeszenszky Géza Teheránba

Megkezdődött Vilnius megszállása

(Folytatás az 1. oldalról)

— Nem, az szovjet létesítmény, ahhoz semmi közük nincsen. Ezt úgy értem, hogy ott a Moszkva-barát vezetés uralja a terepet. A védelmi minisztériumba könnyen behatolhattak a katonák. Már korábban tudtunk a tervről, s ezért a nők péntek reggel már nem mentek dolgozni. A férfiak pedig a roham megindításakor el tudtak menekülni.

Más épület ellen nem hajtottak végre akciókat?

— De igen. *A déli órákban megrohamozták a sajtóházat, s itt már tankokat is bevetettek.* A televízió felvételein magam is láthattam, hogy teljesen szétlőtték az épület homlokzatát. Sajnos megvannak a roham első sebesültjei is, *öt embert komolyabb sérülésekkel kórházba szállítottak.* Ugyanebben az időben elfoglalták a DOSZAAF félkatonai szervezet (az egykori MHSZ megfelelője — Sz. Cs.) székházát is, itt rövid lövöldözés után hatoltak be a katonák, de értesüléseim szerint senki nem sebesült meg.

Ezek szerint Vilnius szombaton újságok nélkül maradt...

— Az a kisebbik baj! *A katonák ugyanis gyűrűbe fogták a televízió, az adótorony és a központi posta épületét is.* A televízió ellen talán azért nem kezdtek eddig támadásba, mert ott is litvánok ezrei gyülekeznek, hogy megvédjék az épületet. Akárcsak a parlament előtt, ahol beszélgetésünk alatt is legalább *30 ezer honfitársunk védelmez minket.* Korábban néhány száz oroszbarát tüntető érkezett a térre, ám ők visszavonultak. De várjon egy pillanatot!

Landsbergist egy másik telefonhoz hívják, hallom, amint litvánul beszél valakivel.

— Most kaptam az információt, hogy a második legnagyobb litván városból, *Kaunasból páncélos oszlop indult el Vilnius felé.* Ugyanakkor arról is informáltak, hogy Kaunasban viszonylagos a nyugalom, hiszen a fő célpont most nyilván a főváros. Egyébként fogalmunk sincs róla, hány ezer katonát összpontosított Vilniusban és környékén Moszkva, mert *a katonai reptérre is óránként szállnak le a repülőgépek.* Pénteken reggel ismét rádió- és televízióbeszédben kértem honfitársaimat, hogy erőszak nélkül védelmezzék a hazát, s mint hallom, a legkülönbözőbb városokból ezrével érkeznek a litvánok Vilniusba. Szintén friss hír, hogy *a nem Moszkva-párti Független Litván Kommunista Párt székházát is megrohamozták a katonák.* Nos, ezért merem kijelenteni, hogy már nem egyszerű manővereket hajt végre a Kreml.

Nem próbált kapcsolatba lépni Gorbacsovval?

— De igen. Egy órával ezelőtt megpróbáltam felhívni, de *a titkársága nem volt hajlandó kapcsolni.* Azt hiszem, különösebb értelme nem is lett volna a beszélgetésnek, biztos vagyok benne, hogy nem tudtam volna meggyőzni: vonja vissza azt az *ultimátumot,* amelyet immár határidő megszabása nélkül nyújtott át.

Ebben a helyzetben mit tehet a parlament?

— Ameddig hagynak minket, békében dolgozunk. Tegnap a parlament is jóváhagyta az új miniszterelnök kinevezését. *Albertas Simenas* 41 éves közgazdász, 12 évig a tervhivatalban dolgozott. Még tegnap fogadtunk el új törvényt a kollektív szerződésről, pénteken pedig a szociális biztosításról, a nyugdíjrendszerről.

Elnök úr, ne haragudjon! Van ennek valami értelme?

— Nekünk ez a feladatunk, nekünk ezt kell csinálni! Litvániának új, saját, korszerű törvényekre van szüksége. A szabad Litvánia jogállam, amely működéséhez törvények szükségesek.

De közben a katonák elfoglalnak mindent!

— Azt mondom, s az utolsó pillanatig azt kell mondanom: *fegyver ellenében nem fogunk fegyvert!* Nem adunk alkalmat újabb provokációkra. Ettől függetlenül már nem vagyok derűlátó. *Nagyon félek, hogy a hét végén, de akár péntek éjfélig Moszkva átveszi a hatalmat Litvániában.* Könnyen elképzelhető, hogy szombaton már nem tud Vilniusba telefonálni. Ezért most mondom el, hogy nagy családdal vesszük tudomásul a külföld hallgatását. De személy szerint nem tudok beletörődni, hogy ez legyen a litván nép sorsa.

Vytautas Landsbergis elnök elköszönt, s a parlament délutáni ülésszakára sietett. A tervek szerint ezen a Mihail Gorbacsovnak szóló üzenet szövegezését fogadják el. Az üzenetben az áll: visszautasítják az ultimátumot, nem engednek Litvánia függetlenségéből. Vajon befejezhették a munkát a törvényhozók? Szombatra talán megtudjuk.

SZERDAHELYI CSABA

A király és a kábeltévé esete

XVI. Károly Gusztáv svéd király ismét szigorú alattvalóinak kénytelen engedelmeskedni. Az uralkodó kábeltévét szeretett volna otthonába szereltetni, de a művelet, amely egy egyszerű polgárnál csaknem kizárólag pénzkérdés, a király számára megoldhatatlannak bizonyult.

Károly Gusztáv családjával együtt ugyanis egy XVIII. századi kastélyban lakik. A palota műemlék, azonkívül idegenforgalmi látványosság, s így történt, hogy a zord kulturális hatóságok úgy vélték: a műholdvevő tányér elcsúfítja az épület vonalait.

Az uralkodó ugyan föld alatti kábelt is be tudna szereltetni, hogy élvezze a műholdas adásokat, csak éppen a költségek bizonyultak túl magasnak számára: 175 ezer dollárnak megfelelő összegbe kerülne. A királyi család tehát kénytelen megelégedni a két svéd televíziós csatorna által nyújtott szórakozással...

GÖRÖG TÜNTETÉSEK

45 000 tüntető diák és munkás haladt át a görög főváros utcáin pénteken az előző napi felvonulás ellen alkalmazott rendőri erőszak és négy ember halála ellen tiltakozva.

FATOS NANO BUDAPESTEN

Mádl Ferenc tárca nélküli miniszter meghívására pénteken hivatalos látogatásra Magyarországra érkezett Fatos Nano, az albán kormány tagja, a minisztertanács főtitkára.

ALBÁN SZÉNBÁNYÁSZOK

Eléri az ezret azoknak az albán szénbányászoknak a száma, akik pénteken sztrájkba léptek, hogy ezzel nyomatékot adjanak az ellenzék követelésének a február 10-re kiírt választások elhalasztására.

PENTAGONÁLÉ-ÜLÉS

Budapesten tartotta ülését a Pentagonálé migrációs munkacsoportja pénteken, a Külügyminisztériumban.

RENDKÍVÜLI JOGKÖR

A mongol elnök rendkívüli jogkörrel ruházta fel az ulánbátori kormányt, amelyre a gazdasági helyzet stabilitásának megteremtése végett volt szükség — közölték a mongol fővárosban.

TÁMADÁS

Ismeretlen személyek gyújtóbombát dobtak egy Los Angeles-i ortodox zsinagógára. Az első becslések szerint legalább 250 ezer dolláros kár keletkezett az épületben; személyi sérülés nem történt.

Rigában és Tallinnban még nyugalom van

Rigában és Tallinnban egyelőre nyugodt a helyzet, a szovjet hadsereg Vilniustól eltérően nem kezdett demonstratív és erőszakos akciókat a két városban — közölték az *MTI* tudósítójával baltikumi sajtóforrások.

A jelek szerint *a szovjet hadsereg vezetése Lettországban és Észtországban is tartja magát az általa adott és a hét végén lejáró határidőkhöz.* Az észt vezetésnek sikerült ideiglenes megállapodást kötnie *Dmitrij Jazov* védelmi miniszterrel a behívásokkal kapcsolatos problémákról, és e kérdésekről kezdett tárgyalásokat pénteken Moszkvában *Anatolijs Gorbunovs,* a lett parlament elnöke.

Vilniusból érkezett hírek szerint a szovjet ejtőernyősök a sajtóház elfoglalásánál *nemcsak könnygázt, hanem lőfegyvert is használtak.* Litván források szerint *sok a sebesült, de halálos áldozat nem volt.* Egyre több páncélos érkezik a litván televízió adótornyához, amelyet több ezer litván vett körbe, hogy megvédje az ejtőernyősöktől.

Tiltakozó nyilatkozatok

Tiltakozó nyilatkozatok láttak napvilágot pénteken délután a Litvániában lezajlott szovjet katonai akció nyomán.

Az MTI-nek Herman János, a Külügyminisztérium szóvivője elmondta:

— *Egyetértünk az említett állásfoglalások tartalmával* — mondotta a szóvivő. Magyarországon is aggodalmat keltenek a balti köztársaságokból érkező hírek. Ahogyan azt már korábban is hangoztattuk, *megértjük a balti népek önrendelkezési törekvéseit. Reméljük, hogy a helyzetet tárgyalásos, demokratikus úton sikerül rendezni.* Magyarország egyértelműen egy ilyen megoldásban érdekelt — fejezte be nyilatkozatát Herman János.

Az *Európai Közösségek* külügyminiszterei aggodalmuknak adtak hangot kulcsfontosságú litván létesítmények szovjet megszállása miatt.

II. János Pál pápa „sürgető felhívást" intézett pénteken a feszültségeket oldó párbeszéd megkezdésére Litvániában.

A NATO tagállamai pénteken *azonnali hatállyal felszólították a Szovjetuniót, hogy tartózkodjon mindenféle elnyomó intézkedéstől és az erőszak alkalmazásától a balti államokban.*

Bukarest, Egyetem tér

Rendőrök verték szét a tüntetést

Temesváron csak kevés üzem, vállalat csatlakozott a sztrájkolókhoz, jóllehet péntektől általános sztrájkot hirdetett meg az egész megyére a *Szabad Szakszervezetek Temesvári Konföderációja* csütörtökön. A sztrájk lendületét a jelek szerint megtörte a megye népszerű prefektusának lemondása, ami alaposan felkavarta a kedélyeket a Béga-parti városban.

Florentin Cirpanu az ország egyetlen megyei prefektusa, akit annak idején a tömegek nyomására és akaratával összhangban neveztek ki. Cirpanu azonban ellenezte a készülő általános sztrájkot s hogy ennek nyomatékot adjon, csütörtökön délben bejelentette lemondását. *Petre Roman* miniszterelnök bejelentette, hogy nem fogadja el a prefektus lemondását s haladéktalanul küldöttséget menesztett Temesvárra *Mihai Zisu* ipari és nyersanyagügyi miniszter vezetésével.

A parlamenten kívüli ellenzéki erőket tömörítő Polgári Szövetség kezdeményezésére pénteken Bukarestben a Forradalom (volt Palota) téren szolidaritási nagygyűlést tartottak Temesvárral. A három-négyezres tömeg a megmozdulás után békésen szétoszlott, de a résztvevők egy csoportja átvonult az Egyetem térre, megszállta azt és Ion Iliescu államfő, valamint a kormány lemondását hangoztató jelszavakat hangoztatott.

A nagy erőkkel kivonuló rendőrség az esti órákban kíméletlenül szétverte a hatalom elleni megmozdulások hagyományos színterének számító bukaresti Egyetem teret megszálló 600—800 tüntetőt és eltávolította a hevenyészett útakadályokat.

Figyelni kell a szovjet fejleményekre

A brit külügyminiszter véleménye

Douglas Hurd brit külügyminiszter szerint szovjet kollegája, Eduard Sevardnadze azért mondott le, mert kimerült és elkeseredett országa állapota miatt, de a nyugatnak korai lenne egyetérteni Sevardnadze elkeseredésével. Mindazonáltal oda kell figyelni a szovjet fejleményekre, mert a nyugat a reform és a peresztrojka Szovjetunióját támogatja, s e *jóindulat nyilván megváltozik, ha a reform visszájára fordul* — tette hozzá *Hurd* a BBC tévé csütörtök esti élő vitaműsorában.

Az ugyancsak résztvevő *Gerald Kaufman,* az ellenzéki munkáspárt „árnyékkülügyminisztere" elsősorban arra emlékeztetett, hogy a Gorbacsov kezdeményezte szovjet és kelet-európai politikai átalakulás tette lehetővé a példátlan nemzetközi összefogást az iraki agresszió visszautasítására.

Hurd ezzel egyetértett, de úgy vélte, *a nyugat öbölbeli elfoglaltsága miatt nem hunyhat szemet a szovjet történések fölött. Gorbacsov most olyan szövetségeseket keres, a KGB-ben és a hadseregben, akik nem éppen reformerek és ez problémát okoz* — mondta Hurd külügyminiszter.

Közölte: szerdán elmondta a Szovjetunió londoni nagykövetének, hogy a brit kormány álláspontja szerint a *balti államok problémáit nem ejtőernyősökkel, hanem tárgyalások útján kell rendezni.* De hangsúlyozta: ez nem tiltakozás, csak beszélgetés volt. *Ugyanezt mondjuk a balti államok vezetőinek is,* tette hozzá a brit külügyminiszter.

Egyes brit kommentátorok szerint *hovatovább ugyanaz történik a balti államokkal, mint 1956-ban Magyarországgal, amikor a nyugat, Anglia és Franciaország szuezi kalandja miatt, elnézte a Szovjetunió magyarországi beavatkozását.* Többen úgy vélik, az Egyesült Államokat és Nagy-Britanniát nem utolsósorban a szovjet belső helyzet sürgeti az öbölben, hiszen kétséges, meddig lehet még elnézni a szovjet fejleményeket és támogatni Gorbacsovot, márpedig nélküle a Szovjetunió nemigen hagyná jóvá az öbölbeli nyugati vállalkozást az ENSZ Biztosági Tanácsában.

Cáfolják a magyar fegyverüzletet

Nem kívánatos félreértésnek ítéli a belgrádi Politika című lapban állítólagos titkos magyar fegyvereladásról megjelent hírt Kocsis László, a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériumának illetékes főosztályvezetője, aki csodálkozását fejezte ki az MTI-nek.

Mint mondotta: *a lapban említett 36 ezer, szovjet gyártmányú Kalasnyikov-géppisztoly semmiképpen sem juthatott ki észrevétlenül az országból.* A fegyverkereskedelem hazánkban szigorúan szabályozott és ellenőrzött. Fegyvereladás csak egy ezzel kapcsolatos, nyilvános kormányrendelet szabályainak pontos megtartásával történhet. Fegyvereladásra csak hivatalos szervezetekkel történt megállapodás alapján kerülhet sor — mondotta a minisztérium illetékese.

(MTI)

Az Egyesült Államok ellenzi az atomrobbantások betiltását

Az Egyesült Államok csütörtökön közölte, hogy továbbra is támogatja a föld alatti nukleáris kísérleti robbantásokat, így ellenzi azok teljes betiltását.

„Úgy véljük, hogy ez nem a megfelelő idő, s nem a megfelelő fóruma egy átfogó kísérleti tilalomról folytatandó tárgyalásoknak" — jelentette ki *Mary Elizabeth Hoinkes* amerikai képviselő az ENSZ keretében 70 ország részvételével az 1963-as részleges atomcsend-egyezményről folyó tanácskozáson.

Az 1963-ban az Egyesült Államok, a Szovjetunió és Nagy-Britannia által aláírt egyezmény tiltja a kísérletek végrehajtását a világűrben, a levegőben és a víz alatt. A mostani tanácskozás részvevői remélik, hogy sikerül elérni a nukleáris kísérletek teljes tilalmát. Véleményük szerint a teljes tilalom elejét venné annak, hogy mintegy 15 ország kifejleszthesse saját nukleáris fegyverét.

Andreotti szerint

Törvényes volt a Gladio

Giulio Andreotti miniszterelnök pénteken a képviselőházban ismét azt mondta, hogy a *Gladio nevű titkos katonai szervezet működése mindenben törvényes volt, és kizárta azt, hogy e szervezet bármiféle szerepet játszott volna az 1964-ben tervezett katonai államcsínyben.*

Azt ígérte, hogy a kormány az 1964-es puccskísérlet minden vizsgálati anyagát a parlament rendelkezésére bocsátja, mert szándéka, hogy teljes világosságot teremtsen a 25 évvel ezelőtti történésekkel kapcsolatban.

A kormányfő ezúttal *harmadszor* kényszerült arra, hogy a törvényhozás elé álljon a nemrégen feloszlatott titkos szervezettel kapcsolatban, miután a parlamenti vizsgálóbizottság kezébe került anyagokban számos utalás történik arra, hogy a Gladiót nemcsak szovjet katonai támadás esetén vetették volna be, hanem a „belső felforgatás" ellen is. Ilyen bevetést készített elő 1964-ben Giovanni de Lorenzo tábornok, a katonai elhárítás vezetője.

(A Gladio működésének hátteréről írásunk a 6. oldalon.)

RMDSZ-küldöttség Budapesten

Van, aki hozzánk jön tapasztalatért...

A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének meghívására érkezett Budapestre január 9-én a Romániai Magyarok Demokrata Szövetségének hatfős küldöttsége, hogy különböző érdek-képviseleti szervezeteket felkeresve folytasson tapasztalatszerző, kapcsolatépítő munkát. Mivel Magyarországon kevéssé ismert az RMDSZ-nek a szigorúan vett politikai tevékenységén kívül folytatott munkája, így eziránt érdeklődtünk a delegáció tagjainál.

— Az RMDSZ érdekvédelmi szervezet. Nyilvánvalóan sokkal bonyolultabb a munkája, mint bármely hasonló érdekvédelmi szervezetnek mondta *Bodó Barna,* a Romániai Magyarok Demokrata Szövetségének alelnöke. Ugyanis az RMDSZ-nek *egy nemzetiség minden téren megmutatkozó érdekeit* kellett felvállalnia. Egyfelől *politikai érdekképviseletet* folytatunk, másrészt az érdekeknek *a tagolása és felismertetése* ad nekünk munkát. Olyat, amely a jövőben hozzájárulhat *a munkavállalói, vállalkozói, fogyasztói* érdekvédelmi szövetségek felállásához. Pillanatnyilag *a kovász szerepét* kell játszanunk.

Érdekvédelmi munkánk másik jelentős része *a kulturális terület.* Közismert, hogy mi a helyzet ezen a téren nálunk, hogy milyen tendenciát kellett megállítani és megfordítani. A romániai magyarság *identitástudatáról, intézményi, valamint a tudati háttérről van szó.*

S végül komoly *szociális feladataink* is vannak.

Tapasztalatszerzési törekvései jelenleg csak Magyarországra korlátozódnak, vagy terveznek utakat más országokba is?

— Az természetes, élünk a lehetőségekkel, hogy Magyarországra látogassunk. De a mostanihoz hasonlóan *tervezünk egy ausztriai és egy olaszországi utazást is* — húzta alá *Takács Csaba,* az RMDSZ parlamenti frakciójának tagja.

Milyen eredménnyel jártak a budapesti tárgyalásaik?

— Tárgyaltunk az *MSZOSZ*-ban, a *Vállalkozók Országos Szövetségében* és a *Fogyasztók Országos Tanácsában.* Rendkívül érdekesnek bizonyult *a parlamenti képviselők egy csoportjával* létrejött találkozónk — folytatta az RMDSZ alelnöke. Mivel alapelveink egyike a pluralizmus, *felvettük a kapcsolatot a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligájával.* Egyébként örömmel számolhatok be, hogy konkrét eredményei is vannak a lefolytatott tárgyalásoknak.

Az MSZOSZ felajánlotta, hogy *minden továbbképző tanfolyamán fogad két szakszervezeti tisztségviselőt Romániából.* Ilyen lesz most például az a kurzus, melyen osztrák szakemberek lesznek az előadók. Úgy is mondhatnám, hogy a nyugat-európai tapasztalatok *„átmentéséről"* van szó. Egyébként ígéretet kaptunk arra, hogy *román anyanyelvű hallgatókat is fogadnak,* biztosítva nekik a tolmácsolást. Ugyancsak ígéretet kaptunk az MSZOSZ-tól arra, hogy közvetítőként *hozzájárulnak nemzetközi kapcsolatépítő munkánkhoz.* Erről egyébként megállapodtunk a ligával is. És végül, de nem utolsósorban az MSZOSZ az *10 ezer kötetes könyvtárat és egy professzionális minőségű videokamerát* adományozott az RMDSZ-nek.

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján nem tartanak attól, hogy a határon megakadályozzák a könyvek bejutását Romániába?

— Nincsenek ilyen félelmeink, mivel arra, hogy egy ilyen adomány miként kerülhet be Romániába, *megvan a törvényes út.*

Kiss Andrej

Ha kitörne az Öböl-háború

(Folytatás az 1. oldalról)

anyag szerint a kórházak és az ország biztonsága szempontjából nélkülözhetetlen intézmények energiaellátását a *legvégsőkig biztosítanák.* életbe, ha üzemanyagból

Más szabályok lépnének lenne hiány. Elsőként azt rendelnék el, hogy a *személygépkocsik* csak korlátozott mennyiségű benzint, gázolajat tankolhatnak. Ha ez sem elegendő, akkor esetleg megtiltanák a magánautók közlekedését. A mentők, tűzoltók, rendőrök és más fontos közintézmények azonban mindenképpen hozzájutnának az üzemanyaghoz.

A *fűtőanyaghiány esetére* érvényes intézkedések részletesen tartalmazzák a leállítandó üzemek névsorát. Ezt a sorrendet úgy állították össze, hogy megvizsgálták, mely termelő egységek adják az adott felhasználással a legkisebb jövedelmet. Emellett azonban a válságterv szerint a konfliktus miatt *megemelkedő* világpiaci árakat átmenetileg mindenképpen *érvényesítenék* a hazai árakban, ezzel is a takarékosabb felhasználásra ösztönözve a fogyasztókat.

Ha az Öbölben kitörne a háború, az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumban működni kezd a már kiépített *ügyeleti rendszer,* s a miniszter dönt a válságstáb megalakulásáról. A tárcánál *remélik,* hogy erre *nem kell utasítást adni,* mert az összecsapás elkerülhető.

F. Z.

NGKM: nincs hiány

A Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériumában afelől érdeklődtünk, hogy a háború esetleges kitörése milyen gazdasági következményekkel fenyeget országunkra nézve.

A válság már eddig is számottevő károkat okozott a magyar gazdaságnak, mondták el lapunk munkatársának. Mind Kuvait, mind Irak *jelentős vásárlója volt* a magyar termékeknek, Kuvaitba például 1989-ben 40 millió dollárnyi portékát, főként gépeket és fogyasztási sikkeket exportáltak a magyar vállalatok. Most természetesen megszűnt az export, holott a megkötött (és már nem teljesíthető) szerződések, a kiépülő kapcsolatok alapján jó okkal remélhettük, hogy a forgalom bővülni fog. Hasonló a helyzet Irak esetében, ahol ráadásul *egyelőre behajthatatlannak látszó kinnlevőségeink* is vannak.

E közvetlen veszteségekhez társult az *olajárak emelkedése.* Mennyiségi hiány jelenleg nincs, és egyelőre nem is lesz a világpiacon, mert a kiesett kuvaiti és iraki olajat a többi termelő pótolta. Így az olajpiacon — egyelőre! — továbbra is *bőséges a kínálat.*

L. P.

HM: normális élet

A Honvédelmi Minisztérium szóvivőjének, *Keleti György* ezredesnek tegnap feltettük a kérdést: van-e a tárcának válságterve, arra az esetre, ha kirobban az Öböl-háború? Egyáltalán *mire lehet felkészülni és mire nem?*

Mivel az ezredesnek, közlése szerint, nincs felhatalmazása arra, hogy részletes tájékoztatást adjon, *az általánosságokat* mondta el. Eszerint a Magyar Honvédség éli a maga *normális* életét, magasabb harckészültségi fokozatot *nem* rendeltek el, az alakulatok készülnek a februári állományváltásra. Kétségtelen, hogy a tárca véleménye *megegyezik* a mértékadó körökével, amelyek a fegyveres összecsapás esélyét növekvőnek látják, de ugyanakkor bízik a tárgyalópartnerek józanságában és felelősségtudatában, s hogy fegyverek nélkül lehet véget vetni az agressziónak.

A szóvivő közölte, a HM a külügyi tárcával összhangban *felkészült* arra, hogy 35—40 fős egészségügyi csoportot küldjön ki az Öböl térségébe, kizárólag humanitárius, segítő célzattal. *A magyar honvédelmi vezetés békét akar,* és a békés megoldások híve. Természetesen honvédségünknek megvannak az ország biztonságát szolgáló *tervei,* de — mint azt a szóvivő kijelentette — ezek a tervek *nem kötődnek* az Öböl-válsághoz.

Sz. I.

BM: alapvető kötelesség

A rendőri vezetők országos értekezlete után találkoztunk tegnap délután *Boross Péter* belügyminiszterrel, akitől a *Népszava* pénteki számában megjelent, *Hiknat Zaid* budapesti palesztin nagykövettel készített interjú egyik kijelentésére kértünk választ. A palesztin külképviselet vezetője ugyanis azt állította, hogy tudomásuk szerint az izraeli titkosszolgálat, a *Moszad* ügynökei Magyarországon tartózkodnak és ők a terroristaveszéllyel kapcsolatos jelenlegi légkört könnyen felhasználhatják *provokációra is.*

Boross Péter, aki röviddel ezelőttig a magyar titkosszolgálatot felügyelő, tárca nélküli miniszteri beosztásban dolgozott, elmondta, hogy minden olyan titkosszolgálattal, amely az ország új politikai berendezkedésének megfelel, készséggel tartunk kapcsolatot. Nagyon sok olyan információra van szükségünk, amelyek elől korábban el voltunk zárva. *Együttműködünk a volt szocialista országok titkosszolgálataival, sőt a szovjet KGB-vel is.* Tudniillik a terrorizmus, a csempészet, vagy éppen a kábítószerpiac ellen nemzetközi rendőri összefogással lehet csak eredményt elérni.

Humanitárius feladatunknak tartjuk a Szovjetunióból kivándorló *zsidók* részére biztosítani az *átutazást.* Ebben az esetben igen nagy az önként vállalt felelősségünk, éppen ezért a biztonság megteremtése érdekében, a jelentős tapasztalatokkal rendelkező titkosszolgálatoktól *tanácsot* is kérünk.

Aziránt is érdeklődtünk a minisztertől, hogy az Öbölválság élesedésével kapcsolatban felkészültek-e az ország belső biztonságának a megerősítésére.

Dr. Boross Péter egyebek között elmondta, hogy a tárca *alapvető kötelessége* a lakosság biztonságáról való gondoskodás. *A végrehajtott és tervezett intézkedések nem kimondottan a közel-keleti hadihelyzet következményei.*

Mi lesz a katonákkal?

Ismeretes, hogy magyar katonatisztek tartózkodnak Irakban, ahol az ENSZ égisze alatt, az iraki—iráni fegyverszünetet ellenőrzik. Vajon mi lesz velük, ha kitör az Öbölben a háború? Nincsenek-e fokozott veszélynek kitéve, figyelembe véve, hogy Magyarország egészségügyi alakulattal vesz részt a szövetséges erők oldalán a válság megoldásában?

— Az Irakban szolgálatot teljesítő magyar tisztek az ENSZ Bagdadban lévő parancsnoksága alá tartoznak, ENSZ lobogó alatt szolgálnak — tudtuk meg Keleti György ezredestől, a Honvédelmi Minisztérium szóvivőjétől. Róluk az ENSZ gondoskodik és készített számukra egy evakuálási tervet veszélyhelyzet esetére.

NAGYON KÖZEL A KÖZEL-KELET

Miközben az Öbölben pilóták és tengerészgyalogosok állnak készültségben, Európában megfoghatatlan szorongás uralja a lelkeket.

Félni vagy nem félni, ez itt a kérdés. Földrészünk az elmúlt évtizedekben hozzáidomult a háborútlansághoz, a viharok általában távoli tájakon tomboltak..., de hozzászokott az állandó túlbiztosítottsághoz is, a „hátha megismétlődik nálunk is" aggodalmához.

Való igaz, hogy Kuvait és Irak messze van. A reálpolitikusok azonban egy pillanatig sem kételkednek abban, hogy *ha megszólalnak a fegyverek az Öbölben, átkuk Európát is sújtja majd.* Hiszen az már nem csupán amerikai—iraki bajvívás lenne, hanem egy valóságos láncreakció kezdete. Ki tudja, ki mindenki kapcsolódna be előbb-utóbb az ellenségeskedés félkezhetetlen folyamatába. *Líbia, Jordánia, Jemen magatartását nehéz lesz előre kiszámítani,* s aligha találhatjuk ki, *miként cselekszik Irán,* a térség fundamentalista óriása. Miért is ne ragadtatná magát radikális *önvédelmi lépésekre Izrael,* amely a leginkább fenyegetettnek érzi magát azon a vidéken? Az utóbbi időben elkerülte az elemzők figyelmét a szomszédos *Törökország,* amely, ha belesodródik a viszályba, általa *folyosó* nyílhat Európára.

Ha a véres hadműveletek el is kerülnének bennünket, fejünk fölött ott már a fenyegetés: a *terrorizmus* „mélyhűtött" közkatonái *állítólag* nem lesznek restek működésbe lépni a mi portánkon. S vajon csak arab terrorizmus rémétől kell-e tartanunk? Hiszen földrészünk számos országában „jeleskednek" *másfajta szélsőséges szervezetek* is, azok egy pillanatig sem haboznának *a közrend esetleges gyengülését* a maguk javára fordítani.

S ha „kacsának" bizonyulna is a terrorizmus fellángolásának a híre, nem kell-e félni egy másfajta merénylőtől, amelynek neve: *ökológiai katasztrófa.* A netán bevetendő *atom-, vegyi és bakteorológiai fegyverek* helyi szinten végeznék ugyan közvetlen pusztításukat, de e károk hatása algha szűkíthető majd egy kis területre. Elegendő, ha valahol a kelleténél jobban melegszik fel a légkör, máris borul az egyensúly; a biológiai torzulások is láncszerűen terjedhetnek tovább a gének rejtélyes útjain. Nem lehet a környezetet csak „kicsit", csak egy helyen mérgezni.

Ha meg is úsznánk itt, e kényelemhez szokott Európánkban a szörnyűségeket, ugyan, ki oltalmazna meg minket az áttételesen gazdasági következményektől? Hiszen az olajár emelkedése — tudjuk — tejünk és kenyerünk minden kortyát és falatát drágítaná, keserítené. A kelet-európai összetartozásnak még a csekélyke tudata is semmivé válna, hisz *minden állam görcsösen próbálná saját tüzeit oltani.* Még ebben is utat vesztenénk Nyugat-Európához képest, amely felépítette már saját gazdasági integrációjának alapjait, s lehet, hogy egy ilyen megpróbáltatásban ők *még meg is erősödnének. Az Öböl-háború tehát eltávolítana bennünket, keletieket az amúgy is messze lévő európai háztól.*

Európa minden bizonnyal közfelkiáltással szavazna arra: ultimátum ide, ultimátum oda, *ne legyen háború!* A genfi tárgyalás után azonban már nem számíthatunk arra, hogy Bagdad teljesíti az elkövetkező napokban az amerikaiak által megszabott „apró" feltételt, miszerint *vonuljon ki Kuvaitból.* Ebben a helyzetben *Washington tartja kezében a döntést:* meg akarja-e indítani a hadműveleteket vagy sem?

Nyugat-Európának viszont van némi tapasztalata már abban, hogy miként lehet *közvetíteni, hidat építeni* reménytelennek látszó, fagypont alatti helyzetekben. Ezeken az államokon múlik most, hogy e formálódó képességüket tudják-e gyümölcsöztetni. Meg tudják-e győzni tengerentúli szövetségesüket: *még el lehet kerülni a kenyértörést* presztízsveszteség nélkül. A francia fél például gesztusnyújtásra sarkallja Washingtont: *legyen hajlandó összekapcsolni a kuvaiti és a palesztin kérdést.* Persze, ez sem egyszerű: ha ebbe az amerikai stratégák belemennének, talán csorba esne Izraellel fenntartott szövetségükön. Márpedig Tel Avivnak az az érzete, hogy eseteg magára marad saját környezetében, veszélyekkel terhes jövőt vetíthet előre abban a térségben.

Ha fél is az európai polgár, az intézményes Európának nem félnie kell, bár van oka *elővigyázatosságra.* Elszántnak kell lennie hitében, hogy a *reménynek soha nincsen „utolsó" pillanata.*

GARZÓ FERENC

A biztonság érdekében ez egyébként is szükségessé vált. Nemcsak a terrorral kapcsolatban, de az esetleges katasztrófa elhárítására is kidolgoztak a szakemberek programokat.

S. A.

A nagykövet megerősíti

Pénteki számunkban nyilatkozott *Hiknat Zaid,* a magyarországi palesztin rendkívüli és meghatalmazott nagykövet. A nagykövet úr a félreértések elkerülése végett péntek délelőtt leszögezte: a határőrség szóvivője megerősítette, hogy *terroristacsoportok nem lépték át a magyar határt,* se a zöld határon keresztül, se más úton. Ennek újbóli megerősítését azért tartotta rendkívüli fontosnak a nagykövet úr, hogy az alaptalan rémhírek miatt ne uralkodjon el pánikhangulat.

Sz. Cs.

A kormány vállalja a felelősséget

Mi közünk az Öböl-válsághoz? Mit keresnek magyarok az idegen „csatamezőn"? Lesz-e légihíd a fejünk fölött, és tartanunk kell-e ránkszabaduló terroristáktól? Mindezeket *Horváth Balázstól,* az MDF ügyvezető alelnökétől kérdeztük a minap, jelezve, hogy a kérdést nem mint a kormányzópárt alelnökéhez, hanem mint *a kormány egyik tagjához* intézzük.

— *Magyarország nem akar beavatkozni az Öböl-válságba, és ez nem is szükséges.* Ugyanakkor *jelképesen* ki szeretné fejezni azt a szándékot, hogy nem tűri el az agressziót.

— Ez a jelkép a negyven magyar önkéntes Öbölbe indulása?

— *Igen.*

— Sokak szerint erre válaszul máris terroristák léptek el hazánkat. Igaz ez? És *ki vállalja a felelősséget,* ha bajunk esik?

— *Természetesen a kormány és a parlament.* De hadd mondjam azt, hogy ha nem vállaljuk ezt a jelképes jelenlétet, ugyanúgy ki vagyunk téve a veszélynek. Ráadásul reálisan kell nézni a veszélytartalmat. Elsősorban nem egy kis közép-európai ország a terrorizmus célpontja.

— Részvételünknek *üzleti háttere* is van, mondják egyes körökben.

— Én erről nem tudok. *Semennyi pénzért nem hoznánk ilyen helyzetbe az országot.*

— Háború esetén szállnak-e majd a fejünk felett hadigépek?

— *Légihídról sem tudok.*

H. I.

A sugárbiológusok aggódnak

Bár a nyilatkozatok szerint az esetleges Öböl-háborúban nem kívánnak nukleáris fegyvereket bevetni, az Országos Frédéric-Joliot-Curie Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutatóintézetben, mint azt *dr. Sztanyik B. László* főigazgató lapunknak elmondotta, *őszintén aggódnak.* És őszintén remélik, hogy valóban nem vetnek be atomfegyvert. Erre az esztelen, kétségbeesett lépésre csak a *legvégső esetben* kerülhet sor.

Az intézetben eddig *valamennyi,* az Északi-féltekén végrehajtott kísérleti nukleáris robbantásokat, illetve ezek radioaktív melléktermékeit *ki tudták mutatni.* Mivel pedig Irak — hazánkhoz hasonlóan — az Egyenlítőtől északra terül el, így egy nukleáris háború következménye is érzékelhető volna Magyarországon. *A széljárástól függően — nagyobb vagy kisebb mértékben — megemelkedne a környezeti radioaktív szennyeződés szintje.*

K. K.

NM: erre is felkészültek

Az esetleges Öböl-háborúval kapcsolatos egészségügyi tennivalókról elmondta a Népjóléti Minisztérium illetékes főosztályvezetője, hogy mint minden rendkívüli helyzetben szükséges egészségügyi ellátásra, *erre is felkészültek.* A minisztériumnak természeti, ipari, civilizációs katasztrófára, nukleáris balesetre *kidolgozott terve* van. Ebbe a körbe tartozik, ha valamilyen bakteriológiai vagy biológiai eszköz alkalmazására kerülne sor. Ám — hangsúlyozta —, az Öböl-térségében, a harctereken esetleg alkalmazott bakteriológiai fegyver Magyarország távolságában *nem lehet veszélyes.* Biológiai fegyverekkel hasonló a helyzet, amellett úgy véli, ennek bevetése *visszaüthet.* Ezért a támadó kétszer is megfontolja, hogy éljen-e vele.

L. M.

KTM: nincs védelmi terv

„Volt szerencsém!" — köszönt el a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium levegő-, víz-, és talajvédelmi főosztályvezetője lapunk munkatársától, aki nem elégedett meg a főosztályvezetőnek a minisztérium sajtóirodája által közvetített üzenetével, miszerint a *tárcának nincs semmiféle védelmi terve* a lehetséges Öböl-háború esetleges magyarországi következményeinek elhárítására.

Emiatt bátorkodott telefonon megkeresni az illetékest. S őszintén reméli, valamennyiünknek szerencséje lesz abban, hogy — a főosztályvezető nyilatkozata szerint — az *olajkutak szétbombázása,* felrobbantása, illetve ez ezáltal a levegőbe kerülő és terjedő veszélyes anyagok nem okoznak majd szennyezést hazánkban. Ha pedig netán *mérges gázokat* vetnek be, ott, az Öböl-mentén, azok annyira felhígulnak, míg ideérnek —, ha egyáltalán ideérnek —, hogy *nem veszélyeztetik* egészségünket.

K. K.

Katonai erővisszonyok

	Katonák	Páncélosok	Repülőgépek	Hajók
SZÖVETSÉGES CSAPATOK				
USA	370 000	2250	1450	90
Nagy-Britannia	30 000	160	60	11
Franciaország	10 720	40	45	6
Szaúd-Arábia	90 000	550	190	25
Kuvait	7000	50	30	—
GCC-államok	80 000	250	190	15
Egyiptom	35 000	600	—	—
Szíria	19 000	300	—	—
Marokkó	6 000	—	—	—
Pakisztán	5 000	—	—	—
Banglades	2 000	—	—	—
Szenegál	500	—	—	—
Nigéria	500	—	—	—
Csehszlovákia	170	—	—	—
Kanada	—	—	12	2
Olaszország	440	—	16	5
Belgium	—	—	22	4
Spanyolország	—	—	—	3
Ausztrália	—	—	—	2
Argentína	—	—	—	2
Görögország	—	—	—	1
Dánia	—	—	—	1
Portugália	—	—	—	1
Hollandia	—	—	—	3
IRAK	540 000	4000	700	15

Az ENSZ főtitkára még nem adta fel a reményt

Negyvenperces megbeszélést folytatott pénteken Francois Mitterrand francia elnökkel Javier Pérez de Cuellar, az ENSZ főtitkára, aki útban Bagdad felé rövid megállót tartott a francia fővárosban.

Az ENSZ főtitkára a találkozó után közölte, hogy a *nemzetközi közösség szószólójaként utazik Bagdadba.*

— *Nem mondhatom, hogy derűlátó vagyok, de nem is adtam fel a reményt* — hangoztatta.

Az Európai Közösségek tagállamai *teljes támogatásukról biztosították Javier Pérez de Cuéllar ENSZ-főtitkárnak azt a javaslatát, hogy küldjenek ENSZ-erőket Kuvaitba, ha Irak hajlandó kivonulni onnan* — jelentette ki pénteken Genfben *Hans-Dietrich Genscher.* A német külügyminiszter azt követően nyilatkozott, hogy a világszervezet főtitkára a genfi Nemzetek Palotájában találkozott az EK-tagországok külügyminisztereivel.

James Baker amerikai külügyminiszter pénteken, szaúd-arábiai tárgyalásai után néhány órára *Abu Dzabiba* utazott, hogy az emirátusok államfőjét, *Zajed ben Szultan al Nahajen sejket is tájékoztassa* iraki kollégájával, *Tárik Azizzal* szerdán Genfben lezajlott sikertelen megbeszéléseiről.

Joao de Deus Pinheiro portugál külügyminiszter pénteki bejelentése szerint az ENSZ főtitkára szombaton ötpontos rendezési tervet terjeszt Szaddám Huszein iraki elnök elé. A tervezet végrehajtásának *feltétele, hogy Irak vonuljon ki Kuvaitból.* Ha ezt megteszi:

— *a nemzetközi közösség szavatolja, hogy nem történik agresszió az Öbölben,*

— *kivonják a térségbe vezényelt többnemzetiségű haderőt,*

— *a kivonást ENSZ-megfigyelők ellenőrzik,*

— *ENSZ-békefenntartó erőket vezényelnek az Öbölbe,*

— *amint lehetséges, összehívják a nemzetközi Közel-Kelet-konferenciát.*

A világszervezet főtitkára, aki szombaton érkezik Bagdadba azonban kijelentette: Nincsenek terveim. Meghallgatom az iraki elnököt és véleményt cserélek vele.

(MTI)

A KORMÁNY KÖZLEMÉNYE

A hatósági fogyasztóiár-emelésekről, egyes pénzügyi és szociálpolitikai intézkedésekről

A kormány az 1991. évi gazdasági program és a parlament által elfogadott 1991. költségvetésről szóló törvény alapján döntött *egyes hatósági áremelésekről és pénzügyi intézkedésekről*, valamint törvényjavaslatot nyújtott be az Országgyűlésnek *a szociálpolitikai intézkedésekről*. Erről, valamint az infláció kézbentartására és a jövedelmi folyamatok befolyásolására irányuló szándékairól a kormány többek között a következő tájékoztatást adja.

Áremelések

Az árak megállapításáról szóló törvény szerint a hatósági árak már csak a lakossági vásárlások mintegy *egytizedére* terjednek ki.

Az élelmiszerek közül január 14-étől a 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztőrözött tej legmagasabb (maximált) ára literenként 18,20 forintról 22,0 forintra, a normál fehérkenyér kilogrammonkénti ára pedig 14,80 forintról 20,40 forintra nő. A forgalmazók természetesen ennél alacsonyabb árat is megállapíthatnak.

A hatósági áras *postai szolgáltatások díjai* január 14-étől átlagosan 40 százalékkal emelkednek. Így például a szabványlevél helyi továbbítása 5 forintról 7 forintra, vidékre továbbítása pedig 8 forintról 12 forintra nő.

Ugyancsak január 14-étől *az ivóvíz- és csatornaszolgáltatások lakossági díjai* a költségek növekedésével és a támogatások mérséklésével összefüggésben átlagosan 100 százalékkal emelkednek. A díjak emelésére a területileg jelentős mértékben eltérő ráfordításokat tükröző tarifákhoz igazodóan kerül sor.

A vasúti személyszállítás díjai február 1-jén átlagosan 80 százalékkal, a távolsági autóbusz-közlekedésé 55 százalékkal emelkednek. A nemzetközi gyakorlathoz igazodóan és gazdaságossági megfontolások alapján megszűnik a személy- és gyorsvonati díjak közötti különbség, ami a személyvonatoknál átlagosan 110 százalékos, a gyorsvonatoknál átlagosan 50 százalékos díjemelést jelent. Az iskolai kirándulásokra, ifjúsági rendezvényekre igénybe vett különjárati autóbuszok díja február 1-től 55 százalékkal emelkedik. A távolsági közlekedésben a szociálpolitikai kedvezmények fennmaradnak. A vasútnál a nagycsaládosok ismét kedvezményt élveznek, ugyanakkor a vállalatoknak nyújtott, nem szociálpolitikai indítékú kedvezmények megszűnnek.

A távbeszélőszolgáltatások díjai február 1-jével emelkednek. A helyi beszélgetések díj 2 forintról 5 forintra, a lakossági előfizetési díj főállomásoknál 100 forintról 250 forintra, ikerállomásoknál 80 forintról 220 forintra emelkedik. A felemelt előfizetési díjak 20 helyi beszélgetést is magukban foglalnak.A belföldi távolsági beszélgetési díjak átlagosan 46 százalékkal, a nyugat-európai országokba irányuló beszélgetések díjai 15—20 százalékkal emelkednek.

Február 1-jétől 50 százalékkal drágul a *villamosenergia-szolgáltatás*. A nappali áram lakossági díja kilovattóránként 2,45 forintról 3,70 forintra, az éjszakai áramé pedig 1,30 forintról 1,90 forintra változik. Az emelt áramdíjat az április 1-jét követő első leolvasás szerinti számlázáskor (június 1-jétől) kell fizetni. A pb-gáz ára 80 százalékkal lesz magasabb.

A tv-előfizetési havi díja szintén február 1-jétől 130 forintról 200 forintra emelkedik.

A tankönyvek árai a közeljövőben körülbelül 80 százalékkal emelkednek, de ez számottevően csak 1991/92-es tanév elején jelentkezik

A hatósági árak egy részénél az árak megállapítása a helyi önkormányzatok hatáskörébe került. Az önkormányzati szándékokról rendelkezésre álló információk szerint *a helyi tömegközlekedési díjak* — átlagosan mintegy 50—100 százalék közötti — emelésére legkorábban február 1-jével, de legtöbb helyen csak március 1-jével kerül sor. A helyi tömegközlekedés szociálpolitikai kedvezményeit a kormány határozza meg. Ennek megfelelően továbbra is 75 százalékos kedvezményes helyi bérletet vásárolhatnak a tanulók és a nyugdíjasok, a 70 éven felüliek pedig ingyen utazhatnak. A kieső bevételt központi költségvetésből adott fogyasztói árkiegészítés ellentételezi.

A lakbérek emelésére az önkormányzatok döntésétől függően eltérő mértékben és időpontokban, április 1-jét követően kerülhet sor.

Az év elején a vállalatok döntése szerint emelkedik néhány olyan fontos termék ára is, amely az ártörvény alapján ugyan január 1-jétől már szabadáras, de az áremelkedés mértékét lényegesen befolyásolják az adózási támogatási feltételek változásai.

Az üzemanyagoknál január 14-ét követően az Országgyűlés által jóváhagyott fogyasztási adóemelés hatására — az útalap némi mérséklése ellenére — az üzemanyagárak emelkednek .Az új árakat a forgalmazó vállalatok közlik. Ezt követően az üzemanyagárak a világpiaci áralakulás függvényében változnak. A szabad árformába került háztartási tüzelőolaj (HTO) ára fokozatosan emelkedik.

A gépkocsiárakat 1991-től alapvetően a beszerzési árak alakítják. A volt KGST-országokból származó típusoknál a konvertibilis elszámolásra való áttérés és a vámkötelezettség hatására a fogyasztói árak jelentősebben emelkednek. A katalizátoros típusoknál — a környezetvédelem érdekében — vámkedvezmény érvényesül és megszűnik e gépkocsik fogyasztási adója. Az eddigi előjegyzési-előlegfizetési rendszer módosul, erről külön tájékoztatás jelenik meg.

A gyermekintézményi térítési díjak központi szabályozása változik. A javaslat szerint a térítési díjakat a helyi önkormányzatok a szolgáltatóval és a szolgáltatást igénybe vevővel közösen határozzák meg. Központi szabályozást csak a térítési díj maximumára és a kötelező kedvezményekre tervez a kormány. A nyersanyag költségnormák előírása helyett a népjóléti miniszter szakmai iránynormákat ad ki. Az élelmiszerár-változások következtében a nyersanyagköltségek emelkednek, és várhatóan az önkormányzatok emelik a térítési díjat is.

A szolgáltatásoknál a díjakat és tarifákat érintő változásokról és az azok alkalmazásával kapcsolatos egyéb feltételekről részletesebben az illetékes minisztériumok, valamint a helyi önkormányzatok a bevezetést megelőzően külön tájékoztatást adnak.

A gyógyszerek térítési díja — előreláthatóan áprilistól — emelkedik. A termelői árak emelkedését és az importgyógyszerek nagy mértékű drágulását kizárólag a társadalombiztosítási támogatás további növelésével már nem lehet ellensúlyozni.

Az árszintnövekedés mértéke

A fűtési szezont követően a termelői és az importbeszerzési árak emelkedése és a támogatások végleges megszüntetése miatt nagymértékben emelni kell *a tüzelőanyagok* (szén, brikett, koksz, tűzifa) árát, *a vezetékes gáz* és a *távhőszolgáltatás* díját. Ezt követően már ilyen mértékű áremelésre nem kell számítani, a fogyasztói árak a termelői árakat követik.

A kormány azzal számol, hogy a múlt év végére és az ez év elejére koncentrálódó külgazdasági és pénzügyi változások hatásait a hatósági árakban átvezetve és a szabad árak emelkedését is figyelembe véve, az év első harmadában viszonylag nagy mintegy *18—20 százalékos árszintnövekedés* valószínűsíthető 1990 decemberéhez képest. Ezt követően az infláció üteme már mérséklődik, és az árszintemelkedés visszatér az 1990. év azonos időszakát jellemző havi 1—1,5 százalékos mértékre.

Az év első harmadára számított *árszintemelkedés* a lakosság *havi* kiadásait átlagosan, egy főre vetítve 850—900 forinttal növeli. A központi indíttatású intézkedések következtében egy négytagú család havi többletkiadása — fogyasztási struktúrától függően — 2500—4500 forint között változhat.

A kiadási többletek közel kétharmad része *alapvető fogyasztási* termékkörben jelentkezik. Az átlagosnál nagyobb a nyugdíjasok és a fővárosban élők kiadási többlete.

Az áremeléseken kívül a lakosság terheit növeli még *a lakáskamat, a biztosítási díjak emelkedése*, valamint az év későbbi hónapjaiban belépő, az önkormányzatok döntésétől függő *helyi adók*.

A központi árintézkedésekhez közvetlenül *nem* kapcsolódnak tételes jövedelemkompenzációk.

Pénzügyi és szociális intézkedések

A gazdasági szférában tevékenykedőknél a gazdasági teljesítménnyel összhangban álló *béremelés;* a költségvetési intézményeknél átlagosan *20 százalékos bérnövelési* lehetőség várható, kiegészítve az egészségügyi, oktatási, közművelődési, igazságügyi intézmények dolgozóinál előirányzott *központi* bérpolitikai intézkedéssel.

Elsősorban az alacsony és közepes jövedelműeknél *a személyijövedelemadó-feltételek módosítása* és a gyermekkedvezmények bővítése is hozzájárul a többletkiadások fedezetéhez. 1991. január 1-jétől a havi 1000 forint adóalapkedvezmény kiterjed az 1 és 2 gyermekes családokra is, a gyermek 6 éves koráig.

A kormány javaslata *a nyugdíjak éves szintű, a nettó átlagkeresetekhez igazodó 24 százalékos emelése;* ez biztosítja, hogy az aktív és a nyugdíjas lakosság jövedelmi helyzete közel azonos mértékben változzon, a nyugdíjak átlagos értékvesztése ne haladja meg az aktív keresők jövedelmének átlagos reálérték-csökkenését.

A nyugdíjemelés módjára kétlépcsős, differenciált intézkedési javaslata van a kormánynak, év elejétől az emelés kétharmad része, s az év második felében a fennmaradó — az esetleges többletbevétellel növelt — rész kerülne felhasználásra. A januári ütemezés átlagosan mintegy 950 forint nyugdíjemelést tenne ki. Az Érdekegyeztető Tanács állásfoglalását is figyelembe véve, a kormány háromféle konkrét intézkedési változatot nyújtott be az Országgyűlésnek.

A családi pótlékot — az 1991. évi állami költségvetésben jóváhagyott összegből gyermekenként átlagosan — a november havi 100 forint emelésen túl — havi 350 forinttal (mintegy 15 százalékkal) lehet növelni. A kormányzati javaslat az intézkedési keret felhasználására 200—750 forintig terjedő differenciált emelést tartalmaz oly módon, hogy nagyobb emelést kapjanak a 3 és több gyermekesek és a tartósan beteg, továbbá az állami gondozott gyermeket nevelő szülők, valamint az egyedülállók.

A gyermekgondozási szabadságon levők körében — a nyugdíjak emeléséhez igazodóan — szintén kétütemű intézkedésre kerülne sor. Januártól a gyermekgondozási-díj legkisebb összege, valamint a gyermekgondozási segélyhez járó jövedelempótlék — a javaslat szerint — 600 forinttal lenne több.

A munkanélküliség kezelésére, a foglalkoztatáspolitikai eszközök finanszírozására az 1991. évi költségvetés 12,6 milliárd forintot helyezett a Foglalkoztatási Alapba, s 9 milliárd forintot a Szolidaritási Alapba. A parlament ez év januárjában dönt a munkanélküli-ellátások új rendszeréről, a foglalkoztatással összefüggő eszköz- és intézményrendszerről.

Az önkormányzatok támogatása

Az önkormányzatok szociális feladatainak fokozottabb állami támogatása érdekében került bevezetésre *a szociális támogatások normatívája* (egy aktív lakosra vetítve éves szinten 3000 Ft), amely lehetővé teszi a szociális alapellátás körébe sorolt, kötelezően ellátandó feladatok teljesítését. Ezen túl 3,8 milliárd forint költségvetési céltámogatás áll az önkormányzatok rendelkezésére az év folyamán a nevelési segélyezés forrásainak bővítésére. Ebből a leginkább rászoruló gyermekes családok differenciált támogatását kívánja a kormány bővíteni. Az ő esetükben lehetőség lesz a gyermekintézményeken kedvezményes —, akár ingyenességig terjedő — térítési díjak megállapítására.

Az 1991. évi állami költségvetés 5 milliárd forintot irányzott elő a helyi önkormányzatok részére saját forrásaik kiegészítésére, annak érdekében, hogy *támogatást nyújtsanak a rászorultak részére* a lakáscélú kölcsönök megemelkedett törlesztőrészleteinek megfizetéséhez és a fiatal házasoknak első lakásuk felépítéséhez vagy megvásárlásához.

A kormány kiemelt jelentőséget tulajdonít az inflációs várakozások mérséklésének. Tisztában van azzal, hogy a mostani intézkedések *inflációs hatásúak,* de ennek a lehetséges minimumra történő leszorítását csak valamennyi társadalmi és gazdasági szereplő közös erőfeszítésével, önmérsékletével érheti el. Ezért készen áll egy olyan, munkaadókkal és munkavállalókkal kötendő — meghatározott időre szóló —, kölcsönös kötelezettségvállalásra, amelyben egyfelől a munkavállalók nem követelnek teljesíthetetlen béremeléseket, és a gazdálkodók nem emelik indokolatlanul az árakat, másrészről a kormány sem hoz további inflációt gerjesztő intézkedéseket.

(MTI)

Változnak az idők...

Újra tanulom az utcaneveket, épp úgy, mint más. A Deák teret mondják be a metrón, és magamban mormolom, hogy a Felszabadulás tér következik. Tévedtem. Kiderül, hogy a Ferenciek tere. A rácsodálkozások idejét éljük. A 6-os villamos vezetője például a minap a következőt mondta a mikrofonba: „Blaha Lujza tér, vigyázzanak értékeikre!" Változnak az idők, és a megállóhelyek. Vagy valami más is?!

(v. a.)

AZ MSZOSZ ÉS A FUVAROZÓK

Nagy Sándor, az MSZOSZ elnöke pénteken találkozott a Fuvarozók Országos Demokratikus Szövetsége elnökével, Horváth Pállal, valamint Vincze Károly Mátyással, a kelet-magyarországi és Verner Jenővel, a nyugat-magyarországi terület alelnökeivel. Megállapodtak abban, hogy egyes esetekben, értekezleteikre kölcsönösen meghívják egymást, továbbá, hogy szakmai konzultációt folytatnak a jövőben.

JAVULT A SÉRÜLTEK ÁLLAPOTA

A Mező Imre úti villamoskatasztrófa még életveszélyben lévő három sérültjét a Honvéd Kórházban ápolják. A tegnap reggeli tájékoztatás szerint most már mindhármójuk állapotában javulás mutatkozik, bár az életveszély még nem szűnt meg teljesen.

Telibe találtak a találgatások

A miniszterelnök személyi javaslatai

A Miniszterelnöki Hivatal közli:

Antall József miniszterelnök pénteken látogatást tett a Független Kisgazdapárt országos központjában és tájékoztatást adott az országos vezetőség, illetve az országos elnökség előtt a magyar külső-, belső- és gazdaságpolitikai helyzetről. Ezt megelőzően írásban javaslatot tett — a kormány átalakításával összefüggő — személyi kérdésekre. A Független Kisgazdapárt országos vezetősége és elnöksége tájékoztatta a miniszterelnököt az országos vezetőség délutáni üléséről.

Ennek alapján:

1. A miniszterelnök előterjesztést tesz a köztársasági elnöknek

Nagy Ferenc József földművelésügyi miniszter, *dr. Győrivánvi Sándor* munkaügyi miniszter, *Gerbovits Jenő* tárca nélküli miniszter, *dr. Kiss Gyula* tárca nélküli miniszter felmentésére.

Dr. Győrivánvi Sándor több hetes kórházi kezelését követően *külön kérte felmentését* miniszteri tisztsége alól.

2. A miniszterelnök javaslatot tesz a köztársasági elnöknek

dr. Gergátz Elemér állatorvos, tudományos főmunkatárs földművelésügyi miniszterré, *dr. Kiss Gyula* munkaügyi miniszterré, *Nagy Ferenc József* tárca nélküli miniszterré történő kinevezésére.

3. A Független Kisgazdapárt eddigi négy államtitkárának megtartásával még egy politikai államtitkár — a Miniszterelnökség mellett történő — kinevezését fogja előterjeszteni a miniszterelnök.

A felmentésekkel és kinevezésekkel összefüggésben a miniszterelnök köszönetét fejezte ki az eddig végzett nehéz, felelősségteljes kormányzati munkáért.

Szarka Balázs lecövekelt

Országos eseménnyé dagadt, helyben pedig tovább korbácsolja a kedélyeket a január 7-i földfoglalás Alsónémediben.

Pénteken felkerestem Alsónémediben a híresen jó gazda *Szarka Balázst*, aki családjával együtt a földjén dolgozott.

— Nem lepődöm meg, hogy visszavonják a hétfői ígéretet — mondja a gazda — Én akkor is *azon a földön* fogok gazdálkodni, amit *kikaróztam*.

— Ön tagja volt a szövetkezetnek, sőt a vezetőségnek is, tudnia kell, hogy ez *így nem törvényes*, hiszen a terület az *állami gazdaság tulajdona*. Miért nem volt jó az a módszer a földvisszaosztásnál, amit több száz másik tag végigcsinált? Vagyis az aranykorona minőségének megfelelően „kalapból" húzták ki a visszajáró területet.

— Nem húztam semmiféle kalapból, mert *harmincegyszer tárgyaltam az elnökkel*, s azon a területen *én vagyok a tulajdonos*. Igaz, elfogadtam volna *mást is*, ha azok közül ad az elnök földet, amiket én három helyen is *megjelöltem*. Most már tovább nem tárgyalok senkivel, döntöttem. Mi dolgozni akarunk, és *ott, azon a földön fogunk is*.

A vezetőség délután három órakor sajtótájékoztatót tartott. Bejelentették: az elnök korábbi megállapodását nem fogadták el. Amíg nincs földtörvény, és hiányzik a szövetkezeti törvény is, *nem lehet csereberélni*. Végül azoknak a tagoknak, akik esetleg később jelentkeznek, *nem jutna már föld*, ha visszaigényelnék a régi tulajdont. Egyébként az alsónémedi szakszövetkezetben tavaly megindult a föld *visszaosztása*, amikor az erre vonatkozó rendelet megjelent. Akkor 300 hektárt mértek ki, igaz sok kompromisszummal, de végül is ezeken a földeken már dolgoznak a gazdák. A visszaosztás rendjét-módját a tagság által megválasztott, *földrendező bizottság* alakította ki.

Ami azt a bizonyos 31-szeri tárgyalást illeti, az valóban igaz, és éppen ennek a következménye, hogy az elnök idegei már felmondták a szolgálatot a Szarka Balázszsal folytatott vitában, és a *vezetőség tudta nélkül* kimért számára 3,5 hektár kifogástalanul jó földet és most jött hozzá ez az *újabb terület* is. A pénteki vezetőségi ülésen egyébként nem Szarka Balázs személye volt a napirend, hanem az, hogy *az önkényes földfoglalásokhoz nem adhatják hozzájárulásukat*.

(lendvai)

Jönnek az olasz vállalkozók

Simest néven az olasz kormány pénzügyi vállalatot hoz létre hamarosan az itáliai kis- és középvállalatok magyarországi tevékenységének ösztönzésére. Az olasz kormány az eddig kinyilvánított politikai ösztönzéseken túl támogatja a magyar—olasz gazdasági kapcsolatok üzleti részének gyors ütemű bővítését. A pénzügyi támogatás eléri a 200 milliárd lírát (160 millió USA-dollár), és ennek alátámasztásához kétoldalú kormányhitel-megállapodást írtak alá a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériumában.

Martonyi János államtitkár és *Claudio Vitalone* szenátor, külügyminisztériumi államtitkár látta el kézjegyével azt a gazdasági, ipari és együttműködési fejlesztésről szóló szerződést, amelynek keretében az olasz kormány *fejlesztési típusú hiteleket* nyújt Magyarországnak húszéves futamidővel.

(t—h)

A kormányszóvivő tájékoztatója

Igazodás agrárügyekben a Közös Piachoz

Az *agrárpiac rendtartás* hazai bevezetéséről döntött csütörtöki ülésén a kormány. A tegnapi szóvivői sajtótájékoztatón *Sárossy László*, a Földművelésügyi Minisztérium politikai államtitkára ismertette és indokolta részleteiben a döntést. Miután egyértelmű, hogy Magyarország kijelölt útja az európai *Közös Piachoz* történő csatlakozás, és várhatóan 1992-re sikerül elérnünk a társult viszonyt a közösséggel, már most meg kell kezdeni az *igazodást* az Európai Gazdasági Közösség normáihoz.

Az agrárpiaci rendtartás bevezetése egyebek mellett a jelenleg meglehetősen *kusza támogatási és elvonási rendszer* megváltoztatását jelenti. Az idén az ezzel kapcsolatos követelmények maradéktalan teljesítésére még nincs meg a lehetőség, mivel a költségvetésben a földművelésügyi tárca az igényelt *40 milliárd forint* helyett csupán *29 milliárdot* kapott. Ebből az összegből elsősorban a legsúlyosabb problémák kezelésére telik. Ezek közé tartozik például a *tejvertikumban* kialakult helyzet megoldása, valamint a *hús- és baromfitermelés*, illetve értékesítés körül várható feszültségek csökkentése is.

A jövőben az agrárszektor támogatásait *normatív alapokra* helyezik, azzal a nem is titkolt céllal, hogy *az alacsony hatékonysággal működő termelők ne juthassanak támogatáshoz*, mert az ország nincs abban a helyzetben, hogy finanszírozza őket. Az ilyen termelők várhatóan *életképtelenné* fognak válni, de *semmi sem indokolja*, hogy például a tejtermelést továbbra is fenntartsák olyan üzemekben, ahol a literenkénti termelési költség *20 forint* körül van, amikor léteznek olyan üzemek, ahol *10—11 forintért* állítanak elő egy liter tejet, és azt *nyereséggel* tudják értékesíteni.

Az alacsony hatékonyságú termelőket nem az államnak, hanem *a piacnak kell majd kirostálnia*. A tejárak várható emelése kapcsán az államtitkár elmondta, hogy a maga részéről célszerűnek tartaná a *4,5 milliárd forintos állami támogatást* oly módon odaadni, hogy *azok a rétegek* jussanak olcsóbb tejhez — köztük a *nyugdíjasok*, a *nagycsaládok gyermekei* —, akik már *a jelenlegi árakat sem tudják megfizetni*. Ennek az az előnye is lenne, hogy hamar *leapasztaná* a ma irdatlan mennyiségű eladatlan készleteket.

A továbbiakban *László Balázs* kormányszóvivő ismertette a kabinet csütörtöki ülésének többi témaköreit. Elmondta, hogy a kormány a jövő héten *módosított* változatban nyújtja be a parlamenthez egyszer már beterjesztett *kárpótlási törvényjavaslatot*. A módosításokra *a koalíciós pártok magas szintű politikai egyeztetése* után kerül sor. Az új változat részletes intézkedéseket tartalmaz *az állam által 1949. június 8-a után okozott károk részleges megtérítéséről*. Evégett úgynevezett kárpótlási jegyeket állítanak majd ki, a kárpótlás mértéke *sávosan degresszív* lesz. *Százezer* forint kárértékig a kárpótlás mértéke *90 százalék* lesz, *500 ezer forint* fölött azonban csupán *270 ezer forint* plusz az *500 ezer forint fölötti rész 10 százaléka*.

A kárpótlási jegyek ellenében termőföldet csak azok igényelhetnek vissza, akik *jelenleg is* az adott helységben laknak, akik *vállalják* a föld hasznosítását, és *kötelezik magukat*, hogy azt *öt esztendeig nem idegenítik el*.

A módosítások sorába tartozik az is, hogy nem csupán a *károsultak*, illetve *gyermekeik*, hanem *további egyenesági leszármazottaik* is részesülhetnek a kártérítésben. Ugyancsak jogosult kártérítésre az elhunyt károsult *házastársa*, amennyiben a kár idején már házastársak voltak és annak haláláig azok is maradtak, feltéve, hogy nincs egyenesági örökös.

Megtárgyalta a kormány a *nemzetbiztonsági törvényjavaslatot* is, majd áttekintette a közigazgatási *túlszabályozottság* megszüntetésében eddig elvégzett feladatokat.

F. T.

Hétfőn folytatódik a parlament rendkívüli ülésszaka

Nyugdíj- és családipótlék-emelés várható

Újabb rendkívüli, háromnapos ülés elé néz a parlament. Jövő héten hétfőn, kedden és szerdán a társadalombiztosításról, a nyugdíjak és a családi pótlék emeléséről tanácskoznak a honatyák. Mint *Szabad György* házelnök tegnapi sajtótájékoztatóján elmondta, a megemelt járandóságok februári szoros határideje indokolja a sürgős tárgyalást.

A parlamentnek három nap alatt három törvényről és egy országgyűlési határozati javaslatról kell döntenie, ami *formabontó* parlamenti dramaturgiát kíván. Délelőttönként a bizottságok üléseznek, míg délután a plénum előtt folyik majd a vita.

A formabontó ülésszak napirendjéről *kiszorultak az interpellációk*, s *nem* szerepel azon a taxisblokád kapcsán beterjesztett *amnesztia-törvény* tervezete sem; bár ennek már jelentős időt szentelt az alkotmányügyi bizottság. A törvények általános vitája előtt azonban napirend előtti felszólalásokra ezúttal is sor kerül. *Torgyán József*, a kisgazdák frakcióvezetője a kialakult politikai helyzetről kíván a plénum előtt szólni, míg *Palotás János* (MDF) a világkiállítás ügyében kért napirend előtti felszólalási lehetőséget.

A sajtótájékoztatón Szabad György foglalkozott a parlament korábbi zárt ülésével kapcsolatos képviselői beadvánnyal. Mint elmondta, *Vitányi Iván, Kósa Ferenc* és *Király Zoltán* levélben fordult hozzá, több mint hatvan képviselői támogató aláírással. A levelet az elnök csatolta a zárt ülés jegyzőkönyvéhez, s a kérésnek megfelelően a köztársasági elnökhöz és a miniszterelnökhöz is továbbította. Egyben minden alapot nélkülözőnek minősítette azt a feltételezést, hogy a parlament az Öböl-válsággal összefüggésben tartott zárt ülésén hozott döntéseivel, a *lakosság tudta és beleegyezése nélkül háborúba sodorhatja az országot*. Egy kérdés kapcsán felmerült *a hadüzenet kérdése*, mint nemzetközi jogi probléma, ami esetleg országgyűlési állásfoglalást is szükségessé tehet. A házelnök ennek kapcsán utalt arra: egy ilyen lépés előzetes kormányzati jelzést igényel, a kormány megkeresése esetén a parlament alkotmányos kötelezettségeit szem előtt tartva fog állást foglalni e kérdésben.

(bodnár)

Január végére itt a német szénsegély

Sajtótájékoztató az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumban

A hazánknak felajánlott *német energetikai segély* részleteiről tájékoztatta az újságírókat pénteken az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumban *Bakay Árpád*, a tárca helyettes államtitkára. Elmondta, hogy Németországtól *50 millió márkás* szénsegélyt kapunk, ez a legnagyobb összegű segély, amit az ország nyugatról eddig kapott. Ráadásul *gyors segítségről* van szó, hiszen a héten megállapodtak annak *azonnali* felhasználhatóságáról is. *Január végére* már meg is érkeznek az első szállítmányok, amit feltétlenül indokol, hogy az ország *keleti* felében sok helyen már *kisöpörték a Tüzép-telepeket* és ott tűzifán kívül semmi egyéb nem kapható.

Az ötvenmillió márka 90 százaléka felhasználható Németország területén kívül is, tehát *Csehszlovákiából, Lengyelországból* is vehetünk szenet, ahol az olcsóbb, így nagyobb mennyiséget lehet behozni. A segélyszenet természetesen *pénzért* vásárolhatja meg a lakosság, de a befolyt ellenértéket egy olyan, e célra létesítendő *alapba* kell befizetni, amelynek felhasználása alapvetően az *energiagazdálkodás korszerűsítése* és a *kisvállalkozások támogatása* lehet. Ennek betartását német—magyar vegyes bizottság *ellenőrzi* majd.

A segély mellett *további 50 millió márkás biztosított hitelt* nyújt Magyarországnak Németország. E hitel visszafizetéséért a német kormány vállal *garanciát*, így ahhoz különösen kedvező feltételek mellett juthatunk. Ezt a pénzt már *Németországban* kell elkölteni, *német berendezések és készülékek* vásárolhatók belőle, speciálisan arra a célra, hogy *a távfűtéses lakásokban megoldódjék a fogyasztás... szabályozása és mérése is*.

Ez különösen azért fontos, mert a távfűtési díjak előirányzott *emelése* után lehetőséget kell biztosítani az embereknek arra, hogy *fogyasztásukat maguk szabályozzák*, tehát pénztárcájuk ereje szerint *takarékoskodjanak*. A távfűtéses lakások radiátorába ezért német *szabályozószelepeket* és úgynevezett *költségelosztó csöveket építenek* be. A helyettes államtitkár tájékoztatása szerint ezeket a készülékeket még a tarifaemelés előtt a távfűtéses lakások mintegy felében felszerelik.

Az ötven milliós hitel egy részéért várhatóan nem készülékeket, hanem azok *gyártásához* szükséges berendezéseket vásárolnak majd, így kisvállalkozók bevonásával megvalósulhat a *hazai gyártás* is. A készülékek beszereléséért a lakóknak az elért megtakarításból fizetniük kell, ez az összeg egy átlagos lakásra 20 ezer forint körül lesz, öt évre elosztott részletekben.

— flanek —

Hanna mosolya nem könnyű

Bevásárló turistaként megfordulva a mérsékelt árairól nevezetes német nagyáruház legfelső emeletén, bámulatba ejtett *Hannelore* kisasszony. Nem csupán mézszőke mosolya, hanem a kissé sportos, de mégis csak gyengéd női vállaira nehezedő terhek könnyed viselése miatt. Egy személyben volt ügyintézője az üzletház valamennyi osztályán eszközölt hitelvásárlásoknak, a reklamációs cseréknek, garanciális javításoknak, miközben ruhatárosként ő kezelte az önkiszolgáló élelmiszerrészlegébe igyekvők leadott táskáit, bevásárlócsomagjait. Mikor pedig — „mucsai" tájékozatlanságom folytán — elakadtam a parkolóház önműködő kapujában, megakasztva az öt emeletről lefelé hömpölygő gépkocsiáradatot; meglepetésemre akkor is Hannelore jelentkezett be a kaputelefonba, hogy intézkedjen.

Nem volt nehéz rájönni: annak a *relatív olcsóságnak*, ami még a közép-kelet-európai pénztárcák számára is elviselhető volt, a magyarázata — egyebek között — az a *munkaintenzitás* és *jólszervezettség*, amit ez a kedves mosolyú áruházi dolgozó lány (és többi társa) produkált. És persze az áruknak az a *minőségi szintje*, ami ritkává tette például a reklamációkat.

A történet csaknem kétéves, azóta az ismert turista-valutakeret jóvoltából aligha kínálkozik módom külországi bevásárlásokra. A kereskedelmi szakemberek szerint egyre kevésbé is van rá szükség, hiszen *csaknem minden kapható itthon is* — forintért. Az üzletek, áruházak, magánkereskedők kínálatát, hétről hétre érezhetően bővülő választékát tekintve, ez valóban igaz. Más kérdés, hogy *milyen áron*, hogy van-e rá egyáltalán forint. Egy különös *átrendeződésnek* vagyunk a szenvedő alanyai. Miközben egynémely — főként a liberalizált import körébe tartozó — műszaki cikk, elektronikai termék ára a piaci versenyben csökken, az alapvető megélhetéshez szükséges áruk, élelmiszerek, szolgáltatások — ritka kivételtől eltekintve — egyre drágulnak. S bár a fizetések kétségtelenül — bizonyos mértékig még a nyugdíjak is — *felfelé* kapaszkodnak, az árak és bérek versenyfutásában az előbbiek a *nyerők*.

Szakember közgazdászok szerint az infláció *egyik* fontos hajtóereje, hogy olyan bérek is kifizetésre kerülnek, melyek mögül hiányzik a valódi termelési érték. Ez a sajnálatos tény a makroökonómia szá maival egyszerűen bizonyítható. Tavaly az *összkeresetek* átlag 25-26 százalékkal nőttek (névlegesen), miközben a *társadalmi össztermék* (GDP) 5 százalékkal csökkent. A két számot egymás mellé rakva, önmagukban kiadják a 30 százalékos inflációt „jogosultságát".

Miért van az, hogy míg az *energiafelhasználás* Magyarországon a társadalmi össztermék 12-13 százalékát eészti föl, ugyanez az érték a fejlett tőkés országokban csupán 5-6 százalék? Ha ezt az energiapazarlást optimális mértékben sikerülne visszaszorítani, éppen akkora összeget takaríthatnánk meg, ami *kiegyenlítené a nemzetközi adósságszolgálat évi kamatterheit!*

Az következik mindebből, hogy óriási a különbség a munka *hatásfokában*, az egy munkavállalóra jutó *megtermelt értékekben*, a Bécsi út túlsó oldalán az innensőhöz képest. Erről persze *nem a munkavállaló tehet*. Szörnyű mókuskerékben taposunk! Mert hiába próbál valaki inaszakadtáig többet dolgozni, ha elavult a technológia, korszerűtlen a felhasznált anyag, hiányzanak a szükséges célszerszámok, rossz az egész gazdálkodó intézmény szervezettsége, s ráadásul — az értékesítő, reklám- és szállítótevékenységek hibájából — a túlzott költségekkel amúgy is megtermelt termék jogos használati értékének csak töredékéért talál vevőre.

Arra már akadt példa, hogy rugalmasan alkalmazkodó kisebb vegyes vállalatok, kiaknázva a „piaci réseket", tucatnyi alkalmazottal ugyanakkora forgalmat bonyolítanak, mint százakat foglalkoztató állami nagyvállalatok. Nem csoda, ha e kis cégeknél azután nem csupán a munka *hatékonysága*, hanem az érte járó *bér* is közelít a nyugat-európai mértékhez. (Nagyon hozzávetőleges meghatározások ezek, hiszen más az átlagos bérszínvonal — ugyanarra a munkára — a gazdag és fejlett Németországban, mondjuk, és megint más Spanyolországban, holott mindkettő Nyugat. Éppen ebből származik a tőkének olyan működése, hogy az olcsóbb termékek előállítását kihelyezi az alacsonyabb bérköltségű országokba. Az érdekeltség közös, a konstrukció csaknem ugyanaz, a Seat kocsi mégis jóval olcsóbb, mint az ugyanolyan kategóriájú Volkswagen.)

A *politikai* rendszerváltás — most már pontosan látjuk — vidám nászmenet a *gazdasági* rendszerváltáshoz képest. További keserves menetelések várnak ránk, amíg a magyar munka „fölértékelésének" göröngyös és keserves útján is elérkezünk az áhított Európába. Amikor már, mondjuk, nemcsak a benzin vagy a villamosjegy — nem beszélve a kenyérről, a tejről, a húsról — emelkedik hasonló szintre, mint a szomszédos Ausztriában, hanem a *munkaerő ára* is. Egyelőre a magyar munkanélküliség — bármilyen nehéz is elviselni folyamatos térhódítását — arányaiban még olyan csekély, hogy ebben a tekintetben bármelyik fejlett ipari ország cserélne velünk. A kérdés annál keményebb: mi az elviselhetőbb? Az árak emelkedésével lépést tartó — esetleg azt lekörözö — *bérszintemelkedés* két számjegyű százaléknyi *munkanélküliséggel*, vagy fordítva? A válasz előbb-utóbb elkerülhetetlen.

Nincs kizárva az sem, hogy az egykori keletnémet gazdaság talpra állításának következményeként egy időre Hannelore kisasszony mindennapi munkája tovább nehezül, esetleg kénytelen lesz átmenetileg csekélyebb mérvű évenkénti életszínvonal-emelkedéssel megelégedni, mint amit megszokott. Ez azonban legyen az *ő bánata*. A mi bánatunkon viszont csak az segít valamelyest, ha legalább megkíséreljük elemezni, minek mi az oka, és fölvázolni, milyen kaptatók, meredélyek tarkítják veszélyes szakadékokkal is szegélyezett, de alapjában — reméljük — felfelé tartó utunkat.

VAJDA JÁNOS

Katona Tamás felajánlotta lemondását

Az államtitkár „magánbeszélgetett"

Az elmúlt napokban nagy feltűnést keltett az az írás, amely a *Pest Megyei Hírlapban*, illetve a *Kurírban* jelent meg *a váci kábeltelevízió műsora alapján*. A műsor *Katona Tamás* külügyi államtitkárnak a váci önkormányzat képviselőivel való beszélgetését mutatta be.

A lapok idézték Katona Tamás megjegyzéseit *Antall József miniszterelnök betegségéről, illetve a kormány több tagjára vonatkozó véleményét*.

A nagy visszhangot kiváltó üggyel kapcsolatban megkérdeztük az államtitkárt, aki elmondta lapunknak, hogy ezeket az írásokat *tudomása és engedélye (?) nélkül* közölték. A kábeltelevíziós szereplésre abból az alkalomból került sor, hogy újévi üdvözlettel fordult választóihoz. Ennek a felvétele előtt *szűk, bizalmas körben* megbeszélést folytatott a város kereszténydemokrata polgármesterével és MDF-beli alpolgármesterével.

Eközben a tévések dolgoztak, de erről mindenki azt hitte, hogy *csak hang nélküli próbafelvételeket* készítenek. Ez nem így történt, a beszélgetést közvetítette a kábeltelevízió, és ennek alapján készült a Pest Megyei Hírlap írása.

Katona Tamás visszatetszőnek nevezte, hogy a beleegyezése nélkül közöltek le egy nem publikusnak szánt *magánbeszélgetést*. Nagyon sajnálatosnak tartotta a dolgot, hiszen akaratától függetlenül személyes barátait sértette meg.

Az ügy politikai vonatkozásait illetően elmondta lapunknak, hogy *felajánlotta lemondását a miniszterelnöknek, aki erre nem tartott* igényt. Az államtitkár kijelentette, hogy ha a miniszterelnök mégis meggondolná magát, ő habozás nélkül lemondana állásáról.

Talpai Tamás

Hogyan repüljön a kormány?

(Folytatás az 1. oldalról)

az állami vezetők utaztatására tavaly 30—35 millió forintot költött, idén pedig tovább emelkednek a költségek.

Ezzel kapcsolatban a Népszava munkatársa megkereste a légi járművek beszerzését felügyelő illetékes Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumot.

— *Igaz-e a hír? Van-e fölös 15 millió dollár erre a célra?* — kérdeztük *Horváth Árpádot*, a tárca szóvivőjét.

— A gépbeszerzésért felelős minisztérium nevében elmondható: *nincs olyan terv*, amelynek értelmében a kormány számára külön repülőgépet vásároljunk. A közlekedési tárca szakértői folyamatosan dolgoznak azon, hogy majdan a repülési távolságoknak megfelelő, optimális teljesítményű gépek álljanak rendelkezésére. Eddig is sok ajánlat érkezett repülőgépgyártó cégektől, melyekben termékeiket — reklámozási, illetve üzleti célból — felajánlották bizonyos utazásokhoz.

— *A Falcon 900-ast a közlekedésiek ajánlották a külügyesek figyelmébe?*

— A cég képviselőivel korábban már találkoztunk ugyan, de ez a konkrét ajánlat nem rajtunk keresztül jutott el a Külügyminisztériumba.

— *Tehát a tárca nem akar eltérni a kormánytagok légi utaztatásának jelenlegi rendjétől?*

— *Nem akarunk eltérni*, mert a Malév-járatokon történő utazás *jóval olcsóbb*, s e gazdasági helyzetben az adófizető polgárok pénzét ilyen gép beszerzésére nem veszi igénybe.

— *Ha tehát a tárcán múlik, nem javasolja külön kis gép(ek) beszerzését a kormánynak?*

— Természetesen *nem javasoljuk*, mert csak a kormány részére fenntartani egy repülőgépet, *nem gazdaságos*. Elméletileg elképzelhető egy kis gép beszerzése üzleti célokra, amelyet megfelelő bérleti díj ellenében a kormány is használhatna. A nemzetközi tapasztalat is azt mutatja, hogy *elsősorban menetrend szerinti járatokon utaznak a fontos személyiségek*.

H. K. J.

Világpolitika

Szovjet uniódilemmák

Vajon mi lesz a sorsa a Szovjetunió új szövetségi tervezetének? Hogyan viszonyulnak a tagköztársaságok ahhoz az elképzeléshez, amely az 1922 óta érvényes szövetségi szerződés helyébe lépne? A L'Espresso című olasz hetilap nemrégiben szemléletes módon összegezte a 15 köztársaság pillanatnyi álláspontját.

A tervezet szerint a szerződést szuverén köztársaságok írnák alá, amelyek saját területük felett *szuverén államként* gyakorolják a teljes hatalmat. Vagyis, a Szovjetunió *föderatív állam* lenne. (Ez szembenáll azokkal a tervekkel, amelyek szerint a Szovjetuniónak független államok konföderációjának kellene lennie.) A szerződés legfontosabb alapelve az emberi jogok és a demokrácia tiszteletben tartása. Elidegeníthetetlen a népek önrendelkezési joga, fejlődésükről maguk szabadon dönthetnek.

Függetlenséget követelő tüntetők Moldava fővárosában

A tervezet lehetővé teszi, hogy a nemzetiségek anyanyelvüket használhassák. Az autonóm köztársaságok közvetlenül is aláírhatják a dokumentumot. A köztársaságok közti határokat csak közös megegyezéssel lehet megváltoztatni a tervezet szerint.

Miben dönthetnek önállóan a köztársaságok? Mindenekelőtt saját maguk szabják meg állami berendezkedésüket, közigazgatási beosztásukat, hatalmi és irányító szerveik rendszerét. Maguk választják meg gazdálkodási módszereiket, a tulajdonformákat. A területükön található természeti kincsek az adott állam tulajdonát képezik. A helyi törvények *elsőbbséget* élveznek, *kivéve* a szövetség irányításával kapcsolatos kérdéseket. A köztársaság, vagy a központ az alkotmánybíróság elé viheti panaszát, ha valamilyen kérdésben nem tudnak megegyezni egymással.

Ugyanakkor a köztársaságok a *központi hatalomra ruháznának át számos jogkört.* Ilyen a szövetségi alkotmány elfogadása, a szövetség szuverenitásának, területegységének védelme, határvédelem, állambiztonság szavatolása, honvédelem és a fegyveres erők kérdése. Az egységes nyersanyag- és energiarendszer, a közlekedés, a hadiipar és az űrhajózás is szövetségi hatáskörbe kerülne a tervek szerint. Központi irányítás feladata lenne a külpolitika és a gazdasági fejlesztés stratégiájának kialakítása.

A dokumentum utolsó része a törvényhozói és a végrehajtó-hatalmi szervekkel foglalkozik. Az elnök a jelenlegi feladatokon kívül a hadsereg főparancsnoki teendőit is magára vállalná. Bevezetik az alelnöki posztot, meghagyva a miniszterelnököt, ám a központi kormány az elnök közvetlen irányítása alá rendeli. *Az elnököt és az alelnököt* a nép *közvetlen többségi szavazással* választaná meg.

A tagköztársaságok részt vesznek az unió minden hatalmi szervének munkájában. A köztársaságok elnökei tagjai lesznek a *föderációs tanácsnak*, amely széles körű politikai hatalommal rendelkezik majd. A köztársasági kormányfők a szövetségi kormány helyébe lépő kabinetben kapnak majd helyet. A kétkamarás legfelsőbb tanács egyik kamaráját az egyes köztársasági parlamentek választott küldöttcsoportjai alkotnák.

Mi történik azokkal, akik nem írják alá az unió szerződését? A tervezet vonatkozó pontja szerint az új szerződés aláírását megtagadók számára az *1922-es szerződés*

Gorbacsov úr, Jazov tábornok! A balti államok nem akarnak új bilincseket!

marad érvényben. (Egy tavasszal elfogadott törvény szerint egyébként a kilépésről *csak népszavazással* és az ezt követő *bonyolult jogi eljárás után* lehet dönteni.)

A *Baltikum, Moldova, Nyugat-Ukrajna, Grúzia és Örményország* máris kijelentette, hogy *nem akar csatlakozni* a szerződéshez. **D. K.**

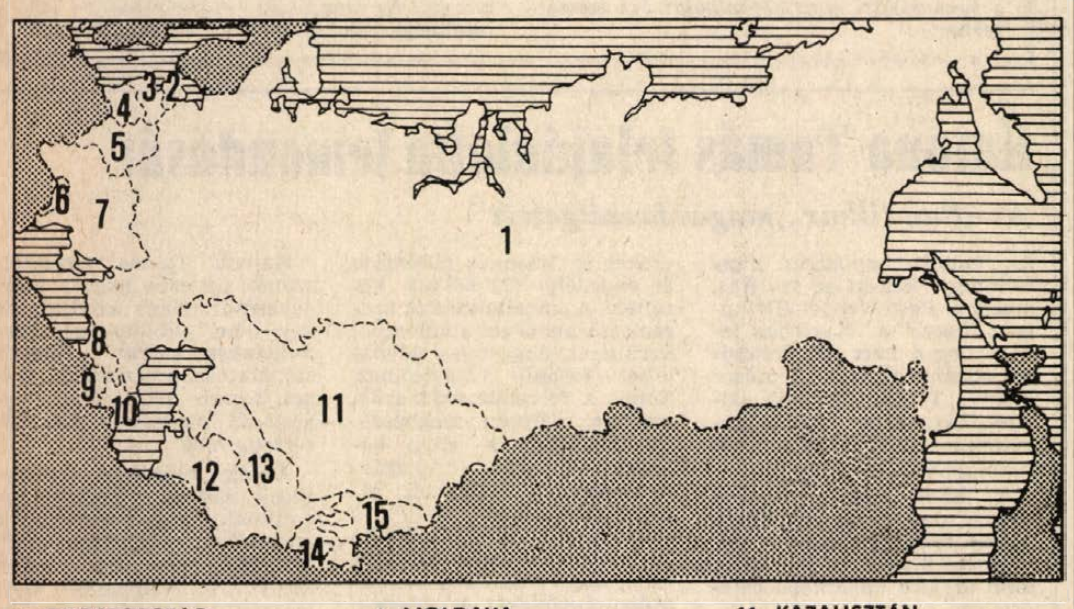

1. OROSZORSZÁG
Népesség: 147 millió
83% orosz
Valószínűleg csatlakozik

2. ÉSZTORSZÁG
Népesség: 1,6 millió
65% észt
28% orosz
Nem csatlakozik

3. LETTORSZÁG
Népesség: 2,7 millió
54% lett
33% orosz
Nem csatlakozik

4. LITVÁNIA
Népesség: 3,7 millió
80% litván
9% orosz
8% lengyel
Nem csatlakozik

5. BELORUSSZIA
Népesség: 10,2 millió
79% belorusz
12% orosz
Valószínűleg csatlakozik

6. MOLDAVA
Népesség: 4,3 millió
64% moldován
14% ukrán
13% orosz
Nem csatlakozik

7. UKRAJNA
Népesség: 52 millió
74% ukrán
21% orosz
pillanatnyi álláspont szerint nem csatlakozik

8. GRÚZIA
Népesség: 5,4 millió
69% grúz
9% örmény
7% orosz
Nem csatlakozik

9. ÖRMÉNYORSZÁG
Népesség: 3,3 millió
90% örmény
5% azeri
Valószínűleg nem csatlakozik

10. AZERBAJDZSÁN
Népesség: 7 millió
78% azeri
8% örmény
8% orosz
Csatlakozása bizonytalan

11. KAZAHSZTÁN
Népesség: 16,6 millió
41% orosz
36% kazah
Csatlakozik a szerződéshez

12. TURKMENISZTÁN
Népesség: 3,5 millió
68% türkmén
13% orosz
9% üzbég
Csatlakozik

13. UZBEGISZTÁN
Népesség: 20 millió
69% üzbég
11% orosz
Valószínűleg csatlakozik

14. TADZSIKISZTÁN
Népesség: 5 millió
59% tadzsik
23% üzbég
Csatlakozik

15. KIRGIZIA
Népesség: 4,3 millió
48% kirgiz
26% orosz
12% üzbég
Csatlakozik

Francia versenyfutás az idővel

Európa megosztottságának elmúltával egy sor olyan gazdasági, politikai folyamat kerülhetett előtérbe, melyekben való *szerepvállalásukkal minden egyes nyugat-európai állam letette diplomáciai névjegyét.* Szinte lecsupaszítva jelentek meg érdekek és elképzelések a jövőről. Mindez úgy is igaz, ha csak Európát vesszük figyelembe. Dehát ezt nem tehetjük, már csak azért sem, mivel több olyan nyugat-európai hatalomról is szó van, melyek együttvéve, de külön-külön is a világpolitikát befolyásoló erőkként jelentkeznek.

Magától értetődően *nem lehet egyenlőségjelet tenni* külpolitika és külpolitika közé, mivel még egy olyan kérdés megítélésében is, mint az Öböl-válság, kitapinthatók markáns különbségek a nyugat-európai fővárosok között.

Ha hosszabb távon tekintünk vissza, akkor egyértelműen kiütközik, hogy kontinensünkön *mindig is Franciaország vállalt egy enyhén különutas nemzetközi szerepet.* Ennek természetesen megvannak a történelmi előzményei, gazdasági, politikai gyökerei.

Franciaország, mint volt birodalom, az elmúlt évtizedekben súlyos megrázkódtatások során ment keresztül. Leginkább *a gyarmatok elvesztése* volt az, ami érzékenyen érintette Párizst. A vietnami vereség, az algériai kudarc, a fokozatos kiszorulás a Közel-Keletről — megannyi példája a nemzetközi befolyás fokozatos csökkenésének. Mindettől nem lehet függetleníteni Franciaország belpolitikai viharait, melyek közül a legnagyobbat, az 1968-ast követően, már megindulhatott a demokrácia napjainkig tartó diadalmas fejlődése. A tisztítótűz utáni időszak a látványos gazdasági fellendülés és a belpolitikai egyensúly kialakulásának időszaka volt. Na és mi történt közben Párizs külpolitikájával?

A saját atomütőerő felállításával, a NATO katonai szervezetéből való kilépésével Franciaország annak idején egy olyan sajátos világpolitikai szerepre vállalkozott, melynek célja egyértelműen *a gyengülő nemzetközi befolyás erősítése* volt. Az európai hidegháborús évtizedek idején Franciaország aktív politizálása Afrikában és a Közel-Keleten nem tűnt az erők elaprózásának.

Viszont azóta gyökeresen megváltozott minden. Európára rá sem lehet ismerni, a katonai szembenállás a múlté, és a két szuperhatalom is inkább nevezhető szövetségesnek, mint ellenségnek. Addig, míg Bonnban, Londonban, Rómában és Washingtonban szinte egyik napról a másikra felismerték a korszakos változásokat, Párizs *idő- és szerepzavarba* került. Tény, hogy Franciaország külpolitikai prioritásai átrendeződtek. Markánsan előtérbe került az egységes Európa felépítésének koncepciója, melybe hosszú távon Párizs beleérti a kelet-európai térség csecsemőkorban lévő demokráciáit is. Ezzel a vitathatatlanul progresszív elképzeléssel a franciák erős pozícióra tettek szert az európai integrációs folyamat irányításában. De ha sarkosan akarnánk fogalmazni, akkor azt is mondhatnánk, hogy ezzel ki is merül a francia külpolitika sikerterületeinek a listája.

A vasfüggöny leomlását követően Párizs szövetségesei több hónapos előnyük birtokában differenciáltak, de ugyanakkor erőteljesen gazdasági és politikai offenzívába kezdtek Kelet-Európában. Párizs ezzel szemben a hangzatos nyilatkozatokon túl megmaradt két hagyományos partnerénél, Lengyelországnál és Romániával. Csehszlovákia és hazánk *csak érintőlegesen* került fel a francia diplomáciai térképre, ott is csak mint átvonulási terület a nagy partner, a Szovjetunió irányába.

Franciaországban nem ritkán lehet hallani olyan véleményeket, melyek szerint *„ennek a hangsúlyelhelyezésnek ugyanolyan kudarc lesz a vége, mint ami Afrikában és Közel-Keleten sújtja Párizst".*

Mondják ezt annak ellenére, hogy mint már annyiszor, Franciaországnak ezúttal is sikerült *egy saját megoldás lehetőségével előrukkolni.* Most az Öbölben. Az amerikai—iraki tárgyalási kudarc esetén Mitterrandék időt nyertek annak bebizonyítására, hogy igenis van még szavuk az araboknál. Ha valamit elérnek, övék a dicsőség. Ha nem, akkor sem ők a hibásak.

„Valóban Afrika a jövő kontinense — mondta egyik francia beszélgetőpartnerem, a jövőjé, de csak a nagyon messzi jövőé. Most Kelet-Európában rejlenek a legnagyobb lehetőségek, abban az irányban kéne *egyértelmű* lépéseket tenni, akár a hagyományos afrikai—arab kapcsolataink rovására is."

Mint már annyiszor, a politikusoknál sokkal szemfülesebbnek bizonyult a francia tőke. A pénzügyi körök megelőzték a diplomáciát, pedig ez fokozott kockázatvállalással jár, a sokkal szabadabban, otthonosabban mozgó német és amerikai konkurenciával szemben. Világpolitikai pozícióinak beszűkülésére, kelet-európai késésére Párizs az európai integráció fokozott hangsúlyozásával, szorgalmazásával válaszolt. Különösen kitapinthatóvá váltak az ilyen irányú erőfeszítések, amikor elképesztő gyorsasággal egyesült a két Németország. Franciaország szinte versenyt fut az idővel, ugyanis minél hamarabb jön létre az egységes Európa, annál erősebb Franciaország válhat a tagjává.

A jelenlegi állapotokat talán a tekintélyes francia napilap, a *Liberation* egyik mondata tükrözi legreálisabban. *„Az új Németország megjelenésével Párizs politikai súlya jócskán csökkenhet. Franciaország pedig gazdaságilag az európai pálya szélére sodródhat."* **Kiss Andrej**

Hazafiak vagy terroristák?

Ha fellapozzuk az olasz—magyar szótárt a *„gladio"* szónál, azt olvassuk: *„rövid, kétélű kard".* Olyan, amelylyel Spartacus és társai küzdöttek egykor az arénában, s amely az idők során a nemes küzdelem jelképévé vált. Mindaddig az is volt, amíg ki nem tört legutóbb *a botrány,* s a „gladio" egy csapásra *egy nemtelen belpolitikai vita* tárgyává vált.

Mi is történt valójában? Annyi, hogy Olaszországban nemrég fény derült egy rejtélyes, *titkosszolgálati felügyelet alatt álló fegyveres szervezet létére.* A Gladio fedőnevet viselő szervezetet az ötvenes években hozták létre azzal a rejtett szándékkal, hogy egy esetleges szovjet vagy „egyeztetett" keleti invázió esetén hősies *gerillatevékenységgel* (hídrobbantásokkal, titkos rádió-összeköttetések megteremtésével stb.) ássák alá a megszállók erejét. Kiderült az is, hogy a Gladio márkavédjegy nem csupán olasz tulajdonú, hanem a NATO egész szervezete nyakig benne van, hiszen *Franciaországban, Németországban, Hollandiában, Belgiumban, Luxemburgban is működtek hasonló szervezetek.*

Nem ez volt a baj. Elvégre hol van már a kelet—nyugati szembenállás, hol van már a kommunizmus, amelylyel szemben gránáthajító, táviratkódoló, sínrobbantó civileket kellett kiképezni? A botrány amiatt tört ki Olaszországban, hogy *felmerült a gyanú: a Gladio a belső, főleg baloldali politikai ellenfelek féken tartására is szolgált.* Sőt, részese volt a „feszültség stratégiájának", amelybe szervesen illeszkedett bele a P—2 szabadkőműves páholy összeesküvése, a jobboldali, félfasiszta terrorizmus számos merénylete, a korábbi titkosszolgálatok, felforgó szervezetek és a maffia állítólagos összefonódása. Kelet-európai ízű történelemtisztázó vitát kavart tehát a Gladio-ügy abban az országban. A botrány magával sodorta *Francesco Cossiga* elnök személyét is, aki akkoriban magas rangú hadügyi tisztségviselő volt, s aki *nyíltan védelmébe vette a „gladiátorokat".* Állítólag személyesen nyugtatta meg őket, hogy nincs miért szégyenkezniük, annak idején hazafiként cselekedtek.

Tömegek háborodtak fel ugyanakkor a felfedett tények miatt, *az OKP utcai tüntetést szervezett* a Gladio-ügy minden részletének tisztázása érdekében. E megmozduláson igen durva jelszavak láttak napvilágot a Gladiót védelmükbe vevő vezető politikusokkal szemben, egyes feliratok *Ceausescu* Securitátéjával vontak párhuzamot.

A kormánypártok — igen helyesen — *oltalmukba vették az államfőt, ugyanakkor durva módon az elnök elleni „összeesküvésről" beszéltek,* amelyet szerintük — micsoda analógiák! — az ellenzéket alkotó kommunisták, a sajtó „rosszabbik énjét" képviselő *La Repubblica* című napilap, valamint a *De Mita* neve által fémjelzett kereszténydemokrata baloldal szervezett. Az egész história ettől függetlenül meglehetősen kényes: *a csaknem hatszáz fős Gladio-lista* nyilatkozatra bírt tagjai közül *mindegyik jobboldali politikai párthoz tartozónak vallotta magát.* Márpedig a „jobboldali" címkét abban az országban főleg az újfasisztákat is magában foglaló *Olasz Szociális Mozgalom—Nemzeti Jobboldal* elnevezésű párt vállalja.

Mint minden botrány, a Gladio-ügy sem az általános helyzettől függetlenül tört a felszínre. Az effajta bombák általában a nagyobb lélegzetű társadalmi-politikai átrendeződések idején robbannak. A „gladiátorok" létező vagy nem létező szennyesén olyan időpontban zajlik a vita, amikor az ország valóságos *intézményi válságban* szenved, amikor kisebbfajta rendszerváltásra van éppen szükség a fejlődés érdekében. Hiszen *alapjában véve ugyanaz a nómenklatúra irányítja ma is az ország életét,* mint a korábbi évtizedekben, s most *felborulni látszik az eddig bevált hatalmi egyensúly,* amelyet az ötpárti koalíció testesít meg.

A második legnagyobb párt, az OKP, ugyanis pillanatokon belül nevet és önazonosságot készül váltani, küszöbönálló kongresszusán megszűnik kommunistának lenni. Ezáltal megszűnik a kommunistaellenesség alapján összefogott ötpárti koalíció értelme is, de *Craxi* szocialista (kormány-) pártja is nehezen fogja tudni zsarolni a kommunistákkal kereszténydemokrata koalíciós partnerét. A bajokat tetézi a hatékonynak korántsem mondható, elavult parlamenti rendszer, amely az éves költségvetési vitákat maratoni ülésekké változtatja.

A piacegyesítésre szomjazó Európa Olaszország ajtaján is kopog, hívogató szava nem elég a csatlakozáshoz, mégha Itália helye biztosított is abban a bizonyos „házban". Ezek a gondok — a Gladio-féle botrányokkal együtt — csak visszahúzó erőt jelentenek az ország számára, az a bizonyos rövid kardocska valóban kétélű. Gladiátorok, széthúzó politikusok azon a tájon sem hódítanak birodalmat.

Garzó Ferenc

KAMATEMELÉS+ÁREMELÉS=ELNYOMORODÁS

Robbanás előtt a szociális bomba

(Folytatás az 1. oldalról)

ségszerűnek ítélt módosításokat. A szövetség elnöksége és tanácsa hétfői, illetve csütörtöki ülésén vitatja meg a szakértői javaslatokat, amelyeket lapunk rendelkezésére bocsátottak.

Mindenekelőtt elengedhetetlennek tartják *a személyi jövedelemadó táblázat* módosítását. Megállapították ugyanis, hogy csupán látszat az a pozitív változás, ami az idei szabályok szerint — évi 300 ezer forintos jövedelemig — az állampolgárok adóterheit csökkenti a tavalyihoz képest. A tény: 1991-ben minden jövedelemnövekedés jóval nagyobb mértékű adófizetést von maga után. Számításaik szerint abban az esetben, ha — mint például a vasiparban dolgozóké — az állampolgár átlag bruttó keresete *évi 150 ezer forint* volt 1990-ben, s az idén a tervezett mértékben, 25 százalékkal nő, az új táblázat alapján a 37 500 forintos többletjövedelem után *12 ezer forint* szja-t kell fizetnie. Eszerint a nettó jövedelme 22,4 százalékkal, az adója viszont 40,5 százalékkal nő.

Az államháztartás és a lakosság közötti teherviselés mértéke a tervezett intézkedések hatására még ennél is kedvezőtlenebbül alakul. A végrehajtott és várható áremelések jelentősen csökkentik a jövedelmek vásárlóértékét, a társadalom igen nagy csoportját *nyomorba taszítják*. A Vasasszövetség szakértőinek kalkulációja szerint *az átlagos, két gyermeket nevelő családok — takarékos életmódot figyelembe véve* — emelkedését. Nem szólva a gépkocsik felelősségbiztosításáról, az üzemanyagárak várható növekedéséről és a helyi adókról.

Nem ismert még a *családi pótlék* emeléséről hozandó törvény, de nagy a valószínűsége, hogy az „átlagos családokra" rakódó terheket nem fogja kompenzálni.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy — az Állami Számvevőszék adatai szerint — a személyi jövedelemadót fizetők mintegy *64 százaléka* 1990-ben még a vasas dolgozók 150 ezer forintos átlagánál is *lényegesen kevesebb* jövedelem után adózik. Számításaik szerint csaknem *hárommillió* állampolgárnak, a tavalyi átlagos bruttó átlagjövedelme 91 ezer forint volt. Nem vitatható, hogy az ebbe a körbe tartozó családok, még 25 százalékos jövedelmnövekedés esetén sem lesznek képesek a fix családi kiadásokat finanszírozni.

Átlagos családi fix kiadások — **Érték/Ft:**

	1990	1991	Növekedési index 91/90.
Kedvezményes lakáshitel (50 nm)	1000	2500	150
Távfűtés (havi átlag)	858	2145	150
Melegvízátalány	470	1175	150
Vezetésgáz-átalány	75	150	100
Villamosenergia	250	375	50
Tv, rádió előfiz.	130	260	100
Közlekedés	1080	1740	62
Közös (felújítási) ktsg.	500	800	60
Élelmiszer	5000	6500	30
	9363	15 645	67,1

Sajnálatosnak tartják, hogy a költségvetési és adótörvények vitájához benyújtott *módosító* javaslataikat *nem vették figyelembe*.

Első javaslatuk lényege — hogy az arányosabb teherviselés érdekében — a 3,5 százalékosnál nem nagyobb kamatozású lakáskölcsönök *havi törlesztő részlete emelkedjen a piaci kamatnak megfelelően, s ne a teljes tartozásra érvényesítsék a piaci kamatot*. E javaslat szerint az átlagosnak vehető ezerforintos törlesztőrészlet csupán 400 forinttal és nem 1500-zal emelkedne. A Vasasszövetség szakértői úgy vélik, hogy ezzel a megoldással *a kormányzat is érdekeltté válna az infláció csökkentésében*.

A *gyermeknevelés gondjainak* enyhítésére kidolgozott elképzelésük szerint gyermekenként havi *400 forint* adóból és *nem adóalapból* leírható kedvezmény illetné meg a családfenntartót. Így igazságosabbá válna a gyermeknevelés támogatása és jobban megfelelne a Magyar Köztársaság Alkotmányának. Az szja erre elfogadott szabálya ugyanis diszkriminatív, mert a magasabb jövedelmekkel rendelkezők automatikusan nagyobb támogatást élveznek, míg az *alacsony jövedelműek* jelentős része *nem is tudja kihasználni* a lehetőséget. Például a 40 százalékos sávban adózók gyerekenként 400 forint kedvezményt kapnak, a 18 százalékos sávban adózók pedig havi 180 forintot!

Az általuk javasolt korrekciók — csupán a költségvetési és szja-törvényre vonatkozóan — 1300—1400 forinttal csökkentenék a legjobban rászorulók havi várható kiadásait. A vasasok véleménye szerint emellett sem nélkülözhetők a további szociális ellentételezések. Alapvető megoldást azonban *a bérek liberalizálása* jelentene: már semmi nem indokolja a bérek növekedésének megadóztatását. Az 1991. évi bérfejlesztések mértékének egyébként is korlátot szab a gazdálkodó szervezetek költségviselő képessége.

(osváth)

A NAGY KÍSÉRLET

Fiatal, jól öltözött házaspár suttog izgatottan az OTP-ben, a csekkeket rakosgatják jobbra-balra. A férfi tárgyilagosan kifejti, ha minden törlesztést befizetnek, kettőjüknek havonta *pontosan 8500 forintjuk marad* közlekedésre, ennivalóra, tisztálkodásra és ruházkodásra. Az asszony bólint, és hozzáfűzi, ebből kellene támogatni egyikük kisnyugdíjas szüleit, mert tisztességes emberek lévén, *nem nézhetik tétlenül felmenőik nyomorba süllyedését*.

Még mielőtt azt hinné valaki, holmi elszegényedett családról írok, sietek közölni, hogy a két fiatal *az átlagnál jobban keres*. A fiatal férj szomorúan sóhajt: nagyon szeretik a gyerekeket, egyéves házasok, de pillanatnyilag *felesége terhessége lenne számukra az elképzelhető legnagyobb csapás*.

Könnyű kiszámítani, hogy a házaspárnak, sajnos, *igaza* van. Az Újpesti Családsegítő Központ rideg számításai szerint 1990-ben egy *felnőtt* létminimuma havi 6719 forint volt, egy *gyermeké* 5284, a *csecsemőé* 4428 forint. (A csecsemők azonban eddig még nem változtattak azon az eléggé el nem ítélhető tulajdonságukon, hogy egyéves korukat túlnőve gyerekké fejlődnek. És úgy már drágábbak.)

Néhány alapművelet, s rájövünk, az említett átlagon felüli bérből és fizetésből élő család, mindenfajta csecsemő nélkül, *havonta 4938 forintos mínuszban van*. Ebbe természetesen nincs beszámítva a szinte nélkülöző nyugdíjas szülőnek adott hóvégi segítség. Mindez persze *tavalyi árakon, idei fizetésekkel*.

Amikor idáig jutottam a számolgatásban, hihetetlen *izgalom* fogott el. Mi, szerencsések, az *évezred kísérletének* vagyunk szem- és fültanúi: sikerül-e vajon a magyar lakosság túlnyomó többségétől OTP-törlesztés, kamatemelés, helyi adók, ingatlanadó és egyéb áremelések formájában havonta *többet* bekaszírozni a költségvetés számára, mint amennyi a fizetési borítékban lapul? A szomszéd jóeszű óvodás kisfia rögtön elmagyarázta nekem, ha egy dobozba beteszünk tíz szál gyufát, onnan *nem lehet 15-öt* kivenni. Na persze, nem kell *elhamarkodottan* ítélkezni, hiszen éppen ezért fogott el a kizárólag tudományos jellegű izgalom, hiszen a Nagy Kísérlet most érkezett *legérdekfeszítőbb* szakaszába.

Az ember nem gyufaszál, nem is kísérleti nyúl. Ahhoz, hogy a gazdaság talpraállításában részt vegyen (elavult kifejezéssel: dolgozzon), eddigi, hangsúlyozom, *eddigi*, empirikus tapasztalataim szerint táplálkoznia, aludnia kell egy mostanáig lakásnak nevezett valamiben, és bizonyos textíliákkal védekeznie az időjárás viszontagságai ellen, legalábbis a mi égövünkön. Az olvasást, szórakozást, sportot és művelődést nyugodtan el lehet hagyni; a kísérlet e kezdeti szakaszán már *rég túljutottunk*, és fényesen bebizonyosodott, hogy *ezek szükségtelenek*.

Kutatóinkra hallatlan szépségű feladat vár. Ki kell kísérletezni, melyik az a legkisebb alapterületű és térfogatú doboz, melyben a *homo sapiens* munkaideje utáni óráit eltöltheti úgy, hogy másnap reggel ismét *dolgozni tudjon*, milyen anyagokból gyúrható az a táplálékhelyettesítő, *legolcsóbb* vegyület, mely az élet- és munkaképesség fenntartásához nélkülözhetetlen. A közértekről lassan úgyis bebizonyosodik, hogy fölöslegesek, a tej és a kenyér a lakosság bizonyos rétegeinek amúgy is *megfizethetetlen*, tehát fölösleges luxus. Megoldandó még a munkaerő szállítása, e kérdéskörön belül megfontolandó: menynyi többlettáplálék szükséges a gyalogláshoz. Ez a változat a tömegközlekedés egy tollvonással való megszüntetéséhez, és így a levegő tisztaságához jelentősen hozzájárulna, az utak minőségének javulásáról nem is beszélve.

E ponton szeretném felhívni a kísérlet dolgozóinak figyelmét, mindezt úgy kell beállítani, hogy a homo sapiensnek azért a fajfenntartáshoz is legyen kedve és ereje. (Mint tudjuk, minden állatkert legnagyobb dicsősége, ha a rácsok között is szaporodnak a vadak.)

Lehet, hogy a Nagy Kísérlet e kései fázisában még mindig lesznek egyedek, akiknek halványan rémleni fog, egy-két évtizede még szabadon választhattak, ha nem is parlamentet, de lehetőséget, hogy felvágottas vagy zsíros kenyeret vacsorázzanak. Az emberek emlékezetében a felvágottas kenyér és a kádárizmus jövőfaló viszonylagos gazdasága ugyanis *felmagasztosul* majd.

Némi áldozatot minden generációnak kell hozni a jövő érdekében. A jövő pedig, mint tudjuk, a *gyerek. Pardon, a legnagyobb csapás.*

TÖRÖK KATALIN

Kamatolunk még egyet

Mondják, a lakáskamat-törlesztés szabályai oly bonyolultak — s a teendőkről készült OTP-ismertető, nemkülönben maga a jogszabály oly cifrán fogalmazott —, hogy három diploma sem elég a megértéséhez. Viszonylag egyszerű a dolog, az *idén*. Aki — 3,5 százalék alatti kamatozású kölcsön esetében — bármelyik változatot is választja, *1500 forint többletet* kell hogy fizessen a korábbi törlesztőrészletnél. (Ha a többlet nem fedezi a kamatnövekedést, akkor a különbözetet a költségvetés állja.) Nem többszöröződik az 1500 forint az *egy szerződés* keretében folyósított különböző kölcsönfajtákra. Amennyiben viszont valakinek van egy kedvezményes lakáshitele, és később ettől *függetlenül* felvett más hasonlóan alacsony kamatú, mondjuk felújítási kölcsönt — mindkettő után köteles megfizetni a plusz 1500 forintot. Egyáltalán nem tartozik viszont a törvény hatálya alá, s ezért változatlan a befizetési kötelezettség a *munkáltatói* és az *önkormányzati* (tanácsi) kölcsönök esetében.

Az évente 8,5 százaléknál alacsonyabb kamatozású kölcsönre tehát 1991. január 1-jétől, az ennél magasabb, de fix kamatozásúra pedig 1992. január 1-jétől évi 15 százalékra emelkedik a kamat. (Ennek befizetését helyettesíti ideiglenesen az idén a bizonyos 1500 forint.) Ez az úgynevezett *első számú változat*.

A *másik variáció* szerint valaki választhatja azt, hogy a mindig érvényes *banki kamatot* hajlandó megfizetni az esedékes tartozás törlesztése alkalmával. Ebben az esetben viszont, amennyiben 3,5 százaléknál alacsonyabb kamatra szól az eredeti szerződés, az állam *elengedi* a tőketartozás felét. Ha pedig 3,5 százaléknál magasabb kamatozású kölcsönről van szó, akkor a költségvetés a tőketartozás egyharmadát veszi *kifizetettnek*, de csupán 1992. január 1-jétől.

A dilemma most abban áll, mi az előnyösebb: a *teljes* tartozás után fizetni a fixen 15 százalékra megemelt kamatot, vagy a tőketartozás *felére*, illetve *kétharmadára*, de a mindenkori banki kamatok szerint? Pillanatnyilag ez a kamat 32 százalék. Amennyiben az infláció növekszik, akkor emelkedhet, ha az általános pénzromlás csökken, akkor viszont lényegesen alacsonyabb is lehet az érvényes kamatláb.

Hogy bonyolódjon még az ügy, lehetséges most — vagy később — *egy összegben visszafizetni* a teljes tartozást is. Ez esetben elengedik a tőketartozás felét, illetve egyharmadát. Akinek erre megfelelő pénze van vagy lesz, az jó, ha a *második változat* szerint jelenti be szándékát. (A rendelkezés szerint ugyanis aki a 15 százalékos fix kamatozást választja, annak nincs módjában ezen változtatni, s végig ilyen alapon kell adósságát törleszteni.) Ugyancsak megváltoztathatatlan a mostani kötelező szándéknyilatkozat *után* a befizetés módja.

Szakértők szerint nem szabad bedőlni annak a — logikusnak látszó — gondolatmenetnek, hogy a teljes tartozás 15 százaléka még mindig kevesebb, mint a felének, illetve kétharmadának a 32 százaléka. Nem beszélve az esetleges további inflációs kamatemelkedésekről. Az összehasonlító számítás végeredménye ugyanis függ a kölcsön lejárati idejétől, s vélhető, hogy előbb-utóbb csillapul az infláció, s hosszú távon azok járnak jól, akik a „piaci kamatot" vállalják. Ráadásul az OTP-nél alkalmazott — úgynevezett annuitásos módszerrel számított — törlesztőrészletben az évek múlásával arányaiban egyre nagyobb a tőke, s egyre kisebb a kamattörlesztés.

(v.—m.)

LEVÉL A MINISZTERELNÖKNEK

Számtanpélda – nem matematikusoknak

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Segítségét kérem arra vonatkozóan, hogy a havi fizetésemet hogyan osszam be, hogy állampolgári kötelességemnek és családom iránti kötelességemnek is eleget tudjak tenni.

Arra a könnyelmű elhatározásra jutottunk, hogy feladva városi másfél szobás lakásunkat, egy kis faluban családi házat építünk, gondolva arra, hogy majd szüleim is hozzánk költöznek öreg korukra. Eladtuk a lakásunkat, és az akkor (1983-ban) létező összes kölcsönt felvéve, időnket, erőnket nem kímélve, a tanácsot nem háborgatva, építkeztünk, igénybe véve az összes családi segítséget.

260 000 forint 3,5 százalékos, kedvezményes kamatozású kölcsönt, 100 000 forint 8 százalékos bankkölcsönt és 100 000 forint munkáltatói kölcsönt vettünk fel, aminek részletét, a 3670 forintot havonta rendben megfizettük.

Ahol építkeztünk, szilárd burkolatú út még nem volt. Az utca megépítette az utat. Kifizettük. A járdát saját erőből mindenki megépítette. Ezután a gázvezeték építése került szervezésre. A gerincvezetékhez 30 000 forintot kellett kifizetni, amit szintén kölcsönnel tudtunk finanszírozni. Újabb 400 forint havi törlesztés, 3 százalékos kamattal. Hogy megoldjuk a fűtési gondunkat, 100 000 forint 3,5 százalékos kamatozású kölcsönt vettünk fel, mert még úgy gondoltuk, hogy érdemes és még vállalni tudjuk a részletet, ami egy új 800 forintot jelentett.

Sajnos, közben a férjem egészsége megromlott, és 40 éves korában leszázalékolták, rokkantnyugdíjat kap, 7670 forintot.

Én aránylag jól keresek, 11 400 forint a havi bruttó fizetésem, ami azt jelenti, hogy 8800 forintot kapok havonta kézhez.

Egy gyermekünk van, nyolcéves.

Hogy a házunkhoz kerítés is legyen, felvettem 15 000 forint személyi kölcsönt, ami 1650 forintot jelent havonta törlesztésben, ami már 6520 forint összességében.

Ezután kaptuk a hírt az 1500 forintos plusz befizetésekről. Mivel nekünk három darab 3,5 százalékos kölcsönünk van, az havonta 4500 forintot jelent, amit ki kellene fizetni.

Most számoljunk!

A törlesztés havonta:	**11 020 forint**
Az én fizetésem:	**8 800 forint**
A férjem nyugdíja:	**7 800 forint**
A családi pótlék:	**2 200 forint**
Összesen:	**18 800 forint**
Le a törlesztés:	**—11 020 forint**
Marad:	**7 780 forint**

Igen, ennyi marad havonta arra, hogy bejárjak dolgozni, a gyermekemet iskolába, napközibe vigyem, fűtsek — majd a felemelt díjú gázzal —, fizessem a helyi adót —, mert a ház 100 négyzetméter alapterületű, sajnos, még van egy 9 éves Skoda gépkocsink, csak a kötelező biztosításra a díjat fizessem, és még mindig nem vettem tejet, kenyeret.

A gyümölcs, zöldség megterem, húst nem vásárolok, mert a család ellátásához megfelelő mennyiséget a a szüleim — akik szintén nyugdíjasok — még megtermelik. Amit viszont meg kellene vennem, az a cukor, tej, kenyér, liszt, mosópor, bérletek az utazáshoz, a napközidíj, néha cigaretta, talán egy-egy kávé, egy pár harisnya, vagy egyszer-egyszer csokoládé a gyermekemnek.

Könyvről, utazásról évekkel ezelőtt lemondtunk, és nem használtuk fel a valutakeretünket, mert építkeztünk.

Kérem sürgős válaszát, mert a törlesztést be kellene fizetnem, és megtakarított pénzem nincs. Ezt azért is kérem, mert szeretném közzétenni, hogy a hozzánk hasonló helyzetben lévő sokezer család az önök útmutatása alapján rendezni tudja életét.

Hábetler Józsefné,
7431 Juta, Lenin u. 10.

Ha a polgár perel...

Megkérdeztük *dr. Bárándy Györgyöt*, a közismert ügyvédet:

— Köteles-e elfogadni az adós a kedvezményes lakáshitelek kamatainak emelését?

— *Magánjogi szerződésről* van szó, amit az OTP és az ügyfél kötött *kétoldalúan*. A szerződést egyoldalúan egyik fél sem változtathatja meg. Bármiféle módosítás csak *közös egyetértéssel* jöhet létre.

— És mi a helyzet akkor, ha az OTP az inflációra hivatkozik?

— A pénzromlás *nem az adósok számára felróható magatartás miatt következett be! Az inflációnak legalább annyira szenvedő alanyai az ügyfelek, mint a pénzintézet*. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a kölcsönszerződések bizonyos fokig szerencsejellegűek is. A kölcsön folyósításakor az OTP mindent megtett annak érdekében, hogy meghatározott időn belül a megállapodott kamatokkal visszafizessék a pénzét. A forint ilyen nagyfokú romlására a kölcsönt adó sem számíthatott, de *ez már az ő rizikója*.

— Ha az OTP valamelyik ügyfele bírósághoz fordulna, lenne esélye a per megnyerésére?

— *Szerintem, igen!*

— Ügyvéd úr, elvállalná egy ilyen ügyben a jogi képviseletet?

— Természetesen, ugyanis feltenném a kérdést a bíróságnak, hogy ha például egy magánbank próbálná egyoldalúan felemelni a kamatösszeget, vajon eltűrné-e az állam a szerződésszegést. *Nyilvánvalóan nem.* Akkor pedig az OTP-t sem favorizálhatják.

S. A.

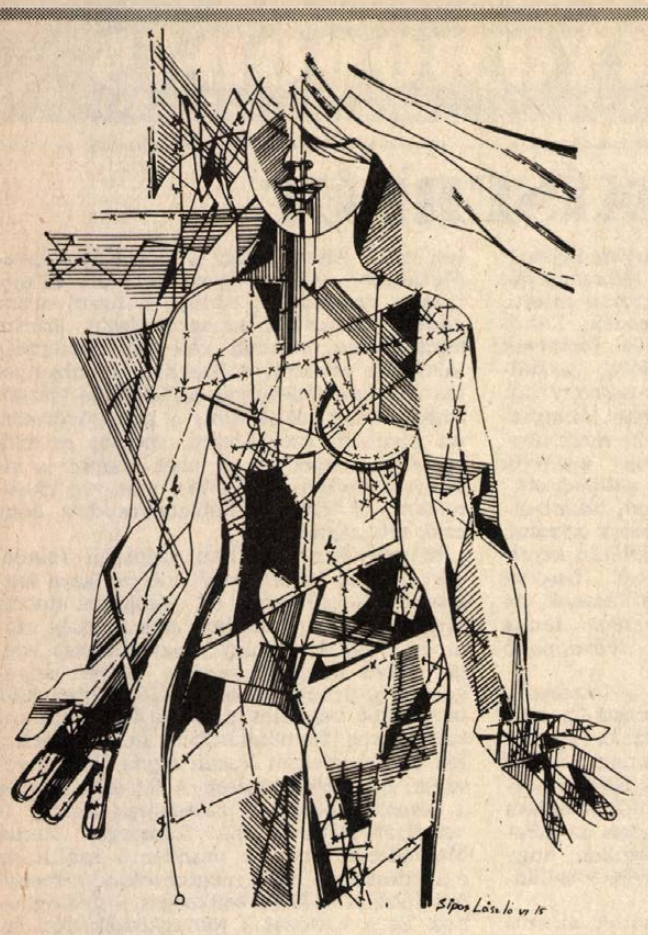

Sipos László „ÉVA"

Kiss Benedek

SZEGÉNYORSZÁG AVAGY: MENZA-NÓTA

Sárgarépa,
karfiol,
petrezselyem
meg kapor,
zeller, hagyma,
kolompér;
mégis üres a kondér.

Petrezselyem,
kolompér —
mindig üres a kondér!

Vadsóska közt
vadtorma,
tizenkilenc
vackorfa,
huszadik meg
fügetermő:
delet kondít így a bendő.

Vackortermő,
fügetermő —
mindig delet kong a bendő!

Ha a Duna
megáradna,
mind elvinné
kertünket,
vízi harang,
búvárharang
harangozna bennünket.

harang, harang,
búvárharang —
harangozz el bennünket!

Rózsa Endre

HOLTBIZTOS JÖVŐ

Én végül is
kipurcanok.
Te földobod
a talpad,
ő alulról szagolja
az ibolyát.

Nekünk elhunyni
nagyon is van ok.
A ti szátok már
mindörökre hallgat.
Requiescant in pace —
nincs tovább,

kertjeinkben
már a kutyák ásnak.
Meg kell lenni,
mint a meghalásnak.

Kerék Imre

BÁNFALVA

a börzsönyös hátú hegyoldalak
fel-felparázslanak a koraőszi
fényverésben mély völgy teknője őrzi
a kis falut, honnan csak a harang-

szó lassu szívverését hallani
amint a szél idáig hozza lentről
vérszín tetők közül árpádkori
templomocska-tömzsi tornya mered föl

tompán derengő ékszerként amit
tűnt évszázadok felejtettek itt
a tömör falakból valami régvolt

dallam szivárog míg a szürkület
elönti a völgyet s a táj felett
vertarany sarló fölragyog a félhold

Rónay László

MÁRAI ITTHON

Jó néhány évvel ezelőtt hasonló címmel próbáltam elmondani, amit Márai Sándor életének és íróságának első, 1948-ig terjedő korszakáról akkor egyáltalán el lehetett mondani. Ez a tanulmányom — a győri *Műhelyben* jelent meg — némi figyelmet keltett. Sajnos, azoknak a körében is, akik akkoriban a sajtó közleményeit figyelték, s ennek az áldásos érdeklődésnek köszönhetően egy eligazításon meglehetősen zord kitételek közepette „önsorsrontónak" nevezett az előadó, mert ilyen felesleges és haszontalan foglalatosságoknak szenteltem időmet.

Ki gondolta volna akkor, hogy Márai Sándor diadalmasan, talán hajdani nagy népszerűségét is meghaladó dicsőségben tér vissza a magyar irodalom itthoni közegébe? (Azért érdemes ezt ily óvatosan megfogalmazni, mert ő tudva és akarva magyar író maradt önként vállalt emigrációjában is, sosem érdekelte, melyik művét fordítják le idegen nyelvre, s nem tett kísérletet, hogy a befogadó országok nyelvén publikáljon.) Ki hitte volna, hogy halála után egy esztendővel már a hazai könyvkiadás számára is lehetővé válik, hogy sorozatban, a Révai hajdani kiállítására emlékeztető módon, jelentesse meg alkotásait? Hiszen nemegyszer elmondta, leírta, hogy az anyaországgal minden kapcsolatát megszakította, s annak határához egyetlen egyszer járt közel száműzetése idején: 1956-ban, midőn abban a reményben utazott Ausztriába, hátha mégis . . .

Személyesen nem térhetett haza, holott sokan talán szerették volna látni és hallani a legendás írót, akit rajongói a magyar regény megújítójának, a magyar stílus egyik legnagyobb mesterének neveztek a harmincas években. S ez a mítosz — mely a művészetek történetében korántsem ismeretlen — akkor is érintetlen maradt, amikor a háború idején — akárcsak korábban is, nemegyszer — meglehetősen másodlagos alkotások is kikerültek keze alól, s érezhető volt, hogy látva a világméretű pusztítás következményeit, egyre szilárdabb lett az a meggyőződése, hogy az a réteg, amelynek írt, amelyből jött, s amelynek értékmegőrző szerepében annyira hitt — a magyar polgárság —, halálos sebet kapott, melyet nem heverhet ki egyhamar.

Ifjúsága óta jól ismerte azokat a társadalombölcseleti nézeteket, melyek szerint századunk a kultúra egyik formációjának pusztulását hozza, de életművében perlekedett ezzel a felfogással, hiszen nemegyszer bebizonyította, hogy az a magyar polgárság, amely munkája révén emelkedett föl, amely a kultúra legnagyobb fogyasztója és ösztönzője volt, nem azonos azzal a középosztállyal, amely a húszas-harmincas évek politikájának támasza volt. *Márai abban az európai polgárban hitt, aki otthonos a különféle nyelvtereken, életének természetes értékeiként szembesül a nagy hagyományokkal, s nem ismeri a mesterségesen kialakított országhatárok ostoba kényszerét, zártságát.* Ennek a polgárnak „vallomásait" írta meg talán legjobb művében, az *Egy polgár vallomásai*ban, amelyet bízvást századunk nagy emlékiratai, Kassák, Illyés és Vas István művei mellé állíthatunk. A mai magyar polgár, aki oly sok ellentmondó értékelést és elméleti magyarázatot olvashat, hallhat a liberalizmusról, bizonyára irigykedve olvassa elődjének eszmélkedéseit, melyekből hiányzik mindenféle önigazoló szándék, támadó él. Ez az egykori polgár magától értetődő természetességgel élte meg, s tette életének vezérlő elveivé azokat az igazán értékes nemzeti hagyományokat, melyeket Eötvösék nemzedéke alapozott meg a magyar kultúrában és gondolkodásmódjában, s gazdagította azokkal az elemekkel, melyeket a jelen század eszmevilága kínált számára. Ennek a polgárnak megszilárdult életformája és életvitele volt, nem arról vitázott szenvedélyesen, hogyan dolgozzon, hanem hasonló szenvedéllyel dolgozott, nem azon merengett, áru-e a kultúra, hanem kulturálódott, nem azon sopánkodott, hogyan zárkózzék fel Európához, mert európai volt kisebbségérzés és nosztalgiák nélkül. *Európa teljes jogú tagja, felemelkedésének, megőrzésének öntudatos munkása.*

Az a polgár, akiről Márai beszél, olykor fel is lázadt apái elképzelése ellen, ilyenkor vándorbotot vett kezébe, mint egykori iparos ősei, s elindult, hogy Európa országútjait bejárva, tapasztalatokkal és tudással felvértezve, szolgálhassa tovább szülőföldjének fejlődését. Márai nem kedvelte azokat, akik cél, terv, hit nélkül járták ezeket az utakat. A jelek szerint szívós következetességgel építette fel önmagát ezekben az években, hogy az idő múlásával párhuzamosan egyre tartósabb szálak révén kapcsolódjék a hazai élethez, mígnem visszatért oda, ahonnan elindult, de immár nem lázadóként, hanem a hajdani értékek meggyőződéses bajnokaként.

Egyetlen nyitott kérdés foglalkoztatta, s ez okozott számára írói pályáján sokszor nagy nehézségeket: nem látta tisztán azt a módot, ahogy a tényeket magasabb összefüggésbe emelheti, azaz megteremtheti az a közeget, amelyben a regény élesen elválik például az újságírástól, amelynek ő Kosztolányi után egyik legnagyobb mestere volt. Minden komolyan gondolkodó író számára fogas feladvány ez: miképp ábrázolhatja tapasztalatait, azok tanulságait olyan térben, mely némiképp meghaladja a tapintható valóságot, mégis e valóság hitelesíti; hogyan teremthet az általa ismert hétköznapi emberekből regényhősöket, akikben mindnyájan önmagunkra ismerünk, s velük azonosulni tudunk? Legotthonosabban talán abban a köztes műfajban mozgott, amelynek az *Egy polgár vallomásai* és az emigrációjában megjelent *Föld, föld!* a legragyogóbb példája. Emelett megragadó módját gyakorolta a valóság rögzítésének és az események egyéni értelmezésének ugyancsak legendás *naplói*ban, melyeknek első két kötetét immár a hazai olvasó is kezébe veheti.

A regényformával való folytonos küzdelmét nagyszerűen példázza az új sorozatban elsőnek megjelent *A gyertyák csonkig égnek.* Kicsit csodálkozik az életmű ismerője, miért éppen ezt a vitatható értékű regényét jelentette meg elsőnek a kiadásra vállalkozó *Helikon* és *Akadémiai Kiadó.* Ez a regény ugyanis nem igazán regény, inkább hatalmasra növesztett monológ, amelyben az eseményeket csak a szereplők előadásából ismerhetjük meg, a drámai összeütközéseket pedig a stílus teremtette feszültségi elemek helyettesítik. Nem vitás: ez a mű a Márai-legenda egyik eleme, benne valóban a *magyar nyelv fölényes művésze* nyilatkozik meg, olykor-olykor költői emelkedettséggel, olyan egyéni leleményekkel, melyek valóban megérdemlik az elemzést, a megkülönböztetett figyelmet. Mégsem tartozik az életmű kiemelkedő darabjai közé. Ezek között természetesen jó néhány regény is akad: *A féltékenyek,* a *Szindbád hazamegy* vagy a *Vendégjáték Bolzanóban,* hogy a *San Gennaro vér*éről ne is szóljunk, hiszen ezt néhányan a modern európai regény magasrendű megvalósulásaként értelmezik.

Térjünk azonban vissza a naplókhoz. Talán mondanunk sem kell, az egyik legveszedelmesebb műfaj. Telve van látszatokkal. Látszólag kendőzetlen őszinteséggel vezeti szerzője, fésületlenül adja közre gondolatait, s azt is megengedi az olvasónak, hogy bepillantson lelkének olyan zugaiba, melyek egyéb műveiben természetszerűen rejtve maradnak.

Márai ebben a műfajban is „irodalmi író" maradt, hogy ezt a hajdan némi iróniával emlegetett kategóriát ezúttal teljes komolysággal idézzük vele kapcsolatban. *Ezek a naplók nagyon komoly és nagyon elkötelezett vallomások, s mint ilyeneken, természetesen érezni rajtuk a gondos, alapos munkát, melyet olyan valaki végzett, aki eleve a nyilvánosságnak szánta feljegyzéseit.* Szerencsére. A naplók egyes részei ugyanis a huszadik századi magyar próza csúcspontjaira vezetnek. Talán nem is elsősorban abban a kötetben, melyet a háború alatti élményeiről írt. Ebben néhol érezni egyfajta zárkózottságot. Ez mindenekelőtt abban mutatkozik meg, hogy rengeteget foglalkozik irodalmi terveivel, s kevesebbet az eseményekkel, melyeknek csak végkövetkezményeit érzékeljük, azt a „sértődöttséget", anely nagyregényének egyik vezérlő motívuma. Persze, ez a kötet is rendkívül izgalmas, s aki manapság veszi kezébe, egyszerűen nem értheti, miért keltett első kiadásakor akkora felzúdulást, mi lehetett a magyarázata *Lukács György* és *Horváth Márton* igencsak heves bírálatainak.

A naplók második, az író életének eseményeit és gondolatait 1958-ig követő kötet több szempontból is igen érdekes és tanulságos olvasmány. Egyrészt pontosan meg lehet rajzolni alapján Márai érdeklődésének, ízlésének alakulását. Elkötelezett szenvedéllyel vall azokról az elődeiről és kortársairól, akik hatást tettek rá, akiket elődeinek vagy rokonainak érez, s ugyanakkor az *Egy polgár vallomásai*hoz hasonlóan ebben is egy olyan rendkívül művelt, nyitott s ugyanakkor magánéleti vonatkozásban szinte szemérmesen bezárkózó személyiség nyilatkozik meg, aki az irodalmat valamiképp a *bölcselet terepének* is tekinti. Alapvetően fontos dolgokat mond el ugyanis lényeges emberi alapkérdésekről; az élet értelméről, céljáról, rendeltetésünkről, az eszmékhez és eszményekhez való hűségről — mindezt természetesen az irodalom és az író nézőpontjából — az igazságról, a szeretetről, a hazáról és a hazaszeretetről, a kitartásról és az árulásról.

Márai naplói olyan olvasmányok, melyek alapján megszámlálhatatlanul sokféle irányba tájékozódhatunk. Végigolvashatjuk őket értékszempontok alapján. Megrendítő felismeréseket szerezhetünk abban a vonatkozásban, milyen nehéz lehetett megszoknia neki is, másoknak is, az anyaországtól való elszakadást. Mekkora sokkot okoz az európai hagyományokon nevelkedett személyiség, számára az amerikai életforma: a giccs, a reklám, az a szemléletmód, amely nem a tradíció átadását és értékelését érzi fontosnak, hanem azt, miből remélhet hasznot magának . . . S mindezt rendkívül élesre vágva, szinte csak jelzések alapján. De hisz épp ez az igazi írói bravúr: *a jelzésekben megmutatni az egészet, a cseppben a tengert! Ennek volt ő igazi és nagy művésze.* Ezért maradhatott száműzetésében is folyvást friss, szinte naprakész gondolkodó, aki megszállott szenvedéllyel olvasott, hogy belevetve magát igazi elemébe, az irodalomba, abból az életre hozzon eligazítást, és olyan anyagot, melyet nekünk is érdemes újra meg újra végiggondolnunk, hogy gazdagodhassunk általa.

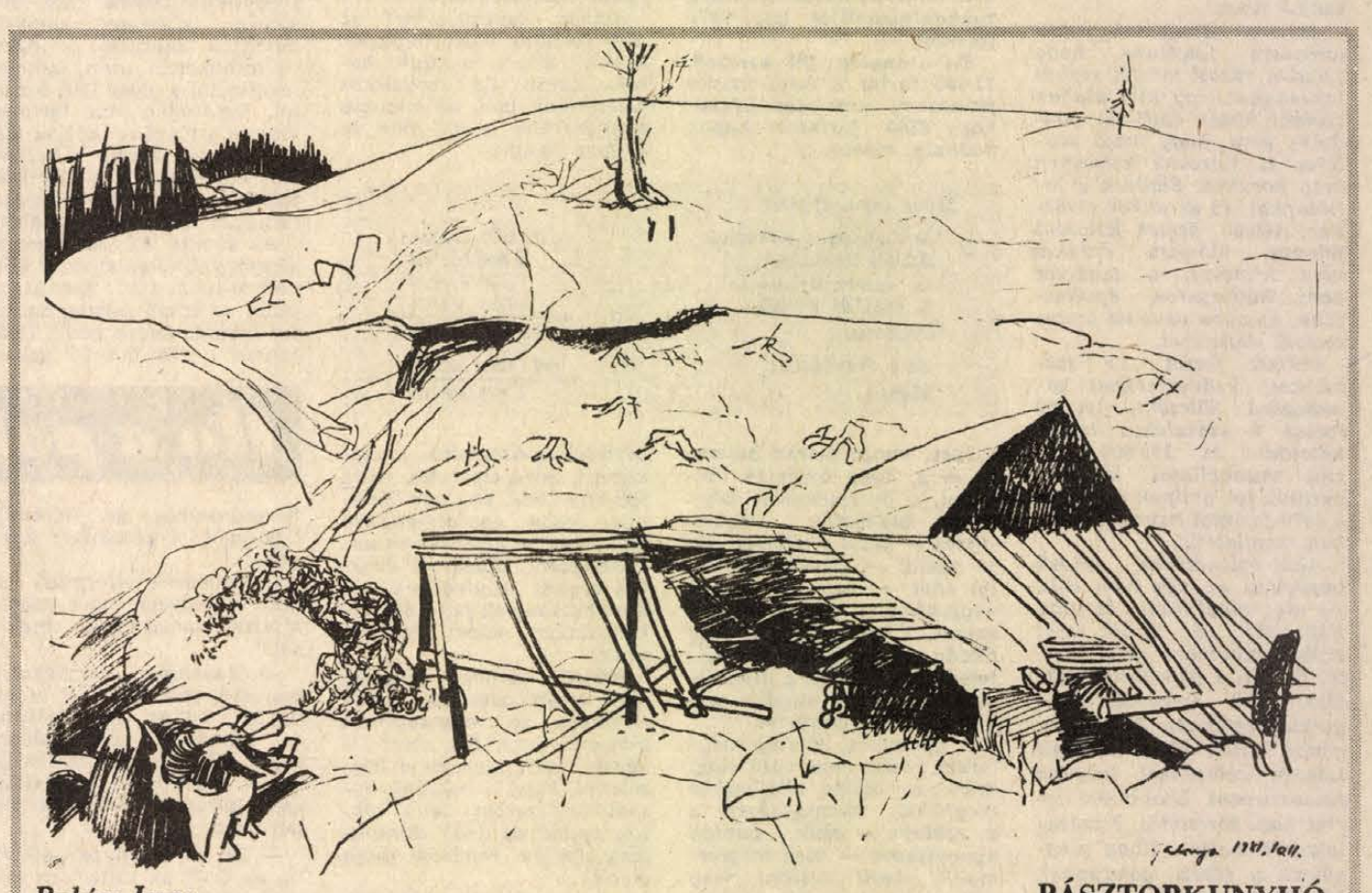

Balázs Imre PÁSZTORKUNYHÓ

Fekete Gyula

Védtelenek Fejedelme

Az Öreg azonnal felfigyelt rá, amikor megrepedt a jég.

A tó legmélyebb részén vermelt, befészkelve magát a fenékiszapba; kábultan, mozdulatlanul szendergett, ki tudja, mióta így szendergett már, nem is érzékelte az időt. De erre most fölfigyelt, ahogy megrepedt a jég.

Egyelőre nem mozdult az iszapból, egyelőre csak magára eszmélt: igen, ez a dolgok rendje. Lehetséges, azóta vége a télnek.

Figyelte most már a mozgást is a környéken. Nem látta egyelőre, csak érezte a mozgást, s megnyugodva érzékelte: ezek nem pontyok. Rablóhalak lehetnek, nyilván szerelmeskedő csukák.

Pontyésszel ez felfoghatatlan, miért kell így elsietni a szerelmet. Dermesztő hideg vízben, lehetőleg még jég alatt.

Odafönn, a víz színén, opálfénnyel fehérlett a napsütötte jégtakaró, szinte megvilágosodott a tófenék.

És egyszerre megszólalt a tavaszi cimbalom.

Előbb csak imitt-amott pendült meg a jég, azután egyre sűrűbben mindenfelől. Végtére közel s távol teljes hangerővel megzendült, pengett-pattogott a zenekar.

Érezte az Öreg, ahogy átbizserdül a testében a várakozás.

Megindult lassan a környéken a szaporább mozgás is, hol erről, hol arról kavarodott föl, s bodorított elködlő, sötét árnyékokat az iszap. De az Öreg nem mozdult egyelőre.

Látta a mozgását, de nem is igen figyelt rá. Mindenféléről elgondolkozott.

Hányadik lehet vajon az életében ez a most következő tavasz? Biztos, hogy sokadik.

És egyáltalán: meddig él egy hal? Míg ki nem húzzák az emberek a vízből?

De ha elkerüli a hálót, a varsát, a horgot, ha elkerüli főellenségét, az embert, akkor meddig él?

Pár nap még eltelt, míg végképp letisztult a tóról a jég.

Kifürödte magát a fenékiszapból az Öreg, s elindult járni egyet, megmozgatni elmerevedett izmait.

Csapatokba verődve, fürge siklással vonult már az apraja a nádasok, a part menti sekély vizek felé. Megelevenedett a tó világa; kifúrták magukat az iszapból már a mélyebbre temetkező compók, kárászok is. Csapatostul áradt a halnép, mintha iránytűvel célra tartatának, a déli partok felé, ahol a sekély víz leghamarább átmelegszik.

Vonult az Öreg is velük, de a párkánynál, ahol hirtelen megemelkedik a fenék, megállapodott, nem úszott ki a sekélyre.

Déli szél csapkodta a vizet odafentről, fölverte a hullámokat. Napról napra érezhetően melegedett a víz.

Ellepték a kószáló pontycsapatok a tarajosan zurboló vizeket a part menti szegélyen, kergetőztek, bújócskáztak a jég letarolta nád feltorlódott kupacai közt, nem bírt magával a fiatalabbja a langyosodó vízben, észveszejtő kergetőzésbe kezdett, amikor reggelente fölragyogott a nap. Itt is, ott is kiugrott egy hal, ficánkolt egyet a vízen túli levegőben, s hangos csattanással toccsant a vízbe vissza.

Elkapta egyszer-egyszer az Öreget is a bolondos száguldozás kéje, ébredező izgalmak remegtek át a testén. Egy ízben ki is ugrott a vízből, lomha nagy teste hatalmasat csattant messziről gyűrűztek körben a hullámok. Azonnal elúszott onnan, erős, gyors tempókkal elúszott a mélybe, vérében volt az óvatosság.

Egyik reggel kétnyarasok népes csapata fogta körül. Illő távolságban és tisztelettel. Feltűnt, hogy nyurgaponty a többség, vagyis ezek bennszülöttek, itt a tóban honosak.

Tőpontyokról, tükörpontyokról sosem lehetett tudni, itt honos-e vagy csak ide költöztetett halastavi származék.

Illedelmesen köszöntötte egy nyurgaponty:

— Légy üdvözölve Nagyúr, tóhazánk Fejedelme! Mi úgy határoztunk, Téged tekintünk Fejedelmünknek, mert Te vagy a tó nagy Öregje, nem tudunk róla, hogy nálad öregebb ponty vagy bármilyen másfajta hal élne a tóban. És ha ez így van, egyben azt is jelenti, hogy Te vagy köztünk a legnagyobb, a leghatalmasabb... és ami fontosabb ennél is: Te vagy a legbölcsebb. Mert a mi fajtánkban csak az érhet el ilyen matuzsálemi kort, aki az életünkre leselkedő ezer veszélyt újra és újra elkerüli. Maga a korod a bizonyíték, hogy a legbölcsebb vagy, azért is fordulunk most Hozzád.

— Mit tehetnék én értetek? — kérdezte kissé megilletődve az Öreg.

— Pontyok legbölcsebbike, nagy Fejedelmünk! Pusztulunk, veszünk! Segíts rajtunk!... Az apraját a rablóhalak pusztítják, minket pedig, akiknek növendék korunkban sikerült elkerülnünk a csukák, a harcsák, a süllők, s balinok, az ángolnák és a többi vérszomjas ellenségünk torkát, minket pedig legravaszabb ellenségünk, az ember fog most már pusztítani... Segíts rajtunk!

— De hogy segíthetnék én...?

— Mi, akik ebben a csapatban tömörültünk, mindnyájan el vagyunk szánva a végsőkre. Vezérelj minket bölcs és hatalmas Nagyúr, számoljunk le ellenségeinkkel!

— Ó, gyerekeim, hiába a hősi elszántság bennetek — mondta az Öreg —, sem éles fogunk, sem hosszú karmaink nincsenek, mi nem tudunk az ellenségeinkkel elbánni, ők az erősebbek. Mi csak okosabbak lehetünk, mint ők, ravaszabbak, de akárhányan szervezkednénk össze, erősebbek soha.

— Hát Te is így beszélsz, Nagyúr? Minden pontyok közt a legerősebb, a leghatalmasabb?

— Hátha a leggyávább? Hátha magas korom éppen ezt bizonyítja?... Azért értem meg ezt a kort köztetek, mert a leggyávább én vagyok?... Jó, jó... legóvatosabb. De nekünk nincs más fegyverünk, gyerekeim, csak az óvatosság. Még védekezni sem tudunk másként, csak ha gyorsabbak vagyunk a menekülésben, mint ellenfeleink az üldözésben. A kis csukák ugye sokat csúfoltak benneteket gyávaságotok miatt, hogy azután a kis buta, bátor pontyokon kövérre hízzanak. Rosszul járt mind, aki hitt nekik; a bátorság, a vakmerőség az erősek erénye, az övéké. A gyávaság, az óvatosság a gyengék erénye, a miénk. Amelyik ponty elkezd bátorkodni, a legjobb fegyverét dobja el. És bele fog pusztulni... Előre megmondom: bele fog pusztulni!

— Milyen igazad van, bölcs Fejedelmünk! — helyeselt a nyurgaponty —, az én tízezernyi testvérem közül is az értékesebbje pusztult el leghamarább, a legbátrabbak, az egyenes jelleműek, a határozottak.

— Azt mondod: legértékesebbek — így az Öreg. — De láthatod: ők voltak a selejt. A mi fajtánknak épp hogy te vagy az értékes, aki megmaradtál. És mind, mind azok az értékesebbek, akik elég gyávák voltak ahhoz, hogy megmaradjanak... Mi az, hogy: egyenes jellem! Határozottság!... Vigyázz csak, ebbe még ezután fogtok sokan belepusztulni!

— Miket beszélsz, Nagyúr! Azt mondtad az előbb: legyünk gyávák, ha élni akarunk. Most ráadásul... legyünk még aljasok...? Érdemes volna így élni egyáltalán?

— Gyerekem, az életmentő önvédelem sosem aljasság — mondta ünnepélyesen az Öreg. — Tudom, tudom, ti nagyra tartjátok az őszinteséget, a nyíltságot, az egyenes utat. Igen, hát ebbe pusztultok majd bele. Már eleve úgy állítja fel csapdáit az ember: számít rá, hogy mindig előre tartva, egyenesben közlekednek a halak. Direktben. Megy a varsába fejjel előre, mindig csak előre, előre, amerre a kifeszített szárnyhálók terelik. És én nagyon jól tudom, hogy hiába prédikálnék itt nektek, a legtöbb éppen úgy megy előre, megy a feje után, ha belepusztul, akkor is... A véretekben van ez az egyenesség, és az ösztönök mindig erősebbek, mint az okoskodás.

— Taníts bennünket, bölcs Nagyúr! — kiáltották a csapatból többen is.

— Mondd el, hogyan szabadulsz ki a hálóból!

— Taníts meg, hogyan kerüljük el a horgot!

Ettől fogva ez a csapat, amely zömében karcsú, erős testű vadpontyokból állt, reggelente összegyűlt a párkánynál az Öreg körül, és figyelmesen hallgatta tanításait.

...Ne örüljenek csak ebben a tóhazában a halak, ha váratlanul sok finom ennivalót találnak a fenéken — főtt kukoricát, krumplimorzsát, tarhonyát, ilyesmit —; a halastóból átpelepített népség persze megszokta az etetést, s azt képzeli, itt is olyan veszélytelen, mint odaát. Pedig tudni kell azt, nem magától terem az ilyen finom ennivaló a tófenéken, és ha mást oda szórtak: VALAHOL OTT VAN KÖZTE A HOROG!

...Nem kell pánikba esni, ha jönnek a dohogó halászhajók, s elrekesztik a vizet irgalmatlan hosszú hálóikkal a halászok. Nem nekiúszni ám fejjel a hálónak, ész nélkül fejjel nekiúszni, mint majd mindegyik hal teszi!... Épp hogy el a hálótól, higgadtan, hidegvérrel... Van idő, van még ilyenkor idő... Legjobb kiszökni oldalt, míg körül nem zárják a hálót, és csak végső esetben átbucskázni fölötte, mert a legbiztosabb a fenékre lapulni, akár bele az iszapba, s ott várni ki, míg elvonul a veszedelem, a hálót eszüket vesztve rohamozó, ostoba halakkal...

...Szépen melegszik a víz, közeleg a szerelem évada, vigyázat! Sodorja az óvatlan halnépet a szerelmi mámor a nádtorzsákhoz, a fűcsomókhoz, a parthoz, a kövekhez... Életveszély! A nász kéjében fetrengő önfeledt hal védtelen, ilyenkor aratnak varsával, szigonnyal, vasvillával az orvhalászok.

— És előre tudom, hiába beszélek — mondta egyik reggel kedvetlenül az Öreg —, mert mindnyájunkban erősebb az a legbelső parancs, mint a spekuláció.

— Mit tehetnénk ellene, bölcs Nagyúr? — kérdezte a szószóló nyurgaponty. — Hiszen pusztulunk, veszünk. Aki szerencsésen megúszta eddig, s kinőtt... el ne kiabáljam... a rablóhalak szájából, most az ember prédája lesz. Valamit csak tenni kellene...

— Sokasodjatok és szaporodjatok — mondta a bölcs Öreg —, ez a mi erőnk, a védteleneké. A fegyverteleneké. Az üldözötteké, a gyengébbeké, a lapítóké... Gondoljátok meg, mindig azok hozzák az utódokat is, akik tudják, hogyan kell élve maradni, állatnak, embernek kiszolgáltatva is elkerülni a pusztulást... Gondoljátok meg, ha a mi tulajdonságainkat öröklik utódaink, mindig kevesebb úszik bele a csuka torkába, mindig kevesebb kapja be a horgot, megy neki a hálónak, a varsának fejjel... Mi vagyunk itt őslakosok a vizekben, az ember csak újonc jövevény. Eltelik még százezer év, lehet, nyoma sem lesz már az embernek... Az ember-csukák felzabálják a békés embert, a kiszolgáltatottat, a védtelent, azután meg egymást falják fel, így lehet ez a jövevényeknél is, gondolom, eltelik még százezer év, nyomuk sem marad... Mi pedig élünk.

— No, igen, így élünk, napról napra kockázattal — folytatta hosszú hallgatás után. — Ezerszer sikerül megúszni a veszedelmet, élünk, míg sikerül... addig, míg egyszer aztán elhibázzuk, és... vége.

Tovább-tovább langyosodott a víz, s féktelen izgalom szállta meg az érettebb haltársadalmat.

Messzire elnyúló népes csapatokban vonultak a sekélyre. Ezüstösen villanó testtel cikázva kergetőztek a dévérek, kosfejű, erős pontyok kavarták a vizet, ikra-terhüktől duzzadó hassal, bronzosan sárgálló pikkelyes testük felfénylett a bur ványokban, szédült önkívületben kerengett-kergetőzött már a halnép, s az Öreg még csak a belső remegéseket érezte akkor, a vibráló várakozást, az ingerlő, alaktalan feszültséget a testében.

Csak napok múlva, amikor a tó sima tükrére rázuhant a délelőtti fényözön, csak akkor lepte meg a felörvénylő izgalom ellenállhatatlanul, olyan erősen, hogy belekábult, s egész testét, minden porcikáját átjárta a régről ismert édes zsibbadás. Rettenetes izgalommal, forgolódva úszkált a sekélyben.

Mint áramütés, úgy érte a látvány: az aranyló nagy test, ahogy csapkod a nádsziget tövében.

Ritka szép ikrás volt, kevés lehet már ilyen a tóban, és... gyönyörű, gyönyörű, gyönyörű...

Félakkora két tejes fogta közre, de ahogy az Öreg melléje zuhant, amazokat elnyelte a nádas, és ők kettesben, egymást kereső, egymáshoz nyomakodó-dörzsölődő, egymásnak csapódó nehéz testükkel kavarták az örvényt, tovább-továbbsodródva nyomták-szorongatták a nádtorzsákhoz egymást, majd a még sekélyebb vízben a parti sáshoz, s parti kövekhez...

Ahogy szétrobbant velük a világ, az Öreg meglátta a parton a mozduló alakot, és nyomban felfogta, mi következik, de nem törődött vele, mi következik, elfulladt benne a menekülés ösztöne, olyan erővel dörgölőzött az ikrás testhez, s egymáshoz csapdosódva lövellték terhüket a szétrobbanó világba... Éles, iszonyú fájdalom reccsent a hátában.

Kicsit távolabb autó állt, fürdőruhás nő napozott mellette. Felugrott, szaladt a parthoz.

Vergődött, csapkodott az aranyló hatalmas test a parton, vérző hátából kiállt a vas.

— Valósággal egy borjú — mondta a férfi. — Ekkorát én még nem láttam.

Káldi János

XX. SZÁZADI KARC

Az ember nem pihen:
könyvet ír, lisztet mér, falat rak, követ vés.
Zúg, recseg, lendül és énekel.
Nem fonnyad benne a törekvés.

Hiába hajtja le fejét,
agya nem nyugszik, dolgozik
tovább: fűrészeli a fát, tervez,
nézi a tegnapi mozit.

Világa: csupa kő.
Szívében: döng az idő.
Süvít az északi szél álmai felett.
Sem nappalában, sem éjjelében
nem hajt a csönd ágat, levelet.

Moldován István **ÖNARCKÉP**

Az ősz, amelyik tavasz

Rozsda ősz

Simonffy András regényéről

Gyönyörűséges, meleg, verőfényes nap volt 1956-ban október huszorharmadika. Mintha nem is a ronda november közelítene, de még augusztus volna. Bár bizonyos vagyok benne: ha szeles, esős idő lett volna, lényegében akkor is ugyanazok a dolgok történtek volna meg. S amilyen szokatlan, rendellenes volt szinte az időjárása e napnak, olyan volt nemcsak a története, hanem az utóélete is. Volt néhány nap, amelyet az ország akkor még nem egészen tízmilliónyi lelkében legfeljebb néhány százaléknyi vélt ellenforradalomnak, s mégis, harminchárom esztendőn keresztül az ő vélelmük volt az uralkodó, sőt a kizárólagos. Az 1956-ban már idősebb nemzedéknek sajnos volt elegendő történelmi tapasztalata egyrészt arra is, hogy a magyar állam és nép végig a huszadik században a nagyhatalmak játékszere, másrészt arra is, hogy ezt a nem kedvünk szerint alakuló történelmet még csak nem is nevezhetjük a nevén, még a tényekbe és azok értelmezésébe is erővel beleszólnak tőlünk idegen erők.

Volt azonban egy fiatal nemzedék, amelynek épp 1955—56 hónapjaira esett az eszmélkedése, s amelyik — bárhonnan indult is, bármilyen származású volt is — szinte egyszerre józanodott, végérvényesen kiábrándulva akkor a létező szocializmusból. A radikális reformok vágya hajtotta őket, s mert ezeknek az elképzeléseknek a meghallgatására a hatalom nem volt képes, ez a radikalizmus forradalomba csapott át, s mivel a hatalom továbbra is értetlen volt, s erőszakot is alkalmazott, a forradalom fegyveres harccá formálódott. E nemzedék legfiatalabbjainak volt egyike Simonffy András, akkor 15 éves gimnazista. S mivel már kisdiákként voltak irodalmias ambíciói, és ezek megnyilvánulásaként családi híradót készített Bergengócia címmel, s mivel e lap egyetlen példányai fennmaradtak, valamint fennmaradt az a levelezés is, amelyet a család budapesti és debreceni ága folytatott, így egykorú családi dokumentumok alapján volt módja az írónak arra, hogy felidézze azoknak a napoknak a történéseit, amelyekről mindössze egy esztendeje lehet nyíltan szólani.

Emlékezés, dokumentum, esszé, vallomás áll össze egyetlen művé, amelyet műfajilag leginkább talán dokumentumregénynek nevezhetnénk, hiszen egy kor és egy öntudat formálódásának hiteles és pontos felidézését tekinti céljának; eszmei töltését tekintve pedig tanúságtételnek, vallomásnak a legszebb őszről, a feledhetetlen ifjúságról. E tanúságtétel címzettje is kettő: egyrészt maga az író és nemzedéke, másrészt a mai ifjak, a fiúk nemzedéke (az ajánlás is fiamnak, Balázsnak szól). Az akkori fiatalok számára azért kell felidézni akkori önmagunkat, mert harmad század minden eszközzel törekedett az agymosásra: a feledtetésre és a másként látásra. Ebből is következik, hogy e téma még a szűkebb családi körben is tilalmasnak számított, s így a felnövekvő újabb nemzedékek inkább csak annyit tudhattak, amit az iskola tanított, annak pedig nem sok köze volt az igazsághoz. Amit nagyon sokszor és kizárólagosan mondanak, az beleivódik az emberekbe, s szinte automatikussá válik. Így nemcsak az válik szlogenné, hogy Fabulon a bőre őre, hanem az is, hogy fasiszta nép, utolsó csatlós, s az is, hogy az 1956-os ellenforradalom.

Szűk fél esztendővel lévén fiatalabb Simonffy Andrásnál, s mivel az én édesapám is félreállított, de letartóztatástól megmenekülő katonatiszt volt, s belülről ismerhettem meg a régi értelmiségi családok ötvenes évekbeli életét, sőt azt ismerhettem meg csak igazán, — nemcsak nemzedéktársi közöm van az ötvenes évekbeli háttér elé rajzolt 1956-os októberhez. Többszörösen is értem és megértem a kibeszélésnek azt a kényszerét és örömét, amely e kiemelkedő történelmi pillanathoz kötődően mostanában erőt vesz szinte minden írástudón, aki valamilyen szinten végigcselekedte vagy legalább szemlélte azokat a napokat, s módja maradt egybevetni a megelőző és a rákövetkező évekkel. Mindenegyes dokumentum, minden — legszemélyesebbnek tetsző — emlék is fontos lehet, s egyelőre nem a dokumentumok sokasága, hanem inkább hézagossága, nem a megszólalók nagy száma, hanem inkább fontos tanúk makacs hallgatása irritálhatja a nemzeti tudatot.

Simonffy András arra vállalkozott, amit csak ő és az akkori tizenévesek vallhatnak meg: a kamaszok szemszögéből írta meg a kamaszok forradalmát, a magyar ifjúság gyönyörűséges napjait. Ami reflexiót hozzáfűz, az a tárgyias és szemérmes hűség megnyilatkozása: az az ősz is megrozsdult, mint mindegyik, természeti értelemben, de annak az ősznek az eszméi és ideáljai megmaradtak és ragyognak makulátlanul, mert az volt a legszebb ősz. *(Magvető)*

Vasy Géza

A Liberális Polgári Szövetség az Alkotmánybírósághoz fordul

A kormány ne sarcolja tovább a TB-t

Elszomorító volt a nyugdíjasok és a gyesen levő kismamák vitája a *Kisalföld* hasábjain. Egymást okolták, ki miért kap kevesebbet a másiknál. Elnézést, de nekem a *rabszolgakorszak* jutott eszembe, mikor a rabszolgának a szerszáma, a gladiátornak pedig a társa volt az ellenség, amit, illetve akit sanyarú sorsáért okolt.

Ma Magyarországon *társadalmi létbizonytalanság* van. Ne egymást okoljuk, ne egymás ellen forduljunk, hanem *szidjuk azt, aki ez ügyben hibáztatható; a kormányt*, illetve a *parlamentet*. Az 1989. január 31-én látszólag különválasztott TB-alaphoz a kormány burkoltan a költségvetés útján hozzányúlt, mikor lakáskötvényeket vásároltatott a TB pénzén, valamint a hibás gyógyszeráremeléskor, amikor a különbözetet a TB-re hárította. A katonák létminimumának kiegészítését is a TB nyakába sózta, a mentők benzináremelés okozta plusz költségét, a menedékjogot kapott vendégeink biztosítását, gyedét vajon ki fizette be? A fentiek a *költségvetést*, s nem a társadalombiztosítást kellene hogy terheljék!

A Liberális Polgári Szövetség (Vállalkozók Pártja) nemsokára *feljelentést* tesz mindezekért az Alkotmánybíróságnál.

Négy hónapja pártunk *elkészítette* az új TB önkormányzatára épülő *törvénytervezetét*, mely parlamenti vitára bocsátható. A kormányzat azonban hallani sem akar erről, mert az a „lopkovics" végét jelentené számára! Vajon miért nem adnak lehetőséget, hogy valamelyik *Napzártában* megvitathassa az illetékesekkel a Liberális Polgári Szövetség az új TB törvénytervezetét? Miért ne tudhatná meg a nemzet, hogy pár év múlva *30 százalékos TB-járulékkal* tudnánk nagyobb szolgáltatást biztosítani, mint most az 53 százalékkal? Miért rossz az, ha még ebben az országban valakik gondolkodnak? *Miért csak egymás zsebében kotorászunk?*

A Liberális Polgári Szövetség jelmondata: *„A gazdasági válság ellen, a demokrácia megmentéséért!"* Fogjunk össze! Mentsük meg hazánkat! Ne csak az elvonás, ne csak a sarc, ne csak a kártérítés, a múlt járjon a fejünkben, hanem *a jövő!* Nem kell soha diktatúra, se vörös, se más színű!

Oláh Imre,
Liberális Polgári Szövetség
(Vállalkozók Pártja)
országos alelnöke

Vasban reménykednek

Nem romlik a közszolgáltatás színvonala

(Megyei tudósítónktól)

Divat manapság a nehézségekre, problémákra hivatkozni, és *Spitz György*, Szombathely alpolgármestere is bizonyára megtehetné, hiszen a nyolcvanezres megyeszékhely bőven ad megoldhatatlannak látszó feladatokat. Amikor azonban a bírálatok pergőtüzében álló *közszolgáltatások* jelenéről és jövőjéről kérdezem, ő mégis optimistának látszik.

— Nem az egyetlen megoldás a teljes körű privatizáció. Az önkormányzatokat a vonatkozó idei törvények is ösztönözni kívánják a vállalkozásra, csakhogy az önkormányzati alapítású, illetve a régebbi, tanácsi alapítású vállalatok létjogosultságát *éppen a törvény nem ismeri el*. Valahogy erre a formára nem gondoltak a jogalkotók. Így a legtöbb területen a közös vállalkozás látszik a legkifizetődőbbnek. Így például a *bolthálózatok* üzemeltetésénél, ahol az önkormányzat a helyiségek bérleti díjával apportként „beszállna" a vállalkozásokba.

Vannak olyan közszolgáltatási ágak, melyeket *nem tanácsos kiadni a kezünkből:* ilyen például a szemétszállítás vagy a parkfenntartás. Ezeket az önkormányzatnak kell ellátnia. Megszüntetnénk a sok hibával működő IKV-t, és a házak kezelését a lakók által alakított szövetkezetek vehetnék át. Persze amennyiben az önkormányzat marad az épületek tulajdonosa, a karbantartáshoz *anyagilag hozzájárul*.

Az önkormányzatnak úgy kell gazdálkodnia, hogy a város vagyona növekedjen. Ha bátran vállalkozik a rábízott javakkal, *kockázatot is vállal*, de ez manapság elkerülhetetlen. Ha nagyobb jövedelemhez jut, akkor kevesebb adót kell kivetnie, és ez megéri a kockázatot. Vas megyében a szolgáltatások minőségét mindig befolyásolta Ausztria közelsége. Most *több tőkeerős beruházó érdeklődik*, bevásárlóközpontokat, benzinkutakat építenének.

Úgy látszik, az egyre nehezedő gazdasági körülmények ellenére sem kötelező, hogy a szolgáltatások minősége csökkenjen Szombathelyen.

— csala —

Gondolkodni is tudni kell!

Menedzserképző intézet létrehozását tervezi győri székhellyel a New York-i Állami Egyetem. A vállalkozás első lépéseként március végén kéthetes menedzserképző tanfolyamot szervez a városban — jelentette be *John Thomas*, az egyetem professzora pénteken *Győrött* a sajtó képviselőinek. A kezdeményezés célja, hogy a magyar szakemberek *megismerjék* az amerikai gazdasági vezetők *gondolkodásmódját* egyebek között a vállalatszervezés, a teljesítménymérés, a minőség-ellenőrzés területén. Az intézet létrehozásához a *Mellon* elnevezésű egyesült államokbeli alapítvány adna támogatást, amelyhez a New York-i Állami Egyetem is hozzájárul és az Amerikai Egyesült Államok kormányától is *támogatást* várnak — mondotta a professzor.

Levélben érkezett

NÉPSZAVA BUDAPEST 1964

Nyugdíjas szolgálat

Az újságban olvastam, hogy az új nyugdíjemelés előterjesztésénél három változatot vitatnak meg. A b) változat értelmében a szolgálati idő szerint emelnének, de a c) változat is számol a szolgálati idővel.

Ehhez szeretnék hozzászólni. Aktív szolgálatom, mint matematika-fizika szakos tanárnak, 28 év, nyugdíjasként szerződéssel további 15 évet tanítottam, így összesen 43 évet dolgoztam. Nyugdíjamat a 15 év alatt végig kaptam, ebből mindig levonták a nyugdíjjárulékot. A nyugdíjam most 6124 forint.

Ha a szolgálati időt veszik tekintetbe az emelésnél, én a 28 év után alig számíthatok valamire, mert a 15 évet bizonyára figyelmen kívül hagyják. Pedig e 15 év alatt is matematikát-fizikát tanítottam.

Tudom, hogy rajtam kívül sokan vannak ugyanebben a helyzetben. Gondolnak-e ránk a szavazásnál?

Zsadon Antalné
Budapest

Tájékoztatjuk tisztelt vásárlóinkat,
hogy az Állami Könyvterjesztő Vállalat
Könyvplusz utalványait
a nagy sikerre való tekintettel
az előzetesen meghirdetett elárusítóhelyen kívül
1991. január 14-től február 8-ig az alábbi
boltjainkban is beválthatják

Tankönyvbolt
V., Október 6. u. 8.
Könyvpiac a Keletinél
VII., Baross tér 22.
Gáll István Könyvesbolt
XIII., Csanády u. 27.
Angyalföldi Könyvesbolt
XIII., Váci út 100.

Kényelmesebb válogatás, még nagyobb választék!
Állami Könyvterjesztő Vállalat

AK BUDAPEST

1 2 3
4 5 6
7 8 9
10 11

Ha Ön a teljeskörű lakossági CASCO biztosításának EGÉSZ ÉVI DÍJÁT EGYSZERRE ÉS ELŐRE FIZETI BE, akkor egyhavi biztonságot ajándékba kap tőlünk! Azaz: csak 11 havi díjat kell befizetnie.

McCANN-ERICKSON

BIZTOS KÖTÉS HUNGÁRIA CASCO BIZTOSÍTÓ RT.

A HEGESZTÉSTECHNIKA TELJES SKÁLÁJÁT KÍNÁLJUK ÖNNEK

– hegesztőtranszformátorok,
– védőgázas AWI-AFI hegesztőgépek,
– import-hegesztőpisztolyok,
– importelektródák,
– levegős szerszámok.

NAGY VÁLASZTÉK!
SZOLID ÁR!
INGYENES SZAKTANÁCSADÁS!

ELEKTRÓDA

ELEKTRÓDA KERESKEDELMI KFT.
Bp. VI., Szív u. 47. 111-9423
Bp. VI., Rippl R. u. 32. 112-7673

Az FSZDL véleménye:

Törvény mondja ki a választásokat

Az áremelkedések után kialakult helyzetről, valamint a szakszervezeti választásokról tartottak sajtótájékoztatót tegnap a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligájának új irodaházában. A szakszervezet ideiglenes jelleggel, átmeneti időre *bérleti lehetőséget kapott a budapesti önkormányzattól, hogy a volt Magyar—Szovjet Baráti Társaság székházában* irodákat tartson fenn. Erre azért volt szükség, mivel ez ideig nem sikerült megegyezniük a szakszervezeti kerekasztal-tárgyalásokon a liga elhelyezéséről.

— Nemcsak négyzetméterben gyarapodtunk az új évben, hanem 40 új szakszervezet jelentette be felvételi szándékát hozzánk — mondotta *Forgács Pál* elnök, majd a drasztikus áremelkedések miatt kialakult helyzetet értékelte. Úgy vélekedett, hogy *a szinte kilátástalan gazdasági helyzet megfelelő program nélkül, bizalom hiányában elfogadhatatlan a társadalom számára.* Ezért is sürgeti a liga egy *átfogó gazdasági-szociális megállapodás* megkötését a kormány és a munkavállalók között, amely egyértelműen kijelöli a válság kezelésének útját, terheinek mértékét és megosztását.

Legfontosabb feladatként *a veszteséges üzemek megszüntetését, a gazdasági szerkezetváltást jelölik meg,* hiszen csakis a gazdaság jövedelemtermelő képességének növelésével javulhat a munkavállalók helyzete. A liga elnöke kijelentette: *elfogadhatatlan számukra, hogy a munkanélküliség, az adósságállomány és az infláció megfékezésének még csak a körvonalai sem látszanak.* Garanciát követelnek arra az esetre, ha a foglalkoztatáspolitikára szánt eszközök a vártnál kevesebbnek bizonyulnak. Azt is kijelentette Forgács Pál, hogy az Országgyűlésnek és a kormánynak végre *pótolnia kell* adósságát, és *meg kell teremtenie* annak törvényes garanciáját, hogy *az esélyegyenlőség alapján a munkavállalók szabadon szervezkedhessenek,* hogy megválaszthassák hiteles érdekképviseleteiket.

E kijelentéssel áttértek a tájékoztató második témájára, amelyről *Óry Csaba* ügyvivő beszélt. Mint mondotta: *a kormánnyal csak akkor van esély a megegyezésekre, ha erős és hiteles szakszervezetek állnak majd fel.* Csak ezek az érdekképviseletek kényszeríthetik rá a kabinetet arra, hogy *megtanulja* a munkavállalókkal szembeni feladatát.

— Meg kell oldani a szakszervezeti jogok újraszabályozását — mondotta az ügyvivő, amelynek, véleménye szerint, egyik megoldása lehetne az *üzemi tanácsok adott munkahelyek irányításában való részvétellel a munkavállalói jogok biztosítása lenne.* Azon jogoké, amelyek *valamennyi* munkavállalóra, tehát nemcsak a szakszervezeti tagokra érvényesek, így a szakszervezetek valóban azzal foglalkozhatnának, ami a dolguk, tehát a kollektív szerződések megkötésével, a béralkuval.

— *Szakszervezeti választás nélkül nincs rendszerváltás* — jelentette ki Óry Csaba, amit véleménye szerint egy *szakszervezeti választási törvénynek kell kimondania.* A jogszabály nem helyezné törvényen kívülre a meglevő egyesüléseket, így *nem sértené egyik munkavállalói érdek-képviseleti szervezet belügyeit sem.* Az üzemi tanács életre hívásának módszerével a különféle szakszervezetek *listás választásokat* tarthatnának a munkahelyeken.

A liga a választásokkal kapcsolatos elgondolásait *a szakszervezeti kerekasztal elé tárja,* ám ha nem lesz megegyezés, abban az esetben is a parlament elé kívánja vinni a szakszervezeti választási törvény tervezetét.

— *Nem kívánjuk államosítani a szakszervezetek vagyonát* — jelentette ki Óry Csaba —, azt valljuk, hogy meg kell kezdeni az állam és a szakszervezetek szétválasztását. A SZOT-utód szakszervezeteket *kötelezni kell* arra, hogy számoljanak el a tulajdonukban, illetve használatukban levő vagyonnal. A szakszervezeti rendszerváltás folyamatában biztosítani kell, hogy azok befejeződéséig *egyoldalúan senki se rendelkezzen a vagyonnal.*

(nógrádi)

A jelenlegi kormányzat is felelős

A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége tagszervezetei vezetőinek nyilatkozata

Az MSZOSZ tagszervezeteinek vezetői áttekintve a parlamentnek a költségvetéssel és az adókkal összefüggő döntéseit, elfogadhatatlannak tartják, hogy 1991-ben immár elviselhetetlen terhek nehezednek a lakosság egyre szélesebb rétegeire anélkül, hogy a terhek nagyságáról és elosztásáról a kormány megegyezésre jutott volna az érdekképviseletekkel.

A költségvetésről hozott döntések, különösképpen az életszínvonalat csökkentő előirányzatok nélkülözik a munkavállalók érdekképviseleteivel történt megállapodást. A parlament úgy döntött a lakásterhek drasztikus, azonnali növeléséről, hogy eközben nem gondoskodott a szociálisan rászorulók kiadásainak egyidejű mérséklésének, illetve ellentételezésének lehetőségéről.

A bérből és fizetésből élők, a nyugdíjasok, a pályakezdők, a munkanélküliek és a munkanélkülivé válók nagy tömegeit kilátástalan helyzetbe hozó döntések mögött ugyanakkor nem áll a gazdasági válságból való kibontakozás útját felmutató gazdaságpolitika és a döntések nem párosultak az indokolatlan igazgatási költségek mérséklésével.

Az új adótörvények is magukon viselik mind az érdekegyeztetés hiányosságait, mind pedig a politikai pártok felelősségérzetének korlátait. A terhek zöme továbbra is, sőt egyre nagyobb mértékben a munkavállalók millióira nehezedik, miközben a kiugró jövedelemmel rendelkezők, akik amúgy is könnyebben viselik az infláció hatásait, nem vállalnak jövedelmükkel arányos részt a közteherviselésből, s egyáltalán nem, vagy alig kényszerülnek részt vállalni a nehézségekből. A bérből és fizetésből élők helyzetét tovább súlyosbítja, hogy miközben a piacgazdasághoz való alkalmazkodás jegyében a nem helyettesíthető alapvető fogyasztási cikkek árai fel- és elszabadultak, a béreket továbbra is az elmúlt évtizedek gyakorlatából ismert módon szabályozni akarja a kormányzat, megakadályozva ezzel, hogy kialakulhassanak a munkaadók és a munkavállalók közötti szabad bérmegállapodások feltételei.

Mindezek a döntések azt bizonyítják, hogy a kormány valójában nem törekedett és nem törekszik arra, hogy az Érdekegyeztető Tanácsban kötött megállapodásokra alapozhassa gazdasági döntéseit, ezeknek megfelelően terjessze elő javaslatait a parlamentnek. Ez a gyakorlat, az érdekek egyeztetésének megkerülése az előttünk álló feszültségekkel terhes időszakban könnyen a társadalmi béke megbomlásához, spontán, anarchikus folyamatok beindulásához vezethetnek.

Az MSZOSZ tagszervezeteinek vezetői kijelentik, hogy a felelősség a bérből és fizetésből élők további radikális és egyáltalán nem szükségszerű elszegényedéséért, a nyugdíjasok kilátástalan helyzetéért nem csupán a korábbi évek hibás, sok szempontból felelőtlen politikáját és gazdaságpolitikáját, hanem a jelenlegi kormányzatot és Országgyűlést is terheli, amelyek nem számoltak kellő körültekintéssel döntéseik hatásaival.

Az MSZOSZ-ban szövetkezett szakszervezetek a kialakult helyzetet a munkavállalók érdekvédelméért érzett felelősségük következtében nem vehetik tudomásul. Ebből fakadóan:

1. Ismételten követelik, hogy a kormány teremtsen olyan feltételeket —, az érdekegyeztetési rendszer törvényi szabályozásaival is —, hogy az Érdekegyeztető Tanács érdemben elláthassa feladatait. Olyan körülményeket kell teremteni, amikor a munkavállalók és a munkáltatók képviselői az állami féllel egyenrangú partnerként léphetnek fel és a tárgyaló felek javaslatai, indítványai szabályozott módon, még döntés előtt eljuthatnak az Országgyűléshez.

2. Az év első negyedévében átfogó koncepciót kell kidolgozni a gazdaság megújítására, az alapvető gazdasági problémák érdemi megoldására, a kedvezőtlen társadalmi hatások, feszültségek enyhítésére. Egy ilyen programba ágyazva szükségesnek tartjuk az ez évi költségvetés felülvizsgálatait és módosításait.

3. A szakszervezetek, az áremeléseket lehetőleg megközelítő béremelések érdekében bértárgyalásokat kezdeményeznek, és megállapodásokra törekednek. Követelik, hogy a kormány a munkaadók (beleértve az államot is), és a munkavállalók képviseletei között szabad bérmegállapodások lehetőségének biztosítása érdekében szüntesse meg a bérszabályozás kötöttségeit. Az Érdekegyeztető Tanács megállapodásai biztosítsák, hogy a minimális bérek mielőbb közelítsék meg a társadalmi minimumot, és összege legalább negyedévenként igazodjon a fogyasztói árak növekedéséhez.

4. Az MSZOSZ tagszervezetei a leghatározottabban sürgetik, hogy a gazdasági rendszerváltás alapját képező privatizáció egységes alapelveire, a munkavállalók egyéni és kollektív érdekeinek védelmére, a munkavállalói tulajdonlás formáira az érdekegyeztetés keretében szülessen megállapodás és ennek érvényesülését törvény garantálja.

5. A foglalkoztatási feszültségek várható nagyságrendje halaszthatatlanná teszi a foglalkoztatáspolitikai eszközrendszer megteremtését, kialakítását és az ezek működtetéséhez szükséges források folyamatos biztosítását.

Az MSZOSZ Szövetségi Tanácsa korábbi állásfoglalásaira alapozva a fenti kérdésekben konkrét javaslatokat alakít ki.

Kollektív szerződés az átalakuláshoz

Papíripari recept

„A tartós és tömeges munkanélküliség számunkra elfogadhatatlan, s mindent meg kell tennünk a tagság létbiztonságának megőrzése, a munkához való jog gyakorlati megvalósítása érdekében. A fő hangsúlyt a munkanélküliség megelőzésére kell helyeznünk."

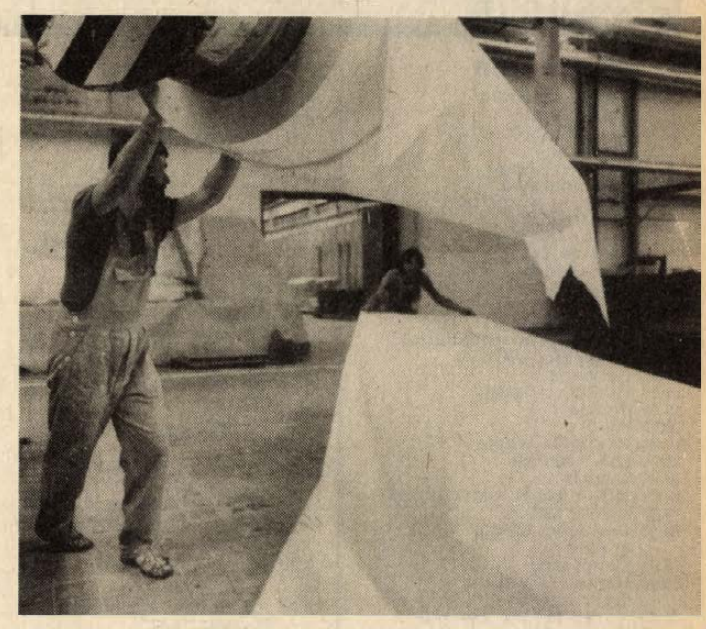

A papírgyári dolgozók feje felett már nemcsak a papírhenger, hanem a munkanélküliség réme is lebeg Prohászka Imre felvétele

Az 1989 novemberében önállósult *Papíripari Dolgozók Szakszervezetének* programjából idézett sorok *már a privatizáció időszakában* születtek, egy olyan átalakulást támogatván, amely a munkahelyek biztonságát alapvetően *nem* veszélyeztetve növeli a gazdálkodás hatékonyságát.

Ha a Papíripari Vállalat tőkés gazdálkodó szervezetekké válik, akkor nekünk *nyugati típusú, keretjellegű, minden munkáltatóra és munkavállalóra érvényes szakmai kollektív szerződésre* van szükségünk — töprengtek az újdonsült érdekvédelmi-érdek-képviseleti szervezet demokratikusan választott vezetői. De egy ilyen megállapodás létrehozásában *nem volt* — hogyan is lehetett volna? — *gyakorlatuk.* A szerződés *mégis* megköttetett 1990. december 20-án. Igaz, nem egykönnyen, sok-sok vita, nemegyszer tanulságos buktatók árán, tehát meglehetősen *rögös út* vezetett a munkáltatóval történt megegyezés aláírásáig.

Védelem a manipulációktól

— A vállalat gazdálkodó egységei iránt rövid idő alatt *több mint száz* külföldi cég érdeklődött — idézi fel *Mázik Sándor,* a szakszervezet főtitkára. — Egyetértettünk a privatizációs elképzelésekkel, de kikötöttük, hogy az átalakulás döntései *a szakszervezet bevonásával,* a dolgozói érdekek figyelembevételével történjenek. Meghatározó fontosságúnak tartottuk és tartjuk — hiszen a privatizáció még nem fejeződött be — *a foglalkoztatási biztonság és a dolgozói tulajdonlás* kérdését. Véleményem szerint a leépítés *nem feltétlenül szükségszerű,* s elképesztő, hogy olykor milyen *manipulációk* folynak privatizáció címén.

— *Honnan kaptak segítséget?*

— Tapasztalatgyűjtésre Nyugatra mentünk, először az osztrák és a német kollégákhoz. Aztán meg Északra, s míg korábban nemigen voltak számottevő nemzetközi kapcsolataink, mára már két nagy nemzetközi szakmai szakszervezeti szövetség tagjai vagyunk.

A külföldön szerzett ismereteket azon melegében, szinte napról napra igyekeztek itthon hasznosítani, mert a vállalat átalakulása, vajúdása ezt *megkövetelte* tőlük. Kezdeményezésükre vállalati és gyári *érdekegyeztető tanácsokat* hoztak létre, a szakszervezeti és munkaadói véleménykülönbségek egyeztetésére. *Munkavállalói fórumokat* szerveztek a privatizációval összefüggő, a dolgozókat érintő kérdések tisztázására. A nyáron sikerült kiharcolniuk kollektív szerződés *módosítását,* abba beleilleszteni a *végkielégítés* intézményét, amellyel már a legalább *ötéves* papíripari munkaviszonnyal rendelkezők is élhetnek. *Őket háromhavi átlagkereset illeti meg, s ez a juttatás a papíriparban folyamatosan ledolgozott további évek után nő.* Harmincöt évi papíripari munka után már *tizennégy* havi átlagkereset jár végkielégítésként. Mázik János szerint a végkielégítés bevezetését azért tották oly nagy jelentőségűnek, mert bizonyosra vették, hogy így az már *nem maradhat ki* az 1991-re kötött keret kollektív szerződésből.

— Korábban az volt a gyakorlat, hogy megállapodást a gazdasági vezetés készítette elő, s azt vitatta meg a szakszervezettel — mondja a főtitkár. — Most *fordult a kocka.* S a gyári szakszervezeti testületek, az aktivistáink, a dolgozók, *szóval mindenki magáénak érezhette a szeptemberben benyújtott munkát.* Vártuk rá a gazdasági vezetés válaszát, javaslatait, de két hónapig *nem történt semmi.* Majd egy gondolatsort, ha úgy tetszik, elveket tartalmazó előterjesztést kaptunk, ami jószerivel mindenféle konkrétumot nélkülözött. S ekkor elkezdtük győzködni, gyúrni egymást...

Fordult a kocka

Majdnem teljes sikerrel birkózott a szakszervezet. Nem maradt ki a megállapodásból számos, a munkavállalók érdekeit, foglalkoztatási biztonságát szolgáló új elem. Ilyen például *a szakmában hosszú ideje dolgozó,* munkájával és magatartásával az adott gazdasági egység eredményességéhez tartósan hozzájáruló *felmondási védelme.* A felmondási idő — bármelyik fél mond is fel — hetvenöt nap. (Végkielégítés esetén a munkaviszony *közös megegyezéssel* szűnik meg.) A keretszerződés módot ad a *korengedményes nyugdíjazásra.* A korábbiaknál *kedvezőbb díjazás* jár a túlmunkáért és a munkaszüneti napon végzett munkáért. A nyugdíjba vonulókat eddig is *anyagi elismerésben* részesítették, pontosabban azt, aki legkevesebb huszonöt évi papíripari munkaviszonnyal rendelkezett. Az új szabályozás már *tizenöt évi* „papíripari múlt" után *legalább egyhavi átlagkeresetnek megfelelő jutalmat* garantál a nyugdíjba készülőnek. A munkavállaló családját támogatja a szerződésnek azon pontja, amely szerint az egy esztendőnél hosszabb ideje dolgozó halála esetén *egyhavi átlagbért* kell fizetni a közvetlen hozzátartozónak. A keretszerződés tartalmazza a *sztrájkjogot,* amelytől függetlenül valamennyi gazdálkodó egység elkészítheti a maga sztrájkszabályzatát. Mint ahogy a keretszerződés *alapul szolgál a saját kollektív szerződések kialakításához.*

A fontos, hogy e keretmegállapodásban foglaltak kiterjednek az átalakuló nagyvállalat *minden* munkavállalójára és munkáltatójára. A budafoki papírgyárra, ahol még a privatizáció folyamatban van éppúgy, mint a csepeli, a dunaújvárosi és a nyíregyházi gyárakból létrejött *Dunapack Rt.-re.*

Részvénytársasági remények

— Amikor kiderült, hogy üzemeink közül ez utóbbi három számíthat *legkorábban* külföldi tőke révén az *átalakulásra,* a Papíripari Dolgozók Szakszervezete a helyi szakszervezetekkel közösen kialakította azokat a *követeléseket,* amelyek teljesítésével támogatja csak a mintegy *ötezer* dolgozót érintő változást — mondja *Tamássy István,* a dunaújvárosi gyár szbtitkára. — Ilyen feltétel volt, hogy a vegyes vállalat 1991. január 1-jén *mindhárom gyár valamennyi munkaviszonyban álló dolgozóját átveszi.* A *létszámcsökkentés* a következő öt évben *legfeljebb huszonöt százalékos* lehet és az első két év átlaga *nem haladhatja meg a tíz százalékot.* A feltételek között szerepel többek között az is, hogy az rt. minden évben *kollektív szerződést* köt a szakszervezettel és lehetőséget ad a dolgozóknak kedvezményezett *részvény* vásárlására.

— *Milyen reményekkel kezdték az rt. tagjaként az új esztendőt?*

— Az első munkanapon, a munkásgyűlésen egy volt keletnémet kolléga szavait idéztem, nevezetesen, hogyha csak a menedzserek csinálnák az átalakítást, akkor egy *elavult szabadversenyes gazdaság* alakulna ki, *a mi célunk pedig a szociális piacgazdaság megteremtése, ezért nem bízhatjuk a dolgot kizárólag a gazdasági vezetőkre.* Úgy gondolom, ha a magyar papíripar fel tud zárkózni minőségben és termelékenységben a világhoz, akkor mi is *a jól fizető* iparágakhoz tartozunk majd.

Kende Katalin

Több költőpénzt ad az IBUSZ

A 15 százalékos forintleértékelés következtében a külföldre utazóknak az árak emelkedésével kell számolni. Az IBUSZ tegnap készült el a részvételi díjak újraszámításával, s mint azt *Tóth László* kiutazási igazgatótól a Népszava megtudta, a társasutak ára átlagosan *8—9 százalékkal* emelkedik.

Azokban az országokban, amelyekkel a vállalat dollárban számol el, kisebb az emelkedés mértéke, 6—7 százalék. Ez a kedvelt úticélok közül Jugoszláviára, Görögországra vonatkozik elsősorban. A márkához képest erősebb a forint leértékelése, így például az ausztriai, németországi utazások árai néhány százalékkal *jobban* emelkednek az átlagosnál. Az áremelkedéseket az IBUSZ csak *két hét elteltével érvényesítheti,* pontosabban arról van szó, hogy — az előírás szerint — az utazás megkezdése előtt legalább 15 nappal korábban lehet csak az áron változtatni. Az ebből adódó veszteségeket a *vállalat kénytelen viselni.*

Az áremelésekkel egyidőben az IBUSZ jelentősen felemelte a társasúton résztvevők számára kiutalható valutakeretet. Akik teljes ellátást kapnak, *400 helyett 500-ért,* a félpanziót igénylők 500 helyett 700-ért, a csak reggelit kérők 700 helyett 1000 forintért válthatnak ki naponta és személyenként költőpénzt.

H. K. J.

Televízió- és rádióműsor

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ

4.30 Reggeli krónika
8.10 Hangszemle
8.30 Családi tükör
9.00 Hírek, időj.
9.05 Halló, itt Jézus
9.10 Népi muzsika
10.05 Ismét — a javából!
12.00 Déli krónika
12.30 Kontinensek, szántóföldek
13.00 Hírek, időj.
13.05 Klasszikusok délidőben
14.00 Hírek, időj.
14.10 Szaván fogjuk!
14.20 Mindennapi irodalmunk
14.50 Énekeljük együtt!
15.05 Párviadal
15.10 Új Zenei Újság
15.54 Reklám
16.00 168 óra
17.30 Ünnepek zenéje
18.00 Esti krónika
18.20 Szemle
18.45 Miska bácsi negyedórája
19.00 Hírek, időj.
19.05 Csákányi László 70 éves
19.51 Hangászda
20.46 Haydn: Esz-dúr divertimento
21.05 Varga Miklós portréja
21.45 Téli napló
22.00 Késő esti krónika
22.20 Sporthíradó
22.33 Bach: 1. kantáta
23.05 Hangversenymúzeum
0.15—5.50 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Hírek, időj.
4.33 Dallamkoktél
5.30 Kakukk — zenés ébresztő
6.50 Orvosi tanácsok
6.55 Torna
7.00 Hírek, időj.
7.03 Sportszombat
7.30 Hírek
8.05 Föld adta sors . . .
8.30 Népszerű muzsika
9.03 Más hullámhossz . . .
10.00 A magyar rock archívuma
11.03 Szombat délelőtt
12.00 Nóták
12.45 Sport
13.03 Reklám
13.05 Daráló
13.35 Hangok és visszhangok
13.45 Időjárás-jelentés
14.00 Magunkat ajánljuk
17.00 Hírek, időj.
17.03 Tip-top parádé
17.30 Simon Signoret: Már a nosztalgia sem a régi
18.20 Slágerlista
19.00 Hírek, időj.
19.03 Jávor Pál nótázik
19.33 Heavy metal magazin
20.30 Malév Interfolk Fesztivál '90.
21.03 Lili bárónő — rádióváltozat
23.03 Sporthíradó
23.10 Éjszakai koktél
0.15—5.50 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.03 Népszerű muzsika
8.20 Liszt orgonaműveiből
9.00 A magyarországi operaszínpadok
10.00 Hangfelvételek felsőfokon
11.26 Beethoven: II. szimfónia
12.00 Hírek, időj.
12.05 A King's Singers felvételei
12.30 Angol nyelvlecke
12.45 Spanyol nyelvlecke
13.00 Kívánságműsor
14.00 Operarészletek
15.05 Lemezbörze helyett
16.05 Solti György vezényel
16.50 Komolyzenei bemutató
18.00 V materinskom jazyku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.05 In der Muttersprache
19.25 Opera-művészlemezek
20.30 Mindennapi irodalmunk
21.00 Hegedűverseny
21.48 Nicolai Gedda Budapesten
22.20 Új magyar zene
23.18 Célia — rádióvált.
0.10 Lemezújdonságok
2.00 Szózat

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45 Calypso-kabaré
12.00 Sport. Legújabb európai és amerikai slágerek
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Gungl László 10.00—11.00 Slágerlista (ism.) disc-jockey: Komjáthy György 11.00—13.00 Magyar nosztalgia, mv.: Boros Lajos 13.00—15.00 Latin zene, mv.: Csermely Zsuzsa 15.00—17.00 Disco, mai pop, mv.: Komjáthy György 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Sándor Anikó 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Barcs Endre 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Angyalosi László.

TELEVÍZIÓ 1.

6.28 Műsorism.
6.30 Falutévé
7.00 Napra-forgó
9.00 Képújság
9.05 Jó reggelt, Istenem!
9.10 Tévétorna
9.15 Durrell a Szovjetunióban Szovjet—kanadai rövidfilmsor. XIII/5.
9.40 Dallas 3. rész (ism.)
10.25 Hol-mi? Ifjúsági magazin
11.25 Unser Bildschirm
11.55 Vízilabda-vb Magyarország—Spanyolország
13.00 Panoráma, ism.
14.00 Cannes Jazz '89 — Billy Combham
14.30 Gyökerek
15.15 Képes nóták
15.45 Üvegszimfónia Filmfantázia zenére
15.55 Van benne valami
16.40 Nekem ne lenne hazám?
16.55 Betűreklám
17.00 Úszó-világbajnokság
18.00 Szomszédok — 97. fejezet (ism.)
18.30 Reklám
18.35 Delta — tudományos híradó
19.00 Műsoraj.
19.05 Reklám
19.10 Esti mese
19.20 Reklám
19.25 Közlemények, műsoraj.
19.30 Híradó
20.00 Reklám
20.05 Vers mindenkinek
20.10 Music Hall Francia filmsor. IV/1.
21.05 Reklám

TELEVÍZIÓ 2.

6.00—9.00 A reggel
14.00 Képújság
21.10 Mestersége: színész Kozák András
22.00 Vágyrajárók Francia filmvígjáték (Csak felnőtteknek!)
23.45 Híradó 3.
14.15 Tv2 — Benne: Riportok, időjárás, zene
14.25 Német nyelvlecke
14.40 Kölyökidő
15.05 Felfedezők nyomában Egy erős ember Egyiptomban IX/1.
15.55 Tv2
16.10 Mit hoz a tegnap . . . ?
17.10 Tv2
18.00 Telesport
18.25 Gyerekeknek
18.50 Tv2
19.00 Egy ház a Körúton II/2. — ism.
20.13 Néprajzi értékeink
20.18 Tv2 — Benne: Rockstúdió
21.00 Híradó 2.
21.20 Tv2
21.30 Napzárta Kb.
22.00 Köszönöm, megvagyunk Magyar film (Felnőtteknek!)
23.45 Tv2 — Benne: Szabados György zongorázik

SZLOVÁK TV

1. műsor: 8.30 Események, kommentárok 9.05 Tv-műsor fiataloknak és felnőtteknek 10.05 Walt Disney bemutatja . . . 11.05 Gyerekek vetélkedője 11.55 Dok.-film 12.15 Időszerű kérdések 12.25 Nemzetközi sílesiklóverseny 13.15 Kerékpárcross 14.40 A múlt tanúi 14.55 Zenés vetélkedő 15.35 Kolumbusz Kristóf 16.50 A nap percei 17.00 Úszó-vb. 18.00 Kaleidoszkóp 18.45 Torna 19.00 Esti mese 19.30 Tévénapló 19.50 A hét eseménye 20.05 Nagy Alfréd (feliratos angol film) 22.05 Sporthíradó 22.20 Baby Blues (francia film) 23.50 Rock a Madison Square Gardenben. **2. műsor:** 9.30 Német nyelvtanfolyam 9.45 Angol nyelvtanfolyam 10.15 Francia nyelvtanfolyam 10.45 Német nyelvtanfolyam gyerekeknek 15.40 Szórakoztató műsor gyerekeknek 16.30 Dok.-filmek fiataloknak 17.20 Fiatalok zenei világa 18.00 Esti mese 18.10 Dok.-film 18.30 Vetélkedő 18.55 Portréfilm 19.10 Vallási műsor 19.30 Tévénapló 19.50 Találkozás Marian Vanekkal 20.00 Parasztok 21.00 Szórakoztató műsor 22.30 Új filmek.

JUGOSZLÁV TV

1. műsor: 8.15 Hírek 8.20 Tévénaptár 8.30 Vidám szombat 10.00 Téli iskolai program 11.30 Ma együtt 12.00 Önöknek választottuk 12.40 Játékfilm fiataloknak 14.10 Mikszer „M" 14.55 Tévéhét 15.10 Népzenei műsor 15.40 Egy szerző, egy film 15.55 Hírek 16.00 A hetedik érzék 16.55 Patagónia királya 17.25 Tévéaukció 18.55 Rakuni 19.30 Tévénapló I. 20.00 A hét interjúja 21.45 Tévénapló II. 22.05 Angol nyelvű hírek 22.10 A kivándorolt Horvátország 22.55 Szórakoztató zenei műsor 23.40 Sportszombat 24.00 Hírek. **2. műsor:** Műsorismertetés — Videóoldalak — Elmulasztották — nézzék! — Sport 19.30 Zenei mindennap: Talk, talk 20.00 Jó estét! 20.10 Esti mese 20.15 Szombati showprogram — Filmsorozat — Éjszakai madarak — Játékfilm — Jó éjszakát! — Határnélküli álom — Videóoldalak.

OSZTRÁK TV

1. műsor: 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Angol nyelvlecke 10.00 Francia nyelvlecke 10.30 Orosz nyelvlecke 11.00 Nunzió, a Superman 12.20 Disputa 13.20 Hírek 13.30 Mi 14.00 Akkoriban 14.05 A Föld gyümölcsei 14.20 A szájkosár 15.55 Jeruzsálemi ház 16.00 Gyermekwurlitzer 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Erich káoszt okoz. Gyermekmagazin 18.00 Randevú 18.24 A keresztény kérdései 18.30 Úszó-vb. 19.00 Szerencsekerék 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 Aki á-t mond . . . Vetélkedő 22.15 Az iskolaigazgató 24.00 Hírek 0.05 Sasok völgye 1.20 Hírek 1.25 Ex libris. **2. műsor:** 10.00 Úszó-vb. 14.50 Művészlexikon 15.00 Tőzsdehírek 15.15 Szecesszió a kétfejű sas árnyékában 16.00 Nézzünk szét otthon 17.00 A kedves család. Rögtönzött játék 17.45 Kinek kellek? 18.00 Alf 18.30 Osztrák képek 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Ginger és Fred. NSZK—olasz—francia film 22.15 Hírek 22.20 Szívecském 22.45 Sportriport 23.15 Élőben szombaton. Szórakoztató est 1.00 Hírek 1.05 Ex libris

SKY EUROSPORT

8.30 Mókagyár 10.00 Motorsport 10.30 Sportturmix: Hójelentés, Úszó-vb., Sí Világkupa. Női lesiklás, Férfi lesiklás, Úszó-vb. Biliárd, Sí Világkupa. Napi összefoglaló 18.45 Kerékpár. 6 napos verseny 19.45 Jacht-verseny. A BOC világkörüli, egyéni versenyről 20.15 Pankráció 21.45 Ökölvívás 22.45 Motorsport. Párizs—Dakar-rali 23.00 Úszó-vb. 1.00 Motorsport 1.15 Sí Világkupa.

SUPER

7.00 Egyveleg 15.00 Egyszer volt, hol nem volt. Amerikai—japán rajzfilm 16.45 Hollywoodi sztárok 17.00 Videódivat 17.30 Coca-Cola 100-as slágerlista 18.00 Ultra sport 19.50 Várható időjárás 20.00 A Kék éj legjavából 21.00 Dobpergés lenn Délen. Amerikai film 22.35 Sporthírek 22.40 Időjárás 22.45 Egyveleg.

TV5

7.00 Kanadai hírek 7.30 Jó napot, Franciaország, jó napot, Európa! 8.20 Jógázás 8.30 Vállalkozói klub 9.00 Tematikus gazdasági magazin 9.30 Francia nyelvlecke 10.00 Egy objektív emlékezik. Kambodzsa 20 évvel ezelőtt 11.00 Portré 12.00 Történelmi triatlon 13.00 Francia tévéhíradó 13.30 Horizont '93. 14.30 Alfred de Musset-sorozat: A század gyermekének vallomásai. I. rész 16.05 Hírek 16.15 Nem kell álmodozni! 17.15 Magazine module 17.30 Félix. Szórakoztató magazin 14—20 éveseknek 18.00 A jövendő géniuszai. Vetélkedő 18.30 Francia nyelvű dalok fesztiválja Montrealban 19.00 Hírek 19.15 Bepillantás 19.30 Svájci tévéhíradó 20.00 Thalassa. Tengeri magazin 21.00 Híradó 21.35 Nagy regények képernyőn. Alfred de Musset-sorozat: A század gyermekének vallomásai 23.15 Hírek 23.30 Karakterek. Irodalmi magazin 0.50 Ramdam. Magazin.

SAT1

7.30 Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30 Paradise 9.30 Gazdasági fórum 10.05 Fejecske, fejecske 10.30 Szívtől szívig 11.00 SAT1-klub 11.50 T. J. Hooker 12.45 SAT1. Külföldi magazin 13.10 Hotel. Filmsorozat 14.00 Lámpaláz. Német játékfilm 15.45 Music News 16.15 Zapp, Játékshow 16.40 Neon Rider. Krimisorozat 17.35 Nyereményes játék 17.40 Hírek 17.50 Szeretjük Kate-et. Vígjátéksorozat 18.15 Estély 18.45 Hírek 18.50 Quadriga. Hírmagazin 19.30 Varázslatos Jeannie. Vígjátéksorozat 19.55 Hírek 20.00 Szaharov. Amerikai játékfilm 22.00 Hírek, sport 22.15 Alien Nation. Sci-fi 23.10 M. A. S. H. Amerikai háborús film 1.05 Lucky Lady.

3SAT

13.55 Játszóház 14.25 Kaktusz. Környezetvédelem 14.40 Elhatároztatott és közhírré tétetik 15.05 Étkezési szokások Németországban 15.30 Kívánságkoncert 17.30 De hisz az asszonyok jobb diplomaták. Német film 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Medea. Franz Grillparzer színműve 21.00 Táncfesztivál 22.15 Húszéves a salzburgi Utcai Színház 0.15 Film és videó, majd: Hírek.

PRO7

6.50 Peyton Place 7.35 Christian, az oroszlán: ismét Afrikában 8.25 Szabad nevetni. Burleszk 8.55 Dagadó vitorlákkal előre 9.20 Niklaas, a flandriai fiú. Japán rajzfilm 9.45 Sparky, a kis zongoristazseni. Amerikai rajzfilm 10.30 Bojtos mókus kalandjai 10.55 Dick, a disznócska 11.20 A négyöklű trió 12.15 Bill Cosby-show 12.40 Cowboy 14.15 Christian, az oroszlán 15.10 Afrika csillaga. NSZK—spanyol háborús film 17.00 Az őrhajó. Ausztrál kalandfilm 17.55 Hírek 18.05 Perry Mason. A lövöldöző filmsztár esete 19.50 Bill Cosby-show 20.15 Az ezüsterdei vadorzó. NSZK népies film 21.55 San Franciscó utcáin 22.50 Jeff. Gengszterfilm 0.20 Hírek 0.30 A megvesztegethetetlenek 1.20 Dillinger. Gengszterfilm 2.00 Sunset Strip 77. 2.30 A hosszú éjszaka 4.00 Sunset Strip 4.45 Perry Mason.

RTL

6.00 Bűnügyi riporterek 6.45 A 7-es számú mentőautó. Ünnepeljük meg a csődöt! 7.10 A Schönguruberek. A vidéki party 7.35 Kedves Bill bácsi! A Jody-ügy 8.00 Konfetti 9.35 Zsupsz 10.10 A római Holiday-ék. Egynapos sztár 10.35 A Jetsonok. Vigyázat kémek! 11.00 Pif és Hercules. Rajzfilm. 2. rész 11.15 Csodás univerzum. Rajzfilmek 12.35 He Man. Lázadás a szörnyek hajóján 13.00 C. O. P. S. A brilliáns Berzenkó esete 13.25 A hős teknősök. Az univerzum kardja 13.50 Ragazzi 14.20 Sierra. Az őzgida 15.10 Daktari. Judy veszélyben 16.05 Lassie. Betörés 16.25 Kats és Dog. Emberrablás Franciaországban 16.55 Út a mennyországba. Szellem-író 17.45 A Bunte tévémagazin 18.10 Filmújdonságok 18.45 Híradó 19.00 Sípjel 19.30 Az A-csapat. A nagy prés 20.15 A melle, vagy a combja? Francia filmvígjáték 22.00 Talkshow 23.00 Szerelmes üdvözlet a tiroli nadrágból. V. rész 0.45 Szexes lapok 1.10 A világ tele van hős férfiakkal. Angol szexkomédia 2.35 Szerelmes üdvözlet a tiroli nadrágból. V. rész. 4.15 A melle, vagy a combja? 5.55 Aerobik.

SZÍNHÁZAK

Operaház: Don Giovanni (7, Báthy Anna bérl. 3.), Erkel Színház: János vitéz (de. 11, Ifj. bérl. VI, sor. 1.), A szevillai borbély (7, 11. bérl. 4.), Nemzeti Színház: Figaro házassága (7), Várszínház: Sosem lehet tudni (7), Katona József Színház: A revizor (7), Madách Színház: József (7), Madách Színház: Teaház az Augusztusi Holdhoz (7), Vígszínház: Játszd újra, Sam! (7), Sötétség délben (éjjel fél 11), Pesti Színház: A nagybőgő (7), József Attila Színház: Mindent a kertbe (7, T/2), Stúdiószínpad: Takarítás (fél 8), Thália Színház: Egy komisz kölök naplója (de. fél 11), MIKOr lesz a fantom? (7), Thália Stúdió: Az aranyműves boltja (6), Radnóti Színház: Pygmalion (3, 7), Játékszín: Janika (du. fél 3), Himnusz (8), Fővárosi Operettszínház: Mária főhadnagy (du. fél 3, 7), Vidám Színpad: Délután a legjobb (7), Kis Színház: Egy füst alatt (fél 8), Mikroszkóp Színpad: Mennyből az Antal (fél 8), Ódry Színpad: Tribádok éjszakája (7), Fővárosi Nagycirkusz: Lássuk a medvét (de. 10, du. 3, 7), Állami Bábszínház — Jókai tér: Kunkori és a kandúrvarázsló (du. fél 3, fél 5), Andrássy út: Hüvelyk Matyi (de. 11, du. 4), Zeneakadémia: Mesélő muzsika (de. fél 11, I. sor. 2.), Zene és áhítat (du. 4. Muzsika világa A/2.), Bruno Canino és Antonio Ballista hangv. (fél 8, Zongorabérl. 5).

★

Az Operaház Igazgatósága közli, hogy Luciano Pavarotti május 7-i Sportcsarnokbeli koncertjére — az óriás érdeklődés miatt — több előjegyzést már nem tudnak felvenni.

Az eddig igényelt jegyek átvételéről egy későbbi időpontban történik tájékoztatás.

Vasámap

KOSSUTH RÁDIÓ

6.00 Vasárnapi újság
8.25 Műsorism.
8.30 Világóra
9.05 Helyettem írták
10.00 Hírek, időj.
10.05 Énekszóval, muzsikával
10.54 Édes anyanyelvünk
11.05 Gondolat—jel
12.00 Déli krónika, sport
12.20 Nemzetközi magazin
12.50 Mik vagymuk!
13.05 Népdalkörök pódiuma
13.30 Mit üzen a Rádió?
14.10 Művészlemezek
15.00 Hírek, időj.
15.05 Magát a napot festem meg
16.00 Hírek, időj.
16.05 Karl Richter művészete
16.50 A világ fiára gyöngyszemei
17.00 Hírek, időj.
17.05 Rádiókaszinó
17.45 Filmzene
18.00 Esti krónika
18.20 Muzsikáló nagyvilág
19.00 Hírek, időj.
19.05 Esti mese
19.20 Remekírók hangszalagon
19.55 Népdalok
20.30 Farkas Ferenc 85 éves
21.00 Hírek, időj.
21.05 Örökzöld dallamok
22.00 Késő esti krónika
22.25 Zenekari muzsika
23.00 Hírek, időj.
23.05 Emlékek szárnyain
24.00 Hírek, időj., totó
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

6.00 Hírek, időj.
6.03 Dallamkoktél
7.00 Hírek, időj.
7.03 A református egyház félórája
7.33 Vasárnapi orgonamuzsika
8.00 Hírek, időj.
8.05 Csilicsala csodái
8.50 Veress Sándor: Tizenöt kis zongoradarab
9.00 Hírek, időj.
9.03 Francia sanzonok
9.50 Karinthy Színpad
11.00 Hírek, időj.
11.08 Vasárnapi koktél
12.03 Nóták
12.45 Sport — úszó-vb
13.00 Hírek, időj.
13.03 Stúdióvilág
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Szerpentin
15.00 Hírek, időj.
15.03 Táskarádió
16.00 Poptarisznya
21.00 Hírek, időj.
21.03 Hrabal könyve
21.28 Társalgó
22.25 A mai dzsessz
23.00 Hírek, időj., totó
23.03 Sporthíradó
23.10 Könnyűzene
0.15—5.50 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Hírek, időj.
6.03 Népszerű muzsika
7.00 Hírek, időj.
8.00 Hírek, időj.
8.15 Kamarazene
9.07 Operarészletek
10.05 Új zenei újság
10.50 Eszperantó híradó
11.00 Hangversenyközv.
12.00 Hírek, időj.
12.46 Barokk fuvolamuzsika
13.00 Fénykép
13.05 Szemle
13.30 A King's Singers felv.
14.10 Alternatív diszkó
15.00 Hangv.
16.00 Hírek, időj.
16.05 Rádiószínház: Sírgyalázás
16.52 Giovanni Gabrieli canzonái
17.00 Ünnepek zenéje
18.00 V materinskom jazyku
18.20 In limba materna
18.40 Na maternjem jeziku
19.00 Hírek, időj.
19.05 In der Muttersprache
19.25 Catalani: La Wally — operaközv.
20.33 Neumann Jánosra emlékezünk
21.42 Beethoven: c-moll szonáta
22.00 Diszkotéka
22.59 Nevek ürügyén
24.00 Hírek, időj.
0.10 Magyar előadóművészek
2.00 Szózat

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rock-reggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 Magyar top 40
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Balogh Zoltán 10.00—11.00 Slágerlista, disc-jockey: Barcs Endre 11.00—13.00 Magyar pop, rock, mv.: Pálosi István 13.00—15.00 „Húszon túl" — kívánságm., mv.: Nemes András 15.00—17.00 Evergreen, filmzene, musical, mv.: Kiss Gyöngyi 17.00—19.00 Slágerturmix, mv.: Rónai Egon 19.00—2.00 Szerk.-mv.: Várkonyi Péter Endre 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Geszti Péter 24.00—1.00 Éjszakai koncert: Dire Straits — Making Movies 14.40 „Zenezavar"

TELEVÍZIÓ 1.

7.58 Műsorism.
8.00 A Biblia üzenete
8.05 Kéménymesék
8.25 Családi torna
8.30 Orrom krumpli, hajam kóc!
8.40 Én is voltam gyerek . . .
9.15 Kerek világ
9.30 Muzzy in Gondoland. XX/1.
9.35 Mesemondó Angol films. IX/8.
10.00 Ebadta ebek Angol gyerekfilm
10.10 Az öreg téglagyár Csehszl. kisfilms. VII/2.
10.40 Sibenik, ahol együtt játszik a világ, VI/1.
11.15 Kisfilm
11.25 Úszó- és vízilabda-vb
13.30 Képújság
14.20 Képújság
14.27 Műsorismertetés
14.30 Corbusier nyomában .ism.)
15.05 Úszó-vb
16.35 Műsoraj.
16.40 Örömhír
16.55 Reklám
17.00 Walt Disney bemutatja
18.55 Reklám
19.00 A Hét
20.00 Híradó
20.15 Modern Pimpernel Angol film
22.10 Reklám
22.15 Egy este B. Nagy Jánossal A népszerű tenorista bemutatása zenével
22.55 Telesport Caola-kupa női tőr Világkupa verseny, közv.
23.55 Képújság

TELEVÍZIÓ 2.

9.00—12.00 Tv-magiszter
14.15 Tv2 — Benne: Riportok —
14.00 Képújság Időj. — Zene — Szoc. híradó
15.00 Humberto cirkusz, XII/1.
15.52 Tv2
16.10 Álljunk meg egy szóra!
16.20 Tv2 — Benne: Nótaszó — Wurlitzer
17.45 Gyerekeknek
18.08 Tv2 — Benne: Mi történt a jövő héten?
19.00 Zenés tv-színház Eisemann Mihály: Egy csók és más semmi . . . Zenés vígj.
20.15 David Copperfield varázslatai Angol bűvészfilm
21.04 Tv2
21.30 Napzárta
22.15 Éjszakai tűz NSZK tv-film
24.00 Tv2

SZLOVÁK TV

1. műsor: 8.45 Mini-mix 10.25 Sílesikló Világkupa 11.15 Objektív 11.45 A hét eseménye 12.00 Mi történt a héten? 12.55 Sílesikló Világkupa 13.45 Kaleidoszkóp 15.30 Autósok, motorosok magazinja 16.10 A brnói tv-stúdió műsorából 16.50 A nap percei 17.00 Úszó-vb 18.00 Walt Disney bemutatja . . . 19.00 Esti mese 19.30 Tv-napló 19.50 A hegyi lakónő (bef. rész) 21.35 Az audienciáról (dok.-film) 22.15 Sporthíradó 22.30 Joe Cocker (koncert felv.-ről) 23.30 A nap percei 2. **műsor:** 16.55 Laura, a fókakölyök (angol tv-sor.) 17.20 Rhytmick 18.00 Esti mese 18.10 Új-zélandi természetfilm 18.40 Tv-kaleidoszkóp 19.10 A szlovák kormány elnöke beszél 19.30 Tv-napló 19.50 Színházi közv. (a pozsonyi Hvjezdoslav Színházból) 21.50 Híradó 22.15 Tervezett gyilkosság (angol tv-film)

JUGOSZLÁV TV

1. műsor: 9.30 Cseh és szlovák nyelvű krónika 9.45 Hírek 9.50 Tv-naptár 10.00 Jó reggelt! 12.00 A Föld gyümölcsei 13.00 Hírek 13.05 Daktari 14.25 Családi tv-magazin — Játékfilm 18.25 A repülő bocsok 19.10 Tv-fortuna 19.30 Tv-napló I. 20.00 Drámaest 21.05 Dok.-sor., a történelem tanúi 22.05 Tv-napló II. 22.25 Angol nyelvű hírek 22.30 Zenés m. 23.30 Sportszemle 0.15 Hírek 2. **műsor:** Videóoldalak — Elmulasztották, nézzék! 14.00 Sportpr. 20.00 A vendég szellemében — Humoros sor. — Játékfilm — Jó éjszakát! — Videóoldalak

OSZTRÁK TV

1. műsor: 9.00 Hírek, 9.05 Halló, Ausztria, halló, Bécs! 9.35 Alf 10.00 Sí-világkupa 11.00 Sajtószemle 12.00 Sí-világkupa 13.55 Akkoriban 14.00 Utazás Északra. Ausztrál film 15.35 Muppet-babák 16.00 Mini tv-híradó 16.10 Daktari 17.00 Slágerlista — különkiadás 17.30 X-Large. Ifjúsági magazin 18.30 Túl a hetedik országon. Kalandfilm 19.15 Lottósorsolás 19.30 Tv-híradó 19.48 Sporthírek 20.15 Szent Péter hava. Tv-film 21.45 Vízi ók 21.50 Ekhó és Nárcisz. Gluck zenedrámája 23.35 Ivo Pogorelich játszik 0.25 Hírek **2. műsor:** 9.00 Hírek 9.05 Heti kulturális körkép 9.30 Kulturális reggel 10.30 Salamon Sulzer, a zeneszerző 10.55 Mozart-kalendárium 11.00 A Mozart-év nyitó hangversenye 12.35 Az én könyvtáramból 13.00 Művészlexikon 13.05 Vendégmunkásoknak 13.35 Képek Ausztriából 14.35 Tájékozódás 15.05 Heti körkép 15.30 Sportdélután: Sí-világkupa. Női óriás műlesiklás. Női kézilabda Ek. Úszó-vb 17.15 Idősek klubja 18.30 Osztrák képek 18.55 Krisztus ma 19.00 Ausztria mai napja 19.30 Tv-híradó 19.48 Jogi esetek 20.15 Sikerem titka. Am. film 22.05 Hírek 22.10 Ide nekünk a fiúkat! Francia film 23.50 Az éjszakai sólyom. Krimi 0.35 Sporthírek 0.40 Hírek

SKY EUROSPORT

7.00 Az erő órája. Egyházi m. 8.00 Mókagyár 10.00 A világ sportja 11.00 Kosárlabda 12.00 Sportturmix 15.00 Biliárd 19.00 Autó-motorsport 20.00 Biliárd 23.00 Párizs—Dakar-rali 23.15 Úszó-vb 1.15 Párizs—Dakar-rali 1.30 Sí-világkupa

SUPER

7.00 Egyveleg 11.00 Coca-Cola 100-as slágerlista 11.30 Egyveleg 13.30 Halló, Ausztria, halló, Bécs! 14.00 Egyveleg 15.00 Írva vagyon . . . 15.30 Egyveleg 16.00 Turistamagazin 16.30 E. R. F. Keresztény magazin 17.00 Egyveleg 17.30 A világ holnap 18.00 Financial Times 18.30 Sport 18.35 Bepillantás 19.30 Videodivat 20.00 Lemezlista 20.55 Sport 21.00 San Angelo harangjai. Am. film 22.45 Egyveleg

TV5

7.00 Kanadai hírek 7.30 Nemzetközi riportm. 8.30 Zöld fényjelzések 9.00 Felfedezések 9.30 Francia nyelvlecke 10.00 Zenei archívumok 11.00 Zenei portré 12.00 Hangv. 13.00 Francia tv-híradó 13.15 Rajongók iskolája 14.00 Alfred de Musset: Ne tréfálkozzunk a szerelemmel 16.05 Hírek 16.15 Franciaország falvai 17.05 HIT. NRJ. Klipek 18.00 Bárányhimlő-híradó 18.30 Francia nyelvű dalok fesztiválja Montrealban. Ma: Michel Rivard 19.00 Hírek 19.15 Pillantás 19.30 Belga tv-híradó 20.00 Hétről hétre 21.00 Híradó 21.35 Gondviselés. Pszichológiai film 23.25 Hírek 23.40 Cinérama

SAT1

8.05 Zapp 8.30 Neon Rider 9.30 Tréfatár 10.00 Autómagazin 10.30 A hegyek varázsa 11.00 Vallásos szemszögből 11.05 Lámpaláz 12.45 Maradj egészséges! 13.10 Hotel 14.05 A videotéka újdonsága 14.30 Jéghoki 17.10 Törött lándzsa 18.45 Hírek 18.50 Sport 19.30 Népzene 19.55 Hírek 20.00 A majdnem tisztességes lány 21.40 A nap hírei 22.00 Terefere a toronyban 23.15 Valentina. Erotikus sor. 23.45 Váratlan érzelmek. Ol. játékfilm

3SAT

13.05 Hoppla 13.35 Mini klub 14.00 Régi és új érték a vallásban 15.00 Tarka kövek 16.00 Hegyek országa 17.00 Szerte az országban 18.00 Török duzzasztógát-építés 19.00 Tv-híradó 19.10 Heinz Rühmann felolvas 19.15 Napló 19.30 Nashville I—II. Am. film 22.00 Törzsasztal 23.20 Az ötödik hadoszlop 0.25 Archív tv-híradó Svájcból 0.40 Heti körkép 1.05 Hírek

PRO7

5.50 Peyton Place 6.35 A vadállatok birodalmában 7.20 Dagadó vitorlákkal előre 7.45 Niklaas, a flandriai fiú 8.10 Scarlet kapitány és a mysteronok bosszúja 8.35 Bojtos mókus kalandjai 9.00 Történetek Szindbáddal 9.25 Dick, a disznócska 9.50 Megérdeklődtük 10.35 Bill Cosby-show 11.00 Az őrhajó 11.55 Sparky, a kis zongoristazseni 12.50 A vadállatok birodalmában 13.40 Perry Mason: A lövöldöző filmsztár esete 15.20 A két Lotti 17.10 A négyöklű trió 18.00 Hírek 18.10 Planétánk, a Föld 19.45 Bill Cosby-show 21.15 Supergirl. Angol fantáziafilm 21.55 San Francisco utcáin 22.50 Egyedül járok. Am. krimi 0.30 San Francisco utcáin 1.20 A hosszú éjszaka 2.50 Dillinger 4.00 Mélyhűtő — sokkoló 4.50 Sunset Strip 77 5.40 Szabad nevetni

RTL

6.00 Szeressük a kutyákat! 6.20 A római Holidayék 6.45 A Jetsonok 7.10 Yogi maci 7.35 Scooby Doo 8.00 Li-La-Launebar 9.30 Ki old kereket az Ördög elől? 11.00 Fiatal és szabad. Am. kalandfilm 12.30 Klasszikus kívánságműsor. A nagyopera 13.00 Ifj. műsorok 14.15 A hellaszi rablóhalászok. NSZK-film 16.00 Pillanatról pillanatra. Am. thriller 17.45 Művészet és küldetés 17.50 Német slágerek 18.45 Híradó 19.10 Különleges nap. Argentína 20.15 Hazai dallamok 21.55 A Der Spiegel tv-magazinja 22.25 Prime Time 22.45 A St. Elsewhere klinika. Mentés az utolsó pillanatban 23.35 Szörnyek vérfagyasztó éjszakája. Édes csábítás 24.00 Harc a maffia ellen. A gengszter menyasszonya 0.45 Szürkületi zóna. A magány palackja 1.10 Alfred Hitchcock bemutatja: A ködben történt . . . 1.35 Aerobik

Technikai okok miatt a Szovjet Tv műsorát nem közöljük.

SZÍNHÁZAK

Operaház: A rózsalovag (6, Losonczy bérl. 4.), Erkel Színház: Aida (7, Főisk. bérl. X. sor. 2.), Nemzeti Színház: Kard és kocka (du. fél 3), Várszínház: Csíksomlyói passió (7), Katona József Színház: A revizor (7), Madách Színház: Maude és Harold (du. fél 3), Nyitott házasság (7), Madách Kamara: Roncsderby (du. fél 3), Páratlan páros (7), Vígszínház: A padlás (du. fél 3), Fekete Péter (fél 8), Pesti Színház: Edith és Marlene (du. fél 3), Vidám kísértet (fél 8), József Attila Színház: Dörmögőék csodajátéka (de. fél 11), Csoda (7), Thália Színház: Evita (du. 3, a Rock Sz. vj.), Thália Stúdió: Az aranyműves boltja (fél 8), Radnóti Színház: Micimackó (de. 11), Nóra (7), Játékszín: Erzsébetváros (du. 3), Fővárosi Operettszínház: Mária főhadnagy (du. fél 3), A nagymama (7), Vidám Színpad: Vegyes páros (du. fél 3, 7), Kis Színház: Zanatórium (du. fél 3), Egy füst alatt (fél 8), Mikroszkóp Színpad: Mennyből az Antal (fél 8), Ódry Színpad: Bűn és bűnhődés (7), Fővárosi Nagycirkusz: Lássuk a medvét (de. 10, du. 3), Állami Bábszínház — Jókai tér: Kunkori és kandúrvarázsló (de. fél 10, fél 12), Andrássy út: Hüvelyk Matyi (de. 11, du. 4), Napsugár Gyermekszínpad: Édes mostohatestvérek (de. fél 11), Zeneakadémia: A muzsika világa (de. fél 11, du. 4, B. és C. sor. 2.).

Család, otthon, kedvtelés

Napirenden a 19-es mező

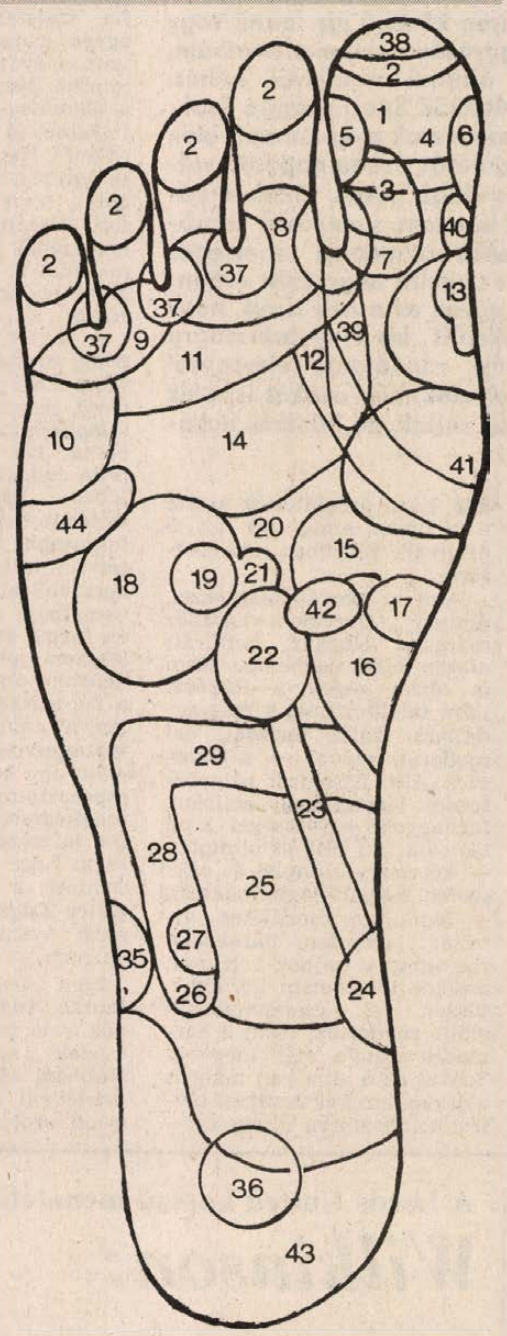

Ez itt az ön jobb talpa. Ha panasza van mondjuk az epéjére, akkor a talprajz 19-es mezőjét kell masszíroznom a múlt héten már említett háromféle módszerrel: körkörös, gyenge — szinte rezegtető — ujjmozgatással a kijelölt ponton, majd ugyanezt erőteljes nyomással és végül ütögetéssel. Ezt a folyamatot ismételtesse 2-3 percig. *Naponta többször is ráveheti a család tagjait a kezelésre.* Volt egy páciensem, aki — miután elleste tőlem a fogásokat — otthon önmaga masszírozta a 19-es pontot, méghozzá tévénézés közben. Azért jött hozzám, mert az epeműtétje után három hónappal is „feszítő érzése volt", s nem tudott megnyugodni, hátha nem sikerült a műtét. Közös munkánk eredményeként *nyolc nap múlva megszűntek panaszai.*

De meg is előzhető a fájdalmas epegörcs, hiszen tünetei nem mindig kifejezettek. Néha gyomortáji nyomás, székrekedés, hasogatóan tompa fájás a jobb hasfélben, keserű szájíz, étvágytalanság jelzi, hogy jön az epegörcs. Ilyenkor kifejezetten hasznos lehet a talpmasszázs, hiszen *kimozdíthatjuk helyéről* a rossz helyre igyekvő epekövet.

Akinek az epéjére van panasza, *kerülje a zsíros*, fűszeres, sós ételeket, az élesztős tésztákat, a marha- és disznóhúsokat, a belsőrészeket, a hüvelyeseket, a fagylaltot, a kávét, és — ki hinné — a jégbehűtött italokat!

Telefonon is, levélben is sokan kérdezik, hogy e lapban közölt „levelező tanfolyamon" kívül van-e lehetőség közvetlen talptanfolyamon való részvételre. Igen, mert itt, nálunk, a XIX. kerületi közművelődési házban (Gyermekház), a Petúr utca 7.-ben, nemsokára indul egy ilyen tanfolyam. Addig is érdeklődjenek az 1273-065-ös telefonon.

Jobb talp: 1. Nagyagy, bal félteke. 2. Bal oldali homloküregek. 3. Agyalap-kisagy, koponyaalap. 4. Hipofízis. 5. Bal halánték. 6. Orr. 7. Nyakszirt-tarkó. 8. Bal szem. 9. Bal fül. 10. Jobb váll. 11. Jobb csuklyásizom. 12. Pajzsmirigy. 13. Mellékpajzsmirigy. 14. Jobb tüdőhörgők. 15. Gyomor. 16. Nyombél, patkóbél 17. Hasnyálmirigy. 18. Máj. 19. Epehólyag. 20. Napfonadék. 21. Mellékvesék. 22. Jobb vese. 23. Jobb húgyvezeték. 24. Húgyhólyag. 25. Vékonybelek. 26. Vakbél-féregnyúlvány. 17. Ileocecalis csapóajtó. 28. Felmenő vastagbél. 29. Harántvastagbél. 30., 31., 32., 33., 34., 35. Jobb térd. 36. Jobb oldali petefészek, ivarmirigy, herék. 37. Felső nyirokutak. 38. Fejtető. 39. Légcső, nyelőcső. 40. Nyakcsigolyák. 41. Szív. 42. Gyomorkijárat. 43. Has- és medenceüreg. 44. Hónalji nyirokcsomók.

Dr. Xin You-pei

Pulykabölcsesség

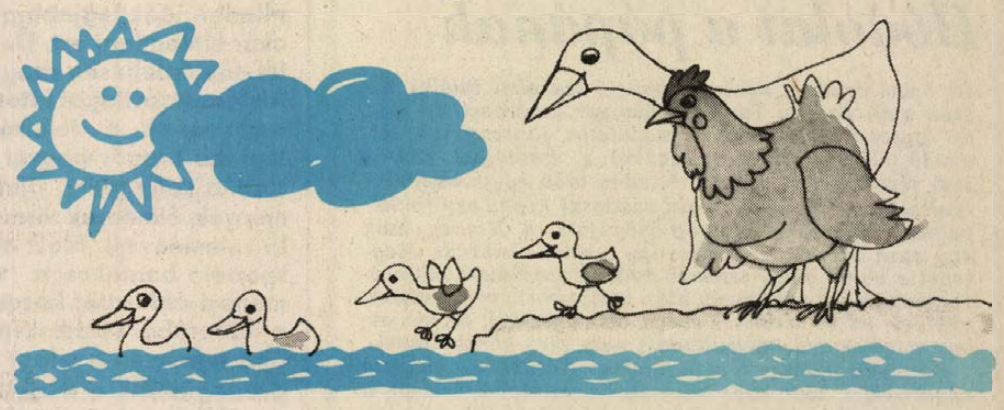

A baromfiudvarban váratlanul valóságos háború tört ki. A tyúkok, a kacsák, a libák egymást túlrikácsolva, gágogva, hápogva, veszekedtek.

— Talán megbolondultatok, hogy így hangoskodtok? Szégyelljétek magatokat! — röfögött át a kerítésen a szomszédból a kismalac.

— Te csak hallgass, és törődj a magad dolgával! — torkolta le az egyik liba.

— Mi van itt? Mi történik itt? — jött elő a hangzavarra délutáni pihenőjéről a pulyka, aki az egész baromfiudvarban a legokosabb volt, ezért a többiek mindig hallgattak rá.

— Ó, semmi, semmi! — mentegetőzött az egyik tyúkocska. — Csak az történt, hogy az egyik tyúk kiskacsákat költött ki... Szégyent hozott a nemzetségünkre. El kell zavarni!

A pulyka jelenlétében senki sem mert tovább vitatkozni, ám ő így szólt:

— Nem megbüntetni kell a tyúkot, hiszen dicsőséget hozott rátok. Egy csavargó kacsa helyett vállalta el a kiskacsák kiköltését. Kitüntetést érdemel.

— Bizony, bizony — ugrált egy kis veréb a kútkáván.

— Hát akkor adjál nekünk tanácsot, mit tegyünk? — kérlelték kórusban a baromfiudvar lakói a pulykát, aki rövid gondolkodás után csak ennyit mondott:

— Hát már gondolkodni sem tudtok? Vigyétek őket a tóra...!

Indultak is nyomban, és tapsoltak örömükben, amikor a kiskacsák boldogan ugráltak a vízbe. A pulyka pedig büszkén fújta fel magát, de akkor vele már nem törődött senki.

Azazhogy a kiskacsák tyúk mamája szeretettel nézett rá.

Bolgárból fordította:

Antalfy István

Rajz: Görög Júlia

„Szabók"

A rejtvényben három sort találtok, amelyben Szabó nevű író alkotásának címe olvasható. Ezt a három sort küldjétek be levelezőlapon I. 21-ig! Címünk: Népszava Kiadó Vállalat, 1964 Budapest, Postafiók 32.

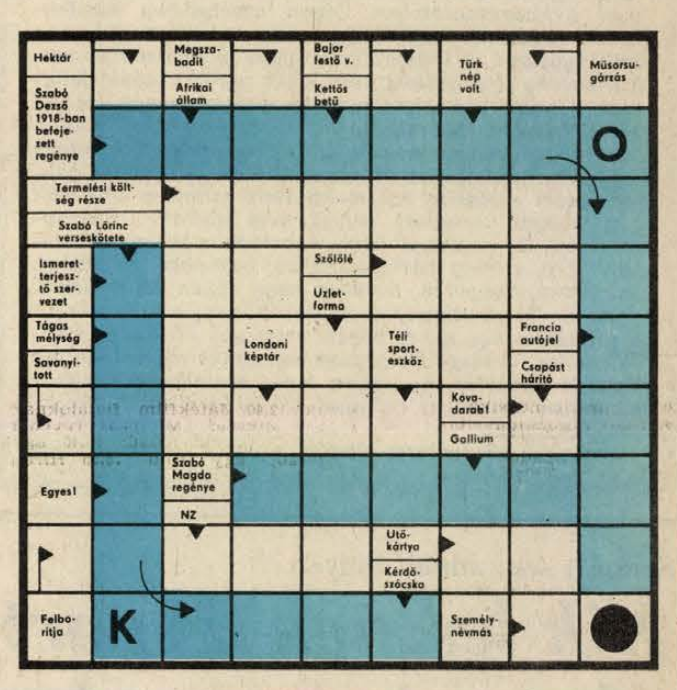

December 30-i Munkácsy képpei c. gyerekrejtvényünkre 245 helyes megfejtés érkezett, mely a következő:

A falu hőse, Golgota, Fasor, Ecce homo.

A könyveket nyerték: Makrai Éva és Veréb Géza budapestiek, Lengyel Máté Balassagyarmat, Csibor István Békés, Péteri András Mór, ifj. Sárvári Ferenc Oroszlány, Lendvai Péter Pannonhalma, Kőfalvi Pál Szarvas, ifj. Csillik László Szeged, Hargitai Béla Tata.

A könyveket postán küldjük el.

Házibazár

Kállay Ilona a Vidám Színpad bársonyos hangú művésznője, belvárosi lakása *akár egy bazár.* A falon, a vitrinben ezerfajta csecsebecse.

Látszatra sok limlom van a lakásban, de *számomra sokat érnek,* mert életem kedves, szép emlékeit jelentik. Régen gyűjtöttem az impresszionista festők reprodukcióit, aztán egyszer *mind ellopták.* Akkor elhatároztam, hogy többet nem gyűjtök semmit. A gyűjtés különben is rabság.

Ezt itt nem is lehet gyűjteménynek nevezni. Egyik hobbink a külföldi utazás, minden városból hoztam haza valamilyen jellegzetes apróságot. A legnagyobb gyűjteményem a színészajándékokból gyűlt öszsze. Kollégáim tudják, hogy imádom a bolondos csecsebecséket, ha vendégségbe jönnek, mindig hoznak valamit.

Nehéz lenne felsorolni valamennyit, így csak néhányat említünk mutatóba: *Bujtor István* ostora, *Gobbi Hildától* Somlay halotti maszkja, *Feleki Kamilltól* subapárna, *Vitray Tamástól* pipa, *Csákányi Lászlótól* királyfibábu, *Bodrogi Gyulától* szalmababa.

Igazi hobbija, hogy *kötött* alapanyagra különböző díszítéseket *horgol,* meg régi kalapokból, bársonydarabokból, csipkékből kreál csodaszép *figurákat.* Mindezt *festménykötészetnek* nevezi.

Kállay Ilona kétszeres nagymama.

— Mióta megszületett az első unokám — ennek már tizenkét éve —, a férjemmel, Kautzky Józseffel, minden este megiszunk egy pohár pezsgőt az egészségére.

S mit gondol a kedves olvasó, mi történik a pezsgősüveg dugóival? Kállay Ilona *függönyt készített belőlük* a két szoba közé.

Kemény György

Vidám gyerekfogasok

Ami mulatságos, mókás, arra jobban odafigyel a gyerek. Talán a rendre is hamarabb rászokik, ha ügyes kezű apja ilyen vidám, színes ruhafogasokkal lepi meg. *Szívesebben fogja felakasztani a levetett kabátot* a zöld teknősbékára, barna kutyusra vagy a piros elefántra.

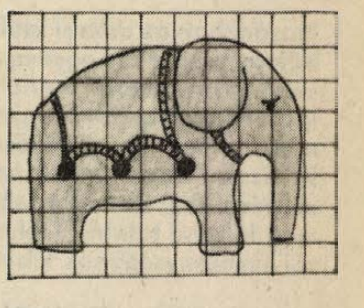

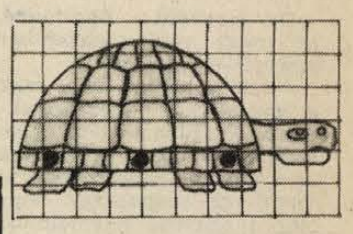

Legalkalmasabb hozzá egy 12 milliméternyi vastag forgácsoltlap, amelyből a *teknőshöz* 100x50 cm, a *tacskóhoz* 110x25 cm és az *elefánthoz* 65x90 centis darab szükséges. Kell még finom csiszolópapír, fehér alapozófesték és valamennyihez három bútorgomb, valamint tetszés szerint színes lakkfesték.

A sablon alapján (1 kocka = 10 cm²) ívpapírra *felrajzoljuk* a kívánt figurát, amit kopírpapír segítségével átmásolunk a falapra. Ezt lombfűrésszel kivágjuk, majd csiszolópapírral dörzsölve lekerekítjük az éleket. Most felvisszük rá az alapozófestéket, s ha megszáradt, következik a színezés a lakkfestékkel.

A fogas hátára *két képakasztót* helyezünk el a felfüggesztéshez, az elejére pedig becsavarjuk a három bútorgombot.

B. K.

Életbölcselet

Azok között, akik a gondolat megfejtését I. 21-ig beküldik a Népszava Kiadó Vállalat címére (1964 Budapest, Postafiók 32.), könyvjutalmat sorsolunk ki.

December 30-i — Fénylő igazság c. — rejtvényünkre 508 helyes megfejtés érkezett, mely a következő:

Az igazságok világosabbá válnak egymás fényétől.

Nyertesek a következők: Sebesi Ferenc, Batta Ida, Patay Ferenc, Kardos László és Horváth Tibor budapestiek, Bertalan Jánosné Biharugra, Rádler Ferencné Fertőszentmiklós, Gál Győző Ond, Mezei Sándor Debrecen, Varga Zita Miskolc, Holhos János Szombathely, Roll Sándor Veszprém, Dombi András Salgótarján, Horváth Imréné Kaposvár, Tabák Lajos Szolnok.

A könyveket postán küldjük el.

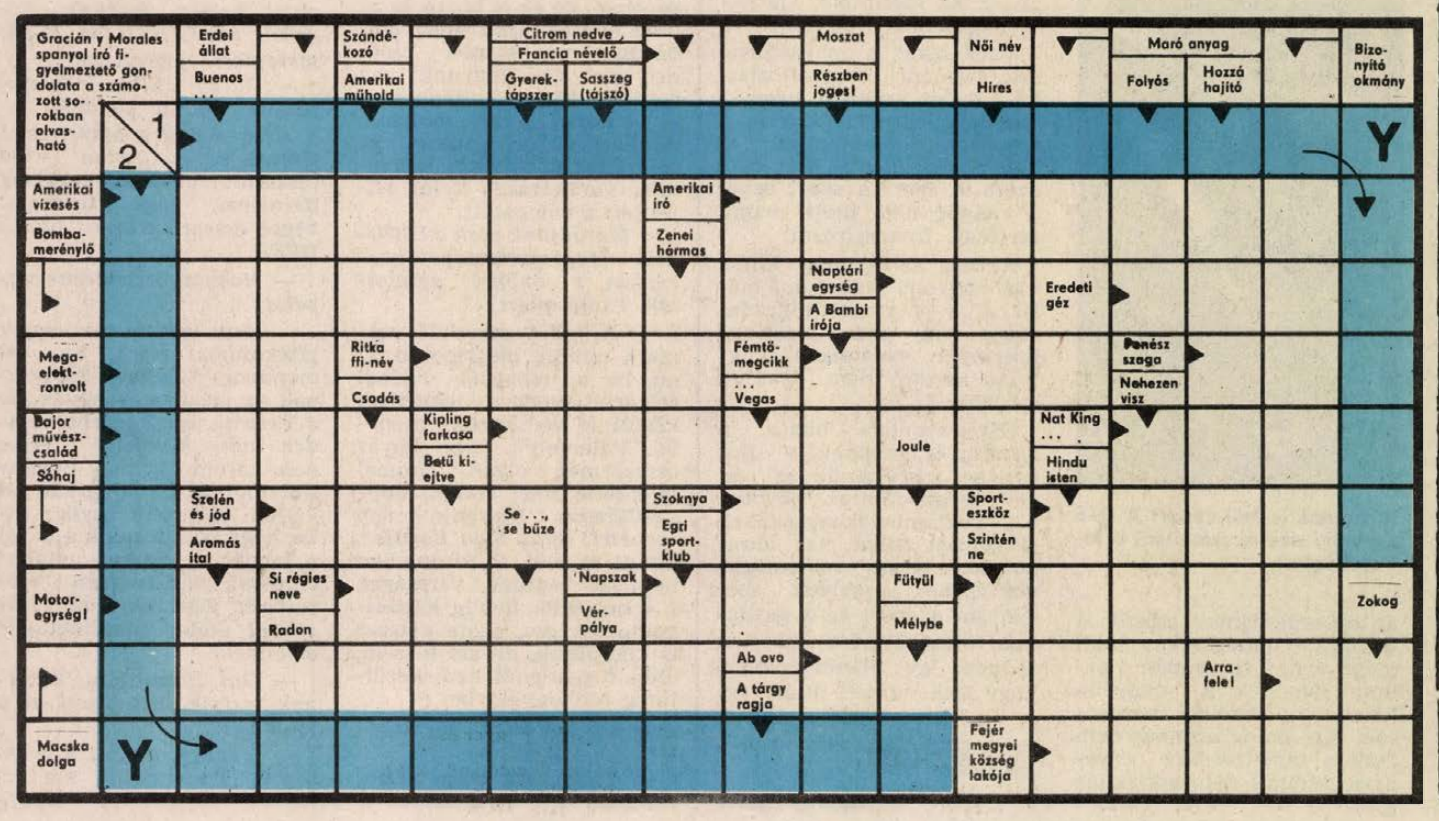

Sport

Szombati jegyzet

Hódolat a pápának

Az öröm óráiban nehéz megfelelő szavakat találni, hiszen amit Széchy Tamás a magyar úszósportban tesz, az egyszerűen bámulatos, csodálatos, fantasztikus, felemelő, elégedjenek meg ezekkel a szavakkal. Kétség sem férhet hozzá, hogy ő minden idők egyik legtekintélyesebb edzőjévé vált, aki ráadásul képes az örökkévalóság helyett az állandó megújulásra. Széchy csak egy van! Szerencsére, mert így a miénk maradt. Megtehette volna, hogy tetemes dollárszázezrekért külföldre szerződik, s néhány év után milliomosként tér vissza, ehelyett itt él velünk a maga dohogásaival, olykor ellentmondásaival, megalkuvást nem tűrő karakterével.

Könnyek, könnyek és könnyek. Nézem a televízió képernyőjét, több ezer kilométer távolságból érkezik a hang és a kép, menetrendszerűen felcsendül a világ legszebb szerzeménye, gyönyörűen szól ausztrál interpretálásban is a magyar Himnusz, az árbocon kúszik felfelé a piros-fehér-zöld zászló. Kit érdekel ezekben a pillanatokban, hogy lehetséges, hogy bekövetkezik a szörnyűség, s kezdetét veszi az Öböl-háború, mennyi lesz néhány hét múlva a benzin ára, miként inflálódik a forint? Megfeledkezünk mindenről. Gondjainkról-bajainkról. Igaz, annál nehezebb aztán a visszazökkenés a szomorú hétköznapokba, a sanyarú mindennapokba. S noha őt nem látjuk, őt nem állítják a dobogó tetejére, vele nem fognak kezet a sportvezetők, mi azért gondolunk rá. Tisztelet, hódolat az úszópápának.

S amióta csak Széchy csúcsra vezeti versenyzőit, rendre visszaköszönő téma: mi lesz a magyar úszósporttal? Hiszen mi a szomorú valóság? Csökken az egyesületek száma, szűkülnek az uszodai lehetőségek, egyre kevesebb a verseny, nincsenek már jó hangulatú, látványos viadalok. Vajon hogyan lehetne változtatni? Mert hiszen néhány egyéni győzelem még nem jelenti a teljes egészet. Nem véletlen, hogy az olykor ellentmondásos helyzet indulatokat hoz felszínre, s évek óta zajlanak a viták, vádaskodások. Azt hiszem, az lenne a legfontosabb, ha valóságos rend alakulna ki a magyar úszótársadalomban. Olyan, amelyikben mindenkinek megvan a maga helye, s ott a maximumot igyekszik nyújtani. A legújabb aranyeső se ámítson el senkit. Széchy ténykedését nem lehet egy-két szóval jellemezni, pillanatok alatt feketén-fehéren megítélni. Ő más. Nehezen besorolható bárhova, de abban már a perthi úszó-világbajnokság előtt is egyetértett mindenki: az ő munkájához minden feltételt biztosítani kell, tehetségét szolgálni valamennyiünk számára kötelező!

A magyar úszósport, sajnos, nem egyenlő a Széchy-teammel. De persze, ebben a sportágban igazán adott a lehetőség, elvileg bárki olimpiai bajnokká fejlődhet, Szentesen, Szegeden, Egerben vagy éppen Budapesten. Úszó-vb '91, aranynapok Ausztráliában, s még várjuk a folytatást úgy a hét végén, mint egy év múlva Barcelonában. Addig? Dolgozzon mindenki megfeszítetten a maga területén, ne legyen senki megalkuvó, s akkor a magyar úszósport csillagai hosszú éveken át fényesen ragyognak.

Csakúgy, mint a nagy elődöké.

Riskó Géza

Ugye, nem kell döntenem?!

Minden idők legjobbja! Milyen könnyű így leírni, vagy akár kimondani ezt. De meggyőződéssel, mondhatnám, felelősségteljesen rangsort állítani rendkívül nehéz. Amióta napvilágot látott a MÚOSZ Sportújságíró Szakosztályának a felhívása: szavazzuk meg minden idők legjobb tizenöt magyar sportolóját, szinte naponta változik a sorrendem. Újabb és újabb nevek, arcok, eredmények, élmények törnek fel bennem, s meginog korábbi véleményem. Most döbbenek rá, mennyi tehetséges sportoló bontakozott ki az elmúlt negyvenöt évben; mennyi áldozatot hozott az egyén és a nép azért, hogy a háborúból vesztesként kikerült kis Magyarországra újra felnézzen a világ; mennyi csodálatos élménnyel gazdagították a magyar sportolók még azokat is, akik nem kifejezetten sportbarátok voltak, de büszkék hazájuk fiaira.

Időrendi felosztásban kerestem a szuperbajnokokat, de hamarosan rájöttem, igazából csak azok sikereit tudom méltányolni, akikkel együtt éltem. S ez sem kevés, ha meggondolom, hogy *ötven éve vagyok sportújságíró*, s a KISOK-bajnokság diákmeccseitől a legutóbbi, olaszországi futball-világbajnokságig — a közbeeső olimpiákon át — számtalan sportesemény vettem részt, számtalan bajnokot dicsőítettem, számtalan élménnyel lettem évről évre gazdagabb. S ha igazságtalanul állítanék sorrendet, akkor elsősorban magam előtt szégyellném magam. S persze azok előtt is, akikről esetleg megfeledkeztem, vagy akiket rosszul ítéltem meg. Mert hiszen ez a referendum is azt a célt hordozza magában, hogy becsüljük meg nagyjainkat, mindazokat, akik a magyarság hírét öregbítették szerte a világban, amíg mi az ő aranyaik fényében sütkéreztünk.

Nem a sorrendiség vezet, amikor *Gerevich Aladár* máig is elegáns, kulturált alakja ötlik szemembe. Nem is olyan régen a Rákóczi úton találkoztunk, s megcsodáltam szálfa tartását, úri modorát, szóval — *a Gerevich Alit*. Újságírói pályafutásom legelső nagy emlékei, legnagyobb egyéniségei közé tartozik. Az 1948-as olimpián — kétszeres olimpiai és egyszeres csapatvilágbajnokként — bámultam csodálatos vívását... Pardon, háromszoros olimpiai bajnok volt már, amikor történetem kezdődik, hiszen a csapatversenyt előbb rendezték, tehát a harmadik aranya már megvolt. Szóval az ő arca van máig is előttem, amikor kezében táviratot lobogtatva újságolta — *fia született, Palkó!* S az egyéni versenyben úgy vívott, s győzött le mindenkit, mintha újszülött fia ott ülne a *Wembley*-csarnokban, s azt figyelné, *jó helyre vitte-e a gólya?!* Hát, bizony, nagyon jó helyre vitte a kis Palkót a gólya, mert még neki is jutott édesapja csodálatos tehetségéből, ő is méltó tudott maradni a Gerevich névhez. Most úgy érzem — *övé az elsőség!*

A fantáziám azonban csapong, és már szinte hallom *Papp Laci* rekedtes hangját *Öreg*, mondja nekem, *ezt a világbajnoki övet odaadtam volna két nagy pofonért a profi világbajnokság döntőjében*... Igen, elhiszem, hogy életének legnagyobb és a legfontosabb tétje, egy olyan tét volt, amelyet megjátszani nem volt alkalma, s ezt soha nem fogja megemészteni. De én mégis arra a képére emlékszem, amikor 1952-ben, a helsinki olimpia döntőjében, a dél-afrikai *Schalkwyk* ellen, az utolsó menetben, pár *másodperccel a befejezés előtt, egy horoggal úgy megrogyasztotta ellenfelét, hogy megijedtem, kiesik a ringből. De megmentette a gongszó.* Papp Laci pedig egyet kacsintott a *„Nagy Öregre", Adler Zsiga* bácsira. S ha most nyomban kellene szavaznom — *rá voksolnék.*

Igen ám, de mit szólna *Balczó Andris*, ha találkoznék vele budakeszi birodalmának környékén. Hogy, *Kálmán, már elfelejtetted a müncheni célbaérkezést? Te is ott ordítottál a többiekkel a stadion előtti utolsó szakaszon!* S amikor a célban az ápolók támogatni akarták, erőteljesen hárította el a felé nyúló karokat. *Állva maradt!* De én még egy arcára emlékszem. A lövészet után kétségbevonták sportszerűségét, s ő tanácstalanul nézett — ki fogja bebizonyítani igazát? A filmhíradó mentette meg — *nem csalt!* Sötét kétségbeesett felhő szállt el egy pillanat alatt az arcáról...

Balczó Andris azóta is a sportvilág királya. Élete, magányossága, titokzatos fénynyel övezi, bármerre jár is. *Talán mégis őt kellene az első helyre tennem?!*...

Nem tudok dönteni, és nem is akarok. Miért szűkítsem le az emlékeim tárát tucatnyi emberre, amikor nekem sok száz szép emlékem van a sportvilágból. *Farkas Jancsi* liverpooli kapásgólja talán nem volt csodálatos öröm? Vagy amikor Londonban megismertem *Barna Viktort*, a ping-pong egyik koronázatlan királyát, és *Soós Ferivel* „szórakozni" kezdtek egymás túlszárnyalására, tátott szájjal bámultam, és nem hittem a szememnek. Máig is varázslatnak tűnik, amit csináltak. S nem is ők voltak a legeredményesebb, a legtöbb világbajnoki címmel rendelkező versenyzőink... Hát én inkább nem választok, *maradjon az enyém* — az elsőtől az utolsóig! — *az egész sportvilág.*

Vándor Kálmán

Sportegyüttműködés

Két napig Magyarországon tartózkodott az Izraeli Sportkonföderáció elnöke, *Shimshon Bober* és alelnöke, *Itzak Hameirl.*

A látogatás alkalmával aláírták az 1991. évre szóló magyar—izraeli sportegyüttműködési megállapodást.

Semmit sem adnak ingyen

Kik lesznek a sport új mecénásai — ha lesznek...

Hazánkban az utóbbi időben a sport és a gazdaság valahogy nem akar egymásra találni. Szegény embernek semmi nem sikerül, mondhatná valaki, de ez nem lenne igaz. A magyar sport ugyanis nem szegény. A szocializmusban még ha döcögősen is, de azért ment a „bolt". Ez viszont oda vezetett, hogy a sport a gazdaság függvényévé vált. De vajon ebben a megváltozott világban, meg lehet-e találni a lehetőséget a sport reklámhordozói tevékenységének kibontakoztatásához?

„Dr. Hegedüs Ágostonné, az ismert reklámszakember szerint — igen. De...

— Nem biztos, hogy csak a gazdálkodó szervezetekben van a hiba. *Véleményem szerint a sportegyesületek sem állnak megfelelően a kérdéshez.* Megszokták, hogy elég a telefont felemelniök, s reklámként legfeljebb egy feliratot kell produkálniuk a pálya sarkában. De ez kevés! A vállalatokat persze, azzal is elriasztották, hogy a felettes szervek kötelezővé tették a sporttámogatást. Ez pedig sok!

— *Ebben a helyzetben kinek kellene az első lépést megtennie?*

— A sportköröknek kéne ajánlani magukat. De biztos: *a jó reklámhoz jó sport és megfelelő nézettség kell.* Baj továbbá az is, hogy az egyesületek nem mindig veszik komolyan az ígéreteket. Elmesélek egy konkrét esetet. Pár évvel ezelőtt Magyarországon rendeztek egy világbajnokságot, melynek több magyar aranyérmese is volt. *A főszponzor a versenyre szóló tiszteletjegyeket az esemény után egy hónappal a számlával együtt kapta meg.* Ez a cég azóta sportrendezvényt nem szponzorál!

— *Ön szerint ezért ki a hibás, a sportoló?*

— Nem, de a szponzort ilyen esetben ez már nem érdekli. Nem a bűnöst kutatja, hanem a következtetéseket vonja le. A sportvilágnak tudomásul kell vennie, hogy a szponzor is „ember". Látni kell azt is, hogy

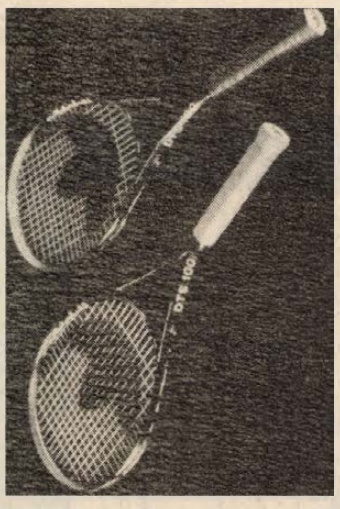

Jó bornak is kell cégér! A DTS Ceramic sikerre számíthat a teniszvilágban

az egyesületeknek először a belföldi támogatókat kell megnyernie és csupán azután jöhetnek a nagyobb halak, a külföldi mecénások. Egy dolog azonban nem csak a szponzorokra érvényes: semmit nem adnak ingyen!

— *'Ma viszont' az is fukar, akinek 'nem kellene fogához vernie a garast...*

— A fukarság lehet egyszerű rövidlátás, hisz a befektetés nem biztos, hogy azonnal megtérül, de aki nem lát az orra hegyénél tovább, az végül ráfizet. *A privatizáció folyamatában egyébként nem a nagy, hanem a sok kis vállalkozásé a jövő.* Tehát, nem lehet az a cél, hogy egy nagyvállalat tartson el egy egész egyesületet, ki tudja, hány szakosztállyal. *A kis cégek kössenek szerződést egyes sporteseményre, vagy szerződtessenek egy-egy élsportolót.* Ez az út, szerintem, járható még a mai helyzetben is.

Való igaz: a privatizáció sok mindent megváltoztathat. Egyet azonban nem: a sportnak bárki legyen is a szponzora, maximálisan ki kell azt szolgálnia. Már csak azért is, mert a sport sehol a világon nem tudja magát tartósan finanszírozni.

Kérdés az is, hogy kinek van nagyobb szüksége a másikra; a sportnak a gazdaságra, vagy pedig fordítva? Szerintem ez tipikus tyúktojás kérdés, nem tudjuk eldönteni.

Egy azonban biztos: a sportegyesületeknek is újra kellene szervezniük és át kellene gondolniuk jövőbeni reklámtevékenységüket. Megoldást adhat, ha létrehoznak olyan reklámügynökségeket, amelyek speciálisan a sport és a gazdaság összekötésére szerveződnek. Így lehetővé válna, hogy szakemberek útján végre egymásra találjon a sport és a gazdaság, más szóval, reklám és pénz.

Szalóky Eszter

A Leeds United hosszú menetelése

Wilkinson: nagy pénz, nagy foci

Az angol labdarúgó-szövetség munkatársa enyhén szólva különösnek tartja kérésemet: ajánljon egyet a klubok közül, amelyik az idei bajnokság eddigi meglepetéscsapatának számít. Némi töprengés után aztán érkezik a válasz (a telefonszámmal együtt), bár az úriember még a pártosság gondolatát is kerülni akarja, de azért próbálkozzam a Leeds Uniteddel! S az indoklás? Angliában ma sok helyütt azt rebesgeik, hogy a Leedsből akár az új Liverpool is lehet.

— *Mi erről a Leeds menedzserének, Howard Wilkinsonnak a véleménye?*

— Igencsak hízelgő a megállapítás, csak éppen azt nem tudom, akik ezt hirdetik, komolyan is gondolják-e.

— *Miért, ön 'nem hisz benne?*

— Rendkívül veszélyes dolog más csapatokra hasonlítani, más klubok babérjaira vágyakozni. Éppen eléggé nyomasztó érzés, hogy itt a klubnál azt a célt tűzték ki, hogy a húsz évvel ezelőtti Leeds nyomdokaiba illene lépni. Bizony, két évtizede a *Don Revie* irányította United benne volt Európa legjobb három klubcsapatában, de az is biztos, hogy húsz éve az egész angol labdarúgás más stoplis cipőben járt. Hol vagyunk ma már az 1966-os világbajnoki sikertől?! S mondom mindezt akkor, amikor az olaszországi vb-n, szerintem, várakozáson felül teljesített a válogatott.

— *Maradjunk csak a Leedsnél! Meglepetéscsapatot kerestem, s önöket ajánlották. Tudja miért?*

— A külső szemlélő számára mindig meglepetésszagú, ha a második ligából felkerült újonc a legjobbak között is keményen menetel. Valamelyik helyi lap az ősszel még olyan címmel jelentette meg cikkét, hogy *„Wilkinson Unitedje úgy menetel, mint Mao Kínája".* Tény: az első *13* fordulóban nem szenvedtünk vereséget, s a negyedik helyig kapaszkodtunk. Igaz, azóta kétszer is kikaptunk, de azt hiszem, ettől függetlenül nem kerültünk hullámvölgybe.

— *De hol itt a meglepetés?*

— Talán ott, hogy változatlanok a célkitűzéseink:

olyan helyen akarunk végezni, amely *európai kupaszereplésre* jogosít fel.

— *Ha az UEFA véglegesen feloldja a blokádot...*

— Idén már a *Manchester United* és az *Aston Villa* részesült ebben a kegyben. Remélem, hogy tavasszal végre ésszerű döntést hoz az UEFA.

— *Hogyan jellemezné csapatát?*

— Nem sértem meg egyik játékosomat sem, ha azt mondom, nálunk hiányoznak az igazi nagy nevek, *de a csapat egységesebb minden más klubnál.* Persze nem zárom ki, hogy néhány fiatalból akár világsztár is váljon. Sikerünk egyik titka, hogy szakítottunk a „rúgd a labdát és rohanj utána" stílussal. *Bár részben erőfutballt játszunk, de már sokkal több intellektuális elemmel.*

— *Önt filozófikus alkatnak tartják. Ezt ülteti át a játékba is?*

— Tanár voltam, s a szó nemes értelmében ma is tanítani kívánom a labdarúgást. Amit egyébként nem tartok művészetnek, hanem olyan sportágnak, amely profi szinten nemcsak a nézőket, de a játékosokat is szórakoztatja. Természetesen a labdarúgó nem úgy megy ki a pályára *30* ezer ember elé, hogy most szórakozni fog, mert akkor az egészből nem lesz semmi.

— *'Mekkora az ön része az eddigi sikerekben?*

— Az enyém? Öt százalék!

— *Mennyi?*

— Mondom, *öt* százalék. Mert én bármit gondolhatok a kispadon, ha a pályán azt nem tudják megvalósítani. Az én felelősségem abban áll, hogy kizárólag olyan embereket tegyek a kezdő csapatba, akikben a mérkőzés előtt maximálisan megbízom. Bár nincsenek álmatlan éjszakáim, de a bajnokik előtt mindig sokat töprengek az összeállításon.

— *Egyre több angol klubot fenyeget az anyagi csőd veszélye. A Leedsnél mi a helyzet?*

— Nálunk nincs szó csődről, de anyagi dolgokról legfeljebb általánosságban nyilatkozhatom. *Azt például elmondhatom, hogy az igazi sikert a pénzügyekben is az jelenti, ha a csapat megnyeri a bajnokságot.* Akkor biztosan lecsapnak rá a nagypénzű szponzorok, akkor biztosan meg lehet fizetni a játékosokat, az edzőket.

— *'Szóval, nagy pénz nagy foci?*

— Nincs ebben semmi meglepő. *Ha a játékos egy szinten képes focizni, akkor ötszörös fizetés mellett sem tud többet.* Viszont, ha van pénz ötszörös fizetésre, akkor nagyobb tudású embert lehet venni.

— *Mi a legnehezebb feladat ma az angol bajnokságban?*

— Olyan tartalékokkal leülni a kispadra, akik szükség esetén százszázalékosan helyettesítik a kezdő embereket. A sorozatban játszott *42* mérkőzést eredményesen másképp nem lehet átvészelni. Tudja, azért csak van valami igazság abban a „hosszú menetelésben"...

Szerdahelyi Csaba

Kiküldött munkatársunk, Buzgó József jelenti Perthből

Rózsa Barrowmant is támadta

Senki se keseredjen el azért otthon, mert pénteken „csak" egy ezüstérmet nyertek a magyar úszók Rózsa Norbert jóvoltából Perthben, a világbajnokságon. Tudom, megszokták már azt, hogy minden napra jutott eddig egy magyar aranyérem. De annál jobban lehet majd örülni az elkövetkezendő aranynak, vagy aranyaknak. Véleményem szerint kettőben feltétlenül bizakodhatunk még, a 200 méter női hátban és a 200 méter férfi vegyesben. Egerszegi Krisztina és Darnyi Tamás jóvoltából. Megsúgom, úgy néz ki, Darnyi Tamás elvállalja a 200 méter pillangón való indulást is. És ha elvállalja, akkor az azt jelenti, hogy . . . Szóval, az a kettő arany akár még három is lehet.

Jogos Rózsa Norbert öröme, hiszen Európa-csúccsal szerzett ezüstérmet
Tapolcsányi Éva felvétele

De ne rohanjak annyira előre, hiszen volt esemény bőven pénteken is a Superdrome-ban. Magyar részről *Szilágyi Zoltán* nyitotta a sort a 400 méteres férfi gyorsúszásban, a harmadik legjobb idővel került az esti döntőbe (3:52,28). *Ágh Norbertnek* ezúttal sem ment, ő simán kiesett (3:58,18-cal). Szilágyi azonban a döntőben tovább javult és új országos csúcsot (3:51,55-öt) állított föl, és ezzel a 6. helyen végzett: „Boldog vagyok, hiszen országos csúcsot úsztam. Túl szép lett volna, ha ezzel a dobogóra feljutottam volna. Nekem a 6. hely is szépen csillog, mert a legjobb időmet úsztam, *Széles Sándor* edzőmmel ennyire számítottunk.

A következő magyar szereplők a világbajnokság legerősebb mezőnyében rajtoltak a 200 férfi mellen, amely *méltán érdemelte ki a vb legnagyobb versenye címet*. A rajt előtt néhány perccel sikerült beszélnem néhány érdekelttel, így például, *Kiss Lászlóval*, aki a következőket mondta: *„Ha Rózsa Norbert* 180-nál ott lesz az élmezőnyben, *akár nyerhet is*, hiszen nála gyorsabb nincs senki a hajrában. *Szabó Joe* szépen fejlődött az utóbbi időben. Már az előfutamokban kellemes meglepetés volt teljesítménye". *Nagy József, a világcsúcstartó Barrowman edzője:* „Mindenki azt mondja, hogy tanítványom nem úszik jobbat délután, mint az előfutamokban. Én ezt cáfolom, mindenki meglátja, megjavítja majd a világcsúcsot. De, hogy ez elég lesz-e a győzelemre, azt nem tudhatom". Mike Barrowman: „Délelőtt nagyon izgultam, de most már túl vagyok rajta. Csak a győzelmet tartom elfogadható eredménynek".

Ilyen előzmények után a feltámadó hűvös szélben került sor a 200 méteres férfi mellúszás döntőjére. Barrowman nem teketóriázott, már az első 50 méteren eldöntötte a világbajnoki cím sorsát. Hatalmas iramban, jóval a világcsúcsrészidőn belül kezdett, és fokozatosan javított menet közben a világcsúcsrészidőkön. A táv végén Rózsa Norbert *erősen támadta*, de már nem volt annyi hátra, hogy képes legyen behozni az amerikai fiút, aki végül igazolta edzőjét és világcsúcsot úszott (2:11,23). Rózsának az Európa-csúcs jutott (2:12,03). A harmadik helyre az angol *Gillingham* érkezett (2:13,12). *Szabó József minden várakozás felett teljesített*, ami legalább akkora teljesítmény volt tőle, mint amikor olimpiát nyert; közel 6 másodpercet javítva az országos bajnokságon elért eredményén (2:13,93), az 5. helyen végzett.

A világbajnok edzője, Nagy József a gratulálók gyűrűjéből kilépve a következőket mondta: „Nagyon bíztam abban, hogy Mike megoldja a feladatot. Ugyanakkor sajnálom *Sergio Lopezt*, másik tanítványomat, hiszen *nem volt diadalmenet* az esti döntő. Én 90 méternél gondoltam először arra, hogy Barrowman nyer, hiszen a második 100-at ő bírja a legjobban a világon. A rajt előtt annyit mondott nekem, hogy nagyon fél. Erre én azt válaszoltam neki, hogy *csak a hülye nem fél*. A mezőny nagy részéről mindent tudtam, úgy, hogy meglepetés nem érhetett. Viszont az új magyar mellúszó sztárról, Rózsa Norbertről semmi információm nem volt. Ami a fontos, tanítványom *belemenekült* a győzelembe, edzői pályafutásom legnagyobb sikerét értem el általa.

A világbajnok Mike Barrowman készséggel nyilatkozott lapunknak néhány perccel azután, hogy megkapta aranyérmét.

— *Mike, mi volt nehezebb, legyőzni önmagadat, vagy a mezőnyt?*

— Egyértelmű, hogy magamat. Te azt elképzelni sem tudod, hogy én reggel mennyire féltem! Nagyon rosszul sikerült a bemelegítésem az előfutamok előtt. Ha Józsi nincs velem és nem segít, még a rajthelyre sem tudtam volna fellépni. *Teljesen meghülyültem.* Pedig az úszásommal nem volt gond.

— *Tudom, hogy mennyire ragaszkodsz magyar edződhöz. Mekkora szerepe van neki az eredményeidben?*

— Szinte mindent neki köszönhetek, nekem csak ő tud segíteni. Minden nap csak ő. És ez mára különösen igaz. Ha ő nincs itt velem, legjobb esetben a 6. vagy 7. lettem volna.

— *Nem túlzás ez?*

— Nem, nem. *Nagy József fantasztikus ember, az egész életemet megváltoztatta.* Nélküle egyszerű kis fürdőző maradtam volna egész életemben. Soha nem lettem volna világbajnok és világcsúcstartó.

— *A döntő előtt néhány perccel falfehér volt az arcod . . .*

— Az enyém? Akkor milyen volt Szabó Józsefé? Pedig a döntő előtt már nem izgultam. Jól melegítettem, tudtam, hogy jól fogok úszni.

— *Honnan tudtad? Józsi mondta?*

— Ő is, de én is éreztem, hogy fizikailag minden rendben van velem. Erős voltam és gyors.

— *Hány százalékban érzed magad magyarnak?* (Ezt a kérdést tulajdonképpen Nagy József tette föl általam.)

— Ma a döntőben teljesen annak éreztem magam. Mármint az agyamat. Úgy általában pedig azt mondhatom, Nagy József hatására 45 százalékban magyar vagyok.

— *Láttad-e a szemed sarkából, hogy Rózsa Norbert vészesen megközelített a táv vége felé?*

— Nem, mert ő a 7-es pályán úszott és az már kiesett az én látószögemből. Csak azt láttam, hogy előttem senki nem úszik.

— *Mi a véleményed az új magyar mellúszó királyról, Rózsa Norbertről?*

— Egyértelműen *ő a leggyorsabb mellúszó a világon*, erre a vb-re kitűnően fel volt készítve.

— *Van-e annál jobb érzés, mint világbajnoknak lenni?*

— Most nincs. De talán otthon egy-két nap múlva már lesz . . .

Női vízilabdásaink a döntőbe jutásért vívott mérkőzésen 8—7-re vereséget szenvedtek Kanadától, így ma a bronzéremért az amerikaiakkal játszanak. A magyar csapat a szakvezetés véleménye szerint azért vesztett, mert a kulcsjátékosai ezúttal csődöt mondtak.

EREDMÉNYEK:

Férfi 400 m gyors, világbajnok: Jörg Hoffmann (Németország) 3:48,04 p., 2. Stefan Pfeiffer (Németország) 3:48,86, 3. Artur Wojdat (Lengyelország) 3:49,67.

Férfi 200 m mell, világbajnok: Mike Barrowman (Egyesült Államok) 2:11,23 p. — világrekord (régi: Barrowman, 2:11,53), 2. Rózsa Norbert (Magyarország) 2:12,03 — Európa-rekord, egyben magyar csúcs, régi Európa-csúcs: Sergio Lopez, spanyol), 3. Gillingham (Nagy-Britannia) 2:13,12.

Női 100 m pillangó, világbajnok: Qian Hong (Kína) 59,68 mp, 2. Wang Xiaohong (Kína) 59,81, 3. Plewinski (Franciaország) 59,88.

Női 100 m mell, világbajnok: Linley Frame (Ausztrália) 1:08,81 p., 2. Dörries (Németország) 1:09,35, 3. Volkova (Szovjetunió) 1:09,66.

Férfi 4X100 m gyorsváltó, világbajnok: Egyesült Államok (Tom Jager, Brent Lang, Doug Gjertsen, Matt Biondi) 3:17,15 p., 2. Németország 3:18,88, 3. Szovjetunió 3:18,97.

Női 3 m műugrás, világbajnok: Gao Min (Kína) 539,01 pont, 2. Irina Lasko (Szovjetunió) 524,70, 3. Brita Baldus (Németország) 503,73.

KIÉ AZ ARANY?

Ha lovakról van szó, apádban se bízzál — mondják az olaszok, amikor kétkedéssel fogadják olyan valakinek a szavait, akiről köztudott, hogy elkötelezett. Ez a mondás jutott az eszembe, amikor Csurka István öröméről olvastam a Sport Plusz pénteki számában. A népszerű író, akinek a műveit a színpadon több ízben is megtapsoltam, de lóversenytippjeit átkoztam, most azzal fogott meg, hogy úszóink sikereit az egyénnek tulajdonítja, megmásítva azt a kétségtelen tényt, hogy a tehetség a bőkezű és szakszerű támogatás nélkül képtelen kibontakozni, s csúcsra kerülni. Azt mondja — tárgyilagos? — lelkendezése közben, hogy az elmúlt rendszer szerette a magyar fiatalság sportsikereit a maga számlájára átírni, ami a kisajátítás egy erőszakos formája volt. Sőt, azt is állítja, hogy a magyar győzelem magyar voltát le akarták tagadni a múlt — szerinte csak félig múlt — rezsim urai. No, de kolléga úr — remélem, egy főmunkatárs megengedheti magának, hogy egy szerkesztőbizottsági elnököt így szólítson, még ha személyesen nem is ismeri —, csak nem gondolja komolyan, hogy olimpiai, világ- és Európa-bajnokaink saját erejükből jutottak fel a dobogó legfelső fokára? Hogy a sokéves felkészülés keményvalutában is megnyilvánuló költségeit ők maguk vállalták? Szóval, kedves Csurka István, miközben örül, kérem, ne keserítse meg azoknak a százaknak és ezreknek a szája ízét, akik ma csak tehetségesek, de pénzük nincs arra, hogy a súlyos áldozatokkal járó felkészülést — az ilyen vagy olyan rendszer hathatós támogatása nélkül — saját zsebükből fedezzék.

Azt viszont nagyon méltányolom, hogy ezekkel az aranyakkal nem akart büszkélkedni. Végül, kedves Csurka István, őszinte örömömre szolgálna, ha a jövő héten a parlamentben felszólalna a magyar sport támogatásáról folyó vitában, és kiállna az egyén és az állam közös érdekeiért!

Vándor Kálmán

Mészöly csapata a Nehru Kupáért

Ma Indiával kezdenek

A Nehru Kupa küzdelmein részt vevő magyar labdarúgó-válogatott minden probléma nélkül megérkezett a torna helyszínére, az indiai Trivandrum városába, ahol a Chandrasekharan Neir nevű stadionban sorra kerülő hatos, körmérkőzéses erőpróbán vesz részt.

A magyar válogatott első fellépésére szombaton Kína ellen kerül sor, majd a Szovjetunió (január 14.), India (január 17.), Románia (január 21.) és Zambia (január 23.) követi egymást. A helyosztókra január 27-én kerül sor.

Amint Berzi Sándor, az MLSZ főtitkára az MTI-nek elmondta, a január 17-én *India ellen* sorra kerülő találkozó hivatalos összecsapásként kerül az évkönyvekbe. Az majd a helyszínen dől el végérvényesen, hogy a többi résztvevő ország csapatai közül melyek képviselik országukat a legjobb összetételben. Az előzetes hírek szerint Románia B válogatottját küldi, a szovjeteket pedig valószínűleg az olimpiai együttes képviseli. Nyitott kérdés, hogy Kína és Zambia végül is az A együttesét küldi-e a pályára.

A január 17-én, csütörtökön sorra kerülő, India elleni 90 perc *Mészöly Kálmán* legénységének az első 1991-es hivatalos mérkőzése. India lesz az 57. ország, amellyel magyar válogatott valaha megmérkőzött. Az eddigi magyar mérleg: 642 mérkőzés, 335 győzelem, 138 döntetlen, 169 vereség, 1522—980-as gólkülönbség.

Kupameccsek és gondok

Sok év után fordult a kocka: Magyarország női kézilabda-válogatottja idén a legalsó osztályban szerepel a világbajnokságon, így klubcsapatainknak papíron nem sok keresnivalójuk lehetne az európai kupákban. A BEK-ben szereplő *Hungalit-Építők* ennek ellenére biztosra mehet a spanyol *Iber Valencia* ellen, pedig a népligetieknek a legkomolyabb pénzbeli gondjaik voltak, szinte az utolsó pillanatig.

Azután *megmenekültek*, féléves előnyre tettek szert az anyagiakat illetően. Biztosan tovább kell jutniuk, miként a *Debreceni VSC-nek* sem szabad gondot okozzon a KEK-beli ellenfél, az osztrák *Union Hollabrun* gárdája. A legnagyobb gondban az IHF Kupában érdekelt szegedi *Secotex Textil* csapata van, több okból is. Egyrészt ők kapták a vitán felül legnehezebb ellenfelet, a *Lokomotiv Zágreb* együttesében, másrészt pedig azért, mert náluk a legfeszítőbbek az anyagi gondok. A szegediek egyébként a két, vasárnap 11 órakor hazai pályán kezdődő mérkőzéssel szemben idegenben kezdenek, vasárnap 17 órakor. Így *kétszeresen jól jönne egy bravúros rajt.*

Kilencedszer a Caola Kupáért

Jánosi Zsuzsa a pást mellett

Vasárnap már *kilencedik alkalommal* vetélkednek a magyar fővárosban a világ legjobb tőrvívónői a Caola Kupáért. A Nemzeti Sportcsarnok pástjaira lép jóformán mindenki, aki számít a „szakmában". Elindulnak például a legutóbbi, lyoni világbajnokság dobogósai: *Anja Fichtel, Giovanna Trillini* és *Olga Velicsko*. Hiányozni fog azonban a magyar válogatott két erőssége, a kismama *Jánosi Zsuzsa* és *Stefanek Gertrúd* is.

A viadal történetének legeredményesebb versenyzője éppen Jánosi Zsuzsa, hiszen a kupa első ötéves szakaszában megnyerte a pontversenyt. *Teljesítménye irigylésre méltó:* 1983-ban, 1984-ben és 1988-ban második, 1985-ben és 1987-ben első, míg 1986-ban ötödik lett. Több mint egy éve a Bp. Honvéd világbajnoki csapattag vívónője csak a pást mellett biztatta társait. Így lesz ez vasárnap is.

Természetesen ott leszek a versenyen, szurkolok a lányoknak, s elsősorban a húgomnak, Lantos Gabriellának. Nagyon szeretném, ha jó eredményt érne el, s megerősítené a helyét a válogatottban. Álmaimban ugyanis már többször előfordult, hogy egy csapatban vívtunk a nyári, budapesti vb-n. Jó lenne, ha vágyam valóra válna. No meg „terepszemlének" is megfelel a verseny. Bár húgom mindig beszámol az eseményekről, így nem estem ki a sportágból, azért nem árt személyesen is meggyőződni arról, hol áll most a női tőrvívás. Érdekel, ki mit tud, és hogy én mire leszek képes a mezőnyben.

Mikorra tervezi visszatérését?

— A súlyfölöslegtől már sikerült megszabadulnom, s most izomzatomat erősítem. Hetente háromszor tornázom Tass Olgánál és Berczik Sári néninél. Február elején a vívást is elkezdem. Kovács Tamás technikai igazgatóval megbeszéltük, hogy *március közepén*, a moszkvai versenyen mutatkozom be. Már február végén szerepelhettem volna, mert az Ú. Dózsa kölcsönkért a BEK-re, de *lemondtam* az indulást. *Nagyon jól esett*, hogy gondoltak rám, de nem mertem vállalni a versenyt. Nem mindegy ugyanis, hogyan térek vissza a pástra. Rövidnek éreztem az időt, nem tudtam volna rendesen felkészülni. Meg az az igazság, az új lebonyolítási rendben még nem vívtam, hozzá kell szoknom.

Megjósolná, mi történik vasárnap?

— *Bízom benne, hogy egy magyar döntős mindenképp lesz!*

Grózer szívesen segít

Két világklasszis röplabdázó egy csapatban, méghozzá két magyar. Túl szépen hangzik, pedig igaz. Csak egy apróság jelenti a szépséghibát: a két játékos a német Moers gárdáját erősíti. Az egykori csepeli bombázó, *Buzek László* edzőként, *Grózer György* pedig játékosként szolgálja a helyiek érdekeit.

A kettejük közötti különbség az, hogy Buzek 37 éves korában, *kínkeservesen kialkudott engedéllyel* ment profiskodni, Grózer magán alapon cserélt térfelet. Az azóta már rendszeresen hazajáró, immár Európa-szerte *elismert ütő* érdekes dolgokat mesélt legutóbb távozásának igazi okairól.

— Teljesen *kilátástalannak tartottam* a hazai sportágbeli helyzetet — emlékezett a nyolcvanas évek közepére a Tungsram egykori válogatottja. — A lelátókon néhány tucat ember lézengett, márpedig aki valaha is sportolt, az tudja: kupadöntőt játszani húsz néző előtt, az egyszerűen borzalmas. Anyagilag sem láttam magam előtt perspektívát, s mindehhez jött még a szövetségi vezetők *erkölcsi gyengélkedése*, ez nekem már soknak bizonyult. Csak egy példát: ahogyan az 1985-ös EB-selejtezőn *Prohászka László*, a csapat vezetője a magyar—jugoszláv meccs során ordibált, hogy „márpedig ezt a meccset el kell veszteni", az nekem nem fért a gyomromba. Ráadásul ahogyan a vesztes harmadik válogatott, a finnek tagjai néztek ránk . . .

Grózer György elindult kifelé, előbb egy másodosztályú német klubba, a Celle csapatába szerződött, ám ezt a helyet csak ugródeszkának tekintette.

— Belgiumban már az élvonalban szerepeltem, hogy azután később ismét Németországba szerződjek, ezúttal a Moers-be. Itt futottunk össze Buzek öcsivel.

Az *egykori irodagépszerelő* mindenesetre már nem valószínű, hogy visszatér eredeti szakmájához; nagyon jól megy neki a játék. Tavaly nyáron *több százezer dolláros* ajánlatot kapott Olaszországból, de ő jól érzi magát az északnémet városkában. 1989 tavaszán megnyerték a CEV Kupát, idén félidőben a 3. helyen állnak a bajnokságban. Bár nyugodtan játszhatna a német válogatottban, könnyen lehet, hogy ehelyett magyar mezben lép pályára.

— *Botos Ferenccel* valóban beszélgettünk arról, hogy szívesen számításba venne az EB-selejtezőkön, Görögországban — így — Grózer. — Mivel a német válogatott edzője szerint nem férek bele az ő stílusbeli elképzeléseibe, így elvileg nyitott vagyok, szívesen segítek. Amennyiben a szövetség komolyan számol velem, úgy *csak rajtuk áll:* elintézik-e a klubomnál a szükséges kiadatásomat arra az időszakra?

Jocha Károly

● Helyszíni közvetítést ad a Magyar Rádió vasárnap Perthből, a férfi vízilabda-válogatott végső helyezését eldöntő mérkőzéséről. Döntőbe jutás esetén 9.30-kor a Petőfin, a 3. helyért 5.30-kor a Kossuthon kezdődik az adás.

● Az erősebb csoportba került a magyar női kézilabda-válogatott az Olaszországban március 11-én kezdődő C-világbajnokság csütörtöki sorsolásán. Az ellenfelek: Cseh és Szlovák Köztársaság, Magyarország, Spanyolország, Svájc, Görögország, Törökország, Izrael.

MAGYAR OLIMPIAI CSAPAT
HIVATALOS BIZTOSÍTÓJA,
ÉS ARANY FOKOZATÚ TÁMOGATÓJA

NÉPSZAVA

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Ernő nevű olvasóinkat.

A Nap kél 7 óra 30 perckor, nyugszik 16 óra 15 perckor.

Hidegebbre fordul az idő

Ma országszerte erősen felhős lesz az ég, és szórványosan esőre is számítani kell. Több helyütt megerősödő északi szél várható. A legmagasabb nappali hőmérséklet általában 2-7 fok között alakul. A Duna Budapestnél 299 centiméter, és 4,2 fokos. *(MTI)*

Ez a kormány sem zárta le Bős–Nagymarost

Újabb tüntetésre várnak?

Újjászületőben, újraéledőben a Duna-mozgalmak. Ahogy azt a Duna-kör legismertebb személyisége, *Vargha János* mondja, már hosszú hónapokkal ezelőtt összejöttek a környezetvédelmi megmozdulásokból, irányzatokból ismert szakemberek, hangot adván aggodalmuknak; *a gyakorlatban semmi nem történik a környezetvédelemben.* Mintha a hivatalos politika, a kormány, a parlamenti pártok elfeledkeztek volna arról, hogy a rendszerváltásban és a választási küzdelmek során milyen nagy hangsúlyt kaptak, mily fontos szerepet játszottak a környezetvédelmi kérdések.

— Mindenféle szervezettség nélkül beszélgettünk erről, s *egyre türelmetlenebbül néztük, amit a kormányzat Duna-ügyben csinál, pontosabban, nem csinál* — magyarázza Vargha János. — Az volt a véleményünk, hogy a kormányzat tétlenkedése részben *felbátorítja* a szlovák konzervatív köröket, másrészt ösztönzi azokat a hazai érdekcsoportokat, amelyek szeretnék befejezni a bős—nagymarosi vízlépcső építését. Úgy gondoltuk, fel kell újítani azt a fajta koncentrált Duna-mozgalmi tevékenységet, amit egykor végeztünk, azért, hogy *ellensúlyozni lehessen a vízlépcső megépítésében érdekelt csoportok befolyását.*

— *Tehát nem biztak a kormányzatban?*

— Megítélésem szerint a kormányok, az államok alapvetően *nem kezdeményezőek a környezetvédelemben.* Azért nagyjából annyit tesznek, amennyit *a minimális politikai stabilitás* szempontja diktál nekik, meg amennyit a környezetvédelmi mozgalmak *kikényszerítenek* tőlük. Elmúlt sajnos az a rövid átmeneti időszak, amikor reméltük, hogy a most már többfelé hasadt, pluralizált politikai rendszer emlékszik arra, miként tüntettünk együtt a parlament előtt... Ettől a kormányzattól azt vártuk, hogy *legalább* Bős—Nagymaros ügyét elintézi, lezárja, anélkül, hogy erre fel kéne hívni a figyelmét.

— *A kormány karácsony előtt megtárgyalta a vízlépcsővel kapcsolatos tennivalókat. Mi erről a kormányhatározatról a véleménye?*

— *Ellentmondásosnak* tartom. Mindenesetre tartalmaz olyan *pozitív elemet* is, amit, ha következetesen képvisel kormányzatunk, akkor talán sikerre vezethetnek az 1977-es államközi szerződés megszüntetésére vonatkozó tárgyalások, s új szerződés születhet a helyreállítási munkákról. Hiszen a vízlépcsőt *nem szabad* felépíteni, egyetlen részét sem szabad üzembe helyezni. A megbeszélések *kiindulópontja az érintett területek természetes élővilágának, ivóvízkincsének és termőtalajának megmentése, megőrzése* Esélyt látok tehát a hőn óhajtott megoldásra, ennek érdekében használjuk fel mozgalmunk tapasztalatait.

— *Lesznek-e segítőik? Például a Zöld Párt?*

— Egy párt a céljait politikai eszközökkel kívánja megvalósítani, arra törekszik, bármennyire is közhely, hogy *megszerezze az államhatalmat.* A hatalmi eszközök jelentős részét pedig éppen azok a *technológiák* szolgáltatják, amelyek *nagymértékben pusztítják a környezetet.* Egy pártnak el kell fogadnia, hogy a hatalmi eszközök jogosak és használhatók. S íme, máris *ellentmondásba kerül az alternatív elképzelésekkel,* azokkal a mozgalmakkal, szakemberekkel, melyek célja a pusztító technológiák *korlátozása.* A pártban kialakul egy hierarchikus struktúra, amelyben egy egész programot kell vállalni, elfogadni és képviselni. *Tehát ott nem kapja meg azt a szabadságot az ember, mint egy mozgalomban.* Azt hiszem, hogy ma az államok, államhatalmak oly *kevéssé képviselik a biológiai és az emberi érdekeket,* s olyan nagymértékben a technológiai rendszereket, hogy a hatalomra való törekvés közben a pártok, még ha eredetileg kellően radikális nézeteket vallottak is, *elvesztik eredeti céljaikat.*

K. K.

Tegnap 10 óra előtt 10 perccel az M3-as kivezető szakaszán parkoló IFA-ba rohant egy német rendszámú autó. A személygépkocsi vezetője valószínű leg nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette autóját, ezért elvesztette uralmát a kocsi felett. Az ütközés során a személyautót vezető hölgy súlyos fejsérüléseket szenvedett

Prohászka Imre felvétele

Lódobogás a Pavarotti-koncert körül

Komolyan nem gondoltam, hogy a május 7-ére meghirdetett Pavarotti-koncert máris ekkora vihart kavar. A világhírű tenorista, ha ismét nem betegszik meg, a Budapest Sportcsarnokban lép a nagyérdemű elé. Csupán az a kérdés, kikből áll (ül) majd az a nagyérdemű?

A kedélyeket máris azzal borzolják, hogy külföldre több ezer jegyet adtak el, pedig a Budapest Sportcsarnokból kapott információink szerint legfeljebb tízezren férnek be a terembe. Természetesen a külföldön értékesítésre kerülő jegyeket valutáért árusítják, csakúgy, mint néhány budapesti szállodában, amelyekben 500 márka ellenében megrendelhető a belépőjegy.

Természetesen gondoltak a magyar rajongókra is, akik 500-2500 forintos jegyek között csemegézhetnek, bár azt senki nem tudja megmondani, hogy meddig. Az is kérdés, hogy a korábban elmaradt koncert egykori jegytulajdonosai, akik most előnyben részesülnek, megőrizték-e jobb, dalosabb időkre a régi belépőt, vagy fejvesztve visszaváltották. Ha igen, most ők is tárcsázhatják az Operaház szervezési titkárságának két telefonszámát. Az érdeklődés akkora, hogy két nap alatt nekünk egyszer sem sikerült a foglaltat jelző hangon kívül mást hallanunk.

Aztán itt van Pavarotti tiszteletdíja is! Mármint az, hogy a művész nem kívánja azt felvenni. Az irigyek rögtön okoskodásba kezdtek: Pavarottinak, bár nem kell a pénz, de helyette ajándékba kap egy kiváló paripát. Lóügyben, sajnos, nem jutottunk eredményre, de az biztos, hogy a magunk részéről nem sajnáljuk a derék állatot Pavarottitól. Szerintünk azon sem érdemes tűnődni, mi kerül többe: a ló vagy a gázsi... A lódobogás csak nem dübörgi túl az áriaestet!

Sz. Cs.

Halál az utakon

Lengyelországban az elmúlt évben több mint 50 ezer közúti baleset történt — ezekben 50 ezren sebesültek meg, mintegy 7700-an vesztették életüket, ebből 4800-an a szerencsétlenség színhelyén. *A halálos áldozatok száma az előző évihez képest 14 százalékkal nőtt.*

A balesetek 70 százalékát az autós, 22 százalékát *ittas* vezető okozta. A múlt évben a közúti ellenőrzések során a rendőrök *155 ezer autósról állapították meg, hogy ivott, és úgy ült a volán mögé.*

Repülőkatasztrófa

Fedélzetén 25 utassal tegnap lezuhant az AVENSA venezuelai légitársaság egyik gépe *Méridától* délre, a venezuelai fővárostól mintegy 500 kilométerre. A repülőn a haditengerészet tagjai tartózkodtak. Sorsukról egyelőre nincs hír.

Ismét Radius Hungaricus

A részvényesek türelmetlenek

Ostromolják a részvényesek a *Radius Hungaricus Rt.* szombathelyi vezetését. A türelmetlenség oka, hogy a több ezer részvényes még mindig bizonytalan a saját részvényei, illetve a cég jövőjét illetően. Az rt. vezetői elmondták, hogy a Legfelsőbb Bíróság tavaly őszi állásfoglalásának megfelelően, megkezdték a sikertelen alaptőke-emelésből adódó pénzügyi intézkedéseket, s már körülbelül százharminc millió forintot *visszafizettek* azoknak a részvényeseknek, akik ebben a *sikertelen* alaptőke-emelésben részt vettek. Január végéig ez a pénzügyi manőver be is fejeződik. Mint *dr. Karácsony László* ügyvezető kifejtette: a Legfelsőbb Bíróság egyéb ügyekben a Szombathelyi Cégbíróság kezébe tette az intézkedés jogát. A helyi cégbíróság azonban még *nem* alakította ki végleges álláspontját a részvénytársaság jövőjét illetően. Ezzel párhuzamosan a Radius Hungaricus Rt. vezetői azon dolgoznak, hogy elkészítsék a a tavalyi év mérlegét és az új, remélhetőleg hatékony üzletpolitikát kialakítsák. A cég vezetői *türelmet kérnek az érintettektől* azzal, hogy rövidesen beszámolnak a megvalósítható elképelésekről. *(MTI)*

Barátság klub — *Busójárás, kirándulás, klubnap*

A Népszava Barátság-klub január 27-én gyalogtúrát szervez a *budai* hegyekbe. Forralt borral és abált szalonnával várjuk a résztvevőket. A hozzájárulási költség 100 forint.

A lillafüredi *Palota szálló* hazánk egyik legpatinásabb üdülője. Január 29-ét és 30-át ott tölthetik olvasóink, ha jelentkeznek kétnapos hegyi túránkra. Megismerkedhetnek a Szeleta-barlanggal, és a miskolctapolcai barlangfürdővel is. A részvételi díj — szállás, kétszeri ebéd, vacsora és reggeli — 1500 forint.

Január 31-én autóbuszokat indítunk *Bécsbe* és a város környéki áruházakba, ahol forintért is lehet vásárolni. A részvételi díj 600 forint. A következő *klubnapunkat* február 2-án 16 órai kezdettel rendezzük a MEDOSZ szállóban (Budapest, Jókai tér 9.). A belépődíj (a vacsora árával együtt) 300 forint. Szeretettel várjuk barátainkat tárlatlátogatásra február 3-án délelőtt 10 órakor a *Várban*, a múzeum főbejáratánál. Tárlatvezetőről gondoskodunk.

Akik még nem látták a *busójárást*, eljöhetnek velünk február 10-én Mohácsra. A részvételi díj — az ebéd árával együtt — 600 forint.

Február 6-án indítjuk a következő angol és német nyelvű tanfolyamunkat. A három hónapos kurzus (12 foglalkozás, 24 óra) 600 forintba kerül. Jelentkezni lehet a klubirodánkban (1055 Budapest V., Néphadsereg u. 7.).

Újra *disznóölés* Dabason, február 23-án! Az útiköltség és a vendégjog 600 forint.

(Gerencséri)

Hőlégballonnal átkelni a Csendes-óceánon

Újból sikertelennek bizonyult a kalandos vállalkozás terve, hőlégballonnal átkelni a Csendes-óceánon. *Niva Fumio,* egy negyvenéves japán vállalkozott arra, hogy húszméteres átmérőjű léggömbjén egymagában kel át az óceánon, és száll le 8500 kilométeres út után *Los Angeles* környékén. Az út azonban, amelyet három-öt naposra tervezett, hamar véget ért: rövid hat és fél órás repülés után a ballon az óceán vizébe ereszkedett, egészen közel Japánhoz, négyszáz kilométerrel annak dél-délnyugati partjaitól.

A balszerencsés hőlégballonos segítséget kért, és a parti őrség hajója, meg egy repülőgép is a helyszínre tart. Nivának ez már a második nekifutása; két évvel ezelőtt *szintén az óceánban landolt,* akkor azonban 82 órás repülés után kényszerült a vállalkozás feladására. A hírek szerint a japán nem adja fel.

Lottónyeremények

A 2. heti sorsoláson 5 találatos nem volt. A négyesekre 204 172, a hármasokra 1243, a kettesekre pedig 48 forintot fizetnek. A közölt adatok nem véglegesek.

Daru a tűzoltóknak

Teljes szívből — féláron

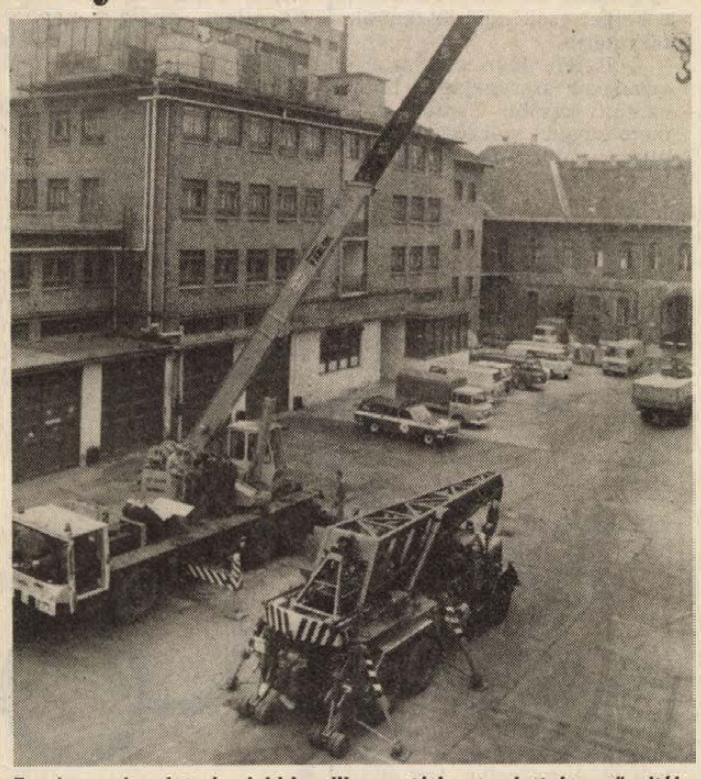

Egy lengyel gyártmányú hidraulikus autódarut adott át a tűzoltóknak az Autóker Kft. pénteken a VIII. Kerületi Tűzoltóság Szántó Kovács János utcai telepén. A 28 tonna teherbírású, körülbelül 7 millió forint értékű autódarut az Autóker féláron bocsátotta a tűzoltóság rendelkezésére. A kereskedelmi céget az az immár közismert tény indította erre a nemes gesztusra, hogy a tűzoltóság – a kellő technikai felszereltség hiányában – nem tudott időben a szerencsétlenül jártak segítségére sietni a néhány nappal ezelőtti tragikus villamosbalesetnél.

Prohászka Imre felvétele

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA

Főszerkesztő: DEÁK ANDRÁS

Főszerkesztő-helyettesek: SZALAY ANTAL, TAMÁS MENYHÉRT

Szerkesztőség: Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810 Telefax: 1-222-415 Postacím: 1964 Budapest

Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat 1964 Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810

Levélcím: 1964 Bp. Pf. 32.

Felelős kiadó: KÁROLYI GYÖRGYNÉ, a Népszava Kiadó Vállalat megbízott vezérigazgatója

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető bármely postahivatalnál, kézbesítőnél

Előfizetési díj egy hónapra: 190,– Ft.

Athenaeum Nyomda

Felelős vezető: LOSONCZY GYÖRGY vezérigazgató

Nyomtatás: Szikra Lapnyomda

Felelős vezető: DR. CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Index: 25 005
ISSN 0133–1701
Budapest
ISSN 0237–3785
Vidék
1 4 16

Mai számunkat szerkesztette: SZALAY ANTAL
Segédszerkesztő: FEHÉR KÁLMÁN
Olvasószerkesztő: KOVÁCS ILDIKÓ
Tervezőszerkesztő: BABAY GÉZA

Az **Iskolabútor és Sportszergyár**
(1042 Budapest IV., Árpád út 183.)
MEGHIRDETI ELADÁSRA
a Budapest IV., Istvánteleki út 80–82. cím alatti 3261 nm alapterületű, háromszintes, telefonvonalakkal ellátott üzemcsarnokát.

A pályázatot a hirdetés megjelenésétől számított 10 napon belül kérjük címünkre megküldeni.
Az érdeklődők Szörényi Gusztávot keressék meg a 169-4540-es telefonszámon.

PALKOVICS IMRE:

Ha a kormány tisztességtelen eszközökkel lépne fel, tudnám, hogy hol a helyem.

RÁCZ SÁNDOR:

Harmincnégy év óta vállalom a munkásság képviseletét. Életemet tettem az ügyre. (4. oldal)

Villamosvezetők magányossága

A baleset színhelyén már minden a régi. Elmúlt a kíváncsiság, és elmúlt, úgy látszik, a félelem is. Valóban nincs okunk szorongásra, ha villamosra szállunk?

(5. oldal)

HÉTFŐ, 1991. JANUÁR 14. ■ 119. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM ■ ÁRA 7,60 FORINT

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA ALAPÍTVA 1873-BAN

Nemzeti gyász az éjtöernyősroham után

Szovjet hatalom Vilniusban

Kézzel megállíthatod-e a szovjet tankot?

TELEFOTÓ — MTI Külföldi Képszerkesztőség

Viniusban ma felravatalozzák annak a 13 halottnak a koporsóját, akik vasárnap hajnalban estek el a televízió megostromlásakor — értesültünk tegnap késő este Vytautas Landsbergis államfő tanácsadójától. A litván kormány kedd estig nemzeti gyászt rendelt el.

A parlament vasárnap este is folytatta a munkát, s reménykedve abban hogy az épületet éjszaka nem rohamozzák meg a katonák. Erre az adhat garanciát, hogy Vilniusban tartózkodik a szövetségi tanács magas rangú küldöttsége. A parlament épületében tartózkodó norvég tudósítótól származó értesülés szerint Oslóban összeül a Nobel-díjbizottság, hogy a Mihail Gorbacsovnak adományozott békedíj esetleges visszavonásáról tanácskozzon.

Történelem

Egymással versengve bizonygatják politikusok, újságírók és történészek, hogy a mai nemzetközi helyzet miért és miként hasonlít az 1956-oshoz, amikor a magyar forradalmat gázolták le szovjet tankok. Ahogy teszik most ugyanazt a balti államokban. Kétségtelen, az összehasonlításra számtalan történelmi azonosság szolgálhat alapul.

Leginkább azonban az a szomorú tény, hogy miként a modern kor történetében annyiszor, a szabad világ most sem tud hathatós segítséget nyújtani a szabadság után vágyó és azért vérrel is áldozó népeknek. Azon túl, hogy óvatos szavakkal intették óvatosságra Moszkvát, a polgári demokrácia országainak vezetői ma sem képesek másra, mint az együttérzés hangoztatására. Ez pedig még akkora akadályt sem okoz a moszkvai tankoknak, mint egy békésen parkoló autó legázolása Vilniusban. A szovjet birodalom széthullásának következményeitől való félelem erősebb, mint a szolidaritás érzése.

Az agresszor igazi fegyvere a félelemkeltés, és a félelem pusztítóbb minden ideggáznál, minden atombombánál.

Lesz-e idő, amikor az emberiség képes lesz e félelem ellen védenie magát?

Späth lemondott

Tegnap lemondott *Lothar Späth*, a Magyarországgal igen jó kapcsolatokat ápoló német tartomány, Baden-Württemberg kereszténydemokrata miniszterelnöke. Az ügy hátterében a Der Spiegel című hamburgi hetilap nyomozása áll: a lap azt derítette ki, hogy Lothar Späth beruházásoknál, egyéb ipari programoknál kedvezett bizonyos cégeknek, amelyek a protekciót *ingyenes luxusutakkal* hálálták meg. Späth, akit 1978-ban választottak meg a dél-német tartomány miniszterelnökévé, tegnap délután „a *rágalmazás* fogalmát is kimerítő, politikailag motivált kampányról" beszélt, s tagadta, hogy bárkivel szemben is függőségi viszonyba került volna.

A Der Spiegel legújabb, mai számában úgy tudja, hogy Lothar Späth feleségével együtt 1987-ben részt vett egy 14 napos karibi körutazáson, a vendégeket a Grundig cég által bérelt Concorde szállította a helyszínre.

Kegyetlen rendőrakció

Bukarestben lassan *ellenőrizhetetlenné* válik a helyzet, szombaton és vasárnap is több tízezres tömeg követelte a kormány lemondását —, kapta a tájékoztatást telefonon a Népszava munkatársa Bukarestből a Romániai Magyar Demokrata Szövetség székházából.

A rohamrendőrség a lehető legdurvább módon avatkozott be. Szombaton késő este még megvárták,

(Folytatás a 2. oldalon)

Itthon az egészségügyisek

Tegnap hazaérkezett Szaúd-Arábiából az az előkészítő csoport, amely az Öböl térségébe kiutazó magyar *katonai-egészségügyi* kontingens munkáját készítette elő. Az egészségügyi küldöttség felkészítése az előkészítő csoport információi alapján folytatódik.

Öböl: Hány nap az élet?

Bagdadban tegnap megkezdődtek *Pérez de Cuellar* ENSZ-főtitkár és *Szaddám Huszein* megbeszélései, melyeken a világszervezet főtitkára utolsó kísérletet tesz arra, hogy rábírja Irakot a Kuvaitból történő kivonulásra.

Mielőtt elindult volna az iraki elnökhöz, de Cuellar tegnap reggel találkozott az ugyancsak Bagdadban tartózkodó *Jasszer Arafattal* és *Daniel Ortega* volt nicaraguai elnökkel. A PFSZ elnöke, aki Irak készséges támogatójának számít az Öböl-konfliktusban, a találkozó után újságíróknak többször is azt kiáltotta oda, hogy

(Folytatás a 2. oldalon)

Akár a németországi tüntetőkig elérhet a halál

Magyar csoda Perthben

(Darnyi és Egerszegi újabb győzelméről beszámolónk a 11. oldalon.)

Egerszegi Krisztina

Darnyi Tamás

Botrány a kongresszuson

MDF-vezetés a munkástanácsoknál

Botrányosnak és szégyenletesnek minősítette több kongresszusi felszólaló azt az incidenst, amely a Munkástanácsok Országos Szövetségének elmúlt szombaton megtartott II. országos gyűlésén történt. A gyűlés kezdetekor a napirendi pontok és a tanácskozást levezető elnökök személyének bejelentésekor az történt, hogy a Rácz Sándor vezette Központi Munkástanács képviselői azt követelték, hogy a tavaly egyesült munkástanácsok mindhárom irányzatának küldöttei kapjanak helyet az elnöklésben.

Emlékeztetőül: az elmúlt nyáron szövetségre lépett a Központi Munkástanács, az MDF munkástanácsszervezete és a szakszervezeti értékek talaján szerveződő irányzat. Társelnöki rendszerben a három szárny 1—1 emberét választották vezetőül, az ötvenhatos Rácz Sándornak ombudsman feladatot szántak, ami szerint ő a parlamentben képviselné az MOSZ-t.

Miután nem sikerült megegyezni a tanácskozás menetéről, a rendezők *fizikai erőik bevetésével távolították el az általuk rendzavarónak minősített embereket*, és zárt ülést rendeltek el. Amikor ismét, az újságírók részére is megnyílt a tanácskozóterem ajtaja, *Bajtay József* társelnök tartotta beszámolóját. Azt hangsúlyozta, hogy *ez* a munkástanács *más*, mint az ötvenhatos volt, mivel más ma a hazai gazdaság és társadalom is. Legfontosabb kérdés ma *a privatizáció*, amelyből *nem hagyhatók ki a munkavállalók*. Arról is beszélt, hogy az MOSZ céljainak elérése érdekében *négypárti tárgyalásokat kezdeményezett*, hogy mielőbb esélyegyenlőség legyen a munkavállalói érdekvédelmi szervezetek között.

Mindenki figyelemmel kísérte *Simon Sándor* pénzügyi beszámolóját, hiszen a nyilvánosság elé is kikerült a szövetség pénzügyei körül zajló vita. *Ezért is függesztették fel Somlai Lajost* és a szervezet társelnökeit, bár ez utóbbiakat a szövetségi tanács pár hete visszahelyezte jogaikba. *(Somlai nem vett részt a kongresszuson, a délutáni órákban egy mondatot felolvastak a kongresszushoz írt leveléből, amelyben felmentését kérte.)*

A gazdasági felelős elmondta, hogy *független* szak-

(Folytatás a 4. oldalon)

POLGÁRJOG A BIZTONSÁGRA!

ÁB ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ RT.

Litván emigránskormány alakulhat

Vilniusban vasárnap teljesen kiszámíthatatlan volt a helyzet. Még a hajnali órákban a szovjet ejtőernyős osztagok heves tűzharc után elfoglalták a központi televízió és rádió épületét, az ostrom immár nemcsak sebesülteket, hanem halottakat is követelt. A TASZSZ hírügynökség változatlanul ellentétes híreket közöl a katonai akcióról, mint amit a litván fővárosban a még elérhető helyi vezetőktől hallottunk.

EXKLUZÍV

Vilniust nehéz volt elérni telefonon, de napközben többször is sikerült. Így szót válthattunk a lemondott miniszterelnök asszonnyal, *Kazimiera Prunskienével*, aki ha nem is magánemberként, de „csak" képviselőként mondta el véleményét.

Igaz a hír, hogy a pénteki este megválasztott új miniszterelnököt vasárnap letartóztatták a szovjet katonák?

— Szinte semmilyen információnk nincs *Albertas Simenasról*. Mivel hajnalban elfoglalták a tévét és a rádiót, ezért délelőtt egyáltalán nem volt műsor, illetve két alkalommal oroszízű híreket olvastak fel. A kaunasi rádió viszont még sugárzott híreket, én is ezekből tudom, hogy nemcsak a miniszterelnök tűnt el nyomtalanul, hanem az egész családja és az egyik helyettese is.

Mi a véleménye a pénteken alakult, oroszbarátnak titulált Köztársaság Megmentése Bizottság ténykedéséről?

— Fogalmam sincs, hogy végül is létezik-e egyáltalán ez a bizottság, mert többször is változtak a hírek. Egyesek úgy tudják, hogy a Moszkvához hű kommunista párt néhány tagja szervezkedik és beszél hatalomátvételről, mások viszont azt sem tudják megmondani, hogy hol van a főhadiszállásuk. A legvalószínűbbnek azt tűnik, hogy vagy Moszkva, vagy a helyi új katonai parancsnokság áll a hátuk mögött. Tevékenységük azonban mindenképpen törvénytelen, hiszen létezik a kormány, s vasárnap délelőtt is ülésezett a parlament.

Igaz, hogy utolsó moszkvai tárgyalásai során olyasmi került szóba Gorbacsovnál, ami sürgette a lemondását?

— A Gorbacsovval folytatott megbeszélésekről nem kívánok nyilatkozni...

A bizonytalan helyzetre mi sem jellemzőbb, mint hogy a litván külügyminiszter, *Algirdas Saudargas* még szombaton Varsóba érkezett, ahol vasárnap bejelentette, hogy tényleges felhatalmazása van arra, hogy szükség esetén emigránskormányt alakítson Lengyelországban. Állítólag ehhez megvan a felhatalmazása Vytautas Landsbergis államfőtől.

Délutáni információink szerint Litvániába folyamatosan érkeztek az ejtőernyős- és speciális belügyes-alakulatok, amelyek létszámát *több ezerre* becsülik. Már nem csak Vilniust, hanem a második legnagyobb várost, Kaunast is körbefogták, s várható, hogy itt is megrohamozzák a rádió épületét. A vilniusi parlament körül a nap folyamán majdnem százezres tömeg vállalta a fegyvertelen, önkéntes védőőrizetet.

A helyszínen tájékozódott a Szovjetségi Tanács bizottsága, élén az ukrán, az örmény és a belorusz államfővel. Ez utóbbi szavait, amelyet a szétlőtt televíziónál mondott, a kaunasi rádió így tolmácsolta: *ha saját szememmel nem látnám, el sem hinném, hogy ilyen tragikus a helyzet.*

Mentősriadó Vilniusban

Vasárnap hajnal óta teljes készültségben van a litván mentőszolgálat. A szovjet ejtőernyősök rohama után *sebesültek tucatjait szállították három kórházba* — kapta az információt a Népszava munkatársa tegnap délután a vilniusi 2. számú központi kórház sebészeti központjának ügyeletes orvosától.

Megtudtuk, hogy a televízió ostromakor 13 polgári lakos *holttestét* találták meg és azonosították a mentősök. Délután négy óráig 108 *sebesültet* vittek a kórházakba, többségüket a televíziótól. Legnagyobb részüket lőtt sebekkel ápolják, vagyis hamis az a híresztelés, hogy a tüntető tömeg pánikhangulatban egymásnak rontott és így tapostak agyon embereket. A halottak közül tíz emberrel *géppisztolysorozat* végzett, míg hármat *tankok* lánctalpai tiportak el.

A televízió bevételekor egy deszantos is elesett, ám az ő holttestét a szovjet parancsnokok nem engedték elszállítani, hanem katonai kocsival vitték valószínűleg a város széli laktanyába. A nap folyamán több alkalommal szálltak ki a helyszínre a mentők a harckocsik által okozott balesetek sérültjeihez. *Az Operaház közelében egy tank majdnem teljesen összepréselt egy Ladát*, amelynek két utasa szenvedett súlyos sérüléseket. Az ügyeletes sebész elmondta, hogy fogytán a kötszer, a gyógyszer, s már alig maradt vérkészítményük.

Tömegtüntetés Tallinnban

Tallinnban vasárnap délutánig a szovjet deszantosok — a korábbi híresztelések ellenére — nem kezdtek akcióba, a város utcáin *nem járőröztek katonák* — értesültünk telefonon az észt államfő egyik tanácsadójától, *Räul Mälktól*.

Az észt fővárosban ennek ellenére 35—40 ezres tömegtüntetést tartottak a déli órákban a Litvániában történt katonai akció elleni tiltakozásként.

Räul Mälk ettől függetlenül nem bízik abban, hogy a közeli napokban Tallinnban nem alakul ki a vilniusihoz hasonló válságos helyzet. Az *ürügy* ugyanis az észt fővárosban is megvan a beavatkozáshoz. Vasárnap járt le az a katonai ultimátum, miszerint a szovjet hadseregbe be nem vonult fiatalokat „átadják" a parancsnokságnak. Ha ez nem történik meg — s ezt az észtek mereven visszautasítják —, akkor 2000 deszantos segítségével hozzáfognak a „rendcsináláshoz". Az elnöki tanácsadó kifejezte ama aggodalmát, hogy *szükség esetén Moszkva nem sorban szállja meg a baltikumi országokat*, hanem együttes akcióra is képes.

Döbbenet az erőszak miatt

A litvániai események veszélyeztethetik az amerikai—szovjet partneri viszonyt — jelentette ki tegnap az Ankarában tartózkodó *James Baker* amerikai külügyminiszter. A washingtoni politikus határozottan elítélte az erőszak alkalmazását, kijelentve: nem tudja felfogni, hogy miért kell lerombolni az új demokratikus intézményeket. Baker szerint a csapatok éjszakai bevetése szögesen ellenkezik a peresztrojka meghirdetett elveivel.

Németország és Franciaország vasárnap *elítélte* a szovjet hadsereg litvániai bevetését, *Helmut Kohl* kancellár pedig bizalmas jellegű üzenetet juttatott el *Mihail Gorbacsov* szovjet elnökhöz. A vasárnap délután Bonnban, a két külügyminiszter, Hans-Dietrich Genscher és Roland Dumas nevében kiadott német—francia közös nyilatkozat leszögezte, hogy a szovjet katonaság erőszakos fellépése „a demokrácia és a nemzetközi jog ellen irányuló csapás, az új Európa chartájában foglalt elvek megsértése".

Tegnap rendkívüli ülést tartott a *csehszlovák* szövetségi kormány, hogy megvitassa a litvániai helyzetet.

Aki él és fél, az tárgyal

(Folytatás az 1. oldalról)

nem lesz háború, de hogy miért nem, azt nem magyarázta meg. Megismételte viszont azt az iraki fenyegetést, hogy ha háború lesz, akkor annak nemcsak Irak lesz a hadszíntere.

Az öbölbeli drámai fejlemények miatt lerövidíti ománi látogatását *Kurt Waldheim* osztrák államfő, és már hétfőn továbbutazik a jordán fővárosba, hogy *Husszein* királlyal tárgyaljon a válságról. Ománi tárgyalópartnere, *Kábusz* szultán borúlátóan vélekedett a háború elkerülésének esélyéről. Waldheim, aki a nyugati államfők közül egyedül látogatott Irakba Kuvait lerohanása óta, ez alkalommal nem tervez utat Bagdadba.

Irak vasárnap az állami sajtó útján figyelmeztette a világot, hogy arzenáljában *titkos fegyverek* is vannak, s ezek révén az ellenség katonáinak „tízezrei fognak elpusztulni, még mielőtt elérnék az iraki védelmi vonalakat".

A védelmi minisztérium lapja, az Al-Kadisszija azt írja: Irak fegyvertára olyan *meglepetéseket* tartogat, amelyek ellenséget és barátot egyaránt megdöbbentenek majd. Ugyanez érvényes az iraki katonai tervekre is —, tette hozzá a lap.

Részletek a cikkből nem derültek ki, de Bagdadban dolgozó diplomaták már napok óta jelzik, hogy az iraki vezetés hamarosan új, tömegpusztító fegyverek birtoklásáról számol majd be.

Az amerikai szenátus szombaton 52:47 arányú döntésével felhatalmazta *George Bush* elnököt, hogy bevesse az amerikai haderőt, amennyiben Irak az ENSZ ultimátum lejártáig, január 15-én éjfélig nem vonul ki Kuvaitból.

A törvényhozás külpolitikában mérvadó házának döntése *gyakorlatilag hadüzenetet* jelent Iraknak, az elnökre bízva a hadműveletek megkezdésének időpontját. A száztagú testületben a demokraták 56:44 arányban többségben vannak, de egy csoportjuk a pártvezetésnek a béke megőrzését sürgető határozati javaslata ellen szavazott, s végül támogatta a republikánusokat.

A brit kormány tegnap újabb 28 iraki diplomatát és követségi alkalmazottat utasított ki az országból. Ezután Irak londoni nagykövetségén mindössze négyfőnyi személyzet marad.

A hét végére Nagy-Britannia utolsó diplomatáját — a konzult — is *visszahívta* Bagdadból. Noha már nincs brit diplomata Irakban, a bagdadi nagykövetséget jogi értelemben nyitva levőnek minősítik, mivel a diplomáciai kapcsolatot nem szakították meg. Irakban londoni adatok szerint összesen húsz brit állampolgár van még.

A tuniszi és az egyiptomi külügyminiszterrel folytatott vasárnap megbeszéléseket Párizsban az Öböl-válság rendezésének lehetőségeiről *Roland Dumas* francia külügyminiszter. A francia diplomácia — *Francois Mitterrand* elnök utasításának megfelelően — az utolsó pillanatig aktív kíván maradni a békés rendezés kivívása érdekében s főként az arab államokkal kísérel meg közös akciókat.

Mitterrand szombaton telefonon *Moammer el-Kadhafi* líbiai államfővel is tárgyalt, mivel Kadhafinak van kapcsolata Szaddám Huszeinnel és főként a palesztinokkal. Bár sem Tunézia, sem Egyiptom nem járhat el közvetítőként Bagdadnál — Kairó nagy létszámú katonai erővel is részt vesz az Irak-ellenes koalícióban — Párizs rajtuk keresztül is szeretne elérni valamiféle *közös arab álláspont* kialakítását a békés rendezés érdekében.

Butrosz Gali egyiptomi külügyi államminiszter a megbeszélés után nyilatkozott az újságíróknak. Kijelentette: Iraknak mindenképpen teljesítenie kell a Biztonsági Tanács határozatát a csapatkivonásról. Szerinte Franciaország és Egyiptom *együtt* keres kiutat a válságból, de ez csak a tanács határozatának végrehajtása alapján lehetséges. Egyik miniszter sem szólt arról, lehetségesnek tartja-e a megoldást annak alapján, hogy Bagdad *kötelező érvényű ígéretet* kapjon egy, a palesztin problémával és a közel-keleti térség általános problémáival foglalkozó nemzetközi értekezlet összehívására.

Hotel a diplomatáknak

Valószínűleg a Bagdadban tartózkodó 71 külképviselet többsége elfogadja a bagdadi kormány ama javaslatát, hogy a fővárosból „csendesebb vidékre költözzön ideiglenesen" — kapta diplomáciai forrásból az információt a Népszava munkatársa.

Várhatóan a diplomáciai testületek vezetői hétfőn döntenek arról, hogy közösen vállalják-e a költözést. Természetesen azokról a követségekről van szó, amelyek nem kívánják bezárni kapuikat. A magyar nagykövetséget hetek óta eredménytelenül hívjuk telefonon, így nincs információnk arról, maradnak, „költöznek" vagy hazatérnek még január 15-e előtt. A külföldieknek felajánlott hely a fővárostól mintegy 100 kilométerre fekvő kisváros, Ramadi.

Az Eufrátesz folyó partján építették fel az egyik legszebb iraki üdülőközpontot, többek között négycsillagos szállodával. Az irak—iráni háború alatt a bagdadi képviseletek dolgozói többször is igénybe vették a 600 ágyas luxusszállót — Bagdad bombázásától félve. A hotelben három étterem, éjszakai bárok, tenisz- és röplabdapályák és uszodák várják a „vendégeket".

Ugyanakkor a hivatalos iraki hírügynökség cáfolta azt a korábbi hírt, hogy a minisztériumok máris elköltöztek volna Bagdadból. Bár változatlanul szó van az esetleges evakuálásról, de január 15-e előtt erre semmilyen körülmények között nem kerül sor. Bagdad viszonylag normális hétköznapjait éli, s a fővárost egyáltalán nem ürítették ki olyan mértékben, mint ahogy arról külföldi hírügynökségek tájékoztattak.

(szerdahelyi)

Bécs óvatos, de nem fél

Tájékoztatást adhatok, de részleteset nem. A dolog természetét figyelembe véve ezt biztosan megérti.

Értettem én, hogyne értettem volna, hiszen Werner Sabitzer urat, az osztrák belügyminisztérium képviselőjét afelől faggattam, milyen lépéseket tesznek a szomszédos országban az Öböl-válság kapcsán ismét fenyegetővé vált terrorizmus elhárítására.

— A terrorizmusra utaló jelzéseket, az azzal való fenyegetőzést nagyon komolyan vesszük — kezdte Sabitzer úr. — Intézkedéseket tettünk egyes, különösen veszélyeztetett személyek és létesítmények védelmére. Elsősorban nagykövetségekről, repülőterekről és egyes nemzetközi szervezetek épületeiről, bizonyos arab és izraeli személyiségekről és objektumokról van szó.

— Kaptak olyan konkrét jelzést, hogy terroristák merényletekre készülnének Ausztriában?

— Nem, konkrétat nem.

Más, de rokon témára áttérve, terveznek-e intézkedéseket egy esetleges Öböl-háború okozta környezeti károk elhárítására?

— Nem, nem tettünk ilyen intézkedéseket, mivel nem tartunk ilyen hatástól. Polgári védelmünk szerint ugyanis az Öböl-háború okozta környezetszennyeződés nem okoz számottevő problémát Közép-Európában.

(kepecs)

Kegyetlen rendőrakció

(Folytatás az 1. oldalról)

amíg *ezer főre* apad a tiltakozók száma a televízió környékén, s ekkor senkit nem kímélve, rohamozták meg a védtelen embereket. Vasárnap este viszont rövidebb ideig tartott a tűrelem. Az Egyetem téren, miután a már legendás hírű diákvezér, *Munteanu* elmondta beszédét, a karhatalmisták felszólították a tömeget, hogy távozzanak. Ezután szinte várakozási idő nélkül vetették magukat a tüntetőkre, akik közül többet kórházba kellett szállítani.

Az RMDSZ illetékesétől megtudtuk, hogy minden korábbinál *aggasztóbbak* az elégedetlenség jelei. Bukarestben ezeken a tüntetéseken egyelőre nem keveredtek a jelszavak közé a provokatív, magyarellenes szlogenek.

Tízezrek kiáltása — a semmiért... MTI Külföldi Képszerkesztőség

Napok vagy hetek kérdése a győzelem?

Január 15-e, az ENSZ által meghatározott határidő küszöbén, sűrűsödnek a különböző találgatások és szakértői vélemények az esetleg kirobbanó *Öböl-háború megvívásának módozatairól*. A sorozatos diplomáciai kudarcok következtében sajnos egyre több értékelés végződik azzal, hogy bármennyire is kívánatos lenne, de *egyre elkerülhetetlenebbnek tűnik a fegyveres megmérettés*.

A fő szerep az elektronikáé

Azok az értékelések, melyek a katonai variánsokat mérlegelik, többnyire abból indulnak ki, hogy *Irak nem lesz hajlandó távozni a megszállt területekről*. Elvben az emírség szuverenitásának a helyreállítása a cél, de mivel ez lehetetlen egy, csak a Kuvaitra korlátozott hadművelettel, *Irak egésze is célpontként szerepel* a katonai térképeken. Most már sokkal többről van szó, mint egy városnyi törpeállam dicsőséges felszabadításáról.

Mára egyértelművé vált, hogy hosszú távon *a térség békéjét csakis úgy lehet szavatolni, ha semlegesítik a milliós, jól fegyverzett iraki hadsereget*. Egy olyan támadó ideológiával felvértezett hadseregről van szó, amely még ha ki is vonulna Kuvaitból, állandó veszélyforrás maradna. Tehát a hadseregek célja kettős: *Kuvait felszabadítása és egyben Irak térdrekényszerítése*. Mivel kénytelenek vagyunk háborúról beszélni, először azt kell tisztázni, hogy annak milyen fajtája jöhet szóba.

Míg a laikusnak mondható politikusok sűrűn emlegetik, hogy az Egyesült Államoknak számolnia kell egy *vietnami típusú elhúzódó hadviseléssel*, addig a katonai szakértők döntő többsége *kizárja* ennek a lehetőségét. A modern fegyverzetek és korunk hadtudományának ismerői abból indulnak ki, hogy Vietnamban egy *aránylag kisebb, amatőrökből felálló amerikai erő* keveredett dzsungelharcokba a biztos szovjet hátteret élvező vietnamiakkal. Ezzel szemben ma egy *profikból és önkéntesekből verbuvált amerikai erő több szövetséges állam katonai támogatását élvezve, néz farkasszemet a szinte magára maradt Irakkal*.

Hadászati szempontból az események feltételezett helyszíne *asztalsimaságúnak* tekinthető. Így a homok kiküszöbölhető hatását leszámítva, döntően *a modern elektronikai hadviselésé* lesz a főszerep. A klasszikus hadtudomány egyik alaptörvénye szerint a támadó fél csak akkor lehet biztos a győzelemben, ha három az egy arányú erőfölényből tud indulni. Annak ellenére, hogy ezzel az amerikaiak a szövetséges erőkkel együtt sem rendelkeznek, olyan technikai fölényről van szó, mely *órák alatt* eldöntheti *Szaddám Huszein* sorsát.

Három forgatókönyv

A *műholdas felderítésnek* köszönhetően már ki lehet zárni egy váratlan, megelőző iraki támadás lehetőségét. Viszont az amerikai rakéták és vadászbombázók célpontjai — a katonai bázisok, repülőterek, hadianyagraktárak, rakétaállások és radarállomások — *méteres pontossággal bemérhetők és még a feltételezett támadás első perceiben megsemmisíthetők*. Hihetetlennek tűnik, de a modern hadviselésben az előrenyomulást előkészítő lépések valóban percek alatt képesek elszakítani a hátországtól a frontvonalon állig felfegyverzett sereget.

Nem nagyon kaptak nyilvánosságot, de léteznek olyan szakértői nézetek, melyek szerint Irak annál gyorsabban szenved vereséget, *minél több erőt von össze Kuvaitban*. Ennek a véleménynek a képviselői abból indulnak ki, hogy egy hadászatilag szűknek számító területre összezsúfolt erővel az iraki vezetés *már az elején elveszítheti az igazán ütőképes reguláris erőinek közel a felét*. Az pedig, hogy ez mivel járna, azt a laikusok is el tudják képzelni.

A különböző nyilatkozatokból és nyilvánosságra került „vázlatokból" az amerikaiak *három támadási forgatókönyvére* lehet követ-

Bulgáriában ma szenzációk sincsenek

Athén gazdasági segítséget ajánl Szófiának

Keller Tivadar, az MTI szófiai tudósítója jelenti:

Konkrét megállapodások aláírása nélkül ért véget a görög miniszterelnök kétnapos szófiai tárgyalássorozata — emelte ki a BTA bolgár hírügynökség a *Konsztantin Micotakisz* vezette görög kormányküldöttség bulgáriai megbeszéléseinek eredményeit összegező jelentésében.

A görög miniszterelnöknek még a múlt év végén kellett volna Szófiába látogatnia, de a *bulgáriai kormányválság* miatt csak január közepén kerülhetett sor erre. Így Micotakisz volt az első külföldi kormányfő, aki Szófiában találkozott *Dimitar Popov* új bolgár miniszterelnökkel.

A konkrét megállapodások hiánya ellenére Szófiában a két ország miniszterelnöke kifejezte azt a szándékát, hogy a jövőben is fejleszteni fogják a hosszabb idő óta mindkét részről *problémamentesnek* tartott bolgár—görög kapcsolatokat minden téren. Néhány évvel ezelőtt kisebbfajta szenzációként hatott, hogy a két ország akkori vezetői, *Todor Zsivkov* és *Andreasz Papandreu* olyan megállapodást kötött, amelyben vállalták, hogy a Varsói Szerződéshez tartozó Bulgária és a NATO-hoz tartozó Görögország nem engedi területét felhasználni a másik ország elleni ellenséges cselekményre. Micotakisz mostani szófiai tárgyalásain is elvben megerősítették ezt a korábban vállalt kötelezettséget.

A két kormányfő tárgyalásain szó volt arról, hogy *el fogják törölni a vízumkényszert* a diplomata- és a szolgálati útlevéllel rendelkezők számára, és többször felhasználható vízumot adnak ki az üzletembereknek. Micotakisz megerősítette, hogy Görögország az Európai Közösség tagjaként támogatja Bulgária kapcsolatainak fejlesztését a közösséggel és más nemzetközi szervezetekkel. Szófiában megállapodtak arról, meggyorsítják a *beruházásvédelmi megállapodás* előkészítését, amely azután lenne aláírható, hogy Bulgáriában a nemzetgyűlés megfelelő törvényeket fogad el. Ezzel összefüggésben említette meg a görög kormányfő egy 50 millió dolláros hitelkeret lehetőségét, amelyet Athén nyújtana Szófiának.

Kész bocsánatot kérni

Tyminski „csak" rágalmazott

Barabás T. János, az MTI varsói tudósítója jelenti:

A Nowy Sacz-i vajdasági ügyész lezárta *Stanislaw Tyminskinek*, a bukott lengyel köztársaságielnök-jelöltnek ügyét.

Tyminski ellen a legfelső közjogi méltóságok megsértéséért hivatalból emeltek vádat, mert egyik választási gyűlésén nemzetárulással vádolta meg *Tadeusz Mazowiecki* akkori kormányfőt. Csak kezesek jótállása és 100 ezer dolláros óvadék ellenében engedték meg, hogy karácsonyra hazautazzon gyermekeihez Kanadába, de mire visszatért, hogy válaszoljon az ügyészség kérdéseire, új helyzet fogadta.

Az ügyészség közben ugyanis megállapította, hogy *nem miniszterelnöki mivoltában sértette meg* Mazowieckit, hanem mint elnökjelölt vetélytársát, vagyis csupán rágalmazási és becsületsértési pert lehet ellene indítani, ha a volt miniszterelnök megteszi a magánjogi feljelentést. Miután azonban Tyminski az ügyészségen közölte, hogy kész *nyilvánosan bocsánatot kérni* Tadeusz Mazowieckitől, a megsértett politikus elállt attól, hogy magánvádat emeljen Tyminski ellen, és ezzel az ügy lezárult.

Szabadon a Houtekins család

Négy év palesztin fogság után

Baracs Dénes, az MTI brüsszeli tudósítója jelenti:

Szombat este a nyugat-belgiumi Coxyde katonai repülőtéren szállt le az a Falcon típusú repülőgép, amely a Fatah Forradalmi Tanács nevű palesztin csoport által négyévi fogva tartás után szabadon bocsátott *Houtekins családot* — Emmanuel Houtekinst, élettársát, Godelieve Ketset, továbbá két nagykorú gyermeküket, Laurent-t és Valerie-t — hozta haza.

A repülőtérről mentőkocsival orvosi vizsgálatra szállították a négy embert.

A belga hírügynökség külföldi forrásokra hivatkozva azt jelentette, hogy a Houtekins család elfogására 1987-ben, a jelenlegi líbiai belügyminiszter, *Ibrahim Elbisari* kezdeményezésére került sor. Elbisari akkor a titkosszolgálat főnöke volt, és palesztinok szabadon bocsátása végett kívánt túszokra szert tenni. A Silco elfogására a líbiai partok előtt került sor. *Kadhafi*, aki utólag értesült erről a belga információja szerint, ekkor a szakadár palesztin vezető, *Abu Nidal* szervezetét, a Fatah Forradalmi Tanácsot szólította fel arra, hogy Libanonban őrizze a túszokat — komoly pénzügyi ellenszolgáltatás ellenében.

Ez azonban megosztotta a palesztin szervezetet — ez helyettes vezetőjének életébe került. A belga értesülés szedint a Houtekins család szabadon bocsátása azért *késett*, mert a Fatah Forradalmi Tanács külön kívánt tárgyalni Belgiummal, Brüsszel viszont a franciákkal együtt kívánt érintkezést létesíteni a család fogvatartóival.

Keleti kiárusítás

A Nyugatnak nagyobb gazdasági segítséget kell adnia a közép- és kelet-európai országoknak, mert azok csak így tudják elhárítani a jobb- és baloldali *„populista és tekintélyuralmi"* próbálkozásokat, megszilárdítani a demokratikus rendszert. Ezt *Eduard Balladur*, a Tömörülés a Köztársaságért párt egyik vezető politikusa jelentette ki. Balladur, aki *Jacques Chirac* kormányában annak idején a gazdasági miniszteri tárca birtokosa volt, a közelmúltban járt Budapesten.

A francia politikus szerint az érintett országoknak segítséget kell nyújtani a privatizációhoz, de nem szabad megengedni a nemzeti vagyon eltékozlását. Mint mondta: a nagyüzemek tulajdonát 20—25 százalékban kellene *eladni nyugati vállalatoknak*, de csak olyanoknak, akik konkrét programot tudnak ajánlani a gazdasági fejlesztéshez. *(MTI)*

Albán politikaiak

Több száz fogoly

Legális lett Albánia *első emberi jogi szervezete:* ezt Enver Halili igazságügy-miniszter személyesen közölte az Emberi Jogi Fórum elnevezésű csoport vezetőivel.

Az Emberi Jogi Fórum — mint *Arben Puto* 66 éves jogászprofesszor, a szervezet vezetője elmondta — a kormányzattól és minden politikai párttól függetlenül kíván működni. Elsődleges célja a *politikai foglyok* szabadon bocsátásának kivívása és a bírósági eljárások figyelemmel kísérése. A londoni székhelyű Amnesty International emberi jogi szervezet szerint Albániában jelenleg is több száz politikai fogoly van, bár pontos számuk nem ismeretes. *(Reuter)*

7-RŐL 8-RA

Rovatunk minden hétfőn jelentkezik. Neves külföldi és hazai újságírókat, szakértőket, közéleti embereket kérünk fel, hogy a nyolcadik napon röviden írják meg, mit tartanak fontosnak az elmúlt hét belpolitikai eseményeiből. A cikkek a szerzők és nem a szerkesztőség álláspontját tükrözik.

Miért pesszimista a Gallup?

A Gallup Intézet arról próbál meggyőzni, hogy én — bolgárként — *optimistább* vagyok magyar barátomnál. Vajon miért? Mert a magyarok amúgy is a pesszimizmus világcsúcstartói, és ebben senki sem érheti őket utol? Istenemre mondom, *nem értek egyet ezzel!*

Hiszen tudjuk, mi a különbség az optimista és a pesszimista között. Az egyik azt mondja például *egy üvegről*, hogy az félig tele van, a másik viszont váltig állítja, hogy félig üres. Igen ám, de míg fázós barátom félig tényleg kiitta az üveget, sőt el is dönthette, hogy melyiket, addig nekem még mindig nincs üvegem.

Természetesen, János *joga*, hogy pesszimista legyen. Annál is inkább, mert ő tudja érzi igazán, hogy miért. Én viszont azt látom — erről legalább százszor meggyőződhettem már —, hogy *a bolgárok nem tudják* fenntartások nélkül *elfogadni* a magyarok borúlátását. Különösen most, amikor Bulgária is a piacgazdasághoz vezető nehéz és fájdalmas átmenet időszakát éli, amikor az ember odahaza lépten-nyomon szembe találja magát azzal az elbátortalanító kijelentéssel, hogy *nincs*. És ez így — talán érthető. Az árubőség a budapesti üzletekben igazán sokféle gondolatot ébreszt az emberben, csak azt nem, hogy belemerüljön a magyar gazdaság valódi állapotának mélyreható elemzésébe. Ez nyilvánvalóan a közgazdászok dolga, de azért alkalomadtán az újságíró is megpróbálkozhat vele.

Néhány napja Szófiából kifejezetten erre kértek, arra, hogy írjak a Magyarországra váró idei gazdasági nehézségekről. *De melyik Magyarországról?* Arról, amelyik figyelemre méltó sikereket ért el külkereskedelmében, ahol az üzletek roskadásig vannak árukkal, ahol a nemzeti valuta a legerősebb a volt szocialista országok közül? Vagy arról, hogy már-már megfékezhetetlennek látszik az infláció, ahol a munkanélküliség egyre több embert fenyeget, ahol észrevehetően nőnek a szociális feszültségek, ahol egyre szembetűnőbb a szakadék a szegények és a gazdagok között? Természetesen, írok erről is, arról is, hiszen az éremnek két oldala van. Mert *ilyen a mai Magyarország — fényeivel és árnyékaival együtt.* Így néz ki most ez a politikai és gazdasági reformokban úttörő ország: az emberek már túlléptek a rendszerváltás részegítő eufóriáján, s nekigyürkőztek régi és új problémáik megoldásához.

Egyébként szerintem egy külföldi újságíró számára mi sem könnyebb itt, mint hogy az ország gazdasági nehézségeiről írjon. Elég, ha kinyitja akármelyik újságot, annyi adatot, véleményt talál, amennyit csak akar. Igaz, a Magyarország által elért eredményeket egy kicsit keresgélnie kell... Lám-lám, megint annál a bizonyos üvegnél tartunk!

Az új esztendő első napjai — ahogy karácsonyi és szilveszteri ünnepek után várható — *csendeseknek és nyugodtaknak tűntek.* Hogy ez a csönd és nyugalom azonban csak *látszólagos*, hogy három eseményből is kiderült: a mozdonyvezetők sztrájkjából, a rendőrök kivezényléséből a budapesti hidakra, valamint az árazógépek állandó csattogásából az üzletekben. Ez utóbbi miatt rendkívül hálás vagyok a *Népszava* újévi — praktikus — ajándékajánlatáért, azért a karikatúráért, amelyen egy óra a mindenkori áremelés pontos napját, óráját, és — ha jól értettem — mértékét is jelzi. Ezután talán könnyebben tudok tájékozódni...

Albert Camus, a neves francia író egyszer ezt írta: „A dolgok lényegesen jobban alakulnak majd, amikor egyszer s mindenkorra elbúcsúzunk a reménytől." Én persze nem tudok egyetérteni kedvenc íróm e gondolatával. Hiszen *makacsul éltet a remény*, hogy János barátommal egyszer majd *együtt* kiáltunk fel: Igen-igen, valóban félig tele az (a bizonyos) üveg!

VESZELIN MARKOV,
a Bolgár Távirati Iroda budapesti tudósítója

A kiszolgáltatott társadalom

Az elmúlt hét minden kétséget kizáróan a korábban már beígért, általánosságokban megfogalmazott *„nagymértékű lakossági tehernövekedések"* realizálódásának hete volt. A költségvetési vitában már jelzett adósságszolgálati teher, az ártámogatások megvonása, a lakáshitelkamat-emelések, az energiahordozók egész világra kiterjedő drágulása és a KGST-piac összeomlásának következményeit most konkrét számokban, forintokban, fillérekben és csekkekben fordították le a lakosság nyelvére. Többet kell fizetnie *mindenkinek*, lényegében *mindenért*. Tejért, kenyérért, utazásért, lakásért és lakhatásért. Az alapvető életfunkciók fenntartásáért. Azokért az alapvető élelmiszerekért és közlekedésért, amelyek árának alacsony szinten tartásából az előző rendszer *politikai kérdést* csinált. Azokért a hétvégi telkekért, házakért és autókért, amelyek megszerzése egy egész generáció *életcélja*, második gazdaságbeli túlmunkája és önkizsákmányolásának értelme volt. És az emberek, úgy tűnik, fizetni fognak. Fizetni fognak — már ameddig képesek és bírnak —, mert nem akarják legalább azt elveszíteni, amit eddig kínkeservvel megszereztek. Leadni a már megszerzettből ugyanis nagyon nehéz.

Fordulatokban, kiszámíthatatlan és váratlan eseményekben, reakciókban bővelkedő korszakunkban ugyanis meglepő volt az *apátiának* és *fásultságnak* az a foka, amivel a társadalom nagy többsége az elmúlt hét jelentős árnövekedéseit *tudomásul vette*. Ugyanaz a visszahozott benzinár például, amely októberben országos méretű ellenállást, engedetlenségi mozgalmat és hatalmi válságot idézett elő, most simán átcsúszott. Pedig nagyon úgy tűnik, hogy a társadalom azon rétegének, amelynek módja, lehetősége és ambíciója volt eddig a második gazdaságon keresztül életszínvonalának javítására, most önkizsákmányolásának, *teljesítőképességének határához* érkezett. Jogosnak tűnik hát a kérdés: mi az oka a *közöny* és a *fáradtság* ekkora mértékének? Mert hogy alapvetően erről van szó, az az emberek arcát látva és véleményét hallgatva *nem lehet vitás.*

Nem a racionális, megértő, bár kényszerű belátás és szolidaritás tükröződik rajtuk, hanem a körülményeknek és eseményeknek való *kiszolgáltatottság.* Az „úgyis megcsinálják, amit akarnak", az „úgysem tehetünk semmit", a „legkisebb rosszra játszás" életszemlélete és életvezetési technikái kerülnek ismét előtérbe. S bár való igaz, hogy a mostani áremelések némileg talán — kormányzati szaknyelven szólva — jobban elő voltak készítve, mint októberben, az emberek reakcióját mégsem ez a belátás és megértés motiválja. Ugyanis a fizetni kell, mert az államkassza üres, az adósságszolgálat nagy, és az átalakulás költségeit is valakinek meg kell fizetnie érvrendszer *nem érvelés* valójában. Ez az állampolgár nyelvére lefordítva azt jelenti: fizetni kell, és a miértre *csak* a válasz. Amíg ugyanis az emberek nem látják, mert *nem láthatják* saját életük perspektíváit, áldozatvállalásaik értelmét, addig a fenti érvelés nem elfogadható valójában. Addig úgy érzik, hogy ahol és amikor lehet, *elszedik a pénzüket.* Nincs megmondva ugyanis, hogy mire és mikor lesznek átképezve, melyek lesznek a magyar gazdaság kitörési pontjai, és hogy hogyan fogunk egy akkora adósságot visszafizetni, mekkorát még soha, senkinek nem sikerült. Meggyőzésről és belátásról tehát szó sincs, csendes *legyőzésről* vagy *kifárasztásról* annál inkább.

A magyar társadalom mostani és októberi reakcióját összevetve ismétlődni látszik egy évszázados gyakorlat. Az nevezetesen, hogy *alkalmanként* és esetenként, egyszer-egyszer a társadalom egy aktív rétege képes mozgósítani, magával ragadni a társadalom nagy többségét, olykor tömegeit is. Folyamatos, állandó és mindennapi életében azonban a hatalomtól és saját (akár választott) vezetőitől való *tartózkodás, távolságtartás*, a velük való azonosulási szándék *hiánya* jellemzi a társadalom nagy többségének magatartását. Heroizmus, egyszeri nekibuzdulás és ellenállás egy részről, belenyugvás, hatalomtól való distancia, bizalmatlanság, a legkisebb rossz iránti érzékenység, védekező aktivitás a másik oldalon. A kérdés most már csak az, hogy jutunk-e így valaha *hétről nyolcra.*

De legalábbis *egyről kettőre.*

BALÁZS MAGDOLNA
történész

keztetni. Ezekből kettő lényegében Kuvaitra korlátozódik, a harmadik pedig *egy totális támadási koncepció, mely iraki területeken lévő célpontokkal is számol.* Az első kettő az *átkaroló* és *frontális* támadás az előkészítő műveletek függvényében viszonylag kevés amerikai, valamint szövetséges katona halálával járna. Legalábbis kezdetben, mivel Kuvait területét felszabadítva a frontvonal átlolódna az *iraki határon túlra.* Ennek pedig az lenne a következménye, hogy amennyiben az irakiakkal szemben álló erők folytatnák az előrenyomulást, úgy már *a második világháborús minta szerint ütközne meg ember az emberrel, fém a fémmel.* A támadó fél ekkor már sokkal súlyosabb veszteségeknek nézne elébe.

A harmadik elképzelés *az első kettő ötvözése egy, a tágan értelmezett hátországra mért légicsapással.* Az amerikai vezetés nyilatkozataiból egyértelműen kitűnik, hogy a légi fölény kihasználására helyezik a hangsúlyt. Arról van szó, hogy először *elektronikai zavarással* összekuszálnák Irak teljes légelhárító radarrendszerét és távolsági kapcsolattartási hálózatát. Ezt követően az amerikaiak levegőből a sivataggal tehetik egyenlővé a szembeszegülő hadosztályokat és az iraki területeken levő fontosabb célpontokat. Az előbbi típusú légi elektrotechnikai előkészítés akár *több egymást követő hullámban is megismételhető*, egészen addig, amíg bizonyossá nem válik, hogy a harckocsizók és az egyéb szárazföldi alakulatok támadása viszonylag kevés áldozattal járna.

Irak esélye

Hogy mit tud ezzel szemben felmutatni Irak, az már sokkal kérdésesebb. Szakértők szerint, hacsak öngyilkos módon Irak nem támad elsőnek, Huszein csapatainak *esélyük sincs a modernebbnek számító fegyvereik hatékony bevetésére.* Ha ez igaz, akkor nem marad más, mint *a felperzselt föld taktikája.* Állítólag Kuvait partjainál tartályhajókat robbantanának fel, hogy a *lángoló olajtengerrel* megakadályozzák a tengeri deszantegységek támadását. A sivatagban is olajtartályokat ástak el, hogy az előbbihez hasonlóan kemencévé változtassák az aknamezőkön átjutott támadók útját. Csakhogy a légierőnek ez egy másodpercig sem jelent akadályt, de még a harckocsik sem olyan nagyon „izzadósak".

Az amerikaiaknak a szövetségesekkel karöltve bekövetkező győzelmében *egyetlen komoly katonai forrás sem kételkedik.* Ami kérdéses, hogy amint a két véglet szerint *órákig vagy hónapokig* tart majd a háború, valamint az, hogy elhúzódó harcok esetén *menynyi áldozattal* kell számolni.

Washingtoni vélemények szerint *nem lehet olyan kevés halottjuk, amennyit ne tartanának túl soknak.* Ezért nem véletlenül rebesgetik, hogy *Bush még egy győztes villámháborúba is belebukna.* Ezek szerint Bushnak a világpolitikai szempontok mellett saját politikai karrierjére is gondolnia kell. Azt már csak halkan kell hozzátenni mindehhez, hogy a gondolkodásra már csak azért sincs túl sok idő, mivel hírszerzési adatok szerint egy év múlva *Irak már atomtöltetekkel* is rendelkezhet...

Kiss Andrej

MDF-vezetés a munkástanácsoknál

(Folytatás az 1. oldalról)

értői csoport vizsgálta meg a szövetség pénzügyeit, és kiderült, hogy 385 ezer 895 forinttal kell még elszámolni a volt elnöknek. Miután ez a megadott határidőig személyes megjelenésével nem történt meg — csupán *telefonbejelentést* kapott az MOSZ, hogy az elnök befizette a pénzt a szövetség számlájára —, *az ügyészségnek adták át az ügyet.* Ezt *nem nagyon érti* a szövetség ugyancsak volt társelnöke, *Steer Ferenc*, és bizonyítékul, érdeklődésünkre bemutatott egy pénzbefizetésről szóló csekkelismervényt.) *Itt jegyezzük meg, hogy a szövetség felügyelőbizottságának tagja és Czakó Ignác, volt társelnök szintén az ügyészséghez fordul, mint mondották, a most kiszorított és beszennyezett emberek érdekében.).*

Visszatérve a kongresszushoz, az új alapszabály-tervezetet *Kovács Kikova László* terjesztette elő, amelyben az a leglényegesebb módosítás, hogy megszüntették a társelnöki rendszert. *Erős kezű és egyszemélyben is felelős vezetőt kívánnak, szakmai helyettesekkel.*

A vitában a legtöbben *a szabad szervezkedés igényét* hangoztatták és azt, hogy igazságtalanul egy dolgozó se kerülhessen az utcára. Ha mégis sor kerül elbocsátásokra, ott *vonják meg a vezetők prémiumát.* Egyik küldött felhívta társainak figyelmét arra, hogy *ma is törvény garantálja a szabad szervezkedést*, annak akadályozóit a Btk. 3 évig terjedő börtönnel sújthatja.

Sor került az MOSZ új vezetőinek megválasztására is. A régi társelnökök közül *Steer Ferenc, Bagdi István, Bajtay József* került a jelölőlistára, mellettük új személyek: *Simon Ervin, Béke Imre* és *Palkovics Imre*, az MDF országgyűlési képviselője, a herendi munkástanács elnöke. Az elnökjelöltek listára kerülésük előtt programbeszédet tartottak, egyikük kapott kérdést a küldöttek soraiból. *Palkovics Imrétől kérdezték:* amennyiben megválasztanák elnöknek, elképzelhető-e, hogy átül a parlament független képviselői közé? *Válasza:* az MDF listásjelöltjeként kerültem a parlamentbe, politikai kötelességem kitartani a párt mellett, amely azon az úton van, amelyen elindult.

A választási eredmény: Palkovics Imre lett az elnök, helyettesei pedig Bajtay József és Simon Ervin.

Hogy mire valók a rendezők? Egy demokratikus úton küldöttnek megválasztott kongresszusi tagság munkájának a biztosítására. Ez vitathatatlan. Ám annál vitathatóbb, ha munkájukat úgy próbálják elvégezni, hogy fizikai erejükkel hallgattassák el az ellenük szólókat.

Márpedig a munkástanácsok hétvégi kongresszusán erre is sor került. A Rácz Sándor köréhez tartozók eltávolítása a mikrofon közeléből a tettlegességig fajult. Egy ideig döbbenten nézték a meghívottak, ám amikor egy begipszelt lábú, botjára támaszkodó nőt kapott vállon az egyik R-gárdás, újságíróként magam sem áltam meg szó nélkül a tettét: Uram, hogy képzeli maga a rendcsinálást? Válasza tömör és egyértelmű volt: Fogja be a száját, különben a falra kenem!

Hogy ez nem történt meg, talán a televíziós stábnak is köszönhetem. Mindenesetre kíváncsi voltam a magabiztos úrra!. Így biztos forrásból értesülve megtudtam, hogy a „falra kenős úr" megegyezik azzal az emberrel, aki az MDF nevében körlevelet küldött szét az ország pártszervezeteihez, hogy felhívja őket a párt rendezőgárdáinak a megszervezésére.

Hogy miként került az úr a munkástanács-kongresszusra? Bizonyára nem hivatlanul.

Palkovics Imre:

A kamatemelésre szavaztam

Megválasztását követően interjút kértünk az új MOSZ-elnöktől.

— *Hogyan fog ön vitatkozni kormánypárti képviselőként a kormánnyal a munkavállalók érdekében?*

— Ha a kormány tisztességtelen eszközökkel lépne fel, *tudnám, hogy hol a helyem.* Egyébként azt vallom, hogy érdekvédelmet *csak reális alapról* lehet végezni, megalapozott követelésekkel szabad csak fellépni a kormánnyal szemben.

— *Nem tartja-e ellentétesnek az ön MDF-párti funkcióját az MOSZ alapszabályával, miszerint: az MOSZ tagsága „munkáltatóktól és politikai pártoktól függetlenül tevékenykedik".*

— A függetlenség számomra azt jelenti, hogy a szervezetben *ne legyen pártbefolyás.* Magamban is ketté kell választani az MDF-et és a munkástanácsokat.

— *Kongresszusuk felhívást adott ki aláírások gyűjtésére a lakáshitelek kamatemelésének törvénytelensége miatt. Ön hogyan szavazott erről képviselőként?*

— A parlamentben *mellette voksoltam.* Egyébként *nem voltam bent a teremben*, amikor elhangzott az aláírásgyűjtési felhívás. Hát ez lesz az első konfliktusom.

— *Milyen programmal indul az MOSZ elnökeként?*

— Kezdeményezője szeretnék lenni egy *országos intézmény létrehozásának*, amelynek *felügyelői* a munkáltatók érdekében helyszíni *bírságokat* szabhatnának ki a szervezkedések és más ügyek miatt visszaélők megbüntetésére. Azt szeretném továbbá, ha *mielőbb a parlament elé kerülne a szakszervezeti választások kiírására vonatkozó törvényjavaslat.* Magam hibája is, hogy erre ez ideig nem került sor.

— *Nem tartja-e törvényellenesnek, ha a parlament beleszól a szakszervezetek belügyeibe?*

— Volt már példa erre. A spanyol diktatúra megdöntésekor kiírták az általános szakszervezeti választásokat és felfüggesztették a szakszervezetek működését.

— *Milyen kapcsolatokra számít a munkavállalói érdekvédelmi szervezetekkel?*

— *A ligával régóta jó a kapcsolatom*, most, hogy elnök lettem, még szorosabb lehet az együttműködés. Számítok *a többi független szervezet és az autonóm szakszervezetek egy részének az együttműködésére* is. *Nem ismerem el az MSZOSZ hegemóniáját*, mint ahogy azt sem, hogy a jelenlegi taglétszám képezze a szakszervezeti vagyon elosztásának alapját. *A vagyonról a választások utáni legitim szervezetek dönthetnek.*

Rácz Sándor:

Jogom lett volna részt venni

— *Mit szól ahhoz Rácz Sándor, hogy a Központi Munkástanács képviselőit eltávolították a kongresszusról?* — kérdeztük az eseményeket lakásában váró ötvenhatos munkástanács-vezetőt.

— *Felháborító*, hiszen Czakó Ignácot akkor választották meg társelnöknek, amikor engem ombudsmannak. Tehát a tavaly nyári egyesüléskor.

— *A küldöttek azzal érveltek, hogy ön mögött nincs valóságos bázis.*

— Harmincnégy év óta vállalom a munkásság képviseletét. *Életemet tettem az ügyre a kritikus helyzetekben.* Elképzelhető, hogy Rácz szava nem nyom ma annyit a latban, mint Bajtayé? *Félek, hogy visszavonhatatlanul nagy kár érte a magyar munkástanácsokat, hiszen elvitték az MDF irányába a szövetséget.* Hála Istent mondok, hogy nem vagyok közöttük! Pedig miután ombudsmanságomat nem állították vissza —, más dolog, hogy nem ültem be a parlamenti bársonyszékbe —, *jogom lett volna részt venni a kongresszuson.* Egyébként a küldöttek jogosságát nem vonom kétségbe, de a levezető elnökök emberi tisztességével gondjaim vannak. Milyen kongresszus az, amelybe Rácz Sándor nem fér bele? Nincs más választásom, mint tudomásul venni, hogy ma minden politikai erő ellenem fordult.

— *Hogyan értékeli ön a hazai munkástanácsok jövőjét?*

— Túl vagyunk sajnos azon az időponton, hogy a munkástanácsok erejüknél fogva beleszólhattak volna a folyamatokba. Ma már *csak radikálisan lehetne ezt megtenni*, ám ez távol áll európaiságunktól. Azt hiszem, hogy a munkástanácsok nem fognak részt venni a hatalomban, az ország pedig *katasztrófa felé rohan.* Hogy akkor mi lesz a munkástanácsok szerepe, ha ez bekövetkezik? Azt akkor kérdezze meg tőlem. Addig is fontos lenne *megakadályozni a népellenes határozatok megalkotását.*

NÓGRÁDI TÓTH ERZSÉBET

Örülhet-e az MDF, hogy nem kevés és botrányoktól sem mentes politikai ügyeskedések után végre sikerült megvetnie a lábát legalább egy érdekvédelmi tömörülésben, a Munkástanácsok Országos Szövetségében? Ha a párt vezetői azt veszik figyelembe, hogy több mint egyesztendős erőfeszítéseiket koronázta most siker, akkor talán még pezsgőt is bonthatnak. Hiszen a nyilatkozata szerint is olyan vezetője van immár a MOSZ-nak, aki feltűnő módon nem lát semmi kivetnivalót sem abban, hogy MDF-es politikusként egy magát pártoktól függetlennek mondó szervezet első embere lett. Különben is, mint az a politikai rendszerváltás után várható volt, nyíltan is elkezdődött a harc az érdekvédelmi szervezetekért. A harcban pedig, mint tudjuk jól, a cél szentesíti az eszközt.

Márpedig senkinek se legyen kétsége: ha a MOSZ-on belül a kormánypárti erők kerekednek fölül, akkor nem kicsi az esélye annak, hogy a szervezet egyszerűen eszköz lesz a kormánypolitika megvalósítására. Az új elnök szavai máris eloszlattak minden ezzel kapcsolatos esetleges kétséget.

Kétsége csak az MDF-nek lehet, győzelme ellenére. Senki sem tudja ugyanis ma pontosan megmondani, hogy a különféle érdekvédelmi szervezeteknek van-e egyáltalán, s ha van, akkor milyen mértékű a befolyásuk a munkavállalók között. A tömeges kiábrándultságot látva erősen valószínű azonban, hogy sokkal kisebb ez a befolyás, mint azt sokan szeretnék. Így meglehet, hogy az MDF-esek is — ha netán mégiscsak pezsgőt bontanának győzelmük megünneplésére — előre isznak a medve, akarom mondani a munkavállalók bőrére. Aminek a politikai veszélye legalább akkora, mintha csak és kizárólag az ő befolyásuk érvényesülne a munkavállalók között. Egyszerűen azért, mert a látszatgyőzelem magabiztossá tesz. Amire az MDF — az elmúlt hónapok eseményei legalábbis ezt bizonyítják — különben is hajlamos. **(szy)**

Szökevény

Idejekorán féltünk a Szovjetunióból meginduló több tízmilliós menekültáradattól. (Akiknek igazán okuk lenne a menekülésre, azok inkább hősiesen védik hazájukat.) S mint a határőrség tájékoztatásából tudjuk: a magyar—szovjet szakasz a megbízható területek közé tartozik.

Egy év alatt mindössze 12-en igyekeztek át a zöld határon a Szovjetunióból Magyarországra. A szám mármár nevetséges, más szempontból viszont megnyugtató. Igen ám, de egy delikvens a fordított utat választotta: ő a zöld határon Magyarországról a Szovjetunióba igyekezett. Döbbenetes! Mást sem hallunk, mint hogy a menekültektől majd lépni sem tudunk, s akkor itt van egy ember, aki uccu neki, mitőlünk menekül. Nem tudom, az illető szovjet, magyar vagy milyen állampolgár volt. De szívemet jeges bizonytalanság szorítja össze: lehet, hogy ez az ember valamit tudott?! A szökevény még csak az áremeléseket sem várta meg... Hát most? Az árral együtt hányan és hová szökhetünk?

Sz. Cs.

KÉRÉS AZ OLVASÓHOZ!

„Ha a polgár perel" című írásunkra telefaxon reagált olvasóink egy csoportja. Üzenetük és címük vonalhiba miatt olvashatatlan. Ezért kérjük őket, újból keressék meg szerkesztőségünket, mert kezdeményezésük megítélésünk szerint rendkívül közérdekű.

GÖNCZ ÁRPÁD FOGADTA BRZEZINSKYT

Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke vasárnap fogadta Zbigniew Brzezinskyt, volt amerikai nemzetbiztonsági tanácsadót, aki magánlátogatáson tartózkodik Magyarországon.

ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELET A BÉKÉÉRT

Ökumenikus istentiszteletet tartottak szombaton Budapesten, a Fasori református templomban, az Öböl-válság miatti fenyegetett helyzetben, a békéért.

TILTAKOZÁS

A Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (MOSZ) hivatalosan tiltakozik az ellen, hogy törölték a mezőgazdasági szövetkezetek üdülési támogatását a költségvetésből.

Vállalkozók inkubátorban?

Olasz—magyar mintafalu

A falusi turizmus fejlesztése újra meg újra visszatérő jelszó a különböző rendű és rangú programokban. Ám sikeres vállalkozásokról éppen csak csörgedeznek a hírek. Ilyen körülmények között némi derűlátásra ad okot, amit a napokban hallottunk a Dél-dunántúli Regionális Gazdasági Kamara titkárától, *dr. Sikfői Tamástól:* olasz—magyar együttműködéssel jelentős idegenforgalmi fejlesztés várható Tolna megyében.

A Bolzanói Iparszövetség vezetőinek éppen az keltette fel érdeklődését, amit idehaza sokan szeretnének végleg a lomtárban találni: *a hagyományos népi kultúra.*

Dr. Sikfői már korábban elhatározta, hogy a kamara égisze alatt megpróbál egységes dél-dunántúli idegenforgalmi kínálatot összeállítani az esetleges külföldi érdeklődőknek. Egy ilyen szakmai kirándulás keretében jutottak el a híres *sárközi néprajzi központba*, Decsre. Az olasz vendégek tetszését igencsak megnyerték azok az újonnan épült házak, amelyeket a helyi népi stílus megőrzésével tervezett az építész. Az az ötletük támadt, hogy hasonló stílusú házakból nyugati turisták számára *külön kis mintafalut* építenek a decsi határban. A helyi népművészeti szövetkezet dolga lenne aztán, hogy szőttesekkel, festett-faragott népi bútorokkal még otthonosabbá tegye az épületeket.

Az olaszokat mindenekelőtt az érintetlen táj és a települések harmóniája, sajátos kultúrája vonzza. Számunkra az ajánlat több szempontból is előnyös: egyrészt mód nyílik úgy megőrizni a népi értékeket, hogy az ne kerüljön pénzbe, sőt *hasznot hozzon.* Másrészt *munkaalkalmat teremt* a helyi lakosság számára. S az sem mellékes szempont, hogy — akár lesz világkiállítás Budapesten, akár nem —, sajátos idegenforgalmi iparág honosodhat meg e déli régiókban.

Érthető, hogy a mintafalu építésének ötlete más önkormányzatok érdeklődését is fölkeltette. Decs mellett legnagyobb esélye a *győrkönyieknek* van. Sajnos, a tulajdonviszonyok tisztázatlansága, a földtörvény és a privatizációs jogszabályok hiánya e téren is súlyos akadály. Az olaszok egyszerűen nem tudják, *kivel tárgyaljanak*, márpedig a tét nem kicsi: a nyárra elkészülő megvalósíthatósági tanulmány mintegy 600—700 millió forintos befektetéssel számol.

Biztatóak a Pécs határában kiépítendő ipari zóna tervei is, ám diadalmenetről itt sem beszélhetünk. Ezúttal is olasz együttműködésről volna szó: *Friuli-Venezia Giulia* tartomány vállalkozói tavaly januárban tettek ajánlatot, hogy trieszti mintára hatalmas ipari zónát, valamint vállalkozást segítő, úgynevezett *„inkubátorközpontot"* hoznának létre a pécsi hőerőmű szomszédságában. Decemberben már konkrét alapítványi szerződést is aláírtak, amely azt a célt szolgálja, hogy fedezze a májusig elkészítendő megvalósíthatósági tanulmány költségeit. Ha az eredmény kedvező lesz, az önkormányzat biztosítja a területet, az olasz fél pedig 1 milliárd forint hitelt ad az iparterület kiépítésére, az infrastruktúra megteremtésére — az eddigi elképzelések szerint kamatmentesen. Az egyetlen feltételük, hogy *a hitel visszafizetésére a kormány garanciát adjon.* Sajnos, erre máig nem került sor. November végén már az Ipari Minisztérium tárgyalójában ültek a vállalkozás főszereplői, amikor kiderült: Bod Péter Ákos mégsem ér rá fogadni őket...

Szerencsére az olaszok sértődöttsége nem tartott sokáig, így nem apadt el a remény, hogy a dél-dunántúli régió központjának foglalkoztatási gondjait hosszú időre megoldó beruházás még az idén megkezdődhet. A garancia körüli huzavona egyébként már csak azért sem érthető, mert *a hitelt a termelés megkezdése után számított 15—20 éven belül kellene visszafizetni;* már most sorbaállnak a cégek az előkészített ipari területért. Ráadásul az olaszok vállalták, hogy az ipari zóna kiépítése után közös vállalkozásokat kezdenek magyar cégekkel, ami nyilvánvalóan újabb jelentős tőkebeáramlással járna. Jellemző, hogy már néhány testvérváros és egy franciaországi megye is jelezte, szívesen részt vállalna a frissen létrehozott alapítványban.

A pécsi ipari zónában kapna helyet az a vállalkozási „inkubátorközpont" is, amelynek egyedüli célja a kezdőtőkével nem rendelkező üzletemberek, feltalálók támogatása lenne. Itt lehetne menedzselni, kipróbálni az újításokat, s a költségeket csak akkor kellene visszafizetni, ha már sikeresen megindult a vállalkozás.

(Havasi)

Üresek a kasszák Szabolcsban

(Megyei tudósítónktól)

Néhány szabolcsi önkormányzat háza táján tájékozódtunk, milyen elképzeléseik vannak a helyi adók kivetéséről.

Vásárosnamény város jegyzője, *Pálffy László:* — Óriási felelősség terheli az önkormányzatokat, éppen ezért megfontoltan kell a helyi adók kivetésénél eljárnunk. A város lakóinak nagy többsége már évekkel ezelőtt eladósodott, *sokan a létminimum határán tengődnek.* A vállalkozói réteg jövedelmi viszonyait pedig nem áll módunkban ellenőrizni, így nem is tudunk rájuk reálisan számított adót kivetni. Jelenleg az önkormányzati költségvetésnek még nincs bevételi fedezete, ennek ellenére keressük a tartalékokat. A kormány által beígért normatív támogatás sajnos *a szinten tartásra sem elegendő.*

Nagydobos község polgármestere, *Balogh József:* — Nem kívánunk adókivetéssel élni, így is kritikus a lakosság helyzete. Az idős emberek a múltban még csak be tudtak rendezkedni az önellátásra, de mára már elfogyott az erejük.

Újfehértó polgármestere, *Nagy Sándor:* — Képtelen helyzetben vagyunk. *A kormány nyakunkba zúdította a gondokat*, így végül is mi leszünk a vétkesek, a polgárok szemében. Már most olyan nagy a lakosság ellenállása, hogy alig kezelhető. A minap közel 50 panaszos keresett meg, valamennyien szociális segélyt igényeltek. Demokráciát ígértünk az embereknek, de mi lesz a vége? Idős, fiatal jön hozzánk támogatást kérve, de *mindenkin nem tudunk segíteni.* **(Csokonay)**

Példátlan védtelenségből példás védelem

Eddig általában a honatyák szereztek meglepetést a lakosságnak. Hétfőn reggel pedig valószínűleg őket éri meglepetés, ugyanis *gyökeresen megváltozik a Parlament épületébe való belépés rendje.*

Dr. Boross Péter belügyminiszterrel való legutóbbi beszélgetésünkkor megtudtuk, hogy legalább *svájci színvonalúvá* erősítik az ország házának biztonságát. Eddig ugyanis úgy lehetett bemenni a „köztársasági elnöki palotába", mint egy közepes színvonalú üzembe. Ma reggel tehát mindenkinek, aki belép az épületbe —. még a képviselőknek is —, *át kell haladni a biztonsági alagutat képező „csengettyűs" folyosón.* A mentelmi jog sem ment fel senkit az alól, hogy a kormányőrök —, kellő udvariassággal bár —, de bele ne pillantsanak, Isten bocsá' — kotorjanak a táskájába.

Az új belügyminiszter első intézkedései közé tartozik, hogy *a Parlament példátlan védtelenségét a példás védelem rangjára* emelje. Az első napokban, amíg megszokják az új belépési rendet — amely valószínűleg a repülőtérihez hasonló színvonalú lesz —, elképzelhető, hogy egyesek netán értetlenséggel fogadják az új szabályokat. A vitatkozó kedvűek szíves figyelmébe ajánljuk például, a Fehér Házat, ahol a belépéssel járó ellenőrzési formaságoknak a miniszterek is természetes önkéntességgel vetik alá magukat.

S. A.

„Félő, hogy erősödik az arabellenes hisztéria"

Terrorizmus – arab szemmel

Mennyire jogos a félelem, hogy hazánkba esetleg iraki terroristák érkeztek, s netán merényleteket hajtanának végre? A kérdést különféle nemzetiségű araboknak tettem fel, akik nevük elhallgatását kérték. Beszélgetőpartnereim között iraki is volt, akinek a véleménye lényegében megegyezett azzal a Szíriából származó fiatalemberével, aki összegezte a mondanivalót.

— Ön lehetségesnek tartja, hogy terroristák jöttek Magyarországra?

— Ez képtelenség. Nem tudnék okot találni, amiért jöttek volna.

— Szaddám Huszein iraki elnök azzal fenyegetőzött, hogy az egész világra kiterjesztené a háborút.

— Szerintem háború sem lesz, tehát ez csupán feltételezés. Úgy vélem, hogy az Egyesült Államoknak végeredményben nem érdeke a vérontás, a háborús pusztítás. Ez persze az irakiaknak sem lenne jó.

— Egyelőre mégis úgy néz ki, hogy háború lesz. Tehát, nincs veszélyben Magyarország?

— Miért lenne? Miért éppen az önök országát szemelnék ki a feltételezett terroristák? Ha már ilyesmiről egyáltalán szó eshet, sokkal inkább a nyugat-európaiak lehetnének bajban.

— Az nem lehet ok a merányletre, hogy hazánk orvosokat küldene a térségbe?

— Szerintem nem. Az sem valószínű, hogy a terroristák céltalanul, terv nélkül gyilkolnának. Általában katonai objektumokat választanak ki célpontnak. Magyarországon viszont semmi értelme nem volna ennek, hiszen itt nincsenek ilyen ellenséges objektumok. Az itt élő arabok nagy része diák, a többiek pedig dolgoznak. Sokan akkor menekültek ide, amikor tartott az iraki—iráni háború. Senkiről nem tudnám elképzelni, hogy terroristává válna. Szeretjük ezt az országot, jól érezzük itt magunkat. Semmi bajunk a magyarokkal.

— De félhetnek-e például a zsidók?

— Nekem velük sincsen bajom, s az ismerőseim is hasonlóan vélekednek. Emberek vagyunk. *Attól azonban tartunk, hogy a következő napokban nőhet az arabellenes hisztéria.* Ha terroristáról beszélnek, máris arabra gondolnak. Pedig terroristák akadnak Spanyolországban, Írországban és másutt is. Miért éppen mi jövünk szóba mindig?

— Erről szó sincs. De lehetnek fanatikusak, őrültek is: erről mi a véleménye?

— Bizonyára vannak, mint mindenütt. De szerintem ők sem Magyarországra jönnének, hiszen *ez az ország stratégiailag nem fontos.* A fanatikusok is olyanok, hogy nem vaktában támadnak, hanem nagyon pontos elképzelésük van.

— Mire számít, ha mégis kitör a háború?

— Nem hiszek abban, hogy rövid lenne. Az arabokat a fanatizmus, a haza védelme hajtja. Hisznek Szaddámnak, a vezérnek, aki egyesítheti az arabokat. Ezért képesek meghalni, s az arab országok is kibékülhetnek. De miben hisznek az amerikaiak? A technikai fölényükben? Ez az, ami kevés egy háború megnyeréséhez.

— Mi a személyes véleménye?

— Kuvait elfoglalását s a gyilkosságokat embertelen dolognak tartom. Én békepárti vagyok, ezért sem örülnék újabb öldöklésnek. S remélem, hogy a magyarok sem az itt élő arabokat okolják majd mindenért.

Csarnai Attila

TANULÓPÉNZ

Szegény Televíziót még az ág is húzza! Mivel még javában tart a második csatornán a Híradó—2 pályázati műsora, ezért tekintsünk el a szakmai értékeléstől! Egyszerűen nem lenne tisztességes, ha a Bánó- és a rádiós Orosz-csapatot a zsűri döntése előtt összehasonlítgatnánk.

Az már sokkal elkeserítőbb, hogy a Televízió jelenlegi pénzügyi helyzetében, amikor az elnök drámai hangú beszédben figyelmeztet, hogy hamarosan befuccsolhatnak, honnan vannak kidobásra ítélt milliók? Az a bizonyos ág a Híradó főszerkesztőségét egyszerre kétfelől is húzza.

Egyrészt megszűnt az egyes kiadásban a reklám (ez most nem a reklám helye), s ezt nyilván a tisztelt néző is észrevette. Ha észre is vette, magyarázatot nem kapott rá, egy információs műsorban elvégre nem kell minden apró-cseprő dologról informálni. Amúgy az információs műsortól is elég nehéz híreket kihúzni, s bár a vezetők kiváló hangulatról beszélnek, nem csupa mosolygás a mai tévésélet. Értesüléseink szerint egy speciális egyezmény értelmében nem lehet reklámblokkot vetíteni a Híradóban. Így állhat elő az a furcsa eset, hogy a Hungária-időjárásjelentés is „műsoron kívül" kerül képernyőre.

Szóval, amíg az egyik csatornán közvetlen úton már nem csordogál a pénz, addig a másikon több millió szivárgott a kísérletezők elképzelései közé. Az Orosz-csapat finanszírozása nyilvánvaló volt, hiszen ők korábban a rádióban voltak profik, s a televíziózáshoz nem konyítottak. A tanulópénzt pedig a nézőnek is meg kell fizetnie. Például olyan példa nélkül álló módon, hogy napokon át információ nélkül maradt, mert Oroszék „élőben", de nem adásban próbálgatták oroszlánkörmeiket. Hogy ez Bánóéknak nem tetszik? Csak ne háborogjanak! Ha majd kiírnak egy rádiós pályázatot, biztos ők is több figyelmet és pénzt kapnak.

Azért takarékoskodni is tud a Híradó! Pontosabban a pályázat kiírója, aki úgy döntött, hogy az első kiadással nincs semmi baj, csak a második rossz, amit, ugye, eddig az első kiadás szerkesztői készítettek. A verseny így, hála istennek, tisztességes, s a kuncogó forintokat is másra költhették. Mire is?

Sz. Cs.

Zalaiak vásárhelye

(Megyei tudósítónktól)

Évek óta panaszözönnel árasztották el a zalaegerszegi városi tanácsot a vásárcsarnok és piac környékének lakói és a környező intézmények vezetői. Vásári napokon ugyanis jószerével *mozdulni sem lehetett* a környéken, s az árusoknak sem volt elegendő hely. Ezért határozott úgy a zalai megyeszékhely önkormányzata, hogy január elsejétől az országos kirakodóvásárt *két helyen* rendezik: a zöldség- és gyümölcsárusítás az eddigi piac területén, az iparcikkvásár a sportcsarnok előtti téren kapott helyet.

A kistermelők részére jelent szolgáltatást az a *megállapodás*, amit a zalai hús- és gabonaipar kötött szerdán a kistermelőkkel, illetve azok képviseletével. A két élelmiszer-ipari cég alapanyagot, illetve takarmányt ad előlegként a gazdálkodóknak, s az ennek forintértéke után számolt kamatot *magára vállalja*. Ez éves szinten mintegy 40—45 millió forintos terhet jelent, ami mögött több mint húszezer *hízott sertés* előállítása van. Tervezik, hogy a baromfinevelők hasonló jellegű támogatásával is megpróbálkoznak. **(buni)**

A VILLAMOSVEZETŐK MAGÁNYOSSÁGA (I.)

Hullámzó sínek tetején

Akárhányszor utazom végig Budapesten a 24-es villamos vonalán, ugyanaz a gondolat foglalkoztat. Mi okozhatta a múlt heti tragédiát, mennyiben okolható a villamosvezető? Sajnálatos módon ugyanis éppen azokat nem kérdezték meg alaposabban, akik naponta vezetik a villamost a Keleti pályaudvartól a közvágóhídi végállomásig és vissza.

Kissé görbe a sín

Kegyes András felvétele

Az utasok arcán már semmi különös nem látszik: a baleset helyszínén, a Vajda Péter utcai kereszteződésnél is ugyanolyan egykedvűen merednek előre, mintha mi sem történt volna. Alábbhagyott a kíváncsiság, a félelem. Ez persze így van jól. Bennem mégis aggodalom támad, amint a villamos újra és újra imbolygó zötykölődéssel halad tovább. Néha nagyot huppanunk, a jármű kileng: tulajdonképpen megszokott pillanatok ezek. Ilyenkor jó tanácsként sűrűn elhangzik: *tessék erősebben kapaszkodni.*

Kikapcsolódásra sem jut idő

— A 24-es villamos vonala az *egyik legveszélyesebb* szakasz a fővárosban — mondja *Horváth Józsefné* csoportvezető, aki maga is vezet. — Ennek több oka van: sok a lámpa, a kereszteződés, néha szinte elviselhetetlen a forgalom, a sínek számos helyen rosszak. *A vezetőnek mindenre figyelnie kell, ha nem akar bajt.* Ez meglehetősen fárasztó, úgyhogy általában gyakorlott embereket ültetnek ide.

— Milyen volt *Szulovecz Imre*, a balesetet szenvedett villamosvezető?

— Annyira nem volt gyakorlott, de nyolc hónapja ő is vezetett már. Becsületes, jó kollégának tartom. *Sajnálom őt.*

— Ön szerint milyen a sínek állapota a baleset helyén?

— Utoljára tavaly volt ott javítás. Úgy látom, hogy a BKV költ a felújítási munkákra, de a sín minősége elég gyenge. Általában egy év után megint javítani kell a pályát.

A közvágóhídi végállomáson jönnek-mennek a villamosvezetők. Alig váltok valakivel néhány szót, már rohan, mert indulnia kell. Általában két perc a pihenő-idő, de csúcsforgalom idején ennyi sem marad.

— Arra sincs időnk, hogy bekapjunk egy-két falatot vagy megigyunk egy kávét — magyarázza *Sárkány István.* — *Óriási a tempó, kikapcsolódni nem lehet.* Ráadásul a szabad napjaimat is elvennék, hogy a végkimerülésig dolgozzak. Aki nem csinálja, nem tudja, hogy milyen fárasztó ez a munka. S közben halljuk az utasok szidalmait, hogy miért járunk ilyen ritkán. Az autók meg állnak a síneken, ez végképp kiborító. De türelmesnek kell lennünk, egy pillanatra sem lankadhat a figyelmünk.

A magas, vékony forgalomirányító-nő már küldené a vezetőt, amikor megkérdem:

— *Mit tesz, ha valaki teljesen elfáradt?*

— Ha szól, *nem engedem vezetni.* Volt már rá példa.

— S ha nem szól, de mégis kimerült?

A menetrendet nem lehet betartani

— Általában sokat túlóráznak, mert kell a pénz. *Mit tehetek én?*

Sárkány István szinte kutyafuttában mondja:

— *Azért sincs pihenőnk, mert csúcsforgalom idején lehetetlen tartani a menetidőt.* Reggelenként öt perc csúszásom szokott lenni, azt pedig valahogyan be kell hozni. Szerintem túl rövidre szabták a menetidőt, a BKV vezetői nem veszik figyelembe a megnövekedett forgalmat.

A menetidő rövidségét majdnem mindenki kifogásolja. Alighanem súlyos ellentmondás és balesetforrás az, hogy a BKV vezetői egyfelől megkövetelik a menetidő pontos megtartását, másfelől viszont sebességkorlátozást írnak elő számos szakaszon. *Vajon hogyan lehet megfelelni mind a kettőnek?* Miért van az, hogy miközben egyre nagyobb a forgalom, s ezért lassúbb a haladás, a BKV vezetői egy régebben megállapított menetrend szerint közlekedtetik a járműveket? Miért nem változtattak ezen, figyelembe véve a villamosvezetők véleményét? Miért egy 1982-ben készült belső utasítás van még érvényben, ami sok tekintetben elavult? *Miért hivatkoznak örökké a pénzre, amikor számos dolog nem pénz kérdése?*

— *Az elmúlt évben három kisiklás történt ugyanazon a helyen, ahol most* — állítja egy asszony, de nevet nem mond, különben is siet. Egy köpcös, fekete hajú villamosvezető rábólint. Az asszony a tehetetlenség keserűségével teszi hozzá:

Vajon ki mond igazat?

— *Mi szóltunk akkor is, de hiába. Minket hibáztattak, hogy miért hajtunk gyorsan.* Szerencsére nem voltak annyira súlyosak a balesetek. Senki nem halt meg, néhányan viszont megsérültek. Egy ízben csak azért nem borult fel a villamos, mert egy teherautó megfogta. Különben ugyanúgy nekizuhan a gyógyszertárnak, mint a múlt héten. *Kértük, hogy cseréljék ki a sineket, mert életveszélyes, de csak javítgatták.* Az automatikus váltó sem működik mindig; ilyenkor leszállunk a járműről, s kézzel állítjuk át. A BKV vezetői erre sem fordítanak elég gondot, de a menetidőt azt tartanunk kell...

Eszembe jutnak a BKV vezérigazgatójának, *Zahumenszky Józsefnek* az utóbbi napokban tett nyilatkozatai. Eszerint a Mező Imre úton pályahibáról szó sincsen. S az, hogy a BKV elsőrendű feladatának tekinti a közlekedésbiztonság mindennapi megteremtését.

Vajon ki mond igazat?

Vajon miért mondanának mást a villamosvezetők, akik életközelből ismerik a 24-es vonalát, s naponta saját felelősségükre ülnek be a vezetőfülkébe? Mi lehet az oka, hogy a vezérigazgatónak fogalma sincsen a villamosvezetők észrevételeiről?

— *Az egész városban rendszeresek a kisiklások* — mondja az előbbi fekete hajú villamosvezető. — A járműpark silány, de mi kénytelenek vagyunk vezetni. *Ha kiállunk, rögtön levonnak a pénzünkből. Arra vagyunk ösztönözve, hogy ha hibás is a jármű, menjünk csak.* A 24-es vonala most is balesetveszélyes. A gödrök miatt néha úgy kileng a jármű, hogy attól félek, felborulunk. A Nagyvárad térnél például egy kis útbeszakadás van, de hiába szóltam a napokban a szolgálatvezetőnek, semmit sem tett. De a felelősség a mi nyakunkon van.

— A vezérigazgató szerint viszont biztonságos a pálya. Erről mi a véleménye?

— Honnan tudná ezt a vezérigazgató? Minket soha nem kérdeznek meg, s ők nem utaznak végig egy-egy vonalon. Állítom, hogy a vezérigazgató eddig azt sem tudta, hol jár a 24-es villamos.

Csarnai Attila

(Folytatjuk)

AKKOR KEDD VOLT!

A Honvéd Hagyományőrző Egyesület és a Doni Bajtársak Köre — a Honvédelmi Minisztérium közreműködésével — szombaton emlékünnepséget tartott az 1943. január 12-i doni áttörés áldozatainak tiszteletére. A budavári Mátyás-templomban celebrált misén a hajdani bajtársakon és családtagjaikon kívül részt vett Antall József miniszterelnök, Lőrincz Kálmán altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka, a kormány több tagja és jó néhány országgyűlési képviselő. A szentbeszédet Tabody István főesperes, bicskei plébános, tartalékos huszár százados, a Máltai Lovagrend tagja tartotta, méltatva a második magyar hadsereg helytállását. Ezt követően a Hadtörténeti Intézetben Kéri Kálmán vezérőrnagy elnökletével emlékülést tartottak, amelyen Antall József miniszterelnök mondott beszédet.

Azon a 48 évvel ezelőtti január 12-i napon kedd volt, s a 35—40 fokos kegyetlen orosz télben Galdajevka és Uriv között mintegy két kilométer szélességben sikerült a szovjet csapatoknak első ízben áttörniük a magyar királyi honvédhadsereg arcvonalát. Ez a nap a januári ütközetek többi napjával együtt a magyar hadsereg becsületvesztéseként került be a korabeli hadvezetés minősítési könyvébe. Maga Jány Gusztáv vezérezredes, hadseregparancsnok kötelességtagadónak bélyegezte a doni front védelmi és elhárító harcainak tisztjeit, katonáit. A német hadvezetés illusztris tábornoka, von Tippelskirch lesújtó véleménye pedig így hangzott: „A magyar hadsereg minden tartását elveszítve, gátlástalanul özönlött hátra észak és nyugat felé az oroszok rohama elől."

Épp 48 esztendőt kellett várni arra, hogy a tények ismeretében, a történészek eseményfeltáró munkája alapján el lehessen mondani: a magyar történelem e sokat idézett hadserege mennyire nem szolgált rá ezekre a vádakra. Sőt, ki lehessen mondani, hogy ez a hadsereg emberfeletti küzdelmet vívott a doni téli csatában, a „jeges pokol" kellős közepén. A történészek példa nélkülinek tartják a XX. század hadtörténetében mindazt, amiről a vezérezredesi dörgedelmek nem szóltak. Azt, hogy 200 kilométer hosszú arcvonalat kellett ott védenie a 200 ezer katonából álló hadseregnek, amelynek alig volt páncélelhárító fegyvere, harckocsija, s fogatolt tüzérségének elveszített lóállományát nem lehetett pótolni. Azt, hogy a katonák ellátási és utánpótlási helyzete katasztrófális volt, miközben a jég marka a hazától háromezer kilométerre szorongatta őket. És példa nélküli az is, hogy ezt a — Nemeskürty István szavaival szólva —, „cinikusan halálba hajszolt hadsereget", annak 130 ezres véres veszteségét, halottait agyonhallgatták, s agyonhallgattatták a hozzátartozókkal.

Negyvennyolc esztendő után megadatik végre annak pontos rekonstruálása, mi is történt Urivnál, Sztorozsevojénál, Scsucsjénél, Osztrogozszknál. Tudjuk, hogy ez a „tartását vesztett" sereg emberfeletti, hősi küzdelmet vívott Szinyije Lipjaginál, Szemigyeszjátszkojénél, Kocsatovkánál, Pernicsnijnél, Prokudinszkijnél és Rudkinónál azért, hogy lelassítsa a voronyezsi német erők bekerítését, vagy hogy az urivi Don-kanyarban védekező egri és losonci gyalogezred szinte megmagyarázhatatlan, végsőkig kitartó elszántságának köszönhető: 1943. január 12-e után még napokig védeni tudták a szovjet csapatoktól alig tíz kilométerre elhelyezkedő hadosztály-parancsnokság törzsszállását...

Negyvennyolc év után íme a kimondott, fájdalmas igazság: a doni ütközet magyar halottai hősi halottak. Annak a magyar királyi honvédseregnek a katonái, amely a jeges pokol és a politika áldozata lett. Ennek a hadseregnek a katonája egy nemzet katonánál sem volt alávalóbb.

Értük kondult meg a budavári Mátyás-templom harangja. Értük tartott emlékmisét a Honvéd Hagyományőrző Egyesület és a Doni Bajtársak Köre felkérésére dr. Szenthelyi-Molnár István nyugalmazott tábori lelkész, alezredes.

A mise után a Hadtörténeti Múzeum dísztermében rendezett emlékülésen róluk szóltak az előadások is. A tényekről, amelyeket közel fél évszázadig borított a politika jégtakarója.

Szabó Iréne

FALS DUÓ

Mint egy kéttagú énekkar, olyan összhangban játszott a szavakkal a tévéhíradó szombat esti adásában Kupa Mihály pénzügy- és Surján László népjóléti miniszter.

— A mostani, központi árintézkedések inflációs hatása tizennyolc százalék lesz — mondta az előbbi.

— A nyugdíjakat huszonnégy százalékkal akarjuk emelni — tercelt hozzá a másik.

Hurrá! Akkor itt hat százalék életszínvonal-emelkedésnek lehetünk tanúi — vonhatta le következtetését az a néző, aki nem ismeri a kottát. Hiszen a partitúrából egészen más olvasható ki. Legalább 30-40 százalékos infláció.

Ezután a kérdés csak az, hogy e fals dallal kinek a szájából akarta a két miniszter kiénekelni a sajtot? Hiszen az emberek többségének lassan már kenyérre sem telik!

(-y)

Mit eszik az ezüsthátú gorilla?

HÉTFORDÍTÓ

Tudatom a nyájas olvasóval, hogy felfedeztem a kiegyensúlyozottság, a lelki béke, az életfogytig tartó életerő titkát. Ezentúl — a most megjelent *Testkontroll* alapján — megpróbálom ötvözni a kaliforniai *Lótuszország* holisztikus filozófiai tanait, életstílusát, a bostoni *Mekkából* származó megelőző-gyógymód szemléletével. Következésképp: kerülöm majd a hétköznapi stressz-helyzeteket, amelyek ugyebár nem nagyon kedveznek *„a nevetés, a remény, a hit és szeretet"* egészségmegőrző módszereinek. Továbbá, napjaimat ezentúl örökös napfény alatt *„pihenéssel, masszírozással, meditációval és imádkozással"* töltöm. S ha két lelkigyakorlat között marad még kevéske időm, hát fogom a cekkeremet, és felkeresem a bio-boltokat, ahol kemikáliák nélküli friss avokádót, tengeri zöldségeket, mangót, kivit, s a gyümölcsök arisztokratájának becézett cherimoya-t árusítják.

Mert, hogy szavamat ne felejtsem: az életfogytig tartó életerő, a lelki béke másik titka: a hús, a tej, és az édesség nélküli étrend; a gyümölcsökre, zöldfélékre alapozott egészséges táplálkozás.

Recept a jövőhöz

Félek azonban, hogy a mai, középréteghez tartozó állampolgár (az abszolút szegényekről nem is beszélve) kissé kétkedve fogadja majd *Harvey* és *Marilyn Diamond* kötetében olvasható különleges recepteket. Már csak azért is, mert nálunk, az elmúlt negyvenvalahány évben, rendszerint akkor „papoltak" az egészséges életmód fontosságáról, amikor a hús, a tej, a sajt, a cukor, a kenyér ára emelkedő tendenciát mutatott.

Mégis, szíves figyelmükbe ajánlanám az amerikai szerzőpáros receptesét. Hasznosítható tanácsként. Mert ugyebár, ha az átlagpolgár a havi — mondjuk — tizenegyezer nettójából kifizeti a két, kétszer ezerötszázzal megemelt OTP- és lakásvásárlási és -felújítási kölcsönét, továbbá a megemelt közköltséget, a gáz- és villanyszámlát, busz- és villamosbérletet — már legfeljebb csak fűré és falevélre marad pénze. De kérem, ez sem olyan nagy baj. Sőt. Itt van például az emberre leginkább hasonlító ezüsthátú gorilla. És mitől olyan erős (mert ereje harmincszor nagyobb az emberénél) a gorilla? Hát a fűtől és a falevéltől. Ugyanis az ezüsthátú esetében — ahogy a Testkontrollban olvasom — még véletlenül sem beszélhetünk a húsevés szükségességéről.

Bástya elvtárs és a disznó

Belátom, kissé szegényes az iménti hasonlat. De hát szegény időhöz spórolós, szegényes hasonlat jár.

Különben is a disznó az oka mindennek. Mármint a Dezső. Ha például akkortájt — anno 1950-ben — Pelikán József gátőr azt mondja a feleségének, Gizikének: *„fiam, inkább rántsd ki a húsjegyet"* — talán megmenekedik a Dezső meg Pelikán is.

De hát Pelikán — bár a húsosak közé tartozik — mégis csak esendő ember. S a pincében, böllérbicskával nyakon szúrja a Dezsőt, miközben a gyerekek, fent a konyhában teljes torokkal az *„Elvtárs a csákányt jó mélyre vágd, / Indul az ifjú munkásbrigád"*-ot kajabálják, hogy elnyomják a félelmes halálsikolyt.

Szóval ezzel a halálsikolyval kezdődött minden. Mármint *Bacsó Péter* fergeteges, röhögséges paródiája, *A tanú*. Bástya elvtárs, Gogolák elvtársnő végzetes hülyeségét bizonyító tanúsítvány — mely a tanúskodás legelső pillanatában (mármint a film születésekor) azonnal a tiltás dobozába záratott. Ezen a héten viszont a televízióban láthatjuk Bástya elvtársék „angolparkját" vagyis hát a *Szocialista Szellem Vasútját*, ahol nem holmi kacatokkal (halálfejjel, csontvázakkal), hanem a szeretett vezérek képmásaival, a politikai fejlődést segítő idézetekkel „riogatták" az utazókat.

„Nem vicc ez gyermek" — mondanám azoknak az ifjaknak, akik azt hiszik, hogy csak mostanában találták fel a *„magyar narancsot"*. Ugyanis már Bástya elvtársék is kiadták a jelszót, hogy *„Előre a Magyar Narancsért."* Az *Alföldre* telepített narancsültetvény kezdetben még reménnyel töltötte el a népeket — de Bástya elvtársék narancsáról gyorsan kiderült, hogy csak citrom. Lócitrom.

A tett és a következmény

Nehogy azt higgyék, hogy most politizálok. Különben is, még véletlenül sem akarnám megsérteni a mai magyar narancs lelkes híveit. Csak mondom a magamét, a tanulmányozandó Testkontroll, a megnézendő *A tanú* és a *Bűn és bűnhődés* esetében. Mert ezen a héten A tanú mellett bemutatja a televízió *Dosztojevszkij* regényének színpadi változatát is. Mégpedig a Veszprémben vendégszereplő főiskolások előadásában, *Kapás Dezső* rendezésében.

Raszkolnyikovról eszembe jut Szókratész egyik mondása. Valamikor egy öntelt, cinikus filozófus koszos köpenyében, piszkosan járkált fel s alá Athén utcáin, bizonyítandó, hogy mennyire nem érdeklik a konvenciók. Aztán találkozott Szókratésszel, aki azt mondta neki: *„köpenyed* lyukán, piszkán át csak hiúságodat látom..."

Nos, azt hiszem, Raszkolnyikov is hiú ember volt. Csodálatra és elismerésre vágyott, amikor úgy döntött, hogy megöli a hitvány öregasszonyt, vállalván a tett következményeit.

Csakhogy Raszkolnyikov igazából mégsem számolt a „tett" következményeivel. Mégpedig önnön lelkiismeretfurdalásával. Mert akárhogy is van, megszegte az isteni törvényt, s a borzalom küszöbét lépte át, amikor hiúságból, és csodálatra vágyva kezet emelt a másikra.

... Mostanában, amikor oly könnyedén „lépünk át" a másik emberen (a többségen) a szép jövő ígéretében, néha arra gondolok, hogy ebben a könnyedségben talán több a borzalom, mint Dosztojevszkij hősének borzalmas tettében.

Pedig még csak fel sem emeltük a baltát!

Gantner Ilona

Spór és zűr

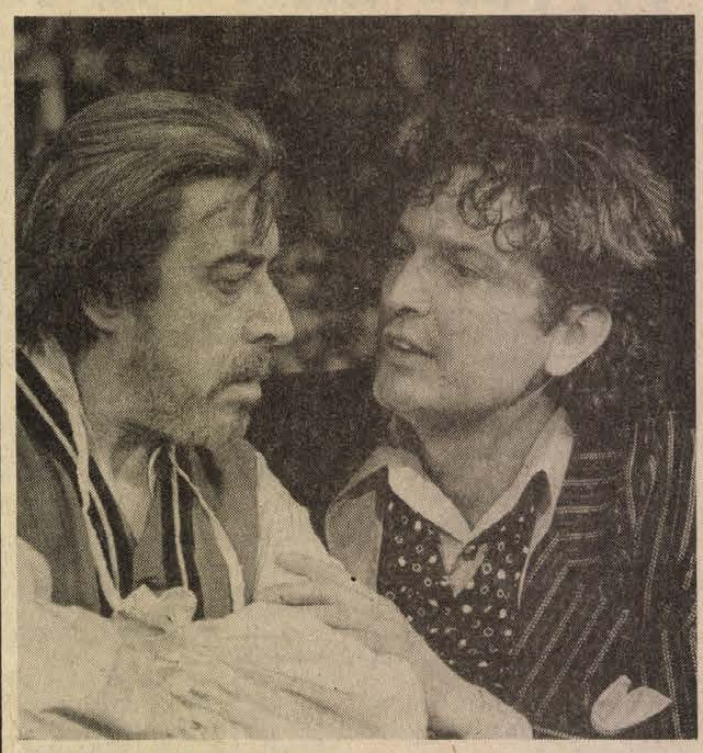

Hável László és Vókó János Keleti Éva felvétele

Beke Sándor úgy akarta megrendezni a *Fösvényt* a *Józsefvárosi Színházban*, hogy *Molière* komédiája 1668-ból átkerüljön 1991-be. Mert pénzes fösvények és pénztelen szerelmesek, és a gazdáik által sanyargatott alkalmazottak ma is vannak.

Ezért aztán *Benedek Mária* jelmeztervezővel olyan mai hacukákba öltöztette a fiatal szereplőket, hogy a legmódibb belvárosi drinkbárban is komoly feltűnést keltenének. A többiek, például Harpagon, az arisztokrata Claude asszony és Simon pénzközvetítő viszont valamiféle Molière korabeli ruhát hordanak, de Anzelm úr ezt kissé bohócos változatban viseli. Egészen bohócos a házasságszerző Fruzsina asszony lángvörös kosztümje. Bábszínpadi ötletű a rendőrbiztos és az írnok egyenruhája. Hogy a dolog még zűrösebb legyen, Elíz hegyes — csúcsos aljú, fonott virágtartókra emlékeztető —, micsodákat visel melltartó gyanánt. Valér olyan kalapban tűnik föl, amilyent a nyugdíjas amerikai horgászok kedvelnek, Marianna kalapját meg talán Basilio mester is viselhetné a *Sevillai borbély*ban.

A színikritikákban általában nem kap ekkora teret a jelmez. Itt szükséges volt ennyit mondani róluk, mert meglehetősen hűen tükrözik azt a zűrös képet, melyet maga az előadás is nyújt.

Talán a Fösvényt fölösleges jelmezzel aktualizálni. Tulajdonképpen nagyon egyszerű kérdésekről van szó. Arról, hogy egy koros emberben kóros szenvedéllyé hatalmasodik a fösvénység és hatalmaskodássá fajul atyai kapcsolata is a saját gyermekeivel. A gyermekek pedig megpróbálják a maguk életét élni, mert nem óhajtanak hasonlítani atyjukra. Sem a kuporgatásban, sem a parancsolgatásban.

A fösvény megszégyenül, de addig végigjárja a beteges pénzimádó minden pokolát-kínját. A gyerekek elérik céljukat, de addig megalázkodnak, hazudoznak, ravaszkodnak. A szolgák maradnak szolgák, de előbb egy-egy villanásra megmutatják, hogy ők is emberek, gondolkodnak, éreznek, meghunyászkodnak és lázadoznak.

Ennyit el kell és el lehet játszani a Fösvény színrevitelekor, és ez esetben fölösleges a ráaggatott és fityegő aktualizálás.

A józsefvárosi Fösvényből elsősorban az emeri vonásokat spórolták ki. Továbbá az emberi kapcsolatok pontosan kielemezett és következetesen végigvitt bemutatását. Egyébként Harpagon minden ízében, minden mozdulatában, minden szavában, hangsúlyában fösvény, s nem egy spórolós, rabiátus természetű józsefvárosi családapa. A pénzimádat szenvedélye és annak következményei nem mutatkoznak meg *Hável László* alakításában. Mint ahogyan a szerelem titkos-kínos-boldog szenvedélye is inkább csak mórikálást és stilizált koreográfiát kap *Orosz Helga* Elizében, *Jakab Csaba* Cléante-jában, *Bálint Márta* Mariannájában.

Vókó János Valér, a fő alakoskodó szerepében kétségben hagyja a nézőt, mikor alakoskodik, mikor mutatja valódi énjét. *Kóti Kati* Fruzsinája népszínmű-ízeket idéz. *Tyll Attila* Anzelm ura ironizálja ezt az egész kavalkádot. *O. Szabó István* pedig a mindenes Jakabot kissé mezőtúriasra veszi. *Orbán Károly* rendőrbiztosként a jelmezéhez igazodik és bábjátékot játszik. A ruhák eklektikája mintha átragadt volna a játékstílusra is; jóformán mindenki mást játszik.

Nem tudom, vajon szerencsések-e azok a népes diákcsoportok, amelyek ebből az előadásból ismerik meg a kötelező olvasmány Fösvényt. Talán jobban járnának, ha elolvasnák inkább a darabot.

Takács István

SÍRKŐ ÉS KAKAÓ

Két produkciójával négy napra négy vajdasági városba látogat el az egri *Gárdonyi Géza Színház* január végén.

Az egriek és az újvidéki magyar színház között hosszabb ideje jók a kapcsolatok.

Így aztán *január 29-én Szabadkán* kezdődik a turné, *Shakespeare Vízkereszt* című vígjátékával (melyben egyébként Böffen Tóbiás úr szerepét az újvidéki színház kitűnő művésze, az Egerben *„kölcsönben"* lévő *Soltis Lajos* játssza). Másnap, az *újvidéki magyar színház* stúdiójában *Eörsi István Sírkő és kakaó* című komédiáját játsszák az egriek. De fellépnek *Zomborban* és *Bácskatopolyán* is.

A tervek szerint az újvidékiek március végén viszonoznák az egriek vendégszereplését, mégpedig valószínűleg *Molnár Ferenc Liliom* című darabjával, amelyet vendégként a kaposvári színidirektor, *Babarczy László* rendezett.

(takács)

In memoriam

Bihari József

A *Székelyföldről Budapestre* költöző 21 éves vasutas, amikor az *Országos Színészegyesület* híres tanodájába beiratkozott, tanárai rögtön felfedezték benne némelyik akkori nagy karakterszínész utódját. De *Bihari József* semmiféle, még oly vonzó példakép csábításának sem engedett. Hűségét eredeti önmagához élete végéig megőrizte.

Nem sokkal halála előtt a *Rádió* pagodájában beszélgettem vele.

— *Megvan nekem a magam modorossága is* — vallotta akkor. — *Ezt sokan a szememre vetik. Kárpáti Aurél is megírta a Tiborcomról szólva, hogy kántálok. De én fontosnak érzem, nem a beszédhibák, hanem a beszédsajátosságok megőrzését a színpadon. Vannak az egyéni beszédnek olyan hangzásai, amiket nem szabad kiirtani, mert az anyanyelv fogalmi és szófejtéstani gyökeréig nyúlnak le. Amellett azt vallom, legyen a színpadi szó emelkedett, legalábbis megkülönböztetett a köznapi beszédtől.*

A *Bánk bán* Tiborcába új vonásokat sűrített, a kisemmizettség fájdalmain túl az emberi méltóságig és a lázadás kifejezését. Talán nem tévedés azt gondolnom, hogy Tiborc bizonyult legmaradandóbb színpadi mesterművének.

Emlékezetes alakítása volt *Illyés Gyula Fáklyalángjának* Józsája. Erről ezeket mondta:

— *Nagyapám honvéd volt a 48-as szabadságharcban. Ismertem őt, habár kilencéves se voltam, amikor meghalt. Éppen ezért Kossuth hű emberének, Józsának színpadi megszemélyesítését lelkiismereti feladatomnak tekintettem. Így is készültem fel rá. Heteken át jártam a könyvtárakat, a képtárakat, hogy tanulmányozhassam annak az akkorra már eltűnt magyar parasztnak az emberi megjelenését, jellemét, aki átélte a szabadságharcot, a Bach-korszakot, a kiegyezést. Ha mozaikokból építettem is fel, talán sikerült tömör egységbe fognom Józsa alakját.*

Bihari magát a kevés szavú szerepek színészének mondta. Epizodistának. Rendszerint ezzel hárította el, ha nyilatkozatokat kértek tőle a szerepfelfogásáról. Pedig az intuitív megközelítésen túl sokat és rendszeresen foglalkozott szerepei tárgyi és történeti hitelének kidolgozásával. Így érhette el, hogy nem csak magyar szerzők, hanem például *Gorkij, Ibsen, Hauptmann, Oscar Wilde, Thorton Wilder* darabjaiban teljes jellemeket tudott kibontani, percek alatt.

A filmhez is szoros szövetség fűzte. 1937 óta a jobb-rosszabb magyar filmek egész légiójában szerepelt. Filmszerepei közül kiemelkedett a *Szőts István* rendezte *Emberek a havason* vén Üdő Mártonja. De nagy alakítást nyújtott Veréb Jani bácsi szerepében, az 1956-ban forgatott *Szakadékban* is.

Bihari Józsefet sajátos hanghordozása és szikár tömörségű játékstílusa megkülönböztetett művésszé tette. Kollégái és barátai zárkózott, magába húzódó, már-már különc embernek mondták. Mégis szerették és tisztelték.

Bihari József ma lenne 90 éves.

Sas György

25 év az Operában

A tábornagyné: Sudlik Mária

Egyszerű, közvetlen. Viselkedéséből tökéletesen hiányzik a sztáros allűr. Leplezetlenül beszél múltról, jelenről, szerepekről, operákról. És van is miről beszélnie. Hiszen *Sudlik Mária*, a *Magyar Állami Operaház* Liszt-díjas szopránénekesnője negyedszázada szerződött a társulathoz. Ezt éppen tegnap ünnepelték meg a dalszínház színpadán.

— *Huszonöt év... Ilyenkor az ember akarva-akaratlanul visszapillant.*

— Én már húszévesen is azt tettem és rettenetesen sírtam, hiszen úgy éreztem, vége a gyerekkoromnak. Felnőtt lettem. Pedig időnként még ma sem érzem magam annak. Furcsa, nem? Mint ahogy az is, ahogy a pályára kerültem. *Hogy honnan indultam? A hetedik kerületből, egy szoba-konyhás lakásból. Amikor énekeltem, a szomszédok mindennek elmondtak.* Aztán amint operaházi tag lettem, ugyanaz a néni kezitcsókolom, művésznővel köszönt. Hát ilyen a világ. Egyébként autóbusz-kalauz is voltam, abban az időben, amikor nem akartam tanulni. Aztán mégis visszavettek a konziba.

— *Sokan tagadják, hogy honnan jöttek. Még önmaguk előtt is. Átírják a történelmet és az életrajzukat.*

— Bennem nincs semmi szégyenérzet. Nincs okom rá. A szüleim mehettek volna a zűrzavaros időkben nagyobb lakásba. Nem tették. Valószínűleg tisztességből nem akarták elfoglalni a másét. Most zöldövezeti panelban lakom, férjemmel, *Kovács János* karnaggyal.

— *Olyan büszkeséggel említette a férjét, hogy jó volt hallanom.*

— Igen, én szeretem, ha ő dirigál, amikor énekelek, és úgy vélem, egymás zenei pályáját mindig is előbbre vittük. Abszolút bízom benne, és őszintén örülök a sikereinek. De színpadra lépés előtt mindig rosszakat kívánunk egymásnak, persze csak babonából. Most is így volt, mert nagyon tartottam *Richard Strauss A rózsalovag* című vígoperájának felújításától.

— *Aki Sudlik Máriát nemcsak az Operaházban akarja hallani, hanem otthon is, akkor milyen lemezfelvételt ajánl?*

— Ilyet nem tudok mondani. Ugyanis nem készült. Mégsem vagyok elégedetlen, hiszen a kórustagból lett szólista eljutott oda, hogy *a TV Zenés Színháza* portréfilmet készített róla, *Békés András* rendezésében. A rádióban pedig ősszel vettük fel *Erkel Dózsa Györgyét*, amelyben a női főszerepet, *Laurát* énekeltem. A rádióban egyébként több áriafelvételem is van, és egy emlékezetes szerepem, az *Iphigénia Aulisban*. Hogy van-e szerepálmom? Egyetlenegy, amelyet legbelül dédelgetek, *Verdi Lady Machbetje*.

Várhegyi Andrea

Árgus szemmel

A sajtószabadság első mámorából már régen fölocsúdtunk. Mintha lassan múló másnaposság fájdítaná a fejünket. A szubkultúra, a szennylapok térhódítása láttán, mert a zárak fölkattanása óta — ahelyett, hogy a fölszabadult szellem toborozhatott volna olvasótábort magának — kiszorulóban az irodalom.

Mondják, törvényszerű: ki kell várnunk, amíg leülepszik a demokrácia hordaléka... De vajon nem lehetne elébe vágni? Nem a mi ötletességünkön, bátorságunkon múlik, hogy megpróbáljunk szellemi értéket teremteni?

Ama kevés, máris rangos, hagyományteremtő irodalmi lap, a *2000*, a *Hitel*, a *Holmi* mellé nemrégiben új folyóirat „zárkózott föl": a *Székesfehérvárott* szerkesztett *ÁRGUS*. (Kiadója az *Út Lap- és Könyvkiadó Kft.*)

A kéthavonta megjelenő periodika, *Péntek Imre* főszerkesztő keze alatt, láthatólag széles körű áttekintésre vállalkozik: a társadalomtörténeti esszétől a memoárig, a műelemzéstől a történelmi dokumentációig. A *Múltunk* rovatcím alatt például a 2. magyar hadsereg doni veszteségeiről értekezik, a Kitekintésben ejtőernyős hírszerzők sorsáról szerezhetünk tudomást (folytatólagosan).

A súlypont — a szépirodalom. Hasábjain valamennyi nemzedék képviseltetni magát. A „nagy öregek"-nek két-három cikket felölelő „blokk" tiszteleg. A nevek — *Faludy György, Zelk Zoltán, Kárpáti Kamil, Illyés Gyula* — önmagukért beszélnek. De a lapszerkesztők árgus szemmel „vigyázzák" a jelen hajtásait, egy tisztultabb kultúra reményében. Szurkoljunk nekik!

Metz Katalin

Az Üdülési Főigazgatóság és a Népszava szolgáltatása

Hol van még szabad beutaló?

Az Üdülési Főigazgatósággal közös szolgáltatás keretében rendszeresen közzétesszük: hol, melyik üdülőben van még hely. Célunk, hogy az üdülők valamennyi helyét egész éven át vegye igénybe a tagság, ne maradjanak kihasználatlanul a lehetőségek. Az itt felajánlott beutalókat az olvasók — aktív dolgozók és nyugdíjasok — igényelhetik a felajánló szakszervezetektől.

(Az olvasók rendelkezésére áll még az Üdülővendégszolgálati Iroda, amelyet hétfőn, szerdán, pénteken, 9—12 óra között, személyesen is felkereshetnek. Címe: Budapest VI., Dózsa György út 84/b., IV. emelet 33. ajtó.)

MAGASLATI, gyógy- és balatoni, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a HVDSZ-nél. Ügyelet munkanapokon 8—18 óráig, telefonszám: 1215-201, cím: Budapest VI., Benczúr u. 43.

MAGASLATI és gyógy-, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a közlekedési szakszervezetnél. Ügyelet munkanapokon 8.30—15 óráig, telefonszám: 1138-466/137, cím: Budapest VIII., Köztársaság tér 3.

HÉVÍZI, mátrafüredi, hajdúszoboszlói és budapesti, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a vasutas-szakszervezetnél. Ügyelet munkanapokon 8—15 óráig, telefon: 1221-895/165, cím: Budapest, VI., Benczúr u. 41.

MAGASLATI és gyógy-, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a vasasszakszervezetnél. Ügyelet munkanapokon 8—15 óráig, telefonszám: 1135-200/265, cím: Budapest VIII., Koltói A. u. 5—7.

MAGASLATI, gyógy- és parádfürdői szanatóriumi, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a közszolgálati-szakszervezetnél. Ügyelet munkanapokon, 8—15 óráig, telefonszám: 1384-286, cím: Budapest VIII., Puskin u. 6.

EGYHETES, január 17—23-ig, kedvezményes beutalójegyek igényelhetők a textiles-szakszervezetnél. Telefon: 1420-357 vagy 1123-868.

MAGASLATI, gyógy- és balatoni, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a textiles-szakszervezetnél. Ügyelet munkanapokon, 8—15.30 óráig, telefonszám: 1420-357, vagy 1123-868, cím: Budapest VI., Rippl-R. u. 2.

MAGASLATI és gyógy-, januári indulású beutalójegyek igényelhetők az építő-szakszervezetnél. Ügyelet munkanapokon 7.30—16 óráig, telefonszám: 1423-920, cím: Budapest VI., Dózsa Gy. út 84/a.

MAGASLATI, gyógy-, és Bp. Rózsadomb, februári, II. osztályú beutalójegyek igényelhetők a Medoszban. Ügyelet munkanapokon 8—15.30 óráig, telefonszám: 1119-602, cím: Budapest, VI., Jókai tér 2—4.

MAGASLATI, gyógy- és siófoki szanatóriumi, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a bányászszakszervezetnél. Ügyelet munkanapokon 8—14 óráig, telefonszám: 1420-708, cím: Budapest VI., Gorkij fasor 46—48.

MAGASLATI, gyógy- és parádfürdői szanatóriumi, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a KER. SZ. SZ.-ben. Ügyelet munkanapokon 8—16 óráig, telefonszám: 1314-782, cím: Budapest VI., Jókai u. 6.

MAGASLATI és gyógy-, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a művészszakszervezetnél. Ügyelet munkanapokon 8—14.30 óráig, telefonszám: 1211-120, cím: Budapest VI., Gorkij fasor 38.

MAGASLATI és gyógy-, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a ruhásszakszervezetnél. Ügyelet munkanapokon 8—16.30 óráig, telefonszám: 1215-259, cím: Budapest VII., Almási tér 2.

MAGASLATI, gyógy- és szanatórium, januári indulású beutalójegyek igényelhetők az Edoszban. Ügyelet munkanapokon 8—15 óráig, telefonszám: 1225-880, cím: Budapest VI., Gorkij fasor 44.

MAGASLATI, gyógy- és parádfürdői szanatórium, januári indulású beutalójegyek igényelhetők az ISZDSZ-ben. Ügyelet munkanapokon 8—13 óráig, telefonszám: 1116-950/34, cím: Budapest, VI., Benczúr u. 43.

BP. NYOMDÁSZ-, és Hajdúszoboszló, Hortobágy Gyógyüdülő, januári indulású beutalójegyek igényelhetők a nyomdászszakszervezetben. Ügyelet munkanapokon 8—16 óráig, telefonszám: 1342-160, cím: Budapest, VIII., Kölcsey u. 2.

BUDAPEST, Rózsadomb üdülő, háziaspári beutaló I/A. osztály, 14 napos, január 18—31-ig, 1 db. A beutaló térítési díja 6440 forint. Igényelhető a honvédségi-szakszervezetben, a 1297-440/4717 telefonon.

BALATONFÜRED, Fortuna Hotel, háziaspári beutaló, I. osztály, 7 napos, január 17—23-ig, 5 db. A beutaló térítési díja 2520 forint. Igényelhető az ÜVSZI-nél, a 1532-900/393 telefonon.

BALATONFÜRED, Fortuna Hotel, egyéni beutaló, I. osztály, 7 napos, január 17—23-ig, 5 db. A beutaló térítési díja 1260 forint. Igényelhető az ÜVSZI-nél, a 1532-900/393 telefonon.

BALATONFÜRED, Horizont Hotel, háziaspári beutaló, III. osztály, 7 napos, január 17—23-ig, 5 db. A beutaló térítési díja 1820 forint. Igényelhető az ÜVSZI-nél, a 1532-900/393 telefonon.

BALATONFÜRED, Horizont Hotel, egyéni beutaló, III. osztály, 7 napos, január 17—23-ig, 5 db. A beutaló térítési díja 910 forint. Igényelhető az ÜVSZI-nél, a 1532-900/393 telefonon.

HÉVÍZ, Panoráma Üdülő, háziaspári gyógybeutaló, I/A. osztály, 14 napos, január 31.—február 13-ig, 1 db. A beutaló térítési díja 6440 forint. Igényelhető a TUDOSZ-ban, a 1384-287 telefonon.

PÉCS, Kikelet Üdülő, egyéni beutaló, II. osztály, 14 napos, január 11—24-ig, 1 db. A beutaló térítési díja 2240 forint. Igényelhető a TUDOSZ-ban, a 1188-900/35 telefonon.

SIÓFOK, Azúr Üdülő, (volt Csepel), egyéni beutaló, I. osztály, 14 napos, február 1—14-ig, 10 db. A beutaló térítési díja 2520 forint. Igényelhető az ÜVSZI-nél, a 1532-900/364 telefonon.

SIÓFOK, Azúr Üdülő (volt Csepel), háziaspári beutaló, I. osztály, 14 napos, február 1—14-ig, 10 db. A beutaló térítési díja 5040 forint. Igényelhető az ÜVSZI-nél, a 1532-900/364 telefonon.

MISKOLCTAPOLCA, Kikelet Panzió, háziaspári beutaló, I. osztály, 14 napos, január 24.—február 6-ig, 1 db. A beutaló térítési díja 5320 forint. Igényelhető a TUDOSZ-ban, a 1188-900/35 telefonon.

MÁTRAFÜRED, Hegyalja Üdülő, egyéni beutaló, I. osztály, 14 napos, január 30.—február 12-ig, 1 db. A beutaló térítési díja 2240 forint. Igényelhető a honvédségi-szakszervezetben, a 1297-440/6263 vagy 1297-440/6701 telefonon.

BUDAPEST, Rózsadomb Üdülő, háziaspári beutaló, II. osztály, 14 napos, január 17—30-ig, 1 db. A beutaló térítési díja 4480 forint. Igényelhető a belügyi-szakszervezetben, a 1329-755 telefonon.

HAJDÚSZOBOSZLÓ, Tóparti pihenőház, háziaspári beutaló, II. osztály, 14 napos, január 17—30-ig, 1 db. A beutaló térítési díja 5040 forint. Igényelhető a belügyi-szakszervezetben, a 1329-755 telefonon.

SIÓFOK, szanatórium, II. osztály, január 29.—február 18-ig, 21 napos, 10 db. A beutaló térítési díja 3150 forint. Igényelhető az ÜVSZI-nél, a 1532-900/291 telefonon.

PARÁDFÜRDŐ, szanatórium, II. osztály, január 16.—február 5-ig, 21 napos. A beutaló térítési díja 2730 forint. Igényelhető a közlekedési-szakszervezetben, a 1138-466/137 telefonon.

PARÁDFÜRDŐ, szanatórium, II. osztály, január 23.—február 12-ig, 21 napos. A beutaló térítési díja 3150 forint. Igényelhető a vasutasszakszervezetben, a 1221-895/165 telefonon.

A KÖSZEGI és VAJTAI gyermeküdülő 7—13 éves, enyhén mozgássérült, vagy légzőszervi megbetegedésben szenvedő gyerekeket fogad február 3.—március 2-ig, 28 nap, 2800 forint, teljes ellátással.

Forgalmi áras térítés mellett igényelhetők:

MISKOLCTAPOLCA, Kikelet Panzió. Telefon: 06-46-66811. Igényelhetők egy- és kétágyas fürdőszobás szobák, január 31-ig, személyenként és naponta 712 forintért, teljes ellátással. Ugyanitt, igényelhetők kétágyas, pótágyazható, fürdőszobás szobák, június 1.—augusztus 31-ig, csoportok számára, személyenként és naponta 800 forintért, teljes ellátással.

Lezárult a vizsgálat a biatorbágyi környezetszennyezés ügyében

Ki kellene cserélni a talajt

Úgy tűnik, minden „illetékes" kitűnően alszik attól, hogy *Apajpusztán* bekövetkezett az emlékezetes környezetszennyezés, és most már nem az a gond, hogy — a közkegyelemnek is betudhatóan — senki nem felel a történtekért. A legnagyobb baj, hogy „sikerült" tönkretenni a *Kiskunsági Nemzeti Park* környékének egyébként kitűnő minőségű földjeit, és nincs az a gazdaság, vagy más szervezet, amelyik megkísérelné *visszaállítani* az eredeti, *egészséges helyzetet*. Valahogy elcsendesedtek az apaji környezetszennyezés körüli felháborodási hullámok, és jót nevetnek azok, akik még *nyertek* is a — szószerint — szennyes üzleten.

Ha az *Európa-hírű* apaji ügyet le lehetett nyelni, akkor vajon mit várhat a közvélemény az annál sokkal kisebb súlyú, de semmivel sem erkölcsösebb *biatorbágyi* környezetszennyezés befejezésétől? Csak azért nem ajánlok fogadást, hogy ezt az ügyet is „elnyeli" az idő, mert tiltja az *„úrikaszinó"* szabályzata.

A HÉGÉP Vegyesipari és Szolgáltató Kisszövetkezet 1989-ben alakult azzal a céllal, hogy *környezetóvó szolgáltatásokat* végez. Azzal igazából nem is kellene foglalkozni, hogy a megalakuláskor gondoskodtak-e a kisszövetkezet megfelelő *szellemi kapacitásáról*, illetve a vállalt munkák objektív feltételeiről. Az viszont, a következmények ismeretében már feltűnő, hogy a főnökök *mellékesen"* irányították a vállalkozást. *Szabó Pál* másodállású műszaki vezetőt okirathamisítás, vesztegetés és sikkasztás miatt korábban 8 évi *szabadságvesztésre* ítélték. *Gyuricska Imre* szaktanácsadó *4 évet ült* egyebek között *csalásért*. Bár mindketten büntetlennek számítanak, részben az amnesztia, másrészt pedig az idő múlása folytán.

A kisszövetkezet, mielőtt még engedélyt kért volna, hogy a biatorbágyi telepen veszélyes anyagokat tárolhassanak, *megpakolták* bérelt területüket galván- és festékiszappal, festékes textíliákkal, ammónia-kloriddal, és több cipőgyárnak a bőrhulladékával.

A *KÖVIZIG* a múlt év áprilisában ellenőrzést tartott a biatorbágyi telepen. Megállapította, hogy a különböző hulladékokat *gondtalanul*, a talajon szétszórva tárolják. Az alapvető műszaki követelményeknek sem tettek eleget. Mindezekért 12 millió 500 ezer forint *bírsággal* sújtották a kisszövetkezetet, és arra kötelezték a HÉGÉP-et, hogy a bőrhulladékok kivételével, az eredeti helyeikre szállítsák vissza a veszélyes anyagokat. Határidő-módosítások után, november 5-re teljesítették az elszállítási kötelezettséget.

A *Novátor Vállalkozási és Kereskedelmi Kft.* 1989 novemberében alakult meg. Az ügyvezető Szabó Pál, a szaktanácsadó Gyuricska Imre lett. Ugyancsak a *veszélyes hulladékok* tárolását, ipari hasznosítását vállalták. Óbarok községben egy tanyát béreltek, amit 80 tonna szennyező anyaggal raktak tele.

A KÖVIZIG az 1990. április 19-én megtartott ellenőrzés során, itt is súlyos *mulasztásokat* tapasztalt, ezért 3 millió 175 ezer forint *bírságot* szabott ki a Novátor ellen. A vízügyi szervezet környezetkárosítás miatt *büntető feljelentést* tett a *Pest Megyei Rendőr-főkapitányságon.*

A szakértők a környezetet súlyosan *mérgező anyagokat* találtak a biatorbágyi telepen. Az *óbaroki* tanyán tárolt hulladékokat „megelőzés" érdekében *Biatorbágyon, Etyeken, Bicskén* és *Budapesten* szétszórták.

Nagy ütemben folyt a nyomozás, amit azonban abba kellett hagyni, ugyanis a közkegyelmi rendelkezés *„elfújta"* az ügyet.

— Mi az oka annak, hogy ismét foglalkozik a rendőrség a biatorbágyi és az óbaroki környezetszennyezés ügyével? — érdeklődtünk *Küri László* hadnagy, vizsgálótiszttől.

— Jávor Károly, Biatorbágy országgyűlési képviselője tett feljelentést tavaly július 18-án, mert a kisszövetkezet telephelyén nem szüntették meg a környezetszennyezést.

— Továbbra is tárolnak szennyező anyagokat?

— Még a régitől sem tisztították meg a környéket. A szakértők kimutatták hogy *a talaj alsó rétegeit is* ellepték már a szennyező anyagok, amelyek, ha lassan is, de *közelítenek* a domb alján folyó, ma még kitűnő vízminőségű *patak* felé. Nem nehéz kitalálni a következményeket.

— Mit lehetne tenni a környezetszennyezés megszüntetése érdekében?

— A szakemberek szerint *ki kellene cserélni a mérgezett talajt.* Ez vonatkozik az óbaroki telepre is.

— Kiket vonnak felelősségre?

— Gyuricska Imrét és Szabó Pált *gyanúsítjuk* a környezetkárosítás büntettének elkövetésével.

— Elismerik vétkességüket?

— Nem. Igyekeznek *egymásra hárítani* a felelősséget.

A Pest Megyei Rendőrfőkapitányság a vizsgálatot *befejezte.* A vádirat elkészült, az ügy folytatását, amiről tájékoztatjuk majd olvasóinkat.

Schmidt Attila

A pécsi önkormányzat teendője

Rohamra felkészülni

(Megyei tudósítónktól)

Polgári elégedetlenségi felhívás ide, alkotmánybírósági döntés oda, a népszerűtlen nevén csak kamatadóként emlegetett *visszamenőleges kamatemelés* hamarosan rázuhan a lakosságra. A fájdalom enyhítésére — mint tudjuk —, kétmilliárd forintos szociális támogatási alapot szavazott meg az Országgyűlés. Jóllehet az illetékesek számtalan fórumon igyekeztek tájékoztatni ügyfeleiket a lehetséges változatokról, a részletekben bizony még sok a tisztázatlan kérdés. Különösen, hogy a támogatás elosztása az alig berendezkedett önkormányzatok dolga lesz. Úgy véljük, az országos képet is jól tükrözi az alábbi rövid pécsi tudósítás.

Nincs könnyű helyzetben a pécsi városi önkormányzat; *dr. Páva Zsolt* alpolgármester információhiányra panaszkodott. Ő házon belüli beszélgetésből, illetve sajtóközleményekből értesült róla, hogy 2 milliárd forint áll a kamatadó miatt nehéz helyzetbe került polgárok rendelkezésére. Az alpolgármester egyelőre azt sem tudta megmondani, *lakosok, vagy adósok alapján* számítják-e majd a beharangozott 200 forintos fejkvótát. Más megyékhez hasonlóan csupán egyetlen dolog vehető biztosra Baranyában: *az érintettek hatalmas rohama* az önkormányzati hivatalokban. Pécsett már most *igyekeznek felkészülni rá.* Miután a szociális bizottság tovább nem terhelhető, az ügyfélforgalmi irodára vár a nagy feladat, fogadni a kérelmeket, és gondoskodni gyors elbírálásukról.

Kérdésünkre, mely szerint *nem lett volna-e célszerűbb* előbb országosan felmérni az igényeket, és ennek megfelelően meghatározni a támogatás összegét, dr. Páva diplomatikusan annyit felelt, hogy már az előző kormányzatnak is indokolt volt az a törekvése, hogy valamilyen forrásból pótolja a kedvezményes kölcsönökből származó költségvetési veszteséget. A kétmilliárd pedig nyilvánvalóan azért kétmilliárd, *mert ennyi jutott rá* — tette hozzá a fideszes polgármester, a maga részéről mintegy legitimálva a népharag lecsendesítésére szánt pénzügyi intézkedést.

Mindenesetre, amíg hivatalos információt nem kap, a pécsi polgármesteri hivatal semmit sem tesz az ügyben. Utána azonban kisebb *válságstábot kíván létrehozni* a napi teendők összehangolására, s nagyon valószínű, hogy az ügyfélszolgálati iroda erősítést kap.

Mint az OTP Baranya megyei igazgatójától, *dr. Horváth Lászlótól* megtudtuk, a megyében mintegy 60 ezer kedvezményes kamatozású kölcsönszámlát tartanak nyilván. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a kamatok felemelése 60 ezer családot érintene, hiszen *egy-egy ügyfélnek több kölcsönszerződése is lehet.* Az igazgató úr egy pénzügyminisztériumi tájékoztatás alapján azt is meg tudta mondani, hogy a 200 forintos fejkvótát *a lakosság lélekszáma alapján* számítják, s osztják el az önkormányzatok között. Baranyában — ha a nyomda is úgy akarja —, hétfőtől hozzájuthatnak az ügyfelek a tájékoztató lapokhoz a megyei OTP-fiókokban, és hamarosan megkezdik a tájékoztatók postázását is.

Havasi János

Teve a Tisza-hídon

Az útalappal kapcsolatos legfrissebb kormánydöntés értelmében a benzinárból nem folyik be több pénz dén a közlekedési tárca kaszszájába, mint a tavaly októ ber eleji állapot szerinti összeg, a 3 forint 20 fillér. Ez azt jelenti, hogy legfeljebb annyi pénz maradna az utak fenntartására, s a leszerződött fejlesztések folytatására, illetve elkezdésére, mint tavaly, 9—10 milliárd forint. A magas infláció miatt azonban ez lényegesen kevesebbet ér az 1990-es összeg reálértékénél.

Ha ez így maradna, talán *még vékonyabb* aszfaltréteggel javítanák az elhasználódott utakat, mint tavaly, pedig már akkor jóval alatta maradtak a *szabvány* szerint aszfaltvastagságnak. Elkerülő utak megépítése odázódna el, pedig Győrben, Érden, Sopronban, Vácott és másutt szinte fontosabb környezetvédelmi okokból elterelni a városokon átmenő kocsiáradatot, mint forgalomszabályozási szempontból.

Bár a benzinár a parlamenti döntés nyomán 33 forint 20 filléres *fogyasztási adót* tartalmaz, (literenként 11 forinttal tehát többet, mint amennyiben a taxisblokád következtében az Érdekegyeztető Tanácsban megállapodtak), e magas összegből mégsem különíthető el további három forint az *útalap* javára. Körülbelül ugyanis még ennyi kéne, hogy 1991-ben összejöjjön a *19 milliárd forintos fedezet* az elkerülhetetlen munkálatokra.

A kormány úgy döntött, hogy az érdekelt tárcák vezetői üljenek össze, s vizsgálják meg, *honnan lehetne előteremteni* a hiányzó milliárdokat.

Úgy vélem, ez a helyzet is hasonlatos ama bibliai példázathoz, amely a tevéről, a tű fokáról, s a gazdag ember mennyországba jutási esélyeiről szól. Kicsi az esély ugyanis, hogy az amúgy is rendkívüli helyzetben lévő költségvetés úgy osztotta volna el a pénzeket, hogy némely tárca zsebébe kotorászva találni lehessen néhány fölös milliárdot.

Pedig nagy szükség lenne rá, hisz a megújhodási program szerint is az *infrastruktúra fejlesztése a gazdaság fejlődésének motorja lehet.* S ugyancsak *erre utalt* december eleji parlamenti beszédében maga a miniszterelnök, *Antall József* is.

E pillanatban azonban mégis jókora a *tanácstalanság* közútfenntartási, fejlesztési ügyekben. Azt gondolom, maga a kormány sem akarja, hogy a *kimondott szó megragadjon* a deklaráció szintjén.

Hiszem, hogy mit jelent konkrétan a jó út hiánya, például a tőkeimportra nézve, azt jól mutatja az orosházi üveggyár esete. A szerződés értelmében az amerikaiak *csak akkor invesztálnak,* ha elkészül annak a bekötő útnak a felújítása, amit ők az eredeti megállapodásban is *kikötöttek.* Bár a szerződést még az „átkos" pártállami időben írták alá, *a beruházásra a demokratikus Magyarország gazdaságának* is szüksége van. Pénz — természetesen — nincs az útra. A közlekedésiek most azzal próbálkoznak — talán innen az útalap bővítésének ötlete? —, hogy legalább *megfelezik* a 100 millió forintos felújítás költségeit az ipari és kereskedelmi tárcával.

A nagy kérdés azonban változatlanul az, milyen eredményt hoz a nagy „úti kalap" megtöltésére tett kísérlet. A legfrissebb hírek szerint a *Pénzügyminisztérium is megalapozottnak tartja a közlekedési tárca igényét.* Forrást azonban még nem találtak a szakemberek.

Lehet, hogy — egyebek között — a kötelező felelősségbiztosítás benzinárban lévő 1 forint 20 fillérét adják majd oda, szóba került *külföldi segélyekből* való részesedés (ez igen laikus ábránd), esetleg újabb parlamenti döntés az ügyben.

Bár félő, ha a honatyák elé kerül a dolog, *nem úszszuk meg újabb áremelés nélkül.* A magam részéről természetesen arra szavazok, hogy a kormány saját hatáskörében, a *lakossági terhek növelése nélkül találjon megoldást* ezen égető kérdésben.

Megoldás — pénz — mindenesetre kell. Ha minden a régiben marad, akkor legfeljebb a szentírás tevéje ballaghat át mondjuk a hamarosan elkészülő új Tiszahídon Szolnoknál, a *felvezető közutakra ugyanis már nem futja.*

Horváth K. József

A hírös város hírnévre áhít

Kodály városaként elsősorban kulturális rendezvényekkel kíván *Kecskemét* a világkiállításhoz kapcsolódni — mondta *Szűcs Tibor,* a helyi önkormányzat osztályvezetője. A vidék egyik legszebb színháza, mely Katona József nevét viseli, zenei és folklórfesztiváloknak adna helyet. Ebben nagy tapasztalatuk van a kecskemétieknek, mivel a *tavaszi fesztiválokon* fontos szerepet vállalnak magukra rendszeresen.

A világkiállítás térképén az alföldi város mint *regionális centrum* szerepel. Minthogy Ferihegyről *negyven perc* alatt elérhető, hatalmas Expo-esélyek nyílnak a hírös város előtt. A Kiskunsági Nemzeti Park közelében lévén: *környezetvédelmi konferenciáknak* is megfelelő helyszínül szolgálhat. Két elektronikai cége hatalmas reklámhoz jutna a kiállítás révén; kedvező döntés után a mérnökök figyelemkeltő *termékeket fejlesztenének ki,* kifejezetten az Expón történő bemutatásra. A felszabaduló szovjet laktanyában új vállalkozásokat életre keltő *inkubátorházat* hoznak létre, s a hatalmas területet ipari parkká képezik ki, *ha* kellő számú vállalkozó ajánlkozik még a belátható jövőben. Magát az Expót is *vállalkozásokra építve* képzelik el Kecskeméten.

m. p.

Segít az Urocompact

Sok száz nehéz sorsú beteg gyermeken segíthet a *pécsi Gyermekklinika* alapítványi összefogással vásárolt új orvosi műszere, amelyet a napokban helyeztek üzembe. Az *Urocompact* nevű számítógépes vizsgálóberendezés a gerincsérvvel született gyermekek gyógyítását szolgálja.

Érdekegyeztető fórum Dél-Dunántúlon

Országos mintára hamarosan a dél-dunántúli megyékben is megalakulnak *a munkáltatói és munkavállalói érdekeket összehangoló úgynevezett koordinációs tanácsok.* A Regionális Gazdasági Kamara kezdeményezését kedvezően fogadták az önkormányzatok és a szakszervezetek is, így januárban megkezdhetik a munkát a megválasztott testületek. Az összefogásra már csak azért is szükség van, mert ebben a régióban különösen nagy *a munkanélküliség* veszélye.

Mai műsorok

KOSSUTH RÁDIÓ

Óránként: hírek, időjárás, útközben
4.30 Reggeli krónika
8.05 Hangszemle
8.20 Nyitány
9.05 Napközben
11.10 Hagyományápolók
11.32 Börtönről álmodom mostanában — XVI/15.
12.00 Déli krónika
12.30 Ki nyer ma?
12.45 Házunk tája
13.05 Klasszikusok délidőben
14.05 Ötágú síp
14.35 Filmzene
14.55 Versek
15.00 URH-n: Országgyűlés
15.05 Kóruspódium
15.30 Fúvószenekari hangv.
16.00 Délutáni krónika
16.15 A Nyitnikék postája
17.05 Eco-mix, gazdasági magazin
17.30 Életem meséje
18.00 Esti krónika
18.30 Ráadás
19.05 Sportvilág
19.15 Láttuk, hallottuk, olvastuk
19.30 Esti mese
19.40 Vajdasági magyar népdalok
19.50 Gong
20.05 Út-elágazás, gazdasági magazin
21.05 Egy rádiós naplójából
22.00 Késő esti krónika
22.30 Kék mezőben ötven csillag
23.05 Világhírű előadók
24.00 Hírek, időjárás
0.15—4.20 Éjfél után

PETŐFI RÁDIÓ

4.30 Reggeli zenés műsor
6.03 Reggeli csúcs zene-szóval
7.37 Sportreggel
8.00 Hírek, időjárás
8.05 Rivaldafényben: Kovács Kati és Soltész Rezső
8.50 Délelőtti torna
9.00 Hírek, időjárás
9.03 Z. T. úr Koxban
9.33 Kálmán Imre: A bajadér
10.27 Billy Vaughan zenekara játszik
10.40 Fülszöveg
10.45 Magyarán szólva
11.00 Hírek, időjárás
11.03 Hogy tetszik lenni?
11.35 Sanzonpódium
12.00 Nóták
13.00 Hírek, időjárás
13.03 Slágermúzeum
13.45 Időjárás-jel.
14.00 Kívánságműsor
Közben:
15.00 Hírek, időjárás
17.00—19.00 RádióMa
19.00 Hírek, időjárás
19.05 Kölyökrádió
19.30 Popregiszter
20.00 Garázs
20.30 Nótakalendárium
21.00 Hírek, időjárás
21.03 Albumajánlat
22.00 Ez botrány?
23.00 Hírek, időjárás
23.03 Sporthíradó
23.10 Dzsesszmuzsika
0.15—4.20 Éjfél után

BARTÓK RÁDIÓ

6.00 Muzsikáló reggel
9.10 Zenekari muzsika
10.10 A hét zeneműve
10.40 Régi fúvószene
11.01 Donizetti: A csengő Operaközv.
12.00 Hírek, időjárás
12.05 Zenekari muzsika
13.00 Kilátó
13.45 A minta és a mű Bartók: Ürögi kanásztánc
14.04 Operarészletek
14.47 A Bécsi Oktett felv.
15.24 Muzsikáról, versben, prózában
16.00 Hírek, időjárás
17.07 Új magyar zene a Rádióban — X/1.
18.00 Interartfesztivál, 1990
18.30 Mesterségünk címere
19.00 Hírek, időjárás
19.05 Angol nyelvlecke
19.20 Spanyol nyelvlecke
19.35 A Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának hangv.
Közben:
20.20 Kritika két hangra
21.35 Tenoráriák
22.00 Kamarazene
23.00 Embertan
23.30 A hét zeneműve
24.00 Hírek, időjárás
0.10 Hangverseny-különlegességek
1.33 Hangszerszólók

CALYPSO RÁDIÓ

6.03—8.00 Rockreggel
9.45 Budapestről — történelem, sport, közlekedés, humor
12.00 Sport
13.35 A beat nagy napjai
18.00 Sport

DANUBIUS RÁDIÓ

5.00—10.00 Szerk.-mv.: Visy László 10.00—11.00 Slágerlista, disc-jockey: Geszti Péter 11.00—13.00 Magyar pop 80-tól, mv.: Boros Lajos 13.00—15.00 Evergreen, filmzene, musical, mv.: Kiss Gyöngyi 15.00—17.00 Diszkó, mai pop, mv.: Szever Pál 17.00—21.00 Szerk.-mv.: Csürös Csilla 21.00—22.00 Slágerlista, disc-jockey: Rónai Egon 22.00—2.00 Szerk.-mv.: Zelki János

TELEVÍZIÓ 1.

8.58 Műsorismertetés
9.00 Tévétorna
9.05 A Hét — ism.
10.05 A tenger asszonya Norvég film — ism.
12.10 Delta — ism.
12.15 Képújság
12.53 Műsorismertetés
12.55 Parlamenti Napló
17.48 Műsorismertetés
17.50 Katolikus krónika
18.00 Kalendárium, 1991 Ismeretterj. magazin
18.50 Esti mese
19.00 Cimbora
19.25 Közlemények, műsorajánlat
19.30 Híradó
20.00 Kávészünet — Vicemester: Antal Imre
20.05 Angyalbőrben Tévéfilmsor. XIII 8.
21.10 Új Hullám
21.55 A hét műtárgya
22.00 Tizenkilenc késszúrás Tévéjáték
Napjainkban játszódó bűnügyi tévéfilm. A történet fordulatos, a helyszín kevesek által ismert: a fogda — ahol féktelen indulatok és valódi emberi érzések csapnak össze.
23.00 Híradó 3.
23.15 BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2.

17.00 Képújság
17.15 Tv2 — Benne: Riportok — Időjárás — Zene
17.45 Telefonos játék
18.00 A Financial Times heti üzleti híradója
18.25 Gyerekeknek
18.48 Tv2
19.00 Humberto cirkusz Csehszlovák tévéfilmsor. — XII/2.
19.52 Tv2
20.00 Körzeti tévéstúdiók műsora
20.55 Tv2
21.00 Híradó 2. — pályázat
21.20 Tv2
21.30 Telesport
Kb.
23.00 Tv2 — Napzárta

SZLOVÁK TV

1. műsor 9.00 A nap percei 9.05 Objektív (magazin) 9.35 Videostop (vetélkedő) 10.20 Dok.-film (ism.) 11.00 A pozsonyi rádió népzenekarának műsorából 11.30 Hírek 14.20 A szociológiáról 14.50 Tévéműsor fiataloknak és felnőtteknek 15.50 Én szerintem . . . (beszélgetés) 17.35 A nap percei 17.45 Sportvisszhangok 18.50 Torna 19.00 Esti mese 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 Flört Stribrna kisasszonnyal (cseh film, FF) 21.20 Bennünk a jóakarat (dok.-film) 22.20 Események, kommentárok 23.35 Hírek **2. műsor** 16.20 Ailifu és a gyönyörű hercegné (kínai zenés mesefilm) 18.00 Esti mese 18.10 Angol nyelvtanfolyam 18.25 Portugál természetfilm-sorozat 18.40 Szovjet rajzfilm 18.50 Zenei magazin 19.20 Időjárás 19.30 Tévénapló 20.00 A Beta unokanővér (tévéjáték, 1. rész) 21.20 Jedlinka (dok.-film) 21.30 Híradó 21.53 Sport 22.00 Portréfilm (Marian Calfa) 22.25 A kigúnyolt féltékeny (tévéjáték)

JUGOSZLÁV TV

1. műsor 9.15 Hírek 9.20 Tévénaptár 9.30 A dajkamese ideje (gyermekműsor) 10.00 Téli iskolai program 12.05 Műsorismertetés 12.10 Videooldalak 12.20 Játékfilm 15.55 Műholdas program — Régi az újért 15.35 Csavargók és Hames Joyce (játékfilm) 16.10 Videooldalak 16.20 Műsorismertetés 16.25 Hírek 16.30 Tévénaptár 16.40 Sorozat gyermekeknek 17.10 A fenntartott idő 17.40 Horvátország ma 18.25 Számok és betűk (vetélkedő) 18.45 A tenger 19.15 Rajzfilm 19.30 Tévénapló I. 20.00 Jobb élet (humoros sorozat) 21.05 Hét nap a világban — Külpolitika 21.35 Tévénapló II. 21.55 Angol nyelvű hírek 22.00 Hollywoodi kinotéka — Játékfilm 23.30 Hírek **2. műsor** 16.20 Videooldalak 16.25 Jó napot! 16.30 Elmulasztották, — nézzék! 19.30 Zenei mindennap 20.00 Rajzfilm 20.10 Esti mese 20.15 Filmsorozat 21.00 A sport világa 21.50 Humoros sorozat 22.20 Hírek 22.35 Filmsorozat 23.30 Dok.-film 24.00 Top-lista 0.30 Jó éjszakát! — Határtalan álom — Videooldalak

SZOVJET TV

4.30 120 plusz 30 perc 7.00 Kapcsolás 7.15 Polip 6/1. 9.00 Rajzfilm 9.15 Irodalmi műsor felsősöknek 10.00 Hírszolgálat 10.15 N. Girole gitározik 13.00 Hírszolgálat 13.15 Kórház a város szélén 20/1. 14.05 Dok.-filmek 14.45 Francia nyelvlecke 15.45 V. O. Klucsevszkij születésének 150. évfordulója 16.30 Mi és a gazdaság 17.00 Kapcsolás 17.15 Polip 6/1. 19.00 Híradó 19.45 Fény a sötétségben (színmű) 22.15 Hírszolgálat 22.30 Éjjeli lepke 23.00 B. Rubaskin Moszkvában

OSZTRÁK TV

1. műsor 9.00 Hírek 9.01 Alf 9.30 Osztrák képek 9.55 Figyelj jól 10.00 Iskolatévé 10.30 A modell és a detektív 11.15 High Chaparral. Westernsorozat 12.00 Menedzserek 13.00 Hírek 13.05 Jogi esetek 13.35 Heti körkép 14.00 Média 14.15 Varázslatos Jeannie 14.40 Full House. Vígjátéksorozat 15.30 Te meg én 15.35 Babar. Rajzfilmsorozat 16.00 An-tan-ténusz. Síelés 16.20 Mini színpad 16.30 Mini találkozó 16.55 Mini tévéhíradó 17.05 Az elektronikus hasonmás. Ifjúsági sorozat 17.30 Vif-zack 17.55 Yakari 18.00 Mi 18.30 Törvető John, az orvostudor. Amerikai kórházsorozat 19.30 Tévéhíradó 20.00 Sporthírek 20.15 Hétfői sport 21.15 Mike Hammer. Krimisorozat 22.00 Oldalpillantások 22.10 A modernek. Amerikai film 0.10 Hírek 0.15 Az éjszakai sólyom. Krimisorozat 1.00 Hírek **2. műsor** 16.00 Művészlexikon 16.05 Akkoriban 16.45 Úszó-vb 17.30 Hársfa utca. Családsorozat 18.00 Alf 18.30 Wurlitzer 19.00 A tartományok mai napja 19.30 Tévéhíradó 20.00 Kulturális hírek 20.15 Álmok szigete. NSZK—osztrák tévéfilmsorozat 21.00 Újdonságok a mozikban 21.15 Schilling. Gazdasági magazin 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Little By Little 23.10 Éjszakai stúdió. Vitaműsor 0.10 Hírek

SKY EUROSPORT

6.00 Üzleti világhíradó 6.30 Azok a szép napok . . . 7.00 D. J. Katshow 8.30 Aerobik az Eurosporttól 9.00 Sí Világkupa. Összefoglaló 10.00 Biliárd. A világ biliárdmesterei 13.00 Aerobik 13.30 Európai cselgáncs 14.00 Autó- és motorsport 15.00 Biliárd 19.00 Síugró Világkupa 19.30 Eurosport 20.00 Biliárd. A világ biliárdmesterei 23.00 Motorsport. Párizs—Dakar-rali 23.15 N. H. L. jégkorong 0.15 Eurosport-hírek 0.45 Amerikai egyetemi kosárlabda 1.45 Motorsport. Párizs—Dakar-rali

SUPER

7.00 Napkezdet 8.30 Bepillantás 9.00 Hírek 9.10 Egyveleg 13.00 Japán üzleti hírek 13.30 Egyveleg 16.00 Forró drót 17.00 Hullámhosszon 18.30 Kék éj 19.30 Hírek, időjárás 19.45 Időlánc 20.00 Thaiföldi panoráma 20.30 A világ, amelyen osztozunk 21.00 Kilátások 21.30 NASA-filmek 22.00 Hírek, időjárás 22.15 Sporthírek 22.20 A világ, amelyen osztozunk 22.50 Kilátások 23.20 Turistamagazin 23.50 NASA-filmek 0.20 Hírek, időjárás 0.35 Kék éj 1.30 Időlánc 1.45 Egyveleg

TV5

16.05 Hírek 16.15 Hétről hétre 17.15 Női szemmel 17.45 Főzőlecke 18.00 Ifjúsági műsor 18.20 Carré vert. Ökológiai magazin 18.50 Francia nyelvű dalok 19.00 Hírek és időjárás 19.15 Pillantás 19.30 A FR3 tévéhíradója 20.00 Tétek. Quebeci és kanadai aktuális kérdések 21.00 Híradó és időjárás 21.35 1990 sztárjai. Varieté 23.00 Hírek 23.15 Teleobjektív. Kanadai tájékoztató magazin. Ma: Aspara és a világ gyermekei 0.15 Észak—Dél. Adás a két világ országainak kapcsolatairól

SAT1

6.00 Jó reggelt, a SAT1-gyel! 8.30 Hírek, időjárás 8.35 Szomszédok 9.00 Hírek, időjárás 9.05 Szeretethajó 9.55 Tévébolt 10.10 Hírek 10.15 Tréfatár 10.40 A majdnem tisztességes lány 12.20 Szerencsekerék 13.00 Tévétőzsde 14.00 Szomszédok 14.25 Szeretethajó 15.15 Beetlejuice. Rajzfilmsorozat 15.40 Tévébolt 15.55 Daniel Boone. Western 16.45 Cagney and Lacey. Krimisorozat 17.40 Hírek, időjárás 17.45 Műsorelőzetes 17.50 Szeretjük Kate-et. Vígjáték 18.15 Szansz. Játékshow 18.45 Híradó, időjárás 19.15 Szerencsekerék 20.00 Dr. Kulani, a hawaii orvos. Sorozat 20.55 Hírek 21.00 Björndal öröksége. Osztrák játékfilm 22.40 A nap hírei, sport, időjárás 22.55 Hírek és sztorik. Magazin 23.40 Váratlan érzelmek 1.05 Vallásos szemszögből 1.10 Dr. Kulani, a hawaii orvos 2.00 Műsorelőzetes

3SAT

14.25 A zenedélután programja 14.30 ZDF-dzseszklub 16.10 Müncheni Zongoranyár '87 17.15 Műsorismertetés 17.20 Mini tévéhíradó 17.30 Szél jár a füzek közt 17.55 Könyvajánlat 18.00 Képek Ausztriából 19.00 Tévéhíradó 19.22 3SAT-stúdió 19.30 Egyedül a maffia ellen. Olasz filmsorozat 20.35 Kettőspont. Magazin fiataloknak 21.45 Kulturális hírek 21.51 Sporthírek 22.00 Tévéhíradó 2. 22.25 Tolvajok, mint mi. Amerikai film 0.20 DFF-híradó, majd hírek

PRO7

6.15 Szerelem, hazugság, szenvedély 6.55 Jackie és Jill, a medvebocsok 7.20 A csavargó 7.45 Történetek Szindbáddal 8.10 Scarlet kapitány és a mysteronok bosszúja 8.35 A virginiai 9.35 Az élet szívverése 10.30 Doogie Howser 10.55 Barney Miller 11.25 Colt Seavers esetei 12.10 Planétánk a Föld 13.35 A virginiai 14.40 Jackie és Jill, a medvebocsok 15.05 Dick, a disznócska 15.30 Hírek, időjárás 15.40 A csavargó. Kanadai ifjúsági sorozat 16.05 Richmond Hill. Akciósorozat 16.55 Doogie Howser. Vígjátéksorozat 17.20 Murphy Brown. Vígjátéksorozat 17.45 Hírek, időjárás 17.55 Harry O. Krimisorozat 18.50 Dick, a disznócska 19.20 Colt Seavers esetei. Akciósorozat 20.15 Gulag. Amerikai játékfilm 22.05 A maskarádéhadművelet. Kémfilmsorozat 22.55 Nyár négyesben. Olasz kémthriller 0.25 Hírek, időjárás 0.35 San Francisco utcáin 1.25 Jeff 2.55 Történetek az árnyékvilágból. Horrorsorozat 3.15 Egyedül járok 4.45 Sunset Strip 7.7 Krimisorozat 5.30 Jazz d'Antibes

RTL

6.00 Halló, Európa! 9.10 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Az éjszaka lejátszott mérkőzések összefoglalója 9.30 Ausztrál nyílt teniszbajnokság 1991. Ha a mérkőzések a tervezettnél tovább tartanak, néhány adás elmarad! 11.30 Kockázatos 12.00 Játékshow 12.35 Az „M" ügyosztály. Janusarc 13.00 Gazdagok és szépek 13.20 Kaliforniai klán 14.05 A springfieldi történet 14.50 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 15.35 Hírek 15.38 Üzleti hírek 15.50 Galaktika, a harci csillag. Az istenek háborúja, I. rész 16.40 Kockázatos! 17.10 Játékshow 17.45 Salvatore bajnoksága 17.55 Hírek 18.00 A hatmillió dolláros férfi. Hasonló külső 18.45 Híradó 19.15 Az A-csapat. Mozgó célpontok 20.15 Gyermekszínpad 21.10 Gyilkosság a hobbija. Álarcosbál hullával 22.05 Ausztrál nyílt teniszbajnokság '91. Összefoglaló 22.35 A berlini újságíróbál 23.05 Hírek, időjárás 23.15 Kulturális magazin 23.45 Férfimagazin 0.20 Britannia gyógyintézet. Angol filmszatíra

SZÍNHÁZAK

Operaház: A Filharmóniai Társaság hangv. (fél 8, Mozart bérl. 3.). Nemzeti Színház: Elveszett paradicsom (6), Várszínház: Szerelem (7), Katona József Színház: Új dalok (7), Madách Színház: József (7), Stúdió: A nyílt tengeren (fél 8), Vígszínház: III. Richárd (7, Jób D. bérl. 1.), Pesti Színház: A segéd (7, XVII. bérl. 2.), József Attila Színház: Dörmögőék csodajátéka (du. fél 3), Thália Színház: Big love (7), Thália Stúdió: Túloldalon (fél 8), Játékszín: Így játszunk mi (7), Vidám Színpad: Egy férfi, aki nem akar (7), Ódry Színpad: Gyilkosok éjszakája (7). Állami Bábszínház — Andrássy út: Arcok és álarcok (fél 8). Fővárosi Operettszínház: A csillagok örökké élnek (fél 9).

MUNKAÜGY

Ami nem sikerült tavaly ilyentájt a Németh-kormánynak, az sikerült az Antall-kabinetnek: alig nyolc hónappal ezelőtt létrejött a Munkaügyi Minisztérium. Lapunk is többször szóvá tette: erre a kormányzati lépésre szükség volt. Valóban létre kellett hozni egy majdan korszerűen dolgozó, széles jogosítványokkal rendelkező államigazgatási szervezetet.

A MüM új vezetésének és főleg a kisgazdapárt adta miniszterének a kezdetekkor az egyik legfontosabb tennivalója a korábbi munkaügyi hivatal felkészült, a foglalkoztatási gondokat alaposan ismerő szakembereinek megtartása volt. Sikerült nekik.

Később a tárca első embere dicséretesen igyekezett határainkon kívül képviselni a hazai foglalkoztatásügy érdekeit. Nem rajta múlott, hogy az eredmény a fejlett piacgazdaságok munkaerő-piaci kötöttségei miatt — roppant szerényre sikeredett.

Azután ősszel kiderült, valami nincs rendben a minisztérium háza táján. Hiányzott a kormány gazdaságpolitikai döntései mögött a foglalkoztatási következmények alapos és sokrétű bemutatása.

A miniszter hallgatott, és minden jó szándékú, a tömegkommunikáció felé tett gesztusából kitetszett: a foglalkoztatáspolitika messze esik szakmai érdeklődésétől. Márpedig olyan időszakban, amikor nem csak számolni kell a gazdasági rendszerváltás munkaerő-piaci hatásaival, de programot, meghozzá jól kimunkált programot kell adni azok mérséklésére, a tárca első emberének bizonytalanságai nehezen pótolható hátrányba hozzák minisztériumát. És persze a kormányt is.

Május végén még azt hallottuk, hogy a munkanélküliség csökkentésében a mezőgazdaság játszhatja a vezető szerepet, mivel itt korlátlan lesz a munkaerő-kínálat. Később az átképzés elsődlegességét hangoztatta a miniszter. A költségvetés decemberi parlamenti vitájában betegsége miatt már részt sem vett.

Legyünk őszinték, nem vált a képviselők dicséretére, hogy a hosszú és heves vitában a foglalkoztatáspolitika, a növekvő munkanélküliség pénzügyi konzekvenciáiról nem sok szó esett. A MüM politikai államtitkára már beosztásánál, a hierarchiában elfoglalt helyénél fogva sem tudta megfelelően képviselni a tárca, a foglalkoztatáspolitika ügyét.

Nem állunk távol az igazságtól, ha azt mondjuk, az egyik koalíciós partner, a kisgazdapárt — ki tudja, milyen megfontolásból — nem a legmegfelelőbb politikust javasolta a Munkaügyi Minisztérium élére. Így nincs mit csodálkozni azon, hogy a tárca — minisztere távollétében — mentsük, ami menthető alapon, néhány héttel ezelőtt intézkedési programot tett le a kormány asztalára. A program átmeneti, csak a foglalkoztatási törvény hatályba lépéséig szól.

A minisztérium azt szeretné, ha a jövőben a foglalkoztatási alapot nem csupán a költségvetésből, hanem a privatizációs bevételekből és önkéntes befizetésekből is támogatnák.

A szakemberek végre megalapozott, sokoldalú statisztikai és információs bázisra akarják építeni a foglalkoztatáspolitikát. Ehhez szinte azonnal korszerűsíteni kell a munkaügyi szervezetrendszert, mert tömeges munkanélküliség és elbocsátások esetén már az év második felében összeroppan az egész.

A MüM megszüntetésre javasolja az újrakezdési kölcsönt és a foglalkoztatási szempontból kritikus körzetek többlettámogatását, mert már annyi kritikus körzet van az országban, hogy azok — ha továbbra is nagyobb pénzhez jutnak — szétforgácsolnák a foglalkoztatási alapot.

A tárca szerint a jövőben csak azokat a munkahelyteremtő programokat kellene támogatni, amelyek a munkaerőpiacról kiszoruló rétegek munkába állását segítik. A megtérülési és hatékonysági szempontok ebben az esetben másodlagosak. Az lenne a szerencsés, ha a munkahelyteremtést az idén a területfejlesztésre elkülönített források is támogatnák.

A munkanélküliség meredek emelkedése, a munkaerőpiac ellentmondásos helyzete nem sok időt ad az új munkaügyi miniszternek felkészülésre, átállásra. Bízzunk benne, hogy személyében — a szakmai és nem a pártpolitikai szempontok javára — jó menedzserre talál a Munkaügyi Minisztérium. Mert ha nem így lesz, újabb, de már jóvátehetetlen kár éri a foglalkoztatáspolitika ügyét.

Gál Róbert

Munkatársunk jelenti az Egyesült Államokból

„Ha nem jönnének, összeomlana a rendszer"

A külföldiek eszéből él Amerika

Mi magyarok gyakran aggódunk amiatt, hogy legtehetségesebb tudósaink sora külföldi egyetemeken oktat, hazájától távol talál megfelelő kutatási körülményeket, méltó megélhetést. *Az amerikaiak éppen az ellenkező ok miatt keseregnek.* Manapság nem vonzó a tudományos pálya, az amerikai szakemberek nem törekednek arra, hogy továbbképezzék magukat, magasabb képesítést szerezzenek.

Az elmúlt húsz évben folyamatosan csökkent a doktori címet szerző amerikaiak száma — riadóztatott a minap a *The New York Times*. A kihasználatlan kutatói helyeket, egyetemi állásokat pedig mind nagyobb arányban *külföldiek* töltik be. Míg 1972-ben az összes doktori cím 15 százalékát nyerték el külföldiek, mára ez az arány 26 százalékra növekedett.

A tudósok álma világszerte, hogy néhány évig a legkiválóbban felszerelt amerikai kutatólaboratóriumokban dolgozhassanak. A műszaki, mérnöki, számítógépes kutatóintézeteket, egyetemi fakultásokat növekvő számban külföldiek népesítik be. *A New Jersey műszaki egyetem 887 hallgatója közül 734 ázsiai, az austini Texas egyetem 355 hallgatója közül 205 külföldi.* A példákat hosszasan lehet sorolni.

Az amerikaiakat ugyanakkor mintha egyre jobban aggasztaná, miért külföldiek nyerik el a legjobb ösztöndíjakat, miért költik távoli országok tudósaira a hatalmas állami támogatást. (A külföldi hallgatók átlagosan évi 20 ezer dolláros juttatást kapnak, beleértve azokat az összegeket, amelyeket óraadóként maguk keresnek.) A legtöbbször persze az a helyzet, hogy vagy nincs amerikai jelentkező bizonyos kutatóállásokra, vagy ha van is, képzettsége nem veszi fel a versenyt a pályázó külföldi jelöltekével.

„Lassacskán a semmittudók országa leszünk!" — vélekedett a New York egyetem kémiai tanszékének vezetője. Jó oka van a borúlátásra: tizenöt elsőéves hallgatója közül mindössze *egy* amerikai.

„Kutatóintézeteink egész rendszere a külföldiekre alapozódik. Ha nem jönnének, összeomlana a rendszer" — figyelmeztetett a chicagói egyetem nemzetközi osztályának vezetője.

A külföldi tudósok-diákok túltengő jelenléte sajnálatos módon alkalmat kínál az *idegengyűlölet* felkeltésére. Az aggódó érvelések mögött nemegyszer faji megfontolások is meghúzódnak. Míg ugyanis korábban az európai tudósok voltak többségben a vendégoktatók-hallgatók között, *ma az ázsiai országokból érkezők túlsúlya a jellemző.* Az európai vetélytársak mintha kevésbé zavarták volna a tudományos közvéleményt, mint az a tudat, hogy növekvő számban *tajvaniak, koreaiak, indiaiak, kínaiak* körözik le őket — jegyezte meg egy oktatónő New Brunswick egyetemről. Ráadásul a külföldi oktatók hibásan, törve beszélik a nyelvet. Vannak köztük, akik néhány hónap elteltével úgy beszélnek, mint a született amerikaiak, mások viszont sok év után sem tudják elrejteni erős akcentusukat.

Néhány egyetemen az idegenáradat ellen úgy próbálnak *védekezni*, hogy magasabb tandíjat szabnak meg a külföldi hallgatóknak. Kísérletek történtek arra is, hogy külföldi kutatók elől *elzárják* az egyetemi könyvtárak bizalmas információkat, szigorúan titkos kutatási adatokat őrző részlegeit.

Mások azonban nem a külföldiek jelenlétét sokallják, hanem *az amerikaiakét keveslik.* Mindenekelőtt az oktatási rendszert okolják, mondván, *már az óvodában kezdődik a lemaradás.* A túl alacsonyra helyezett lécek átugrása nem készíti fel a tanulókat arra, hogy megbirkózzanak a magasabb szintű követelményekkel. Sok diák gyors karrierre, mielőbbi pénzkeresetre vágyik. Inkább a középiskola után munkába állnak, nem vállalják az ösztöndíjas évek megpróbáltatásait.

A külföldi diákok-kutatók többsége a magasabb tudományos fokozat birtokában, ösztöndíjának lejártával visszatér hazájába. Tudása az illető országot gyarapítja, s bizonyos értelemben *veszteség Amerikának*, érvelnek sokan. Bár azt elismerik, hogy a kevésbé fejlett országok tudósainak sikerei az amerikai egyetemek-kutatóintézetek eredményeit javítják, nemzetközi hírnevét öregbítik. Számos külföldi kutató, diák dönt azonban úgy, hogy *végleg az Egyesült Államokban* próbál letelepedni. Vagy sikerül újabb ösztöndíjat elnyerniük, vagy olyan állást próbálnak találni, amelyre nincs megfelelő képesítésű amerikai jelentkező. S nem is túl nehéz a dolguk.

A nemrég *Bush* elnök által is szentesített új amerikai bevándorlási törvény épp a leginkább hiányzó műszaki értelmiségi réteg pótlására jelentősen megkönnyítette a szakképzett értelmiségiek bevándorlását. Ezzel a szemlélettel azonban sokan vitatkoznak. Külföldi tudósok importálásával, becsábításával nem lehet elleplezni, hogy *itt az amerikai oktatási rendszer csődjéről van szó.* Inkább ennek javításán kéne fáradozni, javasolják.

Elekes Éva
Hyannis (Massachusetts)

A Szabad Tér Színház felvételre keres nemzetközi titkári beosztásba színházi szakmában jártas angol-német nyelvű levelezőt, ügyintézőt.

Jelentkezés a színház titkárságánál (tel.: 155-0175).

Továbbá felvesz 1 fő gépkocsivezető-anyagbeszerzőt „D" kategóriás hivatásos jogosítvánnyal.

Jelentkezés a műszaki vezetőnél a 175-5922 telefonszámon.

Az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács új címe: Budapest V. kerület, Kossuth Lajos tér 4.
Az OKBT telefonszámai és postafiókszáma változatlan.

AZ ÉLETÉ AZ ELŐNY

Válságban a közlekedésbiztonság?

Beszélgetés Sarlós Zoltán rendőr alezredessel, az ORFK főosztályvezető-helyettesével

Okkal foglalkoztatja a közvéleményt, hogy a mindennapjainkat nyomasztó sok más gond közepette már elviselhetetlen teher a köz- és közlekedésbiztonság hazai válsága. Mit tehet és mit tesz a közlekedés jobbításáért a rendőrség? – erről beszélgettünk Sarlós Zoltán rendőr alezredessel.

Amikor közlekedési előírásainkat legutóbb átdolgozták, új fogalmat jelentett és egyben a közlekedő emberek szemléletében szükséges fordulat elvárására utalt a „Bizalmi elv". Ugyanakkor szembe kell néznünk napjaink valóságával: minden eddiginél vigasztalanabb a közlekedési helyzetkép (is) országunkban. Vajon — és a mostani társadalmi válságképtől függetlenül — reménytelen lenne az a próbálkozás, hogy gyökeret verjen a „Bizalmi elv"-szemlélete a mi gyakorlatunkban?

— A kérdés engem is sokat foglalkoztat. Én is azt tapasztalom, hogy a járművezetők körében terjed egyfajta ragály; mind többen fittyet hánynak a környezetükre, ön- és közveszélyesen „birtokolják" az utat. De nem sokáig lesz így... Most készítjük a rendőrség közlekedésfejlesztési programját. Ebben a munkában minden eddiginél fontosabb feladatnak tekintjük a forgalom-ellenőrzés tekintélyének elfogadtatását. Ehhez a tekintélyt parancsoló technikai eszközöket és járműparkot sem fogjuk nélkülözni. Kifejezetten ilyen feladattal megbízott csoportokat hozunk létre megyénként. Ugyanakkor a szabálysértési hatóság figyelmét is következetesen felhívjuk a közjót szolgáló egyfajta különleges lehetőségükre: a gyakran szabálytalankodó vagy agresszíven közlekedő járművezetőket rendeljék be pályaalkalmassági vizsgálatra.

Közlekedésbiztonsági, illetve forgalomszervezési szempontból számon tartanak-e az országban (az utakon, nagy forgalmú pályák kereszteződéseiben, csomópontokon) úgynevezett „fertőzött gócokat"? S ha igen, hogyan tervezik őket „gyógyítani"?

— Minden bizonnyal sokan láttak már a rendőrkapitányságok közlekedési osztályain úgynevezett baleseti ponttérképeket. Ezek jól tükrözik a legveszélyesebb csomópontokat, a közlekedés neuralgikus helyeit. Az elemző-értékelő munkák során minden eddiginél körültekintőbben foglalkozunk ezekkel a helyekkel: a polgármesteri hivatalokkal együttműködve, „úti bútorokkal" (jelzőtáblák, jelzőlámpák, felfestések stb.) vagy éppen a csomópont átépítésével, körforgalmú közlekedési rend bevezetésével igyekszünk mielőbb javítani az ominózus helyeken.

Aligha vitatható, hogy a közúti közlekedés dinamikus fejlődésének egyik legszembetűnőbb színhelye az autópálya. Különösen vonzó hatása nyáron, de más időszakban is — kiváltképp hétvégeken — érvényesül. Ugyanakkor a turizmushoz kapcsolódó külföldi gépjárműáradat is számottevően terheli. Milyen új biztonsági előírásokra, illetve forgalombiztonságot segítő eszközökre számíthatunk itt?

— Autópályán szolgálatot teljesítő rendőreinket többek között motoros fényképezőgépekkel, videófelvevőkkel is felszereljük. A tavaly beszerzett traffipax sebességmérő berendezések közül kettőt nem szerelünk autóba, hanem — külföldi gyakorlatnak megfelelően — az autópályák hídjaira, felüljáróira vagy az utak melletti speciális oszlopokon lévő dobozokba fogjuk „elrejteni". Az autópályákon és a forgalmas, veszélyes helyek körzetében több száz ilyen dobozt telepítünk az önkormányzatok együttműködésével. Ezekben a dobozokban lesz a berendezés alkalmasint elhelyezve. Tehát az autós — miként ez Nyugat-Európában már megszokott — tudhatná, hogy az adott ponton ilyen berendezés fogadására alkalmas hely van kiépítve. Azt azonban nem tudhatná senki, hogy amikor éppen ő robog arra, az ominózus dobozban jelen van-e a szabálysértést leleplező berendezés. Természetesen ezeket a helyeket nem titkolnák, sőt: a „Radarkontroll!" szövegű táblákkal fel is hívnák rájuk a figyelmet.

Milyen új gyakorlatot igyekszik érvényesíteni az út- és forgalom-ellenőrző szolgálat a közlekedésbiztonság szilárdítása érdekében az autópályák körzetében és a fő közlekedési utakon?

— Idén újabb korszerű amerikai helikoptereket kap a rendőrség és ezzel immár hat darab ilyen célra kiválóan alkalmas eszköz áll majd rendelkezésünkre a mozgás közbeni durva szabálysértések felderítésére. A járműmozgásokat természetesen rögzíteni lehet fényképezőgéppel, vagy videókamerával és a koordinált ellenőrzés keretében a földi járőrszolgálat figyelmét is fel lehet hívni a szabálytalankodóra. Az autópályákon és fő közlekedési utakon immár a motoros járőrök sűrített szolgálatára lehet számítani. Aligha vitatható, hogy az új, nagy teljesítményű motorkerékpárokkal cirkáló járőrök képesek lesznek a szabálysértők lefülelésére és kiszűrésére.

Mi a véleménye az önkéntes rendőri szolgálatról, és milyen feladattal bízná meg őket a továbbiakban?

— Az önkéntes rendőri szolgálat célkitűzéseit hasznosnak tartom, mivel mind több embertársunkat érdemes közvetlenül is érdekeltté tenni a közrend és a közlekedési fegyelem megszilárdítását szolgáló munkában. Az eddig alkalmazott formulát azonban már idejétmúltnak ítélem meg. Célszerűbb lenne például polgárőrségi jelleggel az állampolgárok önszerveződését segíteni. Az így létrejövő csoportok a rendőrség támogatásával, de tőlük függetlenül tevékenykednének. Ezek a szervezetek természetesen nem rendelkezhetnek úgynevezett hatósági jogosítvánnyal. Mindent összevetve pedig a közbiztonság legjobb lehetősége abban rejlik, hogy minél több egyenruhás rendőr legyen az utcán. Ugyanakkor a közlekedési szolgálat fejlesztésével lépésről lépésre hatékonyabbá válik a rendőrség bűnmegelőzési, felderítő tevékenysége. És — amint erről a bevezetőben is szó esett — a minden eddiginél határozottabb, aktívabb rendőri jelenlét közmegelégedésre és a közjó érdekében erősíteni fogja az emberek biztonságérzetét — fejezte be lapunknak adott nyilatkozatát Sarlós Zoltán rendőr alezredes.

Almássy Tibor

Együtt a téli utakon

A biztonságos kapcsolat

Ahogy változik nap mint nap a téli időjárás, úgy válik hol könnyebbé, hol nehezebbé az autóvezetés... Mind az útviszonyok, mind pedig a látási körülmények megkívánják a pontos, folyamatos tájékozódást, az információk megszerzése és értékelése pedig komoly gondokat okoz a forgalom résztvevőinek. *Bár a járművezetők közötti kommunikáció minden időszakban fontos, a jelentősége ilyenkor hirtelen megnövekszik!* Egymás szándékainak a felismerése, az érthető elhelyezkedés az úton, a gyorsítások-lassítások, a célt és a bekövetkező helyzetváltozást jelző mozgásformák elengedhetetlenek, hiszen minden manőverhez — s mindenki számára! — több helyre van szükség, s több időre is.

Ahhoz, hogy egy járművezető időben tudjon alkalmazkodni a partnerhez, feltétlenül kell az is, hogy annak mozgása s minden jelzése (!) egyértelműen mutassa előre a bekövetkező manővert.

A téli ködösödés, a páralecsapódás, a jégfoltok megjelenése az útfelületen, a hó stb. megsokszorozza annak igényét, hogy az autósok — egymásnak is többet segítsenek... Így például változó és nehéz útviszonyok között lényeges, hogy milyen a kisebb-nagyobb kocsisor élén haladó vezető magatartása, figyelmessége. *Az elöl haladó — egyszerűen fogalmazva — jó, ha nemcsak a saját autóját, hanem a mögötte mozgó kocsisort is vezeti!* Az előzések száma ilyenkor törvényszerűen csökken, az egymást követő kocsik — rendszerint — megmaradnak a saját helyükön. Éppen ezért, aki elöl van, az találkozik először a változó külső körülményekkel, s az esetleges veszélyhelyzetekkel is ő találja magát szembe legelőször. Akik tisztes távolságban követik, azok szinte rá támaszkodnak az előzetes információszerzésben.

Nyilvánvaló ugyanis, hogy az elöl haladó kocsi mozgása: megcsúszásai, a fékezési módja és általában a kifejtett sebessége meghatározó jellegű, hiszen ő az, aki először ráfut például a jeges útszakaszra, aki először találkozik valamilyen akadállyal, aki először veszi be a hóval borított kanyart stb. Vagyis: *minden, ami ezzel a kocsival történik, amit az elöl haladó kocsi vezetője cselekszik, jelzőerővel bír a többiek számára.* Érvényes ez akkor is, ha jó a reagálása, s akkor is, ha rossz...! Ki nem lassított már hirtelen azért, mert a távolabb haladó autó szemmel láthatóan nagyot farolt előtte valami miatt. Ez azonnal óvatosságra inti a követő járművek vezetőit. S ne csak ilyen „ijesztő" tapasztalatra gondoljunk, hanem egyszerűen arra, hogy az előttünk haladó viselkedése — minden feltűnés nélkül is — befolyásol bennünket, hiszen elvárható, hogy arrébb, amikor mi is odaértünk, valami hasonlót kell nekünk is cselekednünk! Ez természetesen csak a biztonságos kapcsolat egyik oldala. Van egy másik is...

Ebből következik, hogy *az elöl haladó — fogalmazzunk így —: bizonyos morális kötelezettségeket is vállal.* Tehát helyesen cselekszik, amikor veszélyes útfelületre jut, s többször is felvillantja a féklámpáját, hátrafelé is jelezve a veszélyt; ha időben lelassít, sőt a forgalmi nyomsávon belül le- vagy behúzódásával, a kocsi ide-oda helyezésével is hátrajelez a többieknek. Ez a biztonsági kapcsolatnak a másik oldala.

Aki nem kapcsolja be a lámpáját, nem biztos, hogy spórol...

Látni és látszani

Az Osram gyár és a Bosch Művek mérnökei az igazi tél beköszöntével sokak által már ismert, de azért hasznos dolgokra hívják fel az autósok figyelmét. Az köztudott, hogy *a járművek világítása hármas feladatot tölt be: — messziről felismerhető legyen a közeledő jármű, jól bevilágítsa a vezető előtt az útszakaszt, azonkívül a környezet tudomására hozni — időben — az irányváltást, vagy a fékezést.* A biztonságos közlekedésnek mindezen funkciói lényeges feltételei. Mégis megbízható működésükre általában kevés figyelmet fordítanak az autósok.

Szigorú műszaki szabvány írja elő az izzók erősségét, a különböző burák színét és fényáteresztő képességét, azonkívül a pontos helyét a gépkocsin.

Az Osram gyár mérnökei felhívják az autósok figyelmét, hogy aránylag kevés munkával maguk is sokat tudnak tenni a megfelelő világításért. A burákat levéve, ellenőrizhetik az izzók állapotát, ha fekete fátyolt tapasztalunk az üvegburán, akkor újakra kicserélni, de ez szinkronban történjen a bal és jobb oldalon egyszerre. Vigyázzunk, hogy az előírt „watt"-értékűek legyenek az az új izzók. Ha már kivettük a foglalatból az izzókat, a *fémrészeket tisztítsuk* meg, hogy jó konktatust biztosítsanak. Ha a hátsó fényterelőlap korrodált, akkor úgy javíthatjuk meg, hogy alufóliát ragasztunk rá. A tömítő gumialátéteket tisztítsuk meg, glicerines ruhával töröljük át, ha kiszáradtak, megrepedeztek, akkor cseréljük ki újakra. Ha egy-egy oldal búrái nem egyforma színárnyalatúak, akkor ezeket is cseréljük újakra. Különösen a régi Trabantokon találni olyan sárga irányjelzőket, amelyeknek a fénye még közelről sem észlelhető.

Érdekes, hogy *ismét javasolják a nálunk eltiltott harmadik stoplámpa felszerelését a hátsó ablak alsó szélére.* Új megoldás, hogy *a gázpedálra is szerelnek stoplámpakapcsolót,* ha leveszik a lábat a pedálról, már felgyullad a stoplámpa, nem csak a fékezésnél.

Nagy figyelmet kell fordítani az első ködlámpák beállítási szögére, annál hatékonyabb — nagy ködben is —, minél alacsonyabban világítja meg az útfelületet.

Végül felhívják az autósok figyelmét, hogy latyakos utakon legalább 50 kilométerenként *tisztítsák meg* az első és hátsó világító burákat. Ne feledjük — a jó világítás már fél biztonság.

T. Gy.

Nő a volánnál!

A teremtés koronái meg vannak arról győződve, hogy azok a lények, akiknek kettessel kezdődik a személyi számuk, agyuk korlátozott méretei miatt csak egyszerűbb dolgok elvégzésére képesek. Ilyen például a főzés, mosás, takarítás, gyermekszülés, s a beosztotti feladatkör ellátása. Főnöknek például egyáltalán nem alkalmasak, s fennen hangoztatják is ezt.

Óriási gondot jelent például az önérzetes férfiaknak, mikor hosszú útra indulnak életük párjával. A volánnál nekik kell ülniök, ugyanis a nők szerintük szörnyen vezetnek, így nem is szabad vállalni — kivált hosszabb úton — ennek veszélyeit. Igen ám, de ha ismeretlen vidéken járnak, valakinek nézni kell a térképet, valakinek irányítani kell a sofőrt. A férfiak szerint ez a feladat, s az itt elkövetett hiba kevesebb veszéllyel jár, mint a vezetés, így általában a gyengébb szellemi képességűnek tartott nők adják meg az útirányt. De jaj, ha egyszer is tévednek. Ilyenkor ugyanis a hevesebb férjek szitkok özönét zúdítják társuk fejére, a szelídebbje pedig mártírarccal szorítja tovább a kormányt.

Mi pedig hagyjuk, hadd higgyék magukról, hogy ők a tökéletesek, s mi valóban csak térképet nézni vagyunk alkalmasak — pardon, alkalmatlanok.

Persze előfordul, hogy nekünk kell a volánhoz ülni, s elviselni életünk párjának okosabbnál okosabb tanácsait, hogy hol, merre forduljunk. Általában rossz vége van, ha rájuk hallgatunk. Erről legendákat tudnánk mi is mesélni. Ízelítőül egy friss történet.

Pár hete nyitották meg az M 0-ás körgyűrűt a főváros határában, s egy százhalombattai házaspár úgy döntött, hogy kipróbálja az új utat, s átrándul szigetszentmiklósi ismerősükhöz. Odafelé természetesen a férj vezetett. Ha ránézünk a térképre, látjuk, hogy a Duna által közrefogott szigeten van Szigetszentmiklós, balra, a Dunántúlon Százhalombatta, s jobbra pedig a Duna—Tisza köze, ahol az 5-ös útig vezet az M 0. A látogatás kiválóan sikerült, a férj megkóstolta a háziasszony főztjét, előtte finom aperitifet ivott, utána pedig néhány kellemes, laza fröccsöt. Ezek után csakis a feleség vezethetett hazafelé. Indulás előtt még felhívta a háziasszony vendégei figyelmét, hogy az M 0-hoz érve a 6-os, azaz a pécsi út felé kanyarodjanak.

Később hallotta a feleségtől, hogy milyen kirándulást tettek, az „Ismerd meg hazádat" mozgalom jegyében — a férj irányítása alapján. A család feje az M 0-hoz érve azonnal az ellenkező irányba vezényelte nejét, ám erre már csak akkor jöttek rá, mikor Alsónémedinél jártak. Gyálon, Pesterzsébeten keresztül keveredtek vissza Budapestre, az Üllői útra. Mindaddig türelmesen követte férje utasításait a feleség, ám itt felülkerekedett benne a sárkány. Ráripakodott kedves párjára, s kérte, hogy innen ne szóljon bele a vezetésbe, mert az Üllői útról már hazatalál Százhalombattára. Végül is közel száztíz kilométert kocsikáztak ismeretlen utakon.

Nem is tudom, mi történt volna, ha nem bújik ki az asszonyból végül is a sárkány. Ma már valahol Belgrád környékén vagy tán Isztambulban járnának...

HOL, MIÉRT ÉS MENNYIRE BÜNTETNEK?

Ország	Ittas járművezetés	Sebességtúllépés 15 km/h	Sebességtúllépés 25 km/h	"Állj. elsőbbségadás kötelező" jelzőtábla figyelmen kívül hagyása	Szabálytalan előzés	Tilos helyen a várakozás
Ausztria	1100-7000	15-től	40-től	40-től	40-től	15-től
Belgium	380-3800	190-1900	190-1900	190-1900	190-1900	40-től
Franciaország	600-9000	270-től	270-től	270-től	270-től	10-180
Görögország	50-től	40	80	40	40	40
Hollandia	220-1350	70-120	110-160	45-70	65-100	35-55
Jugoszlávia	10-től	5-30	5-40	5-40	5-70	5-20
Nagy-Britannia	625-5500	65-től	65-től	65-től	95-től	35-től
Németország	500-től	40-től	80-tól	50-120	50-250	10-75
Olaszország	270-675	270-től	270-től	35-270	35-405	35-270
Spanyolország	1580-ig	235-ig	785-ig	785-ig	785-ig	235-ig
Svájc	2300-ig	115	300	25-től	120-tól	25-től
Törökország	100-tól	30-tól	30-tól	20-30	30-50	20

Állás

Könnyűipari Gépgyártó Vállalat gazdasági és igazgatási osztálya tárgyalóképes ügyintézőt keres. Jelentkezés: 141-4794, vagy 153-4855 telefonszámon.

Könyvelési ismeretekkel számítógépes feldolgozásban jártas, fiatal munkatársat keresünk — analitikus könyvelésre. Feltétel: közgazdasági szakközépiskolai végzettség. Jelentkezés: Varga János (Bp. VI., Révay u. 16. tel.: 111-6660).

Szobafestő-tapétázó szakmunkásokat felveszek. Bp. III., Bogár I. u. 6. VIII. 42., csak este.

Bútor

Használtcikk Kisszövetkezet, VIII., Teleki tér 7. sz. boltja készpénzért vásárol, árusít (OTP-re is), modern, antik, stíl szekrénysorokat, konyhákat, garnitúrákat (hibásat is), teljes hagyatékot. 177-4473, — 113-4311.

Vásárolok szekrénysorokat, hagyatékot, fekhelyeket, antikokat — órákat, csillárokat, képeket, vitrineket, vitrintárgyakat, tonettokat, pianínókat. — 113-9549.

Hívjon! Vásárolok szekrénysorokat, garnitúrákat, konyhabútort, antik bútort, órát, csillárt, festményt, porcelánt, hagyatékot, lomtalanítással. 117-9236.

Hagyatékot, bútorokat, festményeket, csillárokat, órákat, dísztárgyakat, szőnyegeket, könyveket, ruhaneműket vásárolok, lomtalanítással: 163-0042.

Veszek antik stílbútort (hibásat is), dísztárgyat, álló- és faliórát, csillárt, ezüsttárgyat, teljes hagyatékot, ½ órán belül ott vagyok. 121-2756.

Készpénzért lomtalanítással, azonnali szállítással vásárolok modern és stílbútorokat, teljes hagyatékot, festményeket, szőnyeget, dísztárgyakat, álló és faliórákat, kárpitozott garnitúrákat, régiséget, antik és tonettbútorokat. 163-1101.

Használtcikk Kisszövetkezet bútorboltja készpénzért megvásárolja modern, stíl- és antik bútorát, hagyatékát, ingóságait. Tel.: 127-1484, telefonügyelet 135-7989.

Antik bútorok felvásárlása, készpénzzel, azonnal. Tel.: 226-8702, 201-2924.

Szekrénysorokat, fekhelyeket, régi bútort, csillárt, hagyatékot veszünk. T.: 149-0109.

Bizalommal hívjon, ha feleslegessé vált ingóságait legmagasabb készpénzáron kívánja értékesíteni. Hagyatékot, lakásfelosztást, bútort, festményt, — dísztárgyat, régiséget, azonnali szállítással, lomtalanítással vásárolunk. 142-8767.

Megbízható kereskedő vásárol hagyatékot — lakberendezési és dísztárgyakat. 142-6212.

Adás vétel

Gyűjtő állatfigurás, ezüst-, vagy elefántcsontnyelű sétabotot 8000—10 000 Ft-ig vásárol. Tel.: 226-8702, 201-2924.

5000—16 000 Ft-ig veszek régi porcelánfejű babát, külön fejet is. Tel.: 184-0903.

Vásárolok 1000—8000 Ft-ig régi, nyakbavaló Mária tűzzománc medálokat. Tel.: 184-0903.

Márkás festményeit — több 10 000 Ft-ért is, megvásárolom. Tel.: 184-0903.

Mindenféle herendi tárgyakat vásárolok. Tel.: 184-0903.

Vásárolok 10 000—50 000 Ft-ig, háború előtti Zsolnay-figurákat, vázákat, kaspót, melyeknek kör alakú bélyegző van a talpán. Tel.: 184-0903.

Keresünk megvételre E Gallé, Daum, Lalique, Walter művészektől vázákat, lámpákat, valamint korabeli festményeket, — nagy bronz- és márványszobrokat. Tel.: 168-6539 (délelőtt).

Ötezertől tizenhatezer Ft-ig veszek régi, porcelánfejű babát, külön fejet is. Tel.: 226-8702, 201-2924.

Gyűjtő antik ezüsttárgyakat vásárol. — Tel.: 226-8702, 201-2924.

Hagyatékot, régi bútorokat, festményeket, órákat, babákat, csillárokat, porcelán- és bronzszobrokat, kézimunkát veszek. 121-2482, Diósyné.

Bútorokat, csillárokat, festményeket, órákat, dísztárgyakat, szőnyegeket, ruhaneműket, könyveket vásárolok, lomtalanítással. 163-0042.

Szekrénysort, garnitúrát, antikot, hagyatékot, csillárt korrekt áron veszek. 180-6811.

Magas áron értékesítheti megbízható kereskedőnél hagyatékát, lakberendezési és dísztárgyait. 121-6919.

Mindenkinél magasabb áron vásárolok szekrénysorokat, régiséget, hagyatékot, fekhelyeket. 177-5340.

Ingatlan

Budapesti 1 + három fél szobás + debreceni 3 szobás összkomfortos, telefonos, nívós lakásokat + tökszsámbéki 500 n.-öl zártkertet hétvégi házzal cserélünk megegyezéssel Budapesten, vagy Debrecenben kertes családi házra. Levélcím: dr. Királyné, 4026, Debrecen, Honvéd u. 11.

Házasság

51 éves, 160 cm, elvált, családszerető, házas nő keresi káros szenvedélyektől mentes, 48—56 éves, komoly férfi ismeretségét. »Tavaszváró — 1423092« jeligére a kiadóba.

Anyagi érdek nélkül keresek fiatalos nyugdíjas, vígkedélyű, jólelkű, alkalmazkodni és gyümölcsös kertet művelni szerető, bármely munkában örömét találó, nem dohányzó, gépkocsival, és jogosítvánnyal rendelkező feleséget. Valódi, boldog, szeretetteljes házasságra vágyó hölgy személyében, aki megbecsülné, értékelné hasonló adottságú, 69 éves ezermester pesti 2 szoba, új összkomfortos, telefonos szövetkezeti lakással, kocsival, jogosítvánnyal rendelkező, hangszeren játszó egyedül élő férfit. — Szeretem a természetet, utazást, művészetet. Pest környéki, kertes házban lakó kertész, pedagógus — előnyben. »Jóság és szeretet 1423084« jeligére a kiadóba.

Keresek egy becsületes, korban hozzám illő férfiút, ki megbecsülné és viszonozná egy ápolt, kellemes modorú, 62 éves özvegy nő melegségét, becézését, aki puha, simogató szeretetre vágyik és az élet gondtalanságát biztosítani tudja. »Gyere, ülj kedves mellém 125943« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

60 éves, egyedülálló hölgy vagyok. Vagyonom, pénzem nincs. Színházat kedvelő partnert keresek. »Kultúra 126799« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Oktatás

IBM PC kezelési esti tanfolyam indul minden hónap elején kezdők részére, a Belvárosban. Kedden, csütörtökön, öttől hétig, három héten át. Ára: 3600 Ft. Alapvető kezelési utasítások, — adatbáziskészítés, szövegszerkesztés. Minden alkalommal számítógépes gyakorlat. Jelentkezési lapot és részletes ismeretetőt postán küldünk, kérhető telefonon: 165-54-75, és levélben: — Lavanger ASZSZ, — 1399 Bp. pf. 701/1095.

Tv, rádió

Televízió gyorsszerviz 163-51-39. Minden típus javítása, helyszínen, garanciával.

Magyar és szovjet színes tv javítása, hibásat veszek. 121-6919.

Jármű

Garázsban tartott NK frsz.-ú Opel Kadett 1,3 megkímélt állapotban eladó. Érdeklődni: XX. ker., Valéria u. 36. 17—20 óráig.

Bogár Volkswagen — 1330, most vizsgázott, garanciával eladó. 160-3652.

Szolgáltatás

Duguláselhárítás, falbontás nélkül. Még ma! 169-2577, 160-4982.

3 éves garanciával — parkettázást, csiszolást, PVC-, szőnyegpadló-ragasztást vállalok, 187-2917.

Burkolómunkát vállalok, igényes minőségben. Telefonügyelet: 113-1804, 8—16 óráig.

Duguláselhárítás falbontás nélkül, gyorsan, megbízhatóan, korszerű gépekkel, garanciával. 189-7837.

Reluxa-, redőnykészítés, javítás, garanciával, közületeknek is! Tel.: 168-5435.

Duguláselhárítás garanciával még ma! Legkorszerűbb gépekkel, falbontás nélkül. 114-6475.

KONTÉNER RENDELÉS 142-3029

Tapétázó, szobafestő, mázoló kisiparos minőségi munkát, 3 év garanciával vállal, lakosságnak és közületeknek. Tel.: 142-62-12.

Villanyszerelés! Lakosságnak, közületnek, olcsó árak, azonnalra is. 163-2412.

Csempézést, hidegpadló-burkolást, belső kőművesmunkát igényesnek azonnalra. 186-3060, 169-9619.

Duguláselhárítás, lefolyótisztítás, szakszerűen, gyorsan, közületeknek is. Tel.: 184-0903.

KÖLTÖZTET CSOMAGOL ZONGORA, PIANINÓ 1372-480, 1415-973

Duguláselhárítás legkorszerűbb gépekkel, falbontás nélkül, garanciával. Még ma! 156-4065.

Villanyszerelés, családi házak, lakásfelújítás, elektromos fűtésű cserépkályha javítása. 149-9017.

Kőműves kisiparos mester mindennemű munkát vállal. Tel.: 06-26-45632, hétvégén egész nap, hétköznap 16 órától.

Vízvezeték-szerelő kisiparos szakmába vágó munkát vállal azonnal, garanciával. Tel.: 183-7403.

Fürdőkád-felújítás! Régi lekopott fürdőkádak felújítását a helyszínen, garanciával. 133-0286.

Parkettázás, szalagparkettázás, anyaggal is. Csiszolás, lakkozás. Tel.: 177-2037, Beregszászi.

Adótanácsadó

hétéves főkönyvelői gyakorlattal, saját számítógépével,

egyszerűsített kettős könyvelés, év végi mérleg-beszámoló és adóbevallás elkészítését vállalja,

kisszövetkezetek és kft.-k részére.

Telefon: 9—13 óráig 140-8086, 16 órától 162-7974.

KÖZLEMÉNYEK

Az UT-LAK Kisszövetkezet 4. sz. bélyegzője 1991. január 7-én elveszett. Használatát 1991. január 8-tól érvénytelennek tekintjük. A bélyegző nyomata: „UT-LAK" Fővállalkozó Építő- és Szolgáltató Kisszövetkezet, 1031 Bp., Szentendrei u. 137. 4.

A **TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat nyelviskolájába** a tavaszi félévre 1991. január 14-től 25-ig lehet beiratkozni munkanapokon 15—18 óráig a Kossuth Klubban (VIII., Múzeum u. 7.). További felvilágosítás a 118-00-65 és a 118-60-55 telefonszámon.

Értesítjük a **Chinoin Rt.** nyugdíjasait, gyeden, gyesen levő, ill. sorkatonai szolgálatot teljesítő dolgozóit, hogy dolgozói részvényjegyzéssel kapcsolatos igényeiket 1991. január 15-ig jelentsék be Személyzeti és Szociális Igazgatóságán a Chinoin Gyógyszer- és Vegyészeti Termékek Gyára Rt. (Lakcím és személyi szám feltüntetésével.) Chinoin Rt. Igazgatósága.

Vegyen részt a **Társadalombiztosítási jogszabályok** változásait ismertető kétnapos tanfolyamon. Részvételi díj: 1100 Ft. Beiratkozás a szabadegyetem titkárságán január 17-ig, du. 15—18 óráig, Bp. VIII., Múzeum utca 7. Tel.: 1384-087.

Kulturinnov 1014 Budapest, Szentháromság tér 6. **Általános iskola menedzselése** címmel, bentlakásos tanfolyamot szervez 1991. február 11—12—13-án. Előadók: vezetéstudományi szakemberek, kultúrszociológus, közgazdász, jogász, pénzügyi és adóügyi szakemberek. Helyszín: Kulturinnov. Részvételi díj: 9400 Ft. Jelentkezés levélben: Mányi Aranka tanfolyamfelelősnél.

A **TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat nyelviskolájában** 15-féle nyelvet tanulhat! A tavaszi félévre beiratkozás 1991. január 14-től 25-ig munkanapokon 15—18 óráig a Kossuth Klubban (VIII., Múzeum u. 7.). További felvilágosítás a 118-00-65 és a 118-60-55 telefonszámon.

Helyünk a Kozmoszban — önismereti előadás-sorozat — vezeti — Ferencsik István. — Inf.: 1331-300.

60 Ft átlagóradíjért 15-féle nyelvet tanulhat a TIT Budapesti Ismeretterjesztő Társulat nyelviskolájában. A tavaszi félévre beiratkozás 1991. január 14-től 25-ig munkanapokon 15—18 óráig a Kossuth Klubban (VIII., Múzeum u. 7.). További felvilágosítás a 118-00-65 és a 118-60-55 telefonszámon.

Várjuk a Motolla Kézműves Stúdió tanfolyamaira! Kosárfonás, szövés, nemezelés, ékszerkészítés, bőrműves, bábkészítés. Jelentkezés az Almássy téri Szabadidőközpontban január 14—21-ig, hétköznap 16—18 óráig. Cím: Bp. VII., Almássy tér 6. Tel.: 142-1567, 142-4144, 142-9711.

Ciprus csak forintért! Heti turnusokban, 27 990 Ft. Fakultatív program: hajóút Izraelbe. Hermes-kuoni Bp. V., Báthori u. 19. Tel.: 111-5893, 131-8965.

SIÓDULÉSEK AZ UNIONTOURSSZAL. TÁTRALOMNIC. Időpontok: februártól—márciusig 4—5 napos turnusokban. Utazás: egyénileg. Részvételi díj: 4990 Ft/5 nap, 3790 Ft/4 nap. **CHOPOK.** Időpontok: februártól—márciusig 4—5 napos turnusokban. Utazás: egyénileg. Részvételi díj: 4990 Ft/5 nap, 3790 Ft/4 nap. Jelentkezés: Union-tours, Rákóczi út 54. Tel.: 1227-424, 1224-810/213 mell. **ZDIAR.** Időpontok: februártól—márciusig 4—5 napos turnusokban. Utazás: egyénileg. Részvételi díj: 3950 Ft/5 nap, 2890 Ft/4 nap. **DONOVALY. 1 napos síelés!** Időpontok: jan. 26., 27/1 nap, febr. 2-től március végéig minden hétvégén 1 nap. Utazás: autóbusszal. Részvételi díj: 450 Ft/fő. Jelentkezés: Union-tours, Rákóczi út 54. Tel.: 1227-424.

Arengedményes vásár Bécsben. Időpontok: január 25., 31, február 1., 2. Utazás: autóbusszal. Részvételi díj: 500 Ft/fő. Jelentkezés: Union-tours, Rákóczi út 54. Telefon: 1227-424, 1224-810/213 mell.

Osztrák színvonalon — magyar árakon — forintért — költőpénzzel. Görög, olasz, spanyol tengerparti nyaralások, már 300 Ft/fő/nap ártól. Február 15-ig történő befizetéseknél 10% kedvezmény. Luxusautóbusz-járatok. Eurotours, 111-88-13, 11-14-639.

Miért ne olcsóbban? **Stúdium.** Nyelvtanfolyamok **angol, német, spanyol, olasz, francia** nyelvekből, Pest és Buda centrumában. 13 hetes (52 órás) szemeszter 4200—5000 Ft. Plusz 1 fő 10% kedvezménnyel! Beir.: jan. 9—23., du. 4—6. (szerdánként 10-től is!), VIII., Szentkirályi 7. Tel.: 155-8155. Órák hétköznap, munkaidő után és szombaton délelőtt!

Utazzon az Eurotoursszal, forintért, költőpénzzel. Isztambul 7500 és 8200 Ft, Athén 10 200 Ft, az árak 50 DM költőpénzt is tartalmaznak. Bécs 600 Ft (HUMA, centrum, SCS). Eurotours, 15-31-751, 11-18-813.

A Nordic Silver Utazási Iroda ajánlatai. Bécsi 1 napos kirándulás, jan. 18., 25-én, febr. 8., 22-én. 430 Ft + 10 ATS. **Svédországi húsvét Németországon keresztül:** 10 nap, 12 500 Ft (csak útiköltség). **Isztambuli** kirándulás 5 nap, félpanzióval, 3 csillagos szállodában, programokkal. 7800 Ft. Ind. febr. 2. **Farsang és gyógyüdülés** Hajdúszoboszlón, teljes ellátással februártól folyamatosan 1 hetes turnusokkal, útiköltséggel 4990 Ft. **Svájci villámlátogatás** január 24—26-ig. 1500 Ft + 10 DM (autóvásárlás). **Utazásainkon orvosi felügyeletet biztosítunk!** Kis- és nagy autóbuszokkal állunk leendő utasaink rendelkezésére! Jelentkezés: Bp., 1191 Üllői u. 107. **Nordic Silver Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** Tel.: 1574-244/46.

USA—Kalifornia—Hawaii—Mexico. Nyár a télben. 21 nap Super Túra jan. 31.—febr. 20-ig (már csak 2 helyünk van, várjuk önöket). Programok: Los Angeles, San Francisco, Las Vegas, Grand Canyon, San Diego, Mexico, 8 nap nyaralás Honolulun, ilyen még nem volt, csak nálunk. Részvételi díj: 285 000 Ft vagy 1875 dollár + 127 000 Ft. **Autoexpressz Utazási Iroda,** Budapest, 1073 Dohány u. 73/75. Telefon: 122-7606, 142-7542.

Fény, pompa, vidámság Velencében a karneválon. Busszal, félpanzióval febr. 6—10-ig, 3570 Ft + 125 USD, vagy 13 800 Ft. Jelentkezés: **Holma Kft.** hétfőtől—péntekig 8—16. I., Fő u. 4., hétfőtől—szombatig 9—19-ig, VI., Anker köz 4.

Redőny, reluxa, gmk.-tól, garanciával, olcsón! Tel.: 114-6691.

Duguláselhárítás bontás nélkül, azonnal, garanciával, szombaton is. **177-9763.**

Fűtsön olcsóbban! — Cserépkályha elektromos fűtés átalakítása, 6 kW-ról 2 kW-ra. — Nagyobb hőhatást és egyharmad fűtésszámlát garantálok. Érdeklődni: Ertl Tibor, — 1193 Irányi D. 1. V/20. Tel.: 127-1318.

Kisiparos vállal komplett víz-, gáz-, fűtésszerelést, közületeknek is. Tel.: 06-60-13-329 (budapesti szám).

Festést, mázolást, tapétázást, rövid határidőre, vállalunk. Árengedménnyel. Tel. nappal: 164-9732, este: 160-4645.

20% árengedménnyel tapétázást, festést, mázolást vállalok. Kis munkára is felvonulok azonnali kezdés. Tel.: 148-8473.

Festés, mázolás, tapétázás, PVC-, kőművesmunkák árengedménnyel, közületnek is. 252-4715.

PROFI KÖLTÖZTETÉS CSOMAGOLÁS zongora, bel-, külföld 2525-150, 1841-641

Duguláselhárítás, csatornatisztítás garanciával, azonnal. — Tel.: 177-7668.

Vegyes

Irodának kiadó: 58 nm, telefonos lakás. X., Kada köz. Tel.: 158-1307.

Új Szieszta gázkályha eladó. — Érdeklődni: 186-2127 telefonon.

Hívjon bizalommal, vásárolok mindenféle régiséget. Képeket, bútorokat, porcelánokat: 128-8572.

Üzlethelyiséget, vagy pincehelyiséget keresnék, megvételre, vagy bérelnék borozónak, esetleg betársulnék — vendéglátó, vagy borozóba. 187-8204 telefonon, lehetőleg reggel 10 óráig, vagy este 20 óra után.

Világhírű ugródeszka csoport keres tartóembert, — súlyemelők előnyben. Jelentkezni lehet: 178-7204 tel., lehetőleg de. 10 óráig vagy este 20 óra után.

Költségvetés készítése, OTP hiteligényléshez, számlázás, áfa lakáskorszerűsítéshez, felújításhoz. 121-0580.

Gmk, betéti társaság, kisiparos, kereskedő **könyvelését** (visszamenőleg is), **adóbevallását** többéves gyakorlattal vállalom. 121-6239.

Iroda kiadó, 60 nm, telefonos, József Attila-lakótelepen, 178-4750, 147-3875.

BONGÓ TT LOTTÓ

Minden kedves lottózó-totózó-bongózó játszótársunknak

SZERENCSÉS és BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁN az 1991. január 1-vel alakult

SZERENCSEJÁTÉK RT.
A SZERENCSE KOVÁCSA...

LOTTÓ TT BONGÓ

A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. felvesz

gyógyszeralapanyag-gyártáshoz váltott műszakos munkarendben

- VEGYÉSZTECHNIKUSOKAT,
- VEGYIANYAG-GYÁRTÓ SZAKMUNKÁSOKAT.

Magas kereseti lehetőség!

Szociális juttatások, színvonalas üzemegészségügy!

RG

Jelentkezés, érdeklődés:
Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt.
munkaerő-gazdálkodási osztály
Bp. X., Gyömrői út 19–21.
Telefon: 157-2693

VEVŐK VAGYUNK, KÉSZPÉNZT ADUNK!

Hibátlan, szezonális GYERMEKRUHÁÉRT, -CIPŐÉRT, valamint nagyméretű ÖLTÖNYÖKÉRT, FELÖLTŐKÉRT, NŐI-FÉRFI LÁBBELIKÉRT, a

VI., Király u. 52. és 78. sz.
VII., Lenin krt. 23.
XI., Bartók B. u. 37.
IX., Kinizsi u. 12.
VIII., Népszínház u. 27.
Sugár és Flórián Üzletközpont I. em. BÁV-felvevőhelyeken.

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT

BÁV

A Fővárosi Bíróság pályázatot hirdet a gazdasági hivatalnál

OSZTÁLYVEZETŐ-HELYETTESI

munkakör betöltésére

Pályázati feltétel: – közgazdasági egyetemi végzettség,
– államigazgatási-számviteli jártasság,
– kezdeményezőkészség a gazdálkodás új módszereit illetően.

Bérezés az 1990. LXXXVIII tv. szerint.

Részletes szakmai életrajzzal ellátott pályázatokat 1991. évi január hó 31-ig a Fővárosi Bíróság (Bp. V., Markó u. 27.) személyzeti osztályára lehet benyújtani.

Sport

Caola Kupa

Zalaffi a győztes

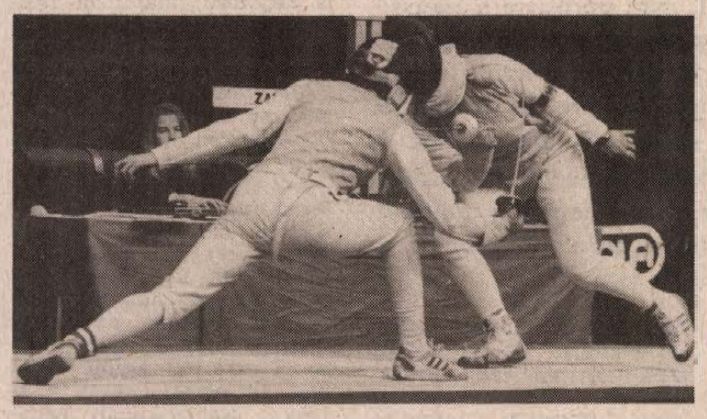

Zalaffi (balról) akció közben — Kegyes András felvétele

Vasárnap *13* ország *117* női tőrvívónője küzdött meg egymással a *Caola Kupa*-viadalon, amely egyben *Világ Kupa*-állomás is volt. *Anja Fichtel*, a német sport egyik legnagyobb csillaga nem jött el Budapestre. A győzelmet az olasz *Margherite Zalaffi* szerezte meg, miután a döntőben 2—0-ra nyert a szovjet *Szadovszkaja* ellen. A harmadik helyet az ugyancsak olasz *Diana Bianchedi* szerezte meg. Az első nyolc között nem találtunk magyar vívónőt.

Biztató előny a kézilabdakupákban

Kár lenne tagadni, a nemzetközi találkozók minden sportágban különös érdeklődésre tarthatnak számot. Ami a labdajátékokat illeti, még inkább így van ez. Jó példa erre a vasárnapi kézilabda-kupaforduló, amely megtörte a bajnoki szünet csendjét. A Hungalit-Építők népligeti első kupatalálkozóján az Iber Valencia női gárdája volt az ellenfél, s bár a spanyolok nem tartoznak még a nemzetközi élvonalhoz, a közönség ennek ellenére megtöltötte a széksorokat.

A *Bajnokcsapatok Európa Kupájában* a nyolcaddöntő mérkőzésen feltűnően sokan megjelentek a szakemberek közül is. Így többek között ott voltak korábban *okkal hiányolt szövetségi képviselők is: dr. Dobrovits Péter* elnök és *Madarász István* főtitkár foglalt helyet a nézőtéren. Az pedig természetes, hogy *Laurencz László*, a márciusi C-világbajnokságra készülő magyar válogatott kapitánya is eljött, ugyanis *Magyarország* és *Spanyolország egy csoportba* került a római sorsolás alkalmával.

A tizenkétszeres bajnok Valencia magyar játékossal is erősített: 1989 nyara óta ott játszik a Bp. Spartacus korábbi gólzsákja, *Orbán Csilla*.

— *Nagyon jól érzem magam Valenciában* — válaszolta kérdésemre —, s úgy vélem, a játékom is javult valamit, elsősorban gyorsabb lettem. A spanyol kézilabdázást eddig főleg a férfiak világszínvonalú játékáról ismerték, de nem kell sokat várni, s a nők is többet hallatnak majd magukról.

Orbán azt is elárulta, hogy szoros meccsre számít, amit ezúttal még nem sikerült megvalósítani.

Hungalit-Építők—Iber Valencia 25—16 (13—7).

Népliget, 400 néző. V.: Flegir, Segura (szovjetek).
Hungalit-Építők: Hoffmann — Horváth I. 9, Minárovicsné 4, Kovácsné, Bajcziné 3, Kökény 5, Major 3. Cs.: Bartus (kapus), Halmai, Farkas 1.
Iber Valencia: Santana — Fuartes, Mugica, Tercero 1, Verigeanu 3, Orbán 5, del Olmo 3. Cs.: Arce (kapus), Cano 2, Gomez 2.

A kezdet mindenesetre a magyarok számára *gyengében sikerült*, de azután hamar bejöttek a gyors hazai indítások. A lelkes spanyolok *jobban tartották magukat a vártnál*, míg az Építőknél több átadási hiba nehezítette a folyamatos játékot. Ebben a játékrészben *a csupa szív jobbszélső, Horváth Ildikó* vitte a prímet, míg a másik oldalon az aktív védekezés mellett támadásban talán túl sokat játszottak *Orbánra* és a román bajnokcsapatból, a *Rimnicul Vilcea* együtteséből tavaly nyáron a Valenciához szerződött, 202-szeres román válogatott, *Verigeanu Török Máriára*, aki már a meccs előtt a túlzott melegre panaszkodott.

Szó se róla, *a magyarok góljai is emelték a hőfokot* a speciális világítású csarnokban, de a 13—7-es félideji állás után mindenki azt várta, hogy a különbség egyre nő a két csapat között. Ezzel szemben *a spanyolok nem fáradtak el*, s végül elkerülték a tízgólos vereséget a nem különösebben magas színvonalú, de igen küzdelmes találkozón, amelyen Horváth mellett elsősorban *Kökény Bea* játszott jól. A vendégektől Orbán és Verigeanu után a négy spanyol válogatott közül elsősorban *Tercero* hívta fel magára a figyelmet.

— *Nem könnyű a dolgom* — így a korábbi edzőtől, Laurencz Lászlótól átvett csapattal — mondta az egykori 144-szeres válogatott irányítóból lett edző, *Adorján János*. — Én ugyanis a jót átvéve, *nagyobb szabadságfokú játékot* szeretnék meghonosítani, amiben talán nagyobb a tévedések lehetősége is. Most egyébként nem ment jól a lányoknak, *meglátszott a mecscsek hiánya*, de azért azt hiszem, az idegen pálya és a portugál bíróktól elvárható segítség ellenére is tovább kell jutnunk.

Jocha Károly

Vasárnap délelőtt Debrecenben 2500 néző előtt játszották le a női kézilabda KEK-nyolcaddöntő első összecsapását, amelyen a DVSC az osztrák Union Hollabrunn ellen 32—14 (20—7) arányban nyert.

Totóeredmények

1. Cagliari—Bologna	0-0	x
2. Cesena—Parma	0-1	2
3. Genoa—Atalanta elmaradt. a megállapított tipp		1
4. Lazio—Intern.	0-0	x
5. Lecce—Sampdoria	1-0	1
6. Milan—Bari	2-0	1
7. Napoli—Roma	1-1	x
8. Pisa—Juventus	1-5	2
9. Torino—Fiorentina	1-1	x
10. Barletta—Padova	1-1	x
11. Pescara—Foggia	2-0	1
12. Taranto—Ascoli	2-2	x
13. Udinese—Messina	3-3	x
Plüszmérkőzés:		
14. Salernitana—Verona	2-2	x

● A TeleSport hétfőn 21.30 órakor a TV2-n jelentkező adásának érdekesebb témái: — A női kézilabdacsapatok nemzetközi kupaszereplése; — Hogy áll Albertville?; — Mi várható az ausztrál teniszbajnokságon?; — Akar ön játékvezető lenni?; — Magyarok a világ tengerein; — Miért nem boldog Török Bódog?; — Mitől erősek a tajvaniak?; — Versenyez-e még Nannini?

Kiküldött munkatársunk, Buzgó József jelenti Perthből

Újra aranytermelők: Darnyi Tamás, Egerszegi Krisztina

Dicséretes a vízilabdázók bronzérme

Semmi sem tart örökké, de azért szomorúan tapasztaltam vasárnap reggel, amikor a Superdromba igyekeztem, hogy már kicserélték a St. George Terrace-on az összes vb-reklámot, és felrakták helyettük a január végén sorra kerülő világklasszisok golfversenyének reklámjait. Nincs érzelgősködés, nincs nyugodt hátradőlés a széken; itt, Perthben, az élet megy tovább. Vasárnap este véget ért a hatodik úszó--, vízilabda-, műugró- és műúszó-világbajnokság. Hogy kár vagy végre, azt mindenki maga dönti el.

Itt már tudtuk...

Szombaton *Darnyi Tamás* 200 pillangón szerepelt, és bronzéremmel gyarapította amúgy tetemes nemesfémgyűjteményét. A búcsúzó *Michael Gross* mindenképpen szeretett volna győzni ebben a számban, és ennek szellemében alaposan bekezdett... De a végére már nem maradt semmi a legendás hajrából, úszónyelven szólva „meghalt" az *Albatross* névvel becézett kitűnő német úszó. Az amerikai *Melvin Steward* alaposan helybenhagyta őt és fantasztikus világcsúccsal (1:55,69-cel) győzött.

Délelőtt 11 órakor játszottak a magyar pólós hölgyek az USA válogatottjával a bronzéremért. *Sajnos vereséget szenvedtek 11—9-re*, így „csak" a 4.-ek lettek. *Dr. Tóth Gyula*, a csapat egyik edzője így értékelte az utolsó 4×7 percet: *„Az ügynevezett sztárjátékosaink — Raffael Irén és Eke Andrea — Csődöt mondtak, elsősorban ennek tudjuk be, hogy nem sikerült megszereznünk a hőn áhított bronzérmet. Le kell vonnunk a következtetéseket, a jövőre nézve és minél gyorsabban el kell kezdenünk az új csapat építését. Az eddig jobbára csak kiegészítő embernek számító pólósaink felülmúlták önmagukat, nekik köszönhető ez a 4. helyezés, amit egyébként vidáman aláírtunk volna a világbajnokság előtt.* Így viszont, hogy esélyünk volt a döntőbe jutásra — hiszen Kanadát általában legyőzzük —, egy kicsit keserű a szánk íze. *Dancsa Katalin* és *Stieber Mercédesz* mellett a kapus *Szalkai Orsolya* volt csapatunk legjobbja a világbajnokságon.

Csaltak

Szomorúan ücsörögtek a lányok a *Swan* folyó partján épült csodálatosan szép környezetben lévő *Bicton* uszodában, szanaszét és legtöbbjüknek érthetően patakokban folyt a könnye. Pénteken ott volt a nagy lehetőség Kanada ellen és azt *elszalasztották*. De szégyenkezésre semmi okuk sincs, persze, éremmel hazatérni valóban szebb lett volna.

Szombaton este 7-kor, a Superdromeban a magyar fiúk is megpróbálták kiharcolni azt, ami a leányzóknak nem sikerült... *Így utólag azt kell mondanom, nem is volt rá esélyük*... Na nem azért, mert gyengén játszottak. Á, dehogy. A játékvezetők ténykedése fosztotta meg Magyarország férfi vízilabdaválogatottját attól, hogy az aranyéremért mérkőzhessen vasárnap délután. A világbajnokság alatt már megszokott játékvezetői elnyomás szombat estére érte el a tetőpontját. Nem kívánom untatni a kedves olvasót a részletekkel, legyen annyi elég, hogy *a svéd—német bírópáros szemérmetlenül elcsalta a spanyolok elleni mérkőzést.* Soha nem látott módon a szégyenkezés legapróbb jelei nélkül megverették csapatunkat. *A játékosok és a vezetők ezt egyértelműen a magyar sportdiplomácia csődjének tartják.* Miként lehet az, hogy évek hosszú során keresztül a nagy világversenyeken rendre a mieinket sújtják a játékvezetők téves ítéleteikkel. Nagyon szomorú, és elgondolkodtató szavak ezek, de a tényekkel fölösleges vitatkozni.

Gyurika és a bukmékerek

De felejtsük el, mert minden jó, ha jó a vége! Vasárnap ismét magyar nap volt a Superdromeban. *Darnyi Tamás fantasztikus világcsúccsal 1:59,36-tal a jövő századot idézve győzött 200 vegyesen. Egerszegi Krisztina pedig új Európa-rekord-dal 2:09,15-tel diadalmaskodott 200 háton.* A magyar férfi vízilabdaválogatott pedig megszerezte a bronzérmet az *USA* ellen, bár azt kell mondanom, de gondolom, ez már nem újdonság, a játékvezetők ezúttal egy kanadai és egy német, *mindent megtettek azért, hogy ez ne sikerüljön.* De az élet igazságos, és a magyarok győztek.

Az úszók *öt* aranyérmet gyűjtöttek és ez egész egyszerűen fantasztikus. Világcsúcsaikkal lenyűgözték a világot, de ismét tartsunk csak sorrendet...

Jó jel, amikor *Kovácshegyi Ferenc*, a Széchy team egyik edzője kezében videókamerájával megjelent a sajtópáholyban... Mert ez azt jelenti, újabb magyar aranyérem várható! *Dr. Kárpáti György szombaton egy buckméker irodában járt, ahol mindenre lehet fogadni... Kivételesen Darnyi Tamás győzelmére nem lehetett.* Az iroda vezetője mosolyogva ennyit mondott, dr. Kárpáti Györgynek: *„Uram, akkora favorit, mint Darnyi, a világon nincs. Ha megadnám a lehetőséget, hogy fogadjon, felrobbantaná az üzletet, annyi pénzt nyerne — ha van mit befektetnie természetesen."* Milyen igaza volt, hogy nem engedett!

Tessenek elhinni, embert még úgy nem ünnepeltek uszodában, mint Darnyi „Pucit". Felállva végigtapsolták a 200 métert. És végre, láthattuk igazán fiatalosan, felszabadultan örülni, integetni a mogorvaságáért sokszor bírált Darnyi Tamást. Aki a győzelmét követően így nyilatkozott: *„Leszek ennél még gyorsabb is. Ha most megszorítanak, akár 1:59-en belül is úszhattam volna. Az utolsó 50 méter előtt gondoltam először arra, hogy 2 percen belül lehetek. Nagyon sok munkám fekszik ebben az eredményben, remélem, hogy a barcelonai olimpián is hasonlóan tudok majd szerepelni."*

Csodálatos versenyt hozott az 1500 méteres férfi gyorsúszás is, a német *Hoffman* és az ausztrál *Perkins* végig fej-fej mellett küzdött és végül a német fiú, ha minimális különbséggel is, de nyert. *Megjavította Vlagyimir Szalnyikov 1982 óta élő világcsúcsát.* Az új rekord szinte hihetetlenül jó időeredmény, 14 perc 50,36. Perkins ideje 14 perc 50,58. Méltó volt a versenyhez a közönség reagálása, akik hősök, hősök kiabálással ünnepelték a két fiút.

Hűvös szél fújt, amikor bevonultak a 200 méteres női hátúszás döntőjének résztvevői és ez a hűvös szél nagyon nem kedvez *Egerszegi Krisztinának*, aki a mezőny legtörékenyebb hölgye volt. Kedvez, nem kedvez, Egér 50 métertől kezdve semmi esélyt nem adott ellenfeleinek és úgy nyert, ahogy akart, ideje pedig 2:09,15, új Európarekord. A magyar úszók úgy döntögették itt Perthben a csúcsokat, mint tekézők a bábukat... Kiss László Egerszegi edzője mosolyogva fogadta a gratulációkat, és megjegyezte, hogy *„A széltől függetlenül világcsúcsot úszhatott volna Krisztina, ha megszorítják őt, vagy legalábbis 150 méterig vele úszik valaki.* Megkérdeztem Egerszegi Krisztinát, mi a nehezebb: világbajnokságot nyerni, vagy vizsgázni a Vörösmarty Gimnáziumban? Így válaszolt: *„Hát világbajnokságot nyerni azért nehezebb... Az iskolából kaptam gratuláló táviratot, aminek nagyon örültem, és nagyon köszönöm, hogy gondoltak rám."*

Nehéz így játszani!

Férfi pólósaink délben játszottak a harmadik helyért, a lányokhoz hasonlóan, az Egyesült Államok csapatával. *Mészáros Csaba* vezérletével, aki négy gólt dobott, nagy küzdelem után 13—12-re győztek. Így 1983 után először ismét érmet nyertek világversenyen.

Dr. Konrád János, szövetségi kapitány: *„Büszke vagyok a srácokra, a világbajnokságon nyújtott kiemelkedő teljesítményükért, Mindössze egyetlen vereséget szenvedtünk Spanyolországtól, azt is úgy, hogy a játékvezetők szemérmetlenül elcsalták a meccset. Higgyék el, nagyon nehéz úgy játszani, hogy a játékosok érzik, a bírók az ellenfelet segítik. Négy-öt góllal kellene jobbnak lennünk ahhoz, hogy biztosan nyerjünk. Sajnos, ott még nem tartunk... Az úgynevezett sportdiplomatáink a vízilabda-sportban a nullával egyenlőek. Elsősorban ezért lehet az, hogy a játékvezetők kényük-kedvük szerint fújkálnak a magyar csapat ellen. A megkezdett keményen munkát folytatjuk és remélem, jövőre az olimpián sikerül magasabbra kapaszkodnunk a dobogón.*

Amikor e sorokat diktálom, javában folyik a Superdrome környékén a világbajnokság legutolsó hivatalos eseménye, a záróbankett, amely karneváli hangulatban zajlik. Csupa vidám, csupa öröm mindenki és nekünk, magyaroknak erre különösen megvan minden okunk.

Sokan aggódnak, gondolom, hogy az Óbölben kialakult válságos helyzet miatt milyen úton érkeznek haza a magyar küldöttségek. Nos, ha némi aggodalom tapasztalható is a magyar táborban, mindenki bizakodik, hogy különösebb gond nélkül hazaérkezik. *Az első csoportban az úszók indulnak, és Moszkva érintésével, tehát másik útvonalon, mint a megszokott, érkeznek haza Budapestre, szerdán a déli órákban. A férfi vízilabdázók 18-án, 13.30-kor várhatóak, szintén Ferihegy 2-re.*

Úszó-vb-éremtáblázat

	A.	E.	B.
Egyesült Áll.	13	7	3
Magyarország	5	2	1
Németország	4	9	7
Kína	4	1	1
Ausztrália	2	5	1
Szovjetunió	1	1	5
Olaszország	1	1	4
Spanyolország	1	—	1
Suriname	1	—	—
Franciaország	—	2	1
Hollandia	—	1	1
Japán	—	1	1
Nagy-Britannia	—	1	1
Kanada	—	1	—
Svédország	—	1	—
Dánia	—	—	2
Lengyelország	—	—	2

Szombat-vasárnapi eredmények

SZOMBAT:

Műúszás csapat-világbajnok: Egyesült Államok 196,144 pont, 2. Kanada 193,259, 3. Japán.

200 m férfi pillangó, világbajnok: Melvin Stewart (Egyesült Államok) 1:55,69 p. — új világcsúcs, régi: 1:56,24 Gross 1986, 2. Michael Gross (Németország) 1:56,78, 3. Darnyi Tamás (Magyarország) 1:58,24 — új magyar csúcs, régi: 1:58,87 Darnyi, 1989.

200 m női vegyes, világbajnok: Li Lin (Kína) 2:13,40 p., 2. Summer Sanders (Egyesült Államok) 2:14,06, 3. Daniela Hunger (Németország) 2:16,16.

50 m férfi gyors, világbajnok: Tom Jager (Egyesült Államok) 22,16 mp, 2. Matt Biondi (Egyesült Államok) 22,26, 3. Gennagyij Prigoda (Szovjetunió) 22,62.

Női 800 m gyors, világbajnok: Janet Evans (Egyesült Államok) 8:24,05 p., 2. Grit Müller (Németország) 8:30,20, 3. Jana Henke (Németország) 8:30,31.

100 m férfi hát, világbajnok: Jeff Rouse (Egyesült Államok) 55,23 mp., 3. Mark Tewksbury (Kanada) 55,29, 3. Martin Lopez Zubero (Spanyolország) 55,61.

4X100 m női vegyes váltó, világbajnok: Egyesült Államok (Janie Wagstaff, Tracey McFarlane, Crissy Ahmann Leighton, Nicole Haislett) 4:06,51 p., 2. Ausztrália (Nicole Livingstone, Linley Frame, Susan O'Neill, Karen van Wirdum) 4:08,04, 3. Németország (Svenja Schlicht, Jana Dörries, Susanna Müller, Manuela Stellmach) 4:10,50.

VASÁRNAP

Férfi toronyugrás, világbajnok: Sun Shuwei (Kína) 626,79 pont, 2. Xiong Ni (Kína) 603,81, 3. Georgij Csogovadze (Szovjetunió) 580,68.

50 m női gyors, világbajnok: Zhuang Yong (Kína) 25,47 mp, 2. Catherina Plewinski (Franciaország) és Leigh Fetter (Egyesült Államok) 25,50—25,50.

1500 m férfi gyors, világbajnok: Jörf Hoffmann (Németország) 14:50,36 p., 2. Kieren Perkins (Ausztrália) 14:50,58, 3. Stefan Pfeiffer (Németország) 14:59,34.

200 m férfi vegyes, világbajnok: Darnyi Tamás (Magyarország) 1:59,36 p. — új világ-, Európa- és magyar csúcs, régi világcsúcs: 2:00,11 p. David Wharton (amerikai) 1989; régi Európa- és magyar csúcs 2:00,17 p. Darnyi, 1988, 2. Eric Namesnik (Egyesült Államok) 2:01,87, 3. Christian Gessner (Németország) 2:02,36.

200 m női pillangó, világbajnok: Summer Sanders (Egyesült Államok) 2:09,24 p., 2. Rie Shito (Japán) 2:11,06, 3. Hayley Lewis (Ausztrália) 2:11,09.

200 m női hát, világbajnok: Egerszegi Krisztina (Magyarország) 2:09,15 p. — új Európa- és magyar csúcs, régi: 2:09,29 p. Egerszegi, 1988, 2. Dagmar Hase (Németország) 2:12,01, 3. Janie Wagstaff (Egyesült Államok) 2:13,14.

4X100 m férfi vegyes váltó, világbajnok: Egyesült Államok 3:39,66 p., 2. Szovjetunió 3:40,41, 3. Németország 3:42,13.

NÉPSZAVA

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Bódog és Viktor nevű olvasóinkat.

A Nap kél 7 óra 29 perckor, nyugszik 16 óra 18 perckor.

Visszatér a tél

Többfelé várható csapadék, kezdetben mindenütt eső, majd a nyugati és északi országrészben havas eső, hó. A szél tovább erősödik, többfelé viharossá válik. A legmagasabb nappali hőmérséklet kevéssel fagypont fölött alakul. A Duna Budapestnél 279 centiméter, és 5 fokos. *(MTI)*

Forró nyomon a rendőrség

Hárommilliót raboltak el a postakocsiból

Az első gyorsjelentéssel ellentétben *nem egy, hanem több mint hárommillió forintot* raboltak el a géppisztolyos támadók péntek este *Oroszlány* és *Környe* között, a posta kocsijából. Amint az már ismertté vált a Bakony vidékét járó, a pénzt és az egyéb postai küldeményeket összegyűjtő gépkocsit Oroszlány elhagyása után egy zöld Zsiguli megelőzte, majd előttük keresztbe fordulva elzárta az utat. *A Robur nem tehetett mást, megállt.* Két géppisztolyos férfi szállt ki a Zsiguliból. Az egyik beült a Roburba, s *fegyverrel kényszerítette a postásokat*, hogy kövessék a Zsigulit. Csákvár irányába fordultak, s nem messze a majki csárdától az erdőbe kanyarodtak. Itt rakták át a Roburból nem csupán a pénzt, hanem a többi postai küldeményt is. Amikor a rablók elhajtottak Zámoly irányába, a postások kifeszítették a gépkocsi ajtaját. A nyomok rögzítése érdekében a Roburt a helyszínen hagyták, s gyalog, majd stoppal az oroszlányi rendőr-kapitányságra mentek. A rendőrség forrónyomos akciócsoportja azonnal megkezdte a nyomozást. Feltehetően a gengszterek lopták a zöld Zsigulit.

Végvári István őrnagy, a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság bűnüldözési osztályának vezetője elmondta, hogy amióta a rádióban és a televízióban a rablás híre megjelent a rendőrségre folyamatosan érkeznek a bejelentések a lakosságtól. *Minden nyom fontos elem a nyomozásban.* Mivel géppisztollyal felfegyverkezett bűnözőkről van szó, a rendőrség kéri: *egyéni akciót senki ne kezdeményezzen.* Arra van szükség, hogy aki a rablás időpontja körüli időben az említett térségben közlekedett, tehát Oroszlánynál és a majki elágazásnál, vagy *Majk* és *Csákvár* között az jelentkezzen a rendőrségen. Fontos volna a nyomozás szempontjából, hogy aki a Bakony vidékéről származó eldobott postai küldeményt, vagy *piros-fehér-zöld csíkkal és postakürttel jelzett postazsákot talál*, haladéktalanul jelezze bármely rendőri szervnél. A rendőrség javasolja, hogy aki a Bakony térségéből pénteken fontos postai küldeményt adott fel az ismételje meg, mivel nemcsak a pénzt, hanem a *leveleket* és az *egyéb küldeményeket* is elrabolták. *(MTI)*

Leragasztották a száját és a szemét

Rablótámadás Ukkon

Két álarcos rabló tört rá tegnap hajnalban a Veszprém megyei Ukkon élő 62 éves *Sz. Zoltánra.*

Az idős ember elmondta, hogy hajnalban különös zajra ébredt fel. Ideje sem volt felocsúdni, mert az egyik támadó zseblámpával az arcába világított, majd lefogták és széles ragasztószalaggal szemét, száját letapasztották. Az egyik rá is kiáltott: *hol az arany, hol a pénz?* Ráparancsoltak, hogy feküdjön mozdulatlanul az ágyban. Az egyik bűnöző mindvégig mellette állt, míg a másik teljesen szétrámolta a szobát. Előkerült 1600 schilling, 3000 forint s egy fenntartásos takarékbetétkönyv, amelyben 155 ezer forint volt. A többi pénzt és a másik betétkönyvet nem találták meg. A húsz percig tartó rablótámadás végén a tettesek *megkötözték* az egyedül élő férfi kezét és lábát, majd ráparancsoltak, hogy ne próbáljon kiszabadulni, mert megölik. Aztán távoztak.

Röviddel ezután a ház előtt felbőgött egy autó motorja. A nyomozókutyát nem tudták „bevetni", mert a betörők törött borsot szórtak szét a szoba padlóján.

M. A.

Gomba a légópincében

Legalább négyszáz zsák „guggol" békésen Veszprémben, a Benedek-hegy gyomrában kialakított hajdani légópincében. *A zsákok oldalát gazdagon beborítja a laskagomba.* A sajátos klímájú üregben, amely a második világháború idején a veszprémiek százait óvta egy-egy légitámadás idején, most egy négytagú kis jövedelmű család gazdálkodik. Folyamatosan telepítik, szedik és a veszprémi piacra viszik a termést. *(MTI)*

AustriaLottó

A 2. játékhét eredményei: leadott szelvény összesen: 4 014 279 darab. Ez 175 922 703 schilling AustriaLottó fogadási díjat jelent. A teljes AustriaLottó nyereményösszege 115 944 008 schilling. Ebből a 6-osra 54 371 061 schilling jut.

Az e heti nyerőszámok: **8, 12, 30, 32, 33, 43.**

Pótszám: **23.**

A teljes Joker fogadási díj 33 221 264 schilling. Ez az első nyerőosztály a Joker 4 983 189 schillinggel való dotációját jelenti.

Az e heti Joker-szám a következő: **897116.**

(MTI)

Meghalt a hőléggömbös japán utazó

Szombati számunkban hírt adtunk arról, hogy a japán *Niva Fumió* hőlégballonjával rekordkísérletet akart tenni, így akart átjutni a Csendes-óceán túlpartjára. Egyedül. Ez a vállalkozás még senkinek nem sikerült.

A legfrissebb jelentések szerint hétórányi utazás után Niva Fumio vészjeleket adott le, és a japán parti őrség mentőhelikoptere keresésére indult. Négyszázhetven kilométerre a japán partoktól bukkantak rá, de már csak *holttestét* találták meg. Egyelőre nem tudtak magyarázattal szolgálni a szakértők, *mi* okozhatta a tragédiát.

A hőlégballon gondolája a vízen feküdt, belőle kihajolva találták meg a gondolához kötött japán férfit. Amikor az utolsó életjelt adta magáról, közölte, hogy *emelkedik a víz a gondolában*, majd az adás hirtelen megszakadt.

Jön a British Petroleum

A *British Petroleum* (BP) szeretné megvásárolni azt a 11 benzinkutat, amely már régóta BP márkanévvel működik, de még ma is az *Áfor* tulajdonában van.

A BP és az Áfor még 1972-ben kötött *névhasználati* szerződést. A brit olajvállalat most jelentős pénzzel akar beszállni a magyar benzinforgalmazásba. Az alig egy éve 100 millió forintos alaptőkével megalakított BP Oil Magyarország vegyes vállalat tőkeemelésre készül. Új kutakat is szeretnének építeni, és az Áforral nem csak a szolgáltatás minőségével, hanem áraikkal is versenyezni akarnak. A BP ugyanis a későbbiekben *önálló nyersanyagimporttal* is számol.

Van már nálunk Shell, Agip, Total, sőt Aral, Mobil kút is. Ez még az árában nem érződik, de a szolgáltatás minőségében jelentős előrelépés várható. *(MTI)*

Az ausztráliai állatvédők tiltakoznak

„Embertelen" birkaexport

Állatvédő csoportok közölték Ausztrália miniszterelnökével, Bob Hawke úrral, hogy követelik az élőbirka-export beszüntetését. Ennek alátámasztására egy levelet juttattak el a miniszterelnökhöz, amelyben felszólították az egész kormányt az azonnali intézkedésre. Követelésükkel nemcsak a hazai állatvédők, hanem a tengerentúliak is teljes mértékben egyetértenek, így az *Állatvédők Világszövetsége*, a WSPA is.

Ausztrália legnagyobb élőbirka-felvásárlói a Közel-Keletről kerülnek ki. Az egyik legjelentősebb piacuk az Egyesült Arab Emírségek. A tiltakozás fő oka az, hogy az állatokat hajókon szállítják, mert így lényegesen olcsóbb. Az „embertelen" körülmények között az állatok képtelenek több hetet a tengeren tölteni, ezért aztán egy-egy szállítás alkalmával ezer számra hullanak el.

Tavaly november elején például egy szállítmány *Szaúd-Arábiába* indult több, mint 80 ezer élő birkával Adelaide kikötőjéből. A szállítmány november 23-án érkezett meg a szaúdi *Jeddahba*. Az egyébként igénytelen állatokból ez alkalommal több mint *10 ezer pusztult el.*

Az ausztrál szövetségi kormány a tiltakozások után figyelmeztette az arab szállítókat, hogy biztosítsanak az állatoknak megfelelő körülményeket. A szövetségi kormány minisztere, *John Kerin*, csütörtökön Canberrában közölte Szaúd-Arábia nagykövetével, hogy amennyiben a borzalmas állapotokon nem változtatnak, akkor Ausztrália valóban beszünteti az élőbirka exportját a továbbiakban Szaúd-Arábia részére.

(b. j.)

Sport

Nehru Kupa Indiában

Hétfőn a Szovjetunió következik

Győzelem Kína ellen

Nincs is nagyszerűbb annál, mint portyázni a nagyvilágban. Nem véletlenül irigyelték évtizedekig a sportolókat, hiszen nekik könnyebben kinyílt a határ, a legjobbak rendszeresen mehettek Keletre és Nyugatra. Még mindig él bennünk a nosztalgia, tán olyanok is akadnak, akik olykor irigykednek. Pedig, ha tudják, hogy sokszor mennyire rossz érzés elhagyni a családot, az országot. Akkor is menni kell, ha a sportolónak az utolsó podcikája sem igényli.

Mi, újságírók nemegyszer több ezer kilométer távolságból várunk választ kérdéseinkre. Most itt vannak például a labdarúgók. A magyar válogatott a távoli *Indiában*, a *Nehru-kupán* próbálkozik. Bizonyára sokan akadnak köztünk, akik korábban azt sem tudták, hogy hol található *Trivandrum* városa. *Mészöly Kálmán legénysége jól rajtolt, hiszen győzelemmel kezdett.* Természetesen már pénteken szerettünk volna szót váltani velük, ám próbálkozásaink rendre sikertelenek maradtak. *Szerencsére vasárnap este viszont már sikerült szót váltanunk a szövetségi kapitánnyal.* Igaz, órákig csak azt jelezte a nemzetközi automata, hogy a vonalak túlzsúfoltak, Olaszországon túl képtelenség kapcsolatot teremteni, elakadtunk. Aztán viszont bekövetkezett a siker.

— Az idő gyönyörű, *32* fokos meleg van errefelé, igaz, a nagy páratartalom megviseli az európai embert. Szombaton a bemutatkozásunk szerencsére sikerrel járt. *Első ellenfelünket, Kínát, 1—0-ra legyőztük.* A 22. percben *Talapa* 11-esből szerezte győztes gólunkat. Csapatom összeállítása ez volt: *Brockhauser — Talapa — Simon, Váczi, Limperger, Szalma — Marozsán, Balogh T. (a 65. percben Nagy Tibor váltotta fel), Kereszturi — Rugovics (az 55. percben Jován váltotta fel), Duró.* Nem volt könnyű meccs, ez az eredményből kitűnik. S érthetően az is megzavart bennünket, hogy a *66.* percben a játékvezető *Duró Józsefet* kiállította.

Ezek után azt kérdeztem Mészöly Kálmántól: mi volt a csapat vasárnapi programja? Íme a válasz:

— Reggel 8 órakor futás volt műsoron, s akik Kína ellen nem léptek pályára, azoknak *11* órakor újabb edzés következett. Délután együtt néztük meg az *India—Románia* találkozót. *Nem kis meglepetésre a hazaiak egészen a 66. percig kiválóan tartották magukat, már-már a levegőben lógott a meglepetés, azután viszont a románok a papírformának megfelelően, egyértelműsítették fölényüket, s teljesen megérdemelten 3—0-ra győztek.* A labdarúgás errefelé is népszerű, majdnem telthház volt. Természetesen a románok sem teljes válogatottal érkeztek, s bizony az indiai védelmet csak nagyon nehezen tudták feltörni.

— *Hétfőn ki lesz a magyar válogatott ellenfele?*

— Az itt rendkívül népszerű *szovjet* csapat. Természetesen ők sem az *A* válogatottjukkal érkeztek, náluk is több fiatal tehetséges labdarúgót dobnak mély vízbe. *Az viszont figyelemre méltó, hogy a nyitómérkőzésen 4—0-ra verték Zambiát.* Azt hiszem, velük játsszuk a Nehru-kupán legnehezebb mérkőzésünket.

— *S milyenek a szállás-körülmények?*

— Először kellemetlen meglepetés ért bennünket. Tulajdonképpen nem voltunk elégedettek. *Ám az indiaiak szívélyes házigazdák*, egy szóval sem akarom bántani őket. Segített nekünk *Gelei Jóska*, ő itt edzősködik, s miután beszélt a rendezőkkel, *egy csapásra megváltozott minden.* Nagyon élvezzük a tenger közelségét, ez jó hatással van mindannyiunkra. Számunkra fontos a Nehru-kupa. Hiszen ezekben a napokban tulajdonképpen elfogadható körülmények között, nyárias időjárás közepette készülhetünk a soronkövetkező nagy megmérettetésekre.

Ezután Mészöly Kálmán búcsúzik, s mi csak abban reménykedhetünk, hogy a szovjetek elleni mérkőzés után ismét szerencsénk lesz, és szót tudunk váltani vele.

(riskó)

PÓLÓSOK SZÁRAZON

Öröm, öröm, öröm. És csak utána egy icipici üröm. Az úszó- és vízilabda-világbajnokság véget ért, és hála sportolóinknak, nemcsak, hogy nem kell elfelejtenünk, de évtizedekig emlékezhetünk rá. Micsoda teljesítmény! Egyszerűen felfoghatatlan!

Hogy akkor miért az üröm? A Telesport legjobb szándéka ellenére sem sikerült tökéletesen a vb-közvetítés. Az még a kisebbik baj, hogy az esti, hatórás TS-ben nevetségesen karcsapásnyi részeket vágtak be egyes döntőkről, amelyekben egyáltalán nem mellékesen magyar úszó is indult. Nyilván gondolták, aki akarta, megnézte a hosszabb közvetítést. És aki nem tudta?

De az már párját ritkítja, hogy egyetlen percnyi, egyetlen gólnyi vízilabda nem jött össze. A nézőt egész egyszerűen nem érdekli, hogy miért nem, ő csak a végeredményt látja. Illetve nem látja. Az év egyik legjelentősebb világeseményét így megszervezni, nem kis művészet! Lehet, hogy ezért volt a szokottnál kicsit visszafogottabb Knézy Jenő is? Vagy azért, mert az úszáshoz nem igazán ért? Szerintem nem lett volna se sértő, se megalázó, ha valamelyik szakember vagy újságíró kolléga segítségét kéri, mint ahogy azt Vitray tette néhány esetben. Így talán nem sopánkodtak volna, hogy az 50 méteres döntők néhány másodperc alatt véget érnek. Tessék mondani, a 100 méteres síkfutás atlétikában hány óráig tart?

De mindettől függetlenül: öröm, öröm, öröm! Gratulálunk sportolóinknak!

(szerdahelyi)

Grand Slam-sorozat

Melbourne-ben hétfőn kezdődik az ausztrál nemzetközi teniszbajnokság, az idei *Grand Slam*-sorozat első állomása, amelyen erősen foghíjas lesz a mezőny.

A férfiaknál nem indul a világranglista negyedik (az amerikai *Andre Agassi*), ötödik (az amerikai *Pete Sampras*), hatodik (az ecuadori *Andres Gomez)* és a hetedik (az osztrák *Thomas Muster)* helyezettje, továbbá a tizenharmadik helyen álló versenyző, az amerikai *John McEnroe* és a tizenötödik, a szintén amerikai *Michael Chang* sem. A nőknél a világranglista harmadik (az amerikai *Martina Navratilova)* és a nyolcadik (az ugyancsak amerikai *Jennifer Capriati)* helyezettje nem vállalta a részvételt a kéthetes viadalon, s hiányzik majd a tizenegyedik helyen rangsorolt spanyol *Conchita Martinez* is.

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA

Főszerkesztő: DEÁK ANDRÁS

Főszerkesztő-helyettesek: SZALAY ANTAL, TAMÁS MENYHÉRT

Szerkesztőség: Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810 Telefax: 1-222-415 Postacím: 1964 Budapest

Kiadja a Népszava Kiadó Vállalat 1964 Bp. VII., Rákóczi út 54. Telefon: 122-4810

Levélcím: 1964 Bp. Pf. 32.

Felelős kiadó: KÁROLYI GYÖRGYNÉ, a Népszava Kiadó Vállalat megbízott vezérigazgatója

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető bármely postahivatalnál, kézbesítőnél

Előfizetési díj egy hónapra: 190,– Ft.

Athenaeum Nyomda

Felelős vezető: LOSONCZY GYÖRGY vezérigazgató

Nyomtatás: Szikra Lapnyomda

Felelős vezető: DR. CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Index: 25 005
ISSN 0133–1701
Budapest
ISSN 0237–3785
Vidék
1 2 4 16

Mai számunkat szerkesztette: SZALAY ANTAL
Segédszerkesztő: FEHÉR KÁLMÁN
Olvasószerkesztő: KOVÁCS ILDIKÓ
Tervezőszerkesztő: BABAY GÉZA

DKK H-172 184 literes, német

HŰTŐGÉP

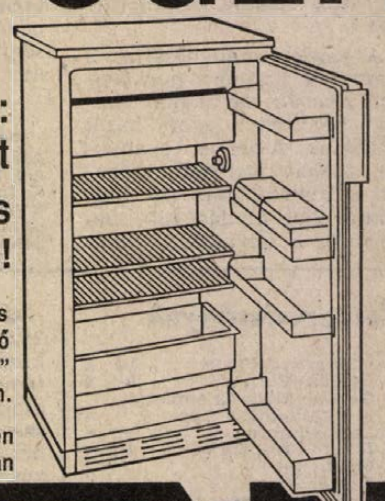

Ára: 9900 Ft részletre is kapható!

Telefonon is megrendelhető a "Forró drót" 111-0601-es számán.

Budapesten a házhoz szállítás díjtalan

KERAVILL

KUN MIKLÓS:

Gorbacsov most mutatta meg igazi énjét. A népszerűtlen intézkedéseket másokra bízza.

(3. oldal)

Autóbusz-vezetők magányossága

Ha tudnák az utasok, hogy olykor mire szállnak fel, talán nem is utaznának a BKV járműveivel.

(7. oldal)

Szerintem

Szerkeszti az olvasó

(9. oldal)

MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT KÖNYVTÁRA

KEDD, 1991. JANUÁR 15. ■ 119. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM ■ ÁRA 7,60 FORINT

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK LAPJA ALAPÍTVA 1873-BAN

Moszkva mossa kezeit – Vilniust hibáztatja

A magyar országgyűlés elítélte az erőszak alkalmazását

Vilniusi lakosok gyertyákat és virágot helyeznek el a vasárnapi vérengzés helyszínén. Rigában – ahol hasonló eseményektől félnek – kórházat rendeznek be egy templomban

Gorbacsov cáfolja, hogy ő adott volna parancsot erőszak alkalmazására Vilniusban. A szovjet belügyminiszter a litvánokat hibáztatja. Feszültség a másik két balti köztársaságban. Merényletet terveztek Jelcin ellen? Bush elítélte a vilniusi akciót. Magyarország együttérez a litván néppel.

Mihail Gorbacsov csak vasárnap reggel, már a vérontás *után* szerzett tudomást a Vilniusban történtekről. Ezt a szovjet államfő hétfőn a parlamentben újságírókkal beszélgetve közölte. Ami a katonai erő alkalmazását illeti, azt is elmondta, hogy erről és a vilniusi összecsapásokról a szövetségi ügyészség *vizsgálatot* kezdett.

Két kérdésben sikerült egyezségre jutnia Gorbacsovnak és *Vytautas Landsbergis* litván parlamenti elnöknek hétfői telefonbeszélgetésük folyamán. Mint arról maga a litván vezető a parlamentben beszámolt, a szovjet államfő ígérete szerint utasítani fogja a katonákat, hogy *ne akadályozzák a köztársaság egészségügyi miniszterét* azoknak a helyeknek a meglátogatásában, amelyeket a katonák megszállva tartanak. A miniszteri látogatás célja ezen épületekben annak tisztázása, maradtak-e holtak vagy segítségre szoruló sebesültek.

A másik megállapodás értelmében a szövetségi tanács *Borisz Olejnyik* vezette küldöttsége felhatalmazást kapott arra, hogy tagjai belátásuk szerint folytassák Litvániában a helyzet feltárását célzó látogatásukat.

A TASZSZ hírügynökség hétfőn délután arról közölt rövid jelentést, hogy katonák elfoglalták a vilniusi posta és távíróhivatal központi épületét, továbbá a köztársasági rádióadót.

A litván Nemzeti Megmen-

(Folytatás a 2. oldalon)

Ököljogállam

Valószínűleg népszavazás adhatna csak megnyugtató választ a kérdésre: a politikai meggyőzés eszköztárát tekintve van-e különbség pártállami gumibotozás és demokratikus pofonok között? A régi hatalom rendőrökkel védte, az új elit rendezőgárdával erősíti a maga demokráciáját; decemberben gázspray a szociáldemokraták kongresszusán, a múlt szombaton munkástanácséknál dulakodás és kolléganőnk megfenyegetése: „fogja be a száját, különben a falra kenem!" (Tavaly nyáron pártbéli kolléga leütése a kisgazdáknál.)

Ha ez így megy tovább, előbb-utóbb ilyen felhívásokat olvashatunk majd a sajtóban: a pártrendezvény megtekintését öt dan alattiaknak nem ajánljuk.

Hírek szerint két fiatalember, egy válogatott bokszoló és a börtönbajnok — mert nézeteltérésük támadt — szünet nélküli ökölvívómeccs keretében óhajtja lezárni a vitát; annak lesz igaza, aki kiüti a másikat.

Lehet fogadni.

Elképzelhető, hogy rendezőgárda-tagságra aspirálnak, de az sem lehetetlen, hogy politikuspályára készülnek.

Folytatódik a csapatkivonás Magyarországról

Az elmúlt napokban sokan megfogalmazták a kérdést: vajon a litvániai véres események kihatnak-e a szovjet csapatok magyarországi kivonására, azaz előfordulhat-e, hogy a zavaros események hatására a szovjet fél beszünteti a haderők ütemes kiszállítását? *Keleti György*, a HM szóvivője újságíróknak elmondta, információi szerint a kivonulás ütemesen folyik. Hétfőig *a létszám 80 százaléka* elhagyta Magyarország területét, és a technikai kivonás is a terveknek megfelelő. A megállapodást nem személyek kötötték egymással, hanem *a két ország kormánya*. Így ha történetesen más lépne *Gorbacsov* helyébe, a szovjet félnek akkor is folytatnia kellene csapatai kivonását hazánk területéről.

Szovjetunió

Pavlov az új miniszterelnök

Valentyin Pavlovot, a korábbi szövetségi kormány 53 esztendős pénzügyminiszterét nevezte ki hétfőn a szovjet parlament az ország új kormányfőjévé. Pavlov jelölését a Legfelsőbb Tanács *Mihail Gorbacsov* államfő javaslatára erősítette meg. A parlament ugyancsak az elnök javaslatára megerősítette Pavlov négy helyettesének kinevezését is.

Gorbacsov a javaslatot előterjesztve elmondta, hogy a miniszterelnöki tisztséget felajánlotta *Jurij Maszljukovnak*, az Állami Tervbizottság elnökének, aki a távozó *Rizskov-kabinetben* első miniszterelnök-helyettes is volt. Az Izvesztyija című lap hétfő esti száma szerint Maszljukov azonban azt kérte Gorbacsovtól, hadd hasznosítsa magát inkább a védelmi iparban.

A személyi javaslatokat előterjesztő Gorbacsov tájékoztatta a Legfelsőbb Tanács tagjait, hogy meglátogatta a karácsony óta szívinfarktussal kórházban fekvő *Nyikolaj Rizskovot*. Mint beszámolt róla, a távozó kormányfő gyógyulófélben van. A hosszabb ideig tartó beszélgetés folyamán Gorbacsov tájékoztatta Rizskovot a küszöbönálló politikai változásokról, s — mint mondta — nem volt köztük nézeteltérés.

Pérez de Cuellar visszatért New Yorkba

Már remény sem maradt?

Az EK lemondott a további közvetítésről – Az ENSZ főtitkára nem járt sikerrel Szaddám keménykedik – Szaúd-Arábiába érkeztek a magyar katonaorvosok

Az Európai Közösség külügyminiszterei hétfőn délben Brüsszelben úgy döntöttek, hogy korábbi terveiktől eltérően, *Javier Pérez de Cuéllar* missziójának kudarca után *nem menesztenek küldöttséget Bagdadba* — közölte egy közösségi szóvivő.

A miniszterek azt követően határoztak így, hogy *Jacques Poos* luxemburgi külügyminiszter, a tanács soros elnöke beszámolt az ENSZ-főtitkárral reggel Párizsban folytatott megbeszéléséről.

Visszatért New Yorkba Javier Pérez de Cuéllar, az ENSZ főtitkára.

A bagdadi tárgyalásairól kérdező újságíróknak csak annyit válaszolt, hogy „megtettem, amit tudtam".

Arra a kérdésre, hogy elvesztette-e a reményt, azt felelte:

— Bizonyos értelemben, igen.

„Nem sikerült előbbre jutnom Bagdadban" — jelentette ki Pérez de Cuéllar, hétfőn reggel Párizsban. Hozzáfűzte, hogy „útja befejeztével sem lát több okot a derűlátásra — *Szaddám Huszeinnel* folytatott vasárnapi tár-

(Folytatás a 2. oldalon)

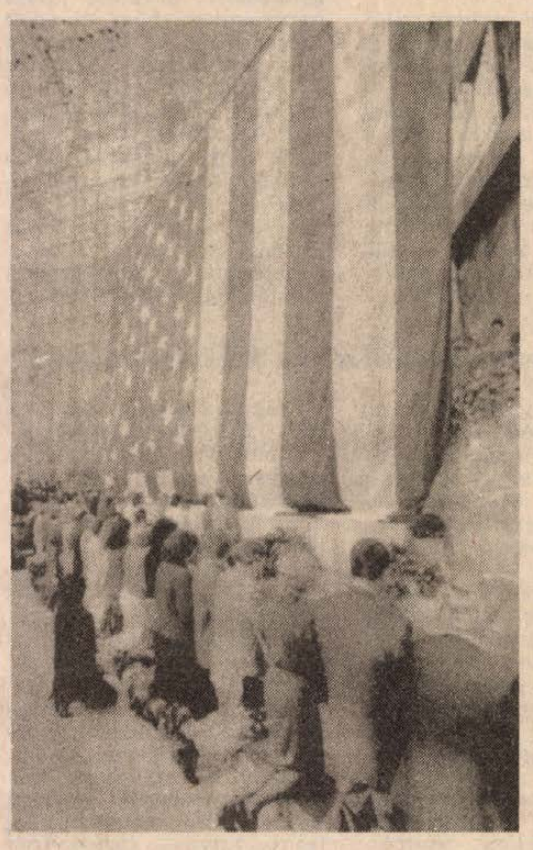

Balra: a Szaúd-Arábiában állomásozó amerikai katonák barátai és hozzátartozói a békéért imádkoznak a kaliforniai Kristály Székesegyházban. Jobbra: ez – az Egyesült Államokban élő – kuvaiti önkéntesként tér vissza az Öböl térségébe

Portugália

Újra Soares

A vasárnap tartott portugál elnökválasztáson *Mario Soares*, az eddigi államfő *fölényes győzelmet* aratott.

A választókerületek 95 százalékának kiértékelése alapján a 66 éves szocialista politikus a szavazatoknak *több mint a hetven százalékát* megszerezte. Soares további öt esztendeig töltheti be az elnöki funkciót.

Az 1974-es forradalom óta negyedszer választottak elnököt a portugálok. Ilyen nagyarányú győzelmet még egyik elnök sem aratott.

A szavazópolgárok több mint egyharmada nem ment el szavazni.

Athén meghátrált

A görög kormány meghátrált, és visszavonta mindazokat az oktatásban hozott rendeleteket, melyek miatt a múlt héten zavargások robbantak ki Görögországban. Ennek ellenére hétfőn a politikai feszültség még nem hagyott alább az országban.

A tanárok hétfőn megkezdték háromnapos sztrájkjukat. A tanárok, a munkások, a közalkalmazottak és diákok szakszervezetei „tehetetlenséggel" vádolják a kormányt, amely képtelen volt gyors választ adni a diákok számos követelésére.

Megérkeztek Szaúd-Arábiába a magyar katonaorvosok

(Folytatás az 1. oldalról)

gyalása után, — mint azt megelőzőleg".

A főtitkár, aki vasárnapról hétfőre virradó éjjel érkezett Bagdadból a francia fővárosba, hétfőn reggel több mint háromnegyed órán át folytatott megbeszélést *Francois Mitterrand* francia elnökkel. A megbeszélésen részt vett *Roland Dumas* külügyminiszter is. Pérez de Cuéllar ezt követően *Jacques F. Poos* luxemburgi külügyminiszterrel, az Európai Közösség Miniszteri Tanácsának elnökével találkozott.

Pérez de Cuéllar nem közölt részleteket bagdadi tárgyalásairól, hangsúlyozva, hogy arról előbb a Biztonsági Tanács tagjainak ad tájékoztatást New Yorkban.

A jemeni államfő hétfőn, miután miniszterelnökét Bagdadba küldte, bejelentette, hogy az *hatpontos béketervet* terjeszt az iraki vezetők elé, szinte az utolsó pillanatban, a január 15-i határidő előtt.

Az iraki parlament „Szent Háborúra" szólította fel a világ mohamedánjait „az Egyesült Államok és a cionista egység (Izrael) vezette hitetlen és ördögi erők, illetve az arab nemzet árulói ellen".

Pérez de Cuéllar nem hozott semmiféle javaslatot Bagdadba — jelentette ki iraki újságírók előtt *Szaddám Huszein*. Az iraki elnök felszólította az ország lakosait, hogy ha kell, *áldozzák életüket Kuvait megtartásáért*.

Az iraki Nemzetgyűlés (parlament) hétfőn támogatásáról biztosította Szaddám Huszein minden engedményt elutasító politikáját. A bagdadi parlament nyilatkozata szerint az iraki nép elnöke vezetésével kész a harcra, „a külföldi agresszió visszaverésére".

Nincs oka, hogy mielőbb meg ne kezdjük a hadműveleteket Irak ellen — mondta hétfőn *Douglas Hurd* brit külügyminiszter.

Az izraeli védelmi miniszter megerősítette, hogy a zsidó állam mindenképpen súlyos megtorlással él, ha támadás éri Irak részéről.

Mose Arensz néhány órával azután nyilatkozott, hogy megbeszélést folytatott *Eagleburger* amerikai külügyminiszter-helyettessel, aki — meg nem erősített sajtóértesülések szerint — arra kérte Izraelt: még iraki támadás esetén is tartózkodjék a visszavágástól. Washington a törékeny Bagdad-ellenes arab—nyugati koalíció felbomlásától tart abban az esetben, ha Izrael részese lenne az Öböl-konfliktusnak.

Izraelben egy esetleges iraki támadástól tartva a legmagasabb fokú harckészültségbe helyezték a hadsereget.

(MTI)

Mennyit ér egy magyar orvos élete?

Hétfőn délután fél háromkor, fegyvertelenül, ruhájukon a Vöröskereszt jelzését viselve megérkezett Szaúd-Arábiába a 37 tagú magyar katonai egészségügyi csoport, mint arról *Keleti György* ezredes, a HM szóvivője a háromkor kezdődő sajtótájékoztatón beszámolt az újságíróknak, amiből két dolog következik: az előkészítő csoport hazaérkezése után, még vasárnap este kiutaztak, és kitűnő velük a telefon-összeköttetés. Mint megtudtuk, a feltételezett harctértől 350 kilométerre fekvő, világszínvonalon felszerelt hátországi kórházba kerülnek, ahol már ma megkezdik munkájukat, bekapcsolódva a civil betegek gyógyításába.

A szóvivő sem az előkészítő, sem az egészségügyi csoport tagjainak nem árulta el a nevét saját és családjuk biztonsága miatt, illetve azt a települést sem nevezte meg, ahová a civil és a katonai kórházakból szerveződött önkéntes, humanitárius célzattal kiutazók mentek. Az előkészítést végző személyek a kormány felhatalmazása alapján jártak el, s írták alá a megállapodásokat, amelyeknek értelmében az egyesített szaúdi haderők fennhatósága alatt tevékenykednek majd, s szakmai vezetőjük a kórház igazgatója lesz. Az anyagi, a technikai és a pénzügyi feltételeket a helyiek biztosítják számukra, élet- és jogvédelmükre pedig a diplomácia idevonatkozó előírásai érvényesek. A megállapodás értelmében mindaddig a civil lakosság gyógyításában vesznek részt, ameddig a háborús események egyebet nem indokolnak.

A kiutazók baleset- és életbiztosítását a magyar fél az Állami Biztosítóval itthon kötötte meg. A Népszava kérdésére, hogy mennyit ér egy magyar orvos élete a szaúdi térségben, az ezredes csak annyit mondott, odakint drága az élet. Az egészségügyi csoport egyébként tíz szakcsoportból áll, amelyben az idegsebész, az aneszteziológus és a toxikológus is megtalálható, sőt még egy szülésznő is. A kiutazók között 25 férfi és 12 nő van, a csapat 23 orvosa 44-féle szakképesítéssel rendelkezik, többségük angolul, négyük még arabul is beszél. Ennek ellenére két olmács szintén tagja a stábnak.

Keleti György elmondta, 150 jelentkezőből választották ki őket, akik között volt három hazánkban élő, itt végzett arab orvos is, ők a szakmai rostán kiestek. A csoport átlagéletkora 42 év, s érdekessége még, hogy elutazásuk előtt az egyébként civil csapattagok is katonai rendfokozatot kaptak. A 37 önkéntest vasárnap este búcsúztatták. Az eseményen részt vett *Antall József* miniszterelnök, *Für Lajos* és *Surján László* a honvédelmi, illetve a népjóléti tárca minisztere. A szóvivő idézte a kormányfőt, aki a vállalkozást példamutatónak nevezte, kijelentve, egy kultúrnemzetnek kötelessége ily módon jelezni, hogy minden agressziót elítél.

Kérdéseinkre megtudtuk még: a csoportot eredetileg is szaúdi fennhatóság alatt kívánták foglalkoztatni, a brit variáció csak akkor kerülhetett volna szóba, ha az egyesített haderők parancsnoksága másként dönt, mint ahogyan döntött. Hogy tekinthető-e „hadüzenetnek" a magyar lépés, erre az ezredes azt mondta, nemzetközi jogászok között sem dőlt el az ezzel kapcsolatos vita, de szerinte nem. Megkérdeztem, hogyan vélekedik ő az egészségügyi csoport kiküldéséről, s szerinte nekünk mi keresnivalónk van ott. A válasz: a Honvédelmi Minisztérium végrehajtotta a parlament döntését.

(sz-ó)

WALESA KÉRELMEZ

Lech Walesa lengyel elnöknek az ország adósságai csökkentéséről írott levelét adta át hétfőn Varsóban a hét leggazdagabb ország nagyköveteinek Aleksander Krzyminski külügyi államtitkár-helyettes Az államfő levelében hangsúlyozta, hogy a lengyel adósságok legalább egy részének leírása történelmi jelentőségű lehetne.

ILIESCU RÖVIDRE FOGJA

Ion Iliescu román elnök hétfőn háromnapos hivatalos látogatásra Kínába érkezett Jang Sang-kun kínai államfő meghívására. Az eredetileg hatnaposra tervezett látogatást az Öböl-menti válság súlyosbodása miatt rövidítették meg.

KAMPÁNY BANGLADESI MÓDRA

Mintegy százhatvan ember sérült meg Banglades négy városában a rivális politikai pártok hívei közötti összetűzések során. A majd februárban megtartandó választások mostani korteshadjáratai alatt végrehajtott merényletekhez a tettesek fegyvereket és házi készítésű „bombákat" használtak.

A magyar külügyminiszter magához kérette a szovjet nagykövetet

Hazatértek bagdadi diplomatáink

A szokásosnál több újságíró gyűlt össze a Külügyminisztérium hétfői sajtóértekezletén, remélve, hogy valami új információt tudhatnak meg arról, miként vélekedik a tárca a hétvégi litván eseményekről. *Herman János* szóvivő azonban csak a múlt hét pénteken kiadott nyilatkozatot ismételte meg, miszerint hazánk nyugtalansággal követi az eseményeket. Megértjük a balti népek önrendelkezési törekvéseit. Magyarország demokratikus, tárgyalásos rendezést tart kívánatosnak, és ebben érdekelt. Elmondta még, hogy *Jeszenszky Géza* hétfő délelőtt magához kérette *Ivan Aboimovot*, a Szovjetunió nagykövetét. A külügyminiszter tájékoztatta a nagykövetet a helyzettel kapcsolatos magyar álláspontról.

Egy másik válságtémára, a perzsa-öbölbeli térség helyzetére áttérve a szóvivő bejelentette, hogy *bagdadi nagykövetségünk teljes személyi állománya elhagyta Irakot a hétfői nap folyamán.* A lépésre a mnukatársak személyi biztonságának védelme érdekében került sor. Így az iraki magyar nagykövetség munkája szünetel. A minisztérium múlt heti felhívásának köszönhetően gyorsan csökken a térségben tartózkodó magyar állampolgárok száma — tette hozzá Herman János.

A tervezett *csehszlovák—lengyel—magyar visegrádi csúcsértekezlet* időpontját illetően még folyik a diplomáciai egyeztetés. Egy biztos, hogy ezen a héten még nem kerül sor a rendezvényre, amelyre minden valószínűség szerint eljön *Václav Havel* csehszlovák és *Lech Walesa* lengyel elnök is.

A közeli napokban, január 17—20. között látogatást tesz hazánkban *Antonisz Szamarasz* görög külügyminiszter. Várhatóan ekkor írják alá *a vízumkényszer eltörléséről* szóló dokumentumot. Jeszenszky Géza pedig január végén *Dániában, Finnországban, Norvégiában* és *Svédországban* tesz látogatást — tudhattuk meg a szóvivőtől.

(décsi)

Magyarország együtt érez Litvánia népével

(Folytatás az 1. oldalról)

tés Bizottsága, amely vasárnap átvette a hatalmat Litvániában, hétfőn határozatban állította vissza a köztársaságban a Szovjetunió és a Litván SZSZK alkotmányát.

Ezt a TASZSZ hírügynökség jelentette a (Moszkvához hű) Litván Kommunista Párt hírszolgálatára hivatkozva.

Mihail Gorbacsov szovjet elnök hétfői parlamenti beszédében felszólította a Litvániában szemben álló feleket, hogy keressék a párbeszéd útját és találjanak *politikai megoldást* a felmerült kérdésekre. „Minden olyan tényezőt ki kell kapcsolni, ami destabilizálja és élezi a helyzetet" — hangsúlyozta.

Gorbacsov tájékoztatta a képviselőket *Vytautas Landsbergis* litván elnökkel folytatott hétfői telefonbeszélgetéséről, amit igencsak „teremketlennek" minősített, hozzáfűzve, hogy nagyon nehéz a párbeszéd útjait keresni, amikor a köztársaság élén „ilyen emberek" állnak.

A Litvániában kialakult helyzet gyökerei Gorbacsov szerint a köztársasági parlament 1990. márciusi függetlenségi határozatához nyúlnak vissza, amely hatálytalanította a szovjet alkotmányt Litvánia területén. „Ez egy igazi éjszakai alkotmánypuccs volt" — mondotta a szovjet elnök, utalva arra, hogy a határozatot egy fél éjszaka alatt hozták.

A páncélosokat visszavezényelték

Jazov honvédelmi miniszter beszámolt arról, hogy parancsára jelenleg a páncélosokat visszavezényelték a laktanyákba, s a katonák nem vethetnek be fegyvert Vilniusban. Ugyanakkor arra hivatkozott, hogy a másik félnek is vannak fegyverei, és a litván parlamentet ötezer fegyveres őrzi.

Viszonylagos nyugalomban telt el a hétfőre virradó éjszaka a balti köztársaságokban. Sehonnan sem jelentettek katonai akciókat. Még Vilniusból sem, ahol a köztársasági vezetés megállapodást kötött a katonákkal: *nem indítanak támadást a parlament ellen, ha a litván parlamentet védő tömeg fokozatosan feloszlik.* A kijárási tilalom ellenére azonban éjszaka is több ezren maradtak Vilnius főterén.

Tallinnban eközben *Borisz Jelcin* oroszországi parlamenti elnök több dokumentumot írt alá a három balti köztársaság képviselőivel: *Arnold Rüütel* észt, *Anatolijs Gorbunovs* lett parlamenti elnökökkel és Litvánia meghatalmazott tallinni képviselőjével. A tárgyalásokon *felhívást* fogadtak el az ENSZ-főtitkárához, szorgalmazva egy *nemzetközi konferencia* összehívását a Baltikum problémáiról. Javasolták, hogy hosszabbítsák meg a BT 678. számú, az Öbölben kitört válság kérdésében rendelkező határozatának január 15-én lejáró határidejét. Tallinnban közös nyilatkozatot is elfogadtak, amely *csakis a választott balti törvényhozásokat* ismeri el törvényesnek, elítéli az erőszak alkalmazását, s erre szólítja fel a szovjet köztársaságokat és a világ államait. Megállapodtak abban, hogy kölcsönös segítséget nyújtanak egymásnak, ha a demokratikus vívmányokat agresszió fenyegeti.

A hétfő hajnalban véget ért tárgyalásokat követően Borisz Jelcin felhívást intézett az orosz katonákhoz. Hangsúlyozta, hogy *törvénytelen célokra* használják fel őket a reakciós erők. Másik felhívásában nyugalomra és a problémák tárgyalásos rendezésére szólította fel a Baltikum orosz ajkú lakosságát. Hangsúlyozta: az Észtországgal szombaton és a Lettországgal hétfő hajnalban aláírt szerződések megbízhatóan garantálják az orosz ajkú lakosság jogait.

Pokolgép robbant Rigában

Tallinnban bejelentették, hogy a balti köztársaságokban *háromnapos gyászt* rendeltek el hétfőtől a litvániai események miatt. Arnold Rüütel észt parlamenti elnök beszámolt arról, hogy „operatív védelmi bizottság" alakult elnökletével, az esetleges katonai beavatkozásra való tekintettel.

Az észt rádió jelentése szerint vasárnap éjszaka *három csapatszállító repülőgép* landolt a Tallinntól 50 kilométerre levő Vasalemma légitámaszponton. A három repülőgép összesen 1500 ejtőernyőst is szállíthatott.

A lett fővárosban feszült a helyzet, ugyanis a Moszkva-párti „Egyenjogúság" frakció tiltakozó megmozdulásokat szervezett hétfőre. Rigában az utcákon több helyütt barikádok jelentek meg. A stratégiai fontosságú épületek, így a parlament és a kormány háza előtt állandó ügyeletet tartanak a helyi lakosok, habár a lettországi szovjet egységek egyelőre nem jelentek meg az utcákon. A lett fővárosban vasárnap éjszaka *pokolgép robbant a belügyminisztérium* vendégházánál, de csak anyagi károkat okozott.

Borisz Jelcin ellen állítólag *merényletet* terveztek a Baltikumban, ezért vasárnap éjjel eredeti útiterve megváltoztatására kényszerült — közölték az MTI-vel az oroszországi parlament elnökének környezetéből.

A Nyugat elítéli az akciót

Teljesen váratlanul *hangnemet váltott* hétfőn délben a szovjet központi televízió, miután déli hírműsorában *élesen bírálta a hadsereg bevetését Litvániában.*

Semmi nem igazolhatja erő alkalmazását békés, demokratikusan választott kormányok ellen. A Litvániában történtek *mélyen nyugtalanítják* az Egyesült Államokat — jelentette ki vasárnap *George Bush* amerikai elnök.

Bush rövid nyilatkozatában emlékeztetett arra, hogy az Egyesült Államok támogatta a szovjetunióbeli demokratikus, békés változások folyamatát, amelyek alapot teremtettek a két ország közötti példátlan együttműködéshez, partneri viszonyhoz. — Az események azonban, amelyeknek tanúi voltunk, *teljességgel összeegyeztethetetlenek* ezzel a vonallal.

A NATO országai hétfőn figyelmeztették a Szovjetuniót, hogy amennyiben Moszkva folytatja az erő alkalmazását Litvániában, ez „negatív következményekkel jár az összeurópai helyzetre, és a Szovjetunióval fenntartott kapcsolatokra".

Az Európai Közösségek szervezete nyilatkozatban ítélte el az erőszak alkalmazását Litvániában a szovjet hatóságok részéről, és magyarázatot követelt azzal kapcsolatban, hogy ki adott tűzparancsot a fegyvertelen tömeggel szemben. *Jacques F. Poos* luxemburgi külügyminiszter, a közösség miniszteri tanácsának soros elnöke és *Mark Eyskens* belga külügyminiszter egyaránt jelezték, hogy a litvániai események kétségessé tehetik az Európai Közösségek által a Szovjetunió támogatására elhatározott *segélyakciót.*

Budapest szolidáris Vilniusszal

Az Országgyűlés idei első, rendkívüli ülésszakán *Szabad György* házelnök kijelentette: a magyar közvélemény *mély megrendüléssel és őszinte együttérzéssel* kíséri figyelemmel a litvániai fejleményeket.

Ezt követően *Antall József* miniszterelnök nyilatkozott az ügyben a kormány nevében. Leszögezte: *együtt érzünk a litván néppel*, hiszen egy hozzánk hasonló kis nemzet folytat heroikus küzdelmet szabadságáért, függetlenségéért, nemzeti önrendelkezése megvalósításáért. Többször is kifejtettük, hogy mindenfajta konfliktusból *békés úton* kell megtalálni a megoldást.

Délután fogadták el a Külügyi Bizottság állásfoglalását, amelyben leszögezték: a Magyar Országgyűlés *elfogadhatatlannak tartja és leghatározottabban elítéli* az erőszak alkalmazását, az ártatlan emberek életét követelő katonai akciót, amelyek következményei a nemzetközi biztonságot és az együttműködést is veszélyeztetik. Követeli az erőszakos cselekmények azonnali megszüntetését, a szovjet fegyveres erők egységeinek haladéktalan visszavonását. Kifejezi szolidaritását a litván néppel és támogatásáról biztosítja Litvánia törvényesen megválasztott államhatalmi testületeit.

„Nem szégyellem, potyogtak a könnyeim"

Litvániáért – az üres Hősök terén

Fáj a szívem Litvániáért! A keresztüllőtt, kutyamód megsemmisített 13 éves gyerekért, a lánctalp taposta emberért, a füstölgő romokért. De nem tudom, hogyan gondolkodnak ma erről Magyarországon? Félelemmel? Aggodalommal? Keserűen? Vagy cinikusan?

A Blaha Lujza téri aluljáróban, a metrókijárónál cövekelek le tollastul, jegyzettömböstül. Nem hiszem, hogy az emberfolyóból kis patakot tudok magam köré csalogatni kérdéseimmel. De hála az égnek, csalódom. Perceken belül több a válaszoló, mint a közömbösen továbbsiető. A véleményfüzér kicsit elszomorít, de erőt is ad. Meg reményt.

Kérdezem, mit szólnak a járókelők a vilniusi vérengzéshez, jönnének-e egy budapesti, Litvánia melletti tüntetésre? *Czakó Marianna*, egyetemista: *„Láttam a vasárnapi Híradót, és nem szégyellem, hogy potyogtak a könnyeim. Életemben nem láttam ilyen szörnyű képeket. Két éve jártam Vilniusban, és most döbbenten figyelem, mi történik ott. Nem is értem, hogy miért vagyunk ennyire közömbösek, alig néhány kilométerre Litvániától. Vajon így viselkedett a világ 1956-ban, amikor Magyarországról érkeztek a hírek?"*

Kövér Zsigmondné, közértes eladó: *„Nem hiszem, hogy utcára engednének több tízezer embert, jobban félnek ma a tömegektől, mint a tűztől! Pedig én biztos kimennék, és vinném magammal a két kisgyerekemet, hogy lássák, kinek a sorsát kockáztatják."*

Idősebb férfi, a nevét nem árulja el: *„Nem is tudom, honnan éreztem, hogy az Öböl-háborúnál közelebbi baj fenyeget. Kérem, mondja meg, mi lesz, ha a szovjetek mégsem mennek haza?"*

Tokos József, munka nélküli karbantartó válaszol helyettem: *„Itt nem lesz újabb fordulat, azt már nem engedhetjük! Figyelje csak meg, hazamegy innen minden orosz. Az a legnagyobb gondjuk, hogy nem tudják, hová tenni a fenesok katonájukat, de ez legyen már az ő bajuk."*

Kováry Ilona csak annyit árul el, hogy értelmiségi pályán dolgozik: *„Szerintem sem kell félni, hogy itt maradnak az oroszok. De a katonákkal náluk más miatt van baj. Összevissza beszélnek, hogy Gorbacsov nem tudott semmiről, ami Vilniusban történt. Az ember azt sem tudja, hogy hallgatnak-e a katonák Gorbacsovra. Hát akkor minek van ott az elnöki székben? Hát milyen törvény az, amely megengedi, hogy ártatlan emberekre lőjenek?"*

Tóth Lajos rikkancs ehhez csak annyit fűz hozzá: *„Uram, nagy baj lesz még a szomszédban. Még a végén mindenféle borzalmakat kell kiabálnunk."*

Sótér Imre, nyugdíjas csüggedten legyint: *„Annyi békedemonstrációra rángatták ki annak idején az embereket, hogy ma már senkit nem érdekel a politika."* A többség azonnal lehurrogja, és egyöntetű a vélemény, hogy nem kellene félni egy szolidaritási nagygyűléstől, de az emberek nem látnak olyan erőt, amelyik vállalná a szervezést. Talán a Fidesz, mondja valaki, talán nekik kéne csinálni, de nem ám a szovjet követség előtt, hanem a Hősök terén.

Megyek hát a Hősök terére. Szinte bántóan nagy a csend. Lassan csordogál a forgalom. Nem is olyan régen temetni gyűltünk itt össze, fáklyafénynél, Erdélyért imádkoztunk. A tér közepén most csak egy turistacsoport áll. Odébb két rendőrautó posztol — biztos, ami biztos. Kinek fáj ma a szíve Litvániáért? És ki meri mindezt elmondani?

(szerdahelyi)